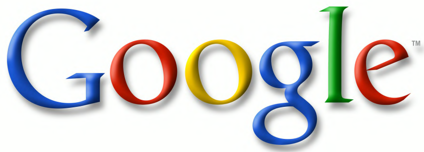
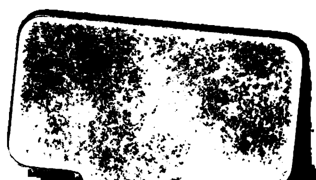

PRZEWODNIK BIBLIOGRAFICZNY

miesięcznik

dla wydawców, księgarzy, antykwarzów, jako też czytających i kupujących książki

22

wydawany przez

dra Władysława Wisłockiego.

Rok VIII. — 1885.

styczeń — grudzień.

KRAKÓW,
nakładem wydawcy, na składzie w księgarni G. Gebethnera i Sp.,
z drukarni Wł. L. Anczyca i Sp., pod zarz. Jana Gadowskiego.
1885.

P.

Skorowidz abecadłowy

autorów, wydawców, tłómaczów, redaktorów, jako téż pism zbiorowych i bezimiennych.

Liczba oznacza stronicę; Ar.=Archiv, Archiwum; At.=Ateneum; Bw.=Biblioteka warszawska; Cz.=Czasopismo; K.=Kosmos; Kr.=Kuryerek; M.=Miesięcznik, Mitheilungen, Muzeum; N.=Niwa; P.=Pamiętnik, Pamiętniki; Par.=Przegląd archeologiczny; Pg.=Przewodnik gimnastyczny; Pnl.=Przewodnik naukowy i literacki; Pp.=Przegląd polski; Pped.=Przegląd pedagogiczny; Ppowsz.=Przegląd powszechny; Prz.=Przyjaciel sztuki kościelnéj; Ps.=Przegląd sądowy; R.=Revue, Rocznik, Roczniki, Rozprawy; Spr.=Sprawozdania; Sz.=Szkołą; W.=Wiadomości; Z.=Zabronione, Zbiór, Zeitschrift.

K R O N I K A.

OGŁOSZENIA.

215

PRZEWODNIK BIBLIOGRAFICZNY

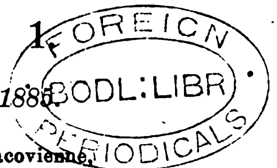
miesięcznik dla wydawców, księgarzy, antykwarzów, jako téż czytających i kupujących książki.

Wychodzi w Krakowie 1go każdego miesiąca w objętości ½—1½ arkusza. Przedpłata wynosi: rocznie 1 złr., z przesyłką 1 złr. 24 cnt.; ½ rocznie 50 cnt., z przesyłką 62 cnt.; ¼ rocznie 28 cnt., z przesyłką 34 cnt.; miesięcznie 10 cnt., z przesyłką 12 cnt. — Opłata od Ogłoszeń za każdą 1/10 część strony 50 cnt., za całą stronicę czyli 61 wierszy petytowych 5 złr.

Prenumeratę w gotówce i wyraźnie pisane ogłoszenia przesyłać należy najdaléj do 20 każdego miesiąca albo do księgarni **G. Gebethnera i Sp.** *w Krakowie, albo wprost do redaktora Przewodnika bibliograficznego.*

VIII. **NOWOŚCI.** 1.

Kraków, 1 stycznia 1885.

ABAKANOWICZ B. Abdank. Nowy sposób budowy zwojów do machin dynamoelektrycznych (Odbitka z tomu XII Rozpraw Wydziału matem. - przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk Uniw. Jag., 1884, w 8ce, str. 5, z tablicą.

Ananas, kalendarz humorystyczny ilustrowany, męski, damski, cywilny i wojskowy na rok chudopacholski 1885, wydany przez c. k. dyrekcyą humoru w Krakowie, ze współudziałem kronikarza Przeglądu artystycznego i literackiego oraz redakcyi Pereł humoru polskiego, wydanie drugie. Kraków, nakł. K. Bartoszewicza, druk W. Korneckiego, 1885, w 4ce, str. 64 i 12 nl., z rycinami. 60 cnt.

ANTONIEWICZ Karol ks. Żywot i cudą wielkiego męczennika Jędrzeja Boboli, T. J. kapłana (Żywoty świętych polskich, 2). Poznań, nakł. Księgarni katolickiéj, typ. E. Schmaedicke, 1884, w 16ce, str. 40, z ryciną. 25 fenig.

Association des anciens élèves de l'école polonaise: Bulletin littéraire et scientifique, no 23. Paris, imp. vve Labieha, 1884, w 8ce, str. 32. 1 frank 5 centimów.

Treść: A nos lecteurs; Les poètes anglais et la Pologne; Revue des Revues polonaises et françaises; Livres nouveaux; Nouvelles scientifiques; Nouvelles artistiques; Variétés; Nécrologie; La triste Cracovienne, élégie ukrainienne de Bohdan Zaleski, trad. par S. E.

Ateneum, pismo naukowe i literackie, pod redakcyą P. Chmielowskiego, zeszyt z grudnia 1884 r. Warszawa, wydawca W. Spasowicz, druk. K. Kowalewskiego, w 8ce większéj, str. 397—588.

Treść: Kuźnica Kołłątajowska, przez W. Smoleńskiego (c. d., str. 397—428); Zyzma, przez Sewera (c. d., str. 429—450); Odnowa etyki, przez K. (str. 451—465); O niewydanym dramacie Antoniego Sowy, przez L. Sowińskiego (str. 466—488); Z dziejów ludzkości (c. d., str. 489—501); Kwestya dróg żelaznych drugorzędnych, przez Wł. Kiślańskiego (str. 502—517); Franciszek Raczki, kartka z dziejów literatury chorwackiéj, przez Br. Grabowskiego (str. 519—532); Termochemia, przez St. Kramsztyka (str. 533—546); Rozbiory i sprawozdania: 1. N. Lubowicza Istoria reformacyi, przez E. S. Świeżawskiego, 2. J. Rzepeckiego Zbigniew Morsztyn, przez P. Ch., 3. P. Parylaka Arcydzieła poetów, przez P. Ch.; Wrażenia literackie; Korespondencya od T. Korzona.

B. H. Jan Kochanowski, książę poetów polskich. Poznań, w komisie i czcionkami W. Simona, 1884, w 8ce, str. 75.

Na końcu: Kraków, dnia 1 czerwca 1884, H. B. (randowska?).

BALDAMUS A. E. Ed. dr. Hodowla drobiu, opisanie ras wszystkich gatun-

ków gospodarskiego ptactwa, wraz ze sposobami hodowania, pielęgnowania, żywienia i użytkowania tegoż, ze szczególném uwzględnieniem chorób drobiu i ich leczenia, praktyczny poradnik dla gospodarzy, gospodyń i utrzymujących drób. Warszawa, wydawnictwo i druk. Przeglądu tygodniowego, 1885, w 8ce, str. VII i 184, z 33 drzeworytami w texcie. Opr. 1 rubel.

BALZAC Honoryusz. Komedya ludzka, tom VII: Jaszczur, La peau de chargin, arcydzieło nieznane, przekład Antoniego Sygietyńskiego (Biblioteka najceln. utworów). Warszawa, nakł. i druk. S. Lewentala, 1884, w 8ce, str. 237 i 1 nl. 75 kop.

BAŁUCKI Michał. W żydowskich rękach, powieść w dwóch częściach (Biblioteka nowości, tom XXXII). Lwów, nakł. K. Łukaszewicza, druk. J. Czaińskiego w Gródku, 1885, w 8ce, str. 282 i 1 nl. 1 złr. 60 cnt.

BARZYKOWSKI Stanisław. Historya powstania listopadowego, do druku przygotował i kilku uwagami objaśnił Aër, tom V. Poznań, nakł. J. K. Żupańskiego, druk J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebiński), 1884, w 8ce, str. 448. 10 marek.

BEŁZA Władysław. Wasi rówieśnicy, obrązki z młodości sławnych ludzi w Polsce, z pism najlepszych autorów wybrał Władysław Piast. Lwów, nakł. Seyfartha i Czajkowskiego, druk. im. Szewczenki, 1885, w 8ce, str. VIII i 196, z 10 ilustracyami rysunku W. Eliasza. Opr. 1 złr. 80 cnt.

— Królowa korony polskiéj, żywot N. Maryi P., matki Chrystusa Pana (Wydawnictwo Macierzy polskiéj, książeczka 20). Lwów, nakł. Macierzy, Gubrynowicz i Schmidt, druk. Wł. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1885, w 8ce małéj, str. 56, z rycinami. 8 cnt.

BERGAU R. Der Bildschnitzer Veit Stoss und seine Werke, 20 Photographien von Joh. Hahn, mit erklärender Beschreibung und Biographie des Künstlers, neue Ausgabe. Nürnberg, J. L. Schrag, 1884, fol., str. 15. 30 marek.

z BERŁOH Iwan. Za wiru i otczynu, wspomynki z mynuwszosty, pisla zapysok i narodnych predanyj spysaw Iwan z Berłoh (Wydawnyctwo narodne, III 12). Lwiw, nakł. Komitetu, redaktor Sz. Parasiewicz, peczatnia A. Wajdowiczowoj, 1884, w 16ce, str. 31. 8 cnt.

Biblioteka warszawska, pismo poświęcone naukom, sztukom i przemysłowi, pod redakcyą J. K. Plebańskiego, zeszyt z grudnia 1884. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. J. Bergera, w 8ce, str. 321—483.

Treść: Płonne zachcianki, satyra x Juwenalisa, przełożył z języka łacińskiego Felicyan (str. 321—335); Nowe przepisy examinacyjne dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich w Austryi (dok., str. 336—350); Odsiecz Wiednia 1683 r., przez L. Chrzanowskiego (c. d., str. 351—370); Sejm galicyjski w r. 1884, przez Br. Łozińskiego (str. 371—388); Jan Łaski, przez St. Marońskiego (dok., str. 389—415); Kronika paryska; Z ekonomii; Piśmiennictwo krajowe i zagraniczne: 1. dra X. Liskego Akta grodzkie, przez O. Balzera, 2. M. Massoniusa Szkice estetyczne, przez K. Kaszewskiego, 3. Polemika przez A. Mierzyńskiego; Wiadomości bieżące; Nekrologia.

BIEŁORUSS. Otwiet mojemu wspołpracowniku na Now. etnografia białorusska, Kraj no 27 (Odbitka z Litowskich jeparchialnych wiedomostiej). Wilna, tipogr. gub. prawlenia, 1884, w 8ce, str. 12.

BŁOŃSKI J. dr. Indirecte Steuern, vollständige Sammlung aller auf die Verzehrungs- und Verbrauchssteuern Bezug habenden Gesetze, Verordnungen und Judicate (Manz'sche Gesetzausgabe, Band XXII). Wien, Manz, 1884, w 8ce, str. VII i 624. 2 złr. 50 cnt.

BRZEZIŃSKI Kazimierz. Hodowla lasów, część I: Ręczny siew lasowy i odnośne wiadomości z geometryi, oraz tabele porównawcze miar, z 2 tablicami objaśnień figur geometrycznych. Warszawa, druk. J. Bergera, 1884, w 8ce, str. II, 69, 1 nl. i II. 75 kop.

CH. Ad. Wstawiaj się za nami, zbiór nabożeństwa do św. Józefa Oblubieńca ku pożytkowi wszystkich wiernych a szczególniéj dyecezyan kaliskich, zebrał i ułożył Ad. Ch. Kalisz, nakł. B. Szczepankiewicza, druk. F. A. Brockhausa w Lipsku, (1884), w 16ce, str. XXVI i 84, z 2 rycinami. 20 kop.

CHMIELOWSKI P. dr. Adam Mickiewicz, odczyty w Lozannie, z pamiętników po Adamie Mickiewiczu opracował ..... Warszawa, nakł. A. W. Gruszeckiego, druk. br. Jeżyńskich (J. Ungra), 1885, w 8ce małéj, str. 133. 60 kop.

CHODOWIECKI. Auswahl aus des Künstlers schönsten Kupferstichen, 136 Stiche auf 30 Cartonblättern, nach den zum Theil sehr seltenen Originalen in Lichtdruck ausgeführt von A. Frisch in Berlin, 2 Auflage. Berlin, Mitscher & Röstel, 1884, w 4ce, 30 kartonów i 1 karta textu. 20 marek.

CHODYŃSKI Zeno. Uchańsciana Wladislawiensia ab anno 1557—1562, ex tabulario capituli Wladislawiensis collegit..... praelatus custos eccl. cathedr. Wladisl. (Odbitka z Uchańscianów, wydanych przez T. Wierzbowskiego, II 369—456). Warszawa, 1884, w 8ce, str. 88.

CHRZANOWSKI Bernhard. Polen unter Stanislaus August, 1764/1794. Jahrbuch für Gesetzgebung, Verwaltung und Volkswirthschaft im Deutschen Reiche, wydawany przez G. Schmollera w Lipsku, zeszyt 4 z r. 1884, w 8ce, str. 264—277.

Sprawozdanie krytyczne z tomu I i II T. Korzona Wewnętrznych dziejów za Stanisł. Augusta.

COOPER. Mieszkaniec puszczy, powieść..... dla młodzieży, opracowała M. J. Zaleska. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. J. Sikorskiego, 1884, w 8ce, str. 392, z 5 obrazkami rysunku C. Jankowskiego. Opr. 1 rubel 50 kop. i 2 ruble.

CRAIK Georgiana M. Dwie, powieść, przełożona z angielskiego przez H. J. B., tom I i II (Dodatek do Bluszczu). Warszawa, M. Glücksberg, 1884, w 8ce, str. 135 i 119.

ĆWIKLIŃSKI Kazimierz. Ustawy o procesie cywilnym, księga I i II, tłómaczona przez..... sędziego w Toruniu. Toruń, nakł. i druk. J. Buszczyńskiego, 1885, w 16ce, str. 116.

CZECH Józef. Kalendarz krakowski na r. 1885, rok LIV. Kraków, nakł. i druk. Czasu, w 4ce, str. 200 i 2 nl. 50 cnt.

CZERNY Franciszek. Rosya w Turkestanie (Odbitka z Przeglądu polskiego). Kraków, druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 53, z mapą.

DU BOIS-MELLY Karol. Opowiadanie wypalacza wapna, przekład L*. Warszawa, wydawnictwo A. Wiślickiego 71, druk. Przeglądu tygodniowego, 1885, w 16ce, str. 85. 12 kop.

ENGESTROEM Wawrzyniec Benzelstjerna hr. Wyspa Gotland, obrazek z podróży, ułożył..... Warszawa, druk. Gazety handlowéj, 1884, w 8ce, str. 72. 50 kop.

ENN Wł. ks. Co pić? napisał ks. Wł. Enn. Poznań, nakł. i druk. Kuryera poznańskiego, 1885, w 16ce, str. 30.

ERCKMANN-CHATRIAN. Le Juif polonais, drame en trois actes et cinq tableaux, 3e édition (Théâtre de Cluny, première représentation le 15 juin 1869). Paris, libr. Hetzel et Cie, impr. Guillot, 1884, w 8ce, str. 92. 1 frank 50 centim.

FĄFARA Julian. Historyczny zarys matematyki u starożytnych (Odbitka ze Sprawozdania szkolnego). Tarnopol, druk. J. Pawłowskiego, 1884, w 8ce, str. 52, z 2 tabl. litogr. 1 złr. 20 cnt.

FALKOWSKI Juliusz. Obrazy z życia kilku ostatnich pokoleń w Polsce, tom III. Poznań, nakł. J. K. Żupańskiego, druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebiński), 1884, w 8ce, str. 2 nl. i 545. 6 marek.

FELIŃSKI Zygmunt Szczęsny ks. Paulina, córka Ewy Felińskiéj. Lwów, nakł. Gubrynowicza i Schmidta, druk. Gazety nar., 1885, w 8ce, str. IV, 320 i 1 nl. 3 złr.

Figlarz warszawski, dzieło satyryczno-humorystyczne. Warszawa, druk. Ig. Zawiszewskiego, 1884, w 4ce, str. 22 i 10 nl., z rycinami. 30 kop.

FOSCOLO Hugo. Listy Jakuba Ortis, z włoskiego przełożył Adam Grąbczewski. Lwów, nakł. K. Łukaszewicza, druk. J. Czaińskiego w Gródku, 1885, w 16ce, str. 186. 60 cnt.

FRIEDEBERG M. Bilder aus Ostpreussen, ein Betrag zur Vorbereitung der 300jährigen Säkularfeier der ehemaligen Provinzialschulen zu Tilsit, Lyck und Saalfeld, einst und jetzt an der Ostmark des deutschen Ordens, I Bändchen. Tilsit, Lohauss, 1885, w 8ce, str. VII i 105. 1 marka.

GŁĘBOCKI Józef Doliwa. Wiadomość o dziele hr. d'Angeberg „Recueil des traites, conventions et actes diplomatiques, concernant la Pologne 1762/1862“, zbiór traktatów, układów i akt dyplomatycznych, odnoszących się do Polski, od r. 1762 do r. 1862, podał..... z korpusu artyleryi b. wojsk polskich. Kraków, nakł. autora, druk. A. Koziańskiego, 1884, w 8ce, str. 94 i 2 nl. 1 złr.

— Pamiętnik jubileuszowy z r. 1884 Arcybractwa miłosierdzia. Kraków, nakł. autora, druk. A. Koziańskiego, 1884, w 8ce, str. 7.

GORZKOWSKI Maryan. Jana Matejki nowy obraz: Bolesław Chrobry z zięciem swym ks. Światopełkiem pod Złotą bramą w Kijowie (Odbitka z Nowéj Reformy). Kraków, związkowa druk., 1884, w 8ce małéj, str. 15.

HALKA Alexander. Tatarka, powieść..... autora Mein Polen. Kraków, nakł. Dziennika powieści (K. J. Arwina-Zielińskiego), druk. Czasu, 1884 (1885), w 8ce, str. 96. 60 cnt.

HEIGEL Theodor dr. Quellen und Abhandlungen zur neueren Geschichte Baierns. München, M. Rieger, 1884, w 8ce, 27 ark. druku. 10 marek.

Zawiera między innymi: II. Die Beziehungen des Kurfürsten Max Emanuel von Baiern zu Polen, 1694/97; IV. Die Correspondenz des Kurfürsten Max Emanuel mit seiner zweiten Gemahlin Therese Kunigunde und ihren Eltern, 1695/1718.

HUBE Romuald. Księgi ziemskie i grodzkie w. XIV w Polsce (Pojednani král. české Společnosti nauk, řada VI díl 12, třída pro filosofii, dějepis a filologii č. 6). Praha, nákl. Spol., tiskem dra E. Grégra, 1884, w 4ce, str. 8.

HUXLEY J. H. Wstęp do nauk przyrodniczych, tłómaczenie z angielskiego Z. B. Warszawa, druk. K. Kowalewskiego, 1884, w 8ce, str. V i 103. 60 kop.

Iwonicz. (Odbitka z Czasu). Kraków, druk. Czasu, 1885, w 8ce małéj, str. 20.

JANICKI ks. Cudowne nawrócenie dwóch wielkich pijaków, prawdziwe zdarzenie, przez jednego z nich opowiedziane, opisał ..... wyd. czwarte. Poznań, nakł. J.. Chociszewskiego, czcionkami E. Schmaedicke, 1885, w 16ce, str. 16.

JAROSZEWICZ ks. Żywot bł. Jana z Dukli, zakonu św. ojca Franciszka, wyjęty z dzieła..... p. t. Matka świętych Polska, wydany na pamiątkę 400néj rocznicy zgonu bł. Jana z Dukli (Żywoty świętych polskich, 1). Poznań, nakł. Księgarni katolickiéj, typ. E. Schmaedicke, 1884, w 16ce, str. 15, z ryciną. 10 fenig.

JESKE August. Systematyczny kurs nauk: świat i dzieci czyli nauka o rzeczach, wyłożona na podstawie nauki poglądowéj, część II: Nauka o zwierzętach, wydanie drugie poprawne. Warszawa, nakł. M. Arcta w Lublinie, druk. E. Skiwskiego, (1884), w 4ce, str. 114 i 15 tabl. kolor. Opr. 2 ruble.

— Toż, część III: Nauka o krajach i ludach. Tamże, 1884, w 4ce, str. VIII, 89, II, II, IX i 17 tabl. kolor. Opr. 2 ruble.

JUNOSZA Klemens. Bukiecik, podarek dla dobrych dzieci, dwadzieścia obrazków kolorowanych z textem ..... Warszawa, nakł. M. Arcta w Lublinie, druk. E. Skiwskiego, 1884, w 4ce, 20 kartonów chromolitogr. Opr. 1 rubel 25 kop.

Kabała czyli sztuka wróżenia kropkami, która od wielu jest poważaną, nowe wydanie poprawne. Poznań, J. Chociszewski, druk. E. Schmaedickiego, 1885, w 16ce, str. 32. 15 fenig.

Kalendarz dla rolników na rok zwyczajny 1885. Poznań, nakł. i druk. J. Leitgebra, 1884, w 16ce, kilka arkuszy do notowania, z Bezpłatnym dodatkiem str. 127 i 1 nl. Opr. 2 marki 50 fenig.

— Gońca wielkopolskiego na rok przestępny (?) 1885, rocznik IV. Poznań, czcionkami W. Simona, 1885, w 8ce, str. 161 i 7 nl. 50 fenig.

— humorystyczny Muchy dla porządnych ludzi na rok 1885, rok X. Warszawa, druk. br. Jeżyńskich (dawniéj J. Ungra), 1885, w 4ce, str. 100 i 24 nl., z ilustracyami. 50 kop.

— informacyjny Chaty na rok 1885. Lwów, druk. ludowa, 1884, w 8ce, str. 102 i 30 nl. 35 cnt.

— pism ludowych Wieńca i Pszczółki na rok pański 1885. Lwów, wydawcy ks. St. Stojałowski i Al. Vogel, w 4ce, str. 102 i 20 nl. 35 cnt. i 45 cnt.

Premium dla czytelników Wieńca i Pszczółki, płacących całoroczną prenumeratę z góry.

— polski powszechny na rok 1885, rocznik XI. Cieszyn, nakł. E. Feitzingera, druk. H. Feitzingera i Sp., w 16ce, str. 72 i 20 nl., z ilustracyami. 20 cnt.

— poznański na r. 1885, rok XII. Poznań, nakł. i druk. J. Leitgebera, 1884, w 8ce, str. 240, z rycinami. 1 marka.

— nowy poznański, polski katolicki na rok zwyczajny 1885, rocznik X. Poznań, nakł. i druk. J. Leitgebera, 1884, w 16ce, str. 224, z rycinami. 50 fenig.

— toruński katolicko-polski dla Prus zachodnich, W. ks. Poznańskiego i Szląska na rok zwyczajny 1885. Toruń, nakł. i druk. E. Lambecka, w 16ce, str. 102, 120 i 8 nl. 50 fenig.

KAMOCKA Józefa. W imię prawdy i dobra, kilka nauk w powieściach ukochanym dzieciom składa..... Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. St. Niemiery, 1885, w 8ce małéj, str. XII, 232 i nl., z 10 obrazkami rysunku C. Jankowskiego. Opr. 1 rubel 20 kop. i 1 rub. 70 kop.

KANTECKI dr. ks. Gorzałka, bratnie słowo do ludu polskiego, wydanie drugie kolędowe. Poznań, nakł. autora, druk. Kuryera poznańskiego, 1885, w 16ce, str. VIII, 53 i 3 nl. 25 fenig.

Kantyczki czyli pieśni nabożne domowe, obejmują: Kolędy na Boże narodzenie, pastorałki, pieśni na post, pieśni do N. Maryi P. i do świętych pańskich i t. p. Poznań, nakł. Księgarni katolickiéj, druk. Kuryera poznańskiego, 1885, w 8ce podłużnéj, str. XVI, 112, 112 i 213–228, z nutami.

KARŁOWICZ J. dr. Mémoire sur l'influence des langues orientales sur la langue polonaise. Leide, E. J. Brill, 1884, w 8ce, str. 33.

KIEWLICZ Marya. Moralne powiastki dla młodocianego wieku, przełożone na język polski przez..... Warszawa, druk. Fr. Czerwińskiego, 1884, w 8ce małéj, str. 169 i II. Opr. 60 kop.

KOCH Ad. dr. Über den deutschen Orden und seine Berufung nach Preussen (Sammlung von Vorträgen, herausgegeben von W. Frommel und Fr. Pfaff, Band XII Heft 10). Heidelberg, C. Winter, 1884, w 8ce, str. 31. 60 fenigów.

KOCHANOWSKI Jan. Treny (Biblioteka Mrówki, tom 34). Lwów, Księgarnia polska, druk. J. Czaińskiego w Gródku, (1884), w 16ce, str. 30. 10 cnt.

— Thrènes de..... poète polonais du XVIe siècle, 1530—1584, sur la mort de sa fille, traduction en vers par Venceslas Gasztowtt. Paris, impr. vve Zabieha, 1884, w 8ce, str. 16.

KOCZYŃSKI Michał prof. Suplement do Ustawy sądowéj dla Galicyi zachodniéj. Kraków, nakł. autora, druk. J. Fischera, 1885, w 16ce, str. 52. 1 złr. (?).

KOLARZ Jos. Hláskosloví jazyka polského, na nových základech a s nového hlediště. Praha, Grégr & Valečka, 1884, w 8ce, str. 40. 40 cnt.

Kolonie wakacyjne lwowskie w roku 1884. Lwów, nakł. Towarzystwa pedagog., I związkowa druk., 1884, w 8ce małéj, str. 88.

Treść: 1. Sprawozdanie komitetu dla sprawy kolonij wakacyjnych w r. 1884 urządzonych, ułożył dr. Teofil Gerstmann; 2. Pamiętnik kierowniczki pierwszéj kolonii wakacyjnéj dziewcząt lwowskich, spisany przez Jadwigę Zubrzycką; 3. Życie kolonii wakacyjnéj, skreślił Walenty Kowalówka; 4. Sprawozdanie higieniczno-lekarskie z kolonij wakacyjnych lwowskich, ułożył dr. Tad. Żuliński.

KOPF Leon dr. Sprawozdanie naukowe z ruchu chorych w téjże klinice w ciągu roku szkolnego 1883 i 1884 (Z kliniki chorób skórnych i wenerycznych Uniw. Jag. — Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1884, w 8ce, str. 74.

KRASICKI Ignacy. Myszeis (Biblioteka Mrówki, tom 38). Lwów, Księgarnia polska, druk. J. Czaińskiego w Gródku, (1884), w 16ce, str. 70. 20 cnt.

KRASZEWSKI J. I. Wybór pism, oddział I: Powieści sielskie, poprzedzone wstępèm krytycznym Kazimierza Kaszewskiego (Biblioteka najceln. utworów). Warszawa, nakł. i druk. S. Lewentala, 1884, w 8ce, str. LXVII, 547 i 1 nl. 1 rubel 50 kop.

Ulana; Budnik; Ostap Bondarczuk; Jaryna; Ładowa pieczara; Jermoła.

Kucharka praktyczna, przepisy praktyczne i tanie przyrządzania wszelkich potraw, mięsiw, ryb, wędlin, sosów, zup, jarzyn, oraz ciast zwykłych i wielkanocnych, soków, konfitur, galaret, tortów, lodów i t. d. Poznań, nakł. i czcionkami F. Chocieszyńskiego, 1884, w 8ce, str. 120. 75 fenig., opr. 1 marka.

KWIATKOWSKI Alexander. Pszczelnictwo polskie, rzecz o pszczole i jéj hodowli w okolicach z mniejszym pożytkiem pszczelim w obrębie dawnych ziem polskich, napisał ..... nauczyciel przy król. gimnazyum w Lesznie, zeszyt 1. Poznań, nakł. autora, druk. Kuryera poznańskiego, 1885, w 8ce, str. 32.

Listy z Hiszpanii (Odbitka z Warty). Poznań, czcionkami i w komisie W. Simona, 1884, w 8ce, str. 28.

Listy dra T. Jackowskiego.

ŁOMNICKI A. M. prof. Geologiczne zapiski z okolicy Kałusza (Odbitka z tomu XIX Sprawozdań Komisyi fizyogr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1884, w 8ce, str. 7.

ŁOŚ Adam hr. Krakowskie pogadanki, tom I i II (pośw. J. I. Kraszewskiemu). Kraków, nakł. autora, związkowa druk., 1884 (1885), w 16ce, str. 1 nl. i 219, 221—461. 2 złr.

MAJEWSKI Erazm. Do przyrodników polskich, odezwa w sprawie uporządkowania nomenklatury ojczystéj w dziale ustrojów żyjących, t. j. zoologii i botaniki (Odbitka z nru 46 Wszechświata 1884 r.). Warszawa, druk. J. Bergera, 1885, w 4ce, str. 13 nl. 15 kop.

MAŁACHOWSKI Stanisł. hr. Nałęcz. Pamiętniki ..... posła do Stambułu w czasie sejmu czteroletniego, generała wojsk polskich, senatora, kasztelana Królestwa polskiego i t. d. i t. d., objaśnił i z manuskryptu wydał Wincenty hr. Łoś. Poznań, nakł. J. K. Żupańskiego, druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebiński), 1885, w 8ce, str. 190. 3 marki.

MARCISZEWSKA M. z K. Podarek dla młodych gospodyń: Kucharka szlachecka, wyd. trzecie poprawne, znacznie powiększone i na dwa tomy podzielone, tom I Kucharstwo, tom II Spiżarnia. Kijów, nakł. B. Koreywy, druk. St. Kulżeńki, 1885, w 8ce, str. 402 i XV, 231 i X. 1 rubel 80 kop.

MAZUREK Stanisław ks. Komu nauka potrzebna, opisał dla ludu ..... Warszawa, druk. Fr. Czerwieńskiego, 1884, w 16ce, str. 48. 8½ kop.

MERUNOWICZ Teofil. O czym radżeno w sojmi w roci 1884, napysaw ..... posoł selańskij powita lwiwskoho (Wydawnyctwo narodne, III 11). Lwiw, nakł. Komitetu wydawnyctwa, redaktor Sz. Parasiewicz, peczat. A. Wajdowiczowoj, 1884, w 16ce, str. 35 i 1 nl. 7 cnt.

— O czém radzono w sejmie w r. 1884 (Wydawnictwo ludowe, III 12). Lwów, nakł. Komitetu, redaktor Sz. Parasiewicz, druk. A. Wajdowiczowéj, 1884, w 16ce, str. 32. 7 cnt.

— Katychizm obywatelskij dla Rusyniw i Polakiw w Hałyczyni i w Krakiwskim (Wydawnyctwo narodne. III 10). Lwiw, nakł. Komitetu, redaktor Sz. Parasiewicz, druk. A. Wajdowiczowoj, 1884, w 16ce, str. 55 i 1 nl. 10 cnt.

Metoda praktyczna języka francuskiego, wydanie 2gie poprawione i powiększone. Warszawa, nakł. G. Centnerszwera, druk. J. Goldmana, 1884, w 16ce, str. 80.

MIKLOSICH Fr. dr. Die türkischen Elemente in den südost- und osteuropäischen Sprachen, II Hälfte: Griechisch, Albanisch, Rumunisch, Bulgarisch, Serbisch, Kleinrussisch, Grossrussisch, Polnisch (Odbitka z Denkschriften der kaiserl. Akademie der Wissenschaften). Wien, Gerold's Sohn, 1884, w 4ce, str. 90.

MOLTKE hr. O Polsce, napisał generał-feldmarszałek ..... przekład z upoważnienia autora dokonany. Lipsk, F. A. Brockhaus, 1885, w 8ce, str. VIII i 103. 2 marki 50 fenig.

MONCZAŁOWSKIJ O. A. Kalendar Obszczestwa im. M. Kaczkowskoho na hod prostyj 1885. Lwiw, typogr. stawropig. Instytuta, w 16ce, str. 117 i 43 nl. 36 cnt.

MORAWSKA Z. Nasi znajomi, dwanaście powiastek dla dzieci od lat ośmiu. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, Kraków, G. Gebethner i Sp., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce małéj, str. 2 nl. i 194, z 6 rycinami. Opr. 1 rubel 20 kop.

— Z życia małych dzieci, dwadzieścia cztery powiastek dla dziatwy poczynającéj czytać. Kraków i Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1884, w 16ce, str. 1 nl., II i 233, z 6 rycinami kolorowanymi. Opr. 1 rubel.

MORGENBESSER Alexander. Zwycięstwo książki, nowela galicyjska w 24 obrazach. Czerniowce, druk. J. Piotrowskiéj, 1883, w 16ce, str. 80 i 1 nl.

MOSTOWSKI Adolf. Zbiór powieści. Warszawa, druk. br. Jeżyńskich (J. Ungra), 1884, w 8ce małéj, str. 230 i 1 nl. 1 rubel.

Szał i mitra, powieść obyczajowa; Piołuny, powiastka współczesna; Kartki pisane; Dumania przy cygarze.

Muzeum, czasopismo Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych, pod redakcyą R. Palmsteina, zeszyt ze stycznia 1885 r. Lwów, J. Milikowski (P. Starzyk), I związkowa druk., w 8ce, str. 64.

Treść: Słowo wstępne; Sprawy Towarzystwa, przez T. Sołtysika, L. Germana i J. Markowskiego (str. 5—13); Kilka uwag nad instrukcyami do nauki języka łacińskiego i greckiego, przez dra Z. Samolewicza (str. 13—22); O znaczeniu książek szkolnych, przez S. Siedleckiego (str. 23—27); Program działania nauczycieli szkół wyższych w Krakowie, przez dra L. Kulczyńskiego (str. 27—33); Sprawy szkolne w sejmie; Kronika naukowa, przez dra Z. Samolewicza, J. Soleskiego, dra M. Maciszewskiego, i R. Palmsteina; Recenzye, przez dra M. Maciszewskiego, J. Soleskiego, J. Fąfarę i A. Radeckiego; Rozmaitości

z zakresu szkoły i nauki; Rozporządzenia władz.

MYCIELSKI N. M. O mszy św. i do mszy św. uwagi i modlitwy, ułożone przez ..... przejrzał i wydał ks. A. Pleszczyński. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. S. Niemiery, 1885, w 16ce, str. IV i 176. 30 kop.=2 złp.

NIEDŹWIEDZKI J. prof. O skamielinach (Odbitka z Kosmosu). Lwów, Gubrynowicz i Schmidt, I związkowa druk., 1884, w 8ce, str. 20. 40 cnt.

NIKLOT. Bogumił, opowiadanie, jako biblia ocaliła od śmierci, z mowy łużyckiéj przetłómaczył i dla ewangelicko-polskiego ludu na Szląsku i w Prusach wschodnich opowiedział ..... Cieszyn i Wartenberg w Międzyborzu, księgarnia Kotuli, druk. Th. Schatzkiego w Wrocławiu, (1884), w 8ce małéj, str. 57. 40 fenig.

NITSCHMANN Heinrich. Hogia, altpreussisches Epos in sechs Gesängen, mit 2 Illustrationen nach Originalzeichnungen von H. Laasner. Danzig, Th. Bertling, 1885, w 16ce, str. 73 i 1 nl.

Nowelki honkursowe: Buty Michałka F. Krypiakiewicza, Wojciech Zapała Maryi Konopnickiéj, Babusia Bronisława Grabowskiego, Vae victis Juliana Horwata, Za drogo Juliana Morosza, Lidya Korwina, Aka T. K. (Wydawnictwo Kuryera codziennego). Warszawa, druk. Kuryera codz., 1884, w 8ce małéj, str. 218. 1 rubel.

ODRZYWOLSKI Sławomir prof. Zamek na Wawelu, odczyt architekta ..... wygłoszony podczas Igo zjazdu techników polskich w Krakowie w r. 1882 (Odbitka z Pamiętnika I zjazdu techników polskich). Kraków, druk. Czasu, 1884 (1885), w 8ce, str. 20.

ORZESZKOWA Eliza. Na prowincyi, część II (Tanie zbiorowe wydanie powieści E. Orzeszkowéj, tom V). Warszawa, nakł. i druk. S. Lewentala, 1884, w 8ce małéj, str. 277 i 1 nl.

— Pamiętnik Wacławy, ze wspomnień młodéj panny ułożony, powieść, część I—IV (Tanie zbiorowe wydanie powieści E. Orzeszkowéj, tom VI—IX). Tamże, 1884, w 8ce małéj, str. 403, 291, 286 i 290.

— Pan Graba, powieść w trzech częściach, część I i II. (Tanie zbiorowe wydanie powieści E. Orzeszkowéj). Tamże, 1884, w 8ce małéj, str. 260 i 326.

OSSOWSKI Gottfried. Ueber die Knochenschnitzereien aus den Mnikover Höhlen (Odbitka z tomu XIV Mittheilungen der anthropologischen Gesellschaft in Wien). Wien, Verlag des Verfassers, Druck von W. Köhler, 1884, w 8ce małéj, str. 6.

OSTOYA Gaetan. Les anciens maitres et leurs oeuvres à Florence, guide artistique. Florence, impr. des successeurs de Monnier, 1884, w 8ce, str. VI i 301.

Pamiętnik Akademii umiejętności w Krakowie, Wydział matematyczno-przyrodniczy, tom IX. Kraków, druk. Uniw. Jag., 1884, w 8ce większéj, str. 1 nl. i 218, z 2 tabl. litogr.

Treść: O zamianie funkcyi całkowitéj i jednorodnéj stopnia 2go na sumę kwadratów, przez dra Wł. Zajączkowskiego (str. 1—44); Dowód pewnego twierdzenia, tyczącego się dwóch wyznaczników ogólnych, przez Wł. Kretkowskiego (str. 45—47); O pozornie dwuwartościowych określonych całkach podwójnych, przez dra Józefa Puzynę (str. 48—72); Przebieg roczny ciepłoty powietrza w Krakowie, obliczony na podstawie pięćdziesięcioletnich spostrzeżeń, 1826/1875, sposobem nowym, prostszym i ściślejszym, niż dotąd używane, przez dra St. Kuczyńskiego (str. 73—112); O całkowaniu równań różniczkowych linijnych rzędu drugiego, mających spółczynniki linijne, przy pomocy kwadratur, przez A. J. Stodołkiewicza (str. 113—119); O całkowaniu równań różniczkowych linijnych rzędu drugiego, przez Jana Rajewskiego (str. 120—160); Przyczynek do teoryi krążenia soków u roślin, przez dra E. Godlewskiego (str. 161—198); Zastosowanie wyznaczników w teoryi najmniejszych kwadratów, przez D. Zbrożka (str. 199—218).

— fizyograficzny, tom IV (poświęcony Wikt. Szokalskiemu w jubileuszowym roku jego naukowéj działal

ności). Warszawa, druk. J. Bergera, 1884, w 4ce, str. 1 nl., 437 i 8 nl., z 16 tabl. rysunków litogr. i 21 drzeworytami w texcie. 7 rubli 50 kop.

Treść: Dział I. Meteorologia i hidrografia, przez J. Kowalczyka, Apol. Pietkiewicza i Jana Jędrzejewicza; Dział II. Geologia, przez W. Kosińskiego, A. Michalskiego, Ludw. Zejsznera i J. B. Puscha; Dział III. Botanika i zoologia, przez Kaź. Łapczyńskiego, B. Eichlera, Witolda Łopotta, Fr. Kamieńskiego, Ant. Wałeckiego, J. Sznabla, Henr. Dziedzickiego, Fr. Osterloffa i Ant. Ślósarskiego; Dział IV. Antropologia, przez Tymot. Łuniewskiego, dra L. Dudrewicza i J. Karłowicza; Dział V., przez dra J. L. Kozłowskiego, M. Twardowską, R. Sobkiewicza i A. Ślósarskiego.

— pierwszego zjazdu kolegów 8 klasy gimn. św. Anny w Krakowie z 1857 r. z powodu jubileuszu 25letniéj pracy literackiéj Michała Bałuckiego w dniu 11 października 1884. Kraków, nakł. uczestników zjazdu, druk. A. Koziańskiego, (1884), w 8ce, str. 66 i 2 nl.

PARASIEWICZ Sz. Książeczka w uroczystość Narodzenia pańskiego (Wydawnictwo ludowe, III 13). Lwów, nakł. Komitetu, redaktor Sz. Parasiewicz, druk. A. Wajdowiczowéj, 1884, w 16ce, str. 32, z ryciną. 10 cnt.

PASZKIEWICZ Emil. System konjugacyi łacińskiéj (Odbitka ze Sprawozdania gimn. w Samborze). Sambor, nakł. autora, druk. J. Czaińskiego w Gródku, 1884, w 8ce, str. 48.

PAWLIKOWSKI K. Kratkaja zamietka po istocznikam o cerkownych otnoszenijach w Polszie w XI, XII i XIII wiekach ..... studienta IV kursa juridiczeskago fakultieta (Warszawskija uniwiersitietskija Izwiestija, 1884 nr. 2). Warszawa, tipogr. Noskowskago, 1884, w 8ce, str. 18.

PERLBACH M. Monumenta Poloniae historica, tom IV, opracowany przez członków lwowskiéj Komisyi historycznéj (Nadbitka z nru 23 Götting. gel. Anzeigen). Göttingen, 1884, w 8ce, str. 924—937.

Rozbiór krytyczny.

POECHE I. Dawne czasy, drobne powiastki i opowiadania, osnute na tle dziejowém (Biblioteczka dla dzieci i młodzieży ku rozrywce i nauce, książeczka III). Złoczów, nakł. i druk. O. Zukerkandla i syna, 1884, w 16ce, str. 62. Opr. 20 cnt.

POL Wincenty. Z rytířské rhapsodie Mohort, přeložil Ivan Kudrna. Ruch praski, nr. 33 z 25 listopada 1884, w 4ce, str. 528—530, z ilustracyami.

POLAK J. dr. Hygiena fabryk i rzemiosł, wskazówki praktyczne urządzenia fabryk, pracowni, warsztatów i zabezpieczenia pracujących pod względem zdrowia, dla użytku przedsiębiorców, majstrów, nadzorców warsztatowych i robotników wszelkich fachów, przez ...... członka warszawskiego Towarzystwa lekarskiego. Warszawa, wydawnictwo i druk. Przeglądu tygodniowego, 1885, w 8ce małéj, str. II, 117 i II. Opr. 60 kop.

POLKOWSKI Ignacy ks. Żywot ks. Piotra Skargi Tow. Jez. (Odbitka z Książki pamiątkowéj Arcybractwa miłosierdzia). Kraków, druk. Czasu, 1884, w 8ce, str. 36. 50 cnt.

Po powodu posieszczenija wysokoprieoswiaszczennym mitropołytom kijewskim Platonom katoliczeskago kostiela w miesteczkie Korostyszewie (Odbitka z Litowskich jeparchialnych wiedomostiej). Wilna, tipogr. gub. prawlenia, 1884, w 8ce, str. 33.

Powiastek siedem z życia ludu wiejskiego. Poznań, nakł. i druk. J. Leitgebra, 1884, w 16ce, str. 141. 50 fenig., opr. 60 fenig.

PRÓCHNICKI Franciszek. Wskazówki do nauki języka polskiego, na podstawie obrad Komisyi, wybranéj przez Towarzystwo nauczycieli szkół wyższych, opracował ..... Lwów, nakł. Tow., I związkowa druk., 1884, w 8ce większéj, str. 91. 90 cnt.

Przegląd polski, pod redakcyą St. Tarnowskiego, zeszyt z grudnia 1884.

Kraków, druk. Czasu, w 8ce, str. 365—580.

Treść: Skoszony kwiat, napisał Wasyl Barwinek, tłómaczył z ruskiego B. T., skrócił S. T. (dok., str. 365—407); Z dziejów poezyi średniowiecznéj, przez Władysława Wielopolskiego (str. 408—432); Oxford i Cambridge, przez M. Straszewskiego (dok., str. 433—452); Herman i Dorota J. W. Goethego, przekład rymowy T. Ziemby (dok., str. 453—473); Sesya sejmowa r. 1884, przez St. Tarnowskiego (str. 474—529); Kronika literacka; Przegląd polityczny, przez B. E.

— powszechny, pod redakcyą ks. M. Morawskiego T. J., zeszyt z grudnia 1884. Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., w 8ce większéj, str. 329—496.

Treść: Trzechsetletni jubileusz kongregacyi Sodalisów Maryi, przez ks. St. Załęskiego T. J. (str. 329—337); Kl. ks. Metternich, przez H. Lisickiego (dok., str. 338—357); Pojęcie o Bogu w chrześciaństwie i u filozofów, przez ks. A. Langera T. J. (str. 358—375); K. M. Sarbiewski, przez X. X. (dok., str. 376—395); Darwinizm wobec rozumu i nauki, przez ks. Wł. Zaborskiego T. J. (dok., str. 396—426); Odnowiciel zakonu Dominikanów we Francyi, przez św. p. Henryka. hr. Wodzickiego (str. 427—443); Przegląd piśmiennictwa; Sprawozdanie z ruchu religijnego, społecznego i naukowego.

Przewodnik naukowy i literacki, pod redakcyą A. Krechowieckiego, zeszyt z grudnia 1884. Lwów, druk. Wł. Łozińskiego, w 8ce, str. 1057—1214.

Treść: Przeprawa Czarnieckiego na wyspę Alsen, przez W. Czermaka (dok., str. 1057—1093); Geneza trybunału koronnego, przez dra O. Balzera (dok., str. 1094—1123); Ad. Mickiewicz od r. 1829/32, przez A. Mazanowskiego (dok., str. 1124—1152); Rozbiór krytyczny Pamiętników J. Chr. Paska, przez dra H. Biegeleisena (dok., str. 1153—1196); Kronika literacka, przez dra A. Buk.

ROGOWICZ J. dr. Rocznik medycyny krajowéj, wydawany staraniem i nakładem ..... b. redaktora Medycyny, rok VII 1885, część I i II. Warszawa, druk. M. Ziemkiewicza, 1885, w 16ce, str. XIV, 291 i 3 nl., 2 nl., 91, kilka arkuszy Dziennika do notowania i str. 12 nl.

ROSTAFIŃSKI Józef dr. Kucmerka, Sium sisarum, pod względem geograficzno-botanicznym i historyi kultury (Odbitka z tomu XII Rozpraw Wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1884, w 8ce, str. 52.

Rozprawy i sprawozdania z posiedzeń Wydziału matematyczno-przyrodniczego Akademii umiejętności, tom XII. Kraków, druk. Uniw. Jag., 1884, w 8ce, str. 5 nl., 3 i 336, z 10 tabl. litogr.

Treść: O działaniu bezwodnika kwasu ftalowego na hydrazobenzol, przez dra E. Bandrowskiego (str. 3—7); O działaniu miedzi na jedno- dwu- i trój-chlorek benzylu, przez Ad. Onufrowicza (str. 8—16); Ustrój grzbietobrzuszny korzeni storczyków, przez dra E. Janczewskiego (str. 17—55); O częściowéj redukcyi chlorków ketonowych, przez dra Br. Lachowicza (str. 56—63); O nowym sposobie otrzymywania bezwodników kwasowych, przez dra Br. Lachowicza (str. 64—68); Przyczynek do znajomości śluzowców, przez M. Raciborskiego (str. 69—86); Historya rozwoju i morfologia prątka wąglikowego, przez dra Ad. Prażmowskiego (str. 87—113); O nieprawidłowém wykształceniu narządu płciowego u samicy pawiana, przez dra Ant. Jaworowskiego (str. 114—122); Przegląd krytyczny pająków z rodziny Attoidae żyjących w Galicyi, przez Wł. Kulczyńskiego (str. 123—232); Oznaczenie względnego wieku geologicznego skały wybuchowéj, tak zwanego trachitu w Zalasie, przez Fr. Bieniasza (str. 233—238); O rozwoju pąków, gemmulae, gąbek słodkowodnych europejskich, przez dra A. Wierzejskiego (str. 239—266); O gatunku Spongilla fragilis Lejdy dopisek, przez tegoż (str. 267—279); Kucmerka, Sium sisarum, pod względem grograficzno-botanicznym i historyi kultury, przez dra J. Rostafińskiego (str. 280—331); Nowy sposób budowy zwojów do machin dynamo-elektrycznych, przez B. Abdank Abakanowicza (str. 332—336).

RYDEL Lucyan dr. Mowa rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego, miana podczas immatrykulacyi uczniów dnia 6 grudnia 1884 r. (Odbitka z Czasu). Kraków, druk. Czasu, 1885, w 8ce małéj, str. 12.

S. W. Wybory w szwalni, krotochwila w 1 akcie, wierszem napisał

W. S. Poznań, nakł. i druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebiński), 1885, w 8ce małéj, str. 47.

SCHILLER Fryderyk. Bogowie Grecyi, tłómaczył Hugo Zathey (Odbitka ze Sprawozdania gimnazyum III w Krakowie). Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1884, w 8ce, str. 11. 25 cnt.

SŁOWACKI Juliusz. Pisma pośmiertne, wydanie drugie znacznie pomnożone staraniem dra A. Małeckiego, tom I—III (Biblioteka polska, tom XL—XLII). Lwów, nakł. Gubrynowicza i Schmidta, druk. Wł. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1885, w 8ce, str. 271 i 3 nl., 418 i 1 nl., 426 i 1 nl. 5 złr. 40 cnt.

Słownik geograficzny Królestwa polskiego i innych krajów słowiańskich, wydany pod redakcyą F. Sulimierskiego, B. Chlebowskiego i Wł. Walewskiego, tom V (zeszyt 49—60). Warszawa, nakł. Wł. Walewskiego, druk. S. Wieku, 1884, w 4ce, str. 960.

Kutowa wola — Malczyce.

SOWIŃSKI Leonard. Wspomnienia szkolne. Warszawa, nakł. M. Orgelbranda, druk. S. Orgelbranda synów, 1884 (1885), w 8ce małéj, str. 1 nl. i 309. 1 rubel 50 kop.

Spiewnik kościelny, obejmujący 512 najwięcéj używanych pieśni w kościele katolickim, a mianowicie pieśni na uroczystości pańskie, msze św., pieśni na święta N. Maryi panny i św. pańskich, pieśni przygodne, psalmy i t. p. Poznań, nakł. Księgarni katolickiéj, druk. Kuryera poznańskiego, 1885, w 16ce, str. XVI i 351. 75 fenig., opr. 90 fenig.

Sprawozdanie komisyi wybranéj z grona posłów włościańskich o wyrażonych im przez wyborców życzeniach i żądaniach. Lwów, I związkowa druk., 1884, w 8ce, str. 12.

— X Rady zawiadowczej Biblioteki słuchaczów prawa we Lwowie z czynności za czas od 18 października 1883 do 13 listopada 1884. Lwów, nakł. Towarzystwa, druk. ludowa, 1884, w 8ce, str. 16.

— z czynności Zakładu nar. im. Ossolińskich za rok 1884. Lwów, druk. im. Ossolińskich, 1884, w 8ce, str. 32 i 1 nl.

STRASZEWSKI M. Oxford i Cambridge (Odbitka z Przeglądu polskiego). Kraków, druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 42.

STRONCZYŃSKI Kazimierz. Dawne monety polskie dynastyi Piastów i Jagiellonów, część II: Monety pierwszych czterech wieków w porządek chronologiczny ułożone i opisane. Piotrków, druk. E. Pańskiego, Warszawa, C. Wilanowski, 1884, w 4ce, str. XVI, 221, 3 i 22 tablic litogr. 5 rubli.

ŚWIERZBIEŃSKI Romuald. Wiara Słowian, ich byt domowy i społeczny przed i po podboju lechickim i warogo-ruskim. Warszawa, nakł. autora, Gebethner i Wolff, druk. A. Pajewskiego, 1884, w 8ce większéj, str. IV i 111. 75 kop.

SZYMANOWSKI Michał dr. Opłaty stemplowe w Polsce, 1775/1884 (Odbitka z Biblioteki warszawskiéj). Warszawa, druk. J. Bergera, 1884, w 8ce, str. 24. 50 kop.

SZYMKO i PE-FR. Bagatelki. Kraków, nakł. autorów, druk. J. Fischera, 1885, w 16ce, str. 32. 20 cnt.

Tarnowianin, kalendarz na rok 1885, rocznik VI. Tarnów, nakł. i druk. J. Pisza, 1884, w 4ce, kart nl. 60.

TARNOWSKI Stanisław. Mowa na pogrzebie hr. Henryka Wodzickiego (Odbitka z Przeglądu polskiego). Kraków, druk. Czasu, 1884, w 8ce, str. 8.

TOKARSKI Stanisław. Praktyczny przewodnik do nauki geometryi w szkole ludowéj, na podstawie planu naukowego i dodatkowych rozporządzeń opracował ..... nauczyciel szkoły ludowéj w Stanisławowie, część I czwarty rok nauki. Stanisławów, nakł. autora, druk.

Zadembskiego i Hollendra w Kołomyi, 1884, w 8ce małéj, str. 40, z 36 drzeworytami. 35 cnt.

TOMASZEWSKI J. Fr. Polski kalendarz katolicki dla rodaków wiarusów na rok zwyczajny 1885, przez wydawcę Przyjaciela ludu, rok XIII. Poznań, nakł. i druk. J. Fr. Tomaszewskiego, 1885, w 16ce, str. 200. 50 fenig.

URBAŃSKI Aureli. Utwory poetyczne, wydanie trzecie pomnożone (Biblioteka pisarzy polskich, tom LXXVIII). Lipsk, F. A. Brockhaus, 1884, w 8ce, str. VIII i 304. 3 marki 50 fenig.

W. A. Podręcznik dla rolników na r. 1885, ułożony przez A. W., polecony przez Towarzystwo rolnicze pow. szubińskiego. Poznań, nakł. i druk. J. Leitgebra, 1884, w 16ce, str. 115 i 1 nl. Opr. 60 fenig.

WALEWSKI Stanisław hr. Mennice koronne za Stefana Batorego (Odbitka z Zapisków numizmatycznych). Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1884, w 8ce, str. 7.

WILCZYŃSKI A. Z naszego życia szkice i obrazki. Warszawa, nakł. T. Paprockiego i Sp., druk. J. Cotty, 1885, w 8ce małéj, str. 262 i 1 nl. 1 rub. 20 kop.

WILKE Artur. Ekonomiczne znaczenie elektryczności i elektromonopol, z niemieckiego przełożył Adolf Kimpan. Warszawa, A. Gruszecki, druk. Ig. Zawiszewskiego, 1884, w 8ce małéj, str. 119 i 1 nl. 60 kop.

ZALESKA M. J. Z pałaców i chat, powieści dla dorastającéj młodzieży, naśladowała z angielskiego ..... Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. J. Bergera, 1885, w 8ce małéj, str. 402 i 1 nl., z 3 obrazkami rysunku C. Jankowskiego. Opr. 1 rubel 20 kop. i 1 rub. 70 kop.

Tajemnica starego dworu; Pamiętnik wujaszka; Bohater.

ZALEWSKI Kazimierz. Górą nasi, komedya w pięciu aktach. Kraków, nakł. K. Bartoszewicza, druk. Czasu, 1885, w 8ce małéj, str. 198. 1 złr. 60 cnt.

ZAŁĘSKI Witold. Teorya statystyki w zarysie, część I: Zasady ogólne i część historyczna (Biblioteka umiejętności prawnych). Warszawa, druk. S. Orgelbranda synów, 1884, w 8ce, str. 2 nl., 266, V i 2 nl. 1 rubel 50 kop.

ZAWADZKI Władysław. Zamki i kościoły, opowieści historyczne dla młodzieży. Lwów, nakł. Seyfarta i Czajkowskiego, druk. ludowa, 1884, w 8ce, str. 2 nl., 182 i 1 nl., z ilustr. J. Kossaka. Opr. 1 złr. 80 cnt.

ZBROŻEK Dominik. Zastosowanie wyznaczników w teoryi najmniejszych kwadratów (Odbitka z tomu IX Pamiętnika Wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1884, w 4ce większéj, str. 20.

ZIELIŃSKA M. Dziecięcy świat w pośród lasów, pól i chat, wierszyki i obrazki ..... Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, (1884), w 4ce, kartonów chromolitogr. 32. Opr. 2 ruble.

ZIELIŃSKI G. Kirgiz, powieść (Biblioteka Mrówki, tom 30). Lwów, Księgarnia polska, druk. J. Czaińskiego w Gródku, (1884), w 16ce, str. 48. 15 cnt.

ZOLL Fryderyk. Spór Galicyi i Węgier o Morskie oko (Odbitka z Przeglądu polskiego). Kraków, druk. Czasu, 1884, w 8ce, str. 12, z mapą.

ŻELECHOWSKIJ Ewgenij. Małorusko-nimeckij słowar, ułożyw ..... c. k. profesor gimnazii w Stanisławi, ark. 38—40. Lwiw, nakł. awtora, druk. im. Szewczenka, 1884, w 8ce większéj, str. 601 640.

ŻYCHLIŃSKI Ludwik. O stanowisku kół naszych poselskich, przyczynek do kwestyi bieżącéj. Poznań, nakł. A. Cybulskiego, druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebiński), 1884, w 8ce, str. 16.

KRONIKA.

= **Księgi ziemskie i grodzkie** wieku XIV w Polsce, napisał R. Hube. Praga, 1884, w 4ce, str. 8.

Z dwóch względów pozwalamy sobie krótką rzecz uczonego senatora, R. Hubego, wyróżnić na tém miejscu. Treściwa rozprawa oprócz wiadomości o najstarszych naszych księgach ziemskich i grodzkich, zawiera ich spis z w. XIV, o ile do naszych czasów po archiwach czy to w całości czy w urywkach się dochowały, a razem podaje, które z nich w naszych czasach przez św. p. Z. Helcla, ks. T. Lubomirskiego, prof. A. Pawińskiego i dra B. Ulanowskiego wydane już zostały. Ważność wszakże rozprawy z innego jeszcze względu o wiele jest podnioślejszą; wyszła bowiem w języku polskim w odbitce z poważnego wydawnictwa Král. českiéj Společnosti nauk w Pradze. Czeska zatém Akademia umiej., która właśnie drzed kilku tygodniami stoletni jubileusz pełnéj chwały i zasług dla dobra nauki i jéj postępu exystencyi swojéj obchodziła, uznała za stosowne, nadesłaną sobie przez uczonego Polaka pracę ogłosić drukiem nie w przekładzie czeskim, lecz w oryginale polskim. Wskazówka to — jak sądzimy — bardzo wymowna dla naukowych zakładów naszych, zajmujących się przedewszystkiém wydawnictwami, jak w danym razie wobec nadsyłanych sobie przez uczonych Czechów prac i rozpraw źródłowych, jeżeli poważniejszéj natury przeszkody nie stoją temu na zawadzie, zachować się powinny. Praska Akademia umiej. — zdaniem naszém — godnym naśladowania w téj sprawie przykładem poszła naprzód...

= **Zakaz Miechowity**, przez Fr. Bostla. Lwów, 1884, w 8ce, str. 54 i 1 nl.

W całém znaczeniu źródłowa i z wielkim spokojem napisana monografia o „pierwszéj znanéj konfiskacie w Polsce“, któréj już z tego samego tytułu dłuższe nieco wyszczególnienie w łamach kroniki naszéj słusznie się należy. Rzecz na pozór wprawdzie nie nowa, gdyż już z wydanego przed 10 laty cennego dzieła dra Hirschberga, obecnie zasłużonego kustosza biblioteki im. Ossolińskich, „O życiu i pismach J. L. Decyusa“, dostatecznie wiadomo było, żeśmy mieli dwa „Kroniki“ Miechowity wydania, z r. 1519 o 379 stronicach i z r. 1521 o 372 str., że ed. 1sza na rozkaz senatu polskiego uległa konfiskacie, a wyd. 2gie, od str. 347 począwszy do końca, czyli w przedstawieniu dziejów r. 1480 i nn., znacznie się różni od ed. z r. 1519, niektóre w niém bowiem szczegóły dodane, inne zaś zmienione lub zgoła wyrzucone. Nową mimo to z gruntu i z wielu względów bardzo pożyteczną i pożądaną jest praca Sz. autora, zadaniem jéj bowiem, czego téż, o ile stan źródeł do owego czasu pozwolił, szczęśliwie dokonał: wykazanie i krytyczne ocenienie „przyczyn“, które konfiskatę 1széj ed. spowodować mogły. Pan B., popierając po wszelkiéj formie trzeźwo i metodycznie poglądy swoje, widzi przyczyny te w następujących okolicznościach: 1. w przedstawieniu przez M. w 1széj ed. „Kroniki“ (na karcie 287/8), choć podług Długosza i z zastrzeżeniami, wstrętnéj i skandalicznéj „sprawy królowéj Zofii“, młodéj i pięknéj księżniczki kijowskiéj, czwartéj żony zgrzybiałego Władysława Jagiełły, obwinionéj swego czasu o zakazane związki z niektórymi rycerzami, co jako wywieszanie przed światem królewskich „brudów familijnych“ wnukowi jéj i właśnie panującemu Zygmuntowi I przyjemném być nie mogło i co w 2giém wyd. zmianie uléc musiało (str. 17—19); 2. w opowiadaniu o „elekcyi Olbrachta“, w którém król Zygmunt „w zbyt piękném nie występował świetle“ (str. 19 i 20); 3. w przedstawieniu zagadkowego „zjazdu w Lewoczy i pożaru Krakowa r. 1494“ (str. 21 i 22); 4. w opowiadaniu o nieszczęsnéj „wyprawie wołoskiéj r. 1497“, które w 1széj ed. ani królowi ani najbliższym jego doradcom podobać się nie mogło, skazane zatém na przeinaczenie w 2giém wyd. (str. 22—27); 5. w sprawie „napadów tatarskich“, przedstawionéj w ed. z r. 1519 nie bez „ostrych przemówek na niemoc rządu i bezprzykładną gnuśność szlachty, przemówek dotykających osobistości potężnych a żyjących jeszcze“ (str. 28—30); 6. w opowiadaniu „o wyprawie na Moskwę r. 1500“, niekorzystném dla brata królewskiego Alexandra, który „niemając pieniędzy, najmował żołnierzy i dopuszczał się względem nich wiarołomstwa“ (str. 30 i n.); 7. w przedstawieniu gorszących zajść podczas „elekcyi Alexandra r. 1501“, które w 2giém wyd. także „choć w części zatrzeć“ należało (str. 31—33); i 8. w „sprawie Szachachmeta“, zdradzonego i więzionego hana zawołżańskiego, „stanowiącéj ciemną plamę w polityczném życiu Alexandra“ (str. 33—34). Oprócz tych „główných ustępów“, które w 1széj ed. dotknął zakaz senatu, wykazuje Sz. autor i bliżéj ocenia i inne jeszcze „szczegóły drobniejsze“, jak uwagi M. „o niedołęstwie rządu“

i t. p., które „bądźto monarchy dotyczyły, bądź zawierały uwagę jakąś dla rządu nie bardzo pochlebną, albo odnosiły się do osób prywatnych“, które w 2giém wyd. także zmienić lub opuścić należało (str. 39—44). Na pytanie zaś, kto spowodował potwierdzony przez króla zakaz senatu na dzieło drukowane, odpowiada, że „nikt inny, jeno arcybiskup gnieźnieński, Jan Łaski, zakaz ten głównie mógł spowodować“. Jemu téż przypisuje „redakcyą poprawek 2go wyd.“, przepełnioną „tendencyjnie przekręconymi faktami i wsuniętymi ustępami, niemającymi z prawdą albo mało albo nic wspólnego“ (str. 45—52), a na obronę autora „Kroniki“, którego charakter uznaje za „niesplamiony żadném pochlebstwem ani kłamstwem“, tymi słowy piękną rzecz swoję kończy: „Za różnice w wydaniach nie można M. pociągać do odpowiedzialności, a pod żadnym warunkiem nie wolno nam go obrzucać hańbiącą nazwą fałszerza dziejów; człowiek bowiem odpowiada za czyny swoje, o ile one są wynikiem jego woli, gdzie téj niema, a poczyna się gwałt i przemoc, tam kończy się wszelka odpowiedzialność“ (str. 54).

= **Catalogue no 87** d'ouvrages anciens et modernes, en vente aux prix marqués chez J. Jolowicz, libraire ancienne et moderne à Posen, Prusse. Posen, 1885, w 8ce, str. 18.

Zawiera: „Les pays slaves“, uzupełnienia do Kat. 74, 76 i 77, razem dz. i broszur 588.

= **Catalogue** supplémentaire du cabinet de lecture des livres français dans la librairie et magasin de musique succursales de M. Orgelbrand à Varsovie. Varsovie, 1885, w 16ce, str. 19.

— Dodatek do Katalogu czytelni polskiéj przy księgarni i składzie nut M. Orgelbranda w Warszawie. Warszawa, 1885, w 16ce, str. 36.

— Dopełnienie pierwsze Katalogu nakładowego i komisowego księgarni i składu nut M. Orgelbranda w Warszawie. Warszawa, 1885, w 8ce, str. 32.

— Wykaz nr. 48 książek polskich i nut księgarni M. Orgelbranda w Warszawie. Warszawa, 1884, fol. królewskie, str. pięcioszpaltowych 4.

Cztery pod każdym względem poprawnie wydane Kat. od lat dawnych dobrze dla społeczeństwa naszego zasłużonéj firmy wydawniczéj warszawskiéj, nieustępującéj w niczém młodszym i wcale ruchliwym księgarniom polskim. Dwa pierwsze zawierają uzupełnienia i dodatki do Kat. czytelni francuskiéj i polskiéj, z wielkim pożytkiem dla warstw szerokich utrzymywanéj przez Sz. firmę; trzeci dopełnienia do Kat. nakładowego i komisowego, razem dzieł 242, oleodruków 3, nut muzycznych 92 i 44 książek dla dzieci i młodzieży; czwarty wreszcie oprócz sporego wykazu dzieł treści poważniejszéj, obejmuje głównie „najnowsze książki przeznaczone na gwiazdkę dla dzieci i młodzieży“.

= **Katalog 169** von W. Koebner, Antiquariats-, Sortiments- und Verlags-Buchhandlung in Breslau. Breslau, 1884, w 8ce, str. 129.

Zawiera: „Geschichte des Mittelalters und der neueren Zeit, Geographie, Ethnographie, Reisen, Genealogie und Numismatik, Kloster- und Ordensgeschichte, Freimauerei, Jesuitica, Militaria, Kriegsgeschichte“. Na str. 79—84: „Russland und Polen“, dzieł i broszur 250.

= **Katalog** książek polskich, wydanych w ostatnich latach przez księgarnię Gebethnera i Wolffa w Warszawie. Warszawa, w październiku 1884, fol. królewskie, str. czteroszpaltowych 8.

W kolosalnym formacie arkuszowym wydrukowany Kat. wielkiéj firmy warszawskiéj, zawiera wydawnictwa jéj z lat ostatnich, ułożone abecadłowo podług następujących działów: I. Teologia; II. Filozofia, psychologia; III. Historya, życiorysy, mitologia, heraldyka, archeologia, numizmatyka; IV. Prawo, ekonomia, skarbowość, przemysł, kwestye społeczne; V. Literatura, krytyka, sztuki piękne, muzyka, bibliografia; VI. Poezye i wiersze różne; VII. Powieści, romanse, opowiadania; VIII. Teatr; IX. Wychowanie; X. Filologia; XI. Matematyka, fizyka, chemia, nauki przyrodzone; XII. Medycyna, farmacya, weterynarya; XIII. Geografia, etnografia, podróże; XIV. Rozmaitości; XV. Gospodarstwo. — Oprócz tego obejmuje Kat. także: Niektóre kompozycye muzyczne i Wykaz czasopism polskich na r. b.

= **Seznam knih**, vydaných dědiči J. Škarnicla v Uh. Skalici, posle stanice železniční Hodonin. Uh. Skalice, 1883, w 16ce, str. 69 i 3 nl.

Ogłoszony przed rokiem Kat. wydawnictw i dziełek komisowych słowackiéj księgarni i drukarni pod firmą spadkobierców J. Szkarnicla w Skalicach węgierskich, nadesłany nam łaskawie do uczynienia o nim wzmianki i polecenia go względom polskich czytelników, zawiera wcale już spory zasób dziełek i broszurek rozmaitéj treści, wydanych w ostatnich czasach dla zaspokojenia duchowych potrzeb północno-zachodnich Słowaków węgierskich. Licznie téż tu mamy już zastąpione, po większéj części drukowane jeszcze szwabachą: „Knihy modlitebni“, „Knihy sskolni a cwičebné“, „Knihy zábawné, poučné a wzdělawatelné“, „Historie“, „Pisničky“, „Modlitbičky“ i t. p.

Sz. firma skalicka spadkobierców Szkarnicla drukuje zresztą, wydaje i sprzedaje także publikacye w innych językach, jak: „Modlitby mad'arské a německé", „Pisně swaté mad'arské" i inne.

= **Verzeichniss No 5** des antiquarischen Bücherlagers von A. Heintz in Stuttgart: Literarische Seltenheiten. Stuttgart, 1884, w 8ce, str. 10.

Na str. 4: Bücher mit Chodowiecki'schen Radierungen, dzieł 18; str. 9: Russland und Polen, dz. i broszur 24.

= **Archiwum** barona Les, na zamku Trautmansdorf w Tyrolu pod Meranem, zawiera „wiele starych dokumentów, tyczących się rodzin polskich, a między nimi także rodziny Lubienieckich, które przewiezione tam zostały przez generała Trautmansdorf, niegdyś głównodowodzącego w Galicyi". Zapewnia o tém Jan hr. Lubieniecki z Ponar pod Wilnem w nrze 262 z 17 listopada warszawskiego „Wieku", w liście zatytułowanym: „W kwestyi pochodzenia Leibnitza".

= **Biblioteka** muzeum nar. w Rapperswylu — według umieszczonego niedawno w pismach codziennych doniesienia — otrzymała w tych dniach z zabranego kraju 2000 tomów, i liczy obecnie ogółem t. 50·000.

= **Biblioteka** Uniwersytetu warszawskiego — jak podaje urzędowe sprawozdanie — liczy obecnie 183·165 dzieł w 332 939 tomach, 1303 rękopisów, 6218 map, litografij, rysunków i nut muzycznych.

= **Biblioteka** publiczna w Wilnie, otwarta — jak wiadomo — w r. 1876, liczy obecnie 61·652 dzieł w 86·968 tomach, oprócz rękopisów i dokumentów; utrzymanie jéj kosztuje rocznie 8·000 rs., z czego przeszło 5·000 rs. idzie na administracyą, reszta zaś na kupno nowych dzieł. Taką notatkę o niéj podały pisma warszawskie.

= **Biblioteki** uniwersyteckie w Austryi — podług wydanego świeżo przez dra Manna u C. Frommego w Wiedniu „Oesterreichischer Hochschulen Kalender" na r. 1884/85 — mają obecnie następujący personal urzędniczy: w Wiedniu 1 bibliotekarza, 2 kustorzów, 2 skryptorów, 4 amanuentów; w Pradze 1 bibl., 1 kust., 3 skrypt., 3 aman.; w Krakowie 1 bibl., 1 kust., 1 skrypt., 3 aman.; w Czerniowcach, Gracu i Insbruku 1 bibl., 1 kust., 1 skrypt., 2 aman.; we Lwowie 1 bibl., 1 kust., 1 skrypt., 1 aman. i 2 famulusów. Razem więc 7 bibl., 8 kust., 10 skrypt., 17 aman. i 2 fam., czyli ogółem w 7 bibliotekach 44 urzędników.

= **Czytelnię** składkową w Bobrownikach postanowili otworzyć tamtejsi włościanie, z których 30 już zobowiązało się „odkładać co miesiąc 20 groszy na kupno książek". „Przykład godny naśladowania", dodają do wiadomości téj pisma warszawskie.

= **Drukarnia** J. Czaińskiego, dostarczająca dla księgarń lwowskich wiele pięknych i wcale wzorowo wykonanych wyrobów, przeniosła się przed kilkoma miesiącami z Sambora do Gródka pod Lwowem.

= **Komitet** jubileuszowy, zawiązany na Welehradzie na Morawii dla uroczystego obchodu pamiątki 1000letniéj rocznicy zgonu wielkiego apostoła św. Metodego, urządził w tém mieście dla pobożnych pątników czytelnię wydawnictw i czasopism słowiańskich, i uprasza w tym celu redakcye pism polskich o łaskawe nadsyłanie przez cały rok 1885 wydawnictw swoich pod adresem: „Świetny urząd parafialny na Welehradzie na Morawii".

= **Konkurencyą** wyrobom „częstochowskiego pędzla", wyobrażającym świętych pańskich, wypowiedziały w Warszawie i na targach w Królestwie fabryki zagraniczne oleodruków. „Dalecy od złośliwości — pisze w téj sprawie jedno z poważniejszych pism warszawskich — nie możemy wszakże wstrzymać się od podziwu nad nieudolnością fabrykatów, które w porównaniu z ręcznymi bohomazami nie tylko nie wygrywają, lecz nawet tracą na trwałości".

= **Konkurs** na temat: „W jaki sposób prowadzić nadal gospodarstwo, ażeby pokryć niedobory, powstałe w skutek obniżenia cen ziarna a głównie pszenicy", ogłosiła redakcya warszawskiéj „Gazety rolniczéj". Nagroda 300 rs., termin nadsyłania prac do 1 czerwca 1885 r.

= **Książka jubileuszowa**, wydana przed miesiącem w Warszawie przez okulistów polskich „dla uczczenia 50letniéj działalności naukowéj prof. dra Szokalskiego", (ob. „Przewodnik bibliogr.", VII 237), zawiera między innymi rozprawę prof. Uniwersytetu praskiego, dra J. Schnöbla: „O cévách krevních rohowky" (str. 158—169), wydrukowaną w oryginale czeskim, nie w przekładzie polskim. Piękny zaiste objaw wzajemności czesko-polskiéj na polu naukowém!

= **Księgarnia** „ze składem nut, papieru i przyborów do pisania i rysowania" pod firmą Rozalia Ulmann w Tarnowie, przeszła na własność firmy Edward Menkes.

= **Księgarnia** i drukarnia O. Zukerkandla i syna w Złoczowie puściła świeżo w obieg księgarski nową, z rzędu już trzecią książeczkę wydawanéj nakładem swoim „Biblioteczki dla dzieci i młodzieży ku

rozrywce i nauce", w któréj p. t. „Dawne czasy" mieszczą się pióra I. Poechego drobne powiastki i opowiadania, osnute na tle dziejowém. Zawartość książeczki tak pod względem zewnętrznym, dla pięknego i czytelnego druku i trwałéj a taniéj oprawy, jak dla treści wewnętrznéj, nie ustępuje w niczém dwom poprzedzającym książeczkom, tak sympatycznie przyjętym przez poważną prasę krajową i zagraniczną, i miło nam z tego powodu zwrócić ponownie uwagę szerszego koła o dobro społeczeństwa naszego dbałych czytelników na godną uznania obywatelską gorliwość czynnéj i ruchliwéj księgarni i drukarni prowincyonalnéj, i polecić zarazem gorąco jéj tyle pożyteczne i nadzwyczaj tanie wydawnictwo łaskawym ich względom.

= **Księgarnię** i drukarnię polską w Detroit w Ameryce północnéj założył niedawno publicysta J. Piotrowski, wydawca tamtejszéj „Gazety narodowéj".

= **Księgarnię** w Ostrowie w Poznańskiém otworzyła b. firma poznańska M. Leitgeber i Sp.

= **Muzeum lwowskie**, organ Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych, omawiając w zeszycie styczniowym (str. 55) rozporządzenie petersburskiego ministeryum, zabraniające „właścicielom księgarń i bibliotek publicznych wydawać książki do czytania bez pozwolenia władzy szkolnéj wychowańcom zakładów naukowych", oświadcza ze swojéj strony: „Należałoby się raz gruntownie zastanowić nad środkami, któreby położyły tamę szerzonemu pomiędzy młodzieżą zepsuciu za pomocą niesumiennych pseudo-księgarzy i antykwaryuszów, którzy za bezcen wypożyczają niedorostkom jak najgorsze i najniemoralniejsze piśmidła, powieści i romanse. Władze szkolne silą się nad polecaniem książek stosownych dla młodzieży, zawiadowcy bibliotek szkolnych z prawdziwém zaparciem czytają każdą książkę, zanim ją podadzą do rąk młodzieży, osobne komisye pracują nad ułożeniem katalogu dzieł odpowiednich, a równocześnie nieuczciwi, ciemni i chciwi antykwaryusze bez wyboru a często z umysłu wypożyczają młodzieży szkolnéj dzieła szerzące zgniliznę. Niejednokrotnie zdarza się, że młodzieniec żąda w bibliotece szkolnéj powieści, a zawiadowca biblioteki chcąc jego lekturę w poważniejszą skierować stronę, daje mu dzieło treści poważniejszéj; niezadowolony uczeń udaje się do wypożyczalni i tam bez zachodów dostaje dzieło, jakiego tylko zażąda. I cóż dziwnego, że wszelkie pomysły nasze co do reformy bibliotek dla młodzieży na nic się nie przydają? Niech tę sprawę ujmą w swe ręce ludzie, do których to należy. My jesteśmy bezwładni...".

= **Dr. Perlbach**, kustosz biblioteki uniwersyteckiéj w Hali n. S., niestrudzony badacz starożytnych dziejów Polski i znakomity znawca spraw polsko-pruskich i polsko-litewskich, oceniając krytycznie w nrze 23 czasopisma „Göttingische gelehrte Anzeigen" wydany niedawno IVty tom „Monumentów Poloniae" Bielowskiego, taką uwagą cenne sprawozdanie swoje o pomnikowém wydawnictwie historyczném zamyka: „Na zakończenie — powiada — redakcya Monumentów, złożona z drów Małeckiego, Liskego i Kętrzyńskiego, serdeczne składa dzięki wszystkim zakładom i osobom prywatnym, które wydanie tomu tego wesprzeć raczyły. Tém boleśniéj wszakże musi dotykać okoliczność, że dyrekcye niektórych ewangelickich gimnazyów w Poznańskiém, posiadające w zbiorach swoich starożytne rękopisy, na prośbę o takowe nawet żadnéj nie dały odpowiedzi. Ponieważ jeszcze więcéj jak jeden tom Monumentów wyjść ma, dałby się jeszcze, jak sądzimy, ten brak uprzejmości naprawić".

= **Rada nadzorcza** Towarzystwa historyczno-literackiego w Paryżu — jak nas z wiarogodnego źródła miła dochodzi wiadomość — pragnąc jak największego rozpowszechnienia „Wielkiéj karty Polski", wykonanéj wedle planu generała Chrzanowskiego przez słynnego topografa Dufoura i innych w Paryżu, postanowiła jéj cenę dotychczasową zniżyć do minimum, a mianowicie ze 100 franków na 35 franków. Karta ta — jak wiadomo — jedno z największych kartograficznych dzieł polskich, wydana przez Tow. w r. 1859, składa się z 48 arkuszy i z jednéj karty składowéj, i stanowi dla dokładności swojéj, niepospolitych rozmiarów i wzorowego wykończenia, niezbędny podręcznik dla zajmujących się w poważniejszy sposób już to przeszłością, już stanem obecnym dawnych ziem polskich. Sądzimy téż, że dla wielu z Sz. czytelników naszych doniesienie o tak bezprzykładném zniżeniu jéj ceny w wysokim stopniu pożądane będzie, dlaczego też podzielić się z nimi otrzymaną wiadomością z przyjemnością pospieszamy.

= **Rękopisów** 1000 — jak zapewniają pisma codzienne — z „których połowa dotyczy pobytu Szwedów u nas", miał sprzedać „starożytnik" szwedzki Landberg do muzeum berlińskiego.

= **Rękopisy** starożytne, w pierwszéj połowie w. XIII zabrane przez Mongołów z Węgier, Czech, Morawii i Polski — jak zapewniają pisma zagraniczne — odszukać

miano szczęśliwie w pałacu Muklidem koło Pekinu w Chinach.

= **Słownik zoologiczno-botaniczny**, obejmujący „wszystkie dotąd użyte w literaturze naszéj nazwy polskie zwierząt i roślin“, przygotował do druku zamieszkały w Warszawie (Świętojerska, 12) uczony przyrodnik, Er. Majewski. Ażeby zaś praca jego odpowiedzieć mogła celowi, zwraca się Sz. autor w ogłoszonéj właśnie w odbitce z warszawskiego „Wszechświata“ odezwie „Do przyrodników polskich“, w któréj oprócz zoologów i botaników naszych, także „wszystkich, kogo ta sprawa obchodzi“, do współpracownictwa uprzejmie wzywa, a w szczególności ich uprasza: 1. O dostarczenie „wypisu wszystkich nazwisk rodzajowych polskich z dzieł niewyczerpniętych przez niego, z gatunkowych zaś jedynie nazw nadających się do samodzielnego użytku oraz ludowych“, 2. o łaskawe dostarczenie „materyału z prac istniejących a nieogłoszonych jeszcze drukiem“, 3. o nadesłanie „nazwisk ludowych z różnych okolic kraju“. Przytém wszakże oświadcza, że „pragnąc jedynie dobra sprawy, gotów jest chętnie rękopis swój i dalsze jego losy powierzyć w odpowiedniejsze ręce, które przedstawią gwarancyą spiesznego a gruntownego ukończenia przedsięwziętéj pracy“.

= **Szkoła lwowska** zapowiada w nrze 50 z 13 grudnia, że z początkiem roku przyszłego bliżéj „się przypatrzy tak zwanéj hiperprodukcyi inteligencyi“ w kraju naszym. Ciekawiśmy bardzo na opinią Sz. organu poważnego i poważanego Towarzystwa pedagogicznego w sprawie, którą figlarze polityczni, jakby nieletniego dzieciaka kominiarzem, z wielce podejrzaném upodobaniem pogrążone nie z własnéj winy w grubych ciemnościach egipskich społeczeństwo nasze straszą.

= **Victoria deorum** Klonowicza kiedy została napisaną i wydaną? Na pytanie to, niewyjaśnione dotąd dostatecznie, odpowiada prof. Garlicki w „Uwagach nad S. F. Klonowicza poematem Victoria deorum“ umieszczonych w tegoroczném „Sprawozdaniu“ gimnazyum brzeżańskiego (str. 3—27), że „Victorią“ zaczął poeta pisać r. 1581, że pracował nad nią „lat 14“, nie 10, jak zapewniał Starowolski, i że wyszła r. 1595, jak „bezwarunkowo domyślać się“ wszelkie okoliczności każą.

= **Vlast' praska**, miesięczny organ czeskiego duchowieństwa katolickiego, już w trzecim zeszycie drukuje nader dla nas sympatyczną rzecz prof. gimnazyum taborskiego, ks. Konrada, p. n. „Krakov“. Uczony profesor czeski, niepospolity znawca dziejów starożytnéj muzyki czeskiéj i polskiéj, (ob. „Przewodnik bibliogr.“, VII 228 i. n.) — jak się równocześnie z innéj strony dowiadujemy — przygotował do druku rozprawę: „Posvátná piseň česká a polská, spolu porovnané“.

= **Zjazd archeologiczny** na połowę lipca r. b. zwołali do Lwowa tamtejsi polscy i ruscy uczeni, historycy i archeologowie, na których czele stanęli Wojciech hr. Dzieduszycki i prof. dr. Iz. Szaraniewicz. Wszelkie listy w sprawie zjazdu i połączonéj z nim wystawy adresować należy: „Do Komitetu urządzającego zjazd archeologiczny na ręce dra L. Ćwiklińskiego, Lwów Uniwersytet, lub na ręce Karola Widmanna, kustosza archiwum miejskiego we Lwowie“.

= **Zabronione w Austryi.** Motory życia, powieść Józefa Rogosza. Kraków, nakł. Nowéj Reformy, 1884, dwa tomy. — Motory życia, powieść J. Rogosza. Warszawa, nakł Przeglądu tygodniowego, 1884, cztery tomy. — Hoher Reichsrath! petycya z podpisem: Emanuel Kusmer, Sixtusken Nr. 9 in Lemberg.

= **Zmarli**: Józef Berger, właściciel drukarni w Warszawie, † w Warszawie 11 grudnia w 65 roku życia. Alexander Nowolecki, b. właściciel księgarni w Warszawie, w Krakowie i Nowym Sączu, † w Krakowie 13 grudnia w 60 roku życia. Cześć ich pamięci!

Kuryerek z najświeższymi nowościami.

W ostatniéj chwili donoszą jeszcze o wyjściu świeżo z pod prasy: BAŁUCKI M. Bilecik miłosny. Kraków, K. Bartoszewicz. 30 cnt. — CELICHOWSKI Z. dr. Korespondencya J. Lelewela z T. hr. Działyńskim. Poznań, Biblioteka kórnicka. 1 marka 50 fenig. — Kosmos, 1884 XI. Lwów, Towarzystwo im. Kopernika. — MIEROSZOWSKI St. Ostatni Piastowie szląscy. Kraków, K. Bartoszewicz. — ŚWIĘCICKI J. A. U wrót szczęścia, dramat jednoaktowy. Kraków, K. Bartoszewicz. 40 cnt. — WĄSOWICZ M. D. dr. Farmakognozya, 6. Lwów, autor. — ŻMICHOWSKA N. Listy do rodziny i przyjaciół, dwa tomy. Kraków, G. Gebethner i Sp. 5 złr. — Archiv für slavische Philologie, VIII 1. Berlin. — Sprawozdanie IIIgo gimnazyum w Krakowie za r. 1884. Kraków.

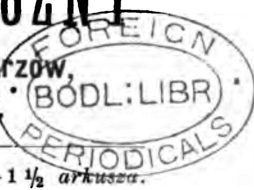
OGŁOSZENIA.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny **dr. Władysław Wisłocki.**

Z drukarni Wł. L. Anczyca i Spółki, pod zarządem Jana Gadowskiego.

PRZEWODNIK BIBLIOGRAFICZNY

miesięcznik dla wydawców, księgarzy, antykwarzów, jako też czytających i kupujących książki.

Wychodzi w Krakowie 1go każdego miesiąca w objętości ½ — 1 ½ arkusza. Przedpłata wynosi: rocznie 1 złr., z przesyłką 1 złr. 24 cnt.; ½ rocznie 50 cnt., z przesyłką 62 cnt.; ¼ rocznie 28 cnt., z przesyłką 34 cnt.; miesięcznie 10 cnt., z przesyłką 12 cnt. — Opłata od Ogłoszeń za każdą 1/10 część strony 50 cnt., za całą stronicę czyli 61 wierszy petytowych 5 złr.

Prenumeratę w gotówce i wyraźnie pisane ogłoszenia przesyłać należy najdaléj do 20 każdego miesiąca albo do księgarni **G. Gebethnera i Sp.** *w Krakowie, albo wprost do redaktora Przewodnika bibliograficznego.*

VIII. NOWOŚCI. 2.

Kraków, 1 lutego 1885.

Affaire Potocki - Sapieha, Sprawa hr. Potockiego z ks. Sapiehą. B. w. m. i r., (1884), w 8ce, str. 43.

Po francusku i po polsku, w sprawie pojedynku St. hr. Potockiego z Xaw. ks. Sapiehą.

Archiv für slavische Philologie, unter Mitwirkung von A. Brückner, A. Leskien und W. Nehring herausgegeben von J. Jagić, VIII Band 1 Heft. Berlin, Weidmannsche Buchhandlung, 1884, w 8ce, str. 1—176.

Na str. 74—95: Die Sprache des polnischen Theils des Florianer Psalters, von J. Leciejewski (c. d.).

Ateneum, pismo naukowe i literackie, pod redakcyą P. Chmielowskiego, zeszyt ze stycznia 1885 r. Warszawa, wydawca W. Spasowicz, druk. K. Kowalewskiego, w 8ce większéj, str. 191.

Treść: Zarysy i sylwetki z księstwa Cieszyńskiego, przez J. Grzegorzewskiego (str. 1—27); Zyzma, przez Sewera (c. d., str. 28—49); Obrządki pogrzebowe Pelauczyków, przez J. S. Kubarego (str. 50—61); Upadek Bolesława Śmiałego, przez Franciszka Stefczyka (str. 62—87); Zadanie historyi literatury polskiéj wobec warunków i czynników jéj dziejowego rozwoju, przez Br. Chlebowskiego (str. 88—111); Emigracya w Niemczech (str. 112—133); Myśl do libretta opery z powieści Sienkiewicza, przez E. S. Świeżawskiego (str. 134—154); O zastoju w handlu zbożowym, przez A. Oskierkę (str. 155—168); W sprawie emisyi listów metalicznych przez Towarzystwo kredytowe ziemskie, przez dra Józ. Milewskiego (str. 169—181); Rozbiory i sprawozdania: dra A. Lewickiego Zarys historyi polskiéj, przez Wł. Smoleńskiego; Wrażenia liter.

B. Stanisława. Filip van Artavelde, powieść historyczna w jednym tomie, przekład Stanisławy B. (Ogólnego zbioru Wieczorów powieściowych, dodatku do Biesiady literackiéj, tom XXV). Warszawa, druk. E. Skiwskiego, 1884, w 8ce małéj, str. 272.

BAŁUCKI Michał. Bilecik miłosny, drobnostka sceniczna w jednéj odsłonie. Kraków, nakł. K. Bartoszewicza, druk. W. Korneckiego, 1885, w 16ce, str. 32. 30 cnt.

BARĄCZ Roman dr. Rzadszy przypadek nowotworu w okolicy stawu biodrowego lewego (Z oddziału chirurgicznego szpitala powszechnego we Lwowie. — Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1884, w 8ce, str. 8.

BARTSCH Henryk ks. Mowy przygodne i trzy kazania ..... IIgo pastora zboru ewangelicko - augsburskiego w Warszawie. Warszawa, E. Wende i Sp., druk. A. Ginsa, 1885, w 8ce małéj, str. 226 i 2 nl. 1 rubel.

BARTYNOWSKI Wacław. Trojaki nie-

znane, znajdujące się w muzeum peszteńskiém (Odbitka z Zapisków numizmatycznych). Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 4ce, str. 4.

BELMONTE Julius jr. Verzeichniss von polnischen Münzen und Medaillen aus der gräfl. Starzcynska'schen (tak!) Sammlung, sowie eines Nachtrags div. Münzen, zu beziehen von ..... Hamburg, Druck von J. C. H. Rüter, 1885, w 8ce, str. 32.

BEŁCIKOWSKI Ad. dr. Continental literature en 1884: Poland. The Athenaeum londyńskie, nr. 2983 z 27 grudnia 1884, w 4ce, str. 847—848.

BEŁZA Władysław. Pohádka o dobrém synovi, přeložil Jan Nečas (První moravská knihovna pro českou mládež, III 18). Velký Meziřič, nákl. J. F. Šaška, 1884, w 16ce, str. 56. 10 cnt.

BERNFELD Izydor. Nauka języka polskiego dla Izraelitów, wypracował podług najnowszéj metody ..... redaktor. czasopisma Ojczyzna, część I. Lwów, nakł. towarzystwa Przymierze braci, druk. A. Wajdowiczowéj, 1885, w 8ce małéj, str. 62. 12 cnt.

Biblioteka warszawska, pismo poświęcone naukom, sztukom i przemysłowi, pod redakcyą J. K. Plebańskiego, zeszyt ze stycznia 1885. Warszawa, Gebetner i Wolff, druk. J. Bergera, w 8ce, str. 1—158.

Treść: Sojusz austryacko-niemiecki od 15 października 1879 — 15 października 1884, przez E. Lipnickiego (str. 1—37); O nieznanych dotąd poezyach Zbigniewa Morsztyna, przez dra Jana Rzepeckiego (str. 38—66); Z korespondencyi naukowéj Puław, III. Tadeusz Czacki i szkoła krzemieniecka, przez L. hr. Dębickiego (str. 67—86); Moje wspomnienia, przez L. Dembowskiego (str. 87—102); Hessy O'Grady, powieść oryginalna, osnuta na tle obecnych stosunków w Irlandyi, napisał E. Działosza (str. 103—129); Przegląd piśmiennictwa: 1. ks. J. Bukowskiego Dzieje reformacyi, przez K., 2. Torresa Campos Nociones de bibliografia y literatura juridicas de España; Wiadomości bieżące; Nekrologia.

Catalogus provinciae Galicianae Societatis Jesu ineunte anno 1885. Cracoviae, typogr. ephemeridum Czas, 1885, w 8ce, str. 40.

CELICHOWSKI Z. dr. Korespondencya Joachima Lelewela z Tytusem hr. Działyńskim, wydał ..... Poznań, nakł. Biblioteki kórnickiéj, druk. Kuryera poznańskiego, 1884, w 8ce, str. 85. 1 marka 50 fenig.

CHOCISZEWSKI Józef. Róże i niezapominajki, książeczka dla serc kochających a szczególnie dla narzeczonych, zawierająca rozmowę kwiatami, opowiadania, rady i wskazówki dla młodzieży płci obojga, oraz wybór wierszy dla rozrywki wesołych kółek towarzyskich, drugie wydanie. Poznań, druk. i w komisie J. Leitgebra, 1885, w 8ce małéj, str. 110 i 2 nl., z 12 rycinami. 60 fenig.

Choinka, gwiazdka dla matek, wdów, mężatek i rozwódek, narzeczonych i podlotków, a także wyjątkowo i dla starych kawalerów. Warszawa, nakł. Fr. Komierowskiego, Gebethner i Wolff, druk. W. Thiella, 1884/5, w 4ce, str. 48 i 12 nl., z rycinami. 50 kop.

CIESIELSKI T. dr. Bartnictwo czyli hodowla pszczół dla zysku, oparta na nauce i wielostronném doświadczeniu, zeszyt 1. Lwów, nakł autora, druk. im. Szewczenki, 1885, w 8ce, str. 78.

ĆWIKLIŃSKI Henryk. Warstat chińskich bogorobców (tak!). Lwów, nakł. i własność Boromira (!) Narolskiego, druk. im. Szewczenki, 1883, w 8ce, str. 14 i 2 nl. 30 cnt.

Wierszydła spirytystyczne przeciw religii chrześciańskiéj, drukowane na różowym papierze.

CZEPIELIŃSKI Floryan. Sława, opowiadania historyczne z dziejów starożytnych: Grecya, dla młodocianego wieku, wyd. nowe. Warszawa, nakł. M. Orgelbranda, druk. S. Orgelbranda synów, (1884), w 8ce małéj, str. 344, z 29 wizerunkami słynnych ludzi. Opr. 1 rubel 20 kop.

DERDOWSKI Jarosz. Jasiek z knieji, sporo kupa łgorstw kaszebściech, zebrano i powiązano od Heromina Der-

dowściego a na prowdę Jarosza Dyrde, książeczka I. Toruń, włosnosc Łgorza, smara J. Buszczyńściego drukorza, 1885, w 16ce, str. 40. 40 fenig.

— Walek na jarmarku, przez autora Pana Czorlińściego, drugie poprawne wydanie. Toruń, nakł. H. Derdowskiego, druk. J. Buszczyńskiego, 1885, w 16ce, str. 40. 40 fenig.

— Wracanie Żydów do Palestyny i wejście do obiecanéj ziemi, pieśń na żydowskie święta wielkanocne, ułożona z polecenia najwyższéj rady rabinów. Toruń, nakł. H. Derdowskiego, czcionkami E. Lambecka, (1884), w 16ce, str. 18. 20 fenig.

DOLIŃSKI Gustaw dr. Łatwy przewodnik do ćwiczeń gimnastycznych bez nauczyciela i przyrządów, dla dzieci i dorosłych obojga płci oraz dla rekonwalescentów, z przedmową ..... ozdobiony 30 figurami, z dodatkiem nowych ćwiczeń z piłką. Warszawa, nakł. M. Arcta w Lublinie, druk. E. Skiwskiego, 1885, w 16ce, str. IX i 21. 25 kop.

ENGESTROEM W. hr. Benzelstierna. Przemówienie w czasie obchodu 29 rocznicy zgonu Adama Mickiewicza, urządzonego staraniem towarzystwa Stella w teatrze polskim w Poznaniu dnia 28 listopada 1884, rękopis. Poznań, druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebiński), 1884, w 8ce, str. 22.

Przemówienie wierszem, drukowane jako rękopis

FREEDLEYES E. T. Practical treatise on business, Praktyka życia handlowego, spolszczył S. S., wydanie drugie. Warszawa, staraniem, nakł. i druk. Gazety handlowéj, 1885, w 8ce, str. 187 i 1 nl. 60 kop.

GEORGE Henryk. Postęp i nędza, badanie przyczyn sprowadzających przesilenia przemysłowe, oraz wzrostu nędzy jednocześnie z wzrostem bogactwa, przełożyła z 28 amerykańskiego wydania M. D., część I. Poznań, J. Leitgeber, (Warszawa, Lesman, Zgoda 1), 1885, w 8ce, str. 160 i 2 nl. 1 rubel 20 kop.

GOETHE J. W. Herman i Dorota, przełożył Teofil Ziemba (Odbitka z Przeglądu polskiego). Kraków, nakł. autora (?), druk. Czasu, 1885, w 8ce małéj, str. 86. 60 cnt.

GRÉVILLE Henryk. Zgubiona, powieść, wolny przekład z francuskiego przez W. Z. (Biblioteka romansów i powieści). Warszawa, nakł. i druk. A. Pajewskiego, 1884, w 8ce, str. 254. 60 kop.

Gustav-Adolf-Verein, Der, und seine Bedeutung für die Provinz Posen (Für die Feste und Freunde des Gustav-Adolf-Vereins, 1). Barmen, Klein, 1884, w 16ce, str. 32. 10 fenig.

HANUSZ Jan dr. O książce do nabożeństwa króla Zygmunta I w rękopisie monachijskim (Odbitka z tomu XI Rozpraw Wydziału filolog. Akad. umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1884, w 8ce, str. 103. 1 złr. 20 cnt.

HEYSE Paweł. Czarna Marysia, nowela (Dodatek do Tygodnika ilustrowanego). Warszawa, druk. br. Jeżyńskich (dawniéj J. Ungra), 1884, w 8ce, str. 36.

JADWIGA Teresa. Ze świata rzeczywistości i ze świata fantazyi, pięć powiastek dla czytelników od 10 do 14 lat, napisała Teresa Jadwiga, wyd. nowe. Warszawa, nakł. M. Orgelbranda, druk. S. Orgelbranda synów, (1884), w 8ce małéj, str. 321 i 1 nl., z 5 rycinami rysunku X. Pillatiego. Opr. 1 rubel 20 kop.

Jahresbericht des k. k. zweiten Obergymnasiums in Lemberg für das Schuljahr 1884. Lemberg, Verlag des Obergymnasiums, Buchdruckerei des Stauropigianischen Instituts, 1884, w 8ce, str. 71.

Treść: Historia anni 1683, ex Annalibus Stan. Josephi Bieżanowski excerpta, ex codice manuscripto bibliothecae Ossolinensis nunc primum edidit Franc. Majchrowicz (str. 3—34); Schulnachrichten, von der Direction.

JANOWSKI Darosław. Żywot św. Wojciecha (Wydawnictwo Macierzy polskiéj, książeczka 21). Lwów, nakł.

Macierzy, Gubrynowicz i Schmidt, druk. Wł. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1885, w 8ce małéj, str. 60, z dwiema rycinami. 8 cnt.

JEŻ T. T. Dyplomacya szlachecka, szkice z Poznańskiego, powieść z ilustracyami St. Witkiewicza (Odbitka z Wędrowca). Warszawa, nakł. A. W. Gruszeckiego, druk. braci Jeżyńskich (dawniéj J. Ungra), 1885, w 4ce większéj, str. 124. 1 rubel 20 kop.

Kalendarz Kołomyjanin, zastosowany do potrzeb mieszkańców Kołomyi i okolicy na rok 1885, rocznik I. Kołomyja, nakł. i druk. Zadembskiego i Hollendra, w 8ce, str. 104.

— **nauczycielski** na r. 1885, wydany przez redakcyą Głosu nauczycielskiego (Dodatek do nru 24 Głosu nauczycielskiego). Kołomyja, druk. Zadembskiego i Hollendra, 1884, w 8ce, str. 175. 40 cnt.

KARŁOWICZ Jan. Chata polska, studyum lingwistyczno-archeologiczne (Odbitka z tomu IV Pamiętnika fizyograficznego). Warszawa, druk. J. Bergera, 1884, w 4ce, str. 29.

KOCHAHOWSKI Jan. Treny, wstępem i objaśnieniami opatrzył Piotr Parylak, c. k. profesor gimnazyalny w Stanisławowie (Arcydzieła poetów polskich, wydawane staraniem W. J. F. Hoscheka, III). Lwów, nakł. wydawcy, I związkowa druk., 1885, w 8ce małéj, str. 2 nl., 113 i 1 nl. 70 cnt.

KOHN dr. Z kazuistyki ginekologicznéj: Vagina septa infra simplex, operatio (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1884, w 8ce, str. 7.

KONRÁD K. ks. prof. Krakov. Vlast' praska, čislo 2—4 z listopada 1884 — ledna 1885, w 8ce, str. 65—75, 129—133 i 195—206.

Kosmos, czasopismo polskiego Towarzystwa przyrodników im. Kopernika, pod redakcyą prof. dra Br. Radziszewskiego, zeszyt XI z r. 1884. Lwów, I związkowa druk., w 8ce, str. 617—710.

Treść: Protokół z posiedzenia Tow., treść odczytów dra Zubera, dra Petelenza i list Rogozińskiego; O skamielinach, przez prof. J. Niedźwiedzkiego (str. 650—665); Słodkowodny utwor podolski, przez A. M. Łomnickiego (c. d., str. 665—680); Mięczaki galicyjskie, przez J. Bąkowskiego (c. d., str. 680—697); O łączności Karpat z Alpami, przez dra R. Zubera (str. 697—707); Wycieczki botaniczne w okolice Złoczowa, przez S. Trusza (str. 708—710); Wiadomości bieżące.

— Toż, zeszyt XII z r. 1884. Tamże, w 8ce, str. 711—794.

Treść: Protokół z posiedzeń Tow., treść odczytów dra Lachowicza, F. Dobrzyńskiego i dra Wielowiejskiego; Stosunki geologiczne formacyi solonośnéj Wieliczki i Bochni, przez prof. J. Niedźwiedzkiego (dok., str. 717—743); Słodkowodny utwór podolski, przez A. M. Łomnickiego (dok., str. 744—761); Mięczaki galicyjskie, przez J. Bąkowskiego (dok., str. 761—789); Kronika naukowa, przez Br. Radziszewskiego i S. Jentysa; Wiadomości bieżące.

KOZIŃSKI Felix. Rocznik teatralny na r. 1885, wydany przez ..... suflera teatru polskiego we Lwowie. Lwów, nakł. wydawcy, druk. Gazety nar., 1885, w 8ce, str. 23.

KRASZEWSKI J. I. Rodzeństwo, obrazek współczesny, tom I i II (Dziennik powieści). Kraków, nakł. K. J. Arwina-Zielińskiego, druk. Czasu, 1884 (1885), w 8ce, str. 198 i 210. 2 złr.

LAM Jan. Dzieła, I. Lwów, Gubrynowicz i Schmidt, druk. Wł. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1885, w 8ce, str. VIII i 348, z portretem autora.

Wielki świat Capowic; Koroniarz w Galicyi.

LANGE Karol. Zadania kółek rolniczych w Galicyi, książeczka nie dla ludu, lecz dla światłych jego opiekunów, nauczycieli i przyjaciół. Kraków, nakł. autora, druk. związkowa, 1884, w 8ce, str. 78. 50 cnt.

LATTES Isaak de, rab. Schaare Lion, Beitrag zur Geschichte des Judenthums bis zum Jahre 1372, mit Anmerkungen und einer Einleitung versehen von Salomon Buber. Jaroslau, Eisig Graeber, 1885, w 8ce, str. 48.

Dziełko drukowane po hebrajsku.

LUBOWSKI Edward. Krok daléj, powieść, tom I—III. Warszawa, nakł. M. Orgelbranda, druk. S. Orgelbranda synów, 1885, w 8ce małéj, str. 207, 258 i 219. 3 ruble.

ŁOPATYŃSKI Faustyn (Ryś F.) Ogród botaniczny, humoreska (Z Jadźwingów Jundziłłom, pokrewnym znanego zasługami w nauce Stanisława Bonifacego Jundziłła). St. Petersburg, tipogr. F. S. Suszczyńskago, Wilno, J. Zawadzki, 1884, w 8ce, str. 47. 45 kop.

MARCZEWSKA Alexandra. Opowiadanie dla dzieci p. t. Ignaś z Dubiecka (Ignacy Krasicki), wyd. drugie. Warszawa, druk. F. Krokoszyńskiéj, 1885, w 8ce małéj, str. 1 nl. i 80. 40 kop.

MARRYAT Florencya. Szczęśliwa omyłka, powieść tłómaczona z angielskiego przez M. G. (Dodatek do Tygodnika powszechnego). Warszawa, 1884, w 8ce, str. 62.

MAZANOWSKI Antoni. Adam Mickiewicz od r. 1829/32, życie, rozwój umysłowy, geneza dzieł (Odbitka z Przewodnika nauk. i liter.). Lwów, nakł. autora, druk. Wł. Łozińskiego, 1885, w 8ce, str. 88. 90 cnt.

— Przyczynek do życiorysu Antoniego Malczewskiego, przez Antoniego M. Gazeta lwowska, nr. 7 z 10 stycznia 1885, w odcinku.

Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa ochrony zwierząt, pod redakcyą dra T. Ciesielskiego i F. Lewandowskiego, nr. 7 — 12 z lipca — grudnia r. 1884. Lwów, druk. ludowa, w 8ce, str. 97—128, 129—160, 161—176 i 177—188.

MINKOWSKI Herman. Mémoire sur la théorie des formes quadratiques à coefficients entiers (Mémoires présentés par divers savants à l' Académie des sciences de l' Institut de France, extrait du t. 29). Paris, impr. nationale, 1884, w 4ce, str. 180.

Monumenta historica dioeceseos Wladislaviensis, IV. Wladislaviae, sumpt. seminarii dioecesani, typ. Ar. Neumann, 1884, w 8ce małéj, str. 34.

Hussitica de a. 1480, ed. Z. Chodyński.

MROWIŃSKI Waleryan ks. N. Marya Panna, królowa korony polskiéj, pamiątka majowego nabożeństwa. Lwów, nakł. autora, druk. ludowa, 1884, w 16ce, str. 79 i 1 nl., z obrazkiem N. Maryi częstochowskiéj.

NADROWSKI R. Ein Blick in Roms Vorzeit, culturhistorische Skizze. Thorn, Dombrowski, 1884, w 8ce małéj, str. 22. 25 fenig.

Na koladu, zbornyczok pisnej na Rożdestwo Chrystowo, z opowidaniem Swiatyj weczer (Wydawnyctwo narodne, IV 1). Lwiw, nakł. Komitetu, redaktor Sz. Parasiewicz, peczat. A. Wajdowiczowoj, 1885, w 16ce, str. 32, z 2 rycinami. 10 cnt.

NAWROCKIJ Wołodymir. Twory W.... N.... wydanie posmertne, z portre tom i żytiepysom, zachodom Etnograficzno-statystycznoho krużka, tom I. (Biblioteka ruska, nowa seria tom I). Lwiw, druk. im. Szewczenka, 1885, w 8ce, str. XLVIII i 204. 1 złr. 20 cnt.

NIEMCEWICZ J. U. Dzieła, tom III (Wydawnictwo K. Bartoszewicza, tom XIX). Kraków, nakł. K. Bartoszewicza, druk. W. Korneckiego, 1884, w 16ce, str. 299 i 1 nl.

Dramata; Leibe i Siòra.

Niwa, dwutygodnik poswięcony sprawom społecznym, naukowym i literackim, pod redakcyą M. Godlewskiego, zeszyt z dnia 1 września 1884. Warszawa, druk. Wieku, w 8ce, str. 321—400.

Treść: Wychowanie publiczne we Francyi pod rządami trzeciéj Rzeczypospolitéj: I. Szkoły elementarne, przez K Waliszewskiego (str. 321—348); O historyi kościoła w Polsce, przez prof. W. Zakrzewskiego (dok., str. 349—366); Czterdzieści tysięcy franków, nowela E. Legouvé (str. 367—370); Iwan Bohun, przez dra Antoniego J. (c. d., str. 374—393); Ruch naukowo-literacki: 1. Z. Jaroszewskiego Wczesne sorgo, 2. K. Wodzyńskiego O kuciu koni, 3. A. Strzeleckiego Biblioteczka rolnicza, 4. J.

Zientarskiego Ul i pszczoły, 5. J. Kleczyńskiego Organizacya statystyki, przez R. B.; Miscelanea.'

— Toż, zeszyt z 15 września 1884. Tamże, w 8ce, str. 401—480.

Treść: Przeciąga struna; Henryk Heine, portret literacki, przez T. J. Choińskiego (str. 417—437); Iwan Bohun, przez dra Antoniego J. (dok., str. 438—463); Listy z Wiednia, przez A. Donimirskiego; Sprawy bieżące, przez Chorążego.

— Toż, zeszyt z 1 października 1884. Tamże, w 8ce, str. 481—560.

Treść: Nasze stosunki rolnicze, przez W. Załęskiego (str. 481—507); H. Heine, przez T. J. Choińskiego. (c. d., str. 508—524); O chorobach zaraźliwych w ogólności a o cholerze w szczególności, przez prof. Blumenstoka (str. 525—539); Sprawy bieżące, przez Chorążego; Ruch naukowo literacki: 1. St. Jurkowskiéj W kraju słońca, 2. prof. d'Espine Wskazówki pielęgnowania dzieci, 3. M. Gawalewicza Ostatnie dni Pompei, 4. Z. Urbanowskiéj Gucio zaczarowany, przez R. B.; Miscelanea.

— Toż, zeszyt z 15 października 1884. Tamże, w 8ce, str. 561—640.

Treść: Wychowanie publiczne we Francyi pod rządami trzeciéj Rzeczypospolitéj, II. Szkoły realne, przez K. Waliszewskiego (c. d., str. 561—585); H. Heine, przez T. J. Choińskiego (c. d., str. 586—598); W drodze, urywek, przez M. E. Sołtykowa, Szczedryna (str. 599—608); O chorobach zaraźliwych w ogólności a o cholerze w szczególności słów kilka, przez prof. Blumenstoka (dok., str. 609—623); Sprawy bieżące, przez Chorążego; Ruch naukowo-literacki: F. Ehrenfeuchta O opinii publicznéj, przez R. B.; Miscelanea.

— Toż, zeszyt z 1 listopada 1884. Tamże, w 8ce, str. 641—720.

Treść: Kwestya emisyi listów metalicznych przez Towarzystwo kredytowe ziemskie w chwili obecnéj, przez A. Kłobukowskiego (str. 641—655); Artele w Rosyi, przez Ign. Świętochowskiego (str. 656—673); H. Heine, przez T. J. Choińskiego (c. d., str. 674—698); Ludność Królestwa polskiego według najnowszych danych, przez dra J. Bansemera (str. 699—706); Sprawy bieżące, przez Chorążego.

— Toż, zeszyt z 15 listopada 1884. Tamże, w 8ce, str. 721—800.

Treść: Wychowanie publiczne we Francyi pod rządami trzeciéj Rzeczypospolitéj: III. Szkoły wyższe, przez K. Waliszewskiego (str. 721—738); H. Heine, przez T. J. Choińskiego (c. d., str. 739—762); Artele w Rosyi, przez Ig. Świętochowskiego (c. d., str. 763—771); Sprawy bieżące, przez Chorążego; Za pół miesiąca, przegląd polityczny przez Ch.; Ruch naukowo-literacki: 1. P. J. Bykowskiego Pamiętniki włóczęgi, 2. Cz. Jankowskiego Arabeski, przez J. Ch.; Kwestyonaryusz L. hr. Krasińskiego; List K. Waliszewskiego.

— Toż, zeszyt z 1 grudnia 1884. Tamże, w 8ce, str. 801—880.

Treść: Sejm galicyjski 1884 r., przez L. Dębickiego (str. 801—818); Artele w Rosyi, przez Ign. Świętochowskiego (c. d., str. 819—834); H. Heine, przez T. J. Choińskiego (dok., str. 835—846); W sprawie emisyi listów metalicznych, II, przez A. D. (str. 847—855); Sprawy bieżące, przez Chorążego; Za pół miesiąca, przez Ch.

— Toż, zeszyt z 15 grudnia 1884. Tamże, w 8ce, str. 881—960.

Treść: Socyalna polityka ks. Bismarka, przez X. X. (str. 881—897); Artele w Rosyi, przez Ig. Świętochowskiego (dok., str. 898—910); Nowa książka o Słowackim, przez K. Bogusławskiego (str. 911—922); Listy do przyjaciela L. Masłowskiego i dziennikarstwo lwowskie, przez Zoryana (str. 923—935); Sprawy bieżące, przez Chorążego; Za pół miesiąca, przez Ch.

Nowele, tom II zeszyt 1. Kraków, nakł. K. Bartoszewicza, druk. A. Koziańskiego, 1885, w 8ce, str. 80. 50 cnt.

G. Hermstein, E. Pełko, P. Zaccone, T. Simons, S. Hutzler, S. Czech, C. Etlar.

OBERTYŃSKA Helena. Co lepiéj, opowiadanie. Warszawa, druk. E. Skiwskiego, 1885, w 8ce małéj, str. 160. 60 kop.

Obrazy i rzeźby, będące własnością muzeum narodowego, katalog tymczasowy. Kraków, nakł. muzeum, druk. A. Koziańskiego, 1885, w 8ce, str. 6.

OSTROŻYŃSKI Władysław dr. O odpowiedzialności państwa za bezprawne działania urzędników wedle prawa publicznego (Odbitka z Przeglądu sądowego i adm.). Lwów, druk. ludowa, 1884, w 8ce, str. 96.

PASZKOWSKI Seweryn ks. lic. Pogląd na smutne i groźne położenie państw i ludów po względem religijno-moralno-społecznym w wieku obecnym i n[a] środki polepszenia onego. Kraków, druk. Czasu, 1885, w 8ce małéj, str. 25.

PELCZAR Józef ks. dr. prof. Kazanie o królowaniu i opiece Bogarodzicy nad narodem polskim, miane w dniu 2gim września 1877 r. przy złożeniu koron przed obrazem N. Panny w Staréjwsi, jako wstępnym akcie koronacyi tegoż obrazu. Kraków, nakł. dra Wł. Miłkowskiego, druk. związkowa, 1885, w 8ce, str. 14. 20 cnt.

— Mowa o zasługach ks. Piotra Skargi T. J., miana dnia 23 październik 1884 r. jako w trzechsetletnią rocznicę założenia Arcybractwa miłosierdzia i banku pobożnego, na nabożeństwie odprawioném w kościele św. Piotra za duszę ks. P. Skargi i zmarłych członków tegoż Arcybractwa. Kraków, nakł. dra Wł. Miłkowskiego, związkowa druk., 1885, w 8ce, str. 14. 20 cnt.

PERLBACH M. Der alte preussische Chronist in der Chronik von Oliva (Nadbitka z Altpreussische Monatsschrift). Königsberg, 1884, w 8ce, str. 621—636.

PETERS Fr. Krowy, nabiał i trzoda chlewna, streszczenie z niemieckiego (Wydawnictwo rolnicze, pod redakcyą Alex. Trylskiego). Warszawa, nakł. Gazety rolniczéj, druk. Noskowskiego, 1885, w 8ce, str. XXIV, 178 i III. 75 kop.

POPŁAWSKI Jan. Przyjaciel drobiu, poradnik dla gospodyń wiejskich. Lwów, nakł. K. Łukaszewicza, druk. J. Czaińskiego w Gródku, 1885, w 16ce, str. 110 i 1 nl.

Przegląd polski, pod redakcyą dra [illegible]. Mycielskiego, zeszyt ze stycznia 1885. Kraków, druk. Czasu, w 8ce, str. 1—213.

Treść: Generał Dezydery Chłapowski, przez ks. Kalinkę (str. 1—42); Leonardo da Vinci w świetle najnowszych publikacyj, przez M. T. S. (str. 43—76); Pamiętniki J. Siemaszki, ocenił dr. Chotkowski (dok., str. 77—102); Z dziejów poezyi średniowiecznéj, przez Wł. Wielopolskiego (dok., str. 103—123); Barzykowski o powstaniu r. 1830, przez P. P. (str. 124—141); [illegible]artka z ostatnich dziejów m. Krakowa, przez Kandydata na radcę m. Krakowa (str. 142—165); Kronika literacka; Przegląd polityczny, przez B. E.

— powszechny, pod redakcyą ks. M. Morawskiego T. J., zeszyt ze stycznia 1885. Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., w 8ce większéj, str. 1—184.

Treść: Siła i prawo, przez ks. M. Morawskiego T. J. (str. 1 — 19); Księżna Amelia Galicynowa, przez M. (str. 20—41); Trzechsetletni jubileusz kongregacyi sodalisów Maryi, przez ks. St. Załęskiego T. J. (dok., str. 42 — 57); Odnowiciel zakonu Dominikanów we Francyi, przez H. hr. Wodzickiego (dok., str. 58 — 71); Pojęcie o Bogu w chrześciaństwie i u filozofów, przez ks. A. Langera T. J. (c. d., str. 72—93); Przegląd piśmiennictwa: Jana Kochanowskiego Pieśń o sobótce, przez prof. dra Rymarkiewicza, ocenił dr. A. Kalina; Bibliografia; Sprawozdanie z ruchu religijnego, społecznego i naukowego.

Przewodnik naukowy i literacki, pod redakcyą A. Krechowieckiego, zeszyt ze stycznia 1885. Lwów, druk. Wł. Łozińskiego, w 8ce, str. 1—96.

Treść: Epizod Rakoczowy w dziejach Augusta II, przez K. Jarochowskiego (str. 1—15); Dwukrotny proces Galileusza, przez dra A. Wołyńskiego (str. 16—31); Wyniesienie na tron Stanisława Augusta, przez Gustawa Meinerta (str. 32—54); Ludwik Nabielak, przez Wł. Zawadzkiego (str. 55—62); Udział Polaków w uprawie prawa międzynarodowego, przez dra Fr. Kasparka (str. 63—75); Geneza trybunału koronnego, przez dra O. Balzera (str. 76—84); Wezuwiusz i jego historya, przez dra Sasa (str. 85—90); Kronika literacka.

Przyjaciel sztuki kościelnéj, organ Towarzystwa św. Łukasza w Krakowie pod redakcyą dra St. Tomkowicza, nr. 5 i 6 z września i listopada r. 1884. Kraków, druk. Czasu, w 8ce większéj, str. 65—88.

Treść: Ważne rozporządzenie krakowskiego ordynaryatu biskupiego; Jakie są zasady malarstwa religijnego, przez Wł. Łuszczkiewicza (str. 67—85); Kronika.

Regula s. p. Augustini, epi Hipponensis et ecclesiae doctoris eximii, nec non ordinationes p. t. visitatorum conventus pp. Augustinianorum. Cracoviae, typ. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 44.

RÉJ Mikołaj. Przęsło ze Zwierzyńca ..... Poznań, nakł. Biblioteki kórnickiéj, druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebiński), 1884, w 4ce, str. 10 nl. i CIV, z rycinami w texcie. 12 marek i 15 marek.

Przedruk z dodatkami i zmianami IIgo rozdziału „Zwierzyńca" Reja, przygotowany do druku przez ś. p. Tytusa hr. Działyńskiego, wydany przez dra Z. Celichowskiego.

Revue universelle internationale, paraissant le 1er et le 15 de chaque mois, sous la direction de mm. Jules Lermina et Ladislas Mickiewicz, zesz. 15—20 z 1 listopada 1884—16 stycznia 1885. Paris, impr. Kugelmann, w 8ce większéj, str. 65–256.

REWOLIŃSKI Teofil dr. Spis medali religijnych, odnoszących się do kościoła katolickiego we wszystkich krajach dawnéj Polski, część I: Medale Matki boskiéj. Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 4ce, str. 100 i tablic 16.

Rituale sacramentorum ac aliarum ecclesiae caeremoniarum ex decreto synodi provin. Petricoviensis ad uniformem ecclesiarum regni Poloniae usum reimpressum, editio nova cum originalibus ad amussim concordans. Cracoviae, cura et sumpt. presbyterorum saec. Congregationis miss. s. Vincentii a Paulo domus Stradomiensis, typis Vl. L. Anczyc et Soc., 1885, w 8ce, str. 878, XXI i 1 nl. 2 złr.

ROGALSKI Stefan. W 29 rocznicę zgonu nieśmiertelnéj pamięci wieszcza: Uwagi nad statutem stowarzyszenia Czytelnia akademicka w Krakowie, zatwierdzonym reskryptem W. c. k. namiestnictwa z dnia 7 listopada 1884 r. pod l. 10·624, korespondencya prywatna do wszystkich członków nowéj Czytelni akademickiéj, przez ..... słuchacza IV roku św. teologii w Uniw. Jag., b. członka b. Czytelni akademickiéj od 1878—1881 r. Kraków, nakł. autora, druk. W. Korneckiego, 1884, w 8ce, str. 8. Cena datek dobrowolny na pomnik Mickiewicza.

ROSKOE H. E. Chemia ..... prof. chemii w Manczester, perełożyw na ruskij jazyk Wołodymir Szuchewycz (Wydawnyctwo ruskoho Towarystwa pedagogycznoho u Lwowi, knyżoczka I). Lwiw, druk. im. Szewczenka, 1884, w 8ce, str. III i 99. 40 cnt.

RYDYGIER dr. Pierwszy przypadek gastro-enterostomii wobec zwężenia dwunastnicy po wrzodzie, wyzdrowienie, wykład miany na 13 zjeździe chirurgów w Berlinie z przedstawieniem chorego (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1884, w 8ce, str. 5.

RZĘTKOWSKI St. M. Z chwili szału, fragment dramatyczny (Odbitka z Echa muzycznego, teatralnego i artystycznego). Warszawa, wydawnictwo Echa, Rajchman i Frendler, druk. br. Jeżyńskich (dawniéj J. Ungra), 1884 (1885), w 16ce, str. 39. 30 kop.

SABOWSKI Władysław. Grześ, historya małżeńska, opowiedział Wołody Skiba (Odbitka z Kuryera warszawskiego). Warszawa, druk. Kuryera warsz., 1884, w 4ce, str. 73. 40 kop.

SAŁAWA Władysław. Amerykanie, sielanka dramatyczna w czterech obrazach, przedstawiona po raz pierwszy na amatorskiéj scenie Towarzystwa spiewu św. Cecylii w Toruniu podczas sejmiku gospodarskiego 19 lutego 1868 r., wydanie drugie przepracowane i opatrzone nowymi spiewkami (Czytelnia ludowa, V 3). Poznań, nakł. i druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebiński), 1884, w 8ce, str. 48. 50 fenig.

SAWA Franciszek ks. Polskie dzieje i nadzieje, poezye ..... za zezwoleniem autora zebrane i na korzyść szpitala dla ubogich chorych pod wezwaniem Matki częstochowskiéj w Buczaczu wydane. Stryj, druk. A. Müller i Sp., nakł. Buczackiego zarządu szpitalnego, 1884, w 8ce, str. 291.

SCHILLER Fr. Dzieła poetyczne i dramatyczne, ilustrowane przez znakom

tych artystów, zeszyt 23 i 24. Lwów, nakł. F. H. Richtera (H. Altenberga), druk. F. A. Brockhausa w Lipsku, 1884, w 4ce, str. 265—288 i 265—288. Zeszyt po 45 cnt. = 75 fenig = 40 kop.

23. Intryga i miłość; 24. Dziewica Orleańska, Oblubienica z Mesyny.

SCHIRREN C. v. Neue Quellen zur Geschichte des Unterganges livländischer Selbstständigkeit, aus dem dänischen geheimen Archive zu Kopenhagen herausgegeben, II Band (Archiv für die Geschichte Liv- Est- und Curlands, Neue Folge X Band). Reval, Kluge, 1884, w 8ce, str. IX i 385. 7 marek 50 fenig.

SEMPOŁOWSKI A. dr. Stacya oceny nasion przy muzeum przemysłu i rolnictwa w Warszawie: Sprawozdanie z czynności od dnia 1 lipca r. 1883 do dnia 1 lipca r. 1884, napisał ..... kierownik stacyi. Warszawa, druk. Noskowskiego, 1884, w 8ce małéj, str. 22.

SIARKOWSKI Wład. ks. Materyały do etnografii ludu polskiego z okolic Pinczowa (Odbitka ze Zbioru wiadomości do antropologii kraj, tom IX dział 3). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 72.

SIENKIEWICZ H. Le petit musicien, traduit par Auguste Dietrich. Revue britannique z grudnia r. 1884, w 8ce, str. 352—361.

SKRODZKI Stanisław. Porządek prawa bartnego dla starostwa łomżyńskiego z r. 1616, opracował Adam Antoni Kryński (Odbitka z tomu IV Archiwum Komisyi histor. Akademii umiej.). Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce większéj, str. 41 i 2 nl.

SMEREKA Semen. Lutnia Jana Kochanowskiego, wybór polskich utworów J. Kochanowskiego, ku uczczeniu trzechsetnéj rocznicy śmierci poety zestawił ..... (Wydawnictwo ludowe, IV 1). Lwów, nakł. Komitetu, redaktor Sz. Parasiewicz, druk. A. Wajdowiczowéj, 1885, w 16ce, str. VI i 42, z ryciną. 10 cnt.

SPITZER Salomon. Sir Mojżesz Montefiore, przez ..... nauczyciela szkół lud., odczyt miany dnia 22 listopada 1884 w Czytelni starozakonnéj młodzieży handlowéj w Krakowie. Kraków, nakł. autora, druk. J. Fischera, 1884, w 8ce, str. 29. 15 cnt.

Czysty dochód przeznaczony na nagrobek dla bł. p. Maurycego Gottlieba.

— Téż ogniem i mieczem, opowieść z ostatnich dni października, zrymował S. S. Kraków, nakł. autora, druk. J. Fischera, 1884, w 16ce, str. 20. 15 cnt.

Czysty dochód przeznaczony na bibliotekę Czytelni starozakonnéj młodzieży handlowéj.

Sprawozdanie dyrekcyi c. k. III gimnazyum w Krakowie za rok szkolny 1884. Kraków, nakł. funduszu naukowego, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1884, w 8ce, str. IX, 63 i 1 nl.

Treść: Bogowie Grecyi Schillera, przekład dra H. Zatheya (str. I—IX); O teoryach tworzenia się komórek, przez dra Ant. Jaworowskiego (str. 1—23); Część urzędowa, przez kierownika zakładu, Karola Brzezińskiego.

— dyrektora c. k. gimnazii akademicznoj u Lwowi za rik szkolnyj 1883/4. Lwiw, nakł. c. k. Rady szk. kraj., druk. im. Szewczenka, 1884, w 8ce, str. 53, XXIII, 29 i 35, z 2 podobiznami.

Treść: C. Taciti artem scribendi nonnullorum vocabulorum significatione illustravit, ac fatum quid valeat altius inquisivit Const. Łuczakowski (str. 1—53); Nestoris rem litterariam adumbravit ejusque Chronicon c. 1—20 in Romanorum sermonem convertit Const. Łuczakowski (str. 1—XXIII i 1—29); Ricz uriadowa, dyrektora W. Iluickoho.

— c. k. gimnazyum w Sanoku za rok szkolny 1884. Sanok, nakł. funduszu szkolnego, czcionkami K. Pollaka, 1884, w 8ce, str. 115.

Treść: Nauka religii w szkołach, przez ks. Szymona Zuzaka (str. 1—100); Kronika zakładu.

— wydziału Kółka literacko-muzycznego w Rzeszowie za 1884 r. Rze-

szów, nakł. Towarzystwa, druk. J. A. Pelara (H. Czerny), 1885, w 8ce, str. 14.

— wydziału stowarzyszenia akademickiego Ognisko w Wiedniu w r. 1883/4. Wiedeń, nakł. Ogniska, druk. D. Habernala, 1884, w 8ce, str. 35 i 5 nl.

Statut bractwa akademickiego Filaretów w Krakowie. Kraków, nakł. bractwa, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce małéj, str. 8.

— Towarzystwa im. Tadeusza Kościuszki. Kraków, nakł. Tow., druk. W. Korneckiego, (1884), w 8ce, str. 4.

STRASBURGER Edward dr. prof. Das kleine botanische Practicum für Anfänger, Anleitung zum Selbststudium der mikroskopischen Botanik und Einführung in die mikroskopische Technik. Jena, Fischer, 1884, w 8ce, str. VIII i 285, z 114 drzeworytami. 6 marek.

— Neue Untersuchungen über den Befruchtungsvorgang bei den Phanerogamen als Grundlage für eine Theorie der Zeugung. Jena, Fischer, 1884, w 8ce, str. XI i 176, z 2 tabl. litogr. 5 marek.

STROKA Henryk. Praktyczny przewodnik do udzielania początkowéj nauki na podstawie elementarza, część I pierwszy rok nauki, wydanie drugie poprawione, polecone przez Wysoką c. k. Radę szkolną krajową. Rzeszów, nakł. i druk. J. A. Pelara (H. Czerny), 1885, w 8ce, str. VIII i 148. 80 cnt.

Światełko, książka dla dzieci, napisana zbiorowo przez grono autorów polskich. Warszawa, wydawnictwo Spółki nakładowéj warszawskiéj, druk. S. Orgelbranda synów, 1885, w 8ce małéj, str. 274 i II, z rycinami w texcie. Opr. 1 rubel 70 kop.

ŚWIĘCICKI Ad. Jul. U wrót szczęścia, dramat w 1 akcie wierszem napisany oryginalnie. Kraków, nakł. K. Bartoszewicza, druk. A. Koziańskiego, 1885, w 8ce, str. 27. 40 cnt.

SYBIRAK. Moskwa, opowiadanie Sybiraka. Poznań, nakł. i czcionkami F. Chocieszyńskiego, 1884, w 16ce, str. 219. 75 fenig.

SZAJNOCHA Ladislaus dr. Zur Kenntniss der mittelcretacischen Cephalopoden-Fauna der Insel Elobi an der Westküste Afrika's (Odbitka z tomu XLIX Denkschriften der mathem.-naturwissensch. Classe der kaiserl. Akademie der Wissenschaften). Wien, K. Gerold's Sohn in Comm., 1884, w 4ce większéj, str. 8, z 4 tabl. litogr.

Szematyzm królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. księstwem krakowskiém na rok 1885. Lwów, nakł. c. k. Namiestnictwa, druk. Wł. Łozińskiego, 1885, w 8ce, str. XXIII i 842.

SZUMAN Leon dr. z Torunia. Jak można sposoby opatrywania ran przeciwgnilne zastosować najlepiéj do zwykłéj praktyki lekarskiéj i do leczenia ubogich chorych, odczyt miany na IV zjeździe lekarzy i przyrodników polskich w Poznaniu (Odbitka z Gazety lekarskiéj). Warszawa, druk. K. Kowalewskiego, (Toruń, Rakowicz), 1884, w 4ce, str. 24. 1 marka.

TERTIL L. Pomocnik do nauki służbowéj c. k. straży skarbowéj, wraz z obszernym i dokładnym zbiorem wszystkich służby c. k. straży skarbowéj dotyczących formularzy i 11 tabelarycznych zestawień, trzecie poprawne i znacznie pomnożene wydanie, część I i II. Wadowice, nakł. wydawcy, druk. Fr. Foltyna, 1884, w 8ce, str. 768 i XIV, 252, VI, 1 nl. i Tabelaryczne zestawienia.

THOMPSON Silvanus P. prof. Elektryczność i magnetyzm, przełożył z upoważnienia autora z V wydania angielskiego J. J. Boguski, kandydat nauk przyr., b. asystent przy katedrze chemii w Uniwersytecie w Petersburgu, zeszyt 2. Warszawa, nakł. T. Paprockiego i Sp., druk. E. Skiwskiego,

1885, w 8ce, str. 225—517, 1 nl. i XI, z 170 drzeworytami w texcie.

TRUSZ Szymon. Wycieczki botaniczne w okolice Złoczowa (Odbitka z Kosmosu). Lwów, I związkowa druk., 1884, w 8ce, str. 3.

TURKAWSKI Marceli. Dla każdéj gminy: Rozprawy p. t. Budżet gminny, Z czego gminy mogą mieć większe dochody, O zamknięciu rachunków gminnych, drogowych, szkolnych i parafialnych, Jak zakładać nową szkołę ludową. Lwów, nakł. Samorządu i Gminy, druk. K. Pillera, 1885, w 16ce, str. 35. 20 cnt.

ULANOWSKI Bolesław. Drugi napad Tatarów na Polskę (Odbitka z tomu XVIII Rozpraw Wydziału histor.-filozof. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1884, w 8ce, str. 53. 50 cnt.

— Inscriptiones clenodiales, ex libris judicialibus palatinatus Cracoviensis collegit et edidit ..... Accedunt inscriptiones ex actis consistorii et capituli Cracoviensium, nec non ex libris judicialibus Lublinensibus descriptae (Starodawne prawa polskiego pomniki, tom VII zeszyt 3). Cracoviae, sumpt. Academiae liter., typ. Vl. L. Anczyc et Soc., 1885, w 4ce, str. XV, 277—626 i 1 nl.

— Wyjątki z najdawniejszéj księgi miejskiéj lubelskiéj, podał ..... (Odbitka z tomu IV Archiwum Komisyi histor. Akademii umiej.). Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce większéj, str. 16. 20 cnt.

URBAŃSKI Jos. Das analytische Verfahren bei der Aufnahme von Querprofilen an steilen, hohen Felsen-Einschnittsböschungen von Felslehnen, mit Berücksichtigung der hiefür aufgestellten Gleichungen bei Präcisionsmessungen von unzugänglichen Höhen, Tiefen und Entfernungen. Wien, Spielhagen & Schurich, 1884, w 8ce, str. 72, z 8 drzeworytami i 1 tabl. litogr.

Vistule, La, publication artistique et littéraire au profit des inondés de la Galicie, édition pour la France et l'etranger, éditeur et rédacteur responsable Jules Mien. Cracovie, Gebethner et Cie, impr. de la Société des typographes, 1885, fol., kart nl. 20. 2 złr.

WALCZAKIEWICZ Franciszek. Jan Zamojski, kanclerz i hetman W. koronny, podług dzieła Franciszka Bohomolca napisał i wydał ..... Warszawa, druk. Fr. Czerwińskiego, 1885, w 16ce, str. 44, z ryciną. 10 kop.

WĄSOWICZ Miecz. Dunin dr. Farmakognozya, podręcznik dla lekarzy powiatowych, aptekarzy i słuchaczów nauk farmaceutycznych, ze szczególném uwzględnieniem lekospisów niemieckiego, rakuskiego i rosyjskiego, zeszyt 6. Lwów, nakł. autora, druk. J. Dobrzańskiego i K. Gromana, 1884, w 8ce, str. 277—324.

WENDA K. i WIOROGÓRSKI W. Nowe leki, ich własności i zastosowanie, opracowali ..... Warszawa, nakł. autorów, druk. M. Ziemkiewicza, 1884, w 8ce większéj, str. 3 nl., 136 i XVII. 2 ruble.

Wiadomości farmaceutyczne, wydawane staraniem i nakładem Towarzystwa farmaceutycznego warszawskiego pod redakcyą J. Mrozowskiego, zeszyt XII z grudnia 1884. Warszawa, druk. M. Ziemkiewicza, w. 8ce, str. 345—376.

Na str. 345 — 347: Dochodzenie chemiczno-sądowe otruć kwasami, przez J. Mrozowskiego (dok.); str. 353 — 355: Dochodzenie sfałszowanych pism, przez J. M.; str. 357—365: Uprawa drzew chinowych w Algierze, przez Z. K.; str. 372 — 376: Notatka w sprawie słownictwa chemicznego, przez K. Lilpopa.

— Toż, organ warszawskiego Towarzystwa farmaceutycznego, pod redakcyą K. Wendy, nr. 1 i 2 z 1 i 15 stycznia 1885. Tamże, w 8ce, str. 20 i 21—44.

WICHERKIEWICZ B. dr. Sekcya okulistyczna na kongresie międzynarodo-

wym lekarskim w Kopenhadze 1884 r., sprawozdanie (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 63.

WIDMANN Karol. Franciszek Smolka, jego życie i zawód publiczny, zeszyt 2. Lwów, druk. Instytutu stauropig., 1884, w 8ce, str. 161—320.

Treść: Kongres słowiański w Pradze; Wybór do sejmu wiedeńskiego; Po wyjeździe cesarza z Wiednia; Sejm wiedeński. kwestya ruska; Komisya sądownicza; Sprawa depozytów sierocińskich, restytucya adwokatury, kandydatura na prezydenta sądu apelacyjnego; Wystąpienie w sprawie Włoch; Kwestya robotnicza w Wiedniu; Podróż Fischhofa po Galicyi; Wacław Zaleski gubernatorem Galicyi; Pozycya publiczna Smolki i wiceprezydentura w sejmie; Przegrywki do rewolucyi; Druga wiceprezydentura; Sprawa węgierska; Jellačić.

WOLFF Józef. Senatorowie i dygnitarze Wielkiego księstwa litewskiego, 1386—1795. Kraków, nakł. autora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce większéj, str. VII, 1 nl. i 354. 3 ruble.

Wremennyk stawropigijskoho Instytuta z misiaciosłowom na hod prostyj 1885, hod izdanija XXII. Lwiw, typogr. stawr. Instytuta, w 8ce, str. LXXII, 133 i 43 nl. 50 cnt.

Wspomnienie pośmiertne o św. p. Władysławie Radziejewskim z Truskawca (Odbitka z Dziennika poznańskiego). Poznań, (1884), w 8ce, str. 3.

Wykaz stanu służby urzędników i sług sądowych okręgu c. k. sądu krajowego wyższego w Krakowie na r. 1885. Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, fol., str. 57.

WYSOCKI Włodzimierz. Las (utwór poetyczny). Kijów, nakł. B. Koreywy, tipogr. Kulženki, 1885, w 16ce, str. 30. 30 kop.

ZAJĄCZKOWSKA Zuzanna. Wytrwałość i praca, Halina Zagórska, Ułomni, trzy powieści dla dzieci, wyd. nowe. Warszawa, nakł. M. Orgelbranda, druk. S. Orgelbranda synów, (1884), w 8ce małéj, str. 275 i 1 nl., z 6 drzeworytami rysunku X. Pillatiego. Opr. 1 rubel 20 kop.

ZALESKI Stanisław Szczepan dr. Nowy odczynnik na połączenie tlenku węgla z hemoglobiną (Z zakładu farmakologicznego w Dorpacie. — Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1884, w 8ce, str. 4.

ZAŁĘSKI St. ks. T. J. Żywot Czcigodnéj matki Magdaleny Zofii Barat, założycielki Towarzystwa sióstr Najśw. serca Jezusowego, oraz szkic dziejów tegoż Towarzystwa osobliwie na ziemi polskiéj. Kraków, nakł. i druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce małéj, str. 452 i VI, z rycinami.

ZIEMACKI J. dr. O schyzomycetach w ropie (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1884, w 8ce, str. 32 i 1 nl.

ZUBRZYCKI Janusz Sas. Sztuka średniowieczna, w dwóch częściach, podług dzieł francuskich i niemieckich zestawił ..... architekt, zeszyt 1-4. Lwów, Seyfarth i Czajkowski, 1884, w 4ce, str. 34 autografowanych, z tablicami. Zeszyt po 35 cnt.

ZUZAK Szymon ks. Nauka religii w szkołach (Odbitka ze Sprawozdania gimnazyum w Sanoku). Sanok, nakł. autora, czcionkami K. Pollaka, 1884, w 8ce, str. 100. 1 złr.

ŻMICHOWSKA Narcyza (Gabryela). Listy do rodziny i przyjaciół, opatrzone wstępem, tom I i II. Kraków, G. Gebethner i Sp., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. CLXVII, 394 i 2 nl., 612 i 1 nl. 5 złr.

ŻYCHLIŃSKI Teodor. Złota księga szlachty polskiéj, rocznik VII, z dołączeniem tablicy rodowéj Kemblanów z Chełkowa Chełkowskich herbu Wczele, oraz tablic wywodowych po mieczu i po kądzieli dra Włodzimierza Bolesty Kozłowskiego i dra Wacława z Kalinowy Zaremby. Poznań, J. Leitgeber, 1885, w 4ce, str. 1 nl. i 350, z tablicami. 10 marek.

KRONIKA.

= **Korespondencya** Joachima Lelewela z Tytusem hr. Działyńskim, wydał dr. Z. Celichowski. Poznań, 1884, w 8ce, str. 85.

Miłe przypomnienie ubiegłéj przed laty przeszłości, 37 listów własnoręcznych z epoki od r. 1822 do 1845, z których 30 autora nieocenionych „Bibliograficznych ksiąg dwoje", św. p. J. Lelewela, mianowicie 21 do właściciela biblioteki kórnickiéj, nieodżałowanéj pamięci mecenasa T. hr. Działyńskiego, 6 do jego bibliotekarza, W. Kielisińskiego, 2 do pełnomocnika J. Fiałkowskiego, 1 do księgarza poznańskiego Stefańskiego, reszta zaś 7 samego Działyńskiego do Lelewela, wszystkie z przedmową i objaśnieniami dzisiejszego bibliotekarza kórnickiego, dr. Z. Celichowskiego, zebrane pod tytułem powyższym. Korespondencya przytém cała, wyłącznie prawie treści literackiéj i bibliograficznéj, obraca się głównie około „wydawnictwa pomników prawodawstwa polsko-litewskiego", które doprowadzone w r. 1830 do 26go arkusza druku, dopiero r. 1841 w Poznaniu jako „Statut litewski" światło dzienne ujrzały, puszczone na widok publiczny z drugim tytułem obszerniejszym: „Zbiór praw litewskich od r. 1389 do r. 1529, tudzież rozprawy sejmowe o tychże prawach od r. 1544 do r. 1563", w 4ce, str. 542, z tablicami starożytnych pieczęci litewskich i podobiznami pisma ruskiego Wszystkie też ważniejsze szczegóły wydawnicze, od papieru i czcionek począwszy, nie wyłączając naturalnie łacińskiéj, polskiéj i ruskiéj ortografii, tytułów i tytulików, jako też różnicy textów w rękopisach i innych nieodzownych wymagań, które przy wydawnictwie pomnikowém uwzględnić należało, omawiają w swoich listach serdecznie i poufale obydwaj zasłużeni dla dobra nauki i jéj postępu uczeni i gorliwi obywatele, „nasza — jak słuszną Sz. wydawca robi uwagę — chluba narodowa". W liście n. p. z kwietnia r. 1828 odradza Lelewel od „zbytku" w wydawnictwie, „bo biedak nie będzie w stanie nabyć go i opłacić. Nie panowie — dodaje téż, str. 11 — kupują u nas dzieła, ale biedaki, nie panów zainteresują texta ruskie i łacińskie Statutów, ale biedaków, nie panowie do literackich prac potrzebować ich będą, ale biedacy, dla biedaków tedy drukować trzeba, a nie dla panów". Podobny nastrój serdeczny i przyjacielski cechuje i resztę listów do końca r. 1830; po dziesięciu wszakże latach „ciężkich utrapień" dla L., z korespondencyi wznowionéj przy końcu r. 1841, choć i nadal szczerości i serdecznych wynurzeń odmówić jéj nie można, przeziera już pewna sztywność i chłodna powaga. Przebywający jakby „sierota sam jeden" w Bruxeli tułacz uczony, przymuszony „zarabiać na życie" i „sprzedawać pracę swoję", wzbrania się przyjąć w sposób wcale delikatny przez magnata polskiego a swego przyjaciela podanéj sobie pieniężnéj ofiary: „Wiesz — odpowiada z dumą szlachetną Działyńskiemu, str. 59 — żem nie szukał fortuny, nie pracowałem dla grosza, tylko aby być użytecznym, wzięty tytuł z przeszłości jest złym płaszczykiem dla jałmużny". W styczniu r. 1844 urywa się wreszcie korespondencya między L. i Dz., a z nią i dalsze między nimi stosunki, „ku wielkiéj — jak słusznie dr. C. twierdzi, str. 81 — szkodzie dla nauki dziejów polskich".

= **Rospys chronologiczeskaja** cerkownych i mirskich rusko-słowenskich knyh, napeczatannych kiryłłowskimy bukwamy w horodi Lwowi, naczynaja s 1574 do 1800 hoda. Wremennyk stawropihijskoho Instytuta na h. 1885, Lwów, w 8ce, str. 113—133.

Pracowity wykaz chronologiczny ksiąg słowiańskich, drukowanych kiryłycą od r. 1574 — 1800 we Lwowie, starannie zestawiony i bibliograficznie opisany przez uczonego prałata świętojurskiego, ks. A. Petruszewicza. Począwszy od „Apostoła" z r. 1574 do końca w. XVIII zawiera wykaz 212 kiryłyckich druków lwowskich, który Sz. autor następującą kończy uwagą: „Znaju choroszo o tom — powiada — czto w sej rospysy mnoho okażet sia nedostatkow, i czto so wremenem otkryjut sia rusko-słowenskija knyhy, peczatany w naszem horodi, neizwistny naszym bibliografam. Dlatoho usylno proszu Dostopocztennych czytatelej i lubytelej ruskoj słowesnosty, o błahoskłonnoje soobszczenie meni podrobnych izwistyj o knyhach propuszczennych w mojej rospysy dla dopołnenia tojże, ibo tolko obszczym sodijstwiem możet obohatyty sia nasza drewnaja bibliografia staropeczatannych knyh...".

= **Antiquarischer Catalog 109** von O. Harrasowitz, Buchhandlung und Antiquariat in Leipzig. Leipzig, 1885, w 8ce, str. 33.

Dzieł i broszur 564 z zakresu „Neograeca", z biblioteki prof. J. Pio w Kopenhadze.

= **Antiquarium** K. F. Koehler's in Leipzig: Catalog No 405, Slavica. Leipzig, 1884, w 8ce, str. 38.

Na str. 21—26: „Polen", dzieł i broszur 118.
— Toż, Catalog No 406, Slavica. Tamże, 1884, w 8ce, str. 38.
Na str. 27—30: „Polnisch, Kassubisch", dz. i br. 83; str. 30: „Wendisch", dz. i br. 10; str. 30—32: „Letto-slavische Sprachen, Lettisch, Lithauisch, Samogitisch, Altpreussisch", dz. i br. 58.

= **Katalog Nr. 720** des antiquarischen Bücherlagers von Kirchhoff & Wigand in Leipzig: Geschichte und Geographie. Leipzig, 1885, w 8ce, str. 34.
Na str. 8—18: „Russland, die Ostseeprovinzen, Polen", dzieł i broszur 342.

= **Katalog** dzieł nowych i antykwarskich, znajdujących się po cenach oznaczonych na składzie J. Priebatscha w Ostrowie. Ostrów, (1885), w 8ce małéj, str. 36.
Dzieł i broszur rozmaitéj treści z w. XVIII i b. w języku polskim, łacińskim i niemieckim 543.

= **Katalog** księgarni i składu nut A. W. Gruszeckiego w Warszawie. Warszawa, 1885, w 8ce małéj, str. 75.
Jeden z najcelniejszych polskich Kat. noworocznych, na pięknym papierze bardzo starannie i poprawnie wydrukowany, nadzwyczaj przytém bogaty także zawartością swoją, obejmuje bowiem w porządku abecadłowym prawie 1400 dzieł polskich z ostatnich lat kilkudziesięciu, począwszy od wydawnictw w całém znaczeniu poważnych aż do publikacyj treści powabnéj i lekkiéj. Miły to bardzo upominek gwiazdkowy ze strony młodéj firmy warszawskiéj, która pojmując rzetelnie swój obowiązek księgarski względem pragnącéj pokarmu duchowego publiczności, zjedna nim sobie niewątpliwie w wysokim stopniu wzajemność z jéj strony i względy łaskawe.

= **Katalog** wydawnictw księgarni nakładowéj A. Lesmana w Warszawie, Zgoda 1. Warszawa, 1885, w 32ce, str. 13.
Obok wydawnictw różnéj treści przeważnie dzieła do nauki języków: polskiego, czeskiego, rosyjskiego, łacińskiego, angielskiego, francuskiego, niemieckiego i włoskiego, jak „Metody" Ahnów, Ollendorfów i inne.

= **Biblioteka** polska w Rumunii, utrzymywana od lat 19 przez Towarzystwo polskie w Jassach — według ogłoszonego w pismach codziennych „Sprawozdania" — liczy już obecnie 3827 tomów i posiada funduszu żelaznego 7068 fr.

= **Biblioteka** Towarzystwa lekarskiego warszawskiego, licząca już obecnie 11·800 dzieł — jak zapewniają pisma warszawskie — „znacznie wzbogaconą zostanie w bieżącym roku przez włączenie księgozbiorów po zmarłych lekarzach Kośmińskim i Klinku".

= **Biblioteka** Ogniska, stowarzyszenia akademickiego w Wiedniu — jak podaje najnowszego „Sprawozdanie" za r. 1883/4 — wzrosła w bieżącym roku akademickim o 525 dzieł polskich w 652 tomach, nabytych głównie po św. p. P. Styczyńskim, radcy dworu w Wiedniu, i liczy obecnie 1577 dz. w 2136 t., włącznie z 231 broszurami. Obowiązki bibliotekarza I i II pełnili w tym czasie członkowie: Ad. Teodorowicz i Wikt. Legeżyński.

= **Centralblatt** „für Bibliothekswesen", wydawany w Lipsku przez księgarnię O. Harrasowitza, zamieścił w nrze 1 ze stycznia b. r. (str. 26—33) nader szczegółową i gruntowną ocenę dzieła dr. G. Beckera, ogłoszonego świeżo w Bonn p. t. „Catalogi bibliothecarum antiqui: I. Catalogi saeculo XIII vetustiores, II. Catalogus catalogorum posterioris aetatis (w 8ce, str. IV i 330). Ocena krytyczna pióra dra M. Perlbacha, kustosza biblioteki uniwersyteckiéj w Hali n. S., przyznaje publikacyi dra B., obejmującéj 347 katalogów średniowiecznych i opatrzonéj przez autora starannie wykończonymi indexami, wcale doniosłéj wagi zasługę: „książka wypełnia — powiada uczony krytyk — dotkliwą lukę w literaturze, i powitają ją dlatego z największą radością wszyscy zajmujący się piśmiennictwem starożytności i wieków średnich". Sz. referent nie wątpi zresztą, że tak „ważne dzieło", zwłaszcza dla historyków i filologów, choć przedmiotu nie wyczerpuje i zbiorowymi siłami znakomicie dałoby się uzupełnić i poprawić, nowéj doczeka się edycyi; dlaczego téż drowi B., dziękując mu za podjętą pracę mozolną, dodatków i poprawek odpowiednich nie szczędzi, niepomijając przytém, jak to po gruntownym stosunków staropolskich znawcy spodziewać się można było, także naszych katalogów średniowiecznych, znanych już z wydawnictw św. p. Bielowskiego, dra Piekosińskiego i innych. „Bez księgozbiorów — pisze dr. P. — nie obchodziło się także duchowieństwo stron, do których zachodnio-chrześciańska cywilizacya najpóźniéj dotarła, a ich wykazy także się dochowały: z Polski znamy katalog katedry krakowskiéj z r. 1100, w którym klasyczni autorowie, jak Stacyus, Salusty, Terecyus, Persius i Ovidy się znajdują, jako téż spis książek z r. 1300; księżna Salomea węgierska zapisuje r. 1268 Minorytom w Skale wszystkie swoje książki, tam chorales quam ad studium pertinentes; notaryusz Piotr w Krakowie leguje w r. 1393 librum Secretorum Aristotelis et alios tres in uno volumine; kanonik krakowski

i historyk Długosz stara się około r. 1450 o exemplarz Liwiusza; katalog biblioteki kapitulnéj gnieźnieńskiéj z r. 1450 wydał Bandtke przy Marcinie Gallu...".

= **Fabryka wiedeńska** „portretów oleodrukowych", w chęci przyciągania szerszego zastępu klientów, otworzyła w Warszawie agenturę. „Publiczność wszakże — zapewniają pisma tamtejsze — umiejąca ocenić wartość maszynowéj reprodukcyi, jakoś nie bardzo popiera zagraniczne przedsiębiorstwo. I słusznie...".

= **Grono obywateli** w Płockiém złożyło fundusz na wydanie miejscowych źródeł dziejowych. „Głównego materyału — jak podają pisma warszawskie — dostarczą akta podominikańskie oraz kilku skasowanych kościołów, odpisane z archiwów berlińskich".

= **Kałamarz pamiątkowy** ze szkła niebieskiego, ozdobiony wyrytym na pozłacanéj przy otworze oprawie współczesnym napisem: „Roku 1791 3 maja, Stanisław hr. Nałęcz Małachowski", znajduje się obecnie w bogatych zbiorach Stanisławów hr. Tarnowskich na Szlaku w Krakowie. Dostojni właściciele kazali właśnie dla cennéj pamiątki historycznéj misterne dorobić puzderko o złoconych wewnątrz denkach, na których wyryć dali: u góry „Z tego kałamarza podpisana była konstytucya trzeciego maja", u dołu zaś „Należał do marszałka Małachowskiego, późniéj do jego synowca Onufrego, przeszedł do Tarnowskich, po śmierci jego i żony Tarnowskiéj z domu".

= **Kolekcyą** kart z w. XVII, razem 40 talij — jak donoszą pisma warszawskie — sprzedał do muzeów szwedzkich jeden z archeologów tamtejszych za 300 koron czyli za 140 rs.

= **J. I. Kraszewski**, Czcigodny nasz jubilat, w nrze 3 z 16 stycznia warszawskiéj „Biesiady literackiéj" oświadcza, co następuje: „Wyczytujemy w dziennikach lwowskich, że we Lwowie przedstawiają nowe udramatyzowanie „Chaty za wsią". Pani Mellerowa, zanim wzięła się do przerobienia, była tyle delikatną, że prosiła mnie o pozwolenie. To było w porządku. Osoba, któréj podobało się ją naśladować, wzgardziła tą formalnością. Nie odmawiam nigdy pozwolenia ani na przekłady, ani nawet na próby udramatyzowania moich powieści, nie ciągnę stąd żadnych zysków a narażam się na złą lub niezręczną interpretacyą; ale idzie mi o zasadę, a dla moich towarzyszy po piórze o utrzymanie mego prawa. Niech to więc będzie ostrzeżeniem na przyszłość, że ilekroć kto tę formę pominie, protestować będę".

= **Księgarnia** J. M. Himmelblaua w Krakowie za wydawnictwo t. z. „dosłownych przekładów" prawie wszystkich autorów klasycznych, czytywanych po gimnazyach naszych, należytéj doczekała się odprawy w pracy prof. Czubka „O tłómaczeniach", drukowaéj w tegoroczném „Sprawozdaniu" krakowskiego gimnazyum św. Anny (str. 1—74). „Przyszły historyk naszych szkół krajowych — powiada Sz. autor nie bez przekąsu, str. 28 i nn. — nie będzie mógł chyba pominąć milczeniem" téj firmy księgarskiéj, i wykazuje jéj daléj z krwią zimną i jasno, jak na dłoni, że „dosłowność rzeczonych przekładów jest fałszem wierutnym", że tłómaczenia te, to „nędzne ramoty", obliczone tylko na „obałamucanie" maluczkich i łatwowiernych „Przekłady te — robi przytém uwagę uczony prof. — powitały prawie wszystkie dzienniki krajowe dość obszernymi, po części a zawsze bardzo przychylnymi recenzyami", lecz „w interesie stanu nauczycielskiego chcę wierzyć — dodaje — że recenzye owe nie wyszły z pod pióra nauczycieli".

= **Księgarnia** Gubrynowicza i Schmidta we Lwowie — jak zapewniają pisma miejscowe — odstąpiła od procesu przeciw wydawcy „Biblioteki uniwersalnéj", Ad. Kaczurbie, o zamiar wydania dzieł Adama Mickiewicza.

= **Księgarze** i wydawcy petersburscy, na walném zgromadzeniu 21 grudnia, postanowili uprosić tamtejszego adwokata, Wł. Spasowicza, aby „zechciał przyjąć inicyatywę i kierownictwo w obmyśleniu projektu nowych przepisów o własności literackiéj i artystycznéj". Sz. mecenas — jak doniosły pisma codzienne — „przyjął propozycyą i przystąpi niebawem do dzieła wraz z kilku prawnikami, którzy pod jego przewodnictwem utworzą specyalną w tym celu komisyą".

= **Kuryer warszawski** w nrze 14 z 14 stycznia zamieścił w odcinku przełożony w skróceniu przez Adama N. z madryckiego czasopisma „Gaceta del notariado" artykuł literacki p. t. „La lengua española en Polonia", omawiający piórem feletonowém „nagromadzone w Polsce do literatury hiszpańskiéj materyały". Adamem N. jest widocznie zasłużony autor „Bibliografii powszechnéj notaryatu", Ad. Niemirowski.

= **Łgorz kaszubski** alias „Heromin Derdowości a na prowdę Jarosz Dyrda", autor poematu „O panu Czorlińścim, co do Pucka po sece jachoł", „Walka na jarmarku", „Kaszuby pod Widnem" i innych utworów kaszubskich, w świeżo wydanéj „kupie łgorstw kaszebściech" p. t. „Jasiek z knieji",

następującą do „oświeconych Kaszubów i lubowników kaszubskiego narzecza“ ogłosił prośbę: „Pożądane mi są kaszubskie piosnki, podania ludowe, legendy, bajki, przysłowia, anegdotki, słowem wszystko, co mogłoby się przydać do nakreślenia ile możności wiernego obrazu ducha, patryarchalnego życia domowego, zwyczajów i obyczajów ludu kaszubskiego. Niewymownie byłbym wdzięcznym każdemu, ktoby mi raczył dostarczyć choćby surowych materyałów w powyżéj nakreślonym rodzaju, i starałbym się skorzystać z każdéj, nawet najmniejszéj drobnostki, w następnych zeszytach Jaśka z kniei, których mają wyjść do Wielkanocy jeszcze trzy, w cenie po 40 fg. Wszelkie listy do mnie proszę adresować: Hieronim Derdowski w Toruniu (Thorn)“.

= **Papier listowy** wyrobu krajowego, ozdobiony „podobiznami i aforyzmami Kraszewskiego“, ukazał się w handlu warszawskim. „Za zbytkowny ten artykuł — dodaje do wiadomości téj uwagę jedno z pism tamtejszych — płaciliśmy dotąd zagranicy wcale pokaźne sumy, dobrze więc, że odtąd w kraju pozostawać mogą“.

= **Papierni** w Królestwie — według urzędowych wykazów — istnieje obecnie 33, z produkcyą roczną do 1·467·599 rs.

= **Dr. Petzholdt**, Czcigodny założyciel i niezmordowany od lat 45 wydawca i redaktor odpowiedzialny wychodzącego w Dreznie miesięcznika bibliograficznego p. t. „Neuer Anzeiger für Bibliographie und Bibliothekswissenschaft“, dla sędziwego wieku i dokuczliwych cierpień nerwowych złożył przed miesiącem naczelną redakcyą tyle w świecie naukowym poważanego pisma, z którém prawie od pół wieku zrósł się był niejako duszą i ciałem. W zeszycie grudniowym, w artykule zatytułowanym „Zum Abschied“ (str. 373—375), nader czule i serdecznie pożegnał się Czcigodny i dla dobra nauki i jéj postępu dobrze zasłużony redaktor z wszystkimi czytelnikami i przyjaciółmi swoimi.

= **Projekt rządowy** w sprawie anarchistów, przedłożony wiedeńskiéj Radzie państwa, zawiera między innymi następujące ustępy i paragrafy, które Sz. czytelników naszych bliżéj obchodzić mogą: „III. §. 1. Druki socyalistyczne, do podkopania obecnego ustroju państwowego i społecznego zmierzające, mają być skonfiskowane; przeciw pismom takim orzecze sąd zakaz ich rozpowszechniania. §. 2. Pisma peryodyczne, propagujące wymienione dążności, nie tylko zabrane być mogą, ale i dalsze ich rozszerzanie a nawet zupełne zawieszenie zawyrokowaném być może, jeżeli rozszerzanie ich dwa razy już wzbronione było. Pod takimi samymi warunkami można także zabronić rozpowszechniania pism zagranicznych podobnéj dążności“. „VI. Właścicielom gospód i szynków, drukarzom, księgarzom, właścicielom wypożyczalni książek lub gabinetów do czytania, tudzież osobom trudniącym się przemysłem domokrążnym, jeżeli agitują dla poparcia dążności socyalistycznych, może polityczna władza krajowa odjąć uprawnienie lub pozwolenie do wykonywania przemysłu bądź na przeciąg pewnego czasu, bądź na zawsze“.

= **Rękopis** hebrajski z w. XII, przechowywany dotąd w Warszawie, przeszedł na początku stycznia na własność milionera Rotszylda wśród okoliczności, które za „Kuryerem warszawskim“ (nr. 9 z 8 stycznia), w tém miejscu powtarzamy: „W ubogiéj rodzinie izraelskiéj B. przechowywał się w ozdobnéj szkatułce hebanowéj, grubo srebrem nabijanéj, cenny rękopis hebrajski sięgający XII w. Przed 30 jeszcze laty rodzina B. była bardzo zamożną, lecz w ostatnich czasach wielce zubożała. Obecny właściciel rękopisu z żoną i czworgiem dzieci mieszkał w jednéj izdebce na Franciszkańskiéj, zajmując posadę subjekta w handlu łokciowym. Namówiony przez kilku współwyznawców udał się listownie do Edmunda Rotszylda z propozycyą sprzedaży rękopisu, gdyż jak wiadomo, posiada on najbogatszy może w całym świecie zbiór rękopisów hebrajskich. Rotszyld przysłał do Warszawy specyalnego agenta, który B. zaproponował 2500 rs. za rękopis ze szkatułką. Biedny subjekt zażądał 3000 rs., i pieniądze w dniu onegdajszym otrzymał“.

= **Rękopis** z w. XVII, zawierający „ostatnią księgę Kroniki Długosza“, niegdyś własność proboszcza połanieckiego w dekanacie sandomierskim, ks. Duchnowskiego, znajduje się „przechowany w szafce pod kluczem w kaplicy Matki boskiéj różańcowéj przy kościele parafialnym w Połańcu“. Wiadomość o nim podał ks. A. Knothe w nrze 45 z 6 listopada warszawskiego „Przeglądu katolickiego“.

= **Rękopisy** nabyte dla biblioteki Jagiellońskiéj: nr. 4338 z końca w. XVIII, „Zebranie niektórych dekretów sądów asesorskich za panowania Stanisława Augusta“; nr. 4339, Materyały do historyi r. 1846 w Galicyi; nr. 4340 z końca w. XVIII, „Akt sądowego oddania dóbr Lubartowskich, Szepetowieckich i pałacu w Grodnie w dożywotne użytkowanie Anny z Cetnerów 1go ślubu ks. Józefowéj Sanguszkowéj, 2go ślubu ks. Kazimierzowéj Sapieżyny“; nr. 4341, „Wykład ekonomii politycznéj na Uniwersytecie warszawskim w czasokresie 1823/30“; nr. 4342, „Historya pol-

ska, jak ją uczono po pensyach prywatnych w Krakowie w latach 1832/36"; nr. 4343 i 4344 z w. XIX, „Pieśni patryotyczne" i wiersze rozmaite, zbierane przez ucznia Uniw. Jag.. J. Louis; nr. 4345 w dwóch częściach, J. Więckowskiego „Współczesnych pieśni patryotycznych z r. 1831" tom I i II; nr. 4346 z r. 1737, „Pularesik podróżny księdza z r. 1737, jadącego do Rzymu, z opisem grobu Bolesława Śmiałego w Osyach", darowany przez J. Louiego; nr. 4347 z w. XVIII, Kancyonał ruskokościelny, z nutami, z daru porucznika Nalepy; nr. 4348—4365 z w. XVII/XIX w 38 t. i zeszytach, Pisma i papiery Stan. Kaczkowskiego, w znacznéj części drukiem już ogłoszone, jako téż „Korespondencye i różne dokumenta, Kaczkowskich familią interesujące", między którymi z w. XVIII „Genealogia domus Dembinscianae", item „Geneal. Koniecpolsciana", „domus Niewiarosciauae", „castellani Conariensis. Pauli Warzycki", „castellani Siradiensis, Praeclai in Byki Bykowski" i inne, darowane przez córkę św. p. Stanisława, Stanisławę z Kaczkowskich Byszewską.

= **Ks. F. Rożański**, bibliotekarz Eskuryalu, w nagrodę za położone około biblioteki zasługi, mianowany został przez króla hiszpańskiego Alfonsa kanonikiem metropolitalnym w Tarragonie.

= **Tygodnik powszechny** warszawski w jubileuszowym nrze 2 z 11 stycznia, poświęconym w całości pamięci Jana Kochanowskiego, ogłosił między innymi piękny artykuł pióra prof. J. Przyborowskiego, zatytułowany „Nieznane wydanie jednego z dawniejszych utworów J. Kochanowskiego". Wydanie in 4to, którego Sz. autor tylko nader uszkodzony exemplarz posiada, złożony z dwóch pierwszych kart i strzępów z ostatniéj, zawiera „wieniec poetycki", złożony na grobie zmarłego 16 maja r. 1561 Tarnowskiego, i nosi napis: „O śmierci Jana Tarnowskiego, kasztelana krakowskiego, do syna jego Jana Krzysztofa, hrabie na Tarnowie, kasztelana wojnickiego". Z jakości papieru i kształtu liter gotyckich wnosi słusznie zasłużony profesor, że utwór wyszedł z drukarni Łazarza w Krakowie r. 1561, a zarazem wypowiada nadzieję, że i elegia łacińska Kochanowskiego na śmierć Tarnowskiego, dotąd w pierwszéj edycyi nieznana, prawdopodobnie także „pojawi się jeszcze w pierwotném wydaniu z r. 1561".

= **Wiadomości farmaceutyczne** warszawskie w zeszycie grudniowym umieściły artykuł pióra J. M., zatytułowany: „Dochodzenie sfałszowanych pism".

= **Zjazd archeologiczny** w Odessie, który — jak wiadomo — odbył się w pierwszéj połowie września, zajmował się między innymi także następującymi kwestyami: „O słowiańskich przekładach ewangelii", referent Woskresenskij; „O czerwono-ruskim przekładzie Statutu wiślickiego", ref. prof. Perwolff; „Wzory pisma urzędowego w pomnikach litewsko-ruskiego księstwa z XV i XVI w.", ref. Gołowackij z Wilna; „O literackim ogólno-słowiańskim języku w X i XI w.", ref. Budde z Odessy; „O starożytnoperskim piśmie", ref. Nekrasow; „O nieznanym dotychczas pomniku literatury bułgarskiéj z pierwszéj połowy XIV w.", ref. Floryńskij z Kijowa. O referacie Buddego wyrazić się miał obecny na posiedzeniu prof. petersburski Jagić, że jest „chyba próbą lat młodzieńczych", referat zaś Gołowackiego, już starca o „bielejącéj siwiźnie" — jak zapewniają obecni podczas odczytu słuchacze — celował „myślami nienawistnymi i wybrykami sprosnymi".

= **Zjazd literacko-artystyczny**, równocześnie z zapowiedzianym już polsko-ruskim zjazdem archeologicznym, zamierza sprosić do Lwowa na połowę lipca b. r. tamtejsze Koło literackie.

= **Zabronione w Austryi**: Walka klas, czasopismo. Genewa.

= **Zmarli**: Ludwik Polak, właściciel księgarni w Warszawie, † w Warszawie 11 stycznia w 57 roku życia. Jan Cotty, właściciel drukarni w Warszawie, † w Warszawie 12 stycznia w 85 roku życia. Cześć ich pomięci!

Kuryerek z najświeższymi nowościami.

W ostatniéj chwili donoszą jeszcze o wyjściu świeżo z pod prasy: B. Pan Mateusz czyli ostatni zajazd na Kleparzu. Kraków, autor. 35 cnt. — ŁOŚ W. hr. Wilma, studyum kobiety. Warszawa, Gebethner i Wolff. — PETELENZ Ig. dr. O planie lekcyjnym dla nauki historyi naturalnéj. Lwów, Kosmos. — SZUSTEROWA J. Pamiątka rodzinna. Warszawa. — SZYRWID. Punktay sakimu. Göttingen, Vandenhoeck & Ruprecht. 10 marek. — KRASIŃSKI ks. bisk. Słownik synonimów polskich, I. Kraków, Akademia umiej. — MOLIN J. dr. Ćwiczenia niemieckie dla I i II klasy. Kraków, autor. 1 złr.

OGŁOSZENIA.

Księgarnia Leona Idzikowskiego w Kijowie poszukuje:

ESTKOWSKI. Książka do czytania (jakiekolwiek wydanie).
JUCEWICZ. Przysłowia ludu litewskiego. Wilno, 1840.
Przysłowia i zdania moralne lub krytyczne, alfabetycznie ułożone. Warszawa, 1851.
WITOWSKI. Pierwsza książka do czytania. Wiedeń, 1854.

Zgłoszenia wprost.

Wychodzi w Królewskiéj Hucie nakładem „Katolika"

(w Gnieźnie u ks. dra Łukowskiego):

Żywot Pana Jezusa, tłómaczenie Busingera.

Komplet w 20 zeszytach in 4to. Co miesiąc 1 zesz. o 2 ark. à 50 fenig. = 30 cnt.

KSIĘGARNIA SORTYMENTOWA I NAKŁADOWA

jest do sprzedania we Lwowie za bardzo przystępną cenę.

Zgłosić się do: (1-2)

A. D. Bartoszewicza we Lwowie, 14 plac Halicki.

Młodego współpracownika księgarskiego, obznajomionego z handlem nutami, poszukuje Skład i wypożyczalnia nut Gubrynowicza i Schmidta we Lwowie.

Zgłoszenia wprost do Zarządcy, K. Wilda, ul. Akademicka 3.

Księgarnia Seyfartha i Czajkowskiego we Lwowie

poszukuje i prosi o oferty:

WYSOCKI Samuel. Nauki homilijne i materye' kazań na wszystkie w całym roku dni święte. Warszawa, w drukarni Jkm. i Rzeczypospolitéj kolegium ks. Scholarum Piarum, 1762—1770, tomów 4.

MŁODZIANOWSKI Tomasz. Zbiór kazań i homilij na niedziele i święta. Poznań, 1681.

BALSAM Kasper. Kazania przygodne. Poznań, 1764—1772, tomów 7.

Najnowsze wydawnictwa Hieronima Derdowskiego w Toruniu,

Wierszowane utwory humorystyczne:

1. **Wracanie Żydów do Palestyny.** (Ny waj! Kaj mojre! Was ist geszajn? Hast im nych gewidzioł, hast im nych gezajn?!). Cena 20 fg.

Dla Galicyi 100 exemplarzy za 3 guldeny gotówką, franco.

2. **Walek na jarmarku,** w książkowym języku polskim, drugie wydanie z roku 1885. Cena 40 fg.

3. **Jasiek z kniei,** sporo kupa łgorstw kaszebściech, zeszyt I, w polskiém narzeczu kaszubskiém (pomorskiém). Cena 40 fg.

Powyższe dziełka sprowadzić można wprost od autora i wydawcy:
Hieronima Derdowskiego w Toruniu. Księgarzom udziela się $^1/_3$ rabatu.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny dr. Władysław Wisłocki.

Z drukarni Wł. L. Anczyca i Spółki, pod zarządem Jana Gadowskiego.

PRZEWODNIK BIBLIOGRAFICZNY

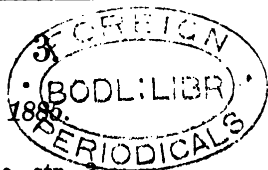
miesięcznik dla wydawców, księgarzy, antykwarzów, jako też czytających i kupujących książki.

Wychodzi w Krakowie 1go każdego miesiąca w objętości ½ — 1 ½ arkusza. Przedpłata wynosi: rocznie 1 złr., z przesyłką 1 złr. 24 cnt.; ½ rocznie 50 cnt., z przesyłką 62 cnt.; ¼ rocznie 28 cnt., z przesyłką 34 cnt.; miesięcznie 10 cnt., z przesyłką 12 cnt. — Opłata od Ogłoszeń za każdą 1/10 część strony 50 cnt., za całą stronicę czyli 61 wierszy petytowych 5 złr.

Prenumeratę w gotówce i wyraźnie pisane ogłoszenia przesyłać należy najdalej do 20 każdego miesiąca albo do księgarni **G. Gebethnera i Sp.** *w Krakowie, albo wprost do redaktora Przewodnika bibliograficznego.*

VIII.

NOWOŚCI.

Kraków, 1 marca 1885.

AER. Opowiadania i studya, serya I. Poznań, nakł. A. Cybulskiego, druk. J. Leitgebra, 1885, w 8ce, str. 5 nl., 373 i 1 nl.

Pułkownik Wilk, obrazek z niedawno upłynionéj przeszłości; Wieczerza, ustęp z życia Mickiewicza; Kontrasty, ustęp z życia Chopina; Mickiewicz w Odessie i twórczość jego z tego czasu; Dlaczego panna Teresa zwała się panią pułkownikową, obrazek z piérwszéj połowy bieżącego wieku; Kochanowski w Paryżu, jedna chwila z życia poety.

Album von Posen. Posen, Jolowicz, 1885, w 16ce podłużnéj, fotogr. 16. Opr. 1 marka 50 fenig.

ALTH Alojzy dr. Opis geognostyczny Szczawnicy i Pienin (Odbitka z tomu XIII Rozpraw Wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 98.

ANTONOWICZÓWNA Janina. Rozmaici, powieść (Odbitka z Rocznika samborskiego). Przemyśl, nakł. G. Kohna, czcionkami S. Piątkiewicza, 1885, w 8ce, str. 84. 50 cnt.

Archiw jugo-zapadnoj Rossii, izdawajemyj wriemiennoju kommissiej dla razbora driewnich aktow pri kijewskom, podolskom i wołynskom gienierał-gubiernatorie, czast' I: Akty o cerkowno-religioznych otnoszenijach v jugo-zapadnoj Rusi, 1322—1648, tom VI. Kijew, 1883, w 8ce, str. 3 nl., 182, 938 i 1 nl.

Ateneum, pismo naukowe i literackie, pod redakcyą P. Chmielowskiego, zeszyt z lutego 1885 r. Warszawa, wydawca W. Spasowicz, druk. K. Kowalewskiego, w 8ce większéj, str. 193—384.

Treść: Król romantyk, przez K. Jarochowskiego (str. 193—210); Zyzma, przez Sewera (c. d., str. 211—232); Zarysy i sylwetki z księstwa cieszyńskiego, przez J. Grzegorzewskiego (str. 233—256); Vittoria Colonna, poemat J. Vrchlickiego, przełożył Miriam (str. 257—278); Upadek Bolesława Śmiałego, przez Fr. Stefczyka (c. d., str. 279—301); Zadanie historyi literatury polskiéj wobec warunków i czynników jéj dziejowego rozwoju, przez Br. Chlebowskiego (c. d., str. 302—322); Sesya sejmu galicyjskiego w r. 1884, przez dra St. Starzyńskiego (str. 323—377); Rozbiory i sprawozdania: Slovanský sborník, redaktor E. Jelinek, przez J. H.; Wrażenia literackie; Nekrologia.

AWANCIN M. o. Rok Chrystusowy czyli rozmyślania na każdy dzień roku o życiu i nauce Pana naszego Jezusa Chrystusa, z łacińskiego przerobił i do użytku wszystkich zastosował ksiądz ***, wyd. szóste. Kraków, nakł. dra Wł. Miłkowskiego, druk. związkowa, 1885, w 16ce, str. XLVII i 693. 1 złr. 50 cnt.

B. Pan Mateusz czyli ostatni zajazd na Kleparzu, historya akademicka w 6 pieśniach, spisał B. Kraków, nakł. autora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce małéj, str. 58. 35 cnt.

BĄKOWSKI Józef. Mięczaki galicyjskie (Odbitka z Kosmosu). Lwów, I związkowa druk., 1885, w 8ce, str. IV i 103. 1 złr. 50 cnt.

BEŁZA Władysław. Wasi rówieśnicy, 24 obrazków z młodości sławnych ludzi w Polsce, z pism najlepszych autorów wybrał i wstępném słowem opatrzył ..... Lwów, nakł. Seyfartha i Czajkowskiego, druk. im. Szewczenki, 1885, w 8ce, str. VII i 212, z 10 ilustracyami rysunku W. Eliasza. 1 złr. 80 cnt.

Wydanie odmienne.

Biblioteka warszawska, pismo poświęcone naukom, sztukom i przemysłowi, pod redakcyą J. K. Plebańskiego, zeszyt z lutego 1885. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. J. Bergera, w 8ce, str. 161—330.

Treść: Walka z socyalizmem, przez dra Br. Łozińskiego (str. 161—193); Jan Ernest Smoler, przez W. Bogusławskiego (str. 194—220); Moje wspomnienia, przez L. Dembowskiego (c. d., str. 221 — 235); Hessy O'Grady, powieść, przez Działosza (c. d., str. 226 — 254); Kronika paryska; Kronika londyńska, przez Edm. Naganowskiego; Przegląd piśmiennictwa: 1. Pamiętnika fizyograficznego tom IV, przez A. W., 2. A. Amianda Aperçu de l'état; Wiadomości bieżące; Nekrologia.

BORZAKOWSKIJ. Moskowskij knigopieczatnik XVI w., Iwan Fiodorow. Odiessa, 1884, w 8ce, str. 24.

BRODOWICZ Józef dr. Do staréj wierzby i oraz pożegnanie takowéj. Kraków, b. r., fol., str. 2 nl., z fotografią „staréj wierzby, stojącéj przy drodze, która od gościńca mogilskiego na lewo do Olszy prowadzi".

Wiersz drukowany w 18 exemplarzach.

— Kwiatki polne, dodatek. Kraków, nakł. J. Łakocińskiego, druk. Czasu, 1884, w 8ce małéj, str. 66 i 1 nl.

BRZESKA Tomasz ks. Katoliczeskyj katichyzis, soczyni ..... apostolskyj misioner, byweszij nastojatel na zawedenie-to na oo. ot Obszczestwo-to ot woskrsesenie-to na Gospoda naszego Iisusa Christa w Odrin. Edirne, bołgaro-katoliczeska peczatnica na oo. Woskrsency, 1884, w 8ce str. 443 i VIII.

Katechizm katolicko-bulgarski, napisany przez Polaka, z aprobatą na odwrocie tytułu tureckiego „dyrektora oświecenia" w Edirne czyli w Adryanopolu.

BUKUJEMSKI Cyryl ks. Kwestya kalendarza. Kołomyja, nakł. i czcionkami M. Biłousa, 1885, w 8ce, str. 22.

Bulletin de l'année scolaire 1883/4. Andrinopole, impr. des pp. Résurrectionistes, 1884, w 8ce, str. nl. 15.

Sprawozdanie z zakładu oo. Zmartwychwstańców w Adryanopolu, wytłoczone w ich własnéj drukarni

BUSZCZYŃSKI Stefan. Słowiańska sprawa, Polska i prawa narodów, odczyty miane w Uniwersytecie w Bolonii 1884 r., i mowa przy odsłonięciu pomnika poległym Polakom w Mestre, przekład z włoskiego. Kraków, nakł. Reformy, druk. związkowa, 1884, w 8ce, str. 51. 40 cnt.

BYKOWSKI Piotr Jaxa. Memoryalik palestranta trybunalskiego, przepisał ..... (Odbitka z Gazety krakowskiéj). Kraków i Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 16ce, str. 390. 1 rubel 50 kop.

Catalogus universi cleri archidioecesis Leopoliensis ritus armeno-catholici ineunte anno 1885. Leopoli, typogr. ludowa, 1885, w 8ce, str. 30 i 2 nl.

— universi Venerabilis cleri saecularis et regularis archidioecesis Leopoliensis rit. latini pro a. d. 1885. Leopoli, typogr. ludowa, 1885, w 8ce, str. 230.

CHMIELEWSKI Józef. O szanowaniu siebie i swego stanu, rzecz dla nauczycieli szkół ludowych. Wadowice

nakł. i druk. Fr. Foltyna, 1885, w 16ce, str. 30.

CHOTKOWSKI ks. dr. Pamiętniki Józefa Siemaszki (Odbitka z Przeglądu polskiego). Kraków, druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 157. 1 złr. 20 cnt.

— Nowo znaleziona „Nauka dwunastu apostołów", przetłómaczył i objaśnił ..... (Odbitka z Przeglądu powszechnego). Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. 33.

Choziajka litowskaja, pieriewod s 8ago polskago izdanija. Wilno, izdanije Osipa Zawadzkago, 1884 (1885), w 8ce, str. 619. 1 rubel 50 kop.

Córka dobra, czyli pomagaj sobie a Bóg ci pomoże (Wydawnictwo ludowe, IV 2). Lwów, nakł. Komitetu, redaktor Sz. Parasiewicz, druk. A. Wajdowiczowéj, 1885, w 16ce, str. 35. 8 cnt.

CZECHOWICZ Erazm. Geografia dla użytku szkół ludowych, na podstawie planu przepisanego, wyd. trzecie. Kołomyja, nakł. autora, druk. Zadembskiego i Hollendra, 1885, w 8ce małéj, str. 105.

DASZKIEWICZ N. Perwaja unija jugo-zapadnoj Rusi s katoliczestwom, 1247/1254. Kijew, 1884, w 8ce, str. 46.

z DEREWNI Wołodymir. Nawernenyj syn, opowidanie dla selan i miszczan (Wydawnyctwo narodne, IV 2). Lwiw, nakł. Komitetu, redaktor Sz. Parasiewicz, druk. A. Wajdowiczowoj, 1885, w 16ce, str. 32. 8 cnt.

DUCHIŃSKA Seweryna. Jan Kochanowski, odczyt w Paryżu 1 maja 1884 (Odbitka z Reformy). Kraków, druk. związkowa, 1884, w 8ce małéj, str. 54.

DURINI Anioł M. Wybrane poezye ..... arcybiskupa ancyrańskiego, nuncyusza w Polsce, o Stanisławie Konarskim, spolszczył jeden ze Zgromadzenia ks. Piarów (S. Biegański). Kraków, nakł. ks. Piarów, druk. związkowa, 1885, w 8ce, str. 29.

Elenchus Venerabilis cleri tam saecularis quam regularis dioeceseos Cracoviensis, s. Sedi apostolicae immediate subjectae, pro a. d. 1885. Cracoviae, sumpt. curiae episcopalis, typogr. ephemeridum Czas, 1885, w 8ce małéj, str. 299 i 2 nl.

FABIANI Karol ks. Kazania o męce zbawiciela naszego Jezusa Chrystusa, na trzy posty podzielone, przez ..... kanonika, kaliskich szkół województwa łęczyckiego kaznodzieję, po raz pierwszy wydane w Kaliszu 1788 r., wydanie II. Poznań, nakł. Księgarni katolickiéj, druk. Kuryera poznańskiego, 1885, w 8ce, str. 1 nl. i 112.

GILLER A. Dr. Tadeusz Żuliński, wspomnienie jego życia, opis pogrzebu i żałobnego nabożeństwa, przez A. G. (Odbitka uzupełniona z Gazety narodowéj). Lwów, druk. Gazety nar., 1885, w 8ce małéj, str VIII i 69. 30 cnt., opr. 60 cnt.

GOGOL J. W. Wij (Biblioteka russkich pisatielej). Lwow, redaktor Kw. O. Łużynskij, tipogr. stawropig. Instituta, 1884, w 8ce małéj, str. 54 i 4.

GOŁUBIEW I. S. Kijewskij mitropolit Piotr Mogiła i jego spodwiżniki, opyt istoriczeskago izsledowanija, tom I. Kijew, 1884, w 8ce, str. XII, 559, XV, 576.

GORCZYŃSKI Adam. Szkice i obrazki. Kraków, nakł. B. Gorczyńskiego, druk. Wł. L. Anczyca i. Sp., 1885, w 8ce małéj, str. 308 i 1 nl.

Górnica; Sprawa p. Podsędka; Pamiętnik Zenona; Chrzestnica ks. Sanguszki; Farmazon.

GOSTKOWSKI Alexander. O gospodarstwie stawowém w Tomicach (Odbitka z Tygodnika rolniczego). Kraków, nakł. autora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. 6.

GOSTKOWSKI Roman br. Nowy stos galwaniczny (Odbitka z Czasopisma technicznego) Lwów, 1885, w 8ce, str. 28.

GUÉRANGER Prosper o. Znaczenie, pochodzenie i przywileje medala czyli

krzyża św. Benedykta, na język polski przetłómaczone i staraniem W. o. Wincentego M. Podlewskiego, Dominikana, wydane. Lwów, druk. A. Wajdowiczowéj, 1884, w 16ce, str. 4 nl., XVI i 200, z ryciną.

GWIAZDOMORSKI J. dr. Sprawozdanie roczne z „Domu zdrowia“, zakładu leczniczego prywatnego, z upoważnienia odpowiednich ordynaryuszów podał ..... kierownik zakładu (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 25.

HOŁOWIŃSKI Ign. ks. Zbojníci, legenda, přeložil Jan Nečas. Vlast' praska, čislo 5 z unora 1885, w 8ce, str. 284—285.

IŁOWAJSKIJ D. Istorija Rossii, tom II: Moskowsko-litowskij pieriod ili sobiratieli Rusi. Moskwa, 1884, w 8ce, str. VI i 587. 3 ruble.

Instytucya czci i chleba: Sprawozdanie z czynności zarządu instytucyi i z obrotu funduszów w r. 1883 (Emigracya polska, nr. 27. Stowarzyszenie podatkowe). Paryż, druk. A. Zabieżyny, 1884, w 8ce, str. 51.

JANKOWSKI Edmund. Krzew winny, jego hodowla w gruncie i w budynkach, wydanie drugie znacznie powiększone. Warszawa, nakł. autora, druk. J. Sikorskiego, 1885, w 8ce, str. 1 nl. i 132, z 63 drzeworytami i 1 tablicą. 1 rubel.

JASIEWICZ Jul. Mich. dr. en méd. Considérations sur le traitement rationel des fièvres éruptives zymotiques. Paris et Mayenne, libr. et impr. Derenne, 1885, w 8ce, str. 112.

JUNICKIJ N. Funduszi i stipiendii wilenskago uczebnago okruga, czast' I wypusk 1: a. Stipiendii, prawitielstwiennyje i czastnyje kapitały pri uprawlenii okruga, i b. funduszi i stipiendii wilenskoj 1oj gimnazii. Wilno, 1884, w 8ce, str. VIII i 236. 1 rubel.

JURGIEWICZ W. N. Opyt objasnienija imion kniaziej litowskich. Moskwa, 1884, w 8ce, str. 29.

Kalendar wilenskij na 1885 prostoj god. Wilna, tipogr. A. G. Syrkina, 1884, w 8ce, str. 255 i 1 nl. 30 kop.

Na str. 149—159: Św. rawnoapostolnyje Kirill i Miefodyj, przez A. P.; str. 160—170: Otrywok iz istorii unii w Biełorussii, przez A. T.; str. 171—182: Kratkoje opisanije suprasłskago błagowieszczenskago monastyrja, przez archimandryta Nikołaja; str. 183—194: Archijepiskop Antonij Zubko, przez P. I. K.

KALINA Antoni dr. Pieśń świętojańska o Sobótce, rozbiór krytyczny (Odbitka z Przeglądu powszechnego). Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. 20.

KOEHLER Klemens dr. Pogląd na obecny stan nauki o chorobach nosa, odczyt miany 19 grudnia 1884 na walném zebraniu sekcyi lekarskiéj Towarzystwa przyj. nauk w Poznaniu (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 17.

KOJAŁOWICZ M. O. Cztienija po istorii zapadnoj Rossii, izdanije czetwiertoje. Petersburg, 1884, w 8ce, str. XII, 341 i 1 nl., z mapą. 1 rubel 25 kop.

KOŁAKOWSKI Juliusz. Dla dróg żelaznych: O ulepszeniu prawideł exploatacyi odnośnie do cyrkulacyi rozchodow i dochodów, O unormowaniu i ustaleniu form wykazów statystycznych, redagowanych przez zarządy dróg żelaznych dla akcyonaryuszów, O połączeniu czynnika przewozowego z czynnikiem handlowo-przemysłowym, komisowym i cłowym, z przyczynkiem dla spółek rolniczych, 1872 — 1884, przez ..... starszego kontrolera drogi żelaznéj nadwiślańskiéj. Warszawa, druk. br. Jeżyńskich, 1884, w 8ce, str. 61 i 1 nl. z wzorami i planami litogr. 1 rubel 50 kop.

KOPYCIŃSKI Adam ks. Mowa w sprawie projektu ustawy konkurencyjnéj, miana na posiedzeniu sejmowém 4 września 1884, według zapisków stenograficznych (Odbitka z Unii). Tar-

nów, druk. J. Pisza, 1884, w 8ce, str. 29.

— Mowa na obchodzie pogrzebowym, odbytym staraniem miejscowego duchowieństwa dnia 19 lutego 1885 r. w Tarnowie za spokój duszy św. p. Antoniego E. Odyńca, zmarłego w Warszawie dnia 15 stycznia 1885, miana przez ..... posła i prof. teologii. Tarnów, nakł. i druk. J. Pisza, 1885, w 8ce, str. 18.

Kosmos, czasopismo polskiego Towarzystwa przyrodników im. Kopernika, pod redakcyą prof. dra Br. Radziszewskiego, zeszyt I z r. 1885. Lwów, I związkowa druk., w 8ce, str. 44 i 1 mapa litogr.

Treść: Wyspy Komandorskie, przez dra B. Dybowskiego (str. 1—30); Studya geologiczne w Karpatach, przez dra E. Dunikowskiego (str. 30—40); Notatka naukowa, przez dra A. Jaworowskiego; Kronika naukowa, przez dra R. Zubera; Wiadomości bieżące.

— Toż, zeszyt II z r. 1885. Tamże, w 8ce, str. 45—92 i 1 nl. w 4ce, z 2 tabl. litogr.

Treść: Wyciąg z protokółów posiedzeń Tow., treść odczytów L. Syroczyńskiego i prof. dra Br. Radziszewskiego; Wyspy Komandorskie, przez dra B. Dybowskiego (c. d., str. 48—68); Drugi przyczynek do flory lichenologicznéj w Galicyi, przez Wł. Boberskiego (str. 68—75); Studya geologiczne w Karpatach, przez dra E. Dunikowskiego (c. d., str. 76—83); W sprawie poszukiwań wody dla Lwowa, przez J. Niedźwiedzkiego (str. 83—84); Notatki z laboratoryum technologii chemicznéj c. k. Szkoły politechnicznéj we Lwowie, przez Br. Pawlewskiego (str. 85—90); Kronika naukowa, przez F. Tomaszewskiego i J. Zakrzewskiego; Spostrzeżenia meteorologiczne, przez J. Buschaka.

KOSTOMAROW. Powiest' ob oswobożdienii Moskwy ot Polakow w 1612 godu i izbranije caria Michaiła. Petersburg, 1884, w 8ce, str. 36.

KRASIŃSKI Adam Stan. ks. biskup. Słownik synonimów polskich, wydanie Akademii umiej., tom I. Kraków, druk. Czasu, 1885, w 8ce wielkiéj, str. XXIII, 642 i 1 nl. 7 złr.

KRASZEWSKI J. I. Od kolebki do mogiły, z życia zapomnianego człowieka, opowiadanie, tom I i II. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. br. Jeżyńskich, 1885, w 8ce małéj, str. 251 i 250. 2 ruble.

KRUKOWSKI Józef ks. dr. Godzinki o Niepokalaném poczęciu N. Maryi P. w 32 rozmyślaniach majowych. Kraków, nakł. autora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 16ce, str. VIII, 205 i 1 nl., z ryciną. 45 cnt.

Księga pamiątkowa, wspólnymi siłami spisana, Najzacniejszemu mistrzowi, prof., drowi medycyny, Henrykowi Hoyerowi, dwudziestopięcioletnią rocznicę mozolnéj a użytecznéj pracy obchodzącemu, w ofierze złożona przez wdzięcznych uczniów i przyjaciół jego, współwłaścicieli Gazety lekarskiéj. Warszawa, druk. K. Kowalewskiego i br. Jeżyńskich, litogr. W. Główczewskiego, 20 grudnia 1884, w 4ce, str. 4 nl., LXXVI, 629, 1 nl., i X tabl. chromolitogr., z portr. jubilata.

Treś: Przedmowa; Henryk Hoyer, przez Wł. Matlakowskiego (str. I — LXXVI); O istotném znaczeniu gruczołów Bermanna, przez Wal. Kamockiego (str. 1—14); Przyczynek do nauki o rozwoju tkanki tłuszczowéj, przez Maryana Jakowskiego (str. 15—38); Wyniki badań narządów słuchowych u 234 głuchoniemych, przez Edm. Modrzejewskiego (str. 39—56); Wrzód pełzający rogówki, przez Z. Kramsztyka (str. 57—78); O działaniu podskórném wstrzykiwań rtęcioform-amidu w leczeniu przymiotu, przez Edw. Klinka (str. 79 — 140); Przyczynek do drobnowidzowéj morfologii kału, przez Mik. Rejchmana (str. 141—154); O włóknistéj postaci suchot płucnych, przez Alfr. Sokołowskiego (str. 155—194); O zarastaniu naczyń krwionośnych w płucach gruźliczych i przy marskości płuc, przez Kazim. Chełchowskiego (str. 195 — 220); O miejscowém użyciu pepsyny przy błonicy, przez Alf. Malinowskiego (str. 221— 234); O szmerach sercowych słyszalnych z odległości, przez Józ. Pawińskiego (str. 235 — 248); O zmianach anatomicznych w płucach przy ich ucisku, przez T. Dunina (str. 249 — 270); O barwieniu ciał w mózgu i rdzeniu kręgowym, przez Edw. Korniłowicza (str. 271—276); O zjawisku oddechowém Cheyne-Stokesa, przez Al.

Fabiana (str. 277—320); O zaburzeniach odżywczych a w szczególności o twardzieli skóry, przez Wł. Gajkiewicza (str. 321—332); O pęknięciach śledziony w ogóle, oraz dwa wypadki pęknięcia śledziony przy tyfusie brzusznym, przez Br. Chrostowskiego (str. 333—344); Torf otwocki jako środek odnawiający, pochłaniający gazy i dezinfekcyjny, przez L. Nenckiego (str. 345—356); O ukazywaniu się w moczu kawałków zmartwiałéj tkanki nerkowéj, przez Edw. Przewoskiego (str. 357—380); Rzadki przypadek sympatycznego cierpienia oka, przez Bol. Gepnera (str. 381—386); Przyczynek do nauki o bladaczce, przez Wikt. Grossterna (str. 387—402); O leczeniu dymienic pachwinowych, przez Fr. Jadwyńskiego (str. 403 — 425); Przyczynek do kazuistyki krwotoków płucnych, przez L. Andersa (str. 429 — 438); Przyczynek do spostrzeżeń klinicznych nad łuszczycą, napisał Teof. Żera (str. 439—444); Wskazania przyczynowe do leczenia bocznych skrzywień kręgosłupa, przez R. Jasińskiego (str. 445—476); Przyczynek do nauki o t. z. nadżarciach nieżytowych i ich stosunku do gruźlicy krtani, przez T. Heringa (str. 477—494); Zmiany nerek przy otruciu rtęcią, przez Ant. Elsenberga (str. 495—506); Poszukiwania nad oddziaływaniem gruczołu trzustkowego na niektóre trucizny, przez H. Nussbauma (str. 507—520); Wiewiór zgorzelinowy, zakażenie krwi posokowate, śmierć, przez T. Andersa (str. 521—528); O karyjomitozie, przez W. Mayzela (str. 529—576); Jak po polsku syphilis mianować należy, przez J. Peszke (str. 577—610); O badaniu chemiczném zawartości torbieli jajnikowych, przez St. Kondratowicza (str. 611—620); Spis posiadaczy Książki jubileuszowéj; Notatka bibliograficzna; Spis rzeczy.

KUDELKA Szczęsny dr. Burak cukrowy i jego uprawa (Wydawnictwa rolnicze pod redakcyą Al. Trylskiego). Warszawa, nakł. Gazety rolniczéj, druk. Noskowskiego, 1885, w 8ce małéj, str. 98 i 1 nl. 40 kop.

KWIECIŃSKI dr. Cztery rany kłute w jelicie cienkiém, wycięcie kawałka ściany jelita, wyzdrowienie (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 7.

LINNICZENKO I. Wzaimnyja otnoszenija Rusi i Polszi do połowiny XIV stoletija, izsledowanije, czast' I. Kijew, 1884, w 8ce, str. 216 i VIII.

Lutnia polska, zbiór pieśni i piosenek obyczajowych i okolicznościowych, miłosnych, aryi i dumek, piosenek wiejskich, mazurów, krakowiaków, kujawiaków, obertasów, piosenek dla rzemieślników, weselnych i różnéj innéj treści, z melodyami, wychodzi zeszytami co 1 i 15 każdego miesiąca, zeszyt 1—4 z 1 stycznia — 15 lutego 1885. Poznań, nakł. Księgarni katolickiéj, redaktor R. Zawadzki, czcionkami E. Schmaedickiego, w 16ce, str. 4 nl. i 24, 5—12 i 25—48, 13—20 i 49—72, 21—28 i 73—96. Kwartalnie 1 marka 50 fenig. = 95 cnt.

Łakszta raszibu del arcibrostwos szwenciausios ir nekałtos szirdies Marijos. Krokawa, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 16ce, str. 16, z ryciną.

ŁOŚ W. hr. Wilma, studyum kobiety. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, związkowa druk. w Krakowie, 1885, w 8ce małéj, str. 243.

MANNO Jan Bapt. ks. S. J. Męczarnie piekielne: Katownie więzienia piekielnego, obrazkami od ..... r. 1675 wyrażone, z opisem wierszem, na przestrogę i poprawę zakamieniałych grzeszników na nowo wydał ks. J. Stagraczyński. Poznań, czcionkami E. Schmaedickiego, (1885), w 16ce, str. 30, z 13 rycinami. 30 fenig., opr. 50 fenig.

MECHERZYŃSKI Karol prof. Stylistyka czyli nauka obejmująca prawidła dobrego pisania, do użytku młodzieży szkolnéj. Kraków, nakł. J. M. Himmelblaua, druk. związkowa, 1884, w 8ce, str. 203. 80 cnt.

MIEROSZOWSKI S. Ostatni Piastowie szlązcy, przez S. M. Kraków, nakł. K. Bartoszewicza, druk. A. Koziańskiego, 1885, w 8ce, str. 37. 50 cnt.

MOLIN Jan dr. Ćwiczenia niemieckie dla pierwszéj i drugiéj klasy szkół średnich. Kraków, nakł. autora, druk. K. Prochaski w Cieszynie, 1885, w 8ce, str. VII i 265. 1 złr.

Ćwiczenia niniejsze zastosowane są do tegoż autora „Gramatyki języka niemieckiego dla szkół średnich", używanéj za zezwoleniem W. c. k. Rady szkolnéj kraj. w gimnazyach galicyjskich.

Muzeum, czasopismo Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych, pod redakcyą R. Palmsteina, zeszyt z lutego 1885 r. Lwów, J. Milikowski (P. Starzyk), I związkowa druk., w 8ce, str. 65—112.

Treść: Znaczenie okólnika wydanego przez p. ministra ośw. w sprawie nowych instrukcyj (str. 65—68); Sprawy Tow., przez T. Sołtysika, L. Germana, L. Markowskiego i A. Torońskiego; Uwagi nad instrukcyami do nauki języka łacińskiego i greckiego, przez dra Z. Samolewicza (dok., str. 75—81); Czego potrzeba do racyonalnéj nauki fizyki, przez Fr. Tomaszewskiego (str. 81—87); Kronika naukowa, przez dra L. Ćwiklińskiego, M. Bogusza, Fr. Próchnickiego, dra M. Maciszewskiego, dra Wł. Zajączkowskiego, Kaź. Bruchnalskiego i dra Z. Samolewicza; Recenzye, przez Fr. Próchnickiego, dra A. Zippera, dra M. Maciszewskiego i J. Fąfarę; Rozmaitości; Rozporządzenia władz.

NIEDŹWIEDZKI Julian prof. Stosunki geologiczne formacyi solonośnéj Wieliczki i Bochni, II. Utwór solny w Wieliczce (Odbitka z Kosmosu). Lwów, Gubrynowicz i Schmidt, I związkowa druk., 1884, w 8ce, str. 81—121, z tabl. litogr. 75 cnt.

Nieszpory niedzielne i na uroczystości doroczne, jako téż do różnych św. Pańskich zastosować się mogące, według Brewiarza rzymskiego w krótkości zebrane i dla wygody pobożnych chrześcian do druku podane, wyd. nowe. Wadowice, nakł. i druk. Fr. Foltyna, 1885, w 16ce, str. 59 i 1 nl.

NOWICKI M. prof. dr. Sprawozdanie z podróży odbytéj 1884 r. w sprawach rybackich. Kraków, nakł. autora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 30 grudnia 1884, w 4ce, str. 4.

— Zarybienie wód Galicyi i źródłowisk Wisły (Odbitka z Tygodnika rolniczego). Kraków, nakł. autora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1884 (1885), w 4ce, str. 5 i 1 nl.

— O stanie stosunków rybackich i prawnych w Galicyi (Odbitka z Tygodnika rolniczego). Kraków, nakł. Artura hr. Potockiego, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 4ce, str. 14.

O. W. ks. Dzieciątko Jezus, krótki zbiór nabożeństwa dla młodzieży katolickiéj, zebrał ks. W. O. Poznań, nakł. Księgarni katolickiéj, druk. Kuryera poznańskiego, 1884, w 16ce, str. 128. Opr. 25 fenig. = 15 cnt.

OBALIŃSKI A. dr. Rzadki przypadek powtórnéj laparatomii z powodu niedrożności jelit (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 5.

OLDAKOWSKI Julian ks. Podręcznik katechizmowy dla młodzieży wyznania rzymsko-katolickiego klas wyższych, napisał ..... kandydat teologii, nauczyciel religii w gimnazyum płockiém. Warszawa, druk. St. Niemiery, 1884 (1885), w 8ce, str. 368, III i 1 nl. 1 rubel.

OSSOWSKI G. Prusy królewskie, zeszyt 3 (Zabytki przedhistoryczne ziem polskich, wydawane staraniem Komisyi archeologicznéj Akademii umiej. w Krakowie, serya I). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 4ce, str. 65—112 i 37—50, z tabl. XXIV—XXXIV.

P. Filaretom krakowskim (wiersz na pamiątkę schadzki w dniu 19 lutego). Kraków, nakł. i druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. 3 nl.

Wiersz Zdzisława Świdrygiełły Świderskiego, Podolaka.

PALECZNY Michał ks. Czytania świąteczne dla ludu na post czterdziestodniowy, część III. Kraków, nakł. dra Wł. Miłkowskiego, druk. związkowa, 1885, w 8ce, str. 83.

PAWLIKOWSKI Mieczysław. Drugi tom, powieść, podał do druku autor Plotek i prawd. Kraków, nakł. Reformy, druk. związkowa, 1885, w 8ce, str. 194.

PETELENZ Ignacy dr. O planie lekcyjnym dla nauki historyi naturalnéj w gimnazyach, wykład ..... odczytany

na posiedzeniu polskiego Towarzystwa przyrodników im. Kopernika we Lwowie dnia 14 października 1884 (Odbitka z Kosmosu). Lwów, I związkowa druk., 1884, w 8ce, str. 33.

Pięćdziesięciolecie Towarzystwa dobroczynności dam polskich w Paryżu, 1834—1884. Paryż, druk. A. Zabieżyny wdowy, 1884, w 8ce, str. 22.

POLKOWSKI Ignacy ks. Wykopalisko monet polskich w powiecie mozyrskim z r. 1883 (Odbitka z Zapisków numizmatycznych). Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1884, w 8ce, str. 8.

POPIEL Paweł. W drugą rocznicę śmierci Józefa Szujskiego (Odbitka z Przeglądu powszechnego). Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce większéj, str. XX.

POPLIŃSKI A. prof. Elementarbuch der polnischen Sprache für den Schulgebrauch und zum Selbstunterricht, 12 verbesserte Auflage. Leipzig, Brockhaus, 1885, w 8ce, str. 154. 1 marka 25 fenig.

PRUS Jan dr. O przyrodzie drzenia i odruchów ścięgnistych (Odbitka z Przeglądu lekarskiego), Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 16 i 18.

Przegląd polski, pod redakcyą dra J. Mycielskiego, zeszyt z lutego 1885. Kraków, druk. Czasu, w 8ce, str. 215—426.

Treść: Studya nad pozytywizmem, I. August Comte, przez dra St. Pawlickiego (str. 215—239); Leonardo da Vinci w świetle najnowszych publikacyj, przez M. T. S. (c. d., str. 240—266); Generał Dezydery Chłapowski, przez ks. Kalinkę (c. d., str. 267—310); O przyszłości naszych młodych prawników, przez dra J. Morelowskiego (str. 311—327); Otwarcie watykańskich archiwów i najnowsze publikacye do dziejów reformacyi, przez J. Mycielskiego (str. 328—351); Przesilenie w cukrownictwie, przez Józ. Kleczyńskiego (str. 352—361); Kronika literacka; Przegląd polityczny, przez B. E.; Wspomnienia pośmiertne: M. Kraiński, J. Horodyski, J. Brodowicz, A. E. Odyniec, z nieznanym wierszem, przez St. Tarnowskiego; List do redakcyi.

— powszechny, pod redakcyą ks. M. Morawskiego T. J., zeszyt z lutego 1885. Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., w 8ce większéj, str. I—XX i 185—324.

Treść: W drugą rocznicę śmierci Józefa Szujskiego, przez JE. P. Popiela (str. I—XX); Mikołaj Trąba, pierwszy prymas polski, przez ks. Korytkowskiego (str. 185—201); Książęce gniazdo, monografia historyczna, przez T. J. Steckiego (str. 202—219); Katolicka szkoła socyalna we Francyi i stowarzyszenie kółek rzemieślniczych, przez J. Gnatowskiego (str. 220—231); Nowo znaleziona Nauka dwunastu apostołów, przez ks. dra Chotkowskiego (str. 232—249); Przegląd piśmiennictwa: 1. J. Kochanowskiego Pieśń o Sobótce, oceniona przez prof. dra Rymarkiewicza, przez dra A. Kalinę, z dodaniem Sz. Matusiaka, 2. J. Ostroróg, studyum M. Bobrzyńskiego, przez H. Lisickiego; Bibliografia; Sprawozdanie z ruchu religijnego, społecznego i naukowego.

Przewodnik naukowy i literacki, pod redakcyą A. Krechowieckiego, zeszyt z lutego 1885. Lwów, druk. Wł. Łozińskiego, w 8ce, str. 97—192.

Treść: Epizod Rakoczowy w dziejach Augusta II, przez K. Jarochowskiego (str. 97—109); Dwukrotny proces Galileusza, przez dra A. Wołyńskiego (c. d., str. 100—120); Wyniesienie na tron Stanisława Augusta, przez G. Meinerta (c. d., str. 121—136); Ludwik Nabielak, przez Wł. Zawadzkiego (c. d., str. 137—149); Franc. Grillparzer, przez dra A. Zippera (str. 150—156); Udział Polaków w uprawie prawa międzynarodowego, przez dra Fr. Kasparka (c. d., str. 157—164); Geneza trybunału koronnego, przez dra O. Balzera (c. d., str. 165—174); Wezuwiusz i jego historya, przez dra Sasa (c. d., str. 175—183); Antoni Edward Odyniec, przez L. Dębickiego (str. 184—189); Kronika literacka.

Przyjaciel sztuki kościelnéj, organ Towarzystwa św. Łukasza w Krakowie pod redakcyą dra St. Tomkowicza, nr. 1 ze stycznia 1885. Kraków, druk. Czasu, w 8ce większéj, str. 1—8.

Treść: Jakie są zasady malarstwa religijnego, przez Wł. Łuszczkiewicza (dok.); Kronika.

ROBIŃSKI Seweryn dr. Nasze stosunki społeczno-polityczne, z życia naszkicował jako przyczynek do ich historyi i naprawy ..... Berlin, Z. Gerstmann (księgarnia Stuhra), 1885, w 8ce, str. VII i 216. 4 marki.

Rocznik Towarzystwa osad rolnych i przytułków rzemieślniczych za r. 1883, wydany staraniem zarządu Tow. Warszawa, druk. J. Sikorskiego, 1884, w 8ce, str. 2 nl. i 301, z ryciną. 50 kop.

Roczniki rozkrzewiania wiary, zbiór listów misyonarzy całego świata, oraz dokumenta odnoszące się tak do misyi, jak i do Stowarzyszenia rozkrzewiania wiary, wydania krakowskiego tom II wydania lugduńskiego tom LVI, maj-czerwiec, lipiec-sierpień, wrzesień-październik, listopad-grudzień. Kraków, nakł. lugduńskiego Stowarzyszenia, druk. Czasu, 1884, w 8ce, str. 133—212, 213—268, 269—330 i 333—412.

ROSZKOWSKI Stanisław. Nasze kryzysa cukrownicze (Dodatek do nru 3 Kraju). Petersburg, druk. Trenke & Fusnot, 1885, fol., str. 4.

SALEZY Franciszek św. Filotea czyli droga do życia pobożnego, przetłómaczył podług najpoprawniejszego dawnego wydania ks. Alexander Jełowicki, wydanie dokonane z wiadomością i pozwoleniem spadkobierców tłómacza. Poznań, nakł. Księgarni katolickiéj, czcionkami E. Schmädickiego, 1885, w 16ce, str. 350.

SAPUNOW A. Polsko-litowskoje i russkoje zakonodatielstwo o Jewriejach. Petersburg, 1884, w 8ce, str. 103.

SARNECKI Zygmunt. Złote serce, powieść, tom I—III. Lwów, nakł. Gubrynowicza i Schmidta, druk. Wł. Łozińskiego, 1885, w 8ce małéj, str. 150, 153 — 368 i 371 — 554. 4 złr. 80 cnt.

I. Lata dziecińswa; II. Młodość; III. Wiek dojrzały.

Schematismus universi Venerabilis cleri saecularis et regularis dioecesis rit. lat. Premisliensis pro a. d. 1885. Praemisliae, sumpt. cancellariae consistorialis, typ. S. F. Piątkiewicz, 1884, w 8ce, str. 286.

— patrum et fratrum ordinis Minorum S. P. N. Francisci regularis observantiae, vulgo Bernardinorum provinciae Galicianae sub titulo Immaculatae conceptionis b. V. Mariae ad annum Christi 1885. Wieliczka, tipogr. J. Litwiński et Comp., 1884, w 8ce, str. 44.

SCHILLER Fr. Dzieła poetyczne i dramatyczne, ilustrowane przez znakomitych artystów, zeszyt 25 i 26. Lwów, nakł. F. H. Richtera (Altenberga), druk. F. A. Brockhausa w Lipsku, 1885, w 4ce, str. 289—312 i 289—312. Zeszyt po 45 cnt.=75 fenig=40 kop.

25. Intryga i miłość; 26. Oblubienica z Mesyny.

SĘKOWSKI Andrzej Józef ks. Mowa podczas obchodu uroczystości 100letniéj rocznicy istnienia wyższéj szkoły żeńskiéj w Staniątkach. miana w dniu 26 czerwca 1884 przez ..... dyrektora i katechetę téjże szkoły. Kraków, nakł. autora, druk związkowa, 1884, w 8ce, str. 17.

SIENICKI Stanisław. Opis drogi żelaznéj iwanogrodzko-dąbrowskiéj. Warszawa, druk. S. Orgelbranda synów, 1885, w 16ce, str. 59, 1 nl. i mapa w 4ce. 25 kop.

SLÁMA Fr. dr. Vlastenecké putovaní po Slezsku, obrazy národopisné, historické a kulturní z rakouského i pruského Slezska, seš. 1—6 (Z našich a cizich vlastí, illustrovaná bibliotéka novel a cestopisův). Praha, J. Otto, 1885, w 8ce, str. 1—176. Zeszyt po 30 cnt.

Słowianie katolicy! czciciele św. Cyryla i Metodego, odezwa. Berno, r. 1884, Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., w 8ce, str. 4.

SOLIGNAC Armand de. La Bérézina, souvenirs d'un soldat de la grande armée. Limoges, libr. et impr. E. Ardant et Cie, 1885 w 8ce, str. 252.

Sprawozdania stenograficzne z pierwszéj sesyi piątego peryodu sejmu krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. księstwem krakowskiém, tom II z r. 1884, posiedzenie 25—29. Lwów, I związkowa druk., 1884,

w 4ce, str. 33 i 144, z Alegatami i Protokołami.

— Toż, z drugiéj sesyi piątego peryodu z r. 1884, posiedzenie 1—25. Tamże, w 4ce, str. 146 i 920, z Alegatami i Protokołami w osobnych tomach.

Sprawozdanie dyrekcyi c. k. gimnazyum w Przemyślu za rok szkolny 1884. Przemyśl, druk. gr. kat. kapituły, 1884, w 8ce, str. 69.

Treść: Exekucya dóbr koronnych na sejmie piotrkowskim w r. 1562, przez dra M. St. Warmskiego (str. 3—46); Wiadomości szkolne, przez dyrektora T. Polańskiego.

— z czynności wydziału i obrotu funduszów Stowarzyszenia nauczycielek w Krakowie za rok 1884. Kraków, nakł. Stow., druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 8.

STAGRACZYŃSKI J. ks. Biblioteka kaznodziejska, czasopismo poświęcone kaznodziejstwu, tom V styczeń-luty 1885. Poznań, nakł. Księgarni katolickiéj, druk. Kuryera poznańskiego, 1885, w 8ce, str. 128.

— Godzina śmierci czyli leki na strachy śmiertelne, a kto je zażyje, ten się już nigdy śmierci bać nie będzie, czytania na każdy miesiąc w roku dla wszystkich stanów, wydanie czwarte. Poznań, nakł. Księgarni katolickiéj, druk. Kuryera poznańskiego, 1885, w 16ce, str. 112, z obrazkami.

STARZEŃSKI Leopold hr. Pisma, serya I (Biblioteka nowości, tom XXXI). Lwów, nakł. K. Łukaszewicza, 1885, w 8ce małéj, str. 92, 94, 76 i 79. 2 złr.

Gwiazda Syberyi, 1881; Czaple pióro, 1883; Żart królewicza, 1884; Trynitarz, 1884.

— Czarodziejka, komedyo - dramat w trzech aktach. Lwów, nakł. K. Łukaszewicza, druk. J. Czaińskiego w Samborze, 1885, w 8ce małéj, str. 120. 60 cnt.

— Trynitarz, dramat w pięciu aktach. Tamże, 1885 (1884), w 8ce małéj, str. 79. 40 cnt.

— Żart królewicza, komedyo-dramat w trzech aktach. Tamże, 1885 (1884), w 8ce małéj, str. 76. 40 cnt.

— Wspomnienia z wyprawy myśliwskiéj do Syryi r. 1881 (Przedruk z Łowca). Lwów, nakł. Towarzystwa łowieckiego, I związkowa druk., 1881 (1882), w 4ce większéj, str. 35. 1 złr.

STECKI Tadeusz Jerzy. Książęce gniazdo, monografia historyczna (Odbitka z Przeglądu powszechnego). Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce większéj, str. 20. 50 cnt.

SUTOR Augustyn o. Żywot pobożny świątobliwego sługi bożego, b. Izajasza Bonera, wyznawcy, kapłana, Augustyanina, z dzieła p. t. „Korona polska przy złotéj wolności“ K. Niesieckiego Soc. Jesu, w Krakowie 1728 r. drukowanego, dosłownie odpisał i drukiem ogłosił ..... Augustyanin. Kraków, nakł. ks. Augustyanów, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 15.

SZEJKOWSKIJ. Opyt južno-russkago słowaria, tom V wypusk 1. Moskwa, 1884, w 8ce, str. XIII i 140.

SZOKALSKI W. T. dr. Początek i rozwój umysłowości w przyrodzie. Warszawa, wydanie z zapomogi Kasy im. Mianowskiego, E. Wende i Sp., druk. J. Bergera, 1885, w 8ce, str. VIII, 1 nl., 468 i 1 nl. 3 ruble.

SZUSTER J. Pamiątka rodzinna z utworów poetyckich Julii z Krzemińskich Antoniowéj Szuster, zmarłéj dnia 5 kwietnia 1884 r., drukowane jako manuskrypt. Warszawa, 1884, w 8ce małéj, str. 40 i 1 nl., z portretem.

SZYRWID. Punkty kazań, Punktay sakimu vom J. 1629, mit einer grammatishen Einleitung herausgegeben von Rich. Garbe (Litauische und lettische Drucke des XVI und XVII Jahrhundertes, herausgegeben von Adalb. Bezzenberger, Heft 4). Göttingen, Vandenboeck & Ruprecht, 1884, w 8ce, str. XLVIII i 156. 10 marek.

TACZANOWSKI Ladislas. Ornithologie du Pérou, tome II. Rennes, impr. Oberthur, 1885, w 8ce, str. 570.

Towarzystwo rolnicze okręgowe rzeszowskie: Sprawozdanie za 1884 r.

rocznik IV. Rzeszów, nakł. Tow., druk. E. F. Arvaya, 1885, w 8ce, str. 70 i 1 nl.

TURGENIEW I. S. Klara Mylycz, powist (Biblioteka russkich pisatielej). Lwow, redaktor Kw. O. Łużynskij, tipogr. stawropig. Instituta, 1884, w 8ce małéj, str. 75 i 4.

Ustawa gminna z dnia 12 sierpnia 1866, wraz z ustawą o jednaniu stron w sporze będących z dnia 6 marca 1875, ustawy o obszarach dworskich i o reprezentacyi powiatowéj, ordynacya wyborcza dla gmin i powiatowa, obowiązujące w Galicyi wraz z W. księstwem krakowskiém, uzupełnione zmianami, jakie aż do kwietnia 1884 w życie weszły, wraz z dotyczącymi ustawami państwowymi, przejrzał i uzupełnił Z. S., wydanie nowe (Zbiór ustaw krajowych, tomik I). Złoczów, nakł. i druk. O. Zukerkandla i syna, 1884/5, w 16ce, str. 206. 60 cnt.

W. H. Pogadanki o niebie i ziemi, przerobił z ukraińskiego H. W. Warszawa, Gebethner i Wolff i K. Prószyński, Kraków, G. Gebethner i Sp., druk. br. Jeżyńskich, 1885, w 8ce, str. 1 nl., 66 i 1 nl. 10 kop.

WIELOPOLSKI Wł. Z dziejów poezyi średniowiecznéj (Odbitka z Przeglądu polskiego). Kraków, druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 47.

WIERZBOWSKI Teodor. Uchańsciana czyli zbiór dokumentów wyjaśniających życie i działalność Jakuba Uchańskiego, arcybiskupa gnieźnieńskiego, legata urodzonego, Królestwa polskiego prymasa i pierwszego księcia, † 1581, wydał ..... tom I, zawierający korespondencyą Uchańskiego dotychczas niewydaną z lat 1549—1581, w dodatku zaś wyjątki z Acta decretorum Kapituły gnieźnieńskiéj z lat 1562—1581. Warszawa, wydanie z zapomogi Kasy im. Mianowskiego, druk. J. Bergera, 1884, w 8ce, str. 8 nl., XV, XLIV, 440 i 1 nl. 3 ruble.

— Tož, tom II, zawierający różne dokumenty z lat 1537—1581 i w dodatku dokumenty z lat 1557—1562, które z archiwum kapituły kujawskiéj zebrał i uporządkował Zenon Chodyński, prałat-kustosz katedry kujawskiej. Tamże, 1885, w 8ce, str. XVII, 480 i 1 nl. 3 ruble.

Wodzicki Henryk hr. (wspomnienie pośmiertne. — Odbitka z Czasu). Kraków, nakł. rodziny, druk. Czasu, 1885, w 8ce małéj, str. 30.

WOJNAROWSKI Felix dr. O nabyciu praw patronatu przez kościół macierzysty nad filialnym, studyum z dziedziny prawa kanonicznego. Lwów, nakł. własnym, druk. Dziennika polskiego, 1885, w 8ce, str. 110.

ZAŁĘSKI St. ks. T. J. Szkic dziejów Towarzystwa sióstr serca Jezusowego na ziemi polskiéj. Kraków, nakł. i druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce małéj, str. 4 nl., XI, 150, II i 1 nl., z rycinami.

Odbitka w 300 exemplarzach z tegoż autora książki: Żywot M. Magdaleny Zofii Barat.

ZAMYSŁOWSKIJ. Herbersztejn i jego istoriczesko-gieograficzeskija izwiestija o Rossii. Petersburg, 1884, w 8ce, str. 563.

Zapiski numizmatyczne, pismo poświęcone numizmatyce i sfragistyce, wydawane i redagowane przez M. Kurnatowskiego, nr. 1—3 z lipca 1884—stycznia 1885. Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., w 8ce większéj, str. 1—16, 17—32 i 33—48, z tablicami litogr.

ZAREMBA K. i DOMAŃSKI S. Zdanie sprawy z broszury p. Adolfa Opida „Tatrzański wodociąg dla m. Krakowa“, dokonane z polecenia komisyi wodociągowéj krak. (Odbitka z Czasu). Kraków, druk. Czasu, 1884, w 8ce małéj, str. 13.

ZIEMIŃSKI Bronisław. Experimentelle und klinische Beiträge zur Frage über die Anwendung des Cocaïns in der Ophthalmologie, Inauguraldissertation. Dorpat, Schnackenburg, 1884, w 8ce, str. 35. 1 marka.

KRONIKA.

= **Jan Haller**, krakowskij tipografszczyk XVI wieka, jego priedszestwienniki, towariszczi i priejemniki. Żurnal ministierstwa narodn. prosw., cz. CCXXX z listopada r. 1883, Petersburg, w 8ce, str. 1—54.

Mimo metodę pozornie umiejętną i całą drobiazgowość krytyczną, z jaką podpisany na końcu autor, N. Sobko, rozprawę swoję traktować usiłował, odczytanie jéj w całości do końca nader niekorzystny tylko wzbudzać musi w czytelniku niesmak i przykre niezadowolenie. Sz. autor podjąwszy się opracowania monograficznego o drukach Hallera, jego poprzednikach i towarzyszach, z dwóch względów ciężko — zdaniem naszém — zawinił przeciw nauce i jéj postępowi. Przedewszystkiém nie zaznajomił się dokładnie z tém wszystkiém, co u nas w najnowszym czasie w tym zakresie odszukano i dłużéj je lub krócéj omówiono, lecz cały swój spryt krytyczny jakby zmarnował na przelewanie z próżnego w puste lub odwrotnie, prawiąc bez potrzeby i z przypuszczeniami szeroko o tém, co w téj sprawie podali jeszcze pisarze nasi w. XVI (Paprocki), XVII (Starowolski), XVIII (Duńczewski, Hoffmann, Janocki, Załuski), i z pierwszéj połowy w. XIX (Bandtkie, Bentkowski, Chromiński, Czacki, Grabowski, Lelewel, Linde, Łopacki, Marcinowski, Ossoliński, Piotrowski, Wiszniewski i inni). Z najnowszych zaś prac zna natomiast prawie tylko jednę, J. F. Golowatzkij's „Sweipolt Fiol und seine kyrillische Buchdruckerei in Krakau vom J. 1491" z r. 1876, niewiedząc naturalnie, że krytyka przedmiotowa dawno już temu pamfletowi, opartemu na rozmyślném pofałszowaniu dziejów przeszłości, wszelką odmówiła wartość. Ale niemniéj ciężkiém jest i drugie jego przewinienie: zabrawszy się do monografii o polskich drukach starożytnych, nie postarał się autor o to, ażeby się im ile możności naocznie przypatrzyć! Co do druków Hallerowskich, które zresztą sam w tytule rozprawy swojéj na pierwszy plan wysunął, pozwalamy sobie nawet wprost mu zarzucić, że literalnie ani jednego z nich własnymi oczyma nie widział, i wszystko, co o nich popisał, wyłącznie tylko zebranym z przytoczonych dawniejszych pisarzy polskich materyałom i wiadomościom zawdzięcza. A do jakich go nieświadomość ta rzeczy i najnowszych poszukiwań doprowadziła rezultatów, wystarczy, gdy zauważymy, że przy końcu swoich wywodów (str. 54) następujący wypowiedział pewnik: „Haller izdawał knigi tolko na łatinskom jazykie, iz drugich jazykow na polskom izwiestni odni otrywki, i to w widie priłożenij k niekotorym łatinskim soczinienijam"! A gdzie się podział Opeciowy „Żywot Chrystusa", drukowany r. 1522 „nakładem Jana Hallera przez Floryana Bawara i Jana Sądeckiego"? Wszak poważna ta, co się zowie, księga i cała polska, znajduje się w pięknym exemplarzu — o czém w świecie naukowym już od r. 1878 wiadomo — w bibliotece im. Branickich w Suchéj, z którego nawet r. 1882 staraniem ks. Polkowskiego w nowym przedruku homograficznym wydaną została! Jak można było, pisząc o drukach Hallerowskich, przeoczyć tak grubego i głośnego kruka białego? Chyba że Sz. autor przebywa gdzieś w jakimś odludnym zakątku dalekim, dokąd nawet ważniejsze zdobycze naukowe nie tak łatwo i nie tak prędko się przedzierają...

= **Dział antykwarski** księgarni St. Giejsztora w Warszawie: 3. Katalog atlasów, map i dzieł geograficznych. Warszawa, 1884, w 8ce, str. 30.

Bogaty Kat. „atlasów, map i dzieł geograficznych" czynnéj dopiero od lat kilku, ale dobrze już dla antykwarstwa polskiego zasłużonéj firmy warszawskiéj, zawiera 348 wydawnictw z tego zakresu, mianowicie: 295 map i atlasów ogólnych, angielskich, austryackich, francuskich, greckich, hiszpańskich, holenderskich, niemieckich, polskich (nry 81—202, str. 12—21), pruskich, rosyjskich, tureckich, włoskich i innych, jako też 53 dzieł geograficznych, przeważnie polskich autorów. Na początku zresztą Kat. dołączyła oprócz tego Sz. firma wykaz kilkunastu dzieł cennych rozmaitéj treści, jak „Biblia" Wujka z r. 1599 i inne, z których sprzedaży otrzymane pieniądze przeznaczone zostały na „wpis dla biednych uczniów", i przyrzeka w tém samém miejscu, niebawem już wydać „Katalog 4, obejmujący do 4000 druków, w znacznéj części rzadkich lub wyczerpanych".

= **Pierwszy spis** książek polskich używanych, które po zniżonych cenach za gotówkę nabyć można w księgarni F. Westa, przedtém Rosenheima, w Brodach. Brody, 1885, w 16ce, str. nl. 45.

Starannie wydrukowany i wcale obfity Kat. prawie 450 naukowych i literackich dzieł i dziełek polskich z w. XIX i XVIII, które z pięknéj strony znana i dobrze zasłużona firma prowincyonalna, jako już

„używane“ po cenach antykwarskich sprzedać postanowiła. Okoliczność, że wiele z wydawnictw, objętych „Pierwszym spisem“ — możemy więc i dalszych niebawem od Sz. księgarni spodziewać się Katalogów, z czego tylko serdecznie cieszyć się wypada — okoliczność zatém, że bardzo wiele z nich wyszło już obecnie z obiegu księgarskiego, a ceny przy nich położone w całém znaczeniu są „zniżone“, pomyślny tylko dla podjętéj sprawy wróżyć może wynik.

= **Archiwum** w Łomży, „które obecnie — jak donosi „Kuryer warszawski“ w nrze 45 z 14 lutego — wraz z innymi archiwami, pozostającymi przy sądach okręgowych, ma być przeniesione do głównego archiwum w Warszawie, poczyna się od r. 1421, i posiada ksiąg 2196, z których 1572 nie jest uporządkowanych. Znajdują się w niém akta grodzkie i ziemskie łomżyńskie, kolneńskie, szczuczyńskie, wąsowskie, wiskie, tykocińskie, zambrowskie i ostrołęckie, a nadto akta miejskie i wójtowskie miast Łomży, Nowogrodu, Zambrowa, Tykocina, Kolna, Wizny, Radziłłowa, Wąsosza, Rajgrodu, Augustowa, Filipowa, Lipska, Wiżaju, Wigier, Przerośli, Wierzbołowa, Suwałk, Wisztyńca, wreszcie akta podkomorskie“.

= **Autografów** zbiór przepyszny, obejmujący przeszło 1200 nrów, tém szacowniejszy i ważniejszy, że stanowi jakby jednolitą całość, gdyż wszystkie pisane do św. p. Joachima Lelewela, otrzymała do sprzedania księgarnia St. Giejsztora w Warszawie. Nie potrzebujemy dodawać, jak wielce pożądaną byłoby rzeczą, żeby tak pod każdym względem poważny zbiór, za który właściciele ponoś tylko 200 rs. żądają, w całości przejść mógł na własność któréj z większych naszych bibliotek publicznych.

= **Bibliografią historyczną** sabaudzką z polecenia istniejącéj już od lat 50 w Turynie król. deputacyi historycznéj, opracowali wspólnymi siłami dwaj uczeni włoscy, A. Manno i V. Promis, p. t. „Bibliografia storica degli stati della monarchia di Savoia“. Wydany właśnie w tém mieście tom I (fol., str. 463) cennego dzieła, obejmujący i w drukach i w rękopisach 6475 nrów, powitała poważna krytyka zagraniczna z niemałém uznaniem jako wzór możliwéj w tym względzie doskonałości tak co do opracowania jak bogato nagromadzonych materyałów.

= **Bibliografią notaryatu** Ad. Niemirowskiego, wydaną przed kilku miesiącami w Warszawie, (w 8ce, str. 303), o któréj swego czasu na tém miejscu, (ob. „Przewodnik bibliogr.“, VII 225) wedle jéj rzetelnych zasług obszerniejszą i zaszczytną podać wiadomość uważaliśmy sobie za miły obowiązek, z niemałém uznaniem omawia specyalny sprawozdawca w ostatnim zeszycie warszawskiego „Ateneum“ (str. 380 i n.). Dzieło „gorliwego i zasłużonego pracownika na specyalnéj niwie umiejętności o notaryacie“ nazywa uczony referent, podpisany literą M., „książką nieposledniéj wartości“, którą Sz. autor „wzbogacił ubogą prawniczą literaturę naszę“.

= **Biblioteka** Akademii umiej. w Krakowie otrzymała w darze od wdowy po św. p. Maxymilianie Marszałkiewiczu, Czcigodnéj Kornelii M., cały księgozbiór bogaty św. p. Maxymiliana, złożony z kilkunastu tysięcy tomów treści historycznéj i literackiéj, polskich przeważnie autorów.

= **E. Chojecki**, wielkiego zażywający rozgłosu pisarz żyjący w Paryżu, znany w świecie literackim pod pseudonimem Charles Edmond — jak zapewniają pisma codzienne — „zajmuje obecnie w przybranéj ojczyźnie stanowisko głównego bibliotekarza senatu francuskiego“.

= **Drukarnia ludowa** we Lwowie, jedna z celniejszych w tém mieście oficyn typograficznych, od spadkobierców św. p. ks. O. Hołyńskiego i św. p. B. Kalickiego, przeszła na własność prof. Jana Amborskiego, nabyta za 18·000 złr. Zarządzać nią będzie i nadal — jak się z przyjemnością dowiadujemy — długoletni kierownik poważnéj i zasłużonéj téj firmy, St. Bayli.

= **Grono ziemian** w Lubelskiém złożyło za pośrednictwem obywatela Ad. Prażmowskiego 300 rs. na zdwojenie nagrody konkursowéj, rozpisanéj przez warszawską „Gazetę rolniczą“ do 1 czerwca b. r. na temat: „W jaki sposób prowadzić nadal gospodarstwo, ażeby pokryć niedobory, powstałe w skutek obniżenia cen ziarna a głównie pszenicy“.

= **Komisya historyczna** Akademii umiej. w Krakowie postanowiła wysyłać co roku kilku członków swoich w podróż zagraniczną dla zbadania archiwów postronnych, na któryto cel ze skromnych funduszów swoich rocznie stałą sumę 1000 złr. wyznaczyła. W lecie i jesieni r. b. udać się mają w jéj imieniu: dr. Abraham do archiwów watykańskich w Rzymie, i prof. dr. Zakrzewski do archiwum miejskiego w Gdańsku.

= **Konkurs** z fundacyi im. Fr. Kochmana „dla premiowania literatów polskich“, rozpisał galicyjski Wydział krajowy do 31 marca 1888 r. Nagroda 1000 złr. i 500 złr., do któréj „dopuszczone być mogą wszelkiego rodzaju płody autorów polskich w ję-

żyku polskim, z wyjątkiem dzieł treści religijnéj i teologicznéj".

= **Księgarnia** polska A. D. Bartoszewicza we Lwowie jest „za bardzo przystępną cenę do sprzedania".

= **Księgarnia** J. Michałowskiego w Pelplinie otworzyła agenturę krakowskiego Towarzystwa św. Łukasza, jako téż główny skład komisowy jego wydawnictw obrazkowych na dyecezyą chełmińską.

= **Księgarnia** i skład nut po św. p. L. Polaku w Warszawie jest z wolnéj ręki do sprzedania.

= **Neuer Anzeiger** „für Bibliographie und Bibliothekswissenschaft", założony przed 45 laty przez dra J. Petzholdta, przeszedł od początku b. r. na własność księgarni W. Spemanna w Berlinie i Stutgardzie, która dalszą jego redakcyą prof. J. Kürschnerowi powierzyła.

= **Odczyt** „o rękopisach rusko-polskich w. XVII" miał 25 stycznia w gmachu Uniwersytetu petersburskiego, na posiedzeniu Stowarzyszenia filologicznego, tamtejszy prof. W. Łamanskij.

= **Odezwę** następującą ogłosiła warszawska „Gazeta polska" w nrze 37 z 17 lutego: „W chwili, gdy na dalekich kresach naszych rozlega się grzmiące echo ostatnich wyników filozofii krzyżackiéj, domagające się zagłady ostatnich szczątków gnębionéj od wieków, a mimo to żywéj i odradzającéj się wciąż narodowości, należy nam baczną zwrócić uwagę na moralne udoskonalenie samych siebie, na szerzenie prawdziwéj, zdrowéj oświaty, na utrzymanie filantropijnych zakładów, mających na celu wsparcie kształcącéj się młodzieży, do czego — z przyjemnością wypada mi donieść — początek już zrobiony. Pewien poczciwy filantrop, którego nazwiska nie mogę tu wymienić, część swojego majątku przeznaczył na wsparcie istniejących w W. księstwie Poznańskiém, na Szląsku, Pomorzu, Warmii, Kaszubach i Serbo-Łużycach, Towarzystw naukowych, które głównie pomocy takiéj potrzebują, i w tym celu upoważnił mnie do zebrania właściwych wiadomości. Poczytując sobie za najmilszy obowiązek spełnienie poruczonego mi zadania, upraszam członków Towarzystw rzeczonych o nadesłanie odpowiednych danych, najlepiéj w formie rocznych Sprawozdań, pod niżéj wymienionym adresem. Myśl ta godna ze wszech miar poparcia i wdzięczności ogółu dla człowieka, który tak szlachetną bronią daje hasło do walki przeciw ostatnim wynikom filozofii niemieckiéj w osławionym pochodzie jéj wyznawców Drang nach Osten! Inne czasopisma polskie ośmielam się prosić o powtórzenie niniejszéj odezwy, ze względu na doniosłość przedmiotu. Józef Czerwiński w Odesie, Nieżyńska 48".

= **Papiernia** w Łomnie pod Turką, majętności spadkobierców św. p. Chamborda, założona przed pół rokiem, ma niebawem już — jak zapewniają — rozpocząć czynność na „ogromną skalę".

= **Policya lwowska**, na podstawie §§. 11, 13 i 14 Ustawy prasowéj, zawiesiła dalsze wydawnictwo wychodzących w tém mieście pod jedną redakcyą na przemian co tydzień dwutygodników „Sztandaru" i „Strażnicy", aż do wykazania się przez właścicieli tych pism „kwitem kasowym na złożoną kaucyą w kwocie 3000 złr".

= **Przegląd polski**, wychodzący w Krakowie, umieścił w ostatnim zeszycie artykuł naczelnego redaktora swego, dra J. Mycielskiego, zatytułowany: „Otwarcie watykańskich archiwów i najnowsze publikacye do dziejów reformacyi" (str. 328—351).

= **Rękopis** z końca w. XVI, zawierający na 131 kartach „Dyaryusz podróży St. Reszki z lat 1586/89", odkrył szczęśliwie w październiku r. 1884 w Słaboszowie pod Miechowem ks. Wł. Siarkowski. Z opisu szczegółowego, jaki o nim w nrach 1—3 z 1—15 stycznia warszawskiego „Przeglądu katolickiego" umieścił zaszczytnie w świecie naukowym znany ks. prałat, wznosić się godzi, że to materyał historyczny niepośledniéj wartości, i że bądź co bądź rękopis, z krytycznymi objaśnieniami, w całości drukiem należałoby ogłosić.

= **Rękopisy** cenne z w. XVI, XVII i XVIII, między innymi ks. Dąbrowskiego „Dyaryusz wojny szwedzkiéj za Jana Kazimierza", miano przypadkowo znaleść przy restauracyi w bocznéj ścianie kościoła w Wielgomłynach w Piotrkowskiém.

= **Sbornik** „prací filologických", świeżo w Pradze nakładem Jednoty czeskich filologów „na oslavu dvacetipětiletého jubilea prof. Jana Kvičaly" wydany, (w 8ce, str. 4 nl. i 224, z portretem jubilata), zawiera między innymi także artykuł treści bibliograficznéj, pióra prof. Ant. Truhlaŕa p. n. „Klassikové řečti a římšti v překladech českých", (str. 66—99). Zwracając uwagę interesowanych na tę pod każdym względem bardzo staranną pracę uczonego prof. czeskiego, nie potrzebujemy dodawać, ożeby na wzór podobny wykonana „Bibliografia przekładów klasyków greckich i rzymskich na język polski" nader była pożądaną.

= **Sprostowanie** następujące, za warszawskiém „Słowem", ogłosiły niektóre powa-

źniejsze dzienniki polskie: „W wielu pismach krajowych i zagranicznych puszczono pogłoskę, że ks. Marya Radziwiłłowa, małżonka ks. Antoniego, generał-adjutanta cesarza Wilhelma, jest autorką powieści „L'abbé de Morvan“, podpisanéj par une grande dame russe, i jakoby wycofanéj obecnie z obiegu księgarskiego na życzenie berlińskiego dworu. Wieść ta jest wierutnym fałszem, niezawierającym ani słowa prawdy. Mizerne powieścidło pod powyższym tytułem, pełne paszkwilów i brudów, istnieje wprawdzie, ale przypisywanie autorstwa tego wyrobu d'une grande dame russe ks. Antoniowéj Radziwiłłowéj, nieaspirującéj bynajmniéj do tytułu i charakteru takiéj właśnie damy, jest wielce niezręcznym manewrem lub mizerną plotką, na któréj bardzo łatwo się poznać“.

= **Towarzystwo historyczno - literackie** w Paryżu ogłosiło już urzędownie „zniżenie ceny“ na „wielką kartę Polski“ generała Chrzanowskiego, o czém jeszcze w styczniowym zeszycie mieliśmy przyjemność donieść Sz. czytelnikom naszym. Odezwa, którą ze względu na zawarte w niéj szczegóły i warunki, uważamy sobie za miły obowiązek powtórzyć w tém miejscu, brzmi w całości: „Staraniem Tow. histor.-liter. wyszła w Paryżu w r. 1859 wielka Karta dawnéj Polski z przyległymi okolicami krajów sąsiednich, na stopę 1:300·000. Znakomite to dzieło kartografii polskiéj, uskutecznione wedle planu i dyrekcyi generała Chrzanowskiego, rysowane przez słynnego topografa A. H. Dufour, składa się z 45ciu sekcyj, 8miu dodatków i jednéj karty zbiorowéj. Wszystko to mieści się na 49ciu arkuszach, których wykonanie przecięciowo po 2000 franków kosztowało. Atlas ten sprzedawał się dotąd po fr. 120 za exemplarz nienaklejony. Celem jak najszerszego rozpowszechnienia go śród naszéj publiczności Rada Tow. hist.-liter. uchwaliła znaczne zniżenie téj ceny, która na pewien przeciąg czasu ustanawia się w sposób następujący: Exemplarz z opłaconą przesyłką w Poznańskie, do Galicyi, Austryi i Niemiec oraz Francyi 36 fr.; ex. z opakowaniem i wysyłką do Królestwa polskiego, cesarstwa Rosyi oraz innych krajów, transport na koszt odbierającego, 35 fr; ex. wzięty na miejscu w Bibliotece polskiéj w Paryżu 34 fr.; pojedyncze arkusze karty na miejscu po 1 fr.; z przesyłką pod opaską rekomendowaną 1·50 fr. — Zamówienia z załączeniem odpowiedniéj kwoty w przekazie pocztowym, należy adresować: „M. le directeur de la Bibliothèque polonaise, 6 Quai d'Orléans, Paris“.

=. **Towarzystwo przyjaciół nauk** poznańskie — jak doniosły pisma codzienne — dotkliwą poniosło stratę przez ubytek bibliotekarza i konserwatora zbiorów muzealnych, Kl. Kanteckiego, „który nawiedzony ciężką niemocą, od 1 lipca uzyskał był urlop dla poratowania zdrowia, a przedłużywszy go do Nowego roku, zniewolonym się widział wreszcie podać się do uwolnienia“.

= **Warta poznańska** podaje w nrze 553 z 25 stycznia do „wiadomości bibliografów“, że w nrze 406 z 9 kwietnia r. 1882 drukowała trzy poezye św. p. A. E. Odyńca, nieobjęte zbiorowém jego wydaniem, mianowicie: „Smug kowieński“, „Wielkanoc na Litwie“ i „Melodye hebrajskie, pieśni w niewoli babilońskiéj“; również, że wydane r. 1880 w odbitce z „Kuryera poznańskiego“ wspomnienia p. t. „Pierwsze dni kwietnia 1831 r. na Litwie, urywek z współczesnego pamiętnika, przez J. D.“, są pióra św. p. poety.

= **Zabronione w Austryi**: Ruskaja litopyś dla ruskoho naroda w Hałyczyni, roztołkowana Bohdanom A. Didyćkim. Lwów, nakł. Obszczestwa im. M. Kaczkowskogo za misiać january i fewral 1885. — Chołmskij narodnyj kalendar na 1884. Warszawa. — Czenstochowskaja czudotwornaja ikona Bogorodicy w czenstochowskom jasnogorskom monastyrie, i cerkow wo imia sw. rawnoapostolnych proswititielej Sławian, Kiryłła i Mefodia, w gorodie Czenstochowie, z tocznoju w onoj kopiej czenstochowskoj sw. ikony Bogorodicy. Wilno, tipogr. gubiernskago prawlenia, 1881.

= **Zmarli**: Jan Krechowiecki, emerytowany skryptor literacki biblioteki im. Ossolińskich, † we Lwowie 3 lutego w 80 roku życia. Cześć jego pamięci!

Kuryerek z najświeższymi nowościami.

W ostatniéj chwili donoszą jeszcze o wyjściu świeżo z pod prasy: BATIUSZKOW P. N. Pamiatniki russkoj stariny w zapadnych gubiernijach, VII. Petersburg. — CRAMER H. Geschichte des Bisthums Pomesanien. Marienwerder, Boehnke. 3 marki. — DYGASIŃSKI Ad. Psychologia wychowawcza. Warszawa, A. W. Gruszecki. 3 ruble. — KNAPIŃSKI Wł. ks. Święty Norbert i jego zakon. Warszawa, Encyklopedya kościelna. 2 ruble. — PIETRZYCKI Ed. Nauka rachunkowości, wyd. drugie, zesz. 1. Lwów, J. L. Pordes. 35 cnt.

OGŁOSZENIA.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny **dr. Władysław Wisłocki.**

Z drukarni Wł. L. Anczyca i Spółki, pod zarządem Jana Gadowskiego.

J

PRZEWODNIK BIBLIOGRAFICZNY

miesięcznik dla wydawców, księgarzy, antykwarzów, jako téż czytających i kupujących książki.

Wychodzi w Krakowie 1go każdego miesiąca w objętości ½ — 1 arkusza. Przedpłata wynosi: rocznie 1 złr., z przesyłką 1 złr. 24 cnt.; ½ rocznie 50 cnt., z przesyłką 62 cnt.; ¼ rocznie 28 cnt., z przesyłką 34 cnt.; miesięcznie 10 cnt., z przesyłką 12 cnt. — Opłata od Ogłoszeń za każdą $^1/_{10}$ *część strony 50 cnt., za całą stronicę czyli 61 wierszy petytowych 5 złr.*

Prenumeratę w gotówce i wyraźnie pisane ogłoszenia przesyłać należy najdaléj do 20 każdego miesiąca albo do księgarni **G. Gebethnera i Sp.** *w Krakowie, albo wprost do redaktora Przewodnika bibliograficznego.*

VIII. NOWOŚCI. 4.

Kraków, 1 kwietnia 1885.

ABEL Carl dr. Gross- und Klein-Russisch, aus Ilchester-Vorlesungen über vergleichende Lexikographie, gehalten an der Universität Oxford, im Auftrage des Verfassers aus dem Englischen übersetzt von Rud. Dielitz. Leipzig, Friedrich, 1885, w 8ce, str. IV i 139. 6 marek.

Association des anciens élèves de l'école polonaise: Bulletin littéraire et scientifique, no 24. Paris, imp. vve Zabieha, 1885, w 8ce, str. 32. 1 frank 25 centimów.

Treść: Chronique; Wiesław, idylle cracovienne de Casimir Brodziński (str. 3—13); Revue des Revues; Petit Jean le musicien, nouvelle de H. Sienkiewicz, traduction (str. 15—20); Livres nouveaux; Nouvelles scientifiques; Nouvelles artistiques; Variétés; Nécrologie.

Ateneum, pismo naukowe i literackie, pod redakcyą P. Chmielowskiego, zeszyt z marca 1885 r. Warszawa, wydawca W. Spasowicz, druk. K Kowalewskiego, w 8ce większéj, str. 385—583.

Treść: Pierwszy sceniczny pisarz polski, ks. Fr. Bohomolec S. J., przez Ad. Bełcikowskiego (str. 385—420); Zyzma, przez Sewera (dok., str. 421—442); Upadek Bolesława Śmiałego, przez Fr. Stefczyka (dok., str. 443—476); Nowo-Kantyzm, jego rodowód i znaczenie, przez Wł. Kozłowskiego (str. 477—499); Taine o rewolucyi francuskiéj, przez K. Jarochowskiego (str. 500—517); Zarysy i sylwetki z księstwa cieszyńskiego, przez J. Grzegorzewskiego (str. 518—540); Elewatory i waranty, przez B. Wernera (str. 541—556); Rozbiory i sprawozdania: 1. Wł. Nehringa Studya literackie, przez P. Chmielowskiego, 2. R. Świerzbińskiego Wiara Słowian, przez J. Hanusza, 3. Czasopis macicy serbskeje, przez J. Hanusza, 4. Pamiętnik fizyograficzny, przez dra B. Dybowskiego, 5. J. Karłowicza Chata polska, przez T. T. J.; Wrażenia literackie; Nekrologia.

BARANIECKI Maryan A. dr. Początkowy wykład syntetyczny przecięć stożkowych na podstawie ich pokrewieństwa harmonicznego z kołem (Biblioteka matematyczno-fizyczna, wydawana pod redakcyą M. A. Baranieckiego, serya III tom 5). Warszawa, z zapomogi Kasy im. Mianowskiego, E. Wende i Sp., druk. Noskowskiego, 1885, w 8ce, str. XVI i 131. 85 kop.

BARWINSKIJ Josyf. Żytie sw. Ewstatia (Proświta, nr. 84 knyż. 1). Lwiw, druk. im. Szewczenki, 1885, w 8ce małéj, str. 64. 10 cnt.

BEŁCIKOWSKI Adam dr. Pierwszy sceniczny pisarz polski, ks. Franciszek Bohomolec S. J. (Nadbitka z Ateneum). Warszawa, 1885, w 8ce większéj, str. 385—420.

z **BERŁOH Iwan.** Ilko Fedorczuk, opowidanie z żytia selskoho ludu

(Wydawnyctwo narodne, IV 3). Lwiw, nakł. Komitetu, redaktor Sz. Parasiewicz, druk. A. Wajdowiczowoj, 1885, w 16ce, str. 32. 8 cnt.

Biblioteka warszawska, pismo poświęcone naukom, sztukom i przemysłowi, pod redakcyą J. K. Plebańskiego, zeszyt z marca 1885. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. J. Bergera, w 8ce, str. 331—490.

Treść: Etyka rozwojowa, zasady etyki H. Spencera, przełożył J. Karłowicz, przez K. Kaszewskiego (str. 331 — 351); O powieści H. Sienkiewicza Ogniem i mieczem, przez W. hr. Dzieduszyckiego (str. 352—363); Walka z socyalizmem, przez dra Br. Łozińskiego (dok., str. 364—387); O nieznanych dotąd poezyach Zbigniewa Morsztyna, przez dra J. Rzepeckiego (c. d., str. 388—403); Moje wspomnienia, przez L. Dembowskiego (c. d., str. 404—419); Hessy O'Grady, napisał Działosza (c. d., str. 420—438); Przegląd wystawy Towarzystwa zachęty sztuk pięknych, przez K. Matuszewskiego (str. 439—453); Przegląd piśmiennictwa: 1. P. Parylaka Arcydzieła poetów, przez R. Zawilińskiego, 2. A. v. Kremera Die Nationalitätsidee, przez E. Lipnickiego; Wiadomości bieżące; Nekrologie.

— tanich książeczek dla ludu i młodzieży, tom I—XIII. Cieszyn, nakł. E. Feitzingera, druk H. Feitzingera i Sp., (1884/5), w 16ce. Tomik po 20 cnt.

I. Abelino, straszny bandyta, powieść z dziejów Wenecyi (str. 63, z ryciną); II. Córka sybirskiego wygnańca, powieść z niedalekiéj przeszłości (str. 59); III. Jadwiga, oblubienica bandyty, powieść osnuta na tle dramatu Kernera (str. 56); IV. Jan Okpiświat, zwany także Sowizdrzałem, słynny swego czasu trefniś, jego figle i awantury, powieść komiczna ku rozweseleniu czytelników (str. 59, z 12 rycinami); V. Krzysztof Kolumb i odkrycie Ameryki, dla dojrzałéj młodzieży i dojrzałych (str. 59); VI. Losy Genowefy, ciekawa i wzruszająca historya dla dojrzałéj młodzieży i dla wszystkich, osobliwie nieszczęśliwych i zasmuconych, jako źródło pociechy i wzór godny naśladowania (str. 59, z 8 rycinami); VII. Młynarz i jego dziecko, czyli wędrówka duchów w nocy Bożego narodzenia, powieść osnuta na tle prawdziwego zdarzenia, opracował Izydor Poeche (str. 53); VIII. Przygody Robinzona Kruzoe na morzu i na lądzie, bardzo ciekawa i pouczająca historya dla młodzieży i dorosłych (str. 55, z 12 rycinami); IX. Piękna Meluzyna, cudowna historya o morskiéj pannie i jéj walecznem potomstwie (str. 55); X. Trzy piękne młynareczki w rękach krwawego rabusia, prawdziwe zdarzenie z przeszłego stulecia (str. 37); XI. Zamurowana dziewczyna, powieść osnuta na tle aktów sądowych z bieżącego stulecia (str. 63); XII. Życie i czyny Rynalda Rynaldyniego, słynnego dowódcy opryszków, romantyczne opowiadanie z przeszłego stulecia (str. 61); XIII. Straszny niewiastobójca Hugo Schenk i jego wspólnicy, dokładna historya ich życia i wszystkich morderstw, jako téż ostatecznego losu i stracenia (str. 58 i 1 nl., z obrazkami).

BLIZIŃSKI Józef. Nowe humoreski (Biblioteka powieści, podróży, pamiętników, opowiadań historycznych). Lwów, nakł. Gubrynowicza i Schmidta, druk. Pillera i Sp., 1885, w 8ce, str. 164. 1 złr. 80 cnt.

Mój pierwszy frak; O co im poszło; Składkowy obiadek; Ostatni figiel pana Wojszczyca; Sielanka pana Michała; O koniu, co zjadł sam siebie.

BRANDES Jerzy. Odczyty, wypowiedziane w dniach 10, 12 i 13 lutego r. 1885 w sali ratuszowéj na rzecz Towarzystwa dobroczynności (Odbitka z Gazety polskiéj). Warszawa, E. Wende i Sp., druk. J. Sikorskiego, 1885, w 8ce małéj, str. 104. 60 kop.

I. Literatury skandynawskie w XIX w.; II. i III. Romantyzm we Francyi.

BUKOWSKI Alfons. Podręcznik do badania pokarmów, artykułów spożywczych i różnorodnych przedmiotów handlu, opracował ..... prowizor farmacyi, zeszyt I—III. Warszawa, druk. M. Ziemkiewicza, 1884/5, w 8ce większéj, str. VII, 194, IV i 1 nl., z rycinami w texcie. 2 ruble.

Carmen ad laudem s. Caroli Borromaei, incliti I. R. ecclesiae cardinalis, Mediolanensium archiepi, clericalium seminariorum auctoris ac singularis patroni, pridie Nonas Novembris a. 1884, qua trecentesima anniversaria ejusdem migrationis ad Deum, sub solemni devotione in seminario archiepiscopali clericorum r. l. Leopoli promptum. Leopoli, typogr. ludowa, 1884, w 4ce, str. nl. 4.

CHAŁANSKIJ M. Zamietki po słowianskoj narodnoj poezii. Woreneż, 1884, w 8ce, str. 2 nl., 56 i 2 nl. 40 kop.

CHEŁMICKI Zygmunt ks. Nad zwłokami św. p. A. E. Odyńca, mowa wypowiedziana w kościele św. Krzyża w Warszawie dnia 21 stycznia 1885 r. (Odbitka ze Słowa). Warszawa, druk. Noskowskiego, 1885, w 8ce małéj, str. 39. 50 kop.

CHLEBOWSKI Bronisław. Zadanie historyi literatury polskiéj wobec etnograficznych, politycznych i umysłowych czynników jéj dziejowego rozwoju (Odbitka z Ateneum). Warszawa, druk. K. Kowalewskiego, 1885, w 8ce większéj, str. 44. 50 kop.

CHŁĘDOWSKA Stefania. Nowele i szkice literackie, tom I i II. Lwów, Gubrynowicz i Schmidt, Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. Wł. Łozińskiego, 1885, w 8ce miniaturowéj, str. XXIX, 430 i 1 nl., 426 i 1 nl. 4 złr. 80 cnt.

I. Stefania Chłędowska, przez Wł. Łozińskiego (str. I—XXIX); Pierwsza próba; Lionora; Niewydane arcydzieła; Późne żniwo; Świetne alianse; Dziécię Madonny; Nienapisana powieść; Impresyonistka; II. Marysia; Panna Ludwika; Zuzanna między starcami; Z historyi niebohaterów; Babie lato; Bażanty Julka.

CHMIELOWSKI Antoni ks. m. św. t. Życiorys ks. Stanisława Karnkowskiego, arcybiskupa gnieźnieńskiego. Warszawa, druk. St. Niemiry, 1884 (1885), w 8ce, str. 199 i 2 nl., z portret. 1 rubel.

CHODZKIEWICZ. Archéologie scandinave, fers de lance avec inscriptions runiques (Extrait de la Revue archéologique). Paris, libr. Leroux, impr. Burdin et Cie, 1885, w 8ce, str. 18.

CHOIŃSKI Teodor Jeske. Niedobitek, kartka z najbliższéj przeszłości (Odbitka z Kuryera warszawskiego). Warszawa, druk. Kuryera, 1885, w 4ce, str. 30. 50 kop.

CHOJECKI Edmund. Praxeda, powieść. Poznań, nakł. J. K. Żupańskiego, druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebiński), 1885, w 8ce małéj, str. 330. 4 marki.

CHUDZIAK M. Pobyt Ich cesarskich mości w kraju nadwiślańskim od dnia 27 sierpnia do dnia 14 września 1884 r., opowiadanie nauczyciela ludowego ..... Warszawa, pieczatano s razrieszenija naczalstwa, druk. gubernialna, 1885, w 8ce, str. 32. 5 kop.

COMO kardynał dl. Listy do o. Antoniego Possewina, wyjęte z archiwum watykańskiego przez o. Pawła Pierlinga (Odbitka z Przeglądu powszechnego). Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. 49.

CRAMER H. Geschichte des vormaligen Bisthums Pomesanien, ein Beitrag zur Landes- und Kirchen-Geschichte des Königreichs Preussen, Veröffentlichung des historischen Vereins für den Reg.-Bez. Marienwerder. Marienwerder, Boehnke, 1884, w 8ce, str. V i 293. 3 marki.

CZYRNIAŃSKI Emil dr. Chemisch-physische Theorie, aus der Anziehung und Rotation der Uratome abgeleitet von ..... Prof. der Chemie an der Krakauer Jagell. Universität. Krakau, Universitäts - Buchdruckerei, 1885, w 8ce, str. 48. 50 cnt.

DEMBOWIECKIJ A. S. Opyt opisanija Mogilewskoj gubiernii w istoriczeskom, i dr. otnoszenijach, s dwumia kartami i 17 grawiurami widow i tipow, w trioch knigach; sostawlen po programmie i pod riedakciej .... II i III kniga. Mogilew, 1884, w 4ce, str. 6 nl., 1000 i 2 nl., str. 6 nl., 321 i 2 nl. 5 rubli za trzy księgi.

DIDYCKIJ Bohdan A. O wyborach do Rady derżawnoj, napysaw B. A. D. (Izdania Obszczestwa im. Kaczkowskoho, II.) Lwiw, nakł. Obszczestwa, redaktor St. Łabasz, 1885, w 8ce, str. 96.

Directorium horarum canonicarum et missarum pro clero romano - catholico dioecesis Vilnensis in a. 1885. Vilnae, typis J. Zawadzki, 1884, w 8ce, str. 224.

Directorium drukowane po łacinie, dodany katalog księży po rosyjsku, tu i ów-

dzie niektóre w nim miejsca od ręki atramentem poprzekreślane.

Do walnego zgromadzenia członków Czytelni akademickiéj w Krakowie. Kraków, nakł. Czytelni, druk. związkowa, 2 marca 1885, fol., str. 3 nl.

Odezwa członków Zarządu.

DUNAJEWSKI Julian dr. Mowa ministra skarbu, wypowiedziana w Izbie deputowanych dnia 2 marca 1885 r. podczas dyskusyi generalnéj nad budżetem (Odbitka z Czasu). Kraków, druk. Czasu, 1885, w 8ce małéj, str. 44. 15 cnt.

DYGASIŃSKI Adolf. Psychologia wychowawcza: Obraz psychicznych zjawisk w organizmie ludzkim, wykłady przeznaczone dla informacyi wychowawców, zestawił..... podług licznych podręczników. Warszawa, nakł. A. W. Gruszeckiego, druk. Gazety handlowéj, 1885, w 8ce, str. VIII, 487, 6 i II. 3 ruble.

— Nowele, serya II. Warszawa, wydawnictwo i druk. Przeglądu tygodniowego, 1885, w 16ce, str. 219. 75 kop.

I. Niezdara; II. Jarmark na św. Onufry.

DYLEWSKIJ Edmund. Andriej Fricz Modrziewskij, polskij politiczeskij pisatiel epochi rieformacii, konkursnoje soczinienie, udostojennoje zołotoj miedali warszawskim impieratorskim Uniwiersitietom, napisał ..... studient III kursa juridiczeskago fakultieta, czast' I (Odbitka z Warszawskich uniwiersitietskich izwiestij). Warszawa, tipogr. Noskowskago, 1883 (1884), w 8ce, str. 158, LXVI, IV i podobizna in fol. 1 rubel 50 kop.

Na str. I — LXVI: A. Fricii Modrevii, secretarii regii, Lascius et Philaletes, orationes duae, quarum prima de lege homicidii, secunda de decreto conventus, quo pagi civibus adimi permittuntur, a. 1543 et 1559 excusae, nunc denuo in lucem produxit Ed. Dylewski. — Tytuł uzupełniony, ob. „Przewodnik bibliogr.“, VII 111.

E. Felixa. Katechizm dogmatyczno-historyczny czyli przewodnik nauki religijnéj młodemu wiekowi poświęcony przez Felixę E., wydanie drugie przejrzane i poprawione. Warszawa, druk. St. Niemiery, 1884 (1885), w 8ce, str. 471. 1 rubel 50 kop.

Encyklopedya wychowawcza pod redakcyą J. T. Lubomirskiego, E. Stawiskiego, S. Przystańskiego i J. K. Plebańskiego, tom III zesz. 6 (Dziekoński — Elementarz). Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. J. Sikorskiego, 1885, w 8ce większéj, str. 401—484.

Frage, Die polnische, in Bezug auf Preussen und das Deutsche Reich. Thorn, Lambeck, 1885, w 8ce, str. 68. 80 fenig.

GINTL Heinrich E. dr. Die Concurrenzfähigkeit des galizischen Petroleums mit Rücksicht auf die neuen Oelgruben in Sloboda-Rungurska nächst Kolomea, Vortrag gehalten im Club österr. Eisenbahnbeamten in Wien (Technische Vorträge und Abhandlungen, VI). Wien, Spielhagen & Schurich, 1885, w 8ce, str. 27. 40 cnt.

GOLDENBERG Berisch. Die hebräische Sprache und das Judenthum, oder gehört die hebräische Sprache zum Wesen des Judenthums, eine Zeitfrage vom orthodoxen Standpunkte aus beleuchtet, von..... Redacteur der hebr. Monatschrift Noga Hajareach eingeg. im J. 1881. Tarnopol, Verlag des Verfassers, Druck von J. Pawłowski, 1885, w 8ce, str. 9. 30 cnt.

GOŁĘBIOWSKI W. Jesienne plony, poezye, ulotne wierszyki i próbki satyr Gozdawity, tom I. Kraków, nakł. autora, druk. Czasu, 1885, w 8ce małéj, str. 2 nl. i 90. 1 złr.

GRASZYŃSKI Czesław. Wanda, powieść z dziejów Polski pogańskiéj (wierszem. — Czytelnia ludowa, I 2). Poznań, nakł. i druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebiński), 1885, w 8ce, str. 44. 50 fenig.

GRIGOROWICZ W. I. Sławianskija narieczija, lekcii. Warszawa, 1884, w 8ce, str. 2 nl., 158, VII i 1 nl. 1 rubel 50 kop.

HEIMBURG W. Silny duch, powieść, przełożył z niemieckiego J. Majkowski (Dodatek do Bluszczu). Warszawa, M. Glücksberg, 1885, w 8ce, str. 238.

HEINE Henryk. Pamiętniki, przekład Ignacego Matuszewskiego. Warszawa, wydawnictwo Ad. Wiślickiego 72 i 73, druk. Przeglądu tygodniowego, 1885, w 16ce, str. 165. 24 kop.

JAROSZYŃSKI Zygmunt. W sprawie emigracyi Mazurów (Odbitka z Gazety nar.). Lwów, nakł. autora, druk. Gazety nar., 1885, w 8ce małéj, str. 26.

JASTRZĘBIEC Stanisław. Bł. Ładysław z Gielniowa, rys historyczny z piętnastego wieku. Kraków, nakł. autotora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce małéj, str. 322 i 2 nl.

K....... A..... 130 najpiękniejszych i najulubieńszych aryi i melodyi z 30 oper i operetek, zebrał i wydał A..... K......... Lwów, J. Milikowski (P. Starzyk), druk. Pillera i Sp., 1885, w 16ce, str. 190. 90 cnt.

Kalendarz ludowy 1885: Narodnyj kalendar. Warszawa, tipogr. J. Goldmana, w 8ce większéj, str. 4, LXXVI, 87 i 52. 12 kopijek.

Na okładce tytuł inny: „Chołmskij narodnyj kalendar 1885". Zabroniony?

KANTECKI Kl. Polen. Jahresbesichte der Geschichtswissenschaft im Auftrage der historischen Gesellschaft in Berlin herausgegeben, IV Jahrgang. Berlin, 1885, w 8ce, str. 333—348.

Krytyczne sprawozdanie z historycznego ruchu naukowego w Polsce w ostatnich latach.

KIEWLICZ Marya. Dwa przeciwne skutki pijaństwa i wstrzemięźliwości, obrazek ludowy. Warszawa, druk. Fr. Czerwińskiego, 1884, w 16ce, str. 31, z 3 rycinami. 15 kop. = 1 złp.

KNAPIŃSKI Wł. ks. św. t. k. Święty Norbert i jego zakon, początki norbertańskich klasztorów w cyrkaryi polskiéj i nieco z ich dziejów. Warszawa, nakł. wydawcy Encyklopedyi kościelnéj, druk. Fr. Czerwińskiego, 1885, w 8ce, str. 226 i 2 nl. 2 ruble.

KOPYCIŃSKI Adam ks. dr. Kazanie z okazyi prymicyj ks. Władysława Chendyńskiego, wygłoszone w Wielopolu 23 listopada 1884. Tarnów, nakł. ks. J. Skałuby, druk. J. Styrny, 1884, w 8ce, str. 14. 15 cnt.

— O sakramencie pokuty, według zasad św. Alfonsa i innych najznakomitszych autorów, część I wydanie II. Tarnów, nakł. autora, druk. J. Pisza, 1885, w 8ce, str. 326. 2 złr. 25 cnt.

KORYTKOWSKI Józef. Prace literackie..... rzeczywistego radcy stanu, poprzedzone wizerunkiem i życiorysem jego i uzupełnione objaśnieniami przez autora Wrażeń ciechocińskich, wydanie w 100 exemplarzach. Warszawa, nakł. wydawcy, druk. Instytutu głuchoniem. i ociemn., 1885, w 8ce, str. 335 i III.

KOSIŃSKI Władysław dr. Niektóre właściwości mowy pisarzowickiéj (Odbitka z tomu IV Sprawozdań Komisyi językowéj Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 34.

Kosmos, czasopismo polskiego Towarzystwa przyrodników im. Kopernika, pod redakcyą prof. dra Br. Radziszewskiego, zeszyt IV z r. 1885. Lwów, I związkowa druk., w 8ce, str. 93—148, z 4 tablicami.

Treść: Sprawozdanie z XIII zgromadzenia Tow.; Wyciąg z protokołów posiedzeń; Rozwój pojęć naszych o kształcie i wielkości ziemi, przez prof. J. N. Frankego (str. 101—113); Wyspy Komandorskie, przez dra Br. Dybowskiego (c. d., str. 113—127); Badania na dyssocyacyą dwutlenku azotu, przez Edw. i Wład. Natansonów (str. 128—136); Nowe komety i planety w r. 1884, przez dra D. Wierzbickiego (str. 136—140); Kronika naukowa, przez Fr. Bandrowskiego i S. Jentysa; Wiadomości bieżące.

KRASZEWSKI J. I. Pan Twardowskij, powiest' w 2 czastiach. Petersburg, b. w. r. (?), w 8ce, str. 302.

KREUTZ Felix dr. prof. Skały trachitowe w pienińskim pasie wapieni rafowych (Odbitka z tomu XIII Rozpraw Wydziału matem.-przyr. Akade-

mii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 27.

KRIUKOWSKOJ A. Poprostu biez zatiej, komiedija w 3 diejstwijach. Moskwa, 1884, w 4ce, str. 119.

Bałuckiego Dom otwarty, plagiat.

KRUPA J. Wykaz mchów zebranych w Szczawnicy w czerwcu 1884 r. (Odbitka z tomu XIX Sprawozdań Komisyi fizyogr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 3.

— Zapiski bryologiczne z okolic Lwowa, Krakowa i wschodnich Karpat (Odbitka z tomu XIX Sprawozdań Komisyi fizyogr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 32.

KRZYMUSKI Edmund dr. prof. Wykład prawa karnego ze szczególném uwzględnieniem ustaw austryackich, tom I, cześć ogólna dział 1. Kraków, G. Gebethner i Sp., druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. XIV i 336. 3 złr.

KUCZYŃSKI Stefan. Porównanie co do ścisłości sześciu wzorów służących do obliczania przebiegu rocznego ciepłoty w miejscu dąném (Odbitka z tomu X Pamiętnika Wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 4ce większéj, str. 25.

KUKLIŃSKI Rob. Critica Plautina, commentationibus grammaticis illustrata. Berlin, Weidmann, 1884, w 8ce, str. 55. 1 marka 20 fenig.

L. Obrazek, jakich wiele, przez L. (Odbitka z Rocznika samborskiego). Przemyśl, nakł. G. Kohna, druk. S. F. Piątkiewicza, 1884, w 8ce, str. 15. 18 cnt.

LANGIE Kazimierz. Zadadnia kółek rolniczych w Galicyi, książeczka nie dla ludu, lecz dla światłych jego opiekunów, nauczycieli i przyjaciół. Kraków, nakł. autora, druk. związkowa, 1884, w 8ce, str. 78. 50 cnt.

LIGUORI Alfons św. O godności i obowiązkach kapłańskich, przekład polski. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. St. Niemiery, 1885, w 8ce małéj, str. 365 i 2 nl. 1 rubel 20 kop.

ŁEPKOWSKI Józef. Napisy z zabytków krakowskich średniowieczne, zebrane przez ..... zeszyt I (Monumenta epigraphica medii aevi, fasciculus I). Kraków, nakł. Akademii umiej., 1885, fol., str. 1 textu i tablic 24.

ŁOJKO Edward. Felix Łojko jako ekonomista, życiorys i treść sześćdziesięciu dziewięciu tomów jego rękopisów z dziedziny statystyki i dziejów krajowych. Kraków, nakł. Edw. Łojki w stuletnią rocznicę śmierci 19 maja 1879 r., druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 39.

ŁOŚ W. hr. Hrabia-starosta, studyum współczesne, tom I i II. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. związkowa w Krakowie, 1885, w 16ce, str. 242 i 211. 4 złr.

ŁUCZKIEWICZ H. dr. prof. Wykład popularny o chorobie skrofulicznéj czyli rzecz o przypadłościach téj choroby, jéj przyczynach i sposobach ochraniania od niéj dzieci, przystępnie opracował ..... wydanie wznowione. Warszawa, nakł. autora, Gebethner i Wolff, druk. S. Niemiery, 1885, w 8ce, str. 1 nl., III i 174. 60 kop.

MALCZEWSKI Ant. Marya, powieść ukraińska, wydanie nowe. Lipsk, Brockhaus, 1885, w 16ce, str. 88. 1 marka, opr. 1 m. 80 fenig.

MANTEUFEL Gustaw br. Piltyń i archiwum piltyńskie (Odbitka z Biblioteki warszawskiéj.). Warszawa, druk. J. Bergera, 1884, w 8ce, str. IV i 36.

MICKIEWICZ Adam. Konrad Wallenrod, opera w czterech aktach, (akt IV w dwóch obrazach), podług poematu ..... libretto Zygm. Sarneckiego i Wład. Noskowskiego, muzyka Władysława Żeleńskiego. Lwów, druk. ludowa, 1885, w 16ce, str. 58.

Przedstawiona po raz pierwszy we Lwowie w teatrze hr. Skarbka 21 lutego 1885.

Miesiąc św. Józefa, czyli sposób uczczenia oblubieńca N. Maryi P., oraz protektora kościoła katolickiego. Tarnów, nakł. pp. Urszulanek, druk. J.

B. Langiego w Gnieźnie, 1884, w 16ce, str. 92 i IV.

MILEWSKI Józef dr. O kredycie rolniczym, rzecz czytana na walném zebraniu centralnego Towarzystwa gospodarczego dla W. ks. poznańskiego w dniu 9 marca 1885 r. (Odbitka z Dziennika poznańskiego). Poznań, nakł. autora, druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebiński), 1885, w 8ce, str. 28.

MOES-OSKRAGIEŁŁO. Nauka o zdrowiu, o jego zachowaniu i przywracaniu: Nauka leczenia jako umiejętność, oparta na podstawie przyrodzonéj, w przeciwieństwie do sztuki lekarskiéj czyli medycyny, zeszyt 1. Warszawa, G. Sennewald, druk. br. Jeżyńskich (dawniéj J. Ungra), 1885, w 8ce, str. 96. 1 rubel 20 kop., na papierze czerpanym 1 rubel 50 kop.

MROCZKO Fr. Xaw. Z życia żebraków, szkic etnograficzny. Lwów, nakł. autora, 1885, w 8ce, str. 24.

Muzeum, czasopismo Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych, pod redakcyą R. Palmsteina, zeszyt z marca 1885 r. Lwów, J. Milikowski (P. Starzyk), I związkowa druk., w 8ce, str. 113—160.

Treść: W sprawie zastępców nauczycieli (str. 113—122); Sprawy Towarzystwa, przez Sołtysika; Rozprawy i sprawozdania z posiedzeń Wydziału filologicznego Akademii umiej., przez Sz. Matusiaka (str. 125—130); Kronika naukowa, przez Br. Gustawicza, dra M. Maciszewskiego, dra Wł. Zajączkowskiego, K. Bruchnalskiego i dra Z. Samolewicza; Recenzye, przez dra L. Ćwiklińskiego, E. Fiderera, F. Próchnickiego, W. Bruchnalskiego, dra A. Zippera i Fr. Majchrowicza; Rozmaitości z zakresu szkoły i nauki; Rozporządzenia władz.

NOEL L. Lutnia polska, zbiór pieśni i piosenek, obyczajowych i okolicznościowych, miłosnych, aryi i dumek, piosenek wiejskich, mazurków, krakowiaków, kujawiaków, obertasów, piosenek dla rzemieślników, weselnych i różnéj innéj treści, z melodyami, tomik I (Lutnia polska, I 1—6). Poznań, nakł. Księgarni katolickiéj, czcionkami E. Schmädickiego, litogr. T. Szulca, 1885, w 16ce, str. 144 i IV.

NOSSIG Alfred. Tragedya myśli, poemat dramatyczny. Lwów, nakł. L. Czarneckiego, druk. A. Wajdowiczowéj, 1885, w 8ce małéj, str. 2 nl. i 105.

NOWACKI Ant. dr. prof. Jagd oder Ackerbau? ein Beitrag zur Urgeschichte der Menschheit. Zürich, Schmidt, 1885, w 8ce, str. IV i 108. 2 marki 50 fenig.

— Kurze Anleitung zur einfachen Bodenuntersuchung. Zürich, Schmidt, 1885, w 8ce, str. VIII i 120. 1 marka 60 fenig.

OLSZEWSKI K. dr. Relation entre les températures et les pressions du protoxyde de carbone liquide (Odbitka z Comptes rendus). Paris, 27 octobre 1884, w 4ce, str. 2.

— Température de solidification de l'azote et du protoxyde de carbone, relation entre la température et la pression de l'oxygéne liquide (Odbitka z Comptes rendus). Paris, 9 février 1885, w 4ce, str. 3.

ORDĘGA Sigism. von dr. Die Gewerbepolitik Russlands von Peter I — Katharina II, 1682—1762, ein Beitrag zur Geschichte des russischen Gewerbewesens. Tübingen, H. Laupp, 1885, w 8ce, str. X i 139. 3 marki.

Ordo divini officii et missarum pro archidioecesi Mohiloviensi in a. d. 1885. Vilnae, tipogr. Zawadzkago, 1885, w 8ce, str. 231.

— divini officii recitandi sacrique peragendi ad usum almae ecclesiae metropolitanae et archidioecesis Varsaviensis pro a. d. 1885. Varsaviae, sumptibus seminarii metropolitanii, typis St. Niemiera, 1885, w 8ce, str. 149, 2 nl. i 95.

ORZESZKOWA Eliza. Pan Graba, powieść w trzech częściach, część III (Tanie zbiorowe wydanie powieści E. Orzeszkowéj, tom XII). Warszawa, nakł. i druk. S. Lewentala, 1884, w 8ce małéj, str. 206. 1 rubel.

— Cnotliwi, powieść (Tanie zbiorowe wydanie powieści E. Orzeszkowéj, tom XIII). Tamże, 1885, w 8ce małéj, str. 440. 1 rubel.

— Wesoła teorya i smutna praktyka (Tanie zbiorowe wydanie powieści E. Orzeszkowéj, tom XIV). Tamże, 1885, w 8ce małéj, str. 393. 1 rubel.

P. P. Barzykowski o powstaniu r. 1830, napisał P. P. (Odbitka z Przeglądu polskiego). Kraków, druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 78.

PARASIEWICZ Sz. Bibliografia pedagogiczna polska za rok 1883. Lwów, staraniem Towarzystwa pedagogicznego, nakł. autora, I związkowa druk., 1884, w 8ce, str. 1 nl., 38 i 2 nl.

PAWLICKI Stefan dr. Der Ursprung des Christenthums, von..... Professor an der k. k. Universität zu Krakau. Mainz, Fr. Kirchheim, 1885, w 8ce, str. IV, 254 i 1 nl.

PELCZAR Józef ks. dr. prof. Prawo małżeńskie katolickie, z uwzględnieniem prawa cywilnego obowiązującego w Austryi, w Prusiech i w Królestwie polskiém, drugie przejrzane i pomnożone wydanie (pośw. biskupwi Alb. Dunajewskiemu). Kraków, nakł. autora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. 659 i XCVI. 5 złr.

PIERLING S. J. Le Sainte-Siége, la Pologne et Moscou 1582/87. Paris, 1885, w 16ce, str. 185. 2 franki 50 centimów.

PIETRZYCKI Edward. Nauka teoretyczna i praktyczna rachunkowości czyli buchalteryi kupieckiéj, dla użytku szkolnego i domowego, wydanie drugie przerobione i pomnożone, zeszyt 1—3. Lwów, nakł. J. L. Pordesa, druk. O Zukerkandla i syna w Złoczowie, 1885, w 8ce, str. 16 i 16, 17—32 i 17—32, 33—48 i 33—48. Zeszyt po 35 cnt. = 60 fenig. = 30 kop.

POECHE Izydor. Król-bohater, opowiadanie historyczne, napisał dla młodzieży..... autor Matczynych klejnotów (poświęcone drowi M. Zyblikiewiczowi. — Biblioteka historyczna dla młodzieży, tomik III). Brody, nakł. i druk. J. Rosenheima, (1884), w 16ce, str. 62 i 2 nl. 40 cnt.

— Bolesław Krzywousty, opowiadanie historyczne, napisał dla młodzieży..... b. kierownik szkoły w Dąbrowie, autor Dziecięcego światka, Skarbu złotego, Różanego ogródka, Nowéj Genowefy etc. (Biblioteka histor. dla młodzieży, tomik IV). Brody, nakł. i druk. J. Rosenheima, (1884), w 16ce, str. 78. 40 cnt.

POLKOWSKI Ig. Pruvodce po klenotně kathedrály krakovské na Vavelu, polský napsal kněz Hynek Polkovský, podkustos při kathedrále. Praha, nákl. vlastním, tisk. J. Otty, 1885, w 16ce, str. 15 i 1 nl.

PRADEL Jędrzéj ks. Różaniec rozmyślany i odmawiany wedle metody św. Dominika, poświęcony i ułożony dla czcicieli P. Jezusa w N. sakramencie utajonego, na uroczystą adoracyą N. sakramentu, tłómaczenie z francuskiego (przez o. Jakuba Patlewicza, św. t. lektora Zakonu kazn.). Lwów, druk. A. Wajdowiczowéj, 1884, w 16ce, str. 2 nl., 15 i 1 nl.

PRAWDZIC. Jasełka krakowskie, strofy humorystyczne. Kraków, nakł. K. Bartoszewicza, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce małéj, str. 12. 20 cnt.

Protokół narad sądu konkursowego nad modelami na pomnik dla Adama Mickiewicza. Kraków, nakł. Komitetu pomnika Ad. Mickiewicza, druk. Czasu, 1885, w 4ce, str. 7 i 1 nl.

Na końcu podpisani: Karol hr. Lanckoroński, Adam Sierakowski, K. Przezdziecki, Maryan Sokołowski, Alfred Römer, P. Pryliński, Zacharyewicz, Paweł Popiel, Sławomir Odrzywolski, i sekretarz Antoni Beaupré.

PRZEDPEŁSKI Władysław. Kontredans warszawski, ułożony przez..... Warszawa, druk. J. Cotty, 1885, w 16ce, str. 16, z rycinami w texcie. 20 kop.

Przędza złota poetów i prozaików polskich, tom II pod redakcyą Piotra Chmielowskiego ze współudziałem H.

Biegeleisena, S. Krzemińskiego i E. S. Świeżawskiego. Warszawa, nakł. Wł. Maleszewskiego i T. Paprockiego i Sp., druk. E. Skiwskiego, 1885, w 8ce, str. VI i 930. 5 rubli.

J. Lelewel, M. Mochnacki, Karol B. Alex. Hofman, Fr. Skarbek, F. Bernatowicz, Al. Bronikowski, Kl. z T. Hofmanowa, E. z Kr. Jaraczewska, Fr. Morawski, A. E. Odyniec, J. Korsak, Al. Chodźko, Al. hr. Fredro, W. Pol, St. Garczyński, St. Witwicki, K. Gaszyński, M. Gosławski, J. Korzeniowski, W. A. Maciejowski, J. Łukaszewicz, K. W. Wojcicki, M. Baliński, A. Bielowski, T. A. Olizarowski, M. Czajkowski, Al. Groza, J. Borkowski, Al. D. hr. Borkowski, L. Siemieński, D. Magnuszewski, M. Grabowski, M. Wiszniewski, Al. Tyszyński, K. Mecherzyński, Ig. Chodźko, Pl. Jankowski.

Przegląd polski, pod redakcyą dra J. Mycielskiego, zeszyt z marca 1885. Kraków, druk. Czasu, w 8ce, str. 427—638.

Treść: Nowa doktryna, przez M. Bobrzyńskiego (str. 427—438); Barzykowski O powstaniu r. 1883, przez P. P. (dok., str. 439—460); Szujskiego lata szkolne, przez St. Tarnowskiego (str. 461—480); Leonardo da Vinci w świetle najnowszych publikacyj, przez M. T. S. (traszewską, dok., str. 481—521); Studya nad pozytywizmem, I. August Comte, przez dra St. Pawlickiego (c. d., str. 522—566); Projekta konkursowe na pomnik Ad. Mickiewicza, przez L. Zarembę (str. 567—586); Przegląd polityczny, przez B. E.; Ks. Zygmunt Golian, wspomnienie pośmiertne, przez St. Tarnowskiego.

— powszechny, pod redakcyą ks. M. Morawskiego T. J., zeszyt z marca 1885. Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., w 8ce większéj, str. 325—496.

Treść: Stronnictwo patryotyczne na wielkim sejmie i po upadku konstytucyi, przez L. Dębickiego (str. 325—345); Filozofia założycieli nowożytnéj fizyki, przez ks. M. Morawskiego T. J. (str. 346—370); Nowo znaleziona nauka Dwunastu apostołów, przez ks dra Chotkowskiego (dok., str. 371—384); Mikołaj Trąba, pierwszy prymas polski, przez ks. Korytkowskiego (c. d., str. 385—404); Gordon i Mahdi, ostatnia kartka z dziejów Sudanu, przez M. Stecką (str. 405—424); Pojęcie o Bogu w chrześciaństwie i u filozofów, przez ks. A. Langera T. J. (c. d., str. 425—435); Przegląd piśmiennictwa: 1. Monumentów Poloniae histor. tom IV, przez ks. Ig. Polkowskiego, 2. Przegląd pism peryodycznych, przez dra Ig. Skrochowskiego; Bibliografia; Sprawozdanie z ruchu religijnego, społecznego i naukowego; Literatura litewska, przez M. Dowojnę Sylwestrowicza (str. 491—495).

Przewodnik naukowy i literacki, pod redakcyą A. Krechowieckiego, zeszyt z marca 1885. Lwów, druk. Wł. Łozińskiego, w 8ce, str. 193—288.

Treść: Epizod Rakoczowy w dziejach Augusta II, przez K. Jarochowskiego (c. d., str. 193—205); Dwukrotny proces Galileusza, przez dra A. Wołyńskiego (c. d., str. 206 — 219); Wyniesienie na tron Stanisława Augusta, przez G. Meinerta (c. d., str. 220—235); Ludwik Nabielak, przez Wł. Zawadzkiego (c. d., str. 236—242); Fr. Grillparzer, przez dra A. Zippera (c. d., str. 243—252); Udział Polaków w uprawie prawa międzynarodowego, przez dra Fr. Kasparka (c. d., str. 253 —259); Geneza Trybunału koronnego, przez dra O. Balzera (c. d., str. 260—267); Wezuwiusz i jego historya, przez dra Sasa (c. d, str. 268—280); Kronika literacka.

— do opisu dawnych pomników sztuki, z dołączeniem XV tablic typów budownictwa, rzeźby i malarstwa, ułożony przez delegacyą komitetu Towarzystwa zach. sztuk pięknych w Królestwie polskiém, w osobach przewodniczącego Alexandra Lessera, oraz członków Edwarda Cichockiego, Marcina Olszyńskiego i Konstantego Wojciechowskiego (Odbitka z Sprawozdania Komitetu Tow. zach. sztuk pięknych w Król. polsk. za r. 1882). Warszawa, druk. K. Kowalewskiego, 1883, w 4ce, str. 16 i XV tablic litogr.

RAFALSKI W. Warszawski rocznik adresowy firm handlowych, przemysłowych i rękodzielniczych na 1885 rok, wydawnictwa rok IX. Warszawa, nakł. wydawcy, druk. br. Jeżyńskich (dawniéj J. Ungra), 1885, w 8ce, str. 10 nl., 16, 62, 6 nl., 266, 86 i 2 nl. Opr. 80 kop.

REWOLIŃSKI T. dr. med. Medale religijne, odnoszące się do kościoła kato-

lickiego we wszystkich krajach dawnéj Polski, znajdujące się w zbiorze ..... część I: Medale Matki boskiéj w cudownych jéj wizerunkach różnych miejscowości dawnéj Polski, oraz w rozlicznych jéj nazwach i przymiotach, w jakich czczoną była i jest przez Polaków. Kraków, nakł. M. Kurnatowskiego, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 4ce, str. 8 nl. i 100, z XVII tabl. litogr.

RIEDL Kasimir o. Tow. J. Cztenia o Preczystoj i Prebłahosłowennoj diwi Maryi, wtoroje poprawłene izdanie (Knyżki pobożnyi dla wirnych kożdoho stanu, tom XXV). Krakow, nakł. o. M. Mycielskoho T. J., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 16ce, str. 144. 20 cnt., opr. 30 cnt.

Rocznik Kółek rolniczo-włościańskich w W. księstwie Poznańskiém, XI. Poznań, nakł. i druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebiński), 1885, w 8ce, str. XVI, 123 i 18 nl.

Przemówienia patrona M. Jackowskiego i Sprawozdania z czynności.

Ruś prykarpatskaja (Misiacznoje prykłożenije k' Słowu XXVlitniago izdanija, cz. 1). Lwiw, redaktor-izdatel Wenedykt M. Płoszczanskij, typogr. stauropig. Instituta, 1885, w 8ce, str. 48.

Na str. 1—44: W. M. Ploszczanskij, Sambor w Halicii, po dannym iz oblasty istorii, topografii, statystyki i etnografii.

SANTAGATA Domenico prof. La Polonia, discorsi del ..... presidente dell' Accademia Ad. Mickiewicz. Bologna, Accademia Ad. Mickiewicz, tipogr. militare, 1885, w 8ce małéj, str. 2 nl., XV i 166.

SATKE Władysław. O wodzie, urywek z geologii (Biblioteczka dla dzieci i młodzieży ku rozrywce i nauce, książeczka IV). Złoczów, nakł. i druk. O. Zukerkandla i syna, 1885, w 16ce, str. 54. Opr. 25 cnt.

Sbornik swiedienij o podolskoj gubiernii, wyp. III. Kamieniec podolskij, 1884, w 8ce, str. 2 nl., 102 i 8 tablic. 1 rubel 20 kop.

SCHILLER Fr. Dzieła poetyczne i dramatyczne, ilustrowane przez znakomitych artystów, zeszyt 27 i 28. Lwów, nakł. F. H. Richtera (Altenberga), druk. F. A. Brockhausa w Lipsku, 1885, w 4ce, str. 313—336 i 313—336. Zeszyt po 45 cnt. = 75 fenig. = 40 kop.

27. Intryga i miłość, Don Karlos; 28. Oblubienica z Mesyny, Wilhelm Tell.

SEMBRATOWYCZ Sylwester, episkop juliopołytanskij, apostolskij administrator, Wsieczestnomu świaszczenstwu gr. kat. archieparchii lwowskoj. Lwiw, typogr. stawropih. Instytuta, 3 fewrała 1885, w 4ce, str. 7.

List pasterski, nr. 1132.

SIEDLECKI Jan ks. 40 nowen do N. Maryi P. Kraków, druk. Uniw. Jag., 1884 (1885), w 12ce, str. 252 i 2 nl.

SMOLIKOWSKI Paweł ks. Wspomnienia misyonarza bułgarskiego z wojny rosyjsko-tureckiéj 1877/78 (Odbitka z Misyi katolickich). Kraków, nakł. autora, druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 30.

Spis wykładów odbywać się mających w c. k. Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie w półroczu letniém roku szkolnego 1884/5. Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 4ce, str. 23.

Sprawozdanie c. k. Rady szkolnéj krajowéj o stanie wychowania publicznego w roku szkolnym 1881/2 i 1882/3: Szkoły ludowe i seminarya nauczycielskie. Lwów, nakł. c. k. Rady, druk. Wł. Łozińskiego, 1884, w 4ce większéj, str. 54 i 2 nl.

— Towarzystwa polskiego bratniéj pomocy i Czytelni polskiéj w Czerniowcach za r. 1884. Czerniowce, druk. R. Eckhardta, (1885), w 8ce, str. 24.

— z piśmiennictwa naukowego polskiego w dziedzinie nauk matematycznych i przyrodniczych, rok II 1883. Warszawa, z zapomogi Kasy im. Mia-

nowskiego, 1885, w 8ce, str. III, 1 nl., 220 i 2 nl. 1 rubel.

— z wystawy inwentarza żywego i przedmiotów z chowem i pracą koni związek mających, odbytéj w Warszawie w miesiącu czerwcu (Odbitka z Gazety rolniczéj). Warszawa, staraniem Komisyi wystawowéj, druk. Noskowskiego, 1885, w 8ce, str. 3 nl. i 332. 1 rubel.

ST. G. F. von. Vom Cheder zur Werkstätte, eine Erzählung aus dem Leben der Juden in Galizien von F. v. St. G. Wien, A. Hölder, 1885, w 8ce, str. 40. 30 cnt.

STAGRACZYŃSKI J. ks. Biblioteka kaznodziejska, czasopismo poświęcone kaznodziejstwu, tom V marzec-kwiecień 1885. Poznań, nakł. Księgarni katolickiéj, druk. Kuryera poznańskiego, 1885, w 8ce, str. 129—256.

STECKA Marya. Gordon i Mahdi, ostatnia kartka z dziejów Sudanu (Odbitka z Przeglądu powszechnego). Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. 22.

Stowarzyszenie pierwsze ogólne urzędników austryacko-węgierskiéj monarchii, jego powstanie, działalność i korzyści, jakie członkom nastręcza, przedstawił urzędnik państwowy w Galicyi. Kraków, nakł. D. E. Friedleina, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 36.

SULIGOWSKI Adolf. Nowe sądy w Królestwie polskiém (Odbitka z Ateneum). Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. K. Kowalewskiego, 1884, w 8ce większéj, str. 45. 50 kop.

ŚWITKOWSKI Mieczysław. Nowy pospieszny sposób obliczania przekrojów poprzecznych dla robót ziemnych, podał..... inż. dypl. przez szkołę dróg i mostów w Paryżu (Odbitka z Czasopisma technicznego). Lwów, nakł. Towarzystwa politechnicznego, I związkowa druk., 1884, w 8ce, str. 30, 2 nl. i tabl. litogr. in fol.

SYROKOMLA Wł. Chatka w lesie, dziwactwo dramatyczne w pięciu ustępach, część I (Biblioteka Mrówki, tom 190). Lwów, Księgarnia polska, druk. J. Czaińskiego w Gródku, (1885), w 16ce, str. 55. 20 cnt.

— Chatka w lesie, dziwactwo dramatyczne, część II (Biblioteka Mrówki, tom 191). Tamże, (1885), w 16ce, str. 63. 20 cnt.

— Wiejscy politycy, komedya w 3 aktach wierszem (Biblioteka Mrówki, tom 192). Tamże, (1885), w 16ce, str. 72. 20 cnt.

— Wyrok Jana Kazimierza, dramat historyczny w 4 aktach (Biblioteka Mrówki, tom 193). Tamże, (1885), w 16ce, str. 83. 20 cnt.

— Możnowładcy i sierota, dramat historyczny z XVII w. w 4 aktach a 5 odsłonach (Biblioteka Mrówki, tom 194). Tamże, (1885), w 16ce, str. 72. 20 cnt.

— Stare wrota, poemat (Biblioteka Mrówki, tom 195). Tamże, (1885), w 16ce, str. 80. 20 cnt.

Szkaplerz biały na cześć św. Józefa, opiekuna kościoła powszechnego, od Leona XIII papieża na dniu 13 lutego 1884 potwierdzony, błogosławieństwem obdarzony i zalecony, by był rozpowszechniany, a dla dyecezyi krakowskiéj odpustem 40 dni ubogacony. Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 12ce, str. 23.

SZYMKO. Bomba (Biblioteczka humorystyczna dla porządnych ludzi, I). Kraków, nakł. K. Bartoszewicza, druk. W. Korneckiego, 1885, w 32ce, str. 61 i 1 nl. 20 cnt.

TATOMIR Lucyan. † Karol Wild, wspomnienie pośmiertne, przez L. T. (Odbitka z nru 11 Szkoły). Lwów, druk. związkowa, 1885, w 4ce większéj, str. 2 nl.

TOEPPEN M. dr. Acten der Ständetage Preussens unter der Herrschaft des Deutschen Ordens, IV Band 2 Lieferung, Aug. 1453 — September 1457 (Publication des Vereins für die Geschichte der Provinzen Ost- und West-

preussen). Leipzig, Duncker & Humblott, 1884, w 8ce, str. 401—682. 6 marek.

UDZIELA Seweryn. Jak to przyjść do majątku, złota książeczka dla rzemieślników (Wydawnictwo ludowe, IV 3). Lwów, nakł. Komitetu, redaktor Sz. Parasiewicz, druk. A. Wajdowiczowéj, 1885, w 16ce, str. 53. 10 cnt.

URBANOWICZ Petrus dr. Drei Fälle von Schädelverletzungen im Gebiete der beiden centralen Hirnwindungen, ein Beitrag zur Trepanationsfrage. Frankfurt a. M., Knauer, 1885, w 8ce, str 25. 75 fenig.

WALEWSKI Kolonna Graf. Beiträge zur Geschichte der polnischen Münzstätten 1588—1624 (Odbitka z Zeitschrift für Numismatik, XII). Berlin, Weidmannsche Buchhandlung, (1885), w 8ce, str. 75, 1 nl. i tabl. litogr. XV—XXXIII.

St. hr. Walewskiego Trojaki koronne Zygmunta III w przekładzie niemieckim.

WEBER Jan. Krótka gramatyka języka polskiego do początkowego użytku w szkole i w domu, przez ..... z dodatkiem pisowni przez prof. dra Jerzykowskiego. Września i Lipsk, nakł. i druk B. Niklasa, 1885, w 8ce małéj, str. VI, 131 i 1 nl. 1 marka.

Wiadomości farmaceutyczne, organ warszawskiego Towarzystwa farmaceutycznego pod redakcyą K. Wendy, nr. 3—6 z 1 lutego — 15 marca r. 1885. Warszawa, druk. M. Ziemkiewicza, w 8ce, str. 45—64 65—84, 85—100 i 101—120.

Na str. 101—107: Najnowsze poglądy na istotę cholery, przez dra Teodora Dunina.

WILCZYŃSKI Albert. Kłopoty starego komendanta, obrazki naszych czasów, opowiadanie, tom I (Zbiorowe wydawnictwo pism A. Wilczyńskiego, tom I). Warszawa, nakł. redakcyi Biesiady literackiéj i Tygodnika mód i powieści, druk. E. Skiwskiego, 1885, w 8ce małéj, str. 243, z portretem autora. 60 kop.

WOELKY C. P. dr. Urkundenbuch des Bisthums Culm, Theil I Heft 2: Das Bisthum Culm unter dem Deutschen Orden 1243—1466 (Neues preussisches Urkundenbuch: Westpreussischer Theil, II 1). Danzig, Th. Bertling, 1885, w 4ce, str. 281—526. 10 marek.

WOLFF Józef. Senatorowie i kniaziowie litewscy: Pacowie, materyały historyczno-genealogiczne, ułożone i wydane przez ..... Petersburg, druk. F. Suszczyńskiego, 1885, w 8ce, str. X i 377, z 4 rycinami. 3 ruble 50 kop.

— Żyd ministrem króla Zygmunta, szkic historyczny. Kraków, nakł. autora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 16ce, str. 40. 30 kop. = 40 cnt.

Zbiór prac z kliniki lekarskiéj prof. dra Korczyńskiego w Krakowie, zesz. XI (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 1 nl. i 115, z tabl.

Rozprawy drów: Wł. Gluzińskiego, W. Jaworskiego, A. Wolframa i A. Gluzińskiego.

Zebranie ogólne członków komitetu Towarzystwa rolniczego krakowskiego i delegowanych Towarzystw rolniczych okręgowych dnia 10 i 11 marca 1884. Kraków, nakł. Tow., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. 45.

Nakład po wydrukowaniu zniszczony.

ŻMICHOWSKA Narcyza (Gabryela). Pisma, z życiorysem autorki, skreślonym przez dra Piotra Chmielowskiego, wydanie uskutecznione staraniem redakcyi Bluszczu, tom I. Warszawa, nakł. M. Glücksberga, druk. S. Orgelbranda synów, 1885, w 8ce małéj, str. XLVI, 282 i II, z portretem autorki. 1 rubel.

Żywot św. Patrycyusza, arcybiskupa i apostoła w Hibernii, pisany przez Jocelina mnicha, Probusa Jolandczyka, Rycharda Stanichursta i wielu innych, żył około r. p. 458, przedruk oryginalny z dzieła obszernego p. t. Nowe żywoty świętych. Wadowice, nakł. i druk. Fr. Foltyna, 1885, w 16ce, str. 63.

KRONIKA.

☞ **Sz. autorów, nakładców i księgarzy,** nadsyłających łaskawie pod opaską do redakcyi pisemka naszego wydawnictwa swoje, dla pomieszczenia takowych w dziale „Nowości“ w najbliższym nrze „Przewodnika bibliogr.“ — za co tak swojém jak i czytelników naszych imieniem publicznie w tém miejscu winne i serdeczne zasyłamy im dzięki — pozwalamy sobie dodatkowo uprzejmie upraszać o łaskawe, jeżeli i o ile to być może, zanotowanie ołówkiem lub czémkolwiek na rogu nadsyłanych publikacyj ich ceny sklepowéj w walucie miejscowéj. Przepisy pocztowe — o ile nam wiadomo — nie stoją temu bynajmniéj na przeszkodzie, a jak Sz. autorowie, nakładcy i księgarze, których pamięci i drogim zawsze dla nas względom ponownie w tém miejscu polecić się ośmielamy, sami zważyć zechcą, wyświadczy się przez to wcale poważnym gronom interesowanych w szerokich kołach czytelników i pracowników pod każdym względem rzetelną w bardzo licznych wypadkach przysługę.

= **Felix Łojko** jako ekonomista, życiorys i treść sześćdziesięciu dziewięciu tomów jego rękopisów z dziedziny statystyki i dziejów krajowych. Kraków, nakł. Edwarda Łojki w stuletnią rocznicę śmierci 19 maja 1879 r., 1885, w 8ce, str. 39.

Nader ciekawa i z bardzo wielu względów przy obudzonym u nas dzisiaj ruchu na polu naukowém wielce pożądana publikacya bibliograficzna, wydana przez Edw. Łojkę na uczczenie stuletniéj rocznicy śmierci zasłużonego protoplasty, św. p. Felixa Ł., onego czasu górującego nad innymi szlachetnym zapałem i bogatą wiedzą konfederata barskiego, a potém znakomitego statysty i autora bardzo wielu prac i rozpraw historyczno-krytycznych, z których część tylko za życia, († w Warszawie 19 maja r. 1779), drukiem ogłosić zdołał, pozostawiając resztę potomności w bogato nagromadzonych i wzorowo uporządkowanych materyałach rękopiśmiennych. Zebrane po jego zgonie w 69 grubych tomach in fol., przeszły cenne po nim z zakresu statystyki i dziejów krajowych materyały najprzód w posiadanie T. Czackiego do Porycka, gdzie na 32½ osobnych arkuszach starannie opracowany wygotował dla nich index, czyli spis zawartéj w nich treści, nieodżałowanéj pamięci gorliwy pracownik i uczony bibliotekarz, Ł. Gołębiowski. Z Porycka zaś na Wołyniu dostały się z biegiem czasu tytułem kupna do zbiorów im. Czartoryskich w Puławach, skąd przewiezione zostały zrazu do Sieniawy, późniéj do Paryża, obecnie zaś, w niezwykłém poszanowaniu przechowywane, znajdują się w bibliotece im. Czartoryskich w Krakowie, oddane za wolą Dostojnego właściciela na użytek publiczny dla pracujących na niwie naukowéj historyków i specyalistów. Bogaty téż spis nie mniéj bogatéj ich zawartości, wygotowany przed laty przez Gołębiowskiego, uznał obecnie za stosowne Sz. potomek znakomitego w swoim czasie statysty i historyka ogłosić publicznie drukiem w dziełku, o którém mowa, czcząc niém zarazem godnie pamięć stuletniéj rocznicy śmierci dobrze dla społeczeństwa zasłużonego obywatela i pisarza a przodka swojego. A jak istotnie wielkie bogactwa w nich nagromadzone, wystarczy, gdy choćby same tylko główniejsze tytuły owych 69 foliantów w tém miejscu przytoczymy: „Monety“, „Mennice i monety dawne polskie“, „Monéty zagraniczne“, „Skarb“, „Skarb za Stanisława Augusta“, „Skarb zagraniczny“, „Podatki i pomiar ziemi polskiéj“, „Pomiary gruntów, łany“, „Cena zboża w Polsce“, „Kruszce“, „Sól“, „Targi w Polsce, cena rzeczy“, „Handel gdański“, „Ludność i jéj upadek w Polsce“, „Wojsko i hetmani“, „Stan wojska“, „Wojsko zagraniczne“, „Politica“, „Zbiór historyi, geografii i rządu narodu polskiego“, „Król, szlachta, miasta, kmieci, starostwa, dysydenci“, „Duchowieństwo“, „Zbiór aktów publicznych z Mołdawią i Turkami, tudzież inwentarz papierów w skarbie królewskim, przez Kromera“, „Interesa zagraniczne“, „Miasta pruskie“, „Kurlandya“, „Ruś“, „Zbiór aktów publicznych względem Prus i Litwy“, „Litwa, Podole, Wołyń, Podlasie“, „Inflanty, Wielkopolska“, „Wielko- i Małopolska“, „Małopolska i Prusy“, „Pomerania i Gdańsk“, „O Slawonach“, „Mazowsze i Dobrzyń“, „Zbiór aktów publicznych względem Sandomierza i Sieradza“, „Kancelarya, modele pism“, „Causae forenses“, „Zbiór urzędów w Koronie i Litwie“, „Ordynacya ostrogska“.

= **Katalog** der Bibliothek des k. k. Infanterie - Regiments Graf Auersperg Nro 40. Rzeszów, 1885, w 8ce, str. 68.

Druga to już — o ile wiadomości nasze sięgają — garnizonowa biblioteka galicyjska, która spełniając godnie przyjęte wobec czytelników swoich obowiązki trudne, uznała za stosowne i potrzebne ogłosić drukiem publicznie Kat. zbiorów swoich. Wcale bo-

gaty księgozbiór garnizonu krakowskiego posiada — jak wiadomo, ob. „Przewodnik bibliogr.“, VI 185 i n. — drukowane Katalogi już od r. 1879 i 1883, obecnie zaś poszedł za pięknym jego śladem i wystąpił z podobną publikacyą pożyteczną Sz. zarząd biblioteki c. k. pułku rzeszowskiego. Wydany właśnie przez niego w tamtejszéj drukarni J. A. Pelara (H. Czernego) pod każdym względem bardzo wzorowo i starannie Kat. zbiorów bibliotecznych zawiera podzielony systematycznie na materye wykaz 1384 dzieł, map i atlasów, między którymi nie brak wcale publikacyj do przeszłości i obecnych stosunków krajowych, jako téż podręczników do nauki języków polskiego i ruskiego (str. 50 i n.), a nawet bliżéj nas obchodzić mogących rzeczy rękopiśmiennych, jak n. p. pod nrem 217 (str. 32) hr. Crenneville „Lager-Anmerkungen aus den J. 1768/1780“, pisane r. 1792 w Kołomyi.

= **Antiquarisches** Bücher-Verzeichniss No 150 von J. A. Stargardt in Berlin: Bibliotheca slavica, Russland, Polen, Preussen, Türkei, Ungarn, Scandinavien. Berlin, 1885, w 8ce, str. 30.

Autografów, rękopisów, portretów, dzieł i broszur 601, niewliczając w to 25 dz. nakładowych i komisowych; wszystkie podzielone na: 1. „Autographen, Manuscripte, Portraits“; 2. „Russland“; 3. „Polen, Preussen“ (str. 15—25, nry 284—530); i 4. „Türkei, Ungarn, Scandinavien“.

= **Catalogue** de livres anciens et modernes en divers genres et de livres rares et précieux en plusieurs langues, relatifs a la Pologne, a la Bohème, a la Lithuanie et a la Prusse, composant la bibliothèque de M***. Paris, Labitte, 1885, w 8ce, str. 64.

Dzieł i broszur z w. XV i nn., wystawionych na sprzedaż publiczną, nrów 407; wszystkie alfabetycznie zestawione, według dwóch działów: I. „Divers“, II. „Ouvrages relatifs aux pays slaves“ (nry 166—407, str. 21—64).

= **Förteckning no 18** öfver en stor och dyrbar boksamling af planschverk, historia, äldre teologi, numismatik, skrifter rörande Amerika och Ryssland, Svensk och Utländsk vitterhet, tidskrifter, rariora i olika ämnen m. m., samt historiska gravyrblad, plakat, svenska och utländska dyrbarare gravyrer m. m., onsdagen den 15 april 1885 och följande dagar i H. Bukowskis lokal. Stockholm, 1885, w 8ce, str. 102. 50 öre.

Bogaty Kat. aukcyjny rękopisów, druków i rycin do przeszłości skandynawskiéj, między którymi nie brak także wcale poważnych i rzadkich rzeczy, zwłaszcza w dziale rękopisów i rycin, do spraw szwedzko-polskich.

= **Katalog** dzieł nakładowych i komisowych K. Bartoszewicza w Krakowie. Kraków, 1885, w 16ce, str. 16.

Zgrabnie wydany zawiera Kat. około 160 rozmaitéj treści, przeważnie zaś historycznych i literackich publikacyj z kilku lat ostatnich, między którymi nie brak także dzieł pierwszorzędnych naszych pisarzy, jak św. p. Jul. Bartoszewicza i innych. Szczególniejszą zaś uwagę w Kat. młodéj i nader ruchliwéj firmy krakowskiéj zwraca na siebie (str. 15) nieznajdujące się jeszcze dotąd — o ile przynajmniéj nam wiadomo — w handlu księgarskim „Album rysunków i szkiców Kossaka, Benedyktowicza, Löfflera, Pruszkowskiego, Rybkowskiego, Lipińskiego i innych“, którego już I a nawet i II zeszyt w ciągu r. b. z druku wyjść miały.

= **Katalog nr. V** księgarni, wypożyczalni i antykwarni J. L. Pordesa we Lwowie, ul. Trybunalska 1. (1885), w 8ce małéj, str. 48.

Razem 688 publikacyj, mianowicie z zakresu „Historya, podróże, geografia, pamiętniki i t. p.“ dzieł i broszur polskich 604 (str. 1—44), z działu zaś „Poezye“ dz. i br., także wyłącznie w języku polskim, 84 (str. 44—48), prawie wszystkie z wieku bieżącego. Starannie zresztą według abecadła uporządkowany Kat., nadaje się przedewszystkiém dla kompletujących wydawnictwa zbiorowe, jako téż dawniejsze czasopisma polskie. Roi się w nim bowiem formalnie od różnych dzieł i dziełek, drukowanych przed laty przez Turowskiego w „Bibliotece polskiéj“ w Sanoku, Przemyślu i Krakowie; roi się nie mniéj od nader licznych roczników, tomów a nawet i luźnych zeszytów dawniejszych naszych pism czasowych, jak: „Biblioteka warszawska“, „Czas, dodatek miesięczny“, „Dziennik literacki“, „Gazeta korespondenta warszawskiego“, „Gaz. lwowska“, „Gaz. warszawska“, „Goniec krakowski“, „Pamiętnik warszawski“, „Nowy pamiętnik warsz.“, „Przegląd polski“ krakowski, „Rozmaitości“ lwowskie i inne.

= **Katalog** nowych książek polskich za miesiąc styczeń i luty 1885 r., do nabycia w księgarni nakładowéj Ant. Lesmana w Warszawie, Zgoda 1, zestawił i wydał A. Lesman. Warszawa, 1885, w 8ce, str. 10.

Czysto i pięknie u Noskowskiego wydrukowany Kat., po którego nagłówku „za miesiąc styczeń i luty 1885 r.“ spodziewać się należy, że także na przyszłość w pewnych odstępach czasu pojawiać się będzie, zawiera 117 ponumerowanych tytułów różnych publikacyj polskich z kilku ostatnich miesięcy. Wydaniem jego wcale wymowny

Sz. firma złożyła dowód swoich dobrych chęci przyczynienia się wedle możności i wiedzy do nadania u nas ruchowi książkowemu wyraźniejszego tętna, za co jéj też co najmniéj rzetelne z naszéj strony należy się uznanie.

= **Archiwa** łomżyńskie i siedleckie przewiezione już zostały do Warszawy, „zwiezienie zaś archiwum akt dawnych z Lublina i Kalisza — jak zapewnia w nrze 52 z 21 lutego „Kuryer warszawski“ — zostało decyzyą władzy wyższéj czasowo wstrzymane“.

= **Autografów** zbiór prześliczny, złożony z 100 listów królowéj Bony, z własnoręcznymi jéj podpisami i pieczęciami, wystawiono w księgarni K. Bartoszewicza w Krakowie na sprzedaż publiczną. Zebrane w tomie oddzielnym i jeszcze przed stu laty razem oprawione, należały bowiem niegdyś do zbiorów biblioteki im. Załuskich warszawskiéj, piękną stanowią całość, tém wdzięczniejszą, że wszystkie prawie, jużto w sprawach prywatnych już publicznych, pisane swego czasu do Jana Dantyszka. Oby tylko bibliomanów zagranicznych nie zwróciły uwagi na siebie. i nie powędrowały gdzie daleko od nas w strony zamorskie!

= **Białe kruczę** z pod Wawelu, przed kilku zaledwie tygodniami puszczone na widok publiczny — niestety nader krótki i niefortunny dla siebie — zasyła niniéjszem za pośrednictwem naszém wszystkim P. T. bibliomanom i bibliotekarzom polskim uniżone ukłony swoje. Wydrukowane na początku marca r. b. w 300 exemplarzach u Wł. L. Anczyca i Sp. p. t. „Zebranie ogólne członków komitetu Towarzystwa rolniczego krakowskiego i delegowanych Towarzystw rolniczych okręgowych dnia 10 i 11 marca 1884“ (w 8ce, str. 45), rozeszło się biedactwo tylko w kilkunastu ex. między delegowanych Tow., reszta zaś jego — powiadają, że „przeszło 260“ — ponieważ zawierało „fałsze, tendencyjne przekręcenia i niedorzeczności“, skazana została w drugim dniu zebrania delegowanych „na zagładę“, i faktycznie w lokalnościach Tow. na stosie zgorzała. W oględny nadzwyczaj sposób o powodach tak tragicznego losu jego wspomina miejscowa „Reforma“ w nrach 60 i 64 z 14 i 19 marca, w sprawozdaniu z posiedzeń Tow.; skądinąd wszakże dochodzi nas wiadomość, że skazania biedactwa na całopalenie i wzbogacenia bibliografii naszéj jeszcze jedném „białém kruczęciem“, domagał się przedewszystkiém znany i zasłużony amator białych kruków, M. Pawlikowski, Czcigodny delegat Tow. i — jak wiadomo — właściciel doborowéj biblioteki im. Pawlikowskich medyckiéj we Lwowie.

= **Bibliografią pedagogiczną** polską za r. 1883 ogłosił świeżo w osobném wydaniu (w 8ce, str. 38 i 2 nl.) znany dobrze Sz. czytelnikom „Przewodnika bibliogr.“, gorliwy i zasłużony pracownik i pedagog, Sz. Parasiewicz. Odkładając dla braku miejsca podanie o niéj bliższéj wiadomości do przyszłego miesiąca, pozwalamy sobie już teraz zwrócić uwagę poważniejszych sfer naszych na pracę ze wszech miar gorącego uznania i polecenia godną.

= **Drukarnia** „Gazety narodowéj“ we Lwowie, należąca do spółki J. Dobrzański & K. Groman, przeszła na własność spółki dr. Czerwiński & K. Groman.

= **Jahresberichte** „der Geschichtswissenschaft“, wydawane w Berlinie imieniem tamtejszego Towarzystwa historycznego przez drów Hermanna, Jastrowa i Edm. Meyera, umieściły w najnowszym, z rzędu już IV roczniku obszerne sprawozdanie krytyczne (str. 333—348) pióra Kl. Kanteckiego o ruchu naukowym w zakresie dziejopisarstwa polskiego w ostatnich czterech latach.

= **Katalog krytyczny** „książek dla dzieci i młodzieży“, w braku specyalnego u nas pisma, poświęconego wyłącznie zdrowéj krytyce naukowéj i literackiéj wydawnictwo w wysokim stopniu pożyteczne i pożądane, którego pierwszą edycyą pióra Ad. Dygasińskiego nadzwyczaj przychylnie w roku przeszłym światła przyjęła publiczność, (ob. „Przewodnik bibliogr.“, VII 13 i 82), zamierza obecnie nakładowa księgarnia A. Lesmana w Warszawie w nowéj, znacznie rozszerzonéj i uzupełnionéj wypuścić na widok publiczny szacie. Sz. właściciel znanéj firmy ogłosił nawet w tym celu w poważniejszych pismach warszawskich treściwy list otwarty, który dla ważności przedmiotu z całą przyjemnością w tém miejscu powtarzamy, polecając zarazem gorąco poruszoną w nim sprawę łaskawym względom polskich autorów, wydawców i księgarzy. List otwarty brzmi w całości: „W roku zeszłym wydałem „Krytyczny katalog książek dla dzieci i młodzieży“, opracowany przez p. Adolfa Dygasińskiego. Pożyteczność wydawnictwa tego została powszechnie uznaną. Obecnie zamierzam Katalog ten dopełnić, i w tym celu upraszam pp. księgarzy i wydawców o nadesłanie pod moim adresem (Warszawa, ul. Zgoda, nr. 1), po exemplarzu odnośnych książek, o ile takowe w dotychczasowym Katalogu nie były zamieszczone; po zużytkowaniu książki będą zwrócone. Ponieważ wydawnictwo to ma na celu wyłącznie użytek publiczny,

sądzę, że inne pisma nie odmówią powtórzenia niniejszego listu. Antoni Lesman".

= **Katalog rękopisów** biblioteki im. Branickich w Suchéj przedłożył bibliotekarz tamtejszego księgozbioru, dr. Żmigrodzki, Wydziałowi filologicznemu Akademii umiej. w Krakowie. Kat. obejmuje 216 w porządku chronologicznym ułożonych kodexów rozmaitego pochodzenia, głównie po Jezuitach i Piarach, jako téż najróżnorodniejszéj treści „Collectanea" historyczne, literackie, polityczne, jurydyczne i t. p., mianowicie: 1 z wieku XIII, 2 z w. XIV, 5 z w. XV, 22 z w. XVI, 60 z w. XVII, 112 z w. XVIII i 14 z w. XIX. Po przelotném Kat. obejrzeniu zalecałyby się podług niego przedewszystkiém rękopisy: „Gesta Romanorum", pisane przez Ludwika ze Sandomierza r. 1430; „Statuta" Taszyckiego z r. 1532; „Zbiór poezyj" Andrzeja Krzyckiego; „Brewiarz" łaciński, pisany w latach 1546/7 w Łowiczu, z tłómaczeniem polskiém niektórych modlitw i sentencyj; „Dyaryusz sejmu piotrkowskiego 1548"; „Gesta Sigismundi I, regis Poloniae"; „Pisma" St. Orzechowskiego; „Statuta" P. Szczerbica; „Proces prowadzenia Dymitra Iwanowicza (Samozwańca), terazniejszego cara monarchy moskiewskiego", z początku w. XVII; „Dyaryusz elekcyi Władysława Zygmunta IV"; „Rachunki dworu królewskiego" z lat 1641/4; „Notabilia in Polonia", historya doprowadzona do czasów Jana III; „Akta sądu zamku suskiego" z lat 1677/1788; „Sprawozdanie komisyi królewskiéj po lustracyi zamku krakowskiego i jego archiwum r. 1681"; „Statuta juris Armenici" z r. 1694; „Sobiesciana"; „Historya Ormunda, królewicza numidyjskiego", z w. XVII; „Koleander wierny", z w. XVIII; „Liber dramatum scholarum Lublinensium Soc. Jesu a Septembri a. 1714"; „Leges scholarum Culmensium, in unum collectae et a Thoma Fr. Czapski, epo Culmensi et Pomesaniae a. 1731 approbatae"; „Dyaryusz sejmu convocationis sub interregno post fata Augusti II, w Warszawie 1733"; „Constitutiones clericorum regularium pauperum matris dei Scholarum Piarum", pisane „propria manu venerandae memoriae a Cypriano a s. Laurentio", czyli przez o. Machowskiego († 1746 r.); „Historya domus Soc. Jesu Cracoviensis", od r. 1748; „Zdania o sposobie rządzenia się po chrześciańsku na świecie, przykładami stwierdzone, przetłómaczone z języka francuskiego na polskie przez jednę niewiastę, w r. 1766 spisane"; „Opisanie zasadzek na króla Jm. dnia 3 listopada r. 1771 uczynionych"; „Zbiór listów własnoręcznych Stanisława Augusta do Naruszewicza"; „Pisma" St. Naruszewicza; „Rozmaite notaty, tyczące się głównie wojska polskiego z końca w. XVIII i początku XIX"; „Fraszki K. Brodzińskiego", autograf. Szczególniejszą uwagę zwraca na siebie także kodex p. t. „Kronika klasztoru oo. Piarów w Krakowie" z w. XVII, XVIII i XIX, od r. 1679 począwszy. Czy nie będzie to przypadkowo rękopiśmienna „Historia domus Cracoviensis Scholarum Piarum", która przed niewielu laty zginęła z archiwum krakowskiego kolegium oo. Piarów i za którą Piarze krakowscy r. 1882 (ob. „Przewodnik bibliogr.", V 56) publiczne robili poszukiwania?

= **Księgarnia** Gubrynowicza i Schmidta we Lwowie — jak z pism codziennych wiadomo — przeprowadziła 7 marca proces „o obrazę czci" przeciw J. N. Gniewoszowi, redaktorowi tamtejszego „Sztandaru", który jéj współwłaścicielowi, Wł. Gubrynowiczowi, zarzucił, że „korzystając — cytujemy za „Gazetą narodową", nr. 55 i 56 z 8 i 10 marca — z nieprzytomnego stanu Jana Lama, złożonego ciężką chorobą, wyłudził ukradkiem od tegoż znakomitego pisarza prawo wydawnictwa dzieł jego, zaliczając mu 200 złr. honoraryum, i że wyzyskał tym sposobem pracę autorską". Po skończoném postępowaniu dowodowém ława przysięgłych na zadane pytanie: „Czy J. N. Gniewosz przez fałszywe przedstawienie faktów naruszył cześć Wł. Gubrynowicza?", odpowiedziała 7 głosami tak, 5 zaś nie, skutkiem czego trybunał podsądnego od oskarżenia uwolnił.

= **Księgarnię** nową, filialną, w Radomiu zamierza niezadługo otworzyć jedna z poważniejszych firm warszawskich.

= **Księgarstwo** polskie dotkliwą i głęboką poniosło stratę przez śmierć Karola Wilda, zmarłego 7 marca we Lwowie w 61 roku życia. Od r. 1849 właściciel największéj i najczynniejszéj firmy galicyjskiéj, istniejącéj w stolicy kraju już od r. 1796, wszechstronnie wykształcony nie tylko jako księgarz w zawodzie swoim, lecz także jako żarliwy miłośnik i znawca literatury i sztuki, a przytém także wzór cnót domowych i obywatelskich, „niezmazany — jak słusznie o nim powiada prof. Tatomir — najmniejszą plamą", pojmywał św. p. W. obowiązki stanu swojego z wyższego stanowiska obywatelskiego, nie zaś — jak to wówczas było — jako proste kramarstwo lub gescheft codzienny, przynoszący większe lub mniejsze zyski w rabacie kupieckim. Przypomnienie, że od r. 1849 przez długi przeciąg czasu prawie wszystko celniejsze, czém tylko Galicya poszczycić się może, wychodziło nakładem księgarni W., współzawodniczącéj dzielnie z firmą im. Żupańskich

poznańską w wydawnictwie dzieł nietylko poczytniejszych, lecz także naukowych i już dla treści swojéj nie bardzo pokupnych, jak nie mniéj przypomnienie, że historya literatury galicyjskiéj z początku drugiéj połowy bieżącego stulecia bez dokładnéj znajomości dziejów i stosunków księgarni W. jest wprost ciemną i niezrozumiałą, przypomnienia te już same dla siebie, bez naciąganych komentarzy, aż nazbyt wymownie świadczą o wielkości niespożytych dla społeczeństwa zasług św. p. księgarza i obywatela. Społeczeństwo téż najbliższe osoby zmarłego, oceniając nieustającą a skuteczną jego dla dobra swego działalność, dawało mu przy każdéj sposobności liczne dowody głębokiéj czci swojéj i zaufania publicznego, powołując go po kilkakroć jużto na godność radcy miejskiego, już wysyłając go w r. 1870 jako posła do delegacyi galicyjskiéj w Wiedniu. Nie tyle wszakże wdzięcznymi okazały się dla niego inne okoliczności i żywioły. Nie same tylko bowiem panujące w kraju grube ciemności egipskie i brak w nim zupełny zdrowo wykształconéj inteligencyi, ani same tylko nieszczęścia rodzinne, które jakby gromy jedno po drugiém w zmarłego uderzały, ani też szczególniejsza zacność serca jego, któréj po wielekroć nadużyto, ale i inne wrogie czynniki, których w téj chwili może, gdy tych kilka wyrazów na świeżą mogiłę sypiemy, dotykać jeszcze nie wypada, przyprawiły dobrze zasłużoną firmę jego, głośną nawet za granicami, o smutny upadek. Jakoż pochylony wiekiem choć w pracy nigdy nieustający starzec srebrnowłosy, z sercem złamaném i załamanymi rękami patrzyć musiał na swoję i domu swego ruinę zupełną, gdy przed kilku laty resztki po wieloletnich zachodach i trudach ciężko zapracowanéj fortuny jego sądownie na sprzedaż wystawiono publiczną. Przykre te chwile — oby się nigdy w księgarstwie polskiém nie powtarzały! — stanowią zarazem kres ostateczny właściwéj a tyle dla dobra społeczeństwa skutecznej działalności św. p. W. Odtąd jako jeden z najczynniejszych członków Towarzystwa pedagogicznego i lwowskiego Koła literacko-artystycznego, a przytém także — czém poszczycić się niech nam wolno będzie — w cichości ukryty, ale serdeczny i szczery przyjaciel i protektor pisemka naszego, wegetował już tylko, że się tak wyrazimy, na skromnéj posadzie zarządcy tamtejszéj czytelni Gubrynowicza i Schmidta, dla któréj, nigdy w pracy niezmordowany, niedawno jeszcze, (ob. „Przewodnik bibliogr.“, VI 231 i 257) i VII 35, trzy pod każdym względem wzorowo wykończone drukiem ogłosił Katalogi. Śmierć wreszcie po krótkiéj słabości przerwała 7 marca zasłużone pasmo ciernistego w ostatnich latach żywota jego, a pogrzeb, który się odbył 9 t. m. i złożone na zwłokach zmarłego wieńce od księgarzy krakowskich, lwowskich, poznańskich i warszawskich, od Kół literacko-artystycznych krakowskiego i lwowskiego i inne, pięknym i rozczulającym były wyrazem czci głębokiéj dla wielkich cnót i zasług obywatelskich św. p. W. Dodatkowo księgarze lwowscy — jak doniosły pisma codzienne — postanowili, czemu tylko z uznaniem przyklasnąć należy, wystawić zmarłemu trwały pomnik na tamtejszym cmentarzu głównym, a oprócz tego zbiorowym nakładem wydać jego życiorys, do którego napisania Czcigodnego Wł. Zawadzkiego uprosić mieli. Wyrazić wszakże pozwalamy sobie nadzieję, że biografia nie tylko „rozesłaną zostanie w darze wszystkim księgarzom polskim i pracującym u nich uczniom i pomocnikom“, lecz oddana w handel sklepowy, stanie się przystępną dla szerszych kół czytającéj publiczności; spiżowa bowiem postać św. p. W., oddana od zarania życia prawie bez przerwy na usługi i dobro społeczeństwa, nie jest tylko wyłączną własnością księgarzy lwowskich, lecz należy do całego społeczeństwa, wśród którego żył i gorliwie pracował. Osoba zresztą zacnego autora pojawić się mającéj biografii pełną daje nam gwarancyą, że bez żadnych ubocznych panegiryków życiorys św. p. W., do którego, gdy mogiła już nad jego zwłokami usypana, prawdopodobnie jeszcze nieraz powrócić nam przyjdzie, wypadnie całkowicie w duchu nagiéj prawdy i zupełnéj słuszności.

= **Księgarze** „lwowscy — pisze tamtejsze „Ognisko domowe“ w nrze 33 z 20 marca — uchwalili wydawać swój własny organ po nader niskiéj cenie. Każdy nr. zawierać będzie, oprócz dwóch powieści najlepszych naszych pisarzy, treściwe sprawozdania z płodów ojczystéj literatury i nauki. Szczęść Boże“!

= **Ministeryum** oświecenia w Wiedniu nie uznało za przydatne do użytku szkolnego w męskich i żeńskich seminaryach nauczycielskich: „Wypisów“ dra Seredyńskiego i hr. Dzieduszyckiéj, jako też „Wypisów polskich“ i „Przykładów i wzorów“ (cz. I i II) dra Mecherzyńskiego. Za pośrednictwem krajowéj Rady szkolnéj wezwało też równocześnie grona nauczycielskie do „przedstawienia, z końcem bieżącego roku szkolnego, wniosków względem zaprowadzenia innych książek, miasto wymienionych“.

= **Muzeum lwowskie**, czasopismo Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych, zamieszcza w ostatnim zeszycie następujące oświadczenie, które w interesie Sz. księgarzy i wy-

dawców polskich w tém miejscu powtarzamy: „P. T. autorowie i nakładcy, życzący sobie, aby Muzeum umieściło recenzyą lub bibliograficzną wzmiankę o dziełach przez nich wydanych, raczą przysłać do redakcyi jeden exemplarz dotyczącego dzieła“.

= **Przegląd powszechny**, wydawany przez oo. Jezuitów w Krakowie, ogłosił w zeszycie marcowym treściwy artykuł pióra Miecz. Dowojny Sylwestrowicza, zatytułowany „Literatura litewska“ (str. 491—495). Pragnąc zapobiéc „często pojawiającym się w naszéj prasie niedokładnym wiadomościom o literaturze litewskiéj“, wylicza w nim Sz. autor wszystkie obecnie wychodzące „czasopisma litewskie“, z podaniem przy każdém, gdzie, w jakich odstępach czasu, pod czyją redakcyą i w któréj drukarni się pojawia, jak nie mniéj czyim jest organem i w jakim duchu lub kierunku wychodzi.

= **Rękopis** zawierający w 7 tomach „Pamiętniki generała Dembińskiego“, razem z tysiącem należących do nich dokumentów“, zamierza peszteńskie Muzeum narodowe nabyć od frankfurckiego antykwarza Völkera, który za nie 4000 marek żąda.

= **Słowar** „małorusko-nimeckij“, niepospolitego znaczenia owoc wieloletnich trudów św. p. prof. Żelechowskiego, przedwcześnie zmarłego przed miesiącem w Stanisławowie, doprowadzony w druku niestety dopiero zaledwie do połowy — jak z poważnego źródła zapewniają — „kontynuować będzie na podstawie nagromadzonych przez zmarłego notatek i w jego duchu“, przyjaciel i kolega św. p. lexykografa, prof. Niedzielski.

= **Słownik polski**, zawierający „w trzech tomach 10·000 wyrazów, razem z objaśnieniami i przykładami w ten sposób i w tych rozmiarach, co u Lindego, mogący zarazem służyć za dopełnienie pomnikowéj pracy Lindego“, wykończyć miał szczęśliwie, po wieloletnich trudach i mozołach, znany komedyopisarz Józef Bliziński. Wiadomość zdaje się być prawdziwą, gdyż równocześnie prawie powtórzyło ją kilka codziennych pism poważniejszych.

= **Stowarzyszenie drukarzy i litografów** w Krakowie uchwaliło przyjąć do swego grona drukarzy i litografów tarnowskich. Piękna zatém myśl, poruszona niedawno przez dbałą o honor drukarstwa polskiego firmę J. A. Pelara (H. Czernego) w Rzeszowie, ażeby drukarze galicyjscy, zamiast marnieć w spółkach z fryzyerami i powroźnikami, przyłączyli się w Galicyi zachodniéj do Stow. drukarzy krakowskiego, we wschodniéj zaś do lwowskiego, (ob. „Przewodnik bibliogr.“, VII 146), zaczyna pomału wchodzić w życie. Oby niebawem także innym naszym drukarniom i litografiom prowincyonalnym powiodło się w piękne wstąpić ślady drukarzy i litografów tarnowskich!

= **Vlast' praska** umieściła w ostatnich dwóch zeszytach, V i VI z února i března b. r. (str. 318—319 i 377—388), z wielką znajomością rzeczy i nader sympatycznie dla nas napisany artykuł, pióra J. Tumpacha, zatytułowany: „Z literárního ruchu v Polsku“.

= **Volumina legum** pierwszego wydania w ośmiu tomach — jak zapewnia jedno z pism warszawskich — nabyć miał przed dwoma tygodniami biblioman M. Ch. za 10 rs. 50 kop. (!) u antykwarza w Piotrkowie.

= **Zabronione w Austryi**: Krótki rys walki zasad w Europie, przez Prawdzica z Kosarzewa, wydanie drugie. Lipsk, nakł. autora, 1870. — Chołmskij narodnij kalendar na 1885 g. Warszawa. — Chołmskij narodnyj kalendar na 1885 g. Kijew. — Tvardowski, báseň Jaroslava Vrchlického. Praha, nákl. a tiském Fr. Šimačka, 1885. — Opowidania Ołeksy Storożeńka, seria I. Lwiw, nakł. Ewhenia Oleśnickoho, 1885.

= **Zmarli**: Kornel Piller, właściciel drukarni we Lwowie, † we Lwowie 2 marca w 58 roku życia. Karol Wild, księgarz lwowski, † we Lwowie 7 marca w 61 roku życia. Cześć ich pamięci!

Kuryerek z najświeższymi nowościami.

W ostatniéj chwili donoszą jeszcze o wyjściu świeżo z pod prasy: BOOCH-ARKOSSY. Lehr- und Lesebuch der polnischen Sprache, 1. Leipzig, Breitkopf & Härtel. 3 marki. — DASZKIEWICZ A. Zamietki po istorii litowsko-russkago gosudarstwa. Kijów. 1 rs. 25 kop. — ESTREJCHER. Bibliografia, X 3 i 4. Kraków. — KOJAŁOWICZ M. O. Grjunwaldienskaja bitwa. Petersburg. 10 kop. — KOSTOMAROW N. Mazepa i Mazepnicy. Petersburg. 3 rs. — PAWIŃSKI J. Przyczynek do rozpoznawania tętniaków. Warszawa. — PETONG R. Stadt Dirschau. Königsberg, Beyer. 1 marka. — Praktyka gospodarska. Wadowice, Foltyn. — WÓJCICKA J. Mapa poglądowa Królestwa polskiego. Warszawa. 15 rs.

OGŁOSZENIA.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny dr. Władysław Wisłocki.

Z drukarni Wł. L. Anczyca i Spółki, pod zarządem Jana Gadowskiego.

PRZEWODNIK BIBLIOGRAFICZNY

miesięcznik dla wydawców, księgarzy, antykwarzów, jako też czytających i kupujących książki.

Wychodzi w Krakowie 1go każdego miesiąca w objętości ½ — 1 ½ arkusza. Przedpłata wynosi: rocznie 1 złr., z przesyłką 1 złr. 24 cnt.; ½ rocznie 50 cnt., z przesyłką 62 cnt.; ¼ rocznie 28 cnt., z przesyłką 34 cnt.; miesięcznie 10 cnt., z przesyłką 12 cnt. — Opłata od Ogłoszeń za każdą 1/10 część strony 50 cnt., za całą stronicę czyli 61 wierszy petytowych 5 złr.

Prenumeratę w gotówce i wyraźnie pisane ogłoszenia przesyłać należy najdaléj do 20 każdego miesiąca albo do księgarni **G. Gebethnera i Sp.** *w Krakowie, albo wprost do redaktora Przewodnika bibliograficznego.*

VIII. 5.

Kraków, 1 maja 1885.

NOWOŚCI.

ADAMKIEWICZ Alb. dr. prof. Die anatomischen Processe der Tabes dorsualis (Odbitka z Sitzungsberichte der kaiserl. Akademie der Wissenschaften). Wien, Gerold's Sohn, 1885, w 8ce, str. 25, z 2 tabl. chromolitogr.

Affaire Potocki-Sapieha, Sprawa hr. Potockiego z ks. Sapiehą, 1884. Brzeżany, druk. A. Cichockiego, (1885), w 8ce małéj, str. 43.

Obrona Stan. hr. Potockiego z Brzeżan, pióra dra M. A. Dejskiego (?).

Archiv für slavische Philologie, unter Mitwirkung von A. Brückner, A. Leskien und W. Nehring herausgegeben von J. Jagić, VIII Band 2 Heft. Berlin, Weidmannsche Buchhandlung, 1885, w 8ce, str. 177—356.

Na str. 194—246: Über die Wirkungen der Analogie in der Declination des Kleinrussischen, von St. Smal Stockij; str. 256—274: Die Sprache des polnischen Theils des Florianer Psalters, von J. Leciejewski; str. 291—303: Historya języka polskiego, przez Ant. Kalinę, angezeigt von A Brückner; str. 304—312: Lituanica, angez. von A. Brückner.

Ateneum, pismo naukowe i literackie, pod redakcyą P. Chmielowskiego, zeszyt z kwietnia 1885 r. Warszawa, wydawca W. Spasowicz, druk. K. Kowalewskiego, w 8ce większéj, str. 1 — 192.

Treść: Dwie poe[illegible] przez Nap. Hirszbanda (str. 1—[illegible]); [illegible] Kasia, fotografia z natury, przez M. Bałuckiego (str. 30—48); Wnioski z ostatniéj epidemii, przez Jul. Ochorowicza (str. 49—74); Nowy przekład Iliady, przełożył Stanisł. Mleczko (str. 75—80); Stowarzyszenia robotników angielskich, napisał A. Oskierka (str. 81 — 115); Ad. Ferd. Adamowicz, szkic biograficzny, przez dra Szeligę (str. 116—145); Początek sądów kapturowych, przez dra O. Balcera (str. 146—158); Znoszenie jaj przez zwierzęta ssące, przez A. Wrześniowskiego (str. 159—173); Rozbiory i sprawozdania: 1. M. A. Baranieckiego Arytmetyka, przez Wł. Puchewicza, 2. J. N. Frankego Brożek, przez S. Dicksteina, 3. Kryzys ekonomiczna czyli ewangelia Bismarka, ocenił W. Kuszell.

BARTOSZEWICZ K. Uwagi nad protokołem obrad sądu konkursowego nad modelami do pomnika Adama Mickiewicza (Odbitka z Reformy). Kraków, nakł. K. Bartoszewicza, druk. związkowa, 1885, w 16ce, str. 25. 20 cnt.

BERNATOWICZ. Pojata, córka Lizdejki, albo Litwini w XIV wieku, romans historyczny. Chicago Ill., nakł. i druk. Wł. Dyniewicza, 1885, w 8ce, str. ? 1·75 centim.

Biblioteka warszawska, pismo poświęcone naukom, sztukom i przemysłowi, pod redakcyą J. K. Plebańskiego, zeszyt z kwietnia 1885. Warszawa, Ge-

bethner i Wolff, druk. J. Bergera, w 8ce, str. 1—171.

Treść: Dwa rękopisy średniowiecznego zbioru praw kościelnych, gnieźnieński i krakowski, przez R. Hubego (str. 1—9); Liberalizm węgierski i reforma izby magnatów, przez Wł. Gołemberskiego (str. 10 — 30); O ruchu państwowo-socyalistycznym w Niemczech, przez L. Żychlińskiego (str. 31 — 39); O nieznanych dotąd poezyach Zbigniewa Morsztyna, przez dra J. Rzepeckiego (dok., str. 40 — 59); O powieści H. Sienkiewicza Ogniem i mieczem, przez W. hr. Dzieduszyckiego (dok., str. 60—74); Przegląd wystawy Towarzystwa zachęty sztuk pięknych, przez K. Matuszewskiego (dok., str. 75—91); Hessy O'Grady, powieść, napisał Działosza (c. d., str. 92 — 101); Kronika paryska; Konkurs na projekt pomnika Mickiewicza w Krakowie, przez K. Matuszewskiego (str. 119—141); Przegląd piśmiennictwa: 1. dra Biegeleisena Mickiewicza Pan Tadeusz, przez K. Kaszewskiego, 2. T. J. Choińskiego Z miłości, 3. E. Lubowskiego Krok daléj, przez K. Kaszewskiego; Wiadomości bieżące; Nekrologia.

BIZIEL J. Wycięcie śledziony z powodu białaczki, podał ..... lekarz prakt. i asystent (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 10.

BLUMENSTOK prof. Dr. O. Messerer w Monachium O znaczeniu sądowo-lekarskiém rozmaitych postaci złamań kości, odbitka z Friedreichs Blätter für gerichtliche Medizin, 1885 (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 15, z rycinami w texcie.

BOBERSKI Władysław. Drugi przyczynek do flory lichenologicznéj w Galicyi (Odbitka z Kosmosu). Lwów, I związkowa druk., 1885, w 8ce, str. 8.

BOOCH-ARKOSSY F. dr. Ausführliches Lehr-und Lesebuch zum fertigen Sprechen und Schreiben der polnischen Sprache, für höhere Lehranstalten und zum Selbstunterricht Gebildeter, unter Mitwirkung mehrerer polnischen Gelehrten bearbeitet, mit vollständiger Umschreibung der polnischen Aussprache durch deutsche Buchstaben, 1 Curs (Bibliothek ausführlicher Lehr- und Lesebücher der modernen Sprachen und Literaturen nach Robertsons Methode, VI Band 1 Curs). Leipzig, Breitkopf & Härtel, 1884, w 8ce, str. XII i 272. 3 marki.

BUSZEK Jan dr. Sprawozdanie fizykatu stoł. król. m. Krakowa za 1883 rok, ułożył ..... fizyk miejski. Kraków, nakł. gminy miasta, druk. A. Koziańskiego, 1885, w 8ce, str. 331.

BYKOWSKI Piotr Jaxa. Ostatni sejmik województwa bracławskiego, ze współczesnego rękopisu dosłownie przepisał ..... Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. Kraju w Petersburgu, 1885, w 8ce, str. 1 nl. i 118. 1 rubel.

BYR Robert. Audor, romans, przekład Filipa Sulimierskiego, trzy tomy w jednym (Dodatek do Tygodnika ilustrowanego). Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. br. Jeżyńskich (dawniéj J. Ungra), 1885, w 8ce, str. 372. 1 rubel 20 kop.

z CHLEBNÓWKI diak. Mandriwki Iwana Wojtowicza po świti bożom, zemlakam swoim na chosen spysaw ..... (Wydawnyctwo narodne, IV 4). Lwiw, nakł. Komitetu, redaktor Sz. Parasiewicz, druk. A. Wajdowiczowoj, 1885, w 16ce, str. 32. 8 cnt.

CHODYŃSKI Adam. Kieszonkowa kroniczka historyczna miasta Kalisza. Kalisz, nakł. M. Hofmańskiego, druk. A. Czerwińskiego, 1885, w 16ce, str. VIII i 130. 60 kop.

CHOTKOWSKI ks. Żywot św. Cyryla i Metodego, apostołów słowiańskich, napisany w tysiącletnią rocznicę chwalebnéj śmierci św. Metodego, z polecenia krakowskiego Komitetu pielgrzymki, przez ..... Kraków, nakł. Komitetu, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 16ce, str. 80, z ryciną 20 cnt. Na dochód pielgrzymki do Welehradu.

— Mowa na pogrzebie św. p. ks. Zygmunta Goliana, powiedziana w kościele parafialnym w Wieliczce dnia 24 lutego 1885 r. Kraków, nakł. autora, druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 30. 50 cnt.

CHWALCZEWSKIJ S. Piscowaja kniga pinskago i kleckago kniażestwa 1552/1555 g. Wilna, izdanije wilenskoj archeograficzeskoj Komisii, 1884, w 4ce, str. ?

CZACKI Tadeusz. Rozprawa o Żydach i Karaitach (Biblioteka Mrówki, tom 198 i 199). Lwów, Księgarnia polska, druk. J. Czaińskiego w Gródku, (1885), w 16ce, str. 146 i II. 40 cnt.

CZAPLICKI Wł. Bohaterska rodzina, urywek z powstania 1863 r., zdarzenie prawdziwe. Chicago Ill., nakł. i druk. Wł. Dyniewicza, 1885, w 8ce, str. ? 15 centim.

CZERWIŃSKI Józef. Spiew historyczny o Piotrkowie trybunalskim. Odessa, nakł. autora, druk. N. Chrysogełosa, 1884, w 8ce, str. 18. 25 kop.

DASZKIEWICZ A. Zamietki po istorii litowsko-russkago gosudarstwa. Kijew, 1885, w 8ce, str. VI i 192. 1 rubel 25 kop.

DEMETRYKIEWICZ Włodzimierz dr. Opieka prawna w Austryi dla zabytków sztuki i pomników historycznych, ze szczególném uwzględnieniem stosunków galicyjskich (Odbitka z Reformy w 100 exemplarzach). Kraków, G. Gebethner i Sp., druk. związkowa, 1885, w 8ce małéj, str. 29. 20 cnt.

DUPONT Filip. Pamiętniki do historyi życia i czynów Jana III Sobieskiego, króla polskiego, przez ..... pełniącego przy królu obowiązki głównego inżyniera artyleryi, wydał z rękopisu I. Janicki (Biblioteka ordynacyi Krasińskich: Muzeum K. Świdzińskiego, tom VIII). Warszawa, nakł. Świdzińskich, druk. J. Bergera, 1885, w 4ce, str. XVI i 280, z 5 planami i podobiznami. 6 rubli.

DYNIEWICZ Kazimierz W. Arytmetyka czyli książka rachunków dla szkół polskich w Ameryce, opracował podług arytmetyk amerykańskich ..... Chicago Ill., nakł. i druk. Wł. Dyniewicza, 1884, w 8ce, str. ? 35 centim.

Dziéwica zaklęta z brodą, czyli cyrulik zbawcą, przygoda Bertrama w zamku. Chicago Ill., nakł. i druk. Wł. Dyniewicza, 1884, w 8ce, str. ? 10 centim.

EBERHARD Franciszek ks. T. J. Kazanie wygłoszone na nabożeństwie żałobném za duszę św. p. ks. Zygmunta Goliana w kościele św. Barbary. Kraków, nakł. autora, druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 16. 20 cnt.

Dochód na pokrycie kosztów restauracyi kościoła wielickiego.

ESTREICHER K. Bibliografia, tom X zesz. 3 i 4. Kraków, Akademia umiej., druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. VIII, 297 — 489, I — XXVII i CXXXVIII — CCVII.

FUCHS Walther. Peter von Dusburg und das Chronicon Olivense, Inauguraldissertation. Königsberg, Rorbachsche Buchdruckerei, 1884, w 8ce, str. 1 nl., 37 i 2 nl.

GARLICKI T. prof. Uwagi nad Seb. Fabiana Klonowicza poematem Victoria deorum (Odbitka ze Sprawozdania gimn. za rok szkolny 1884). Brzeżany, druk. A. Cichockiego, 1884, w 8ce, str. 27. 30 cnt.

GEITLER Leop. dr. Beiträge zur litauischen Dialektologie (Odbitka z Sitzungsberichte der kaiserl. Akademie der Wissenschaften). Wien, Gerold's Sohn, 1885, w 8ce, str. 70.

GILLER Agaton. O życiu i pracach F. H. Duchińskiego, Kijowianina, w jubileuszową rocznicę 50letnich jego zasług naukowych studyum przez A. G. Lwów, nakł. K. Łukaszewicza, druk. ludowa, 1885, w 8ce, str. 2 nl., 134 i 4 nl., z portretem jubilata. 80 cnt.

Czysty dochód przeznaczona na pomnik dra T. Żulińskiego we Lwowie.

GINDELI Ant. dr. prof. Dzieje powszechne dla wyższych klas szkół średnich według czwartego wydania przełożył Michał Markiewicz, wydanie 2gie przerobione, tom I: Dzieje starożytne. Rzeszów, nakł. i druk. J. A. Pelara, 1885, w 8ce, str. VII i 375. 1 złr. 60 cnt.

GOGOL J. W. Strasznaja mest' (Biblioteka russkich pisatelej). Lwow, redaktor Kw. O. Łużynskij, tipogr. stawropig. Instituta, 1885, w 8ce małéj, str. 56.

GOSIEWSKI Władysław. Łatwy sposób dowodzenia twierdzenia odwrotnego twierdzeniu Jakuba Bernoulliego (Odbitka z tomu XIII Rozpraw Wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 7.

— O średnich składowych odkształcenia ciała stałego sprężystojednorodnego, a w szczególności izotropowego (Odbitka z tomu XIII Rozpraw Wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 10.

GROBLEWSKI M. Grajek z gór, obraz dramatyczny w 4 aktach a 7 odsłonach. Sanok, druk. Pollaka, 1885, w 12ce, str. 109.

GRUBECKI M. Srawnitielnyja grammatiki polskago jazyka s russkim, czetwiortoje izdanije. Warszawa, 1884, w 8ce, str. 102.

GUTOWSKI Józef. Książeczka rachunkowa dla szkół jednoklasowych na 3—4 i 5—6 rok nauki, zebrał i wydał ..... nauczyciel w Dobréj. Kołomyja, nakł. autora, druk. Zadembskiego i Hollendra, 1885, w 8ce, str. 51. 16 cnt.

GWIAŹDZIC. O wzajemnych obowiązkach panów i sług (Rozmowy u starego Stacha, I). Płock, nakł. Iz. Wassermana, druk. gubernialna, 1885, w 16ce, str. 54. 12 kop.

HELFERT Freiherr von. Die Jubiläumsliteratur der Wiener Katastrophe von 1683 und die Kapliř-Frage (Abhandlungen der königl. böhmischen Gesellschaft der Wissenschaften, VI 12, Klasse für Philosophie und Geschichte, No 2). Prag, J. G. Calve, 1884, w 4ce, str. 36.

HIBL J. A. Nowele hipoteczne i katastralne, wraz z motywami, tudzież odnośnymi ustawami i rozporządzeniami zebrał, przetłómaczył i wydał ..... (Wybór ustaw i rozporządzeń państwowych i krajowych, IV). Lwów, nakł. J. Milikowskiego (P. Starzyka), druk. ludowa, 1885, w 16ce, str. 148. 90 cnt.

I. Ustawa z dnia 30 marca 1879 L. 50 Dz. u. p. o dzieleniu budynków według części składowych; II. Ustawa z dnia 23 maja 1883 L. 82 Dz. u. p. względem zmiany §§. 74 i 76 powszechnéj ustawy hipotecznéj o przymusie intabulacyjnym; III. Ustawa z dnia 23 maja 1883 L. 83 Dz. u. p. o utrzymywaniu w ewidencyi katastru podatku gruntowego; IV. Ustawy z dnia 21 lutego 1885 L. 21 Dz. u. p. i z dnia 31 marca 1875 L. 52 Dz. u. p. o czasowych ulgach przy wykreślaniu drobnych ciężarów hipotecznych.

K. H. Das russische Eisenbahn-Netz zur deutschen Grenze. in seiner Bedeutung für einen Krieg Russlands mit Deutschland, von H. K. Hannover, Helwing, 1885, w 8ce, str. 29, z mapą chromolitogr. 1 marka.

KAMIŃSKI J. N. Zabobon, czyli Krakowiacy i górale, zabawka dramatyczna ze spiewkami w trzech aktach (Biblioteka Mrówki, tom 196 i 197). Lwów, Księgarnia polska, druk. J. Czaińskiego w Gródku, (1885), w 16ce, str. 149. 40 cnt.

KANOWSKI Frdr. Hermann. Alpenrosen und Haidekraut, Gedichte. Berlin, W. Iszleib (G. Schuhr), 1884, w 8ce małéj, str. 2 nl., IX, 1 nl. i 296. Opr. 4 marki 50 fenig.

Na str. 219 — 223: Gesänge aus der Operndichtung: Mira, die Polenbraut.

KARŁOWSKI W. Z przygód tułacza, wędrówki swe po różnych krajach opisał ..... Chicago Ill., nakł. i druk. Wł. Dyniewicza, 1884, w 8ce, str. ? 2 centim.

KARNKOWSKI Stanisław ks. Kazania o chwalebnéj eucharystyi księdza ..... arcybiskupa gnieźnieńskiego, przełożył i wydał ks. Antoni Chmielowski m. św. t. Warszawa, druk. St. Niemiery, 1885, w 8ce, str. X, 1 nl., 707 i 1 nl., z ryciną. 2 ruble.

KLIN. Szkice. Warszawa, 1885 (1882), w 16ce, str. 2 nl. i 286. 1 rubel 50 kop.

Treść: 1. U drogowskazu; 2. Po Europie; 3. Przede snem; 4. Żołądek i mózg; 5 Z trylogii życia; 6. Jeszcze on.

KOJAŁOWICZ M. O. Grjunwaldienskaja bitwa 1410 goda, riecz skazannaja w torżestwiennom zasiedanii sławianskago błagotworitielnago Obszczestwa 14 fiewrała 1885 g. S. Pietierburg, tipogr. A. S. Suworina, 1885, w 8ce małéj, str. 20. 10 kop.

Kosmos, czasopismo polskiego Towarzystwa przyrodników im. Kopernika, pod redakcyą prof. dra Br. Radziszewskiego, zeszyt IV z r. 1885. Lwów, I związkowa druk., w 8ce, str. 149—200 i 2 nl., z 2 fotodrukami.

Treść: Wyciąg z protokołów posiedzeń Tow., treść odczytów dra Schramma; Badania nad dyssocyacyą dwutlenku azotu, przez Edw. i Wład. Natansonów (dok., str. 151—167); Wyspy Komandorskie, przez dra B. Dybowskiego (c. d., str. 168—180); O spostrzeżeniach fenologicznych, przez dra T Staneckiego (str. 180 — 188); Studya geologiczne w Karpatach, przez dra E. Dunikowskiego (c. d., str. 188—197); Kronika naukowa, przez J. Zakrzewskiego i Fr. Bandrowskiego; Wiadomości bieżące; Spis członków Tow.

KOSTOMAROW N. Maziepa i Maziepnicy, istoriczeskaja monografija. Petersburg, 1885, w 8ce, str. ? 3 ruble.

KOWALSKI Tadeusz dr. Uprawa szczegółowa roślin, część I (Wydawnictwa rolnicze, pod redakcyą Al. Trylskiego). Warszawa, druk. Noskowskiego, 1885, w 8ce, str. 1 nl., 315 i 3 nl., z portretem autora. 1 rub. 50 kop.

KOŹMIAN A. E. Eine Goethe-Reliquie, Besuch ..... bei Goethe im Jahre 1830, aus dem Polnischen übersetzt von L. Kurtzmann. Familienblätter, Sonntags-beilage der Posener Zeitung No 12, Posen, den 22 März 1885, w 4ce, str. 45—47.

Tłómaczenie z Przyjaciela ludu, r. 1839 nr. 35 i 36.

KRASIŃSKI Ad. St. ks. biskup dr. Słownik synonimów polskich, wydanie Akademii umiej., tom II. Kraków, druk. Czasu, 1885, w 8ce wielkiéj, str. 477 i 1 nl. 4 złr.

KRUPA J. Przyczynek do florystyki roślin naczyniowych (Odbitka z tomu XIX Sprawozdań Komisyi fizyogr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 3.

KRYSIŃSKI S. dr. Über Enteritis membranacea. Jena, Druck von A. Neuhahn, 1884, w 8ce, str. 42.

— Über Suspension und Lösung (Odbitka z Sitzungsberichte der Jenaischen Gesellschaft für Medicin und Naturwissenschaft, 1884). Jena, Frommansche Buchdruckerei, 1884, w 8ce, str. 21.

KRZYWDA Kazimierz. Polacy wobec dążności kompromisowych mocarstw zaborczych. Kraków, nakł. i czcionkami druk. związkowéj, 1885, w 8ce, str. 27. 50 cnt.

Książka zbiorowa. Chicago Ill., nakł. i druk. Wł. Dyniewicza, 1884, w 8ce, str. ? 25 centim.

Treść: 1. Opowiadanie podróżnego o strasznie dziwném łożu; 2. Bitwa pod Kobylanką dnia 6 maja 1863 r.; 3. Dyabeł w łóżku hotelowém, przez Wiktora S. Van Bergh; 4. Teodoro, król Borów, powieść korsykańska, przez Zygm. Krasińskiego; 5. Wyprawa prof. Nordenskjoelda do bieguna północnego.

Kucharka polska i amerykańska, zawierająca kilkaset przepisów kucharskich dla młodych mężatek, kucharek i gospodyń na tanie i smaczne przyrządzanie rozmaitych potraw, a szczególnie zup, sosów, jarzyn, potraw mięsnych i postnych, z uwzględnieniem potraw polskich, a mianowicie barszczu, bigosu, zrazów, flaków i pieczyw amerykańskich. Chicago Ill., nakł. i druk. Wł. Dyniewicza, 1885, w 8ce, str. ? 60 centim.

LAM Jan. Dzieła, II. Lwów, Gubrynowicz i Schmidt, druk. Wł. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1885, w 8ce, str. 347.

Idealiści.

LIGUORI Alfons św. Niepokalane serce Maryi, według św. Alfonsa, czyli

rozmyślania na miesiąc Maryi, wydał ks. Jan Siedlecki, z francuskiego tłómaczenie. Kraków, nakł. ks. Siedleckiego, druk. Uniw. Jag., 1885, w 12ce, str. 167. 25 cnt.

LIPPERT Jul. Germanen und Slaven, die geschichtliche Entwickelung ihres Volkswesens (Sammlung gemeinnützi-ger Vorträge Nr. 100). Prag, Deutscher Verein, 1885, w 8ce, str. 23.

Lutnia polska, zbiór pieśni i piosenek obyczajowych i okolicznościowych, miłosnych, aryi i dumek, piosenek wiejskich, mazurów, krakowiaków, kujawiaków, obertasów, piosenek dla rzemieślników, weselnych i różnéj innéj treści, z melodyami, wychodzi zeszytami co 1 i 15 każdego miesiąca, zeszyt 5—8 z 1 marca — 15 kwietnia 1885. Poznań, nakł. Księgarni katolickiéj, redaktor R. Zawadzki, czcionkami E. Schmaedickiego, w 16ce, str. 29—36 i 97—120, 37—44, 121—141 i IV, 45—52 i 1—24, 53—60 i 25 —48. Kwartalnie 1 marka 50 fenig. = 95 cnt.

ŁUSZCZKIEWICZ Wł. prof. Wykład popularny perspektywy dla malarzy i rysowników: część I. teoretyczna, część II. praktyczna. Kraków, wydanie Szkoły sztuk pięknych, (1884/5), w 4ce, str. litogr. 73 i tablic 1—23, str. litogr. 45 i tablic 24 — 34. 4 złr.

MARBEAU Édouard. Le scandale de Vilna. Revue française z kwietnia r. 1885, Paris, w 8ce, str. 244—259.

MARKOWSKI Wł. Sprawozdanie z monografii Peter Freiherr von Parchevich, Erzbischof von Martianopel, skreślił Wł. M. Kraków, nakł. i czcionkami druk. związkowéj, 1885, w 8ce, str. 30.

MARYAŃSKI Alexander ks. Ks. Seweryn Morawski, nowomianowany arcybiskup lwowski obrz. łać. (Odbitka w 25 exemplarzach z Przeglądu kościelnego). Poznań, druk. J. Leitgebra, 1885 w 8ce, str. 21.

MEER Aug. Geschichte des Ursulinerinnenklosters zu Schweidnitz. Breslau, Aderholz in Comm., 1884, w 8ce, str. 72. 1 marka.

MICKIEWICZ Adam. Korespondencya, tom IV, wydanie czwarte. Paryż, Księgarnia luxemburska, druk. wdowy Zabieżyny, 1885, w 8ce, str. 408.

MIKULICZ prof. O laparotomii w przypadkach przedziurawienia żołądka i jelit, wykład wypowiedziany na zjeździe przyrodników w Magdeburgu (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce str. 42.

— O trądzie, wykład miany w Towarzystwie lekarskiém krakowskiém dnia 18 lutego 1885, według stenogramu (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 8.

MIRIAM. Básně Miriamovy (Zenona Przesmyckého z Varšavy), z polského přeložil Jan Nečas (Knihovna ústřední, číslo 160). Praha, J. L. Kober, 1885, w 8ce małéj, str. 38. 10 cnt.

MIRTOW P. Ł. Listy historyczne, przekład. Lwów, druk. Gazety nar., 1885, w 8ce, str. 193. 1 złr. 50 cnt.

MOES-OSKRAGIEŁŁO. Odpowiedź na omowy jarstwa czyli wegeteryanizmu panów Omikrona, St. Kramsztyka i A. Mg. z Kraju, zakończone (!) uwagami nad godnością dziennikarską Kuryera warszawskiego (Pismo ulotne jarskie, I). Warszawa, G. Sennewald, tłoczono u K. Kowalewskiego, 1885, w 8ce większéj, str. 16. 20 kop.

MONTEPIN Xawery. Tajemnica Tytana, powieść w dwóch tomach, przekład z francuskiego (Biblioteka romansów i powieści). Warszawa, nakł. i druk. A. Pajewskiego, 1885, w 8ce, str. 289 i 1 nl., i 311. 1 rubel 50 kop.

Muzeum, czasopismo Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych, pod redakcyą R. Palmsteina, zeszyt z kwietnia 1885 r. Lwów, J. Milikowski (P. Starzyk), I związkowa druk., w 8ce, str. 161—216.

Treść: Fizyczne wychowanie młodzieży w szkole (str. 161 — 166); Sprawy Tow., przez T. Sołtysika, L. Germana i J. Markowskiego; Rozprawy i sprawozdania z posiedzeń Wydziału filolog. Akademii umiej., przez Sz. Matusiaka (c. d., str. 169—185); Długosz jako badacz przeszłości, przez dra Al. Semkowicza (str. 186 — 195); Kronika naukowa, przez M. Bogusza, dra M. Maciszewskiego, K. Brzostowicza i H. Parasiewicza; Recenzye, przez dra A. Zippera, A. Lewickiego, Br. Gustawicza i dra Wł. Zajączkowskiego; Rozmaitości z zakresu szkoły i nauki; Rozporządzenia władz.

Nabożeństwo na Wielki czwartek do uwięzionego Jezusa Chrystusa w ciemnicy. Warszawa, druk. St. Niemiery, 1885, w 16ce, str. 31 i 1 nl. 5 kop.

NIEMCEWICZ J. U. Dzieła, tom IV (Wydawnictwo K. Bartoszewicza, tom XX). Kraków, nakł. K. Bartoszewicza, druk. W. Korneckiego, 1885, w 16ce, str. 236 i 3 nl.

Lejbe i Sióra; Bajki oryginalne.

— Powrót posła, komedya w trzech aktach (Biblioteka Mrówki, tom 200). Lwów, Księgarnia polska, druk. J. *Czaińskiego* w Gródku, (1885), w 16ce, str. 77. 20 cnt.

OETTINGER Józef dr. prof. Maciéj Józef Brodowicz, rys biograficzno-historyczny (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 47.

OSSOWSKI G. Jaskinie okolic Ojcowa pod względem paleontologicznym, badał i opisał ..... (Odbitka z tomu XI Pamiętnika Wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 4ce większéj, str. 49, z VIII tabl.

PAWIŃSKI J. dr. Przyczynek do rozpoznawania tętniaków aorty brzusznéj, podał ..... ordynator szpitala Dzieciątka Jezus w Warszawie (Odbitka z Gazety lekarskiéj). Warszawa, druk. K. Kowalewskiego, 1885, w 4ce, str. 10.

PAWLIKOWSKI Jan Maxymilian. Epiteta złożone u Sebastyana Fabiana Klonowicza (Odbitka z tomu IV Sprawozdań Komisyi językowéj Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 17.

PERLBACH M. Katalog rękopisów kapitulnych katedry krakowskiéj, opisał ks. Ig. Polkowski. Centralblatt für Bibliothekawesen, Lipsk, 1885, w 8ce, str. 138—140.

Ocenienie krytyczne.

PETONG Rich. dr. Die Gründung und älteste Einrichtung der Stadt Dirschau. Königsberg, Beyer, 1885, w 8ce, str. 44, z 2 autograf. kartami. 1 marka.

PILAT Thaddaeus dr. Referat für den III österreichischen Agrartag über die Frage: Welche Massnahmen erfordert die gegenwärtige Lage der Landwirthschaft auf dem Gebiete der Bahntarif- und der Zollpolitik, erstattet von ..... o. o. Professor und Vorstand des statistischen Landesbureaus, Mitglied des Centralcomité der k. k. galiz. Landwirthschafts - Gesellschaft. Wien, Selbstverlag des Agrartages, 1885, w 4ce, str. 48.

Płacz i narzekanie ojców świętych czyli siedem ksiąg Mojżesza. Chicago Ill., nakł. i druk. Wł. Dyniewicza, 1884, w 8ce, str. ? 35 centim.

POECHE J. Róże i fiołki, powiastki i wierszyki, jako nagroda dla pilnych dzieci. Kraków, nakł. J. M. Himmelblaua, druk. A. Koziańskiego, (1885), w 16ce, str. 75, z 4 kolorowanymi obrazkami.

POLKOWSKI Ignacy ks. Sprawozdanie o drugim dziale ksiąg archiwum kapituły katedralnéj krakowskiéj (Odbitka z tomu XVIII Rozpraw Wydziału histor.-filoz. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 19.

PONSON du TERRAIL. Wdowa z Sologne, powieść, tłómaczył z francuskiego L. W. (Biblioteka romansów i powieści). Warszawa, nakł. i druk. A. Pajewskiego, 1885, w 8ce, str. 121. 30 kop.

POPOWSKI Józef. Listy o Francyi (Odbitka z Gazety krakowskiéj). Kra-

ków, Gebethner i Sp., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce małéj, str. 117 i 1 nl. 60 cnt.

Powrót z wojaczki, powiastka z czasów powstania Tadeusza Kościuszki. Chicago Ill., nakł. i druk. Wł. Dyniewicza, 1884, w 8ce, str. ? 15 centim.

Praktyka gospodarska o poznawaniu własności roku, urodzajów, odmian powietrza, przez doświadczenia zebrana, z któréj każdy wprzód poznać może, co za postanowienia przeszłego (!) roku, każdego miesiąca i dnia ma być, wszystkim ekonomistom, a zwłaszcza czułym gospodarzom bardzo pożyteczna. Wadowice, nakł. i czcionkami Fr. Foltyna, 1885, w 8ce małéj, str. 48.

Przegląd polski, pod redakcyą dra J. Mycielskiego, zeszyt z kwietnia 1885. Kraków, druk. Czasu, w 8ce, str. 196.

Treść: Konkurs na pomnik Mickiewicza, przez M. Sokołowskiego (str. 1—18); Szujskiego lata szkolne, przez St. Tarnowskiego (str. 19—42); Generał Dezydery Chłapowski, przez ks. Kalinkę (c. d., str. 43—81); Obce głosy o Matejce, przez Z. Cieszkowskiego (str. 82—118); Doniosłe zdarzenie w świecie muzyki polskiéj: Konrad Wallenrod, opera Wł. Żeleńskiego, przez St. Tomkowicza (str. 119—136); Kronika literacka; Przegląd polityczny, przez B. E; Dr. Wł. Niegolewski, wspomnienie pośmiertne, przez J. S.

— powszechny, pod redakcyą ks. M. Morawskiego T. J., zeszyt z kwietnia 1885. Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., w 8ce większéj, str. I—XVI i 1—162.

Treść: Hartmann i kwestya narodowości, przez ks. M. Morawskiego T. J. (str. I—XVI); Chrystus ukrzyżowany w sztuce współczesnéj, przez Fr. Lutrzykowskiego (str. 1—12); Pojęcie o Bogu w chrześciaństwie i u filozofów, przez ks. A. Langera T. J. (c. d., str. 13—22); Stronnictwo patryotyczne na wielkim sejmie i po upadku konstytucyi, przez L. hr. Dębickiego (dok., str. 23—38); Mikołaj Trąba, pierwszy prymas polski, przez ks. Korytkowskiego (c. d., str. 39—63); Filozofia założycieli nowożytnéj fizyki (dok., str. 64—80); Przegląd piśmiennictwa: 1. Monumentów Poloniae tom IV, przez ks. Polkowskiego, 2. Przegląd pism peryodycznych, przez dra Ig. Skrochowskiego; Bibliografia; Sprawozdanie z ruchu religijnego, społecznego i nauk.

Przewodnik naukowy i literacki, pod redakcyą A. Krechowieckiego, zeszyt z kwietnia 1885. Lwów, druk. Wł. Łozińskiego, w 8ce, str. 289—384.

Treść: Epizod Rakoczowy w dziejach Augusta II, przez K. Jarochowskiego (c. d., str. 289—303); Dwukrotny proces Galileusza, przez dra A. Wołyńskiego (c. d., str. 304—313); Wyniesienie na tron Stanisława Augusta, przez G. Meinerta (c. d., str. 314—329); Ludwik Nabielak, przez Wł. Zawadzkiego (c. d., str. 330—338); Fr. Grillparzer, przez dra A. Zippera (c. d., str. 339—350); Udział Polaków w uprawie prawa międzynarodowego, przez dra Fr. Kasparka (c. d., str. 351—356); Sprawa konkursu na pomnik Ad. Mickiewicza (str. 357—376); Kronika literacka.

Przyjaciel sztuki kościelnéj, organ Towarzystwa św. Łukasza w Krakowie pod redakcyą dra St. Tomkowicza, nr. 2 z marca 1885. Kraków, druk. Czasu, w 8ce większéj, str. 9—16.

Treść: O oknach w kościele, tłómaczenie z niemieckiego; Kronika.

— dzieci, książka do czytania, zastosowana dla szkół polskich w Ameryce. Chicago Ill., nakł. i druk. Wł. Dyniewicza, 1884, w 8ce, str. ? 40 centim.

RACIBORSKI Maryan. Zapiski florystyczne (Odbitka z tomu XIX Sprawozdań Komisyi fizyogr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 14.

RIBOT Th. Dziedziczność psychologiczna, z drugiego poprawnego wydania przełożył St. Bartoszewicz, kandydat nauk przyrodn. (Wydawnictwo T. T. Jeża, tom III). Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. Ig. Zawiszewskiego, 1885, w 8ce, str. III, III i 340. 1 rubel 80 kop.

Rinaldini Rinaldo, sławny dowódca rozbójników XVIII wieku, czyny jego i towarzyszów, czyli tajemnice gór, wąwozów i dolin Włoch. Chicago Ill.,

nakł. i druk. Wł. Dyniewicza, 1884, w 8ce, str. ? 60 centim.

Rocznik VIII samborski, nowa serya ilustrowana, wydawana nakładem i staraniem G. Kohna. Przemyśl, czcionkami S. F. Piątkiewicza, 1884/5, w 8ce, str. 227 i 2 nl., z 4 rycinami. 1 złr. 80 cnt.

Wydawnictwo na cele dobroczynne samborskie, zawiera utwory wierszem lub prozą: Janiny Antoniewiczówny, M. Bartus, Sz. Chełpińskiego, J. N. Daszkiewicza, A. Finkelsteina, Fr. Habury, A. Kovatsa, Nałęcza Prusa z Witoszyna, Nelina, Jul. Nowakowskiego. Na str. 1—21: Książę poetów Jan Kochanowski, jego życie i pisma, odczyt Wilh. Feldmana; str. 38—42: Pomnik Kazim. Brodzińskiego w Tarnowie, przez dra A. Zippera; str. 43—48: Jakie są właściwie zasługi Kazim. Brodzińskiego, przez G. Kohna; str. 131—140: Nasze budowle pamiątkowe w Galicyi, II. Kościół parafialny rz. kat. w Drohobyczu, przez E. L. Ostoję Soleckiego; str. 149—168: Jakimi mają być rodzice jako wychowawcy, studyum pedagogiczne, przez Adama Wojdałowicza.

RODOĆ M. Satyry obyczajowe, II (*Biblioteka* Mrówki, tom 201). Lwów, Księgarnia polska, druk. J. Czaińskiego w Gródku, (1885), w 16ce, str. 63 i 1 nl. 20 cnt.

Rośliny najważniejsze lekarskie i jadowite środkowéj Europy, zestawione systematycznie dla szkół średnich i ludowych. Lwów, Towarzystwo pedagogiczne, (1885), folio wielkie chromolitogr. 5 złr.

Nakład i własność K. Janskiego w Taborze, wydanie uskutecznione za zezwoleniem nakładcy przez Towarz. pedag.

Rozprawy i sprawozdania z posiedzeń Wydziału historyczno - filozoficznego Akademii umiejętności, tom XVIII. Kraków, nakł. Akademii, druk. Uniw. Jag, 1885, w 8ce, str. 2 nl., 325 i XLV.

Treść: O sądach wyższych prawa niemieckiego w Polsce wieków średnich, przez Fr. Piekosińskiego (str. 1—68); Prace instytutu dla prawa narodów w przedmiocie prawa międzynarodowego prywatnego, przez Fr. Kasparka (str. 69—144); O przysiędze stanowczéj i o przesłuchaniu stron jako świadków w procesie cywilnym, z uwzględnieniem projektów nowéj austryackiéj ustawy sądowéj, przez M. Fiericha (str. 145—274); Drugi napad Tatarów na Polskę, przez B. Ulanowskiego (str. 275—325); Sprawozdania z posiedzeń; Dodatek: Sprawozdanie o drugim dziale ksiąg archiwum kapituły katedralnéj krakowskiéj, przez ks. Ig. Polkowskiego (str. XXVIII—XLV).

Ruś prykarpatskaja (Misiacznoje pryłożenije k'Słowu XXVlitniago izdanija, cz. 2). Lwiw, redaktor-izdatel Wenedykt M. Płoszczanskij, typogr. stauropig. Instituta, 1885, w 8ce, str. 48.

Treść: Bełz w Hałycyi, przez W. M. Płoszczańskiego (str. 1—29); Zelman Wolfowycz, dokumenty otnosiaszczy sia k istorii horoda Drohobyczy, przez D. Wienckowskiego (str. 30—47).

Sbornik prawitielstwiennych rasporiażenij po kriestianskomu diełu w gubiernijach carstwa polskago, tom IV. Petersburg, 1884, w 8ce, str. 16, IX i 244.

SCHATTAUER A. dr. Dwie osteoplastyczne resekcye stopy u dzieci podług Mikulicza (Ze szpitala św. Zofii we Lwowie. — Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 10.

SCHILLER Fr. Dzieła poetyczne i dramatyczne, ilustrowane przez znakomitych artystów, zeszyt 29 i 30. Lwów, nakł. F. H. Richtera (Altenberga), druk. F. A. Brockhausa w Lipsku, 1885, w 4ce, str. 337—360 i 337—360. Zeszyt po 45 cnt. = 75 fenig. = 40 kop.

29. Don Karlos; 30. Wilhelm Tell.

SKIBA Walenty. Za wiarę, powiastka (Wydawnictwo ludowe, IV 4). Lwów, nakł. Komitetu, redaktor Sz. Parasiewicz, druk. A. Wajdowiczowéj, 1885, w 16ce, str. 32. 8 cnt.

Skład personalu i program wykładów w letniém półroczu 1884/5 c. k. Uniwersytetu im. cesarza Franciszka we Lwowie. Lwów, I związkowa druk., 1885, w 4ce, str. 44.

SKWARCZYŃSKI Paweł dr. Zbiór ustaw i najważniejszych rozporządzeń w sprawie szkolnictwa ludowego, obejmujący ustawy z dnia 2 lutego 1885, zestawił i wydał własnym nakładem .....

Lwów, Seyfarth i Czajkowski, druk. ludowa, 1885, w 16ce, str. 294 i 1 nl. 1 złr.

SPIELHAGEN Fryderyk. Sfinx, powieść, przekład A. Callier (Biblioteka romansów i powieści). Warszawa, nakł. i druk. A. Pajewskiego, 1885, w 8ce, str. 177. 50 kop.

Sprawozdanie czwarte zarządu Towarzystwa czytelni ludowych, rok 1884. Poznań, druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebiński), 1885, w 4ce większéj, str. nl. 4.

STAHL P. J. Maruška, podle ukrainské pověsti napsal ..... autorisovaný překlad z francouzského od Jos. Hlávky (Besedy obrázkové pro českou mládež, sv. 2). Praha, nákl. A. Wiesnera, 1885, w 8ce, str. 128, z 74 rycinami. 1 złr.

STANECKI Tomasz dr. Spostrzeżenia fenologiczne (Odbitka z Kosmosu). Lwów, I związkowa druk., 1885, w 8ce, str. 12.

STARKEL Juliusz. Bartłomiéj Osnowa, czyli jak sobie radzili tkacze w Komarowie, opowiedział dla ludu miejskiego i wiejskiego ..... (Wydawnictwo Macierzy polskiéj, książeczka 22). Lwów, nakł. Macierzy, druk. Wł. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1885, w 8ce małéj, str. 85. 14 cnt.

STARKEL Romuald. Nauka prowadzenia ksiąg i korespondencyi przemysłowéj, oraz expedycyi telegraficznéj, pocztowéj i kolejowéj, do użytku uczniów szkół przemysłowych i samoistnych rękodzielników, ułożył i 150 wzorami objaśnił ..... (Biblioteka dla uczniów szkół przemysłowych, tomik V). Lwów, nakł. Towarzystwa pedag., I związkowa druk., 1885, w 8ce, str. 158 i VI. Opr. 80 cnt.

Statut krakowskiego stowarzyszenia gimnastycznego Sokół. Kraków, nakł. Sokoła, druk. W. Korneckiego, 1885, w 8ce, str. 4.

— Towarzystwa przyjaciół dzieci w Rzeszowie. Rzeszów, druk. J. A. Pelara (H. Czernego), 1885, w 8ce, str. 3 i 1 nl.

Stawka na loteryi życia, powieść przez autorkę Panny Mani, przełożona z angielskiego (Dodatek do Bluszczu). Warszawa, M. Glücksberg, 1885, w 8ce, str. 64.

SUTOR Fr. August. Laur. De b. Isaia Bonero, Augustiniano: Catalogus scriptorum et historicorum, qui de b. Isaia Bonero, s. th. dre, ord. erem. s. patris Augustini confessore, patrone regni Poloniae, egerunt, collegit et serie chronologica disposuit ..... ord. erem. s. p. Augustini conventus Cracoviensis prior. Cracoviae, typ. Univ. Jag., 1885, w 4ce, str. 84. 50 cnt.

SZANIAWSKI Z. A. Sprzęt, suszenie i przechowywanie zboża. Warszawa, K. Prószyński, druk. Noskowskiego, 1885, w 16ce, str. 82 i 1 nl., z rycinami w texcie. 75 kop.

SZMID ks. kanonik. Jajka wielkanocne, Henryś z Eichenfelzu, zajmujące powiastki dla młodzieży. Kraków, nakł. J. M. Himmelblaua, druk. A. Koziańskiego, (1885), w 16ce, str. 145, z 4 rycinami. 60 cnt.

TERLECKI P. (aus Elbing). Anatomie der Vegetationsorgane von Struthiopteris germanica Willd. und Pteris aquilina L., Inauguraldissertation (Odbitka z Pringsheima Jahrbücher für wissenschaftliche Botanik, XV 3). Berlin, Druck von G. Bernstein, 1884, w 8ce, str. 50 i 2 nl., z 3 tabl.

TREMBICKI Iz. Historya i geografia Austryo-Węgier dla szkół ludowych, wydanie siódme. Kołomyja, druk. Zadembskiego i Hollendra, 1885, w 16ce, str. 56

Ubezpieczenia a tontiny (Odbitka z Przeglądu). Lwów, druk. Pillera i Sp., 1885, w 16ce, str. 57.

VRCHLICKI Jarosław. Vittoria Colonna, poemat, z czeskiego przełożył Miriam (Odbitka z Ateneum). Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. K. Kowalewskiego, 1885, w 8ce, str. 25. 30 kop.

WARSZAUER J. dr. Odpowiedź Przeglądowi polskiemu (Odbitka z Ojczyzny). Lwów, druk. Ch. Rohatyna, 1885, w 16ce, str. 15.

WIDMANN Karol. Franciszek Smolka, jego życie i zawód publiczny, zeszyt 3. Lwów, druk. Instytutu stauropig., 1885, w 8ce, str. 321—480. Za całość 4 złr.

Treść: Węgierskie poselstwo do sejmu; Lamberg-Auerswald-Lichnowski; Smolka i Doblhoff; Znowu prezydentura apelacyi i czynność parlamentarna; Szósty października; Latour; Permanencya; Uprowadzenie cesarza; Smolka odrzuca tekę ministeryalną; Program polityczny Smolki; Prezydentura Smolki; Przygotowania do obrony Wiednia; Powtórna propozycya teki ministeryalnéj; Walka; Delegacya frankfurcka; Prorogacya sejmu.

WIELOGŁOWSKI W. Żywot Najśw. Panny matki Zbawiciela. Chicago Ill., nakł. i druk. Wł. Dyniewicza, 1884, w 8ce, str. ? 60 centim.

WILCZYŃSKI A. Nowe fotografie społeczne, zebrane przez autora Kłopotów starego komendanta, I i II (Biblioteka powieści, podróży, pamiętników, opowiadań historycznych). Lwów, nakł. Gubrynowicza i Schmidta, druk. Pillera i Sp., 1885, w 8ce, str. 244 i 245. 3 złr. 60 cnt.

I. Wet za wet, Na świecie, Rządy dziadunia i babci; II. Wyprawa po sukcesyą, Sprawa u wójta, Spadkobiercy kasyera.

WITWICKI Stefan. Wieczory pielgrzyma, rozmaitości moralne, literackie i polityczne, tom I, wydawca Ad. Kaczurba (Biblioteka uniwersalna). Lwów, 1885, w 8ce, str. 277.

WÓJCICKA J. Mapa poglądowa Królestwa polskiego, wydana staraniem S. Szafarkiewicza, redaktora Inżynieryi i budownictwa. Warszawa, podług rysunku W. Sandeckiego litogr. Główczewski, 1885, fol. królewskie, 4 arkusze litogr. i kolor. 15 rubli.

WROTNOWSKI Antoni. O przyspieszeniu skupu praw propinacyjnych (Odbitka z Przeglądu). Lwów, druk. Pillera i Sp., 1885, w 16ce, str. 84. 60 cnt.

Wystawa projektów konkursowych rzeźbiarzy polskich na pomnik Ad. Mickiewicza, otwarta w Sukiennicach w miesiącu lutym 1885 r., katalog i objaśnienie treści projektów. Kraków, nakł. Komitetu pomnika, druk. A. Koziańskiego, (1885), w 8ce, str. 13.

XENOFONT. Anabasis, dosłowny(?) przekład A. Rembacza (Wydanie dosłownych tłómaczeń klasyków greckich, tom VI). Kraków, nakł. J. M. Himmelblaua, druk. A. Koziańskiego, (1885), w 16ce, str. 89. 40 cnt.

— Z pamiętników o Sokratesie, IV. O miłości bratniéj, dosłowny (?) przekład S. Rembacza (Wydanie dosłownych tłómaczeń klasyków greckich, tom XIV). Kraków, nakł. J. M. Himmelblaua, (1885), druk. A. Koziańskiego, w 16ce, str. 13. 20 cnt. (!)

ZAJTZ L. ks. K. H. K. Rok kościelny czyli krótkie i treściwe wyjaśnienie rzymsko-katolickiego roku kościelnego i jego świąt, tudzież zwykłych obrzędów do tychże świąt zastosowanych, według oryginału niemieckiego przerobił i ułożył ..... nauczyciel religii w zakładach naukowych w Rydze. Warszawa, druk. J. Bergera, 1885, w 16ce, str. II, 83 i II. 30 kop.

ZALEWSKI A. dr. O tworzeniu się zarodników w komórkach drożdży (Odbitka z tomu XIII Rozpraw Wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 21, z tabl. litogr.

ZAREWICZ Ludwik. Lanckorona, monografia historyczna, według źródeł archiwalnych (pośw. Żegocie Paulemu. — Odbitka z Kalendarza krakowskiego J. Czecha). Kraków, druk. Czasu, 1885, w 8ce małéj, str. 113 i 4 nl., z 3 ilustracyami i 2 planami zamku. 1 złr.

ŻUŁAWSKI Karol dr. Sprawozdanie naukowe z ruchu chorych w zakładzie dla obłąkanych w Krakowie w ciągu r. 1883, podał ..... prymaryusz tego zakładu (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 30.

KRONIKA.

= **Bibliografia pedagogiczna** polska za r. 1883. przez Sz. Parasiewicza. Lwów, staraniem Towarzystwa pedag., 1884, w 8ce, str. 1 nl., 38 i 2 nl.

Nowy tomik skrzętnéj bardzo i cennéj pracy bibliograficzno-krytycznéj, wydanéj w rozszerzonéj odbitce z lwowskiéj „Szkoły" przez niezmordowanego redaktora „Wydawnictwa ludowego", zasłużonego pedagoga i gorliwego pracownika, który pojmując godnie warunki stanowiska swego, z zaszczytem niemałym dla siebie a wielkim pożytkiem dla drugich obywatelski swój obowiązek należycie spełniał i spełnia. Tomik nie ustępuje w niczém podobnemu dziełku, wydanemu przez Sz. autora za r. 1882 (ob. „Przewodnik bibliogr.", VI 185), ta sama wieje z niego gorliwość obywatelska, ta sama znajomość rzeczy, bezstronność, trzeźwość i słuszność w ocenianiu, ta sama życzliwość i uprzejmość dla wszelkich, choćby pozornie najdrobniejszych ale pożytecznych dla dobra społeczeństwa prac i usiłowań. W tym téż duchu zestawił w szacowném dziełku, i bliżéj ocenił lub podał okrągło 110 dzieł, dziełek i rozpraw z zakresu szkolnictwa naszego, ogłoszonych drukiem w ciągu r. 1883 przez 82 pedagogów i autorów polskich. Podał je przytém według działów: A. „Pedagogika i dydaktyka"; B. „Metodyka specyalna"; C. „Reforma szkół średnich"; D. „Higiena"; E. „Historya pedagogiki i dzieje szkół"; F. „Bibliografia"; G. „Varia"; H. „Czasopisma"; I. „Podręczniki"; J. „Książki dla dzieci i młodzieży". Zakończył zaś wdzięczną pod każdym względem całość starannie zestawionym: „Spisem nazwisk autorów, których prace ocenione lub podane w niniejszéj Bibliografii".

= **Cennik druków** nakładu księgarni i drukarni J. A. Pelara (H. Czernego) w Rzeszowie. Rzeszów, 1885, w 8ce, str. 14 i 2 nl.

Ciekawa książeczka, przedstawia się tém miléj, że pięknym jest wyrazem uznania godnych usiłowań i zabiegów zasłużonéj firmy prowincyonalnéj o wzrost i dobre imię drukarstwa w mniejszych miastach naszych. Istotnie firma typograficzna J. A. Pelara (H. Czernego), któréj artystycznym płodom pod względem zewnętrznym nic zgoła zarzucić się nie da, tak czysto bowiem i starannie są wykonane, nie należy do tych firm drukarskich, które rade ze siebie, że wywiesiły szyld ogromnych rozmiarów z szumnym napisem: „Drukarnia", czekają po całych dniach zmiłowania bożego, aż się kto z drobném jakiém zamówieniem nie zgłosi. Czynna i zapobiegliwa firma rzeszowska dokłada owszem, co każdy z przyjemnością przyznać musi, wszelkich usiłowań godziwych, ażeby obywatelskiemu swemu obowiązkowi wobec miejscowéj i okolicznéj publiczności światłéj w godny zadosyć uczynić sposób. Wyrabia więc dla niéj własnym nakładem i w księgarni pod własną firmą utrzymuje zawsze w zapasie najrozmaitsze druki: „gminne", dla „kas pożyczkowych", „do wyborów", „rękodzielniczo-przemysłowe", „gospodarskie", „szkolne", dla „duchowieństwa", dla „prowadzących metryki izraelickie", dla „lekarzy i aptekarzów", „notaryalne", „wojskowe" i inne, razem w liczbie bardzo poważnéj 390 nrów! Cennik téż powyższy, podług nader umiarkowanéj obliczony skali, stałą podaje cenę dla każdego druku z osobna, a przeznaczony przedewszystkiém dla wygody interesowanéj publiczności, zjedna sobie z jéj strony, tak w miejscu jak i w dalszéj okolicy — o czém nie wątpimy — wszechstronne i skuteczne uznanie.

= **Katalog czytelni** młodzieży wyższego c. k. gimnazyum Nowodworskiego w Krakowie. Kraków, 1885, w 8ce, str. 38 i 1 nl.

Starannie wydany zawiera Kat. w porządku abecadłowym zastosowanych do wiedzy i pojęcia doroślejszéj młodzieży gimnazyalnéj dzieł treści naukowéj i beletrystycznéj: 482 w języku polskim, 235 niemieckich, 32 francuskich i 11 czasopism polskich. Jako pierwszy tego rodzaju śmiało posłużyć może innym naszym gimnazyom za godny wzór do naśladowania, a w każdym razie Sz. dyrekcyi gimnazyum Nowodworskiego i zarządowi jéj czytelni za jego wydawnictwo i ułatwienie uczącéj się młodzieży korzystania ze zbiorów bibliotecznych gorące i bezwarunkowe należy się uznanie publiczne.

= **Antiquarischer Catalog 112** von O. Harrassowitz, Buchhandlung und Antiquariat in Leipzig. Leipzig, 1885, w 8ce, str. 50.

Dzieł i broszur 1156, z zakresu: „Linguistik, 1. Abtheilung: Linguistische Hilfswissenschaften, Allgemeine und vergleichende Linguistik".

— Toż, 113. Tamże, w 8ce, str. 90.

Dz. i br. 2298, od 1157—3354, z zakresu: „Linguistik, 2. Abtheilung: Indogermanische Sprachen". Na str. 76—88: „Slavisch-lettische Sprachen: Allgemeines, Altslavische Literatur, Russisch, Polnisch, Kassubisch,

Czechisch, Slowakisch, Wendisch, Südslavische Sprachen, Bulgarisch, Lettisch, Littauisch, Altpreussisch", nry 2953—3252.

= **Katalog No 8** von Zahn & Jaensch, Antiquariat in Dresden: Bibliotheca historica. Dresden, 1885, w 8ce, str. 54.

Na str. 38—40: „Geschichte von Russland, Polen und der Türkei", dzieł i broszur 63.

= **Katalog** książek polskich z ostatnich lat, znajdujących się w księgarni i składzie nut Gebethnera i Wolffa w Warszawie. Warszawa, 1884, w 8ce, str. 79 i 1 nl.

Kat. wielkiéj firmy warszawskiéj, zawiera najnowsze wydawnictwa polskie do listopada r. 1884, ułożone według następujących działów: I. „Teologia: a. Dzieła ogólnéj treści, dzieje kościoła, kazania, katechizmy, b. Nabożeństwo, żywoty św, spiewniki"; II. „Filozofia, psychologia"; III. „Historya, życiorysy, mitologia, heraldyka, archeologia, numizmatyka"; IV. „Prawo, ekonomia, skarbowość, przemysł, kwestye społeczne"; V. „Literatura, krytyka, sztuki piękne, muzyka, bibliografia, dzieła zbiorowe"; VI. „Poezye i wiersze różne"; VII. „Powieści, romanse, opowiadania"; VIII. „Teatr"; IX. „Wychowanie: a. Książki ogólnej treści, b. dla dzieci i młodzieży, c. dla ludu"; X. „Filologia: a. Język polski, b. j. obce, klasycy starożytni"; XI. „Matematyka, fizyka, chemia, nauki przyrodzone"; XII. „Medycyna, farmacya, weterynarya"; XIII. „Geografia, etnografia, podróże"; XIV. „Budownictwo, mechanika, technologia"; XV. „Gospodarstwo: a. wiejskie, ogrodnictwo, rybactwo, chów bydła i koni, leśnictwo, pszczelnictwo, b. gospodarstwo domowe"; i XVI. „Rozmaitości".

= **Bibliografią egipską**, obejmującą w systematyczném zestawieniu wszystko, co od czasów panowania faraonów aż do chwili bieżącéj o Egipcie już to z druku się pojawiło, już w rękopisach spoczywa, opracować miał książę Ibrahim, syn b. chedywa Ismaela. Podając wiadomość o niéj pisma zagraniczne, zapewniają zarazem, że dzieło p. t „Egyptian bibliography" już niebawem pojawi się w Londynie, i składać się będzie z dwóch sporych tomów.

= **Centralblatt** „für Bibliothekswesen", wychodzący w Lipsku, umieścił w ostatnim zeszycie podpisaną przez dra M. Perlbacha nader pochlebną i szczegółową (str. 138-140) ocenę „Katalogu rękopisów kapitulnych katedry krakowskiéj", wydanego przed rokiem przez ks. Polkowskiego. Uczony recenzent uważa dzieło za wcale ważne dla „dziejów oświaty na wschodzie", a między innymi powiada: „Pocieszające to zjawisko, że archiwa i biblioteki duchowne nie kryją się już lękliwie przed oczyma uczonych badaczów, lecz owszem mający sobie powierzoną straż nad ich drukami i rękopisami zasłużeni prałaci sami wydawaniem ich katalogów naukowym usiłowaniom przychodzą w pomoc".

= **Encyklopedya wychowawcza** w najnowszym, z rzędu już 6tym zeszycie tomu III, w artykule zatytułowanym „Elementarz", napisanym przez św. p. bibliotekarza księgozbioru im. Branickich suskiego, Fr. Nowakowskiego, i księcia L., którego początek dopiero ogłosiła (str. 475—484), dała pod każdym względem nadzwyczaj udatną podobiznę karty tytułowéj trzech starożytnych elementarzy polskich, znajdujących się w bibliotece Jag., mianowicie: królewieckiego, drukowanego około r. 1570, wileńskiego z r. 1633 i krakowskiego z r. 1791. Podobiznę najstarszego tytułu królewieckiego, którego niestety tylko górna połowa szczęśliwie się dochowała, pozwalamy téż sobie, podług odstąpionego nam łaskawie cynkotypu, za który jak najpiękniéj dziękujemy, w tém miejscu powtórzyć:

Náuká krótka ku czytániu pismá Polskiego

= **Ilustracyą** ciekawą do dziejów niektórych wydawnictw galicyjskich podała niedawno „Reforma" krakowska w postaci

listu, nadesłanego sobie przez jednę z czytelniczek z Sanoka: „Wyczytawszy w N. Reformie — pisze Sz. prenumeratorka — ogłoszenie taniego wydawnictwa „Kuryera mód“, dwutygodnika dla kobiet, po przystępnéj cenie, bo wraz z „Biblioteką powieści i romansów“ kwartalnie 2 złr. 25 cnt., posłałam do administracyi tego pisma (Grodzka, 58) za przekazem kwartalną prenumeratę, i otrzymałam pierwszy nr., lecz tylko ten jeden, jedyny. Na prośbę o przysyłanie dalszych nrów odpowiedziano mi, że administracya „Kuryera“ nie istnieje“!

= **Kalisz** w Królestwie polskiém posiada obecnie dwa archiwa: 1. ar. akt dawnych, 2. ar. miejskie, i cztery drukarnie: 1. K. W. Hindemitha (od r. 1845), 2. J. Mroczka (od r. 1860), 3. B. Szczepankiewicza (od r. 1878), i 4. A. Czerwińskiego (od r. 1883). Zajmujące szczegóły o nich, jako téż o pierwszym polskim (z r. 1603) i łacińskim (z r. 1630) drukach kaliskich, podaje zasłużony około przeszłości Kalisza mecenas, Ad. Chodyński, w wydanéj świeżo nakładem tamtejszéj księgarni M. Hofmańskiego: „Kieszonkowéj kroniczce m. Kalisza“ (str. 29, 31, 100 i n., 104 i n.).

= **Katalog ogrodniczo-przyrodniczy** „rozumowany, obejmujący wszystkie dzieła ogrodnicze i przyrodnicze polskie z ostatniego dwudziestopięciolecia“, zamierza w ciągu r. b. ogłosić drukiem warszawskie Towarzystwo ogrodnicze.

= **Konkurs** ogłoszony przez Stowarzyszenie drukarzy warszawskich na napisanie „Przewodnika dla drukarzy“ (ob. „Przewodnik bibliogr.“, VII 83), spełzł na niczem, gdyż ani jedna w oznaczonym czasie nie nadeszła praca. „Dla zadosyćuczynienia potrzebie — jak zapewniają pisma tamtejsze — powzięto myśl wydania w tłómaczeniu jednego z dzieł zagranicznych“.

= **Kuryer lwowski**, a za nim niektóre inne pisma tamtejsze, poznańskie i warszawskie, podały niedawno wiadomość, że „muzeum im. Czartoryskich, razem z biblioteką i innymi zbiorami, ma być z Krakowa przeniesione gdzieindziéj“, a to rzekomo z powodu, że „krakowska rada miejska nie zgodziła się na odstąpienie księciu Cz. na własność domu, w którym obecnie zbiory się mieszczą, oraz kilku przylegających sążni gruntu“. W odpowiedzi na senzacyjną tę wiadomość nastąpiło niebawem późniéj, w krakowskim „Czasie“ z 15 kwietnia, następujące jéj wyjaśnienie, które w tém miejscu dosłownie przytaczamy: „Niewdając się na dzisiaj bynajmniéj w rozbiór téj skomplikowanéj sprawy, zaznaczyć tylko musimy, że przed niejakim czasem pełnomocnik księcia, Jaskłowski, wniósł do rady pismo, w którém żąda odstąpienia na bezwzględną własność realności miejskiéj, w któréj się obecnie muzeum mieści, oraz kawałka plantacyj, dotykającego realności, a to z powodu, że książę Cz. zamierza ufundować majorat, w którym nie może się znajdować żadna ograniczona własność. Sprawa żądanego odstąpienia realności przez gminę, ważna i doniosła, musiała być szczegółowo rozpatrzona przez organa właściwe, dotąd wszakże na pełne posiedzenie rady nie przyszła; wszelkie więc twierdzenia o powziętéj jakoby decyzyi rady są błędne i przedwczesne, a zatém przedwczesne i wnioski, z téj rzekoméj decyzyi wyciągane“.

= **Litografowie** zagraniczni zarzucili handle warszawskie „arkuszowymi rysunkami typów rozmaitych narodowości“, zatytułowanymi „Polnische Charaktertypen“, na których „dziwaczne znajdują się postacie, w ubiorach nigdy u nas nieużywanych“! Pisma miejscowe z niemałym przekąsem wyrażają się o tym wyskoku „niemieckiéj sumienności“.

= **Lituanica** niepośledniéj wagi, złożone z 450 dokumentów i aktów z końca w. XVI, z XVII i XVIII, w językach polskim, łacińskim i ruskim, o których na tém miejscu w październiku r. 1883 (ob. „Przewodnik bibliogr.“, VI 210) treściwą uczynić wzmiankę mieliśmy sposobność — jak się obecnie z przyjemnością dowiadujemy — przeszły niedawno, za pośrednictwem o. Winc. Padlewskiego, na własność biblioteki oo. Karmelitów w Czernéj pod Krakowem. Ze zbioru wydzielono tylko breve Grzegorza XIII ze stycznia r. 1583 dla Radziwiłła Sierotki, i przykazano je na własność, ad aeternam rei memoriam, archiwum kapitulnemu w Krakowie.

= **Mrniak czy Zipper?** Pytanie to nasuwa się samo przez się po odczytaniu w kwietniowym zeszycie lwowskiego „Muzeum“ (str. 200—205) wcale obszernéj, a co ważniejsza poważnéj i sprawiedliwéj recenzyi niedawno wydanych „Ćwiczeń niemieckich“ dra Molina dla I i II klasy, z całą znajomością rzeczy napisanéj przez dra Zippera. Prof.(?) dr. (?) Mrniak, nieznany zgoła nikomu, a już wcale ignotus w świecie naukowym, poważył się był gdzieś tam coś bąknąć, co bynajmniéj wiedzy jego i rozumowi zaszczytu nie przynosi, że „Gramatyka niemiecka“ dra Molina, już dozwolona do użytku w szkołach galicyjskich, i jego „Ćwiczenia niemieckie“ nie wiele warte, a jeden z poważniejszych i bardzo zasłużonych posłów naszych, nierozumiejący się jednak niestety na nauce języka niemieckiego i jego potrzebie w szkołach naszych, lecz folgując widocznie wrodzonéj każdemu Polakowi

żyłce zaczepiania przy lada sposobności stworzonych własnymi rękami instytucyj publicznych, zrobił nawet na téj podstawie w czasie ostatniéj sesyi sejmowéj publicznie zarzut krajowéj Radzie szkolnéj, dlaczego zdaniem jego, jako téż „poważnego i kompetentnego krytyka" Mrniaka (o sancta simplicitas!) „lepsze" (?) książki Schoberów i Rebenów zastępuje „gorszymi" (?). Obecnie zamiast nikomu po za rogatkami prowincyonalnego miasta nieznanego krytyka (?) zabrał w poważném piśmie fachowém poważny i na gruntownéj znajomości rzeczy oparty głos w téj sprawie dobrze w sferach szkolnych i literackich znany prof. dr. Zipper, i całkiem inne o „Ćwiczeniach" dra Molina wypowiada zdanie; uważa je bowiem za „sumiennie ułożone i wypracowane", wyraża „przekonanie, że w nauce języka niemieckiego znaczne mogą oddać usługi", i życzy im nawet z tego powodu „zasłużonego ze wszech miar powodzenia". Mrniak zatém czy Zipper? godzi się wobec tego jeszcze raz zapytać, a odpowiedź na pytanie nie może być, zdaje się, trudną. Nie mamy téż przyczyny ani na chwilę powątpiewać, że szkolne władze rządowe, niebacząc na pierwszą lepszą zaczepkę Mrniaków, lecz powodując się wyłącznie dobrem i potrzebami szkolnictwa naszego, przychylą się do głosu kompetentnych Zipperów, a polecając do użytku szkolnego schludne, tanie i naukowym warunkom w zupełności zadosyć czyniące „Ćwiczenia" dra Molina, prof. krajowego zakładu naukowego, uwolnią już raz gimnazya nasze i szkoły realne od takiéj tandyty, jak kolosalnie drogie a przytém na lichéj bibule drukowane wyroby Schoberów, Rebenów i innych podobnych im starożytników.

= **Pióra stalowe,** z podobizną Mickiewicza i napisem „Mickewitz" (!), rzuciła świeżo uprzejmość niemiecka na rynek warszawski!

= **Pisma** krakowskie, a za nimi inne poważniejsze dzienniki i tygodniki, następującą zamieściły odezwę: „Ktokolwiekby posiadał książeczkę „O naśladowaniu Chrystusa" Tomasza à Kempis w polskiém tłómaczeniu, ale w wydaniu z XVI wieku, niewypowiedzianą łaskę wyświadczyłby podpisanemu, gdyby go o tém uwiadomić raczył. Za łaskawe powtórzenie téj prośby w innych pismach polskich wdzięczny będę niesłychanie. Ks. Ig. Polkowski w Krakowie".

= **Proces nowy** przegrał księgarz lwowski, Wł. Gubrynowicz, przed trybunałem tamtejszym. Tym razem wytoczył mu go powszechnie szanowany współpracownik „Gazety lwowskiéj", H. Lam, brat złożonego niemocą znakomitego powieściopisarza i fejletonisty, J. Lama, za uczyniony sobie w kilka dni po ostatnim procesie (ob. „Przewodnik bibliogr." z r. b., str. 76) wobec poważnych osób ciężki zarzut, że „słuchany w sądzie jako świadek pod przysięgą, fałszywe złożył świadectwo". Po skończoném postępowaniu dowodowém, 28 marca, uznał trybunał — jak się wyraża „Gazeta lwowska" w nrze 72 z 30 marca — „Wł. Gubrynowicza winnym przestępstwa §. 487 ust. karn. przez fałszywe i bezpodstawne obwinienie H. Lama o czyn zbrodniczy, i skazał go na trzytygodniowy areszt". Zasądzony zgłosił rekurs.

= **Proces sądowy,** dosyć oryginalny, odbędzie się niebawem w Warszawie. Pisma tamtejsze następujące „w przededniu" podają o nim szczegóły ciekawe: „Zachciało się jednemu z niepowołanych napisać nowelę. Po wyjściu pracy na świat znalazł się jakiś biedak, oficyalista jednego z banków prywatnych, który oświadczył, że to on tę pracę wykonał za pieniądze, ale nie do druku i nie w tym celu, aby nabywcy zrobić imię autorskie. Oskarżyciel stracił miejsce i wystąpił w drodze sądowéj o zwrot szkody i przyznanie autorstwa".

= **Rękopisy** dwa starożytne, zawierające „zbiór praw kościelnych", gnieźnieński z końca w. XI, wzorowo opisany r. 1881 przez ks. dra Łukowskiego (ob. „Przewodnik bibliogr.", V 52) i krakowski, opisany przed rokiem nie mniéj starannie przez ks. Polkowskiego w „Katalogu rękopisów kapitulnych katedry krakowskiéj (str. 61—78), szczegółowemu poddał rozbiorowi i ocenieniu uczony senator, R. Hube, w ostatnim zeszycie „Biblioteki warszawskiéj", w treściwym artykule: „Dwa rękopisy średniowiecznego zbioru praw kościelnych, gnieźnieński i krakowski" (str. 1—9).

= **Rodak nasz,** „syn włościanina z pod Prasnysza, Józef Kukuła, wydał w Wiedniu rozprawę filozoficzną p. t. De Cruquii codice vetustissimo, o któréj krytyka niemiecka pochlebne wydała orzeczenie". Wiadomość niniejszą, wyjętą z pism warszawskich, sprostować należy w ten sposób, że rzekomy syn włościanina z pod Prasnysza pisze się „Kukula" nie „Kukuła", i że mu dziano nie byle jako „Józef", lecz z pańska „Ricardus Cornelius"!

= **Rozpisania konkursu** na książki polskie dla młodzieży izraelickiéj domaga się redaktor hebrajskiego miesięcznika „Noga Hajareach", prof. Berisch Goldenberg, w wydanéj przed miesiącem w Tarnopolu broszurze „Die hebräische Sprache und das Judenthum" (w 8ce, str. 9). W szczególności zaś domaga się Sz. redaktor i od lat 40 z górą

nauczyciel hebrajszczyzny w tarnopolskiéj szkole żydowskiéj, konkursu publicznego na następujące polskie podręczniki szkolne: 1. „Dzieje bohaterskie Izraelitów w czasie wojen z Grekami i Rzymianami“; 2. „Historya polskich Żydów, od ich przybycia do Polski aż do czasów obecnych“; 3. „Obrzędy zachowywane w synagogach w dniach sabatu, świątecznych i powszednich“; 4. „Najniezbędniejsze przepisy obowiązujące przy zawieraniu ślubów i rozwodów, z uwzględnieniem cywilnego prawa austryackiego dla prowadzących księgi metrykalne, jako też z podaniem ceremoniałów, przestrzeganych w czasie pogrzebów i w dniach smutku i żałoby“; i 5. „Przepisy zachowywania się w domu w dniach sabatu i świątecznych, jako też czynności w dniach tych dozwolone lub zabronione“.— Aprobatę wszystkich tych pięciu książek szkolnych należałoby — zdaniem Sz. autora i obywatela — powierzyć rabinom i kaznodziejom obydwóch stolic krajowych, Lwowa i Krakowa.

= **Słów kilka** „o biblioteczkach dla młodzieży szkolnéj“ umieścił znany pedagog i gorliwy pracownik, Sz. Parasiewicz, w nrze 13 lwowskiéj „Szkoły“ z 28 marca. Z wielkiém ciepłem i rzetelną znajomością rzeczy napisany artykuł składa się z trzech ustępów: I. „O potrzebie zakładania biblioteczek dla młodzieży“; II. „Pedagogiczna i dydaktyczna strona biblioteczek szkolnych“; i III. „Jak należałoby urządzić biblioteczkę szkolną?“.

= **Słownik** narzeczy, używanych przez zamieszkałe nad morzem Białém ludy, ułożyć miał po dłuższym pobycie w Archangelsku Polak Podwysocki.

= **Szkoła lwowska** w nrze 15 z 11 kwietnia następującą zamieściła wiadomość: „Dr. Iz. Szaraniewicz, prof. Uniwersytetu lwowskiego i prezes Instytutu stauropigialnego, zajmuje się obecnie założeniem biblioteki, która ma objąć wszystkie książki, broszury i pisma ulotne, jakie kiedykolwiek wyszły z drukarni stauropigialnéj. Pracę już rozpoczęto, a znana wytrwałość inicyatora każe się spodziewać, że dzieło rychło przyjdzie do skutku. Biblioteka taka cenném będzie źródłem do historyi rozwoju duchowego życia ruskiego“.

= **Towarzystwo pedagogiczne** we Lwowie, tyle z powodu licznych wydawnictw pożytecznych dla społeczeństwa zasłużone, zamierza w najbliższéj przyszłości dwie w obecnéj dobie bardzo potrzebne publikacye własnym wydać nakładem: 1. „Zbiór najważniejszych ustaw szkolnych, z uwzględnieniem zmian nowszych“, ułożony przez inspektora B. Baranowskiego, i 2. „Wypisy dla szkół wydziałowych“. Rękopis „Zbioru ustaw“ oddany już został do druku, nad ułożeniem zaś „Wypisów“ pracuje osobna komisya, złożona z trzech inspektorów krajowych dla szkół ludowych i czterech profesorów wyższych zakładów naukowych.

= **Zabronione w Austryi**: A. J. Dobrjanskij. O sowriemiennom rieligijno-politiczeskom położenii austro-ugorskoj Rusi. Moskwa, 1885. — Żizn i podwigi św. Kiriłła i Miefodija. prowietitielej Sławian Petersburg, nakł. sław. błagotworitielnago Obszczestwa, 1885.—Kratkoje skazanije o żizni i podwigach św. Kiriłła i Miefodija. Petersburg, nakł. sław. błog. Obszczestwa, 1885.

= **Zmarli**: Julian Biergel, superintendent, pastor słuckiego kościoła reformowanego i właściciel doborowéj biblioteki, złożonéj przeważnie z białych kruków polskich, † 27 marca w Słucku w 65 roku życia. Stanisław Krzyżanowski, weteran z r. 1831, towarzysz sztuki drukarskiéj, † 6 kwietnia w Krakowie w 83 roku życia. Stanisław Koźmian, prezes Towarzystwa przyjaciół nauk poznańskiego, † w Poznaniu 23 kwietnia w 76 roku życia. Cześć ich pamięci!

Kuryerek z najświeższymi nowościami.

W ostatniéj chwili donoszą jeszcze o wyjściu świeżo z pod prasy: ANTONOWICZ W. B. Monografii po istorii zapadnoj i jugo-zapadnoj Rossii, I. Kijew. — CHAWŁOWSKI X. M. dr. Cholera morbus. Warszawa, 7 kop. — CINCIAŁA A. dr. Przysłowia ludu polskiego w Cieszyńskiém. Cieszyn, autor. — KOCZYŃSKI M. prof. Ustawa sądowa, II. Kraków, wydawca. 4 złr. — LIKOWSKI Ed. Geschichte des Verfalls der unirten Kirche, übertragen von Tłoczyński. Posen, Jolowicz. 10 marek. — SIENKIEWICZ H. Ogniem i mieczem, wyd. trzecie. Warszawa, Gebethner i Wolff. 4 ruble. — Uchwały Komitetu, wyznaczonego przez Akademią umiej. do ustalenia pisowni polskiéj, wydrukowane jako manuskrypt. Kraków. Akademia. — DĘBICKI Kl. dr. Iwonicz. Lwów. 25 cnt. — FORSTEN G. W. Borba na bałtijskom morie w XV/XVI stoletijach. Petersburg. — MROWIŃSKI W. ks. Miesiąc maj. Lwów. 60 cnt.

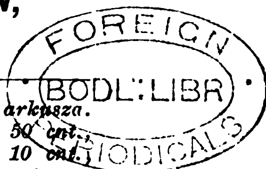
OGŁOSZENIA.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny dr. Władysław Wisłocki.

Z drukarni Wł. L. Anczyca i Spółki, pod zarządem Jana Gadowskiego.

PRZEWODNIK BIBLIOGRAFICZNY

miesięcznik dla wydawców, księgarzy, antykwarzów, jako też czytających i kupujących książki.

Wychodzi w Krakowie 1go każdego miesiąca w objętości ½ — 1 ½ arkusza. Przedpłata wynosi: rocznie 1 złr., z przesyłką 1 złr. 24 cnt.; ½ rocznie 50 cnt., z przesyłką 62 cnt.; ¼ rocznie 28 cnt., z przesyłką 34 cnt.; miesięcznie 10 cnt., z przesyłką 12 cnt. — Opłata od Ogłoszeń za każdą 1/10 część strony 50 cnt., za całą stronicę czyli 61 wierszy petytowych 5 złr.

Prenumeratę w gotówce i wyraźnie pisane ogłoszenia przesyłać należy najdaléj do 20 każdego miesiąca albo do księgarni **G. Gebethnera i Sp.** *w Krakowie, albo wprost do redaktora Przewodnika bibliograficznego.*

VIII. NOWOŚCI. 6.

Kraków, 1 czerwca 1885.

ABRAHAM Władysław dr. O justycyaryuszach w Polsce w XIV i XV wieku (Odbitka z tomu XIX Rozpraw Wydziału histor.-filozof. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 59.

ADAMEK K. Vít Stwosz, studie. Hlinsko, autor, Praha, Grégr & Valečka, 1884, w 8ce, str. 31. 20 cnt.

ADAMKIEWICZ Alb. prof. dr. Die Rückenmarkschwindsucht, eine Vorlesung, nach neuen Untersuchungen und den Ergebnissen einer neuen Untersuchungsmethode für das Centralnervensystem. Wien, Töplitz & Deuticke, 1885, w 8ce, str. 53, z 4 drzeworytami i 2 tabl. litogr. 1 złr. 20 cnt.

ANTONOWICZ W. B. Monografii po istorii zapadnoj i jugo-zapadnoj Rossii, tom I. Kijew, 1885, w 8ce, str. 351.

Associacion des anciens élèves de l'école polonaise: Bulletin littéraire et scientifique, no 25. Paris, imp. vve Zabieha, 1885, w 8ce, str. 32. 1 frank 25 centimów.

Treść: Chronique; Extrait des mémoires d'un professeur libre de Posen, nouvelle d'Henri Sienkiewicz, traduit par V. Gasztowtt (str. 13—15); Revue des Revues; Livres nouveaux; Nouvelles scientifiques et artistiques; Variétés; Nécrologie.

Ateneum, pismo naukowe i literackie, pod redakcyą P. Chmielowskiego, zeszyt z maja 1885 r. Warszawa, wydawca W. Spasowicz, druk. K. Kowalewskiego, w 8ce większéj, str. 193—384.

Treść: Dziurdziowie, powieść, przez E. Orzeszkową (str. 193—211); Z wycieczki po Galicyi, wycieczka II: Odwiedziny w Borysławiu i uwagi ogólne o przemyśle galicyjskim, przez J. Rogosza (str. 212—244); O wojach i rycerzach polskich, studyum starożytnicze, przez dra Wł. Łebińskiego (str. 245—271); Nala, powieść staroindyjska (str. 272—299); Balony po stuletnim rozwoju, przez S. K. (str. 300—316); Oceny Pana Tadeusza, przez P. Chmielowskiego (str. 317—346); Tablica śmiertelności mieszkańców m. Warszawy, przez Bol. Danielewicza (str. 347—356); Rozbiory i sprawozdania: 1. T. Korzona Historya wieków średnich, przez Aug. Sokołowskiego, 2. St. Małachowskiego Pamiętniki, przez W. Smoleńskiego, 3. L. Germana Niedola Nibelungów, przez J. Hanusza, 4. Odpowiedź Wł. Puchewiczowi, przez dra M. A. Baranieckiego; Wrażenia literackie; Sprostowanie, przez J. Tretiaka; Nekrologia.

BAŁUCKI Michał. Milostný lístek, žert v 1 jednaní, autorisovaný překlad od Arnošta Švaba Polabského (Divadlo ochotnické, sv. 10). Brno, K. Winkler, 1885, w 8ce, str. ?

BARTOLINI Dominik. Pamiątki historyczne, krytyczne, archeologiczne św. Cyryla i Metodego, oraz apostolstwa ich śród narodów słowiańskich, przez..... kapłana tytułu św. Marka, kardynała

św. rz. kościoła, prefekta św. kongregacyi obrzędów, wiernie z języka włoskiego na polski z dozwoleniem tegoż kardynała przełożone i znacznymi dodatkami pomnożone. Poznań, druk. Kuryera poznańskiego, 1885, w 4ce, str. 16 nl., XVII, 155 i XLVII. 5 marek 50 fenig.

Tłómaczył i wydał ks. M. Chwaliszewski.

BATIUSZKOW P. N. Pamiatniki russkoj stariny w zapadnych gubiernijach, izdawajemyje s Wysoczajszago soizwolenija, wypusk VII: Chołmskaja Ruś, lublinskaja i siedleckaja gubiernije warszawskago gienierał-gubiernatorstwa. Petersburg, 1885, w 8ce, str. XI i 432. 15 rubli.

Bau- und Kunstdenkmäler, Die, des Landkreises Danzig, herausgegeben im Auftrag des westpreussischen Provinzial-Landtages, Heft II: Der Landkreis Danzig. Danzig, Th. Bertling, 1885, w 4ce, str. 3 nl. i 75—149, z 76 rycinami w texcie, 8 dodatkami artystycznymi i mapą. 6 marek.

BELLY G. Żywy nieboszczyk, krotochwila w jednym akcie, przekład Adolfa Walewskiego (Biblioteka teatrów amatorskich, nr. 36). Lwów, nakł. H. Altenberga (F. H. Richtera), druk. Gazety nar., 1885, w 8ce, str. 15. 40 cnt.

BEŁZA Władysław. Iwonicz i jego okolice. Lwów, nakł. Zarządu zdrojowego, Gubrynowicz i Schmidt, Kraków, D. E. Friedlein, Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. ludowa we Lwowie, 1885, w 8ce, str. VII i 120, z 6 widokami i mapką. Opr. 1 złr.

Biblioteka warszawska, pismo poświęcone naukom, sztukom i przemysłowi, pod redakcyą J. K. Plebańskiego, zeszyt z maja 1885. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. J. Bergera, w 8ce, str. 173—336, z mapą.

Treść: Teatr warszawski za dyrekcyi L. Osińskiego, 1814/20 (str. 173—203); Schaeffle contra Schaeffle, przez dra Br. Łozińskiego (str. 204 — 223); Odsiecz Wiednia 1683 r., przez L. Chrzanowskiego (c. d., str. 224—252); Hessy O'Grady, napisał Działosza (c. d., str. 253—271); Z ekonomiki; Anglia, Rosya i Afganistan, przez Edm. S. Naganowskiego (str. 289—300); Przegląd piśmiennictwa: 1. Th. Mommsena Römische Geschichte, przez E. Lipnickiego, 2. L. Malinowskiego Przyczynek do historyi wyrazów polskich, przez R. Zawilińskiego, 3. J. Wolffa Senatorowie i Pacowie, przez Ad. Bonieckiego; Wiadomości bieżące.

BIELIMOWICZ Bolesław. Szkice historyczne. Warszawa, druk. St. Niemiry, 1885, w 8ce, str. 233.

BOBERSKI Wład. prof. Przyczynek do lichenologicznéj flory Galicyi, ze szczególném uwzględnieniem galicyjskiego Podola, sprawozdanie z wycieczki odbytéj w r. 1884 (Odbitka z tomu XIX Sprawozdań Komisyi fizyogr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 24.

BOBOWSKI Mikołaj dr. Polska poezya kościelna od najdawniejszych czasów aż do wieku XVI (Odbitka w 50 exemplarzach z Przeglądu katolickiego). Warszawa, druk. Fr. Czerwińskiego, 1885, w 8ce, str. 138. 50 kop.

BOBRECKI J. Książka kucharska czyli jasna i dokładna nauka sporządzania potraw mięsnych i postnych, wydanie czwarte. Rzeszów, nakł. i druk. J. A. Pelara (H. Czernego), 1885, w 8ce, str. 1 nl. i 307. 1 złr. 20 cnt.

BOGDANIK Józef dr. Przypadek poprzecznego złamania rzepki, leczony przez zeszycie odłamków drutem srebrnym, uwagi o leczeniu tych złamań, podał ..... z Białéj (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 14.

BOURDALOUE o. L. T. J. Życie Pana Jezusa w N. sakramencie ołtarza, przełożone z francuskiego przez ks. Jerzego Dewina T. J. (Książki pobożne dla wiernych każdego stanu, tom XXV). Kraków, nakł. ks. M. Mycielskiego T. J., druk. Czasu, 1885, w 16ce, str. 155. 30 cnt. = 60 fenig.

BUDIŁOWICZ Anton. Riecz o sławianskich pierwouczitielach Kirile i Miefodije, proizniesiennája na jubilejnom

aktie impieratorskago warszawskago Uniwiersitieta 6 apriela 1885 g. (Odbitka ze Sbornika Miefodiewskago). Warszawa, tipogr. K. Kowalewskago, 1885, w 8ce, str. 22.

BUFFALO ks. del. Nowenna do Przenajdroższéj krwi Zbawiciela, z włoskiego. Warszawa, druk. St. Niemiery, 1885, w 16ce, str. 15. 2½ kop.

CHAWŁOWSKI Xaw. Mikołaj dr. Cholera morbus epidemiczna czyli indyjska, jéj natura, przebieg i leczenie, studyum kliniczne, z własnych spostrzeżeń i notat spisał ..... Warszawa, nakł. autora, druk. Noskowskiego, 1885, w 8ce, str. 1 nl. i 138. 75 kop.

CHOCISZEWSKI J. Kopa wesołych i ciekawych opowiadań. Poznań, nakł. J. Chociszewskiego, druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebiński), 1885, w 16ce, str. 64.

— Przepowiadacz pogody i niepogody, zbiór praktycznych wskazówek, za pomocą których można naprzód rozeznać każdą zmianę powietrza, dodane stare praktyki gospodarskie naszych przodków. Poznań, nakł. J. Chociszewskiego, druk. E. Schmaedickiego, 1885, w 8ce, str. 32. 20 fenig.

CHOIŃSKI Teodor Jeske. Henryk Heine, portret literacki. Kraków, nakł. K. Bartoszewicza, druk. A. Koziańskiego, 1885, w 8ce, str. 129. 1 złr. 25 cnt.

CHURTOWICZ Wawrzyniec ks. Mowa podczas żałobnego nabożeństwa za duszę św. p. dra Wład. Niegolewskiego, miana dnia 25 marca 1885 w kościele św. Maryi Magdaleny w Poznaniu, przez ..... administratora parafii św. Wojciecha w Poznaniu. Poznań, nakł. autora, druk. Kuryera pozn., 1885, w 8ce, str. 14. 50 fenig.

CINCIAŁA Andrzéj dr. Przysłowia, przypowieści i ciekawsze zwroty językowe ludu polskiego na Szląsku w księstwie cieszyńskiém, zebrał ..... notaryusz w Cieszynie. Cieszyn, nakł. autora, druk. H. Feitzingera i Sp., 1885, w 8ce, str. 47. 40 cnt.

Czysty dochód przeznaczony dla Czytelni ludowéj i Domu narodowego w Cieszynie.

CZAJEWSKI Wiktor. Historya literatury czeskiéj od czasów odrodzenia, zeszyt 3 (okładka tymczasowa). Warszawa, nakł. i druk. Przeglądu tygodniowego, 1885, w 8ce, str. 141—204. Za całość 1 rubel 50 kop.

CZYRNIAŃSKI dr. prof. Sprostowanie w sprawie autorstwa skroplenia powietrza. Kraków, (druk. Uniw. Jag.), 3 maja 1885, w 8ce, str. nl. 2.

DĘBICKI Klemens dr. Iwonicz w r. 1884. Lwów, nakł. Zarządu kąpielowego, druk. ludowa, 1885, w 8ce małéj, str. 58, z ryciną i mapką. 25 cnt.

DOLLEN H. Streifzüge durch Pommern, Heft 8 & 9, 10 & 11, 2te Auflage. Anklam & Leipzig, Buchhandlung des Vereinshauses, 1885, w 8ce, str. V i 319, V i 233, 202 i 184.

8. Freienwalde, Daber, Naugard, Plathe, Regenwalde, Greifenberg und Treptow; 9. Kolberg; 10. Belgrad, Neustettin; 11. Köslin und der Gollenberg, Schlawe und Rugenwalde.

DRUŹBICKI Gasp. S. J. Meta cordium cor Jesu, editio nova recognita et paucis adnotata a patre X. P.... ejusdem Societatis. Angers, impr. Lachèse et Dolbeau, 1885, w małéj 18ce, str. XIV i 70.

EMMERICH Anna Katarzyna. Bolesna męka Pana naszego Jezusa Chrystusa, według rozmyślań ..... zakonnicy Augustyanki w klasztorze agnetenburskim w Duelmen, † 9 lutego 1823 r., z niemieckiego, wydanie trzecie poprawne. Poznań, nakł. i druk. N. Kamieńskiego i Sp., 1883/85, w 8ce małéj, str. 185.

ENN. Wł. ks. Koniec świata, napisał X. Wł. Enn. Poznań, nakł. Księgarni katolickiéj, druk. Kuryera pozn., 1885, w 16ce, str. 68. 30 fenig.

Filiżanka herbaty, komedya w jednym akcie, z francuskiego (Biblioteka teatrów amatorskich, nr. 37). Lwów, nakł. H. Altenberga (F. H. Richtera),

druk. Gazety nar., 1885, w 8ce, str. 15. 40 cnt.

FORSTEN G. W. Borba iz za gospodstwa na bałtijskom morie w XV/XVI stoletijach. Petersburg, 1884, w 8ce, str. XVI, 619, 43 i II.

Fortuna, miesięcznik ilustrowany, pod redakcyą Fr. Xaw. Komierowskiego, nr. 1 z kwietnia r. 1885. Warszawa, w 4ce, str. 139 i 5 nl.

GŁADYSZ. Sur une nouvelle méthode de régénération du soufre des marcs de soude, par .... directeur technique des usines de la Compagnie générale des produits chimiques du Midi (Odbitka z Bulletin de la Société scientifique industrielle de Marseille). Marseille, impr. Barlatier-Feissat père et fils, 1885, w 8ce, str. 12.

GOŁUBIEW S. Driewnija i nowyja skazanija o naczale kijewskoj Akadiemii. Kijew, 1885, w 8ce, str. 35.

GRABSKA J. Nowa metoda kroju sukień, okryć i ubrań dziecinnych, na podstawie systematu francuskiego opracowana i udoskonalona przez ..... nauczycielkę kroju. Warszawa, nakł. i druk. S. Lewentala, 1885, w 4ce, str. 79 i 2 nl., z rycinami w texcie. 1 rubel.

GROSSÉ Ludwik dr. Stosunki Polski z soborem bazylejskim, dysertacya doktorska. Warszawa, nakł. autora, Gebethner i Wolff, druk. Ig. Zawiszewskiego, 1885, w 8ce, str. 192 i 2 nl. 1 rubel 20 kop.

GUEPIN Alfons o. Żywot św. Jozafata Kuncewicza, męczennika arcybiskupa połockiego rit. gr., opowiedziany na tle historyi kościoła ruskiego według dzieła ..... Benedyktyna z Solèsmes, z przedmową ks. Kalinki C. R. Lwów, nakł. Gubrynowicza i Schmidta, druk. Gazety nar., 1885, w .8ce, str. X i 439, z portr. św. Jozaf. 3 złr. 50 cnt.

GUMBOWSKI ks. Piar. Mowa przy pogrzebie Antoniego Kołłątaja, porucznika w korpusie inżynierów, dnia 1 września r. 1794 miana przez obywatela..... (z współczesnéj kopii). Poznań, czcionkami i w komisie W. Simona, 1885, w 8ce, str. 11.

HAJDUCKI ks. Opowiadanie z życia św. Franciszka Salezyusza, przez..... kapelana w Wersen w Szwajcaryi. Poznań, czcionkami i w komisie W. Simona, 1885, w 16ce, str. 75.

z HAL... Antek. Los szczęścia, szkic fantastyczny, napisał Antek z Hal... (Biblioteka na cele dobroczynne, tomik I). Kołomyja, nakł. Głosu naucz., druk. Zadembskiego i Hollendra, 1885, w 8ce małéj, str. 33. 10 cnt.

HAMARD l'abbé. Une course aux capitales, Allemagne- Autriche- Roumanie- Russie- Norvège et Danemark, par ..... de l'Oratoire de Rennes. Paris, libr. Réné Haton, 1885, w 8ce, str. 4 nl., III i 462, z ilustracyami.

Autor bawił w czerwcu r. 1883 we Lwowie. Na str. 157—171: Lemberg; str. 172—194: Kief.

HIBL J. A. Ustawy robotnicze: Najnowsze zmiany i uzupełnienia ustawy przemysłowéj, wraz z motywami ciał ustawodawczych, rezolucyami Izby poselskiéj, rękojmiami rządowymi, tablicą porównawczą, tudzież odnośnymi ustawami, rozporządzeniami i okólnikami, zebrał, przetłómaczył i wydał ..... (Wybór ustaw i rozporządzeń państwowych i krajowych, V). Lwów, nakł. J. Milikowskiego (P. Starzyka), druk. ludowa, 1885, w 16ce, str. VIII i 176, z tablicą. 60 cnt.

HINCZA Marcin ks. T. J. Król boleśny Jezus Chrystus, wydał ks. dr. Łukowski, wyd. piąte. Poznań, nakł. C. F. Piotrowskiego i Sp., druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebiński), 1885, w 16ce, str. VI i 231.

HOŁOWIŃSKI Ignacy ks. arcyb. Miesiąc maj poświęcony Najśw. Maryi P., przerobiony z włoskiego dla użytku Polaków, wydanie piąte powiększone. Kraków i Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 32ce, str. 199 i IV. 30 cnt.

HRYHORIEWYCZ Hryhoryj. Tato na zaruczynach, miszczańskaja pryhoda w 1 akti (Biblioteka Zorii). Lwiw, druk. im. Szewczenka, 1885, w 8ce, str. 32.

Istorija Liwonii s driewniejszich wriemion, tom I wypusk 1. Ryga, 1885, w 8ce, str. V i 116.

JACKOWSKI Henryk ks. T. J. Mowa żałobna, miana na pogrzebie św. p. Wandy z Skrzyńskich hr. Ostrowskiéj w Harcie dnia 30 grudnia 1884. Kraków, nakł. Z. Skrzyńskiego, druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 14.

JAGIELSKI J. Die Überhandnahme der Bettelei und ihre Bekämpfung, ein Beitrag zur Organisation der Armenpflege, 3 Auflage. Leipzig, Duncker & Humblot, 1885, w 8ce, str. IV i 72. 1 marka 20 fenig.

Jahresbericht XII des St. Ludwig Kinderspitals in Krakau für das Jahr 1884. Krakau, Verlag des Spital-Vereins, Buchdruckerei des Czas, 1885, w 8ce, str. XXX.

JAROSZYŃSKI Witold dr. Meran i Arco jako lecznicze stacye klimatyczne, skreślił ..... lekarz ordynujący w Meranie. Lwów, Gubrynowicz i Schmidt, druk. ludowa, 1885, w 8ce, str. 40. 50 cnt.

JEŁOWICKI Alex. ks. Nowenny do N. P. Maryi, wydanie II. Poznań, nakł. Księgarni katolickiéj, druk. Kuryera pozn., 1885, w 16ce, str. 35. 30 fenig.

JENTSCH. Die prähistorischen Alterthümer aus dem Stadt- und Landkreise Guben (Odbitka z Programu des Realgymnasiums in Guben). Guben, 1885, w 4ce, str. 27, z tablicą.

JULIONAS...... isz Kalvarios. Kelêta żodziu pri Lietuwiu ir Żemajcziu, parasze ..... Krakowo, spaustuwieje Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 16ce, str. 35. 20 cnt. = 20 kop.

KACZURBA Adam. Księga złotych myśli, zdań, przysłów narodowych i zasad życia, zebranych z dzieł najznakomitszych autorów. Lwów, wydawca, 1885, w 8ce, str. 58.

KANTECKI Antoni ks. dr. Święci Cyryl i Metody, apostołowie słowiańszczyzny, książeczka jubileuszowa w tysiączną rocznicę śmierci św. Metodego. Poznań, nakł. Straży św. Wojciecha, druk. Kuryera pozn., 1885, w 16ce, str. 63. 25 fenig.

KARTEZYUSZ. Rozmyślania nad zasadami filozofii, dowodzące istnienia Boga i różnicy pomiędzy duszą ludzką i ciałem, przełożył z łacińskiego Ignacy Dworzaczek, pod redakcyą Henryka Struwego. Warszawa, wydanie z zapomogi Kasy im. Mianowskiego, E. Wende i Sp., druk. Ig. Zawiszewskiego, 1885, w 8ce małéj, str. XX, 110 i 1 nl. 70 kop.

KASPAREK Franciszek dr. prof. O zastępstwie mniejszości w reprezentacyach ludowych (Odbitka z Przeglądu polskiego). Kraków, druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 23.

KAWALEC & BLIJ. Projekt komitetu wiecowego w Kołomyi do zmiany ustawy szkolnéj kraj. z 2 maja 1873 o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych, rzecz referowana przez Kawalca Jerzego, nauczyciela w Kołomyi, i Blija Grzegorza, kierownika szkoły lud. w Kosowie, na XVIII walnym zjeździe Towarzystwa pedag. w Tarnowie w dniach 17, 18 i 19 lipca 1884. Kołomyja, nakł. Głosu naucz., druk. Zadembskiego i Hollendra, 1885, w 4ce małéj, str. 28.

KOCZYŃSKI M. prof. Ustawa sądowa dla Galicyi zachodniéj, opracował ..... b. prof. Uniw. Jag., tom II. Kraków, nakł. wydawcy, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 16ce, str. XV i 631. 4 złr.

Ustawy o właściwości sądów; Ustrój sądowy; Statut sądów cywilnych z 3 maja 1853 r.; Procesy szczególne czyli nadzwyczajne, z przytoczeniem zmian dotąd zaszłych, judykatury sądu najwyższego i z dodaniem regestru chronologicznego.

KOKUREWICZ Michał. O uprawie chmielu (Odbitka z Ekonomisty narodowego). Kraków, nakł. autora, G. Gebethner

i Sp., druk. W. Korneckiego, 1885, w 8ce małéj, str. 38. 40 cnt.

Kółka rolnicze na Woli, napisał członek Kółka (Wydawnictwo ludowe, IV 5). Lwów, nakł. Komitetu, redaktor Sz. Parasiewicz, druk. A. Wajdowiczowéj, 1885, w 16ce, str. 48. 10 cnt.

KONOPKA Józef Nowina. Wieś Mogilany, monografia, z rękopisu pozostałego po św. p. ojcu, zmarłym w r. 1880, wydał syn Tadeusz Nowina Konopka. Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 79, z mapą.

KOPFF Wiktor dr. Przedruk projektu reformy Statutu król. stoł. miasta Krakowa, wypracowanego przez radcę miasta ..... Kraków, nakł. gminy m. Krakowa, druk. A. Koziańskiego, 1885, w 4ce, str. 35.

— Przedruk sprawozdania referenta radcy miejskiego ..... co do reformy Statutu miejskiego. Tamże, (1885), w 4ce, str. 17.

Kosmos, czasopismo polskiego Towarzystwa przyrodników im Kopernika, pod redakcyą prof. dra Br. Radziszewskiego, zeszyt V z r. 1885. Lwów, I związkowa druk., w 8ce, str. 201—280, z 2 fotodrukami.

Treść: Wyciąg z protokołów posiedzeń Towarzystwa: treść odczytów dra Br. Radziszewskiego i dra Zubera; O woreczkach przysadkowych u liszek komarów, przez dra A. Jaworowskiego (str. 204—224); Wyspy Komandorskie, przez dra B. Dybowskiego (c. d., str. 224 — 229); O wiązach galicyjskich, przez prof. Wł. Tynieckiego (str. 229—239); Przyczynek do embryologii raków widłonogich, przez Fel. Urbanowicza (str. 239—259); O cząstkowéj destylacyi w strumieniu pracy wodnéj, przez dra F. Rasińskiego (str. 259 — 261); Notatka naukowa, przez prof. A. M. Łomnickiego; Kronika naftowa, przez A. Onufrowicza i R. Zubera; Kronika naukowa, przez F. Vogla, Fr. Tomaszewskiego i J. Zakrzewskiego; Wiadomości bieżące.

KOSZUTSKI Hilary ks. Chwalebny żywot św. Wojciecha, biskupa i męczennika, podług najlepszych źródeł na nowo opracował ..... dziekan i proboszcz w Mielżynie. Gniezno, nakł. Straży św. Wojcieha, Poznań, Księgarnia katolicka, druk. Kuryera pozn., 1885, w 16ce, str. VIII i 480, z 9 rycinami. 1 marka 50 fenig.

KRASIŃSKI Zygmunt. Listy do Stanisława Małachowskiego. Kraków, nakł. i druk. Czasu, G. Gebethner i Sp., 1885, w 8ce, str. XIV i 317. 1 złr. 80 cnt. = 1 rubel 50 kop.

KRASZEWSKI J. I. Wybór powieści, wydanie tanie, serya II tom 23—46. Warszawa, nakł. M. Glücksberga, druk. S. Orgelbranda synów, 1884/85, w 8ce.

23. Żeliga, powieść, tom II (str. 127); 24. Pan na czterech chłopach, historya szlachecka z XVIII w. (str. 164); 25 i 26. Syn marnotrawny, opowiadanie z końca XVIII w., tom I i II (str. 143 i 147); 27. Ostatnie chwile księcia wojewody Panie kochanku, z papierów po Glince (str. 141); 28 i 29. Z życia awanturnika, obrazki współczesne, tom I i II (str. 145 i 133); 30—32. Brühl, opowiadanie historyczne, tom I — III (str. 137, 138, 146); 33. Pamiętnik panicza (str. 156); 34. Pamiętnik panicza, dok., Dajmon (str. 157—215 i 1—140); 35—37. Resurrecturi, tom I—III (str. 131, 143, 158); 38. W starym piecu, studyum psychologiczne (str. 135); 39 i 40. Hołota, powieść współczesna, tom I i II (str. 136 i 134); 41. Żadora, historya z końca XIII w. (str. 118); 42. i 43. Kawał literata, wizerunki społeczne z końca XVIII w. (str. 116 i 152); 44 i 45. Orbeka, powieść, tom I i II (str. 138 i 119); 46. Zaklęta księżniczka, nowela (str. 178).

— Ulana, novella original de ..... traducida del polaco por Francisco de Mas y Otzet. Madrid, F. Bueno y Compañia editores, 1885, w 16ce, str. 213.

KUROWICKI Ch. Essai sur le traitement abortif du phlegmon, par Charles Kourowicki, dr. en médecine. Montpellier, libr. et impr. Boehm et fils, 1885, w 4ce, str. 51.

KURTZMANN L. Geschichte der Raczyński'schen Bibliothek in Posen (Separatabdruck aus dem I Bande des Katalogs der Raczyński'schen Bibliothek in Posen). Posen, Hofbuchdruckerei W. Decker & Comp., 1885, w 8ce, str. 36.

KYPRIAN Iwan. Uczebnyk poczatkowych widomostej muzyki i spiwu. Pe-

remyszl, nakł. autora, peczatnia S. F. Piontkiewycza, 1885, w 8ce, str. 6 nl. i 88.

LEGER Louis. Le monde slave au XIX siècle, leçon d'ouverture du cours de langues et littératures d'origine slave, professé au Collège de France. Paris, libr. L. Cerf, Versailles, impr. Cerf & fils, 1885, w 8ce, str. 31.

LEHMANN Emil. Der polnische Resident Berend Lehmann, der Stammvater der israelitischen Religionsgemeinde zu Dresden, von seinem Ur- Ur- Urenkel. Dresden, Pierson, 1885, w 8ce, str. 75. 1 marka 50 fenig.

LEHNDORFF Jerzy hr. Przewodnik dla hodowców koni, tłómaczenie polskie zbiorowe z drugiego niemieckiego wydania, dokonane przez członków Towarzystwa wyścigów konnych i zachęty chowu koni w Pławnie. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. J. Bergera, 1885, w 8ce, str. XIV, 234, 57 i XIII tablic, z 4 ryć. i 30 drzeworytami w texcie. 3 ruble.

LELIWA Stanisław. Galerya współczesnych znakomitości, zeszyt V—VIII. Warszawa, wydawnictwo i druk. Przeglądu tygodniowego, 1884/5, w 4ce, str. 103—126, 127 - 150, 151—198. Zeszyt po 30 kop.

V. 1. Michał Sołtykow, Szczedrin; 2. Franciszek Wład. Rieger, 3. Alfons Daudet, 4. Julian Dunajewski; VI. 1. Ernest Renan, 2. Benedykt Dybowski, 3. Wiktor Cherbuliez, 4. Marcelina Sembrich-Kochańska, 5. Juliusz Kossak; VII i VIII. 1. M. Jokaj, 2. J. Ferry, 3. E. Orzeszkowa, 4. W. Brozik, 5. W. Hugo, 6. H. L. F. v. Helmholtz, 7. H. M. Stanley, 8. Józef Brandt.

ŁASZCZYŃSKI Wł. dr. Praktische Betrachtungen über die Mérinos précoces du Soissonnais (Odbitka z Deutsche landw. Presse). Berlin, Parey, 1885, w 8ce, str. 12. 1 marka.

ŁOWIŃSKI A. De emendando prologo, qui est in Aeschyli Septem adversus Thebas (Odbitka z Programu des kath. Gymnasiums in Deutsch-Krone). Deutsch-Krone, 1885, w 4ce, str. 17.

MANTEUFFEL Gustaw baron. Bibliographische Notiz über lettische Schriften, welche von 1604 bis 1871 in der hochlettischen oder der sog. oberländischen resp. polnisch - livländischen Mundart veröffentlicht worden sind, in rein chronologischer Ordnung zusammengestellt (Odbitka z Magazin der lettisch-literarischen Gesellschaft). B. w. m. i r., (Mitau, 1885), w 8ce, str. 24.

— Słupi róg i jego stosunek do poezyi ludowéj Łotyszów naddźwińskich, przez G. M. (Odbitka z Przeglądu powszechnego). Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. 16.

Marya czém jest, czyli zbiór tajemnic, przywilejów, łask, cudów i uwielbień Przenajśw. Bogarodzicy według dni roku ułożony, zeszyt I—VII, dzień 1—7 stycznia. Kraków, nakł. ks. Jędrkiewicza, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce małéj, str. 2 nl., XXVI i 1—345.

MARYAŃSKI Alexander ks. Najprzewielebniejszy ks. Seweryn Tytus Morawski, arcybiskup lwowski obrz. łać., wydanie drugie. Lwów, druk. Wł. Łozińskiego, 1885, w 8ce, str. 24.

MERUNOWICZ Teofil. O wyborze posłów do wiedeńskiéj Rady państwa (Wydawnictwo ludowe, IV 6). Lwów, nakł. Komitetu, redaktor Sz. Parasiewicz, druk. A. Wajdowiczowéj, 1885, w 16ce, str. 18. 6 cnt.

— O wybori posliw do wideńskoj Rady derżawnoj (Wydawnyctwo narodne, IV 6). Lwiw, nakł. Komitetu, redaktor Sz. Parasiewicz, druk. A. Wajdowiczowoj, 1885, w 16ce str. 19. 6 cnt.

MICKIEWICZ Ad. Iz ..... pieriewody N. P. Siemionowa. Petersburg, 1885, w 8ce, str. XVI i 164.

MIEROSŁAWSKI L. Utwory poetyczne generała ..... (poświęcone Adamowi Mickiewiczowi). Paryż, nakł. J. Skirgiejłły, druk. G. Uszmana w Wejma-

rze, (1885), w 32ce, str. 152. 1 marka 60 fenig.

MILEWSKA Aniela. Miłość a pieniądz, nowela (Odbitka z Dwutygodnika dla kobiet). Poznań, nakł. i czcionkami F. Chocieszyńskiego, 1885, w 8ce, str. 69.

MROWIŃSKI W. ks. T. J. Miesiąc maj, poświęcony czci N. Maryi P., z przykładami. Lwów, druk. ludowa, 1885, w 16ce, str. 274 i 3 nl. 60 cnt.

MURGER Henryk. Przysięga Horacego, komedya w jednym akcie, tłómaczona przez Stanisława Jasińskiego (Biblioteka teatrów amatorskich, nr. 38). Lwów, nakł. H. Altenberga (F. H. Richtera), druk. Gazety nar., 1885, w 8ce, str. 15. 40 cnt.

Muzeum, czasopismo Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych, pod redakcyą R. Palmsteina, zeszyt z maja 1885 r. Lwów, J. Milikowski (P. Starzyk), I związkowa druk., w 8ce, str. 217—264.

Treść: W sprawie walnego zgromadzenia Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych; Sprawy Tow., przez T. Sołtysika, L. Germana i J. Markowskiego; Kilka uwag o stosunku szkoły średniéj do domu rodzicielskiego, przez dra L. Germana (str. 228—237); Długosz jako badacz przeszłości, przez dra Al. Semkowicza (c. d., str. 237—246); Kronika naukowa, przez R. Zawilińskiego, dra T. Gerstmana, K. Bruchnalskiego, Fr. Majchrowicza, J. Skupniewicza i R. P.; Recenzye: Ad. Dygasińskiego Obraz psychicznych zjawisk, przez dra M. Maciszewskiego; Rozmaitości z zakresu szkoły i nauki; Rozporządzenia władz; Odezwa.

— Toż, zeszyt z 1 czerwca 1885. Tamże, w 8ce, str. 265—312.

Treść: Porządek dzienny drugiego walnego zgromadzenia Towarzystwa we Lwowie; Sprawozdanie z czynności Tow.; Długosz jako badacz przeszłości, przez dra Al. Semkowicza (dok., str. 274- 291); Kronika naukowa, przez J. Poselta, K. Bruchnalskiego i R. Palmsteina; Recenzye, przez dra F. H. Mrniaka i dra M. Maciszewskiego.

NEHRING Wł. prof. F. S. Klonowicz. Allgemeine Encyklopädie der Wissenschaften und Künste von Ersch & Gruber, wydawana w Lipsku przez Aug. Leskiena, 1885, sekcya druga tom XXXVII, w 4ce, str. 136—141.

— G. Knapski. Tamże, 1885, w 4ce, str. 279—284.

— Fr. D. Kniaźnin. Tamże, 1885, w 4ce, str. 296—299.

— J. Kochanowski. Tamże, 1885, w 4ce, str. 379—386.

Niwa, dwutygodnik poświęcony sprawom społecznym, naukowym i literackim, pod redakcyą M. Godlewskiego, zeszyt z 1 stycznia 1885. Warszawa, druk. Wieku, w 8ce, str. 1—80.

Treść: Rosya w Turkestanie, przez prof. Fr. Czernego (str. 1—19); Moja przygoda na dworze Jo. Radziwiłła Panie kochanku, humoreska Włodzim. Zagórskiego (str. 20—34); Rehabilitacya królowéj Marysieńki, przez K. Jarochowskiego (str. 35 - 50); Sprawy bieżące, przez Chorążego; Za pół miesiąca, przez Ch.; Ruch naukowo-literacki: 1. Sz. Parasiewicza Bibliografia pedagogiczna, 2. Ad. Dygasińskiego Krytyczny katalog, przez R. B., 3. Ed. Lubowskiego Powieści niemoralne, przez T. Ch.; 4. A. J. Parczewskiego Smoler, przez R. B.

— Toż, zeszyt z 15 stycznia 1885. Tamże, w 8ce, str. 81—160.

Treść: Pozytywizm warszawski i jego główni przedstawiciele, przez T. J. Choińskiego (str. 81—94); Kucmerka, przez J. Rostafińskiego (str. 95—105); Rosya w Turkestanie, przez Fr. Czernego (c. d., str. 106—115); Socyalizm chrześciański we Francyi, usiłowania hr. de Mun, przez K. Waliszewskiego (str. 116—130); Sprawy bieżące, przez Chorążego; Za pół miesiąca, przez Ch.; Ruch naukowo-literacki: Ks. Jan Bosco, przez T. Ch.; Wystawa przemysłowo-rolnicza; Nekrolog.

— Toż, zeszyt z 1 lutego 1885. Tamże, w 8ce, str. 161—240.

Treść: Znaczenie i obowiązki większéj własności ziemskiéj w Królestwie polskiém, przez L. Górskiego (dok., str. 161—186); Rosya w Turkestanie, przez prof. Fr. Czernego (dok., str. 187—201); Pozytywizm warszawski, przez T. J. Choińskiego (c. d., str. 202—214); Sprawy bieżące, przez Chorążego; Za pół miesiąca, przez Ch.; Ruch naukowo-literacki: dra Scherra Historya literatury powszechnéj, przez Z.; Nekrolog A. E. Odyńca, przez A. G

— Toż, zeszyt z 15 lutego 1885. Tamże, w 8ce, str. 241—320.

Treść: Zadania kółek rolniczych w Galicyi, przez Kazim. Langiego (str. 241—

262); Pozytywizm warszawski, przez T. J. Choińskiego (c. d., str. 263—273); Socyalizm chrześciański we Francyi, usiłowania hr. de Mun, przez K. Waliszewskiego (str. 274—283); Godni pożałowania, obrazek, przez Br. Grabowskiego (str. 284—294); Sprawy bieżące, przez Chorążego; Za pół miesiąca, przez Ch.

— Toż, zeszyt z 1 marca 1885. Tamże, w 8ce, str. 321—400.

Treść: Zadania kółek rolniczych w Galicyi, przez Kazim. Langiego (c. d., str. 321—341); Pozytywizm warszawski, przez T. J. Choińskiego (c. d., str. 342—363); Listy z nad Sekwany, przez K. Waliszewskiego; Sprawy bieżące, przez Chorążego; Za pół miesiąca, przez Ch.; Przegląd literacki: St. Starzyńskiego Sprawa języka państwowego w Austryi, przez K. B.

— Toż, zeszyt z 15 marca 1885. Tamże, w 8ce, str. 401—480.

Treść: Postęp, szczęście i rewolucya socyalna, przez Wł. M. Dembickiego (str. 401—419); Pozytywizm warszawski, przez T. J. Choińskiego (c. d., str. 420—435); Zadania kółek rolniczych w Galicyi, przez Kazim. Langiego (dok., str. 436—451); Sprawy bieżące, przez Chorążego; Za pół miesiąca, przez Ch.; Przegląd literacki: 1. M. Massoniusza Szkice estetyczne, 2. M. Sokołowskiego O wpływach włoskich, 3. J. Bilewicza Kilka uwag, przez K. B., 4. A. Prochazki Szkice historyczne, przez T. h

— Toż, zeszyt z 1 kwietnia 1885. Tamże, w 8ce, str. 481—560.

Treść: Postęp, szczęście i rewolucya socyalna, przez Wł. M. Dembickiego (c. d., str. 481—502); Pozytywizm warszawski, przez T. J. Choińskiego (c. d., str. 503—517); Przegląd niektórych pism rolniczych, przez Janusza Dmochowskiego (str. 518—533); Za pół miesiąca, przez Ch.; Sprawy bieżące, przez Chorążego.

— Toż, z 15 kwietnia 1885. Tamże, w 8ce, str. 561—640.

Treść: Trzydzieści lat traktatów pokojowych, 1656/86, szkic historyczny skreślony na podstawie współczesnego pamiętnika, przez Ad. Darowskiego (str. 561—583); Postęp, szczęście i rewolucya socyalna, przez Wł. M. Dembickiego (dok., str. 584—598); Pozytywizm warszawski, przez T. J. Choińskiego (dok., str. 599—609); Z niwy powieściowéj, przez T. J. Choińskiego; Za pół miesiąca, przez Ch.; Sprawy bieżące, przez Chorążego; Przegląd literacki: 1. J. Karłowicza Zasady etyki, przez T. Ch., 2. St. Zalewskiego Kilka uwag, przez K. B.

— Toż, zeszyt z 1 maja 1885. Tamże, w 8ce, str. 641—720.

Treść: Schaeffle o socyalizmie, przez dra W. P. (str. 641—660); Testament waryata, wedle opowiadania adwokata powtórzył Włodzim. Zagórski (str. 661—688); Przegląd teatralny: Friebe, komedya K. Zalewskiego, przez T. J. Choińskiego; Za pół miesiąca, przez Ch.; Sprawy bieżące, przez Chorążego; Przegląd literacki: 1. Wł. Stankiewicza Poezye, przez K. B., 2. Muzeum, przez W. M. D.

ODRZYWOLSKI Sławomir. Rzut oka na rozwój szkolnictwa przemysłowego w Austryi, z uwzględnieniem stosunków Galicyi (Odbitka z Czasu). Kraków, druk. Czasu, 1885, w 8ce małéj, str. 37.

ORLANDO Giuseppe S. J. I tre centenarii di s. Teresa, dell' assedio di Vienna (1683) e della prima primaria di Roma (Articoli estratti della Sicilia cattolica). Palermo, Tamburello, 1885, w 8ce, str. 55.

ORZESZKOWA E. Meier Ezofowicz, Erzählung aus dem Leben der Juden, einzig autorisirte Übersetzung aus dem Polnischen von Leonh. Brixen, 2 Auflage. Dresden, Minden, (1885), w 8ce, str. 266, z 26 ilustracyami Andriollego. 12 marek, opr. 15 marek.

P. M. Bóg moją miłością: Modlitwy św. Gertrudy czyli prawdziwy duch modlitw objawionych po największéj części przez samego Zbawiciela naszego Pana Jezusa św. Gertrudzie i św. Mechtyldzie, przerobione z przestarzałego wydania przez M. P. Warszawa, nakł. i druk. St. Niemiery, 1885, w 16ce, str. XXIII i 368. 60 kop.

PABST & TOLL. Est- und livländische Brieflade, eine Sammlung von Urkunden zur Adels- und Gütergeschichte Est- und Livlands, Theil II Band 1 und 2: Schwedisch-polnische und schwedische Zeit von 1561—1700, herausgegeben von Ed. Pabst und Rob. Baron von Toll, Register bearbeitet von P. Th. Falck. Riga, Deubner, 1885, w 8ce, str. VIII i 103. 4 marki.

PASŁAWSKI G. P. von. Handbuch für den finanziellen Verwaltungsdienst in den im Reichsrathe vertretenen Königreichen und Ländern, Lieferung 9—14. Czernowitz, Pardini, 1884, w 8ce, str. 529—877. 2 złr. 10 cnt.

PERLBACH M. Urkundenbuch des Bisthums Culm, bearbeitet von Dr. C. P. Woelky, I. Göttingische gelehrte Anzeigen, nr. 8 z r. 1885, w 8ce, str. 339—351.

Obszerne ocenienie krytyczne.

POLKOWSKI Ignacy ks. Cześć św. Cyryla i Metodego w Polsce według ksiąg liturgicznych i legend od końca XIII w. Kraków, nakł. autora, druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 2 nl. i 64.

POPOWSKI Józef. Pisma wojskowe i polityczne. Kraków, nakł. autora, G. Gebethner i Sp., druk. Wł. L. Anczyca i Sp. 1885, w 8ce, str. 149 i 1 nl. 1 złr.

Prace filologiczne, wydawane przez Baudouina de Courtenay, J. Karłowicza, A. A. Kryńskiego i L. Malinowskiego, tom I zeszyt 1. Warszawa, z zapomogi Kasy im. Mianowskiego, E. Wende i Sp., druk. br. Jeżyńskich, 1885, w 8ce, str. 1 nl. i 268. 1 rubel 50 kop.

Treść: O wyrazach z wątłą samogłoską obok l, r, pomiędzy spółgłoskami, przez Wł. Nehringa (str. 1—14); Z patologii i embryologii języka, przez J. Baudouina de Courtenay (str. 14—50); Powieść o papieżu Urbanie z r. 1514, przez A. A. Kryńskiego (str. 59—90); Przyczynek do historyi pierwotnych samogłosek długich, przez M. Kruszewskiego (str. 91—101); Projekt terminologii językowéj polskiéj, przez J. Karłowicza (str 102—120); Imiona zbiorowe polskie typu bracia, Wykrzykniki z końcówkami czasowymi, przez J. Karłowicza (str. 121—133); Studya nad etymologią ludową, przez L. Malinowskiego (str. 134—158); Rękopis hiszpańskiego przekładu księgi O wojnie A. Fr. Modrzewskiego, przez J. Karłowicza (str. 159—161); Wisła, przez J. Karłowicza (str. 162—167); Vistula, Wisła, Weichsel ze stanowiska gramatyki porównawczéj, przez J. Hanusza (str. 168—179); Niektóre wyrazy polskie litewskiego pochodzenia, przez L. Malinowskiego (str. 180—191); Drobiazgi gramatyczne, przez L. Malinowskiego (str. 191—198); Urywek kazań dla młodzieży szkolnéj z głosami polskimi z w. XV, przez J. Przyborowskiego (str. 199—204); Pamięci Jana Kochanowskiego, 1584/1884, przedruk wiersza ks. N. Muśnickiego z r. 1804 (str. 205—206); Nieznane szczegóły o rodzinie Kochanowskich, zebrane z akt ziemskich radomskich i konsystorskich krakowskich przez Wł. Windakiewicza (str. 207—231); Rozbiory i sprawozdania: 1. L. Biskupskiego Beiträge, 2. J. Kolarza Hlaskoslovi, 3. Techmera Internationale Zeitschrift, 4. G. Curtiusa Zur Kritik der neuesten Sprachforschung, 5. C. Abla Gross- und Klein-Russich, 6. The sanskrit reader, przez J. Hanusza, 7. B. Ożyńskiego Skarbiec, 8. G. Bema Zarys, przez A. A. Kryńskiego.

PRODAN A. Wijna s temnotoju, narodne opowidanie (Wydawnyctwo narodne, IV 5), Lwiw, nakł. Komitetu, redaktor Sz. Parasiewicz, druk. A. Wajdowiczowoj, 1885, w 16ce, str. 32. 8 cnt.

Propositio metropolitanae ecclesiae Leopoliensis latini ritus. Romae, typ. Vaticanis, 1885, w 4ce, str. nl. 4.

Wyliczenie dat biograficznych i kwalifikacyi kandydata na arcybiskupstwo, ks. S. T. Morawskiego, rozdane przed konsystorzem tajnym kardynałom i członkom kongregacyi konsystoryalnéj, jako téż nominatowi.

PRUS Jan dr. O komórkach zwojowych wykrytych w skórze, według wykładu mianego w Towarzystwie lek. krak. dnia 6 maja 1885 (Z zakładu patologii doświadczalnéj prof. Adamkiewicza. — Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 7.

Przegląd pedagogiczny, czasopismo poświęcone sprawom wychowania szkolnego i domowego pod redakcyą E. Babińskiego, zeszyt 9 i 10 z 1 i 15 maja 1885. Warszawa, druk. Kowalewskiego, w 8ce, str. 261—292 i 293—324.

Treść: Uwzględniajmy potrzeby wieku dziecięcego, przez D (9); Tworzenie się pojęć, przez J. Wł. Dawida (9 i 10); Z praktyki pedagogicznéj: II. Antykwarnie, III. Wydalanie uczniów ze szkół rządowych za brak należytych postępów w naukach,

przez Wojciecha Górskiego (9 i 10); Metoda uczenia geografii, przez H. Wernica (9 i 10); Kartka z dziejów humanizmu w Polsce, K. Morawskiego Nidecki, przez E. K. (9); Pomoc uczącéj się młodzieży, przez Fl. Łagowskiego (9); O poszanowaniu własności publicznéj, przez Edw. Siwińskiego (10); Krytyka i bibliografia; Rozmaitości; Nekrologie.

— polski, pod redakcyą dra J. Mycielskiego, zeszyt z maja 1885. Kraków, druk. Czasu, w 8ce, 197—383.

Treść: Jerzy Dezydery Chłapowski, przez ks. Kalinkę (dok., str. 197—224); Arkadyana, z papierów ostatniéj wojewodziny wileńskiéj, Heleny z Przezdzieckich ks. Radziwiłłowéj, przyczynek do historyi obyczajów i życia towarzyskiego w Polsce, przez M. R. (str. 225—245); O zastępstwie miejszości w reprezentacyach ludowych, przez prof. dra Kasparka (str. 246—266); Szujskiego lata szkolne, przez St. Tarnowskiego (dok., str. 267—305); W sprawach szkół i nauczycieli ludowych, list nauczyciela (str. 306—316); Jeszcze o Nowéj doktrynie, przez M. Bobrzyńskiego (str. 317—323); Kronika literacka; Przegląd polityczny, przez B. E.; Rudolf Eitelberger, wspomnienie pośmiertne, przez M. Sokołowskiego; Mowa na pogrzebie St. Koźmiana, przez St. Tarnowskiego.

— powszechny, pod redakcyą ks. M. Morawskiego T. J., zeszyt z maja 1885. Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., w 8ce większéj, str. XVII—XXXII i 163--306.

Treść: Prawdziwy uczony, przez dr. Ig. Skrochowskiego (str. XVII—XXXII); Apostołowie Słowian, szkic historyczny, przez T. J. Olechnowicza (str. 163—185); Mikołaj Trąba, pierwszy prymas polski, przez ks. Korytkowskiego (dok., str. 186—199); Słupi róg i jego stosunek do poezyi ludowéj Łotyszów naddźwińskich, przez G. Manteuffla (str. 200—210); Darwinizm wobec rozumu i nauki, przez ks Wł. Zaborskiego T. J. (str. 211—230); Pojęcie o Bogu w chrześciaństwie i u filozofów, przez ks. A. Langera T. J. (c. d., str. 231—241); Przegląd piśmiennictwa: 1. Rozprawy Wydziału histor.-filoz. Akademii umiej., tom XVII, przez dra Semkowicza, 2. Przegląd pism peryodycznych, przez L., 3. Wydawnictwa Macierzy polskiéj, przez T. P.; Sprawozdanie z ruchu religijnego, społecznego i naukowego.

Przewodnik naukowy i literacki, pod redakcyą A. Krechowieckiego, zeszyt z maja 1885. Lwów, druk. Wł. Łozińskiego, w 8ce, str. 385—480.

Treść: Epizod Rakoczowy w dziejach Augusta II, przez K. Jarochowskiego (dok., str. 385—402); Zapisy Karmelitanek Bosych we Lwowie, przez dra Iz. Szaraniewicza (str. 403—411); Dwukrotny proces Galileusza, przez dra A. Wołyńskiego (c. d., str. 412—418); Wyniesienie na tron Stanisława Augusta, przez G. Meinerta (c. d., str. 419—429); Ludwik Nabielak, przez Wł. Zawadzkiego (c. d., str. 430—439); Fr. Grillparzer, przez dra A. Zippera (c. d., str. 440—448); Udział Polaków w uprawie prawa miedzynarodowego, przez dra Fr. Kasparka (c. d., str. 449—455); Geneza Trybunału koronnego, przez dra O. Balzera (c. d., str. 456—465); Wezuwiusz i jego historya, przez dra Sasa (c. d., str. 446—474); Kronika literacka: 1. Nieznany list Mickiewicza, ogłosił Br. Czarnik, 2. Sprawa pomnika dla Mickiewicza.

PUCHALSKI Wawrzyniec ks. Czytania różańcowe dla ludu. Rzeszów, nakł. autora, E. F. Arvay, druk. E. F. Arvaya, 1885, w 8ce, str. 213 i 1 nl. 50 cnt.

RAJSKI J. N. Walka o prawdę, z życia Adama Rzążewskiego napisał..... tułacz polityczny. (Lipsk, druk. Brockhausa, 1885), w 8ce, str. 20.

ROEMER Ferd. prof. Sprawozdanie w języku niemieckim o wosku ziemnym w Truskawcu (Schlesische Gesellschaft für vaterländische Cultur, Sitzung der naturwissenschaftlichen Section vom 4 März 1885). Breslau, Druck von Grass, Barth & Comp., w 8ce, str. 3 nl.

Rozprawy w Radzie miejskiéj krakowskiéj nad podniesieniem przemysłu i rękodzieł (Odbitka z Czasu). Kraków, nakł. J. Kowalskiego, druk. Czasu, 1885, w 8ce małéj, str. 15.

RZEWUSKI Stanisław hr. Optymiści, dramat w pięciu aktach, przedstawiony po raz pierwszy na scenie krakowskiéj dnia 18 października 1884 r., na lwowskiéj 23 stycznia 1885 r. Petersburg, H. Gliński, druk. Wł. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1885, w 8ce małéj, str. 160.

Sbornik Miefodiewskij jubilejnyj, izdanyj impieratorskim warszawskim Uni-

wiersitietom k 6 apriela 1885 g., pod riedakcieju ord. prof. A. Budiłowicza. Warszawa, tipogr. K. Kowalewskago, 1885, w 8ce, str. II, 20, 117, 126, 56, 22, 49 i 2 nl.

Zawiera artykuły: N. A. Lawroskago, A. S. Budiłowicza, O. O. Pierwolfa, P. A. Kułakowskago, K. J. Grota i T. T. Zigiela.

Schematismus patrum et fratrum s. ordinis Praedicatorum provinciae s. Hyacinthi in regno Galiciae Magnoque ducatu Cracoviensi pro a. d. 1885. Leopoli, typ. A. Wajdowicz, 1884, w 8ce, str. 30.

SCHILLER Fr. Dzieła poetyczne i dramatyczne, ilustrowane przez znakomitych artystów, zeszyt 31 i 32. Lwów, nakł. F. H. Richtera (Altenberga), druk. F. A. Brockhausa w Lipsku, 1885, w 4ce, str. 361—384 i 361—384. Zeszyt po 45 cnt.=75 fenig.=40 kop.

31. Don Karlos; 32. Wilhelm Tell.

Schimatyzm Wseczestnoho kłyra mytropołytalnoj archidiecezyi greko-katołyczeskoj lwowskoj i diecezyi stanisławiwskoj na rik 1885. Lwiw, druk. stawropig. Instytuta, (1885), w 8ce, str. 2 nl., XVIII i 370.

— wseho kłyra rusko-katołyczeskoho eparchii peremyskoj na hod od rożd. Chr. 1885. Peremyszl, typ. ruskoho sobora, 1885, w 8ce, str. 329 i 1 nl.

SCHNEIDER F. J. Special-Karte von Schlesien und der Grafschaft Glatz, neue Ausgabe, rev. und vervollständigt von Sadebeck. Breslau, Korn, 1885, fol. wielkie, 1:300·000, 4 karty litogr. i kolor.

SIMIGINOWICZ-STAUFE L. Ad. Die Völkergruppen der Bukowina, ethnographisch-culturhistorische Skizzen. Czernowitz, Pardini, 1884, w 8ce, str. VII i 203. 1 złr.

SŁUPSKI Zygmunt. Dla matek: Wpływ nauczania i metoda poglądowa, odczyt ilustrowany praktyczną lekcyą o motylu, wypowiedziany w Warszawie dnia 24 maja 1884 r. Warszawa, druk. B. Kopczyńskiego i J. Lepperta, 1884, w 16ce, str. 2 nl. i 47. 30 kop.

Na odwrocie tytułu datum cenzury: 24 janwarja g. 1885.

SOKOŁOWSKI Maryan. Konkurs na pomnik Mickiewicza (Odbitka z Przeglądu polskiego). Kraków, druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 20.

SOWIŃSKI Józef ks. Na chwałę Maryi: Nauki i przykłady na każdy dzień miesiąca maja, z dodaniem litanii i pieśni do N. Maryi P., napisał ..... kandydat filozofii, niegdyś proboszcz i dziekan w Radziwiłłowie na Wołyniu. Poznań, nakł. Księgarni katolickiéj, druk. Kuryera poznańskiego, 1885, w 16ce, str. nl. 8 i 310. 90 fenig., opr. 1 marka 20 fenig.

Spiewnik kościelny, obejmujący 512 najwięcéj używanych pieśni w kościele katolickim, wydanie drugie. Poznań, nakł. Księgarni katolickiéj, druk. Kuryera poznańskiego, 1885, w 16ce, str. XVI i 351. 75 fenig., opr. 1 marka.

Sprawozdanie dyrekcyi Towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych w Krakowie z czynności za rok 1884, rok XXX. Kraków, nakł. Tow., druk. Czasu, 1885, w 4ce, str. 32.

— XII komitetu Towarzystwa opieki szpitalnéj dla dzieci w Krakowie z r. 1884. Kraków, nakł. Tow., druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 35.

— trzecie z czynności Komitetu zarządzającego Kasą pomocy dla osób pracujących na polu naukowém im. dra med. Józefa Mianowskiego za rok 1884. Warszawa, druk. Wł. Szulca i Sp., 1885, w 8ce, str. 72.

— z czynności dyrekcyi galicyjskiego Stowarzyszenia opieki nad uwolnionymi więźniami, rok III 1884. Lwów, druk. ludowa, (1885), w 8ce, str. 47 i 1 nl.

— z czynności wydziału Czytelni akademickiéj w Krakowie za r. 1883/4. Kraków, nakł. Czytelni, druk. J. Fischera, 1885, w 8ce, str. 48.

— z czynności wydziału towarzystwa Bonus pastor we Lwowie za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1884. Lwów, druk. ludowa, (1885), w 8ce, str. 16.

— z czynności męskiego Towarzystwa św. Wincentego a Paulo w Galicyi za czas od 8 grudnia 1883 do 8 grudnia 1884. Kraków, nakł. Tow., druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 27.

STABLEWSKI Floryan ks. Mowa żałobna na pogrzebie św. p. Stanisława Koźmiana, prezesa Towarzystwa przyj. nauk poznańskiego, członka Akademii krakowskiéj, powiedziana w kościele parafialnym w Brodnicy 27 kwietnia 1885. Poznań, druk. Kuryera pozn., 1885, w 8ce, str. 20. 1 marka.

— Mowa żałobna na pogrzebie św. p. Józefa Mycielskiego, powiedziana w kościele ks. Filipinów w Gostyniu dnia 14 kwietnia 1885. Tamże, 1885, w 8ce, str. 18. 1 marka.

STAGRACZYŃSKI J. ks. Biblioteka kaznodziejska, czasopismo poświęcone kaznodziejstwu, tom V maj-czerwiec 1885. Poznań, nakł. Księgarni katolickiéj, druk. Kuryera poznańskiego, 1885, w 8ce, str. 257—352. Rocznie 6 marek 60 fenig.

STODOŁKIEWICZ A. J. O równaniu różniczkowém linijném Pfaffa (Odbitka z tomu XIII Rozpraw Wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 12.

STRASZEWSKA Marya. Leonardo da Vinci w świetle najnowszych publikacyj (Odbitka jako manuskrypt z Przeglądu polskiego). Kraków, nakł. własnym, druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 101.

SURZYŃSKI Stefan. Wieniec pieśni polskich z towarzyszeniem fortepianu, opracował podług melodyi ludowych..... zeszyt I (Wł. Mierzwińskiemu poświęca Lutnia polska). Poznań, nakł. Lutni, Księgarnia katolicka, litogr. C. G. Rödera w Lipsku, (1885), w 4ce większéj, str. 9 nut z textem. 2 marki = 1 złr. 20 cnt.

1. Pożegnanie, 2. Wojownik i jaskółki, 3. Arya.

SYROKOMLA Wł. Jan Hrobník, vesnická povídka ve verších, přeložil V. Pakosta. Vlast' praska, číslo 3—8 z prosinca 1884 — května 1885, w 8ce, str. 150—153, 207—209, 271—274, 329—332 i 455—460.

Tajemnica grobowca, powieść z życia francuskiego. Poznań, nakł. i czcionkami F. Chocieszyńskiego, 1884, w 8ce małéj, str. 419. 1 marka 50 fenig.

TESNIÈRE A. o. Adoracye Przenajśw. sakramentu: I. Na pamiątkę ustanowienia eucharystyi Przenajśw., II. Na 40-godzinne nabożeństwo w duchu reparacyi czyli nagradzania, przez ..... kapłana ze Zgromadzenia księży Najśw. sakramentu, za dozwoleniem autora tłómaczone przez Franciszkanki Najśw. sakramentu. Lwów, druk. ludowa, 1885, w 16ce, str. 127.

— Wezwanie do adoracyi Pana naszego Jezusa Chrystusa w Przenajśw. sakramencie, Różaniec dla adoratów Najśw. sakramentu, Godzina adoracyi na pierwszy dzień roku i Adoracye w zjednoczeniu ze św. Józefem, za dozwoleniem autora tłómaczone przez Franciszkanki Najśw. sakramentu. Lwów, druk. W. Manieckiego, 1884, w 32ce, str. 181 i II.

Truskawiec, zakład zdrojowy, sprawozdanie za rok 1883. Truskawiec, nakł. Zarządu, druk. Wł. Łozińskiego we Lwowie, 1885, w 4ce, str. 12, z rycinami w texcie.

TUCZYŃSKI Fr. Xaw. Pomorzanie w Gąsawie, powieść osnuta na tle historyczném z czasów Leszka Białego. Poznań, nakł. Orędownika, druk. E. Schmaedickego, 1885, w 8ce, str. 184. 1 marka.

— Na krzyżówce, powieść z dawnych czasów polskich. Poznań. nakł. Orędownika, druk. E. Schmaedickego, 1885, w 8ce, str. 200. 75 fenig.

Uchwały Komitetu wyznaczonego przez pełne posiedzenie Akademii umiejętności do ustalenia pisowni polskiéj, wydrukowane jako manuskrypt dla członków Akademii. Kraków, nakł. Akademii, druk. W. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce większéj, str. 8.

Ustawa rządowa czyli konstytucya 3 maja 1791. Przemyśl, nakł. redakcyi Echa z nad Sanu, druk. S. F. Piątkiewicza, 1885, w 4ce, str. 8. 12 cnt.

Dochód przeznaczony na fundusz uczczenia stuletniéj rocznicy konstytucyi 3 maja

Ustawy Towarzystwa św. Wincentego a Paulo, oraz odpusty nadane przez papieży Grzegorza XVI i Piusa IX członkom, dobroczyńcom i ubogim Tow., wydanie siódme poprawne. Poznań, nakł. Księgarni katol., druk. Kuryera pozn., 1885, w 32ce, str. 96. 20 fen.

VRCHLICKY Jan. Twardowski, báseň. Praha, Fr. Simáček, 1885, w 8ce małéj, str. 207. 80 cnt.

VUILLAUME J. Historya przeniesienia domku Loretańskiego, przetłóm. z francuskiego (Odbitka z Misyj katolickich). Kraków, druk. Czasu, 1885, w 8ce małéj, str. 58, z ryciną. 35 cnt.

WARMSKI M. St. dr. Exekucya dóbr koronnych na sejmie piotrkowskim w r. 1562 (Odbitka ze Sprawozdania c. k gimnazyum w Przemyślu). Przemyśl, druk. gr. kat. kapituły, 1884, w 8ce, str. 46. 40 cnt.

Wiadomości farmaceutyczne, organ warszawskiego Towarzystwa farmaceutycznego pod redakcyą K. Wendy, nr. 7—10 z 1 kwietnia — 15 maja r. 1885. Warszawa, druk. M. Ziemkiewicza, w 8ce, 121—136, 137—156, 157—172 i 173—188.

Na str. 121—126: Najnowsze poglądy na istotę cholery, przez dra Teodora Dunina (dok.); str. 157 161: Św. p. Szymon Fabian, przez H. Huberta; str. 173—180: Sposoby ocenienia wartości nafty, przez Br. Pawlewskiego.

WICKENHAUSER Fr. Ad. Molda oder Beiträge zur Geschichte der Moldau und Bukowina, II Band: Die deutschen Siedelungen in der Bukowina. Czernowitz, Pardini, 1885, w 8ce, str. 138. 1 złr.

WIERZEJSKI A. dr. O gąbkach słodkowodnych galicyjskich (Odbitka z tomu XIX Sprawozdań Komisyi fizyogr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 19.

WRÓBLEWSKI Sigism. dr. prof. Comment l'air a été liquéfié, réponse a l'article de M. J. Jamin, secrétaire perpétuel de l'Académie des sciences. Paris, libr. du Luxembourg, impr. vve Zabieha, 1885, w 8ce, str. 30 i 1 nl.

— Sur les phénomènes que présentent les gaz permanents évaporés dans le vide, sur la limite de l'emploi du thermomètre à hydrogène et sur la température que l'on obtient par la détente de l'hydrogène liquéfié (Comptes rendus des séances de l'Académie des sciences). Paris, 13 avril 1885, w 4ce, str. 3.

WROŃSKI i SLASKI. Łubin, jego uprawa i zużytkowanie, skreślili Stanisław Wroński i Jarosław Slaski. Warszawa, Gebethner i Wolff, Wilno, tipogr. Zawadzkago, 1885, w 8ce, str. 72. 60 kop.

WRZEŚNIOWSKI August. Spis wyrazów podhalskich (Odbitka z tomu X Pamiętnika Towarzystwa tatrzańskiego). Kraków, druk Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 4ce, str. 26.

ZALEWSKI Kazimierz. Friebe, komedya w pięciu aktach (Odbitka z Echa muzycznego, teatralnego i artystycznego). Warszawa, Rajchman i Frendler, druk. br. Jeżyńskich, 1885, w 8ce małéj, str. 137. 60 kop.

ŻYCHLIŃSKI Ludwik. Pamiętniki b. dowódcy dzieci warszawskich i b. naczelnika sił zbrojnych powiatu warszawskiego i rawskiego. Poznań, czcionkami i w komisie W. Simona, 1885, w 8ce, str. 200. 2 marki.

KRONIKA.

☞ **Celem ustalenia nakładu** na przyszłość uprasza redakcya „Przewodnika bibliograficznego“ wszystkich P. T. pp. prenumeratorów, którzy przedpłatę tylko do czerwca b. r. nadesłali, o wczesne odnowienie prenumeraty.

= **Bibliographische Notiz** über lettische Schriften, welche von 1604 bis 1871 in der hochlettischen oder der sog. oberländischen resp. polnisch-lívländischen Mundart veröffentlicht worden sind, in rein chronologischer Ordnung zusammengestellt von Gustav Baron Manteuffel. Mitau, 1885, w 8ce, str. 24.

Odbitka z mitawskiego „Magazin“, wydawanego przez tamtejsze łotewsko-literackie Towarzystwo, zawiera w chronologicznym porządku bibliograficzne zestawienie 122 dzieł i dziełek łotewskich, jak katechizmy, ewangelie, słowniki, gramatyki, elementarze i t. p., drukowane w latach 1604/1871 w Wilnie, Rydze, Mitawie, Połocku, Petersburgu (od r. 1849), w Dynaburgu, Dorpacie i Lipsku. Wprawdzie dobrze około przeszłości Inflant zasłużony badacz, br. Manteuffel, nie wszystkie z nich, co łatwo zrozumieć, mógł mieć pod ręką, a wiadomość o znacznéj ich części czerpać musiał z drugiego, niekiedy nawet z trzeciego źródła, mimo to krótko i treściwie przez Sz. autora dokonane zestawienie powyższe za cenny bardzo przyczynek dla bibliografii naszéj uważać możemy, zwłaszcza, że wiele przez dawniejszych pisarzy, jak Zimmermanna z r. 1812, Napierskiego z r. 1831 i innych, niedokładnie lub niewyczerpująco o starożytnych łotewskich publikacyach podanych wiadomości, znakomicie pod względem bibliograficznym uzupełnił lub wyjaśnił. Dwa wszakże szczegóły w pięknéj pracy barona M. pozwalamy sobie podług „Biblioteki“ Browna (str. 268 i 404) w tém miejscu sprostować: 1. Jezuita Tolgsdorf umarł r. 1629 nie 1620 (str. 1), 2. zaś łotewska „Ewangelia“ i „Katechizm“ dynaburskiego Jezuity Łukaszewicza, według podania drukowane około połowy w. XVIII, za którymi Sz. autor dotąd napróżno się oglądał (str. 7 i 10), wyjść miały w rzeczy saméj r. 1756.

= **Geschichte** der Raczyński'schen Bibliothek in Posen, von L. Kurtzmann. Posen, 1885, w 8ce, str. 36.

Wydana w odbitce z drukującego się właśnie w języku niemieckim „Katalogu“ publicznéj im. Raczyńskich biblioteki w Poznaniu, który w opracowaniu L. Kurtzmanna i bibliotekarza E. M. Sosnowskiego obejmywać będzie zestawienie wszystkich „druków, rękopisów i dokumentów“ bibliotecznych, i którego trzy pierwsze tomy, nieznajdujące się jeszcze dotąd niestety w handlu księgarskim, prasę już opuścić miały, opiewa monografia niniejsza z wielkiém uznaniem zasługi założyciela biblioteki, św. p. Edwarda hr. Raczyńskiego, i kreśli z niemniejszém zajęciem wewnętrzne jéj i zewnętrzne dzieje, od chwili jéj otwarcia w maju r. 1829 aż do dni naszych. Niemało w niéj miejsca poświęcił Sz. autor także dosłownemu przedrukowi jéj „Aktu fundacyjnego“, zatwierdzonego w styczniu r. 1830 przez króla Fryderyka Wilhelma (str. 7—17), opisowi gmachu bibliotecznego (str. 18 i nn.), jako też treściwym życiorysom jéj św. p. bibliotekarzów, Józ. Łukaszewicza, od r. 1829/52 (str. 24—28), i Ant. Poplińskiego, od r. 1852/68 (str. 29 i n.), również dzisiejszego jéj od r. 1868 kierownika, urodzonego r. 1822 E. Max. Sosnowskiego (str. 30 i n.), dobrze dla biblioteki zasłużonego autora wykazu jéj nabytków z lat 1865/77, wydanego r. 1878 p. t. „Alphabetischer Katalog der Raczyński'schen Bibliothek, enthaltend die Erwerbungen aus den J. 1865/77“, (w 8ce, str. 136). Napisana zresztą z wielkiém przejęciem się i miłością dla naukowego zakładu, i tonem wcale objektywnym w szczegółach, o których wspomina — nie wspomina niestety o wszystkich! — na pełne monografia zasłużyćby sobie powinna uznanie ze strony społeczeństwa polskiego, które dalszych losów założonéj dla dobra swego biblioteki publicznéj nie bez żywego zajęcia śledzić jest obowiązane. Jeden wszakże, ale też jedyny zarzut, uczyniony przez Sz. autora światłéj inteligencyi naszéj, pojąć nam trudno, zarzut mianowicie, że początkowo wcale gorąco popieraliśmy dalszy zakładu rozwój, od pewnego zaś czasu jesteśmy dla niego mniéj wdzięczni, („so wenig dankbar“, str. 35). A któż temu winien? Za czyim powodem publiczna im. Raczyńskich biblioteka, która za wolą św. p. założyciela, potwierdzoną najmiłościwiéj przez panującego monarchę, dla W. księstwa poznańskiego „ein National-Interesse“ mieć powinna była, wyrodziła się z czasem w instytucyą o celach odmiennych? Niech na to Sz. autorowi odpowiedź ci dadzą, co mu wspólnie z jego Sz. kolegą drukujący się właśnie „Katalog“ zbiorów bibliotecznych po niemiecku z funduszów zakładowych wydać polecili, zamiast, jak

tego prawo i słuszność wymagały, w języku polskim.

= **Sprawozdanie** o drugim dziale ksiąg archiwum kapituły katedralnéj krakowskiéj, przez ks. Ign. Polkowskiego. Kraków, 1885, w 8ce, str. 19.

Treściwe „Sprawozdanie“ o stanie obecnym drugiego działu ksiąg archiwum kapituły krakowskiéj, odczytane swego czasu na posiedzeniu Komisyi historycznéj Akademii umiej. przez uczonego prałata, zasłużonego kustosza zbiorów kapitulnych, mocno dbałego o stan pomyślny i dobre zachowanie powierzonych opiece swojéj drukowanych i rękopiśmiennych skarbów katedralnych, dla których działu pierwszego, obejmującego kodexy w znaczeniu właściwém, z wielkim pożytkiem dla nauki a niemałą chwałą imienia swego, przed rokiem właśnie, (ob. „Przewodnik bibliogr.“, VII 80), bardzo starannie i gruntownie opracowany „Katalog“ drukiem ogłosił. Drugi dział ksiąg ar. kapitulnego, którego katalogowaniem Sz. autor obecnie jest zajęty — oby mu praca na niemniejszy pożytek dla dobra nauki i jéj postępu niemniéj poszła pomyślnie! — zawiera w dzisiejszym stanie swoim jeszcze 720 poważnych wiekami foliantów, podzielonych — jak się z powyższego „Spr.“ dowiadujemy — na „Acta actorum“, od r. 1438 począwszy, na „Kopiaryusze“, obejmujące transumpta starożytnych dyplomatów i korespondencye kapitulne, na „Księgi wizyt“ kościołów biskupich, „Archiwum dóbr pabianickich“, które przez 600 lat do katedry krakowskiéj należały, na „Regestra perceptorum et expositorum“, „Regestra praesentiarum“, na starożytne „Inwentarze i rewizye“ dóbr biskupich, „Regestra kontrybucyi duchownéj“, „Libri privilegiorum“ i t. p. rękopiśmienne zabytki i miscelanea, a „wszystko — jak słusznie Sz. autor powiada — wielkiéj wagi materyał i interes historyczny dziejowy“.

= **Antiquarischer Catalog 114** von O. Harrassowitz, Buchhandlung und Antiquariat in Leipzig: Linguistik 3. Abtheilung: Semitische, ural-altaische und die übrigen nicht indogermanischen Sprachen. Leipzig, 1885, w 8ce, str. 40.

Dzieł i broszur 970.

= **Wykaz książek,** które po zniżonych cenach nabywać można w księgarni K. Raschkiego w Tarnowie, nr. 1: Teologia. Tarnów, (1885), w 4ce, str. 4.

Po zniżonéj cenie przeszło 120 z ostatnich czasów dzieł i dziełek treści religijnéj w języku polskim i łacińskim. Dodane obok tytułu „Wykaz“ wyrazy: „nr. 1: Teologia“, spodziewać się pozwalają, że firma tarnowska pojmując należycie obywatelski swój obowiązek, na ogłoszeniu jedynego tego „Wykazu“ nie poprzestanie, lecz dla potrzeby i wygody tak miejscowych jak zamiejscowych czytelników, co tylko wzajemnie na jéj korzyść wypaść może, w najbliższéj przyszłości dalsze „Wykazy“ podobne drukiem wydawać będzie.

= **Akademia** prawnicza w Madrycie powołała w poczet swoich członków stałego współpracownika „Kuryera warszawskiego“, tamtejszego notaryusza Ad. Niemirowskiego, dobrze zasłużonego autora „Bibliografii powszechnéj notaryatu“, „Wykładu notaryatu dziejowego i porównawczego“, jako też wielu innych cennych dzieł, rozpraw i artykułów z zakresu téj umiejętności (ob. „Przewodnik bibliogr.“, VII 225).

= **Antykwarnie** — czytamy w warszawskim „Przeglądzie pedagogicznym“, w nrze z 1 maja w artykule pióra prof. W. Górskiego, zatytułowanym: „Z praktyki pedagogicznéj, II. Antykwarnie“, str. 269 i nn. — „antykwarnie w tym stanie, jak są obecnie, nie dają uczciwego pośrednictwa przy nabywaniu książek używanych, ułatwiają natomiast uczącéj się młodzieży nieprawy zbyt książek, częstokroć niestety nawet przywłaszczonych sobie, lub pożyczonych, oraz podsuwają w zamian prawdziwie moralną zgniliznę w postaci nieodpowiednich książek do czytania, jedném słowem, są rakiem społecznym, domagającym się gruntownéj operacyi, lub przynajmniéj środków zaradczych, mogących ograniczyć rozrastanie się tego pasożyta“. Dodajemy, że Sz. autor mówi tu wyłącznie prawie o antykwarzach „kupujących i sprzedających stare książki szkolne“, a przedewszystkiém o tego rodzaju antykwarzach warszawskich.

= **Archiwum** centralnemu witebskiemu, jego przeszłości i stanowi obecnemu, jako też wydawanym z jego zbiorów „Matieriałam juridiko-istoriczeskim“, poświęcił obszerniejszy artykuł dr. Antoni J. w nrze 18 z 17 maja petersburskiego „Kraju“. Ar. liczy w obecnéj chwili 1823 foliantów akt dawnych i dokumentów, od r. 1560 począwszy, z których 956 na witebską, 867 zaś na mohylowską przypada gubernię.

= **Białe kruki** nabyte dla biblioteki Jagiellońskiéj: Mateusza z Krakowa „Dialogus rationis et conscientiae, an expediat vel debeat quis raro vel frequenter celebrare vel communicare“, druk koloński z w. XV, w 4ce; Bened. Herbesta „Horarum canonicarum rationarium“, Coloniae, 1567, w 16ce; M. Kromera „Monachus“, Coloniae, 1568, w 16ce; G. Myliusa „Przestroga abo napomnienie listowne do ewangelików, aby w posyłaniu dziatek swych

do szkół jezuickich sami na się, potomstwo swe i sumienie własne baczenie mieli", 1596, w 4ce; Smotryckiego „Lament św. cerkwie wschodniéj", Wilno, 1610, w 4ce.

= **Biblioteka** po superintendencie, zmarłym przed miesiącem w Słucku pastorze zboru tamtejszego, ks. J. Biergelu, przeszła na własność m. Słucka, zapisana gminie testamentem przez św. p. właściciela. „Umieszczony w 12tu szafach kamiennych w kruchcie kościelnéj — jak zapewniają naoczni świadkowie — zawiera wspaniały księgozbiór jego rzadki w swoim rodzaju i należycie uporządkowany komplet starożytnych druków lubczańskich, rakowskich, toruńskich, słuckich, nieświeskich, mińskich, ostrogskich, brzeskich, jewskich, upickich, kiejdańskich, zabłudowskich, supraślskich, knyszyńskich, łuckich, wileńskich, poczajowskich i innych, przy urozmaiconym zbiorze wielu ciekawych rękopisów starych".

= **Biblioteka** publiczna w Wilnie, otwarta do użytku publicznego w maju r. 1867, którą od r. 1872 zarządza ks. Gołowackij, jakkolwiek niezupełnie jeszcze skatalagowana i uporządkowana, wcale baczną zwracać poczyna na siebie w literackich sferach rosyjskich uwagę, które od czasu do czasu z nader zajmującymi wynurzają się szczegółami o jéj powstaniu w r. 1863, o sposobie zgromadzenia dla niéj ksiąg, rękopisów i innych starożytnych akt i dokumentów, o zwiezieniu do niéj księgozbiorów po zamkniętych klasztorach, szkolnych, jako téż skonfiskowanych przestępcom politycznym, o wcieleniu do niéj r. 1865 księgozbioru b. Komisyi archeologicznéj, wreszcie także o stanie jéj obecnym. Niektóre z tych szczegółów, podług „jednego z czasopism rosyjskich", streścił świeżo „Kuryer warszawski" w nrze 120 z 2 maja, w artykule p. t. „Biblioteka publiczna w Wilnie", podpisanym literami K. W.

= **British museum** — jak donoszą pisma warszawskie — zażądało za pośrednictwem jednego z bukinistów tamtejszych nadesłania sobie kompletnego zbioru czasopism polskich z w. XVIII.

= **Dzienniki niektóre** „umieściły wzmiankę o pozostałych zbiorach po św. p. Lelewelu. Dla uniknięcia nieporozumień, pozwalamy sobie jeszcze raz przypomnieć w tém miejscu, że wszystkie zbiory po Joachimie i Procie Lelewelach, jak biblioteka, rękopisy, autografy i różne pamiątki złożone są w księgarni St. Giejsztora w Warszawie, gdzie je obejrzeć i nabyć można".

= **Encyklopedya wielka** Erscha i Grubera, wydawana w Lipsku p. t. „Allgemeine Encyklopädie der Wissenschaften und Künste", któréj exemplarz w każdéj bibliotece większéj na całéj kuli ziemskiéj znaleść można, zawiera w najnowszym, z rzędu już XXXVII tomie sekcyi 2giéj, który pod redakcyą A. Leskiena właśnie opuścił prasę, między innymi artykuły: „F. S. Klonowicz" (str. 136—141, w 4ce), „G. Knapski" (str. 279—284), „K. Kniaziewicz" (str. 294—296), „Fr. D. Kniaźnin" (str. 296—299) i „J. Kochanowski" (str. 379—386). Trzeci z nich, wykrojony ze znanych o zmarłym r. 1843 generale materyałów, nosi podpis K. Lohmeyera, inne zaś o Klonowiczu, Knapskim, Kniaźninie i Kochanowskim, są pióra zaszczytnie w świecie naukowym znanego prof. Uniwers. wrocławskiego, dra Wł. Nehringa. Na podstawie najnowszych wydawnictw i badań źródłowych objektywnie, treściwie i z niezwykłą bystrością krytyczną zestawione przez Sz. autora, chlubnie i przekonywająco powinnyby o nas przemówić do uczonych Niemców, za pośrednictwem zaś ich mowy także do uczonych zagranicznych w ogólności, i posłużyć im zarazem za dowód, jakichto mistrzów słowa społeczeństwo nasze miało przed trzema wiekami w Kochanowskim i Klonowiczu, przed stuleciem w Kniaźninie, i jak niepospolitéj miary o żelaznéj wytrwałości potęgę duchową przed półtrzecia wiekiem w lexykografie Knapskim. Artykuł ostatni uczonego prof. o niespożytych zasług słownikarzu naszym, autorze tyle głośnych u nas i dawniéj i dotąd „Thesaurusów" i „Adagiów", z których poszły tak często przez Jezuitów późniéj dla użytku szkolnego przedrukowywane łacińsko-polskie i polsko-łacińskie słowniki, jak „Synonyma seu dictionarium polono-latinum" i „Idiotismi polonici", nie powinienby zresztą także w naszych sferach naukowych przejść bez zwrócenia bliższéj na siebie uwagi. O ile nam bowiem wiadomo, jestto w ogólności pierwsza i jedyna, krytycznie, na podstawie samodzielnych badań i z całą znajomością przedmiotu przez uczonego specyalistę napisana rzecz o tyle dla nauki i jéj postępu zasłużonym Jezuicie Knapskim, któremu Sz. autor wobec świata potomnego dobrze zapracowanéj sprawiedliwości wymierzyć nie omieszkał.

= **Jubileusz** 40letniéj pracy służbowéj obchodził 6 maja we Lwowie zasłużony archeolog i heraldyk, Ludwik Rawicz Rojek, obecnie dyrektor tabuli krajowéj, przed laty zaś kierownik tamtejszego archiwum starożytnych akt grodzkich i ziemskich.

= **Kartkę kwaterniczą** wojskową z r. 1809, opatrzoną pieczęcią z napisem w otoku „Commendant de la place de Cracovie", w połowie drukowaną, w połowie zaś uzupełnioną pismem 9 września r. 1809 przez

adjutanta Jankowskiego, otrzymała w darze biblioteka Jagiellońska od prof. St. Brzmi ona w całości: „Sztab placu! Komisya kwaternicza da kwaterę dla kadeta Brodzińskiego od artyleryi przez dni — z służącymi — i końmi —. Kraków, dnia 9 września 1809. Za pułkownika komendanta placu: Jankowski, adjutant placu". Drukowane na niéj wyrazy „przez dni — z służącymi — i końmi —" przekreślone, u góry zaś z lewego jéj rogu inną ręką dopisane „26 i 27 nro, die 10 7bris", zdają się wskazywać na kamienicę lub dom, gdzie krakowska komisya kwaternicza nowemu kadetowi od artyleryi, poecie Kazimierzowi B., mieszkanie przeznaczyła.

= **Krynica** w nrze z 17 maja zawiera w dziale miejscowych wiadomości urzędowych następujące ogłoszenie: „Czytelnia gazet w sali łazienek mineralnych; abonament od osoby na sezon 1 złr. 50 cnt. Wypożyczalnia książek w łazienkach mineralnych, dzieła w języku polskim, francuskim, niemieckim i angielskim; opłata miesięczna od biorących 1 dz. 1 złr., 2 dz. 2 złr., kaucya 5 złr.". Z innego zaś artykułu tego samego nru tygodniowéj „Krynicy" dowiadujemy się, że oprócz „publicznéj" téj czytelni, liczącéj do „3000 tomów dzieł doborowych", jest tam jeszcze „druga wypożyczalnia książek", należąca do inżyniera Br. Babla. Jest więc przecież zdrojowisko w Galicyi, dbałe o pokarm duchowy dla swoich gości, w którém dla ich wygody i potrzeby jako tako urządzone znajdują się czytelnie i wypożyczalnie. Obyśmy podobną wiadomość w niedługim czasie i o innych naszych zakładach zdrojowych podać mogli, gdzie sprawa ta — wedle zasiągniętych przez nas informacyj — zwłaszcza co do wydawnictw polskich, zawsze jeszcze poziom niżéj wszelkiéj krytyki zajmuje.

= **Księgarnia** Wolffów w Petersburgu, istniejąca tam pod firmą Towarzystwa przemysłowo-handlowego, otrzymała na skład komisowy publikacye krakowskiéj Akademii umiejętności.

= **Księgarnia** J. Delonga i Sp. w Tarnowie przeszła na własność K. Raschkiego, wychowanka i przez dłuższy czas adjunkta księgarń: lwowskiéj Richtera, rzeszowskiéj Pelara, i firm warszawskich Banarskiego, Gebethnera i Wolffa, Ungra i Wendego i Sp. Długoletnia działalność w księgarstwie nowego właściciela, nabyta przez niego w zawodzie tym rutyna wszechstronna, jako téż najlepsze jego chęci służenia na raz obraném stanowisku godnie i w duchu obywatelskim sprawie publicznéj, pozwalają niepłonną żywić nadzieję, że należący do pierwszorzędnych prowincyonalnych miast galicyjskich Tarnów, liczący prawie 25·000 mieszkańców, przytém siedziba biskupstwa i wyższego duchowieństwa, mający kilka średnich zakładów naukowych, kilka szkół pospolitych i wiele wyższych państwowych, autonomicznych i kolejowych urzędów, przecież raz — czego niestety dotychczas nie było — poszczycić się będzie mógł w całém znaczeniu wzorowo urządzoną i wzorowo prowadzoną księgarnią. Że zresztą ze zmianą właściciela dobrze o przyszłym rozwoju pomyślnym przekształconéj firmy wróżyć można, za dowód niechaj posłuży właśnie co wydany przez nią „Wykaz książek" po zniżonéj cenie, o którym wyżéj słów kilka osobno wypowiedzieć uważaliśmy sobie za miłą powinność.

= **Księgarnię** „ludową", w połączeniu z „handlem materyałów piśmiennych wszelkiego rodzaju", otworzył w Poznaniu Fr. Xaw. Tuczyński.

= **Księgarnię** „katolicką" polską, w połączeniu z „introligatornią", utrzymuje w Świeciu nad Wisłą, w b. województwie pomorskiém, Fr. Dywicki.

= **Księgarz** peterburski, znany dobrze Sz. czytelnikom naszym autor i publicysta, H. Gliński, w liście do warszawskiéj „Biesiady literackiéj", w nrze 17 z 24 kwietnia, takie o projektach na pomnik Mickiewicza i o ich autorach wypowiedział zdanie: „Ani jeden nie ukochał Mickiewicza, ani jeden go nie zna, ani jeden go nie zrozumiał. Tym, których dzieła dotychczas widziałem w ilustracyach warszawskich, szło tylko o konkurs, o nagrodę, o popis, czego dowodem dwa a nawet trzy projekty jednego i tego samego artysty, każdy inny! Na wszelki wypadek, nie ten, to ten do wyboru! Rzeźbiarz-artysta w swéj wyobraźni nosić musi tylko jeden projekt, bo niepodobna w dwóch stylach, w dwóch pozach ukochać wieszcza. Oni go nie ukochali, i dlatego nic im się nie udało"!

= **Kurator dziedziczny** biblioteki im. Ossolińskich i połączonych z nią zbiorów i muzeów we Lwowie, ordynat na Przeworsku, hr. na Wiśniczu i Jarosławiu i dziedziczny członek Izby panów wiedeńskiéj, syn dobrze dla narodu i nauki polskiéj zasłużonego św. p. Jerzego ks. Lubomirskiego, 23letni ks. Andrzéj, otrzymał na Uniwersytecie czeskim w Pradze stopień dra praw obojga, poczém 5 maja poślubił w Krakowie 19letnią Eleonorę hr. Husarzewską, córkę Józefa hr. Husarzewskiego i Karoliny z ks. Jabłonowskich. Ad multos annos!

= **Papiernię** we wsi Sławniowie pod Pilicą, w powiecie olkuskim, otworzyła firma C. A. Moes.

= **Reales**, slawista angielski, w liście do jednego ze znajomych sobie Polaków, ogłoszonym w wyjątkach w poważnych dziennikach, między innymi pisze: „Gdyby wasze klasy inteligentne szły za przykładem Anglików i Francuzów, którzy tylko swą mową się posługują, piękny język polski nie dałby się wyprzedzić żadnemu co do subtelności zwrotów... Mowa wyrabia się tylko w życiu i klasach wykwintnych, a te u was jéj nie używają ... Kraszewski wydarł francuski romans z czytelni waszych, kto wyprze język obcy z mowy potocznéj i znajdzie na to środek, aby go nie używano w salonie, będzie miał zasługę wynalazcy, a naród wasz pomnik mu wystawić powinien".

= **Sejm prowincyonalny** poznański zamianował autora monografii „Geschichte der Raczyński'schen Bibliothek in Posen", L. Kurtzmanna, o któréj wyżéj nieco obszerniéj wspominamy, konserwatorem (?) pamiętnych miejscowości i budowli w księstwie poznańskiém. „Objazd swój — jak nam łaskawie z kompetentnéj strony donoszą, za co najuprzejmiéj dziękujemy — zamyśla nowy konserwator zacząć z dniem 1 października, i równocześnie zeszytami w języku niemieckim i polskim wydawać opisy zwiedzanych przez siebie miejscowości; przedtém zaś wszakże postanowił monografią swoję o bibliotece im. Raczyńskich w przekładzie polskim ogłosić drukiem".

= **Tomem drugim**, bez pierwszego wszakże i dalszych — jedyne zjawisko podobne w literaturze naszéj, godne zatém także osobnego w bibliograficzném pisemku wyróżnienia — wzbogacił polskie piśmiennictwo powieściowe znany dobrze w szerokich kołach autor „Plotek i prawd", M. Pawlikowski. Istotnie Czcigodny właściciel biblioteki im. Pawlikowskich medyckiéj, sam z zamiłowania bibliograf gorliwy, któremu literatura polska zdobycie, uratowanie a nawet niekiedy umyślne dla niéj stworzenie — n. p. w miesiącu marcu b. r., ob. „Przewodnik bibliogr.", VIII 75) — niejednego już kruka białego ma do zawdzięczenia, wydaniem tym razem z życia społecznego, który zatytułował: „Drugi tom, powieść, podał do druku autor Plotek i prawd", na nowe uznanie z naszéj strony zaskarbił sobie, które mu też z całą serdecznością w tém miejscu wyrazić sobie pozwalamy, zwracając zarazem sfer dalszych uwagę na bądź co bądź niezwykłego rodzaju wydawnictwo ciekawe, mające tylko tom drugi, bez pierwszego i dalszych!

= **Towarzystwo czytelni ludowych** w Poznaniu — według „Sprawozdania" za r. 1884 — przy gorliwéj pomocy możniejszych warstw społeczeństwa założyło w ciągu roku ubiegłego czytelni nowych po wsiach 73; po miastach zaś 9, i rozpowszechniło w tym czasie wogóle 15·852 książek! Czołem i jeszcze raz czołem przed obywatelską pracą i zasługami Tow.!

= **Wystawa** międzynarodowa „instrumentów i nut muzycznych", która — według pism zagranicznych — niebawem już w Londynie ma być otwarta, zawierać będzie między innymi w dziale historycznym także „książki drukowane i rękopisy średniowiecznego spiewu kościelnego". Z upoważnienia wyższego weźmie w niéj udział także biblioteka Jag., która właśnie na miejsce przeznaczenia niektóre z celniejszych swoich zabytków rękopiśmiennych wysyła.

= **Zabronione w Austryi**: Historya Rusi od 1340 do 1885 hoda, na osnowaniju litopysej roztołkowana B. A. Didyckym. Lwiw, izdanie Obszczestwa im. Kaczkowskoho za misiać april 1885.—Tragedya myśli, poemat dramatyczny Alfreda Nossiga. Lwów, nakł. L. Czarneckiego, 1885. — Monastiri jugozapadnoj Rossii woobszcze i krechowskij monastir. Petersburg, 1885. — Pouczenije po powodu postuplenija niekotorych prawosławnych chriestijan w apostolskoje szkaplernoje bratstwo Serce Isusa Christa. Wilno, 1885.

= **Zabronione także**: Příčina, proč naše české dívky starými pannami zůstávají. B. w. m. i r.

= **Zmarli**: Tytus Daszkiewicz, przez lat 12 właściciel założonéj przez siebie r. 1869 specyalnie katolickiéj księgarni w Poznaniu, † w Poznaniu 29 marca w 63 roku życia. Cześć jego pamięci!

Kuryerek z najświeższymi nowościami.

W ostatniéj chwili donoszą jeszcze o wyjściu świeżo z pod prasy: AMBROSIUS i KOCH. Examin maszynisty. Warszawa, Gebethner i Wolff. kop. — CHOCISZEWSKI J. Żywot św. Cyryla i Metodego. Poznań. 15 fenig. — IWANOWICZ. Basilianerorden in Galizien. Leipzig, G. Wolf. 80 fenig. — MOSZYŃSKA J. Bajki i zagadki ludu ukraińskiego. Kraków. — PIAST T. Co ludzie wiejscy czytać powinni. Warszawa, Gebethner i Wolff. 5 kop. — ZIEMIAŁKOWSKA H. La poésie en prose. Vienne, Frick. 2 złr. 50 cnt.— GIEJSZTOR St. Katalog dzieł dawnych, 4. Warszawa, St. Giejsztor.

Celem ustalenia nakładu na przyszłość uprasza redakcya „Przewodnika bibliograficznego" wszystkich P. T. pp. prenumeratorów, którzy przedpłatę tylko do czerwca r. b. nadesłali, o wczesne odnowienie prenumeraty.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny dr. **Władysław Wisłocki.**

Z drukarni Wł. L. Anczyca i Spółki, pod zarządem Jana Gadowskiego.

PRZEWODNIK BIBLIOGRAFICZNY

miesięcznik dla wydawców, księgarzy, antykwarzów, jako też czytających i kupujących książki.

Wychodzi w Krakowie 1go każdego miesiąca w objętości ½ — 1 ½ arkusza. Przedpłata wynosi: rocznie 1 złr., z przesyłką 1 złr. 24 cnt.; ½ rocznie 50 cnt., z przesyłką 62 cnt.; ¼ rocznie 28 cnt., z przesyłką 34 cnt.; miesięcznie 10 cnt., z przesyłką 12 cnt. — Opłata od Ogłoszeń za każdą $^1/_{10}$ część strony 50 cnt., za całą stronicę czyli 61 wierszy petytowych 5 złr.

Prenumeratę w gotówce i wyraźnie pisane ogłoszenia przesyłać należy najdalej do 20 każdego miesiąca albo do księgarni **G. Gebethnera i Sp.** *w Krakowie, albo wprost do redaktora Przewodnika bibliograficznego.*

VIII. NOWOŚCI. 7.

Kraków, 1 lipca 1885.

Ateneum, pismo naukowe i literackie, pod redakcyą P. Chmielowskiego, zeszyt z czerwca 1885 r. Warszawa, wydawca W. Spasowicz, druk. K. Kowalewskiego, w 8ce większéj, str. 385–578.

Treść: Pan staroście Brański, przez K. Kanteckiego (str. 385—412); Dziurdziowie, przez E. Orzeszkową (c. d., str. 413—430); Afganistan i jego stanowisko geograficzno-dziejowe, przez W. Nałkowskiego (str. 431—452); Nala, powieść staroindyjska, przełożył dr. Jan Leciejewski (dok., str. 453—477); Zdrowotność mieszkań naszych, przez dra Wacł. K. Daszkiewicza (str. 478—488); Zarysy ruchu literackiego Rusinów (str. 489—501); Hypnotyzm wobec ostatnich badań naukowych, przez dra A. Złotnickiego (str. 502—520); O kredycie rzeczowym dla rolników, przez Józ. Winnickiego (str. 521—531); Dr. Władysław Niegolewski, przez ...a J. M. (str. 532—539); Cailletet contra Wróblewski, przez Br. Rejchmana (str. 540—563); Teatr meiningeński, przez Wł. Bogusławskiego (str. 564—571); Wrażenia literackie; List Wł. Puchewicza.

BABIŃSKI J. dr. Etude anatomique et clinique sur la sclérose en plaques. Paris, libr. G. Masson, impr. Davy, 1885, w 8ce, str. 151.

BARANIECKI M. A. dr. O przekształceniu koła na przecięcie stożkowe (Odbitka z tomu XIII Rozpraw Wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 11.

BARANOWSKI Bolesław. Krajowe ustawy szkolne wraz z Statutem Rady szkolnéj krajowéj, zestawił ..... krajowy inspektor szkół ludowych. Lwów, nakł. Towarzystwa pedag., I związkowa druk., 1885, w 8ce, str. 71. Opr. 40 cnt.

Biblioteka warszawska, pismo poświęcone naukom, sztukom i przemysłowi, pod redakcyą J. K. Plebańskiego, zeszyt z czerwca 1885. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. J. Bergera, w 8ce, str. 333—492.

Treść: Nauka filozofii, oraz rozkład systematyczny jéj gałęzi pojedynczych, przez Alex. dra Raciborskiego (str. 333—344); Odsiecz Wiednia w bitwie walnéj 12 września 1683 r., przez L. Chrzanowskiego (c. d., str. 345—368); Moje wspomnienia, przez L. Dembowskiego (c. d., str. 369—380); Hassy O'Grady, napisał Działosza (c. d., str. 381—398); Z ekonomiki; Kronika paryska; Kronika londyńska, przez Edm. S. Naganowskiego; Przegląd piśmiennictwa: 1. A. A. Kryńskiego Gwara zakopańska, 2. dra Wł. Kosińskiego Przyczynek do gwary zakopańskiéj, przez R. Zawilińskiego, 3 hr. St. N. Małachowskiego Pamiętniki; Wiadomości bieżące; Nekrologia.

BLUMENSTOK L. dr. prof. W sprawie niewidomych (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 5.

BOSSOWSKI dr. O metodach badania i hodowli bakteryj, jako téż o związku tychże z chorobami zakaźnymi, przez ..... elewa kliniki chirurgicznéj w Krakowie (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 17.

BROSIUS i KOCH. Examin maszynisty, zbiór pytań do Szkoły maszynisty..... Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. St. Niemiery, 1885, w 8ce, str. 63. 30 kop.

Budowa zakładu gazowego miejskiego, traktowana na posiedzeniu krak. Rady miejskiéj dnia 7 maja 1885 r. (Odbitka z Czasu). Kraków, nakł. Rady, druk. Czasu, 1885, w 8ce małéj, str. 39.

CELICHOWSKI Z. dr. O działach majątkowych, z textem i objaśnieniem szląskiéj ordynacyi ziemskiéj. Poznań, druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebiński), 1885, w 8ce, str. 27. 30 fenig.

CHOCISZEWSKI J. Żywot św. braci Cyryla i Metodego, apostołów Słowian, na pamiątkę 1000letniéj rocznicy welehradzkiéj, z dodaniem najpotrzebniejszych modlitw, oraz wiadomości o zaprowadzeniu chrześciaństwa w Polsce, Pomorzu i na Litwie. Poznań, nakł. J. Chociszewskiego, druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebiński), 1885, w 16ce, str. 48. 15 fenig. = 10 cnt.

Compendium evangeliorum, quae cantari solent in publicis solemnissimis processionibus, in festis Domini nostri Jesu Christi et ss Rosarii b. V. Mariae, cum indulgentiis plenariis, concessis a s. Sede apostolica pro archiconfraternitate ss. Rosarii in s. ordine Praedicatorum. Leopoli, typ. A. Wajdowicz, 1883, fol., str. 14. 1 złr.

CZAJKOWSKI Michał. Legendy (Pisma M. Czajkowskiego, XII. — Biblioteka pisarzy polskich, tom LXXIX). Lipsk, F. A. Brockhaus, 1885, w 8ce, str. 1 nl. i 312. 3 marki 50 fenig., opr. 4 marki 50 fenig.

Ułani; Jeszcze gawęda o kawaleryi; Trzech Janów; Ikbala; O jeźdcach i koniach; Z czasów hetmana Lacha.

Czasopismo Towarzystwa aptekarskiego, pod redakcyą W. Jabłonowskiego, nr. 1—12 z 1 i 15 czerwca 1885. Lwów, druk. Gazety nar., w 8ce, str. 1—24, 25—44, 45—76, 77—92, 93—108, 109—128, 129—144, 145—164, 165—180, 181—204, 205—224, i 225—240.

Treść: W przededniu nadania koncesyi (1); Thallina, nowy lek przeciwgorączkowy (1); Lippia mexicana, z dzieła K. Wendy i W. Wiorogórskiego (1); Rzut oka na dzieje i postęp farmacyi w drugiéj połowie r. 1884 (1—4 i 6); Składniki sporyszu i jego działanie fizyologiczne, według pracy dra Koberta (2); Jedna myśl więcéj w sprawie słownictwa chemicznego, odpowiedź na notatkę p. Lilpopa, przez W. Jabłonowskiego (2); Guma czy białko, przez S. Kajetanowicza (2); Kilka słów o korze chinowéj, zwanéj China cuprea, przez dra M. W. Wąsowicza (3—5 i 8); O kwasie chelidoniowym, według pracy drów Liebena i Hajtingera (4); Wykonanie ilościowego oznaczenia azotu metodą Kjeldahla, podał G. Czeczetka (5); Liście zwane Coca i spór o pierwszeństwo otrzymania kokainy, szkic krytyczno-historyczny, przez W. J. (5—7); Polskie Towarzystwo przyrodników im. Kopernika (6, 9, 11); Orzesznik kończysto-liści, przez M. L. Dobrowolskiego (6); Krystaliczny alkaloid z korony korzenia Granatowca właściwego, przez K. J. Bendera (6); Kallodinm i jego zastosowanie w lecznictwie, przez M. D. J. (6); Roztwory wodne salicylanu sodowego (7); Oznaczenie budowy ketonów izomerycznych, podał G. Chancel (7); Wino miodowe na użytek leczniczy, przez W. J. (8); Woda utleniona przez Hanriota (8); Wydzielenie zieleni liściowéj i bliżéj określone związki chlorofilu, przez Fr. Guigneta (8); Prawdy ukryte najnowszego orzeczenia ministeryalnego i reforma studyów farmacyi (9); Napastnica czerwona, notatka historyczna, przez A. Krzyżanowskiego (9); Alkaloidy tojadu japońskiego i himalajskiego, przyczynek do wyjaśnienia istoty akonityny, z pracy docenta K. F. Mandelina (9); Geologiczne warunki występowania nafty w Galicyi, przez dra R. Zubera (10, 11); Nowe prace prof. dra Z. Wróblewskiego wobec francuskiéj zawiści (10); Wystawa etnograficzna Kamczatki i wysp Komandorskich we Lwowie (11); Ozon w eterze etylowym, z pracy J. Buchnera (11); Stanowisko ch

mika urzędu sanitarno-policyjnego, badanie środków pożywienia jako przedmiot obowiązkowy i trzechletnie studyum farmacyi na Wszechnicy (12); Zapiski farmakologiczno-terapeutyczne; Kronika chemiczno-farmaceutyczna; Literatura zawodowa; Sprawy Tow. aptekarskiego; Wiadomości bieżące; Ogłoszenia.

DŁUGOSZ Jan. Insignia seu clenodia regis et regni Poloniae, z kodexu kórnickiego wydał dr. Z. Celichowski. Poznań, nakł. Biblioteki kórnickiéj, druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebiński), 1885, w 8ce większéj, str. 27 i 4 karty w przedruku homograficznym. 2 marki.

DOBRZEPOLSKA Wanda. Opowiadania starego ogrodnika. Poznań, w komisie i czcionkami W. Simona, 1885, w 16ce, str. 101. 40 fenig.

— Posądzona o kradzież, powieść osnuta na prawdziwém zdarzeniu. Poznań, czcionkami i w komisie W. Simona, 1885, w 16ce, str. 66.

Dola sieroca, powieść, przez autorkę powieści p. t. Silny duch, przekład z niemieckiego Wandy Podgórskiéj (Dodatek do Bluszczu). Warszawa, M. Glücksberg, 1885, w 8ce, str. 176.

DYBOWSKI B. dr. Neue Beiträge zur Kenntniss der Crustaceen-Fauna des Baikalsees. Moskwa, 1884, w 8ce, str. 41.

Encyklopedya wychowawcza pod redakcyą J. T. Lubomirskiego, E. Stawiskiego, S. Przystańskiego i J. K. Plebańskiego, tom III zesz. 7 (Elementarz — Estetyka). Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. J. Sikorskiego, 1885, w 8ce większéj, str. 485—564.

ENGESTROEM Wawrz. hr. Benzelstjerna. Kantata na tysiącletnią rocznicę śmierci św. Metodego, apostoła Słowian, słowa ..... muzykę na chór męski czterogłosowy ułożył ks. Józef Surzyński (pośw. uczestnikom pielgrzymki polskiéj do grobu św. Metodego w Welehradzie r. p. 1885). Poznań, nakł. i druk. J. Leitgebera i Sp., 1885, w 4ce królewskiéj, str. nl. 7. 1 marka.

FREY Maurycy dr. Rzut oka względnéj polityki z ubiegłego roku a wobec polityki niegdyś św. p. księcia Meternicha, tudzież jak narody Austryi zachowały się w r. 1848 i jak te narody teraz się zachowują, napisał patryota polski monarchii Austro-Węgier ..... lekarz w Krakowie. Kraków, nakł. autora, druk. J. Fischera, 1885, w 16ce, str. 24. 30 cnt.

GOLICHOWSKI Norbert o. O. Leon Trusiewicz, wspomnienie pośmiertne, przez ..... prowincyała oo. Bernardynów. Lwów, nakł. oo. Bernardynów, druk. K. Budweisera, 1885, w 8ce, str. 12. 10 cnt.

GUMPLOWICZ Ludwig dr. Grundriss der Sociologie. Graz, Leuschner & Lubensky, 1885, w 8ce, str. VI i 246. 2 złr. 40 cnt.

GUSTAWICZ Bronisław. O źródliskach obu Dunajców, szkic oro- hidrograficzny (Odbitka z tomu X Pamiętnika Towarzystwa tatrzańskiego). Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 4ce, str. 24.

GUTOWSKI Józef. Książeczka rachunkowa dla szkół jednoklasowych na 3 i 4, 5 i 6 rok nauki, zebrał i wydał ..... nauczyciel w Dobréj. Kołomyja, nakł. autora, druk. Zadembskiego i Hollendra, 1885, w 8ce małéj, str. 51. 16 cnt.

Habenicht H. Heimatskarten zum Elementar-Atlas, Nr. 2 Blatt 20, 22, 23, 25. Gotha, J. Perthes, 1885, fol., karty chromolitogr. Po 20 fenig.

20. Danziger-Bucht; 22. Kulmerland und Pomesanien; 23. Samland; 25. Littauen.

— Toż, Erweiterte Blätter, Blatt 11 und 21. Tamże, 1885, fol., karty chromolitogr. Po 30 fenig.

11. Bezirk Stettin; 21. Pommerellen.

HIPLER F. dr. prof. Braunsberg in der Schwedenzeit. Braunsberg, Ermländische Verlagsdruckerei, 1884, w 8ce, str. 92. 1 marka 20 fenig.

HUBE R. Dwa rękopisy średniowiecznego zbioru praw kościelnych, gnieźnieński i krakowski (Odbitka z Bi-

blioteki warszawskiéj). Warszawa, druk. J. Bergera, 1885, w 8ce, str. 9.

IWANOWICZ I. Über die historische Bedeutung des Basilianerordens in Galizien und seine gegenwärtigen Verhältnisse. Leipzig, G. Wolf, 1885, w 8ce, str. 40. 80 fenig.

J..... Jan ks. Wspomnienie o dziejach wiary św. rzymsko-katolickiéj w Rydze, parafianom ryskim w krótkich słowach opowiedział X. Jan J..... a na pamiątkę obchodu 100letniéj rocznicy poświęcenia teraźniejszego kościoła ryskiego wizerunkiem opatrzył i drukiem ogłosił Mateusz Matiukas, bartnik z pod R.....k. Ryga, druk. Stahla, 1885, w 8ce, str. 52, z ryciną.

Dochód przeznaczony na wykończenie świeżo wzniesionego kościółka na nowym cmentarzu ryskiéj parafii rz. kat.

JASIŃSKI dr. Obrazki ze świata chorób, rysował z natury autor Przewodnika do uzdrowisk, zeszyt I (Odbitka z Przeglądu). Lwów, druk. Pillera i Sp., 1885, w 16ce, str. 179 i III. 1 złr.

JERZYKIEWICZ B. Botanik für höhere Lehranstalten, 2te vermehrte und verbessehrte Auflage. Posen, Leitgeber & Co., 1885, w 8ce, str. IV i 258, z 162 drzeworytami w texcie. 2 marki 75 fenig.

JOKAJ Maurycy. Biała róża, powieść, przekład Karoliny Szaniawskiéj. Warszawa, druk. Wieku, 1885, w 8ce małéj, str. 151. 60 kop.

Józefie św., módl się za nami teraz i w godzinie śmierci! Kalisz, nakł. i druk. A. Czerwińskiego, 1885, w 16ce, str. 56, z ryciną. 15 kop.

K. J. Pieśni polskie. Lwów, nakł. J. K., druk. A. Wajdowiczowéj, 1885, w 16ce, str. 16.

KADE Reinhard. De Brunonis Querfurtensis Vita quinque fratrum Poloniae nuper reperta, dissertatio inauguralis. Lipsiae, typ. O. Dürrii, 1883, w 8ce, str. 31 i 1 nl.

KALINKA ks. C. R. Generał Dezydery Chłapowski (Odbitka z Przeglądu polskiego). Poznań, nakł. J. Leitgebra i Sp., druk. Czasu w Krakowie, 1885, w 8ce, str. 194. 3 marki 60 fenig.

KASPAREK F. dr. prof. O radzie stanu i jéj znaczeniu w monarchii konstytucyjnéj (Odbitka z tomu XIX Rozpraw Wydziału histor.-fil. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 81.

KIRMIS dr. Münzgeschichte der Stadt Fraustadt (Separat-Abdruck aus den Berlinern Münz-Blättern, Nr. 56). Berlin, Druck von J. Bahlke, 1885, w 8ce, str. 15. 1 marka 50 fenig.

KLUGER Władysław prof. Dzisiejsza Peruwia, skreślił ..... b. inżynier rządowy w Limie, członek Komisyi antrop. Akademii umiej. w Krakowie. Warszawa, 1882, w 4ce.

Nry 981—991 z 20 października — 29 grudnia r. 1881 Wędrowca warszawskiego, w których się mieści „Dzisiejsza Peruwia“ św. p. Klugera, z dodrukowaną w maju r. 1885 w Krakowie kartką tytułową.

KOLBERG Oskar. Lud, jego zwyczaje, sposób życia, mowa, podania, przysłowia, obrzędy, gusła, zabawy, pieśni, muzyka i tańce, serya XVIII: Kieleckie, część 1, wydana z pomocą Akademii umiej. Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. II i 242, z nutami w texcie.

Kosmos, czasopismo polskiego Towarzystwa przyrodników im. Kopernika, pod redakcyą prof. dra Br. Radziszewskiego, zeszyt VI z r. 1885. Lwów, I związkowa druk., w 8ce, str. 281—343, z 4 tablicami.

Treść: O galicyjskim oleju skalnym, przez K. J. Krzyżanowskiego (str. 281—300 i 336—343); Przyczynek do embryologii raków widłonogich, przez F. Urbanowicza (dok., str. 300—314); Materyały do fauny skorupiaków krajowych, przez Wł. Kulczyckiego (str. 315—323); Nafta klęczańska, przez Br. Pawlewskiego (str. 323—332); Wiadomości bieżące.

KRASZEWSKI J. I. Banita, czasy Batorego, tom I—III (Powieści historyczne, XXII). Kraków, nakł. Spółki

wydawniczéj księgarzy w Warszawie, druk. Wł. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1885, w 8ce małéj, str. 200, 214 i 215. 3 ruble.

KUBICKI dr. prof. Das Schaltjahr in der grossen Rechnungs-Urkunde, Corp. Inscipt. Attic. I Nro 273 (Dodatek do Sprawozdania król. gimnazyum w Raciborzu). Ratibor, Riedingers Buch- und Steindruckerei, 1885, w 4ce, str. 26.

LAM Jan. Dzieła, III. Lwów, Gubrynowicz i Schmidt, druk. Wł. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1885, w 8ce, str. 257. Za całość w 5 tomach 6 złr. 50 cnt.

Dziwne karyery.

LAUBE Rob. Adressbuch der Stadt Beuthen O./S. und der ländlichen Ortschaften des Kreises Beuthen, 4 Jahrgang. Beuthen, Freund, 1885, w 8ce, str. III, 156 i 84. 4 marki.

LECIEJEWSKI J. dr. Die Sprache des polnischen Theils des Florianer Psalters (Nadbitka z Archiv für slavische Philologie, VI i VIII). Berlin, 1884/5, w 8ce, str. 495—548, 74—95 i 256—274.

Na str 495—548: Lautlehre; str. 79—95 i 256-274: Formenlehre.

LEWANDOWSKI W. ks. Katechizm mniejszy, za pozwoleniem św. p. autora ..... uzupełnił ks. M. Pajor, wyd. czwarte. Kraków i Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 16ce, str. 52. 10 cnt.

LEWES Jerzy Henryk. Historya filozofii od Talesa do Comte'a, wolny przekład z 5go angielskiego wydania Adolfa Dygasińskiego, tom I zeszyt 1: Filozofia starożytna. Warszawa, nakł. A. Lesmana, Petersburg, H. Gliński, druk. Ig. Zawiszewskiego, 1885, w 8ce, str. 96. Za dwa obszerne tomy 6 rubli.

LIPIŃSKI Lucyan. O znaczeniu inwentarza gruntowego i zastosowaniu odnośnych przepisów przez władze skarbowe, napisał ..... notaryusz w Nowym Sączu. Lwów, nakł. autora, druk. Dziennika polskiego, 1885, w 8ce, str. 13. 24 cnt.

LUBOMIRSKI J. Une religion nouvelle, le christianisme légal (Bibliothèque contemporaine). Paris, libr. C. Lévy, impr. Chaix, 1885, w 18ce, str. III i 243. 3 franki 50 centimów.

ŁEBIŃSKI Władysław dr. Materyały do Słownika łacińsko-polskiego średniowiecznéj łaciny i starożytności polskich, zebrał ..... członek zarządu Towarzystwa przyjaciół nauk poznańskiego (Odbitka w kilkudziesięciu exemplarzach ze Sprawozdania Tow. przyj. nauk pozn. za r. 1884). Poznań, druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebiński), 1885, w 8ce, str. VII i 200.

— O wojach i rycerzach polskich, studyum starożytnicze (Nadbitka z Ateneum). Warszawa, druk. K. Kowalewskiego, 1885, w 8ce większéj, str. 245—271.

ŁOŚ Jan. Gwara opoczyńska, studyum dyalektologiczne (Odbitka z tomu XI Rozpraw Wydziału filolog. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 46.

ŁOZIŃSKI Bronisław dr. Walka z socyalizmem, studyum (Odbitka z Biblioteki warszawskiéj). Warszawa, druk. J. Bergera, 1885, w 8ce, str. 57 i 1 nl. 50 kop.

MANDOWSKI O. Hundert Stellen aus dem Corpus juris, Digesten, mit ausführlicher Interpretation, für Studierende herausgegeben. Breslau, W. Koebner, 1885, w 8ce, str. 2 nl. i 144. 2 marki.

Matko bolesna przyczyń się za nami! Kalisz, nakł. M. Hofmańskiego, druk. A. Czerwińskiego, 1885, w 32ce, str. 55. 10 kop.

MERTENS F. O niezmiennikach jednéj i dwóch form dwuliniowych alternujących (Odbitka z tomu X Pamiętnika Wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 4ce większéj, str. 33.

MICKIEWICZ Adam. Dzieła, I. Lwów, Gubrynowicz & Schmidt, Paryż, Księgarnia luxemburska, druk. Wł. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1885, w 8ce, str. VI, 347 i 4 nl. Za całość w 4 tomach 4 złr. 60 cnt., w opr. 6 złr. i 6 złr. 60 cnt.

Zawiera: Pisma z lat uniwersyteckich; Ballady i romanse; Sonety; Sonety krymskie; Wiersze różne; Przekłady z innych języków; Bajki własne i naśladowane. — Wydanie uporządkowane przez prof. dra Ant. Małeckiego.

Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa ochrony zwierząt, pod redakcyą dra T. Ciesielskiego i F. Lewandowskiego, nr. 1—5 ze stycznia — maja r. 1885. Lwów, druk. ludowa, w 8ce, str. 1--16, 17-32, 33—48, 49—64 i 65—80.

MIŁKOWSKI Wład. dr. † Ks. Zygmunt Golian, notatka pośmiertna (Przedruk z Ogniska domowego lwowskiego). Kraków, nakł. Wł. Miłkowskiego, druk. J. Litwińskiego i Sp. w Wieliczce, 1885, w 32ce, str. 24.

— Do wszystkich: Co nam po za konach, przez Wł. M., wydanie drugie powiększone. Kraków, nakł. dra Wł. Miłkowskiego, druk. J. Litwińskiego i Sp. w Wieliczce, 1885, w 32ce, str. 57 i 1 nl. 10 cnt.

MORACZEWSKI Maciéj. O budowie zagród włościańskich, napisał ..... c. k. radca budownictwa (Wydawnictwo Macierzy polskiéj, książeczka 23). Lwów, nakł. Macierzy, Gubrynowicz i Schmidt, druk. Wł. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1885, w 8ce małéj, str. 127 i 1 nl., z 13 rycinami w texcie. 20 cnt.

MOSZYŃSKA Józefa. Bajki i zagadki ludu ukraińskiego (Odbitka ze Zbioru wiadomości do antropologii kraj., tom XI dział 3). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 100.

MYSZKOWSKI Stanisław. Mała geografia i historya Polski, drugie poprawne i rozszerzone wydanie. Jarosław, nakł. i druk. H. Bohussa, 1885, w 16ce, str. 115 i 1 nl., z 2 mapami i 12 rycinami w texcie.

NIESZCZOTTA B. Gruźlica, phthisis tuberculosis, napisał ..... weterynarz. Poznań, nakł. i druk. J. Leitgebra, 1885, w 8ce małéj, str. 24. 80 fenig.

NOWAKOWSKI Jakub ks. Droga do szczęścia prawdziwego, książka do nabożeństwa, poświęcona szczególnie dla katolickiéj szkolnéj młodzieży. Lwów, druk. A. Wajdowiczowéj, 1885, w 8ce małéj, str. XV, 158 i IX, z obrazkiem.

OECHELHAEUSER. Objaśnienia do sprawy gazowéj w Krakowie. Kraków, nakł. Towarzystwa gazowego, druk. Czasu, 1885, w 4ce, str. 5 i 1 nl.

OLSZEWSKI Wiktor. Podarunek dla młodzieży, książka do czytania dla tych, co nie chcą być ciemnymi. Warszawa, K. Prószyński, druk. br. Jeżyńskich, 1885, w 8ce, str. 209 i 3 nl., z obrazkami. 25 kop., opr. 30 kop.

ONYSZKIEWICZ Zdzisław. Poezye. Lwów, nakł. autora, Gubrynowicz i Schmidt, druk. A. Wajdowiczowéj, 1885, w 8ce, str. 131 i 1 nl. 50 cnt.

Na dochód Towarzystwa oświaty ludowéj.

P. A. S. Władimir Iwanowicz Nazimow, oczerk iz nowiejszej letopisi siewiero-zapadnoj Rossii. Ruskaja starina z lutego, marca i maja 1885. Petersburg, w 8ce, str. 385—410, 555—580 i 323—338.

PAILLERON Edward. Ostatnia stacya, komedya w dwóch aktach wierszem, tłómaczył z francuskiego Kazimierz Kaszewski. Warszawa, druk. Wieku, 1885, w 8ce małéj, str. 63. 30 kop.

PALLAN Stanisław. Objaśnienia treści powiastek moralnych, umieszczonych w I i II Książce do czytania i nauki języka polskiego dla szkół ludowych, podręcznik metodyczny dla nauczycieli, napisał ..... kierownik szkoły w Pilznie (pośw. Bol. Baranowskiemu, inspektorowi szkół kraj.). Pilzno, nakł. własnym, druk. J. Pisza w Tarnowie, 1885, w 8ce, str. 252, II i 1 nl. 1 złr.

Pamiątka (?) obchodu rocznicy 3 maja we Lwowie. Lwów, nakł. Komitetu (?), litogr. A. Przyszlaka, 1885, w 8ce małéj, str. 31 i 1 nl., z portretami.

PIAST Tomek. Co ludzie wiejscy czytać powinni i czego się z książek nauczyć można, czyli poradnik książkowy, ułożył ..... (Czytelnia ludowa). Warszawa, nakł. autora, Gebethner i Wolff, K. Prószyński, druk. Ig. Zawiszewskiego, 1885, w 8ce, str. 38. 5 kop. = 10 grp.

PINIŃSKI hr. Leon dr. Der Thatbestand des Sachbesitzerwerbs nach gemeinem Recht, eine ziwilistische Untersuchung, I Band. Leipzig, Duncker & Humblot, 1885, w 8ce, str. XIV i 409. 8 marek.

PIUS IX. Przemówienia ojca św. do różnych deputacyj i pielgrzymek, obejmujące czasy największego utrapienia kościoła św., t. j. lata 1874, 1875 i 1876 (Odbitka z Niedzieli). Poznań, czcionkami i w komisie W. Simona, 1884, w 16ce, str. 394. 1 marka.

PLECHOWSKI Emil. Die Weltzeit populär dargestellt. Wien, K. Konegen, 1885, w 8ce, str. 12. 20 cnt.

PLUTARCH. Focyon i Kato Starszy, przez A. Bronikowskiego (Odbitka z Warty). Poznań, czcionkami i w komisie W. Simona, 1884, w 8ce, str. 65.

Położenie Austryi wobec Rosyi pojednanéj z Niemcami (Odbitka z Dziennika poznańskiego). Poznań, druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebiński), 1885, w 8ce, str. 31.

POTOCKI St. Schnell polnisch, leichteste Anleitung die polnische Umgangssprache in einigen Wochen zu erlernen. Brünn, Fr. Karafiat, 1885, w 12ce, str. 144. 45 cnt.

Prawyła i mołytwy bractwa Preświatoj Bohorodycy od zwanija. Lwiw, druk. im. Szewczenka, 1884, w 8ce, str. 31.

Przegląd pedagogiczny, czasopismo poświęcone sprawom wychowania szkolnego i domowego pod redakcyą E. Babińskiego, zeszyt 11 i 12 z 1 i 15 czerwca 1885. Warszawa, druk. Kowalewskiego, w 8ce, str. 325 — 360 i 361—396.

Treść: Bądźmy ostrożni, kształcąc umysł dziecka w pierwszéj jego epoce, przez St. Beržańskiego (11); August Jeske i jego podręczniki, przez S. W. (11, 12); Z metodologii matematycznéj: I. Liczby ujemne, przez S. Dicksteina (11); Zachęcajmy młodzież wiejską do hodowli drzew, przez H. Wernica (11); Cyrus Peirce, dyrektor pierwszéj wyższéj szkoły żeńskiéj w Ameryce, przez T. J. P. (11); Jak zaszczepiać w dziecku zamiłowanie porządku, przez St. Beržańskiego (12); Z dziedziny wychowania domowego: I. Nauczyciele domowi, przez Fl. Łagowskiego (12); Z praktyki pedagogicznéj: IV. Pomieszczenia dla chorych na stancyach, szpitalik dla niezamożnéj młodzieży, infirmerya, przez W. Górskiego (12); Zmiany wprowadzone w planie nauczania matematyki w gimnazyach w Galicyi, przez dra M. A. Baranieckiego (12); Krytyka i bibliografia; Rozmaitości; Rozporządzenia rządowe.

— polski, pod redakcyą dra J. Mycielskiego, zeszyt z czerwca 1885. Kraków, druk. Czasu, w 8ce, 385 — 574.

Treść: Słowo i natchnienie w rzymskiéj poezyi, przez K. Morawskiego (str. 385 — 417); Z dziennika podróży, przez M. Sokołowskiego (str. 418 — 447); O dramatach Schillera, przez St. Tarnowskiego (c. d., str. 448 — 468); Arkadiana, przez M. Radziwiłła (c. d., str. 469—502); Studya nad pozytywizmem, przez dra St. Pawlickiego (c. d., str. 503 — 523); Kronika literacka; Przegląd polityczny, przez M. Chylińskiego.

— powszechny, pod redakcyą ks. M. Morawskiego T. J., zeszyt z czerwca 1885. Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., w 8ce większéj, str. 307 — 476.

Treść: Le Play i jego szkoła, przez Achilesa Brezę (str. 307—320); Darwinizm wobec rozumu i nauki, przez ks. Wł. Zaborskiego T. J. (str. 321—343); Pojęcie o Bogu w chrześciaństwie i u filozofów, przez ks. A. Langera T. J. (c. d., str. 344—353); Z pamiętnika dziennikarza, przez N. N. (str. 354—366); Listy z Japonii, przez M. (str. 367—387); Marchia brandenburska za Askańczyków zarodkiem monarchii pruskiéj przez L. Żychlińskiego (str. 388 — 404); Przegląd piśmiennictwa: 1. ks. dra Pelcza-

ra Prawo małżeńskie, przez A. Arndta T. J., 2. ks. biskupa Krasińskiego Słownik synominów, 3. Przegląd pism peryodycznych, przez T. J. Steckiego; Bibliografia; Sprawozdanie z ruchu religijnego, społecznego i naukowego; Odpowiedź drowi Bobrzyńskiemu, przez H. Lisickiego.

Przewodnik naukowy i literacki, pod redakcyą A. Krechowieckiego, zeszyt z czerwca 1885. Lwów, druk. Wł. Łozińskiego, w 8ce, str. 481—576.

Treść: Z teki politycznéj Puław, r. 1812, przez L. Dębickiego (str. 481—494); Zapisy Karmelitanek Bosych we Lwowie, przez dra Iz. Szaraniewicza (c. d., str. 495—509); Dwukrotny proces Galileusza, przez dra A. Wołyńskiego (c. d., str. 510 — 518); Wyniesienie na tron Stanisława Augusta, przez G. Meinerta (c. d., str. 519—524); Ludwik Nabielak, przez Wł. Zawadzkiego (c. d., str. 525 — 534); Fr. Grillparzer, przez dra A. Zippera (c. d., str. 525 — 543); Udział Polaków w uprawie prawa międzynarodowego, przez dra Fr. Kasparka (c. d., str. 544 — 554); Geneza trybunału koronnego, przez dra O. Balzera (dok., str. 555—566); Wezuwiusz i jego historya, przez dra Sasa (dok., str. 567—572); Kronika literacka.

PRZYBYLSKI M. Mowa ..... jako kandydata na posła do Rady państwa z posiadłości mniejszéj. Jasło, własnym nakł., druk. L. D. Stoegera, 1885, w 4ce większéj, str. 10.

RADECKI Alexander. Wiadomości o literatach z czasów cesarstwa rzymskiego w listach Pliniusza Młodszego (Odbitka ze Sprawozdania c. k. IV gimnazyum we Lwowie). Lwów, nakł. autora, druk. ludowa, 1885, w 8ce, str. 45.

— Synchronistyczny obraz literatury rzymskiéj, z uwzględnieniem ważniejszych pisarzów, począwszy od pierwszych zawiązków literackich aż do upadku państwa rzymskiego r. 476 po Chr., na podstawie dzieł naukowych ułożony. Lwów, druk. ludowa, (1885), fol. królewskie, arkusz rozł.

Rady dla córek Serca Maryi. Kraków, nakł. ks. Jędrkiewicza, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 16ce, str. 40.

RAKOWICZ Jakub. Ein Beitrag zur Kropfexstirpation, Inauguraldissertation. Berlin, Buchdruckerei von G. Schade, 1885, w 8ce, str. 28 i 2 nl.

RIBOT T. Choroby woli, przełożył z francuskiego J. K. Potocki. Warszawa, nakł. A. W. Gruszeckiego, druk. br. Jeżyńskich, 1885, w 8ce małéj, str. 165 i 2 nl. 60 kop.

RIEDL Kazimir o. T. Is. Cztenia o o Najśw. tajni ewcharistii iły o dostojnom pryhotowłeniu do światoho pryczastia (Peredruk z Ruskoho siona). Kraków, nakł. o. M. Mycielskoho T. Is., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 16ce, str. 240, z rycinami w texcie.

ROSSIGNOLI o. G. Cuda boże w świętych duszach czyśćowych, wolny przekład z francuskiego. Warszawa, druk. St. Niemiery, 1885, w 16ce, str. 367. 40 kop.

Rozmyślania oraz nabożeństwo na Wielki czwartek do uwięzionego Jezusa Chrystusa w ciemnicy. Warszawa, druk. Fr. Czerwińskiego, 1885, w 16ce, str. 48. $7^1/_2$ kop.

Rozważ to dobrze, myśli zbawienne dla dobrych i złych, wydanie przejrzane i pomnożone (Książki pobożne dla wiernych każdego stanu, tom IV). Kraków, nakł. ks. M. Morawskiego T. J., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 16ce, str. 175. 20 cnt. = 40 fenig.

SAWANIEWSKI Z. W tysiączną rocznicę zgonu św. Metodego 6 kwietnia 1885 r. hymn św. Cyrylemu i Metodemu, nauczycielom Słowian, słowa ..... muzyka Wojciecha Hławacza. Petersburg, (nakł. Towarzystwa słowiańskiego), tipogr. W. W. Komarowa, 1885, w 4ce, kartka rozłożona.

Schematismus universi Venerabilis cleri archidioeceseos metropolitanae graeco - catholicae Leopoliensis et dioeceseos Stanislaopoliensis pro a. d. 1885. Leopoli, typ. Instituti stauropig., 1885, w 8ce, str. 313.

Na str. 3—20: Historica expositio de auctoritate, juribus et praerogativis metropolitani in hierarchia ecclesiae graeco - ruthenae,

ab ejusdem origine usque ad nostra tempora succincte concinnata, przez ks. Ant. Petruszewicza.

SCHROLLER Fr. dr. Schlesien, Land und Leute, eine Schilderung des Schlesierlandes, illustriert von. Th. Blätterbauer, I Band 1 Lieferung. Glogau, Flemming, 1885, w 8ce, str. 1 — 32, z tabl. litogr. i rycinami w texcie. 80 fenig.

ŚCIBOROWSKI Władysław dr. Wspomnienie życia i zasług św. p. dra Konstantego Hoszowskiego, długoletniego prezesa krakowskiego Towarzystwa dobroczynności. Kraków, nakł. rodziny, druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 26.

SÉGUR ks. Wolno-mularze czém są, co robią i czego chcą, przełożył z XVIII wydania francuskiego Wł. M., wydanie. drugie, ozdobione Encykliką ojca św. Leona XIII i listem pasterskim Najprz. ks. biskupa krak. o masonach. Kraków, nakł. dra Wł. Miłkowskiego, druk. J. Litwińskiego i Sp. w Wieliczce, 1885, w 32ce, str. CVIII i 326.

SĘK A. J. Bawmy się w żołnierzy, kartka z niedawnéj przeszłości. Kraków, nakł. autora, K. Bartoszewicz, druk. A. Koziańskiego, 1885, w 8ce, str. 15. 20 cnt.

— Sługa boży, kartka z niedawnéj przeszłości (pośw. Tadeuszowi Pawlikowskiemu). B. w. m. i r., (Kraków, 1885), w 32ce, str. 1 nl. i 16.

SEMBRATOWYCZ Sylwester. Wseczestnomu swiaszczeństwu. Lwiw, typogr. Instytu stawropih., 5 maja 1885, w 4ce, str. 7.

List pasterski nr. 350 ks. metropolity lwowskiego.

Situations-Plan von Hirschberg in Schlesien, nach amtlichen Quellen bearbeitet, mit einer kurzgefassten Beschreibung der Stadt und ihrer Umgebung. Hirschberg, Heilig, 1885, wielkie fol. podłużne, 1: 7500, karta litogr. i str. 16 textu. 1 marka.

SMĘTOSZ Jeremi ks. Poradnik domowy lekarski na różne choroby i cierpienia ludzkie, z dodatkiem sposobu zrobienia sobie niektórych maści i plastrów w potrzebie skutecznych, oraz z podaniem środków leczenia niektórych zwierząt domowych. Poznań, w komisie i druk. J. Leitgebra, 1885, w 8ce małéj, str. VIII, 122 i 1 nl. 1 marka.

SMOCZYŃSKI Vincentius dr. Manuale quotidianum continens preces ante et post missae sacrificium atque alias preces, edidit ..... curatus ecclesiae parochialis in Tenczynek (pośw. JEx. ks. Popielowi, arcybiskupowi warszawskiemu). Cracoviae, sumpt. editoris, typogr. Czas, 1885, w 16ce, str. 268, z 16 obrazkami świętych polskich i tytułem ilustr. w zakładzie Angerera. 1 złr. 50 cnt.

SOKALSKI Bronisław. Rys geograficzno-statystyczny złoczowskiego okręgu szkolnego, wraz z dokładnym opisem poszczególnych miejscowości obu powiatów, złoczowskiego i brodzkiego. Złoczów, nakł. Towarzystwa pedagogicznego oddziału złoczowskiego, na składzie i drukiem O. Zukerkandla i syna, 1885, w 8ce, str. 3 nl., 327 i 1 nl. 1 złr. 20 cnt.

Czysty dochód przeznaczony na założenie bursy Towarzystwa pedag. w Złoczowie.

Sprawozdanie z czynności Towarzystwa historyczno-literackiego od 1 kwietnia 1884 do 1 kwietnia 1885 (Towarzystwo historyczno-literackie w Paryżu, XXIII). Paryż, Biblioteka polska, druk. A. Zabieżyny, 1885, w 8ce, str. 12.

Na końcu podpisany: L. Gadon, sekretarz Tow.

— z czynności Towarzystwa przyjaciół nauk poznańskiego za r. 1884. Poznań, nakł. Tow., druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebiński), 1885, w 8ce, str. 44, IX i 200.

Na str. I — IX i 1 — 200: Materyały do Słownika łacińsko-polskiego średniowiecznéj łaciny i starożytności polskich, zebrał dr. W. Łebiński, członek zarządu Tow. przyj. nauk pozn.

— z dochodów Opieki za r. 1884. Lwów, druk. ludowa, (1885), w 8ce, str. 2.

Sprawozdanie z opieki nad internatem oo Zmartwychwstańców.

SPROGIS I. J. Juridiczeskij akt na zapadno-ruskom narieczii 1651 goda, s prisigoju na litowskom jazykie. Petersburg, 1885, w 8ce, str. 3.

ST. Fr. Kilka uwag w sprawie tegorocznego wyboru posła do Rady państwa z okręgu wyborczego miast Tarnowa i Bochni, skreślił Fr. St. Tarnów, nakł. Józ. Tomkiewicza, druk. A. Rusinowskiego, 1885, w 16ce, str. 87. 20 cnt.

Dochód przeznaczony na pomnożenie funduszu stypendyjnego im. Kaczkowskiego.

STABLEWSKI Floryan ks. Mowa żałobna na pogrzebie św. p. Adolfowéj Łączyńskiéj, powiedziana w kościele parafialnym kościeleckim dnia 22 kwietnia 1885. Poznań, druk. Kuryera pozn., 1885, w 8ce, str. 18. 1 marka.

STARZYŃSKI Stanisław. Sesya sejmu galicyjskiego w r. 1884, napisał ..... b. poseł do Rady państwa (Odbitka z Ateneum, poświęcona Janowi Kochanowskiemu, posłowi na sejm krajowy). Lwów, Seyfarth i Czajkowski, 1885, w 8ce większéj str. VII i 57.

Statut Towarzystwa bursy Stefana Batorego w Wadowicach. Wadowice, nakł. Tow., druk. Fr. Foltyna, 1885, w 12ce, str. 12.

— Towarzystwa drobnoczynności w Krakowie. Kraków, nakł. Tow., druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 30.

— Towarzystwa kolonij wakacyjnych dla dzieci w Krakowie. Kraków, nakł. Tow., druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 4.

STEFCZYK Franciszek. Upadek Bolesława Śmiałego, napisał ..... docent kraj. szkoły rolniczéj w Czernichowie (Odbitka z Ateneum). Warszawa, druk. K. Kowalewskiego, 1885, w 8ce większéj, str. 83 i 1 nl. 50 kop.

STRUVE Henr. Alexander Lesser, jego rozwój artystyczny i jego stanowisko w historyi malarstwa polskiego, studyum. Warszawa, 1885, w 8ce, str. 51, z portretem artysty i drzeworytami główniejszych jego obrazów.

Na dochód Towarzystwa zachęty sztuk pięknych.

SULERZYSKI Władysław dr. Prawo azylu. Kraków, nakł. autora, druk. W. Korneckiego, 1885, w 8ce, str. 107.

SURZYŃSKI Józef ks. Monumenta musices sacrae in Polonia: Kompozycye kościelne wzorowych mistrzów muzycznych z epoki klasycznéj w Polsce, zebrał ..... dr. św. teologii, regens chóru i organista przy kościele archikatedralnym w Poznaniu, poszyt I (Oeuvres choisies des meilleurs compositeurs de musique religieuse classique en Pologne, livr. I). Poznań, nakł. i druk. J. Leitgebra, 1885, w 4ce większéj, str. XII i 33. 3 marki = 2 złr. = 1 rubel 50 kop.

Treść: Przedmowa; Missa in melodiam moteti Pisneme, auct. Thoma Szadek; Adoramus te Christe, auct. Nicolao Zieleński.

SZÁDECZKY Ludw. von. Der polnische König Stephan Báthory und der Moskowiter-Zar Iván Wassiljewitsch. Ungarische Revue z maja r. 1885, Peszt, w 8ce, str. 361—369.

SZCZEPAŃSKI Alfred. Kilka listów z Wiednia r. 1885 (Odbitka z Dziennika poznańskiego?). Lwów, nakł. redakcyi Przeglądu, druk. Pillera i Sp., 1885, w 16ce, str. 59. 30 cnt.

SZELIGA dr. Adam Ferdynand Adamowicz, szkic biograficzny (Odbitka z Ateneum). Warszawa, druk. K. Kowalewskiego, 1885, w 8ce większéj, str. 30 i 1 nl.

Szematyzm sióstr św. o. Augustyna klasztoru krakowskiego, fundowanego w r. 1565 przez ks. Szymona z Łowicza Mniszka, św. t. dra, prowincyała księży Augustyanów. Kraków, nakł. ks. Augustyanów, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 27.

Wydał ks. Z. Wołek.

TATOMIR L. Apostołowie słowiańscy, św. Cyryl i Metody, w tysiączną rocznicę śmierci św. Metodego. Lwów, nakł. Towarzystwa pedagogicznego, I związkowa druk., 1885, w 8ce, str. 30, z ryciną. 20 cnt.

TOROŃSKIJ Alex. Katechyzacyi na podstawi szczodennych mołytw. Lwiw, 1885, w 8ce, str. 87. 40 cnt.

TREMBICKA mme. Les matinées instructives et amusantes, 4e édition. Limoges, libr. et impr. E. Ardant & Cie, 1885, w 12ce, str. 180.

TRZCIŃSKI Józef. Über die Pathogenese und Aetiologie des genu varum adolescentium, Inauguraldissert. Berlin, k. Hofbuchdruckerei, 1884, w 8ce, str. 31.

U. ks. Maj, czyli nabożeństwo do dziewicy Niepokalanéj, zebrał i skreślił ks. U. Warszawa, druk. Fr. Czerwińskiego, 1885, w 16ce, str. 136. 20 kop.

WOJNAROWSKA Karolina. I. Bluszcze, II. Słowa prawdy dla użytku wszystkich stanów, wydanie wznowione. Poznań, J. Leitgeber i Sp., druk. A. Th. Engelhardta w Lipsku, 1885, w 8ce małéj, str. 234. 1 marka.

— Do matek polskich: O przyszłości wzrastających pokoleń, wydanie wznowione. Poznań, J. Leitgeber i Sp., druk. A. Th. Engelhardta w Lipsku, 1885, w 8ce małéj, str. VI, 239 i 1 nl. 1 marka.

WRÓBLEWSKI Sigism. dr. prof. Über den Gebrauch des siedenden Sauerstoffs, Stickstoffs, Kohlenoxyds, sowie der atmosphaerischen Luft als Kältemittel (Odbitka z Sitzungsberichte der kaiserl. Akademie der Wissenschaften). Wien, Gerold's Sohn, 1885, w 8ce, str. 45, z tabl. litogr. 60 cnt.

Zamknięcie rachunków i wykaz czynności Towarzystwa św. Józefa z Arymatei we Lwowie za czas od 1 stycznia, do 31 grudnia 1884. Lwów, nakł. Tow., druk. ludowa, 1885, w 8ce, str. 24.

ZATHEY H. dr. Antoni Edward Odyniec, 1804/1885, wspomnienie pośmiertne. Kraków, nakł. autora, związkowa druk., 1885, w 8ce małéj, str. 19. 36 cnt.

ZATORSKI Maxymilian dr. Opis przebiegu sprawozdania poselskiego, które w dniu 27 kwietnia 1885 r. składał wyborcom m. Krakowa ..... prof. Uniw. Jag., b. poseł do Rady państwa (Odbitka z Czasu). Kraków, druk. Czasu, 1885, w 8ce małéj str. 16.

ZIELIŃSKI Th. dr. Die Gliederung der altattischen Komoedie, von ..... Docent an der Universität St. Petersburg. Leipzig, B. G. Teubner, 1885, w 8ce, str. VIII, 398 i 1 nl., z tabl. kolor. 10 marek.

ZIEMIAŁKOWSKA Helena mme la br. La poésie en prose, par Hélène Oksza ..... née Dylewska. Vienne, G. Frick, 1885, w 12ce, str. IV i 79. 2 złr. 50 cnt.

Le prix de vente de ce volume est destiné à venir en aide à un homme de lettres polonais pauvre.

ZUBER Rudolf dr. Geologiczne warunki występowania nafty w Galicyi, napisał ..... docent Uniwersytetu lwowskiego (Odbitka z Czasopisma Towarzystwa aptekarskiego). Lwów, nakł. Tow., druk. Gazety nar., 1885, w 8ce, str. 14, z 4 drzeworytami w texcie.

Żuliński Tadeusz dr., wspomnienie pośmiertne (Odbitka z Przewodnika gimnastycznego). Lwów, I związkowa druk., 1885, w 8ce, str. 59 i 1 nl., z portretem.

Życiorys m. Akwinaty Lauter od św. Tomasza z Akwinu, w Wettenhausen dyecezyi augsburskiéj zmarłéj dnia 16 stycznia 1883 r. Lwów, staraniem ks. Wincentego Maryi P.(odlewskiego), druk. A. Wajdowiczowéj, 1883, w 8ce, str. 8, z portretem.

Tłómaczyła z niemieckiego w czasie pobytu na wakacyach we Lwowie Bronisława Ostoja R.

KRONIKA.

= **Dział antykwarski** księgarni St. Giejsztora w Warszawie: 4. Katalog dzieł dawnych i wyczerpanych. Warszawa, 1885, w 8ce, str. VII i 195.

Po ogłoszonym niedawno Katalogu 3, zawierającym cenny zbiór atlasów, map i dzieł geograficznych, (ob. „Przewodnik bibliogr." z marca b. r, str. 52), wydany świeżo przez firmę St. Giejsztora o wiele doborem i ilością rzadkich dzieł starożytnych bogatszy Katalog 4, liczący przeszło 200 str. druku, wymowny bardzo stanowi dowód niezwykłéj żywotności od lat kilku zaledwie istniejącéj księgarni młodéj, która w tak stosunkowo krótkim czasie ruchowi ksiąg antykwarskiemu na rynku warszawskim wcale właściwy a z wielu bardzo powodów nader pożądany obrót nadać zdołała. Niezmordowaną téż czynność, nieustającą wytrwałość i zasługujące ze wszech miar na uznanie publiczne skuteczne zabiegi Sz. jéj właściciela, tém żywiéj i z większą pochopnością społeczeństwo poprzećjest obowiązane, gdy i „jedyném jego — co śmiało i sumiennie zeznaje — było i będzie staraniem, ażeby dzieła ważniejsze i rzadsze kraju nie opuszczały". Katalog 4 zresztą — co jeszcze raz powtórzyć sobie pozwalamy — celuje w wysokim stopniu i doborem i ilością ważnych dzieł rzadkich, obejmuje bowiem w porządku abecadłowym przeszło 3500 z różnych czasów i w różnych językach wydawnictw starożytnych, podzielonych na trzy części, mianowicie: I. „Dział polski", nry 5764—8743 (str. 1—151); II. „Dział obcy", nry 8744—9481 (str. 153—189); i III. w dalszym ciągu „Atlasy i mapy", nry 296—330.

= **Antiquarischer Katalog Nro XXVII** von N. Kymmel, Buch- und Antiquariatshandlung in Riga. Riga, 1885, w 8ce, str. 56.

Zawiera: „Bibliotheca baltica", dzieł i broszur 1445. Na str. 49—52: „Die lettische, estnische und littauische Sprache", dz. i br. 84.

= **Catalog No 88** des antiquarischen Bücherlagers von J. Jolowicz, Buchhandlung und Antiquariat in Posen. Posen, 1885, w 8ce, str. 19.

Dzieł i broszur 609, z zakresu: „Französische Sprache und Literatur", po części z księgozbioru po zmarłym w Gnieznie prof. drze Hadamczyku.

= **Catalog 3** des Antiquariats von E. Soeding in Wien: Russische Nationalliteratur, Schriften über die Slaven-Länder und Balkan-Halbinsel, mit Ausschluss der linguistischen Literatur. Wien, 1885, w 8ce, str. 18.

Na str. 7—10: „Polonica", dz. i br. 72.

= **Katalog 50** des antiquarischen Bücherlagers von Stoll & Bader in Freiburg in Baden: Ausländische Sprache und Literatur. Freiburg, 1885, w 8ce, str. 50.

Na str. 44—46: „Slavische Literatur. Czechisch, Polnisch, Russisch", dzieł i broszur 72.

= **Katalog** książek polskich, wyszłych nakładem księgarni Towarzystwa przemysłowo-handlowego M. O. Wolff, dawniéj B. M. Wolffa w Petersburgu. Petersburg, 1885, fol., str. nl. 4.

Przeważnie treści poważnéj lub dzieł bogato ilustrowanych 124, jak J. W. Bandtkiego „Jus polonicum", „Dziejopisowi krajowi" w przekładzie z łacińskiego na polski język, Marcina Galla „Chronicon" i t. p. wydawnictwa pomnikowe, którymi Sz. firma petersburska, krociowymi rozporządzająca funduszami i przed laty, nie bez własnych korzyści znacznych, prawie wyłącznie tylko dobrem nauki i literatury polskiéj zajęta, przypomnieć się obecnie uczonym sferom naszym za odpowiednie uznała. Sądzimy, że miłe to w każdym razie przypomnienie się, choćby tylko dla objętych niniejszym Kat. wydawnictw źródłowych i ilustrowanych, nie bez skutecznego, gdzie należy, przebrzmi odgłosu.

= **Nakłady** biblioteki kórnickiéj, 1829—1885. Poznań, 1885, w 8ce, str. 13.

Katalog, z podaniem ceny, pomnikowych wydawnictw biblioteki im. Działyńskich kórnickiéj, doprowadzony aż do chwili bieżącéj, zawiera już okrągło nrów 100, razem z pierwszorzędnego znaczenia znakomicie wykonanymi przedrukami homograficznymi i niemniéj ważnymi dla nauki i jéj postępu dziełami treści matematycznéj. Niespożyte dla dobra społeczeństwa zasługi na polu wydawniczém Dostojnych zamożnego księgozbioru właścicieli i przepych prawdziwie królewski, z jakim liczne nakłady swoje na widok publiczny wypuszczać zwykli, zbyt znane są w szerokich kołach poważnych w kraju i za granicą, żebyśmy je tu jeszcze z naszéj strony bliżéj omawiać mieli. Dla zaznaczenia wszakże choć w przybliżeniu niepospolitéj ich nietylko pod względem naukowym doniosłości i wagi, niech wystarczy, gdy przypomnimy, że wiele z wydawnictw kórnickich, jak „Zabytek dawnéj mowy polskiéj", „Raczył" Górnickiego i inne są już wy-

czerpane, i że każda publiczna i prywatna biblioteka, a w ich rzędzie także wiele księgozbiorów zagranicznych, uważają sobie za obowiązek, posiadać komplet nakładów z Kórnika, ażeby zdobić nimi poważne i bogate zbiory swoje.

= **Spis wydawnictw** Towarzystwa pedagogicznego, z szczególném uwzględnieniem dzieł przeznaczonych na nagrody dla młodzieży (Dodatek do nru 22 Szkoły). Lwów, 1885, w 4ce, str. nl. 4, z rycinami w texcie.

Kat. wydawnictw jednego z najczynniejszych i najbardziéj zasłużonych Towarzystw naszych, którego pożyteczna pod każdym względem i skuteczna działalność iście złotymi w dziejach rozwoju oświaty krajowéj zapisała się już literami, zawiera oprócz „Alfabetycznego spisu dzieł“, wydanych nakładem Tow., także szczegółowy wykaz jego kilkudziesięciotomowéj „Biblioteki dla młodzieży“, którą swego czasu kraj. Rada szkolna „na premia i do bibliotek szkolnych“ łaskawie polecić raczyła.

= **Wykaz książek**, które po zniżonych cenach nabywać można w księgarni K. Raschkiego w Tarnowie, nr. 2: Historya. Tarnów, (1885), w 4ce, str. 4.

Wspominając na tém miejscu w zeszycie ostatnim (str. 120 i 122) o wydanym nrze 1 „Wykazu“, obejmującym dzieła treści teologicznéj, i wyrażając przy téj sposobności życzenie, żeby Sz. firma tarnowska, tak dla własnéj korzyści, jak dla wygody i potrzeby miejscowych i zamiejscowych czytelników, na ogłoszeniu jedynego tego nru nie poprzestała, nie mieliśmy nadziei, żeby życzeniu naszemu prędzéj, niż tego spodziewać się wypadało, stać się mogło zadosyć. Tém miléj zatém niech nam wolno będzie powitać tak szybko wydany nr. 2 „Wykazu“, zawierający po cenach zniżonych 136 dzieł i broszur historycznych z ostatnich czasów, a zarazem przesłać Sz. firmie ponownie na dalszą drogę serdeczne: Szczęść Boże podjętéj dla dobra społeczeństwa rzetelnéj pracy obywatelskiéj!

= **Archiwa** prywatne gubernii podolskiéj — jak donoszą pisma warszawskie — zwiedza w tych czasach członek Stowarzyszenia historycznego Łuczycki, zbierając materyały do dziejów w. XVII i XVIII.

= **Autograf** jakiegoś exprezydenta zagranicznego Artura, przedstawiający całkiem zwykłą przez niego zaadresowaną kopertę, oceniona w Wiesbadenie aż na 120 marek, nabyć raczył „jeden z warszawskich“ zbieraczy. Niestety, na krajowe tego rodzaju pamiątki — dość przypomnieć tu złożone do sprzedania w księgarni St. Giejsztora w Warszawie autografy po św. p. Lelewelach — ani sposób znaleść u nas nabywców. Ale prawda! Wszak nie bez przyczyny zaśpiewał niedawno organista Gloger na scenie warszawskiéj:

Lecz to u nas rzeczy dawne
I jak świat utarte,
Że co obce, wszystko sławne,
Swoje... dyabła warte!

= **Bibliografia staropruska** za r. 1884, umieszczona p. n. „Altpreussiche Bibliographie 1884“ w zeszycie za styczeń do marca r. b. królewieckiéj „Altpreussische Monatsschrift“ (str. 179—184), zawiera między innymi następujące z r. 1884, dotąd nam nieznane a bliżéj nas obchodzące publikacye: Bergau R., „Der Bildschnitzer Veit Stoss und seine Werke“, Norymberga, fol., str. 15 z 20 fotogr., 30 marek; Carus dr., „Kirchliche Zustände in Masuren“, Królewiec, w 8ce, str. 24; „Denkmäler, Die historischen, des Kreises Insterburg“, Wystruć, w 8ce, str. 10.

= **Biblioteka** Towarzystwa historyczno-literackiego w Paryżu — jak w najnowszém jego „Sprawozdaniu“ zasłużony Tow. sekretarz, K. Gadon, podaje — wzrosła w ciągu roku ubiegłego o 797 dzieł i 167 broszur w 1271 tomach i 163 zeszytach, z których 24 dz. i 6 br. w 39 t. i 18 zesz. Tow. nabyło, resztę zaś otrzymało w darze „od łaskawych donatorów“, między którymi na pierwszym miejscu wymieniony „wspaniały dar“ Art. Sienkiewicza, złożony z „1123 t., 22 map i 2 dz. rycinowych, nielicząc w to duplikatów, br. i luźnych zesz.“. Z swojéj strony ofiarowało Tow. z zapasu duplikatów, które posiada: „bibliotece młodych teologów polskich w Ołomuńcu t. 48 i br. 75“.

= **Biblioteka** Towarzystwa farmaceutycznego w Warszawie otrzymała w darze po św. p. T. Lesińskim 47 dzieł w 174 tom.

= **Bibuła** „w straszny sposób może stanieć, a wtedy trudniéj już będzie liczyć na względność zagrożonych w swym interesie handlarzy tego produktu“. Tak uszczypliwą robi uwagę pseudonim Tymon w nrze 20 petersburskiego „Kraju“ z 31 maja, w ocenieniu niedawno w Warszawie przez B. Bielinowicza wydanych „Szkiców historycznych“, któremu „słowa zachęty i pochwały, udzielone przez pzyjaciela i protektora A. E. Odyńca, oraz względność, z jaką krytyka przyjęła pracę Massoniusza, dały nadzieję spodziewać się, że i jego książka z równem pobłażaniem przyjętą zostanie“.

= **Czesi** w XVI stuleciu — pisze autor „Listów o literaturach słowiańskich“, w nrze 21 z 7 czerwca „Kraju“ petersburskiego — przełożyli „w dawnéj epoce z polskiego języka jedynie niezgrabną komedyą, „Spór

żebraków z kupcem", około r. 1573 u Andrzeja Graudenca w Litomyślu wydaną, któréj oryginału polskiego nawet nie znamy". I owszem! Oryginał polski p. t. „Tragedya żebracza", (ob. „Przewodnik bibliogr.", V 53 i 74), drukowany r. 1552 w architypografii krakowskiéj Łazarza, posiada biblioteka im. Czartoryskich w Krakowie.

= **Czytelnia** polska w Czerniowcach opodatkowaną została przez władze skarbowe kwotą w ilości 15 złr. rocznie, z obowiązkiem zapłacenia jéj także za ostatnich 5 lat ubiegłych. „Rozporządzenie to — jak pisze tamtejsza „Gazeta polska" w nrze 49 z 18 czerwca — motywowane jest okolicznością, że na wypadek rozwiązania czytelni fundusz jéj żelazny przejść ma wedle Statutu na rzecz muzeum nar. w Rapperswylu, a zatém na rzecz instytucyi zagranicznéj".

= **Drzeworytnię**, po kilkoletniém kształceniu się w Paryżu, Wiedniu i w Pradze czeskiéj, otworzył w Krakowie Walenty Ciechomski.

= **Grodno** liczące do 40·000 mieszkańców, podczas wielkiego pożaru 10 czerwca, który miasto ze wszystkiém w perzynę obrócił, poniosło dotkliwą klęskę także w tamtejszych drukarniach, księgarniach i bibliotekach. Zgorzały mianowicie dnia tego dwie drukarnie prywatne, księgarnia tamtejsza i biblioteka mieszkającéj tam nie z własnéj woli utalentowanéj powieściopisarki, E. Orzeszkowéj, razem ze znaczną częścią przygotowanych przez Sz. i zasłużoną autorkę do druku rękopisów.

= **Kasa pomocy** „dla osób pracujących na polu naukowém im. dra med. Józ. Mianowskiego", istniejąca w Warszawie od lat 4, choć w tak stosunkowo krótkim czasie, pięknych już dla dobra nauki i jéj postępu przysporzyć zdołała owoców duchowych. Ostatnie „Sprawozdanie" z czynności zarządzającego nią w r. 1884 komitetu wykazuje już prawie 30 z różnych gałęzi a pod każdym względem niepośledniéj doniosłości i wagi dzieł poważnych, których wydawnictwo już to w całości, już w znacznéj części zebranym na ten cel funduszom publicznym zawdzięczać należy. Instytucya stojąca zresztą wyłącznie prawie ofiarnością szlachetną, tém serdeczniejsze — co z przyjemnością zaznaczyć wypada — w społeczeństwie budzi dla siebie uznanie, gdy i kierownictwo jéj powierzone obywatelskiém poczuciem przejętym i dla licznych zasług naukowych powszechnie poważanym mężom. Wdzięcznie téż bardzo wobec tego w najbliższéj już przyszłości umiejętne piśmiennictwo nasze zapisać będzie musiało istnienie Kasy im. Mianowskiego, a wydawnictwa jéj — o czém wątpić się nie godzi, zwłaszcza gdy i strona ich księgarska w odpowiedny sposób ustaloną zostanie — zjednają sobie niewątpliwie należyte w szerszych warstwach społeczeństwa rozpowszechnienie i wzięcie. „Strona ich księgarska", pozwalamy to sobie jeszcze raz powtórzyć, dotychczas bowiem jedne wydawnictwa Kasy wcale się jeszcze nie pojawiły w handlu księgarskim — a mamy tu przedewszystkiém na myśli znany nam osobiście krakowski rynek — inne zaś nadeszły tu lub nadchodzą w porze znacznie już spóźnionéj.

= **Katalog książek**, „które matka może dać córkom do czytania", obejmujący „polską i francuską literaturę", zamierza ogłosić drukiem w Warszawie jeden z kapłanów tamtejszych.

= **Konkurs** z fundacyi im. św. p. ks. Ad. Jakubowskiego na temat: „Historya kościoła powszechnego w zarysach", rozpisała Akademia umiej. w Krakowie. Termin nadsyłania prac do końca grudnia r. 1886, nagroda 600 rs., albo 400 rs. i 200 rs.

= **Konkurs** na kilka oryginalnych nowel i rymowanych utworów humorystycznych dla kalendarza humorystycznego „Ananas" na r. 1886, rozpisała księgarnia K. Bartoszewicza w Krakowie. Termin nadsyłania prac do 15 lipca, nagrody po 100 złr., 25 złr. i 2 złr.

= **Konkurs** na dwa podręczniki: „do nauki rolnictwa i chowu zwierząt domowych" dla szkoły rolniczéj w Czernichowie, rozpisał Wydział krajowy we Lwowie. Nagrody po 500 złr., termin nadsyłania prac do ostatniego grudnia r. 1885.

= **Konkurs** na nowelę z cechą humorystyczną, w objętości $1/2$ do 1 arkusza druku, rozpisała księgarnia K. Łukaszewicza, a zarazem wydawnictwo „Ogniska domowego" we Lwowie. Termin nadsyłania prac do 15 lipca b. r., nagroda: 1. obraz Styki „Na wygnaniu" w cenie 60 złr. i 3 dukaty w złocie, 2. obraz Grabińskiego „Zamek w Odrzykoniu" w cenie 40 złr. i 2 dukaty w złocie.

= **Konkurs** z fundacyi im. św. p. dra A. Helbicha na pięć różnych tematów z zakresu umiejętności lekarskich, rozpisało warszawskie Towarzystwo lekarskie. Termin nadsyłania prac do końca b. r. (?), nagrody po 150 rs.

= **Konkurs** z fundacyi im. św. p. dra Wal. Kaczorowskiego na kilka różnych tematów z zakresu umiejętności lekarskich ogłosiło warszawskie Towarzystwo lekarskie. Termin nadsyłania prac do 1 kwietnia r. 1886, nagrody po 300 rs.

= **Księgarnia** i drukarnia J. Leitgebra w Poznaniu, niemało już działalnością swoją dla dobra nauki i jéj postępu zasłużona firma, wystąpiła świeżo z wytwornie pod każdym względem wydaną publikacyą naukową, która niezwykły przynosi jéj zaszczyt. Mamy tu na myśli właśnie co nakładem Sz. firmy i z jéj drukarni w obieg księgarski puszczony I poszyt „Monumentów musices sacrae in Polonia“, który w okazałéj 4ce królewskiéj, w opracowaniu znakomitego muzyki średniowiecznéj znawcy, ks. dra Surzyńskiego, obejmuje z objaśnieniami krytycznymi i wstępem bibliograficzno-historycznym, podług exemplarzy zachowanych w archiwum kapitulném krakowskiém i w bibliotece im. Czartoryskich: 1. śpiewaną mszę św. Tomasza ze Szadka z r. 1580, i 2. śpiewy Mikołaja Zielińskiego z r. 1611, obydwa „dzieła wielkiego dla historyi muzyki w Polsce znaczenia“. Sz. firma poznańska zapowiada przytém — co z szczególniejszą zapisujemy przyjemnością — że co roku na przyszłość z podobnym zeszytem w opracowaniu uczonego ks. dra wystąpić nie omieszka. Piśmiennictwo zatém nasze — dzięki obywatelskiéj gorliwości księgarni poznańskiéj — po pewnym szeregu lat poszczycić się będzie mogło krytyczném wydaniem „Monumentów“ polskiéj muzyki kościelnéj, za co już z góry tak uczonemu ich wydawcy, jak gorliwemu nakładcy, serdeczną wdzięczność publicznie wyrazić w tém miejscu godziwą niech będzie rzeczą.

= **Księgarnia** (?) F. Gawrońskiéj w Szczawnicy, o któréj istnieniu w polskich sferach księgarskich nic dotychczas wiadomo nie było, ogłasza inseratami w pismach krajowych: „Z Szczawnicy! Jak lat poprzednich, tak i na ten sezon zaopatrzyłam moję księgarnię i wypożyczalnię w najnowsze i wyborowe dzieła. Felicya Gawrońska“.

= **Księgarnie** dwie nowe mają wkrótce powstać w Warszawie: jedna na Krakowskiém przedmieściu, druga przy ul. Brackiéj. „Widocznie — dodaje do wiadomości téj pismo warszawskie, z którego ją czerpiemy — liczba czytających wzrasta“.

= **Księgarnię** polską (?), w połączeniu ze „składem nut i materyałów piśmiennych“, utrzymuje w liczącéj 4500 mieszkańców Kościerzynie na Kaszubach, przezwanéj po niemiecku Berent, o 7 mil od Gdańska, Wład. Stachowski.

= **Księgarnię** antykwarską, w połączeniu ze składem nut i przyborów do pisania, otwiera niebawem w Krakowie, na co już potrzebną uzyskał koncesyą, W. Chaberski, przed laty właściciel podobnego gabinetu w tém mieście, który dla różnych przyczyn innemu nabywcy odprzedać był zniewolony.

= **Księgarnię**, w połączeniu z „wypożyczalnią książek“, otworzyła przed miesiącem w Nowomińsku pod Warszawą Zuzanna Małyszczycka.

= **Księgarnię** uzyskać ma niebawem także Nowa Praga, ta „najmłodsza córa Warszawy“. Ze względu na „zamieszkałą tam znaczną liczbę inteligencyi — oświadczają poważne pisma sąsiedniéj macierzy — księgarnia w Nowéj Pradze najzupełniejszą posiada racyą bytu“.

= **Księgarstwo** w Galicyi z przyjemnością dla dziejów przyszłego rozwoju swego zapisać może dwie doniosłéj wagi w ostatnich tygodniach przez poważne grona obywatelskie powzięte uchwały: 1. uchwałę zebranych 19 maja na wiecu we Lwowie delegatów miast galicyjskich, wyrażającą potrzebę „pomnożenia liczby szkół średnich w Galicyi odpowiednio do jéj zaludnienia i obszaru“, i 2. takąże uchwałę, powziętą jednomyślnie w stolicy kraju 25 maja przez walne zgromadzenie członków Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych, a która także w formie wniosku wypowiada konieczność „założenia szkół średnich w Galicyi w liczbie odpowiadającéj jéj zaludnieniu i obszarowi“. Obydwie też uchwały nie tylko z przyjemnością ale i z wdzięcznością zapisujemy w tém miejscu, a tém przyjemniéj i o wiele wdzięczniéj zapiszemy je także w najbliższéj przyszłości, gdy legalne reprezentacye nasze wszelkich dołożą starań, żeby upośledzony co do liczby gimnazyów i szkół realnych kraj nasz koronny jak najprędzéj stanąć mógł na równi z resztą monarchii królestw i prowincyj. Za każdą bowiem nową szkołą średnią w licznych miastach naszych i miasteczkach, gdzie ich dotychczas, choć wszelkie po temu posiadają warunki i prawa, wcale jeszcze niema, i gdzie dlatego poziom oświaty zawsze jeszcze iście małoazyatycki przedstawia obraz wstrętny, pójdzie równym śladem na pożytek państwa i kraju, na pożytek całego społeczeństwa, wzmożenie się zdrowéj i rzetelnéj inteligencyi, na któréj nam dotąd zgoła zbywa. Za każdą też szkołą nową, w towarzystwie drukarza, krok w krok ochoczo podąży z książkową ladą wytworną krajowy księgarz, ażeby się drugim niedać ubiec w gorliwéj dla dobra społeczeństwa pracy obywatelskiéj, i ruchowi książkowemu, pulsującemu u nas zawsze jeszcze nader leniwo i tępo, żywsze i właściwe nadać tętno.

= **Materyały** „do Słownika łacińsko-polskiego średniowiecznéj łaciny i starożytności polskich“ wydał świeżo w Poznaniu

dr. W. Łebiński, uczony właściciel wzorowo urządzonéj i wzorowo prowadzonéj drukarni tamtejszéj im. Kraszewskiego, a zarazem członek zarządu Towarzystwa przyj. nauk. poznańskiego. Nader staranna, w całém znaczeniu pracowita i bardzo cenna publikacya naukowa, (w 8ce, str. VII i 200 pięknego druku), którą Sz. autor w niezwykłéj skromności swojéj za „urywkową tylko i daleką od jakiegokolwiek metodycznego zaokrąglenia“ uważa, a którą nasze sfery naukowe z rzetelném niewątpliwie i wdzięczném przyjmą uznaniem, wyszła w niewielkiéj liczbie exemplarzy jako odbitka ze „Sprawozdania“ z czynności Tow. przyj. nauk pozn. za r. 1884.

= **Monografią** o „banknotach polskich“ zamierza opracować i ogłosić drukiem prof. T. Wierzbowski. „Pragnąc zaś dla dokonania swojéj pracy jak największéj liczby podręczników — za pośrednictwem „Kuryera warszawskiego“, w nrze 150 z 2 czerwca — uprasza posiadaczy biletów pieniężnych polskich wszelkiéj epoki, aby dla dobra nauki raczyli się z nim porozumieć“, (mieszka przy ul. Hożéj, 22). „Nie wątpimy — dodaje do wiadomości téj Sz. organ warszawski — iż prośba niniejsza wobec naukowego jéj i historycznego celu uwzględnioną zostanie“.

= **Proces karny** księgarza lwowskiego, Wł. Gubrynowicza, z H. Lamem, współpracownikiem „Gazety lwowskiéj“, o którym w nrze przedostatnim (str. 99), wzmiankę na tém miejscu uczyniliśmy, skutkiem rekursu, wniesionego do wyższéj instancyi przez zasądzonego, inny wziął obrót. W rozprawie bowiem apelacyjnéj, która się odbyła 3 czerwca: „trybunał wyższy — jak się wyrąża „Gazeta lwowska“ w nrze 126 z 5 czerwca — zniósł wyrok pierwszego sędziego, zasądzający oskarżonego na trzytygodniowy areszt, i uwolnił Wł. Gubrynowicza od oskarżenia, wychodząc z założenia, że w niniejszym wypadku niema istoty czynu“. Uwolnienie to Sz. księgarza-nakładcy „od winy i kary“ z przyjemném zadowoleniem pozwalamy sobie zaznaczyć w tém miejscu.

= **Przegląd** „bibliograficzno - archeologiczny“, wydawany co dwa tygodnie w latach 1881/82 przez C. Wilamowskiego w Warszawie, ponieważ od półtrzecia roku faktycznie przestał już wychodzić, (ob. „Przewodnik bibliogr.“, VI 14), został — według urzędowego „Prawitielstwiennago wiestnika“ — przez petersburski wydział prasowy uznany za wydawnictwo, którego „koncesya ostatecznie wygasła“.

= **Przegląd pedagogiczny,** poważny dwutygodnik warszawski, poświęcony sprawom wychowania szkolnego i domowego, umieszcza następującą odezwę: „Redakcya Przeglądu pedag. dając sprawozdania nietylko z książek beletrystycznych dla dzieci, ale także podręczników szkolnych i broszur ludowych z paru lat ostatnich, tudzież wszelkich nowości z tego zakresu, odwołuje się do wszystkich autorów i nakładców z prośbą o nadsyłanie swoich wydawnictw. Nadmienia się przytém, że wszelkie wydawnictwa, cenniejsze zwłaszcza, w razie zastrzeżenia zwracać się będą“.

= **Przyczynki** do czeskiéj bibliografii historycznéj, obejmujące księgi drukowane i rękopisy, wydał świeżo u Al. Landfrassa w Neuhaus (Jindřichův hradec) Alojzy Mattuška, p. t. „Příspěvek do bibliografie českého dějepisu“, (w 8ce, str. 52).

= **Rada m. Krakowa** na posiedzeniu 18 czerwca powzięła w sprawie biblioteki i innych zbiorów im. Czartoryskich, na wniosek referenta, prof. dra Kasparka, następującą uchwałę: „Rada m. w odpowiedzi na podanie, przez p. K. Jaskłowskiego imieniem JO. księcia Władysława Czartoryskiego wniesione: 1. Oświadcza gotowość poczynienia wszelkich możliwych ułatwień, jakieby były potrzebne do założenia ordynacyi i rozwoju muzeum im. Czartoryskich w Krakowie; 2. Upoważnia prezydenta miasta do przeprowadzenia rokowań w tym przedmiocie z JO. ks. Wł. Czartoryskim i przedstawienia rezultatu Radzie m., celem powzięcia uchwały stanowczéj; 3. Gdy pobudką, która nakłoniła Radę m. do bezpłatnego odstąpienia budowli miejskich, historyczną wagę posiadających, ks. Wł. Czartoryskiemu, była gorąca chęć trwałego utrzymania muzeum im. Czartoryskich w Krakowie, obok zachowania pamiątek przeszłości miejskiéj, przeto Rada m. oświadcza, że w dalszych rokowaniach i układach tylko tą pobudką kierować się może“.

= **Rada szkolna** okręgu miejskiego w Krakowie na tegoroczne premia dla dziatwy w miejskich szkołach pospolitych zakupiła 280 exemplarzy rozmaitéj treści dziełek, mianowicie 18 wydanych przez różne firmy nakładowe, 32 z wydawnictw Towarzystwa pedagogicznego i 230 z nakładów księgarni Himmelblaua.

= **Rękopis,** zawierający niedrukowaną dotychczas powieść Józ. Dzierzkowskiego p. t. „Mecenasi“, odszukano przypadkowo w składach księgarni J. Milikowskiego (obecnie P. Starzyka) we Lwowie.

= **Sprawozdanie** Towarzystwa przyjaciół nauk poznańskiego z czynności za r. 18[illegible] z gorącą wdzięcznością podnosi publicznie dla zbiorów swoich ofiarność „rodaków

i z bliska i z daleka", dzięki której biblioteka Tow. w ciągu półrocza ostatniego o 2000 tomów dzieł i broszur i o 17 rękopisów wzrosła, między którymi przeszło 800 t. otrzymanych po św. p. Ign. Bieleckim. Obowiązki konserwatora zbiorów Tow. a razem bibliotekarza, po ustąpieniu ciężką niemocą złożonego Kl. Kanteckiego, który „Katalog rękopisów doprowadził tak daleko, że każdéj chwili może pójść pod prasę", objął ponownie b. konserwator Tow., H. Feldmanowski; „zwyczajne zaś czynności biblioteczne, jak spisywanie nadchodzących książek i manuskryptów, opatrywanie ich w numera i ustawianie, gdzie należy", załatwia „bardzo starannie urzędnik pomocniczy Marcinkowski", o którego pilności i pracy z niemałém wyrazić się uznaniem publiczném uważał sobie za miły obowiązek Sz. zarząd Tow.

= **Towarzystwo pedagogiczne** oddziału złoczowskiego wydało świeżo u O. Zukerkandla i syna w Złoczowie poważną pracę pióra Br. Sokalskiego, p. t.: „Rys geograficzno-statystyczny złoczowskiego okręgu szkolnego, wraz z dokładnym opisem poszczególnych miejscowości obu powiatów, złoczowskiego i brodzkiego", (w 8ce, str. 2 nl., IV, 327 i 1 nl.). Jako pierwszą u nas tego rodzaju publikacyą, w rzetelny sposób przez Sz. autora pojętą i rzetelnie z niemałym trudem i zachodem wykonaną, pozwalamy ją sobie w tém miejscu z całą powitać serdecznością, a zarazem wypowiedzieć życzenie, żeby i inne oddziały tyle dla oświaty krajowéj zasłużonego Tow. pedag., naśladując ze wszech miar godny publicznego uznania przykład oddziału złoczowskiego, podobnymi dziełami, których wartość zwykłą lokalnéj doniosłości przechodzi miarę, geograficzno-statystycznego piśmiennictwa naszego wzbogacić nie omieszkały.

= **Warta poznańska** umieściła w dziale „Wiadomości literackich" nru 563 z 12 kwietnia poczet 33 dotąd nieodkrytych jeszcze pseudonymów, używanych w bieżącém piśmiennictwie naszém, w nadziei, że „może się przydadzą jakiemu bibliografowi"; w nrach zaś 569—572 z 24 maja — 14 czerwca ogłosiła z niedrukowanego dotąd rękopisu: „Mowę pochwalną na uczczenie nieodżałowanéj pamięci Tytusa Działyńskiego, prezesa Towarzystwa przyj. nauk poznańskiego", odczytaną przez Wł. Niegolewskiego na umyślnie w tym celu zwołaném posiedzeniu, a pełną nadzwyczaj cennych szczegółów nie tylko do historyi Tow. przyj. nauk pozn., lecz także do dziejów biblioteki i wydawnictw im. Działyńskich kórnickich.

= **Zjazd drukarski,** połączony z wystawą przyborów i płodów typograficznych, postanowili zwołać do Petersburga tamtejsi drukarze. Udział w nim wziąć mają także, umyślnie w tym celu ponoś już zaproszeni, typografowie warszawscy.

= **Zabronione w Austryi:** Mowa kandydacka Pawła Stwiertni, dodatek do nru 143 Kuryera lwowskiego. Lwów, 24 maja 1885. — List otwarty dra H. Biegeleisena do Jerzego hr. Borkowskiego. Lwów, druk. Winiarza, 1885. — Odezwa p. t. Do ruskych wyborciw w kiczmańskim, zastawneckim, putulinskim, wyznyskim i staniwskim becyrku. Panowe wyborci, czestni ruski hospodari!

= **Zmarli:** Klemens Łukaszewicz, właściciel księgarni we Lwowie, † we Lwowie 27 maja w 38 roku życia. Cześć jego pamięci!

Kuryerek z najświeższymi nowościami.

W ostatniéj chwili donoszą jeszcze o wyjściu świeżo z pod prasy: BIEROŃSKI W. Czary i zabobony. Kołomyja. 20 cnt. — CHOIŃSKI T. J. Pozytywizm warszawski. Warszawa. 1 rs. — DĘBICKI Wł. M. Postęp. Warszawa, E. Wende i Sp. 65 kop. — FUDALEWSKI Wł. ks. Kwiaty ozdoba naszych kościołów. Warszawa. 20 kop. — GROMNICKI T. dr. prof. Synody w Polsce do r. 1357. Kraków. — Kuchnia polska. Toruń, E. Lambeck. 4 marki. — KUNZ K. Grundriss einer einheitlichen Mittelschule. Kraków. — MIERZYŃSKI St. dr. Fabrication des Aluminiums. Wien, A. Hartleben. 1 złr. 10 cnt. — MOŻEJEWSKI M. ks. Nauki pacierza, III. Warszawa. 1 rs. — ROTTER J. prof. Nieco o ustroju szkół średnich. Kraków. 10 cnt — Sprawozdanie gimnazyum rzeszowskiego. Rzeszów. — SZUMLAŃSKA P. Skrzętna gospodyni, wyd. 2gie. Warszawa, Gebethner i Wolff. 1 rs. — TUCZYŃSKI Fr. X. Dziedzic na pustkowiu. Poznań, J. K. Żupański. 2 marki. — ZAPOLSKA G. S. Akwarele. Warszawa, T. Paprocki i Sp. 1 rs. 20 kop. — LELIWA L. P. Jan Sobieski i jego wiek, IV. Kraków, Anczyc i Sp. — MAŁECKI dr. Uwagi do Uchwał Komitetu w sprawie ustalenia pisowni. Lwów, autor. — MICKIEWICZ Ad. Dzieła, II. Lwów, Gubrynowicz i Schmidt.

Księgarnia G. Gebethnera i Spółki w Krakowie

otrzymała na skład następujące dzieła:

BOBRZYŃSKI M. Jan Ostroróg, studyum z literatury politycznéj XVgo wieku. 60 cnt.

CINCIAŁA Andrzéj. Przysłowia, przypowieści i ciekawsze zwroty językowe ludu polskiego na Szląsku w księstwie Cieszyńskiém. 40 cnt.

CHOTKOWSKI Wł. ks. Mowa na pogrzebie ks. Zygmunta Góliana, powiedziana w kościele paraf. w Wieliczce 24 lutego 1885. 50 cnt.

— Nowo znaleziona Nauka dwunastu apostołów. 50 cnt.

DEMETRYKIEWICZ Włodz. Opieka prawna w Austryi dla zabytków sztuki i pomników historycznych, ze szczególném uwzględnieniem stosunków galicyjskich. 20 cnt.

DRYJACKI F. Żywot b. Izajasza Bonera, przedruk dokonany z wydania Igo (1670) przez ks. A. Sutora. 40 cnt.

KOKUREWICZ Michał. O uprawie chmielu. 40 cnt.

KRASIŃSKI Zygmunt. Listy do Stanisława Małachowskiego (1839—1856). 1 złr. 80 cnt.

KRZYMUSKI E. Wykład prawa karnego, ze szczególném uwzględnieniem ustaw austryackich, tom I. 3 złr.

ŁOŚ W. hr. Hrabia-starosta, studyum współczesne, 2 tomy. 4 złr.

— Wilma, studyum kobiety. 2 złr.

ŁOYKO Felix jako ekonomista, życiorys i treść 69 tomów jego rękopisów z dziedziny statystyki i dziejów krajowych. 75 cnt.

PAWLICKI St. ks. O początkach chrześciaństwa. 1 złr. 25 cnt.

PAWLIKOWSKI Mieczysław. Drugi tom, powieść. 1 złr. 50 cnt.

POLKOWSKI I. ks. Cześć śś. Cyryla i Metodego w Polsce, według ksiąg liturgicznych i legend od końca XIII wieku. 1 złr.

STEFCZYK Franciszek. Upadek Bolesława Śmiałego. 75 cnt.

SUTOR A. Catalogus scriptorum et hisioricorum, qui de b. Isaia Bonero egerunt. 40 cnt.

— Vita et miracula b. Isaiae Boneri. 40 cnt.

WOLFF Józef. Pacowie, materyały historyczno-genealogiczne, z 4ma portretami. 4 złr.

— Senatorowie i dygnitarze Wielkiego księstwa litewskiego, 1386 — 1795. 4 złr. 20 cnt.

— Żyd ministrem króla Zygmunta Starego. 40 cnt.

ZAREWICZ Ludwik. Lanckorona, monografia historyczna, według źródeł archiwalnych, z 4ma ilustracyami i 2ma planami zamku. 1 złr.

ZIELIŃSKI Gustaw. Samobójca, poemat. 50 cnt.

ŻEBRAWSKI Teofil. Słownik wyrazów technicznych, tyczących się budownictwa. 2 złr. 50 cnt.

ŻMICHOWSKA Narcyza. Listy do rodziny i przyjaciół, 2 duże tomy. 5 złr.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny dr. Władysław Wisłocki.

Z drukarni Wł. L. Anczyca i Spółki, pod zarządem Jana Gadowskiego.

PRZEWODNIK BIBLIOGRAFICZNY

miesięcznik dla wydawców, księgarzy, antykwarzów, jako téż czytających i kupujących książki.

Wychodzi w Krakowie 1go każdego miesiąca w objętości ½ — 1 ½ arkusza. Przedpłata wynosi: rocznie 1 złr., z przesyłką 1 złr. 24 cnt.; ½ rocznie 50 cnt., z przesyłką 62 cnt.; ¼ rocznie 28 cnt., z przesyłką 34 cnt.; miesięcznie 10 cnt., z przesyłką 12 cnt. — Opłata od Ogłoszeń za każdą 1/10 część strony 50 cnt., za całą stronicę czyli 61 wierszy petytowych 5 złr.

Prenumeratę w gotówce i wyraźnie pisane ogłoszenia przesyłać należy najdaléj do 20 każdego miesiąca albo do księgarni **G. Gebethnera i Sp.** *w Krakowie, albo wprost do redaktora Przewodnika bibliograficznego.*

VIII. **NOWOŚCI.** 8.

Kraków, 1 sierpnia 1885.

Ateneum, pismo naukowe i literackie, pod redakcyą P. Chmielowskiego, zeszyt z lipca 1885 r. Warszawa, wydawca W. Spasowicz, druk. K. Kowalewskiego, w 8ce większéj, str. 1—192.

Treść: Dwie misye Franciszka Ponińskiego, starosty kopanickiego, do Piotra I, w latach 1717 i 1718, przez K. Jarochowskiego (str. 1—21); Grażyna i jéj stosunek do Jerozolimy Tassa w przekładzie Piotra Kochanowskiego, studyum literackie, przez Br. Chlebowskiego (str. 22—46); Dziurdziowie, przez E. Orzeszkową (c. d., str. 47—64); Pozytywna polityka reformy socyalnéj według Schaefflego, przez A. Oskierkę (str. 65—86); Zarysy ruchu literackiego u Rusinów (c. d., str. 87—98); Afganistan i jego stanowisko geograficzno-dziejowe, przez W. Nałkowskiego (dok., str. 99—119); Liryka hebrajska, przez I. Radlińskiego (str. 120—134); Kamień, studyum geograficzne, przez E. Calliera (str. 135—149); Wystawa rolniczo-przemysłowa, przez St. Rewieńskiego i J. Heilperna (str. 150—190); Wrażenia literackie.

Atlasik kieszonkowy. Warszawa, wydawnictwo zabawek i gier pedagogicznych A. J. Wiśniakowskiego, litogr. O. Fleck, (1884), w 16ce podłużnéj, 8 map kolor. 15 kop.

BĄDZKIEWICZ Antoni. Wypisy polskie, część niższa, wydanie drugie. Warszawa, K. Prószyński, druk. Ig. Zawiszewskiego, 1885, w 8ce, str. 432 i VIII. 70 kop.

BAŁUCKI Michał. Pisma, tom I. Warszawa, nakł. i druk. S. Lewentala, 1885, w 8ce małéj, str. 322.

BARABASZEW A. Witowt i jego polityka do grjunwaldenskoj bitwy 1410 goda. S. Petersburg, tipogr. Skorochodowa, 1885, w 8ce, str. 165 i XVI.

BARANIECKI Maryan A. dr. O funkcyach Bernouillego (Odbitka z tomu XIII Rozpraw Wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 13.

BENTZON M. Th. Szalona głowa, powieść. Lwów, nakł. J. L. Pordesa, druk. W. Znanieckiego, 1886, w 8ce małéj, str. 380. 1 złr. 80 cnt.

Biblioteka warszawska, pismo poświęcone naukom, sztukom i przemysłowi, pod redakcyą J. K. Plebańskiego, zeszyt z lipca 1885. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. J. Bergera, w 8ce, str. 160.

Treść: Zim-Zizimi, z Legendy wieków Wiktora Hugo, przełożył Klemens Podwysocki (str. 1—10); Pojęcie przyczynowości w Systemie logiki dedukcyjnéj i indukcyjnéj J. St. Milla, przez Alex. dra Raciborskiego (str. 11—33); Kultura Indów w epoce wedyjskiéj, przez J. Hanusza (str. 34—48); Moje wspomnienia, ustęp z niewydanych pamiętników L. Dembowskiego (c. d., str.

49—65); Mickiewicz i Ankwiczówna, pierwszy pobyt Mickiewicza we Włoszech, 1829—1830, przez dra T. Ziembę (str 66—98); Towarzystwo nauczycieli szkół wyższych w Galicyi i jego pierwszy walny zjazd we Lwowie, przez R. Zawilińskiego (str. 99—120); Z ekonomiki; Przegląd piśmiennictwa: 1. A. Okolskiego Wykład prawa administr. przez J. B. O., 2. Ad. Kocha Hermann von Salza, przez J. K. P.; Wiadomości bieżące.

BIEROŃSKI Wincenty. Czary i zabobony wobec religii i nauk przyrodniczych, skreślił ..... kierownik szkoły w Poroninie (Biblioteka na cele dobroczynne, tomik II). Kołomyja, nakł. redakcyi Głosu nauczycielskiego, druk. Zadembskiego i Hollendra, 1885, w 8ce małéj, str. 64. 20 cnt.

BISKUPSKI Leon dr. Über den Einfluss des germanischen Elements auf das slavische, II Theil: Die Diphtonge in der Sprache der Lüneburger Slaven, Polaben (Program gimnazyum chojnickiego, r. 1884/5). Conitz, 1885, w 8ce (?), str. ?

BŁOŃSKI Just. dr. Strafgesetz über Gefällsübertretungen vom 11 Juli 1835 sammt Amtsunterricht und den Vorschriften über die Anwendung dieses Gesetzes, erläutert und durch Aufnahme sämmtlicher einschläg. Nachtragsbestimmungen ergänzt, 2 umgearbeitete und vermehrte Auflage (Österreichische Gesetze, XV). Wien, Manz, 1885, w 8ce, str. X i 660. 2 złr.

BREZA Achiles. Le Play i jego szkoła, przez ..... mag. pr. i adm. Szkoły głównéj (Odbitka z Przeglądu powszechnego). Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. 34.

BROWN J. C. Forests and forestry in Poland, Lithuania, the Ukraine and the Baltic provinces of Russia. Edinburgh, Oliver & Boyd, 1885, w 8ce, str. ? 6 szylingów.

BROWNSFORD Antoni. Podręcznik do racyonalnego żywienia zwierząt gospodarskich. Warszawa, wydawnictwo redakcyi Hodowcy, druk. Ig. Zawiszewskiego, 1885, w 8ce, str. 367. 1 rubel 50 kop.

BUDWIŃSKI Adam dr. Erkenntnisse des k. k. Verwaltungs-Gerichtshofes, VIII Band, Jahrgang 1884. Wien, Manz, 1885, w 8ce, str. 701. 4 złr.

BUSZCZYŃSKI Stefan. Rany Europy, statystyczne fakta etnograficznymi i historycznymi notami objaśnione (Odbitka z Warty). Poznań, czcionkami i w komisie W. Simona, 1885, w 4ce większéj, str. 1 nl. i 34.

CHOCISZEWSKI J. Gawędy starego leśniczego. Poznań, J. Chociszewski, druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebiński), 1885, w 8ce małéj, str. 100, z 12 rycinami. 75 fenig.

— Gawędziarz, zbiór gawęd, wesołych i ciekawych opowiadań, powiastek, dykteryjek, żartów, figli i t. d. Poznań, J. Leitgeber, 1885, w 8ce, str. 96, z licznymi rycinami. 60 fenig.

— Zimowe wieczory przy kominku, zbiór gawęd wesołych i ciekawych opowiadań, powiastek, dykteryjek, żartów, figli i t. d. Poznań, nakł. i druk. J. Leitgebra, 1885, w 8ce małéj, str. 96. 60 fenig.

CHOIŃSKI Teodor Jeske. Pozytywizm warszawski i jego główni przedstawiciele (Odbitka z Niwy). Warszawa, druk. Wieku, 1885, w 8ce, str. 97 i 1 nl. 1 rubel.

Chwila polityczno-społeczno-ekonomiczno-literacka, nr. 1 i ostatni rok 0, już więcéj nigdy nie wyjdzie. Lwów, 5 lipca 1885, fol. str. 12, z rycinami. 30 cnt.

CIESZKOWSKI Zygmunt. Obce głosy o Matejce (Odbitka z Przeglądu polskiego). Kraków, druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 45. 50 cnt.

Dochód przeznaczony na pielgrzymkę welehradzką.

ĆWIERCZAKIEWICZ Lucyna. Jedyne praktyczne przepisy konfitur, różnych marynat, wędlin, wódek, likierów, win owocowych, miodów oraz ciast przez autorkę 365 obiadów, wydanie 11 powiększone. Warszawa, nakł. autorki, Gebethner i Wolff, druk. M. Ziemkiewicza, 1885, w 8ce małéj, str. 336 i XI. Opr. 1 rub. 10 kop.

ĆWIK Walenty. Przeszłość Towarzystwa polskiego bratniéj pomocy i Czytelni polskiéj w Czerniowcach (Odbitka z Gazety polskiéj). Czerniowce, druk. R. Eckhardta, 1885, w 8ce małéj, str. 67.

CYBULSKI Napoleon dr. Słów kilka o wynikach badań dokonanych za pomocą fotohemotachometru (Z pracowni fizyologicznéj prof. Tarchanowa w Petersburgu. — Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 11.

CYFROWICZ Leon dr. O ubóstwie ze stanowiska administracyjnego, ze szczególném uwzględnieniem ustawodawstwa austryackiego. Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 2 nl. i 195.

Czasopismo Towarzystwa aptekarskiego, pod redakcyą W. Jabłonowskiego, nr. 13 i 14 z 1 i 15 lipca 1885. Lwów, druk. Gazety nar., w 8ce, str. 241—260 i 261—276.

Treść: Znaczenie bezwodnika siarkowego w gospodarstwie piwniczém, z większéj pracy prof. dra Roeslera (13); Kora czerwimora jamajkańskiego i uprawa roślin na Jamajce (13); Echa z krajowéj wystawy węgierskiéj w Peszcie (13); Aparat destylacyjny Jg. Jb. Mürrlego w Pforzheim (13); Który ze składników omanu jest środkiem antyseptycznym, helenina czy kamfora omanowa (14); Peptony mięsne Kochsa i Kemmeticha, przez prof. E. Salkowskiego (14); Poligonum aviculare Lin. (14); Kronika chemiczno-farmaceutyczna; Sprawy zawodu aptekarskiego; Ogłoszenia w osobnym dodatku.

DĘBICKI Władysław Michał. Postęp, szczęście i przewroty społeczne, chłodne uwagi o palących kwestyach. Warszawa, E. Wende i Sp., druk. Wieku, 1885, w 8ce, str. 65. 65 kop.

DELPIT Adolf. Margrabina. Warszawa, wydawnictwo i druk. Kuryera codziennego, 1884, w 8ce małéj, str. 224. 1 rubel.

— Ojciec Marcyala. Warszawa, druk. Kuryera codziennego, 1884, w 8ce, str. 168. 40 kop.

DEMETRYKIEWICZ Włodzimierz dr. Opieka prawna w Austryi dla zabytków sztuki i pomników historycznych, ze szczególném uwzględnieniem stosunków galicyjskich (Odbitka z Urzędnika i Prawnika). Lwów, druk. Gazety nar., 1885, w 8ce małéj, str. 35. 20 cnt.

DERDOWSKI Hieronim. Oracyjo pożegnalno dlo pana Felixa Czorlińściego na banciecie wieczornym u Mazura w Torunia w wiliją Zwodzyjosza w roku pańscim 1884. (Toruń, 1884), w 8ce, karty nl. 2.

Dokumienty, otnosiaszczyje sia k ustrojstwu łodzinskoj fabricznoj żeleznoj dorogi w carstwie polskom. Warszawa, 1885, w 8ce, str. 2 nl. i 62.

DOM SANS od św. Katarzyny Cysters. Złota książeczka o praktyce pokory, zalecona przez terazniejszego ojca św. Leona XIII papieża, przełożył z francuskiego ks. Józef Hube, dr. św. teol. ze Zgromadzenia zmartwychwstania pańskiego. Lwów, nakł. redakcyi Wiadomości kościelnych i Dobrego pasterza, druk. Pillera i Sp., 1885, w 8ce, str. 2 nl. i 57.

DROBNIK Tomasz. Ueber Spondylitis der Halswirbelsäule und deren Behandlung, Inauguraldissertation, verfasst und der hohen medicinischen Facultät der k. Julius-Maximilians-Universität zu Würzburg zur Erlangung der Doctorwürde in der Medicin, Chirurgie und Geburtshülfe vorgelegt von ..... cand. med. aus Bentschen Prov. Posen. Würzburg, J. M. Richter's Buchdruckerei, 1885, w 8ce, str. 35.

Po tytule dedykacya w języku polskim: „Towarzystwu pomocy naukowéj im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu w dowód szczeréj wdzięczności pracę tę poświęca autor“.

DRYJACKI F. ks. Żywot pobożny b. Izajasza Bonera, za pozwoleniem i cenzurą zwierzchności r. p. 1670 w Krakowie wydany, a teraz staraniem ks. Augustyna Sutora przedrukowany. Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 4ce małéj, str. 5 nl., 98 i 19. 40 cnt.

FRANKE J. N. prof. Rozwój pojęć naszych o kształcie i wielkości ziemi, odczyt na walném zgromadzeniu Towarzystwa przyrodników im. Kopernika we Lwowie dnia 19 lutego 1885 (Odbitka z Kosmosu). Lwów, I związkowa druk., 1885, w 8ce, str. 15.

— Sur la courbure de l'herpolhodie (Odbitka z Comptes rendus hebdomadaires des séances de l'Academie des sciences de Paris). Paris, 29 juin 1885, w 4ce, str. 3.

FREPPEL ks. Konferencye o bóstwie Jezusa Chrystusa, mówione do młodzieży szkolnéj przez ..... b. prof. wymowy św. w Sorbonie, obecnie biskupa w Angers, przetłómaczone przez św. p. ks. Kazimierza Wnorowskiego, biskupa lubelskiego, wyd. wznowione. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. J. Sikorskiego, 1885, w 8ce małéj, str. 237 i 1 nl. 75 kop.

FRITSCHE Gustaw dr. Sprawozdanie z kolonij letnich dla biednych słabowitych dzieci, urządzonych w r. 1884. Warszawa, druk. M. Ziemkiewicza, 1885, w 16ce, str. 26. 15 kop.

FROELICH X. Geschichte des Graudenzer Kreises, aus vorhandenen Urkunden und archivalischen Nachrichten dargestellt, 2 Auflage, Band I Lieferung 1 und 2. Danzig, Kafemann, 1885, w 8ce, str. 80 i 81—160.

FUDALEWSKI Władysław ks. Kwiaty ozdoba naszych kościołów, ułożył ..... proboszcz z Wojciechowiec, pod względem ogrodniczym uzupełnił Edmund Jankowski. Warszawa, druk. Fr. Czerwińskiego, 1885, w 8ce małéj, str. 79 i 1 nl. 20 kop.

GOMULICKI Wiktor. Obrazki prawdziwe. Warszawa, nakł. T. Paprockiego i Sp., druk. R. Zamarskiego w Białéj, (1885), w 8ce małéj, str. 188 i 1 nl.

Coelio; Nieprzespany sen pani Maciejowéj; Z cudzego ula; Swój do swego; Marysia; Garść kwiatów; Nicefor; Pierwszy mróz; Próba w cyrku; Pocałunek.

GORCZYŃSKI Adam. Dramata, serya II. Kraków, nakł. B. Gorczyńskiego, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce małéj, str. 447 i 1 nl. 1 złr.

Artysta i książę, dramat w 4 aktach; Ojciec chrzestny, komedya w 3 aktach; Olimpia, komedya w 4 aktach; Akt pierwszy pięcioaktowego dramatu p. t. Ludgarda; Romeo i Julia, tragedya w 5 aktach, tłómaczenie.

GRABOWSKI G. ks. Grzechy jarmarczne, dla ludu. Warszawa, druk. Fr. Czerwińskiego, 1885, w 16ce, str. 115 i 1 nl. 15 kop.

GREVILLE Henryk. Pan Romanet. Warszawa, druk. Kuryera codziennego, 1884, w 8ce, str. 136. 40 kop.

GROMNICKI Tadeusz dr. prof. Synody prowincyonalne oraz czynności niektórych funkcyonaryuszów apostolskich w Polsce do r. 1357. Kraków, nakł. autora, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 294 i XLI.

— Święci Cyryl i Metody, apostołowie Słowiańszczyzny (Odbitka ze Szkoły). Lwów, nakł. autora, I związkowa druk., 1885, w 8ce, str. 20.

GUMKOWSKI ks. Piar. Mowa przy pogrzebie Antoniego Kołłątaja, porucznika w korpusie inżynierów, dnia 1 września r. 1794 miana przez obywatela ..... z współczesnéj kopii (ogłosił ks. Alexander Maryański). Poznań, czcionkami i w komisie W. Simona, 1885, w 8ce, str. 11.

GWIAZDZIC. O wzajemnych obowiązkach panów i sług, skreślił ..... (Rozmowy u starego Stacha, I). Płock, nakł. Iz. Wassermana, druk. gubernialna, 1885, w 8ce małéj, str. 54. 12 kop.

HANUSZ Jan dr. Przegląd nowszych prac lingwistycznych, I (Odbitka z tomu I Prac filologicznych). Warszawa, druk. br. Jeżyńskich, 1885, w 8ce, str. 28.

— Vistula, Wisła, Weichsel, ze stanowiska gramatyki porównawczéj (Odbitka z tomu I Prac filologicznych). Tamże, 1885, w 8ce, str. 12.

HOFMANOWA Kl. Jan Kochanowski w Czarnolesie, powieść historyczna z XVI wieku, I i II (Biblioteka

Mrówki, tom 202—205 i 206—209). Lwów, Księgarnia polska, druk. J. Czaińskiego w Gródku, (1885), w 16ce, str. 366 i 375. 80 cnt. i 80 cnt.

JAWORSKI J. L. dr. Reise der russischen Gesandschaft in Afghanistan und Buchara in den Jahren 1878/79, autorisirte Ausgabe, aus dem Russischen übersetzt und mit einem Vorwort und Anmerkungen versehen von Doc. Dr. Ed. Petri, II Band. Jena, Costenoble, 1885, w 8ce, str. VIII i 393, z ryciną i kartą. 8 marek.

JAWORSKI W. dr. Über die Wirkung des Karlsbader Thermalwassers auf die Magendarmfunction, klinisch-experimentelle Untersuchungen, nebst Grundlagen einer rationellen Karlsbader Trinkcur, basirt auf Versuche und Karlsbader Erfahrungen (Aus der medicin. Klinik des Herrn Prof. Korczyński in Krakau.— Odbitka z Deutsches Archiv für klin. Medicin). Leipzig, F. C. W. Vogel, 1885, w 8ce, str. 96. 2 marki.

JAWOROWSKI A. dr. O swobodnym rozplemie wnętrznym, endogezie, komórek, część I: Przy rozwoju narządów płciowych u Ochotki, Chironomus, mięśni i naczyń krwionośnych i krwi u kręgowców (Odbitka z tomu X Pamiętnika Wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 4ce większéj, str. 117, z IX tabl.

JERZYKOWSKI prof. Słownik ortograficzny, z dodatkiem niepolskich wyrazów i wyrażeń (byłym uczniom swoim poświęca autor). Poznań, nakł. autora i Fr. Chocieszyńskiego, czcionkami Fr. Chocieszyńskiego, 1885, w 8ce, str. XII, 343 i 1 nl. 2 marki.

JOKAJ Maurycy. Bożygród, powieść historyczna, przekład Stanisławy B. (Wieczory powieściowe, dodatek do Biesiady literackiéj, tom XXVII). Warszawa, druk. E. Skiwskiego, (1885), w 8ce małéj, str. 180.

JORDAN J. Marysia, komedya w jednym akcie. Warszawa, nakł. T. Paprockiego i Sp., druk. E. Skiwskiego, 1885, w 8ce małéj, str. 1 nl. i 69. 40 kop.

KALISZEWSKA E. Najpraktyczniejsza metoda francuska kroju sukien damskich i dziecinnych, ułożona przez .... właścicielkę zakładu Maison Phenix. Warszawa, nakł. autorki, druk. A. Ginsa, 1885, w 8ce małéj, str. 24, z 20 tabl. litogr. 1 rubel.

KANTECKI ks. dr. Żywot św. Jakuba Starszego, apostoła, wraz z listem apostolskim ojca św. Leona XIII z dnia 1 listopada 1884, potwierdzajacym tożsamość zwłok św. apostoła, znalezionych w Kampostelli w Hiszpanii. Poznań, nakł. druk. Kuryera pozn., 1885, w 8ce małéj, str. 31. 10 fenig.

Katalog XVIII wystawy Towarzystwa sztuk pięknych we Lwowie 1885 r. Lwów, b. w. druk., 1885, w 8ce, str. 5 nl. 5 cnt.

KLATECKI Ignacy. Drzewa w mitologii i podaniu, przez Ig. Kl. (Odbitka z Oświaty). Poznań, w komisie i czcionkami W. Simona, 1881, w 8ce, str. 37.

— Promieniści (Odbitka z Oświaty). Tamże, 1881, w 8ce, str. 48.

KNOOP Otto. Volkssagen, Erzählungen, Aberglauben, Gebräuche und Märchen aus dem östlichen Hinterpommern. Posen, Jolowicz, 1885, w 8ce, str. XXX i 240. 5 marek.

KOEHLER dr. z Poznania. Oléj terpentynowy przeciw liszkom muchy w uchu (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 2.

KONRAD K. ks. Kollegium roratystów v Krakově. Sborník slovanský, zesz. 6 i 7 z r. 1885, Praha, w 8ce, str. 302—305 i 345—348.

Kosmos, czasopismo polskiego Towarzystwa przyrodników im. Kopernika, pod redakcyą prof. dra Br. Radziszewskiego, zeszyt VII — IX z r. 1885.

Lwów, I związkowa druk., w 8ce, str. 345—492, z 6 tablicami.

Treść: Studya geologiczne we wschodnich Karpatach, przez dra R. Zubera (str. 345—397); Utwór dyluwialny między Koropcem a dolnym biegiem Strypy na Podolu, przez J. Bąkowskiego (str. 398—405); Materyały do fauny skorupiaków krajowych, przez Włodzim. Kulczyckiego (dok., str. 405—417); O galicyjskim oleju skalnym, przez K. J. Krzyżanowskiego (dok., str. 417—436); Wyspy Komandorskie, przez dra B. Dybowskiego (dok., str. 436—458); O nowym rodzaju z rodziny skorupiaków wybossowatych, przez Zygm. Fiszera (str. 458—471); O zmianie wagi przy gotowaniu kartofli, przez Br. Pawlewskiego (str. 471 — 472); Kronika naukowa, przez Fr. Bandrowskiego, dra S. Kruszyńskiego, i S. Jentysa; Wiadomości bieżące.

KOSZUTSKI Wacław. Pomiary i znamiona charakterystyczne najwięcéj znanych ras i odmian bydła nizinnego i górskiego, według Lehnerta. Warszawa, nakł. redakcyi Hodowcy, druk. Ig. Zawiszewskiego, 1885, w 8ce małéj, str. 94 i 2 nl., z rycinami w tekście. 50 kop.

KRASZEWSKI J. I. Bajbuza, czasy Zygmunta III, tom I—III (Powieści historyczne, XXIII). Warszawa, nakł. Spółki wydawniczéj księgarzy, druk. Wł. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1885, w 8ce małéj, str. 219, 218 i 240. 3 ruble.

— Ein heroisches Weib, Roman, autorisirte Übersetzung aus dem Polnischen von Jul. Meixner (Engelhardt's Allgemeine Romanbibliothek, Band XVII). Stuttgart, Engelhorn, 1885, w 8ce małéj str. 180. 50 fenig.

KRIUKOWSKOJ A. Pod szczastliwoj zwiezdoj, komiedija w 4ch diejstwiach, s polskago. Moskwa, 1884, w 4ce, str. 112.

Kuchnia polska, niezbędny podręcznik dla kucharzy i gospodyń wiejskich i miejskich, oraz poradnik w wielu gałęziach gospodarstwa domowego, zawierający najlepsze przypisy przyrządzania najrozmaitszych potraw, obejmujący całe pole sztuki kucharskiéj, a zarazem podający jak najpewniejsze wskazówki względem konserwowania różnych owoców, przyrządzania w domu smacznych ciast, napojów gorących i zimnych, hodowania i pielęgnowania zwierząt domowych, oraz innych zajęć w gospodarstwie domowém, wydany podług wypróbowanych recept kucharzy, kucharek i gospodyń. Toruń, nakł. i druk. E. Lambecka, 1885, w 8ce małéj, str. XVIII i 312. Opr. 4 marki.

KUNZ Karol. Grundriss einer einheitlichen Mittelschule, mit vornehmlicher Berücksichtigung der österreichischen Verhältnisse, entworfen von ..... dispo-nibl. Professor der Landes-Mittelschule zu Leoben. Krakau, Verlag des Verfassers, Druck von W. Kornecki, 1885, w 8ce, str. VI i 49.

KUTYŁOWSKI J. B. Poezye. Kijów, B. Koreywo, tip. S. W. Kulżenko, 1885, w 8ce, str. 4 nl. i 66. 75 kop.

KWIECIŃSKI Lucyan. Lorenzo i Jessyka, fraszka sceniczna w 1 odsłonie, oryginalnie napisana (Nowa biblioteka teatrów amatorskich). Lwów, nakł. J. L. Pordesa, druk. O. Zukerkandla i syna w Złoczowie, 1885, w 16ce, str. 34. 40 cnt.

LELIWA Ludwik Piotr. Jan Sobieski i jego wiek, dzieło napisane na dwuwiekową rocznicę oswobodzenia chrześciaństwa i Wiednia przez Jana Sobieskiego, tom IV i ostatni. Kraków, nakł. i druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. 349 i 1 nl. 2 złr. 40 cnt.

LEWANDOWSKI Wojciech ks. Żywot św. Wojciecha, biskupa i męczennika, przez ..... proboszcza w Jarocinie, z papierów pośmiertnych wyjął i wydał ks. Wł. Woliński, proboszcz w Oporowie. Poznań, czcionkami i w komisie W. Simona, 1884, w 16ce, str. 71.

LEWES Jerzy Henryk. Historya filozofii od Talesa do Comtea, wolny przekład z 5go angielskiego wydania Adolfa Dygasińskiego, tom I zeszyt 2: Filozofia starożytna. Warszawa, nakł. A. Lesmana, Petersburg, H.

Gliński, druk. Ig. Zawiszewskiego, 1885, w 8ce, str. 97—192. Za dwa obszerne tomy 6 rubli.

LIGUORI Alfons św. Pociecha dla strapionych czyli o zgadzaniu się z wolą bożą, tłómaczenie o. Prokopa Kapucyna, wydanie czwarte. Warszawa, nakł. M. Orgelbranda, druk. S. Orgelbranda synów, 1885, w 32ce, str. 134 i II. 20 kop.

LIKOWSKI Ed. Geschichte des allmäligen Verfalls der unirten ruthenischen Kirche im XVIII und XIX Jahrhundert unter polnischem und russischem Scepter, nach den Quellen bearbeitet, prämiirt durch die poln. historisch-liter. Gesellschaft in Paris, mit Genehmigung des Verfassers ins Deutsche übertragen vom Domvik. Apollinarius Tłoczyński, Band I: Das XVIII Jahrhundert. Posen, Jolowicz, 1885, w 8ce, str. XV i 304. 5 marek.

Litania niewiast. Warszawa, druk. St. Niemiery, 1885, w 64ce, str. 15. $2^1/_2$ kop. = 5 grp.

LOHMEYER Karol dr. prof. Witowd, Grossfürst von Litauen: Codex ep. Vitoldi, collectus opera Ant. Prochaska (Odbitka z Mittheilungen der lit. Gesellschaft, Band II). Königsberg, (1885), w 8ce, str. 27.

ŁOŚ Adam hr. Medytacye. Kraków, nakł. autora, druk. związkowa, 1885, w 16ce, str. 219. 1 złr.

Łza cicha chrześciańska, książka do nabożeństwa dla katolików, wydanie nowe. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. Wł. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1885, w 32ce, str. 504. 1 rs. 20 kop.
Exemplarze dla kobiet.

MAIDL Josef. Das ehemalige Kloster Ossiach und der stumme Büsser Boleslaus, zweite vermehrte Auflage. Villach, Druck von J. Muhr, 1883, w 16ce, str. 46, z ryciną.

MAŁECKI dr. Uwagi do Uchwał Komitetu, wyznaczonego przez pełne posiedzenie Akademii umiejętności do pisowni polskiéj. Lwów, nakł. autora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1885, w 4ce, str. 2.

MARRENÉ (MORZKOWSKA) Walerya. Smutna swadźba, obrazek wiejski (Książeczki dziesięciogroszowe). Warszawa, Gebethner i Wolff, K. Prószyński, druk. Gazety handlowéj, 1885, w 8ce małéj, str. 36, z portretem autorki. 5 kop.

MICKIEWICZ Adam. Dzieła, II. Lwów, Gubrynowicz & Schmidt, Paryż, Księgarnia luxemburska, druk. Wł. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1885, w 8ce, str. 354 i 1 nl. Za całość w 4 tomach 4 złr. 60 cnt., w opr. 6 złr. i 6 złr. 60 cnt.
Treść: Grażyna; Konrad Wallenrod; Dziady.

MIERZYŃSKI Stanislaus dr. Die Fabrication des Aluminiums und der Alkalimetalle (Chemisch-technische Bibliothek, CXXI). Wien, A. Hartleben, 1885, w 8ce, str. VIII i 112, z 27 rysunkami. 1 złr. 10 cnt.

MILL Karol K. Wykłady popularne zasad fizyologii i hygieny, z dodatkiem rozdziału o alkoholu, tytoniu i innych narkotykach, przełożył z angielskiego z upoważnienia autora Henryk Wernic. Warszawa, nakł. T. Paprockiego i Sp., druk. E. Skiwskiego, 1885, w 8ce małéj, str. XVI i 287, z rycinami w texcie. 1 rub. 50 kop.

MOŻEJEWSKI M. ks. Nauki ułatwiające zrozumienie pacierza, przykazań bożych, kościelnych i innych prawd wiary św., które każdy katolik znać powinien, głoszone ludowi wiejskiemu w kościołach dyecezyi płockiéj, część III. Warszawa, druk. Fr. Czerwińskiego, 1885, w 8ce, str. 418 i 1 nl. 1 rubel.

MROWIŃSKI Waleryan ks. T. J. Nauka o mszy św., z przykładami. Lwów, nakł. autora, druk. ludowa, 1885, w 16ce, str. 66 i 1 nl. 10 cnt.

Muzeum, czasopismo Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych, pod redakcyą R. Palmsteina, zeszyt z lipca

i sierpnia 1885 r. Lwów, J. Milikowski (P. Starzyk), I związkowa druk., w 8ce, str. 313—448.

Treść: Drugie walne zgromadzenie nauczycieli szkół wyższych (str. 313 — 442); Rozmaitości z zakresu szkoły i nauki; Rozporządzenia władz.

N.* F. Wacław.** Zbiór modlitw na cześć Najśw. serca Jezusowego na miesiąc czerwiec, zebrał i ułożył F. Wacław N***. Warszawa, druk St. Niemiery, 1885, w 32ce, str. 144, z obrazkiem. 20 kop.

Nabożeństwo z medytacyami o męce Jezusowéj, na pięć marcowych piątków podzielone. Łowicz, nakł. R. Oczykowskiego, druk. St. Niemiery w Warszawie, 1885, w 16ce, str. 48, z obrazkiem. 20 kop.

NOWODWORSKI Michał ks. Encyklopedya kościelna, podług teologicznéj Encyklopedyi Wetzera i Weltego, z licznymi jéj dopełnieniami, przy współpracownictwie kilkunastu duchownych i świeckich osób wydana, tom XVI (Neander-Obrzędy). Warszawa, druk. Fr. Czerwińskiego, 1885, w 8ce, str. VII, 630 i 2 nl.

OBALIŃSKI Alfred dr. prof. Laparotomia z powodu przypadów niedrożności jelit, wywołanych pęknięciem jaja płodowego zamacicznego (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 6.

OHNET George. Eliza Fleuron. Warszawa, druk. Kuryera codziennego, 1884, w 8ce, str. 311. 1 rubel.

ORŁOWSKI Józef Lubicz. Z dziejów serca, kilka rymów. Lwów, nakł. Seyfartha i Czajkowskiego, druk. Pillera i Sp., 1885, w 8ce małéj, str. 34. 40 cnt.

— Obrazki z życia ludu. Lwów, nakł. Seyfartha i Czajkowskiego, druk. Pillera i Sp., 1885, w 16ce, str. 1 nl. i 100. 30 cnt.

ORZESZKOWA Eliza. Kramarz, obrazek wiejski (Książeczki dziesięciogroszowe). Warszawa, Gebethner i Wolff, K. Prószyński, druk. Gazety handlowéj, 1885, w 8ce małéj, str. 48. 5 kop.

— Romanowa (Biblioteka Mrówki, tom 210). Lwów, Księgarnia polska, druk. J. Czaińskiego w Gródku, (1885), w 16ce, str. 100. 20 cnt.

Otczet godowoj o diejatielnosti impieratorskago wilenskago miedicinskago Obszczestwa za 1884 god. Wilno, 1885, w 8ce, str. 31.

— po uprawleniju wilenskim uczebnym okrugom za 1882 god. Wilna, 1885, w 8ce, str. 215.

PAEUMANN Freiherr von. Oesterreichs Besitzergreifung Krakau's im Jahre 1846, nach den ungedruckten Memoiren des ..... Deutsche Revue z lipca r. 1885.

PELCZAR Józef ks. dr. prof. Konferencye apologetyczne o przyczynach niedowiarstwa w naszych czasach, I: O potrzebie religii, miane w r. 1884 w Krakowie. Kraków, nakł. autora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. 123.

PERWOLF Jos. prof. Słowienskij jazyk i jego sud'by u narodow słowianskich (Iz Sbornika miefodiewskago jubilejnago). Warszawa, tipogr. K. Kowalewskago, 1885, w 8ce, str. 126 i 2 nl.

PIEKOSIŃSKI Franciszek dr. Prawa, przywileje i statuta miasta Krakowa, 1507—1795, tom I 1507—1586, zeszyt 1 (Acta historica res gestas Poloniae illustrantia, tomus VIII 1). Kraków, nakł. Akademii umiej., druk. Czasu, 1885, w 4ce, str. XXXVII, 1 nl. i 624.

PLATON. Obrona Sokratesa, przełożył z greckiego i objaśnienia dodał Adam Maszewski, magister nauk filologiczno-historycznych b. Szkoły główném warszawskiéj, pod redakcyą H. Struvego. Warszawa, z zapomogi Kasy im. Mianowskiego, E. Wende i Sp., druk. Ig. Zawiszewskiego, 1885, w 8ce małéj, str. VI i 68. 40 kop.

POECHE J. Złota książeczka, drobne powiastki i opowiadania, osnute na tle dziejów (Biblioteczka dla dzieci

i młodzieży, książeczka V). Złoczów, nakł. i druk. O Zukerkandla i syna, 1885, w 16ce, str. 52. Opr. 20 cnt.

Treść: 1. Wnuk króla-grzesznika; 2. Korona za druha; 3. Obchód Konika w Krakowie; 4. Św. Jacek z pirogami; 5. Król chłopków; 6. Obraz mistrza Jana Matejki; 7. Krakowski dzwon Zygmunt; 8. Śmierć zdrajcy ojczyzny.

PRAWDZIC Maryan. Jak uprawiać ziemię, siać i sprzątać z pola, dla pożytku małych gospodarstw napisał..... pod kierunkiem Kazimierza Promyka. Warszawa, wydawnictwo Księgarni krajowéj, K. Prószyński, druk. M. Ziemkiewicza, 1885, w 8ce, str. 121 i II, z rycinami w texcie. 20 kop.

Przegląd pedagogiczny, czasopismo poświęcone sprawom wychowania szkolnego i domowego pod redakcyą E. Babińskiego, zeszyt 13 i 14 z 1 i 15 lipca 1885. Warszawa, druk. Kowalewskiego, w 8ce, str. 397 — 432 i 433 — 464.

Treść: Wykształcenie prawdomówności, przez H. Wernica (13); August Jeske i jego podręczniki, przez S. W. (c. d., 13 i 14); Przykład lekcyi fizyki w szkole żeńskiéj; O spadku ciał, przez S. Kramsztyka (13); Osada rolna w Studzieńcu, przez W. Górskiego (13); Kształcąc młodzież żeńską, nie lekceważmy praw higienicznych, przez St. Beržańskiego (14); Wystawa rolniczo-przemysłowa w Warszawie, przez W. Górskiego (14); Korespondencye: Listy T. T. Jeża o edukacyi w Szwajcaryi i Listy z Krakowa, przez J. S. (13, 14); Krytyka i bibliografia; Rozmaitości; Dodatek: Zadania na ułamki S. Dicksteina (c. d.).

— polski, pod redakcyą dra J. Mycielskiego, zeszyt z lipca 1885. Kraków, druk. Czasu, w 8ce, str. 221.

Treść: Pisarze polityczni z epoki sejmu czteroletniego, ks. Hugo Kołłątaj, przez ks. Kalinkę (str. 1—32); Stanisław Koźmian, 1811/85, przez N. (str. 33—69); Studya nad pozytywizmem, II. Emil Littré i jego szkoła, przez dra St. Pawlickiego (dok., str. 70—110); O dawnéj i nowéj Radzie państwa, z powodu wyborów, przez Józ. Kleczyńskiego (str. 111—153); W sprawach szkolnych, przez M. Straszewskiego (str. 154—165); Kronika literacka; Przegląd polityczny, przez E. M.

— powszechny, pod redakcyą ks. M. Morawskiego T. J., zeszyt z lipca 1885. Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., w 8ce większéj, str. 178.

Treść: O tłómaczeniu Pisma św. na język słowiański przez św. Cyryla i Metodego, przez Antoniego Kalinę (str. 1 — 14); Darwinizm wobec rozumu i nauki, przez ks. Wł. Zaborskiego T. J. (dok., str. 15—41); Marchia brandenburska za Askańczyków zarodkiem monarchii pruskiéj, przez L. Żychlińskiego (dok., str. 42 — 62); Le Play i jego szkoła, przez A. Breze (dok., str. 63—73); Przed 800 laty, przez ks. St. Załęskiego T. J. (str. 74 — 91); Pamiętniki prefekta policyi, przez X. (str. 92 — 112); Przegląd piśmiennictwa: 1. i 2. J. Wolffa Pacowie i Senatorowie, przez A. H. Kirkora, 3. Przegląd pism peryodycznych, przez M. S.; Bibliografia; Sprawozdanie z ruchu religijnego, społecznego i naukowego.

Przewodnik naukowy i literacki, pod redakcyą A. Krechowieckiego, zeszyt z lipca 1885. Lwów, druk. Wł. Łozińskiego, w 8ce, str. 577—672.

Treść: Z teki politycznéj Puław, przez L. Dębickiego (dok., str. 577 — 590); Zapisy Karmelitanek Bosych we Lwowie, przez dra Iz. Szaraniewicza (dok., str. 591 — 604); Dwukrotny proces Galileusza, przez dra A. Wołyńskiego (c. d., str. 605 — 613); Wyniesienie na tron Stanisława Augusta podług źródeł francuskich, przez G. Meinerta (c. d., str. 614—622); Ludwik Nabielak, przez Wł. Zawadzkiego (c. d., str. 623 — 630); Fr. Grillparzer, przez dra A. Zippera (c. d., str. 631 — 639); Udział Polaków w uprawie prawa międzynarodowego, przez dra Fr. Kasparka (c. d., str. 640 — 653); Z domowego archiwum, przez Alex. Wybranowskiego (str. 654 — 660); Kronika literacka: 1. Ad. St. Krasińskiego Słownik synominów, 2. Zapiski bibliograficzne.

PUSZKIN S. Kapitanskaja doczka, izdanije K. O. Łużynskaho (Bibliotieka russkich pisatielej, wypusk 7). Lwów, typogr. stawropig. Instytuta, 1885, w 8ce, str. 8 i 4. 30 cnt.

RADECKI Ernst von. Beitrag zur schärferen Begriffsbestimmnug der Manie, Inauguraldissert. Dorpat, Karow, 1885, w 8ce, str. 104. 2 marki.

REWIEŃSKI Stanisław. Krowy i nabiał, napisał ..... zredagował Kazimierz Promyk. Warszawa, wydawnictwo Księgarni krajowéj, K. Prószyński,

druk. Wł. Szulca i Sp., 1885, w 8ce, str. 31. 5 kop.

Rocznik zarządu Akademii umiejętności, rok 1884. Kraków, nakł. Akademii, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce małéj, str. 1 nl. i 169.

Na str. 102 — 144: Słowo i natchnienie w rzymskiéj poezyi, przez Kazim. Morawskiego.

ROGOSZ Józef. Dla idei, powieść z niedalekiéj przeszłości w dwóch tomach, tom I i II. Lwów, nakł. Seyfartha i Czajkowskiego, I związkowa druk., 1885, w 8ce małéj, str. 262 i 322. 2 złr. 80 cnt.

ROSNER Jan dr. Poród powikłany torbielem wielokomorowym jajnika, przez .... asystenta kliniki (Z kliniki położniczo-ginekologicznéj prof. Madurowicza w Krakowie. — Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 12.

ROTTER Jan prof. Nieco o ustroju szkół średnich (Odbitka z Reformy). Kraków, nakł. autora, druk. związkowa, 1885, w 8ce małéj, str. 16. 10 cnt.

Rozdanie nagród dnia 28 czerwca 1885 w zakładzie naukowym zakonnic Najśw. Serca Jezusowego we Lwowie, cześć i chwała Bogu samemu. Lwów, nakł. zakonnic, druk. Wł. Łozińskiego, 1885, w 8ce, str. 16.

RUDNICKI Maryan. Kantata ku uczczeniu jubileuszu 50letniéj pracy w zawodzie drukarskim Adama Grynfelda. Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 4ce, str. nl. 8.

RZĄŻEWSKI Adam. Złoty wiek literatury Dobrownika (Odbitka z tomu V Pamiętnika Wydziałów filolog. i filoz. histor. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 4ce większéj, str. 55.

Sbornyk łyteraturnyj, izdawajemyj hałycko-ruskoju Matyceju, pod redakcieju B. Didyckoho, wypusk I. Lwiw, typogr. Instytuta stawropig, 1885, w 8ce, str. 72.

SCHROLLER Fr. dr. Schlesien, Land und Leute, eine Schilderung des Schlesierlandes, illustriert von Th. Blätterbauer, I Band 1 Lieferung. Glogau, Flemming, 1885, w 8ce, str. 1 — 32, z tabl. litogr. i rycinami w texcie. 80 fenig.

SKARGA Piotr ks. S. J. O jedności kościoła bożego pod jednym pasterzem i o greckiém i ruskiém od téj jedności odstąpieniu, wydanie piąte, oraz Synod brzeski i obrona synodu brzeskiego przez tegoż autora, wyd. czwarte. Kraków, nakł. ks. L. Bobra, druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. XVI, 292 i XVI. 2 złr.

Po przedmowie podpisany ks. St. Załęski T. J.

SMOLEŃSKI Władysław. Kuźnica Kołłątajowska, studyum historyczne. Kraków, G. Gebethner i Sp., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. 202. 1 złr. 70 cnt.

SOKOŁOWSKI August dr. prof. Archiwum domu Radziwiłłów: Listy ks. M. K. Radziwiłła-Sierotki, Jana Zamojskiego, Lwa Sapiehy (Scriptores rerum polonicarum, VIII). Kraków, nakł. ks. Antoniego Radziwiłła, ordynata nieświeskiego, kleckiego i dawidgrodeckiego, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. XXIV, 295 i 1 nl., z 3 portretami.

SPENCER Herbert. O wychowaniu umysłowém, moralném i fizyczném, przełożył Michał Siemiradzki, wyd. trzecie. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. St. Niemiery, 1884, w 8ce małéj, str. 271. 1 rubel 20 kop.

Sprawozdanie dyrekcyi c. k. gimnazyum w Jaśle za rok szkolny 1885. Jasło, nakł. funduszu szkolnego, czcionkami L. D. Stoegera, 1885, w 8ce, str. 59.

Treść: O rachunku procentowym, przez Józefa Balona (str. 3 — 29); Wiadomości szkolne.

— dyrektora c. k. lwowskiego gimnazyum im. Franciszka Józefa za rok szkolny 1885. Lwów, nakł. funduszu naukowego, I związkowa druk., 1885, w 8ce, str. 95 i 1 nl.

Treść: Herder jako pedagog, przez dra Alberta Zippera (str. 3 — 50); Część urzędowa, przez dyrektora, dra Z. Samolewicza.

— dyrektora c. k. wyższego gimnazyum w Rzeszowie za rok szkolny 1884/5. Rzeszów, nakł. c. k. gimnazyum, druk. J. A. Pelara (H. Czerny), 1885, w 8ce większéj, str. 74.

Treść: Zriny, tragedya w 5 aktach Teodora Körnera, przekład miarowy dwóch pierwszych aktów przez prof. Franciszka Nowickiego (str. 3 — 42); Część urzędowa, przez dyrektora, Wal. Kozioła.

— dyrekcyi c. k. gimnazyum w Tarnowie za rok szkolny 1885. Tarnów, nakł. funduszu szkolnego, druk. J. Styrny, 1885, w 4ce, str. 57 i 1 nl.

Treść: Charakter walki Grzegorza VII z Henrykiem IV i znaczenie jéj powszechnodziejowe, przez Tomasza Glińskiego (str. 3 — 29); Kronika i statystyka za r. 1885, przez dyrektora Br. Trzaskowskiego.

— Komisyi fizyograficznéj Akademii umiejętności, obejmujące pogląd na czynności dokonane w ciągu r. 1884, oraz materyały do fizyografii krajowéj, tom XIX. Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. V, 22, 300 i 223, z 5 tablicami litogr.

— zarządu bractwa akademickiego Filaretów w Krakowie z czynności w r. 1884/5. Kraków, nakł. Filaretów, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. 14.

— z czynności galicyjskiego zakładu głuchoniemych we Lwowie za rok szkolny 1884/85, rozdane na popisie dorocznym w lipcu 1885. Lwów, nakł. Zarządu, I związkowa druk., 1885, w 8ce, str. 18.

— z posiedzeń Rady nadzorczéj Towarzystwa wzajemnéj pomocy oficyalistów prywatnych we Lwowie, odbytych w marcu r. 1885. Lwów, druk. Gazety nar., 1885, w 8ce, str. 25 i 10 nl.

Stimmen, Polnische: I. Ausrotten? Aus Anlass der in der Gegenwart 1885 Nr. 1, 2 und 6 veröffentlichten Aufsätze von E. v. Hartmann. Zürich, J. Schabelitz, 1886, w 8ce, str. 35.

Treść: I. Der Rückgang des Deutschthums, von K. v. Jarochowski; II. Ausrotten, von Dr. A. Świętochowski; III. von Hartmann und die Nationalitätenfrage, von P. Marian Morawski S. J.; IV. Aus der Wochenschrift Kraj; V. Aus der Wochenschrift Prawda, von Dr. J. Karłowicz; VI. Aus der Wochenschrift Tygodnik ilustrowany, von St. M. Rz.; VII. Aus der Wochenschrift Kłosy.

SZECHOWYCZ S. H. Nauka i pracia doroha do szczastia (Izdanie Obszczestwa im. Kaczkowskoho za misiać april 1885). Lwów, typogr. Instytuta stawropig., 1885, w 8ce małéj, str. 62 i 2 nl. 10 cnt.

— I. Rozhowoy i twererosty, II. Postojanstwo w protywnostiach, opowidanie. Lwiw, izdanie Obszczestwa im. Kaczkowskoho, typogr. stawropig. Instytuta, 1885, w 8ce małéj, str. 48.

SZUMLAŃSKA Paulina. Skrzętna gospodyni, przepisy przyrządzania różnych potraw tanio i smacznie, na podstawie długoletniego doświadczenia ułożone, wydanie drugie. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. J. Bergera, 1885, w 8ce małéj, str. LV, III, 342 i IX. Opr. 1 rubel.

TARNOWSKI Stanisław. Szujskiego lata szkolne (Odbitka z Przeglądu polskiego). Kraków, druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 99.

TAYLOR Jerzy. Klytia, powieść historyczna z XVI stulecia, przekład E. H., tom I—III. Warszawa, wydawnictwo i druk. Przeglądu tygodniowego, 1885, w 8ce małéj, str. 162, 147 i 156. 1 rubel 80 kop.

TROJANOWSKI Jan ks. Treść nauk katechizmowych dzieciom przystępującym do pierwszéj komunii św., przez ..... dawniéj proboszcza w Witowie, obecnie w Zagórowie. Warszawa, druk. Fr. Czerwińskiego, 1885, w 32ce, str. 72. 6 kop.

TUCZYŃSKI Fr. Xaw. Dziedzic na pustkowiu, powieść. Poznań, nakł. K. Heumanna, J. K. Żupański, 1885, w 8ce, str. 1 nl. i 411. 2 marki.

U. ks. Nabożeństwo poświęcone czci Najsłodszego serca Pana Jezusa, za-

wierające rozmyślania na każdy dzień miesiąca, modlitwy przy mszy św., nieszpory, godzinki, koronki, litanie i pieśni, zebrał i ułożył ks. U. Warszawa, druk. Fr. Czerwińskiego, 1885, w 16ce, str. 384. 60 kop.

WACHTEL Antoni dr. Kilka uwag o jodoformie (Z zakładu farmakologicznego prof. dra Łazarskiego w Krakowie. — Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 13.

WALEWSKI Stanisław hr. Wykopalisko denarów piastowskich na Szląsku (Odbitka z Zapisków numizmatycznych). Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 4ce, str. 7.

WILCZYŃSKI Roman ks. Droga krzyżowa do użytku parafialnego, przez proboszcza z Pawłowic archidyecezyi warszawskiéj, obejmująca opowiadanie szczegółowe męki Pana naszego Jezusa Chrystusa, objaśnienia do każdéj z czternastu stacyj z rozmyślaniami i modlitwami, ułożonymi w myśl postanowień kongregacyi obrzędów w Rzymie, oraz gorzkie żale według textu używanego i dozwolonego w Polsce przez władzę duchowną. Kraków, 1885, Paryż, nakł. i druk. A. Zabiechowéj, w 8ce większéj, str. 1 nl. i 51.

WINDAKIEWICZ St. Nieznane szczegóły o rodzinie Kochanowskich, zebrane z akt ziemskich radomskich i konsystorskich krakowskich (Odbitka z tomu I Prac filologicznych). Warszawa, druk. br. Jeżyńskich, 1885, w 8ce, str. 25.

WOŁOWSKI Michał. Cyganiątko, powieść. Warszawa, nakł. T. Paprockiego i Sp., druk. E. Skiwskiego, 1885, w 16ce, str. 233. 1 rubel.

WOLYNIAK. Spis szkół w grodzieńskiéj gubernii na początku XIX w. Poznań, druk. Kuryera poznańskiego, 1885, w 8ce, str. 32. 1 marka.

Wort, Ein, an die Ungarn unter der Adresse des Pester Lloyd (gedruckt als Manuscript). Wien, Verlag der Redaction des Przeglond (lwowski), Druck von A. Keiss, 1885, w 8ce, str. 12.

WRÓBLEWSKI S. von. Über den Gebrauch des siedenden Sauerstoffs, Stickstoffs, Kohlenoxyds, sowie der atmosphärischer Luft als Kältemittel. Annalen der Physik und Chemie, Neue Folge, XXV 3, Leipzig, 1885, w 8ce, str. 371 — 407.

WYSOCKI Wł. Laszka, wydanie drugie. Kijów, nakł. B. Koreywy, druk. ludowa we Lwowie, 1885, w 32ce, str. 135. 30 kop.

ZAPOLSKA Gabryela Śnieżko. Akwarele. Warszawa, nakł. T. Paprockiego i Sp., druk. E. Skiwskiego, 1885, w 8ce małéj, str. 285 i 1 nl. 1 rubel 20 kop.

On; Pierwszy pocałunek; Nakoniec sami; Łza; Za jednę gwiazdę; Kocham cię; Moja mała; Jeden dzień z życia róży; Bukiet kamelii; Gdybyś odżyła; Małaszka.

Zebranie ogólne członków komitetu Towarzystwa rolniczego krakowskiego i delegowanych Towarzystw rolniczych okręgowych dnia 10 i 11 marca 1884. Kraków, nakł. Tow., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. 28.

— Toż, dnia 12 i 13 marca 1885. Tamże, 1885, w 8ce, str. 32.

ZIELCZAK Józef. Co robić, gdy kto zachoruje. Warszawa, nakł. autora, K. Prószyński, druk. br. Jeżyńskich, 1885, w 8ce, str. 32, z 2 obrazkami. 5 kop. = 10 grp.

ZIELIŃSKI Ludwik Karmelita. Książeczka do nabożeństwa dla młodzieży szkół ludowych, zebrał i napisał ks. L. Z. K. Lwów, nakł. druk. ludowéj, (1885), w 16ce, str. 111 i 1 nl.

ZIPPER Fr. J. Albert dr. Herder jako pedagog (Odbitka z Programu szkolnego). Lwów, J. L. Pordes, I związkowa druk., 1885, w 8ce, str. 49 i 1 nl. 60 cnt.

Żywot św. Anny, patronki matek chrześciańskich. Warszawa, druk. St. Niemiery, 1885, w 16ce, str. 15. $2^1/_2$ kop.

KRONIKA.

= **Przeszłość** Towarzystwa polskiego bratniéj pomocy i Czytelni polskiéj w Czerniowcach, przez Wal. Ćwika. Czerniowce, 1885, w 8ce małéj, str. 67.

Treściwie zebrana historya obywatelskiéj działalności istniejącego od lat kilkunastu na dalekich kresach zasłużonego Tow., które dla potrzeby i na pożytek „20·000 inteligencyi polskiéj", rozrzuconéj po rusko-rumuńskiéj Bukowinie, od pierwszego zawiązku swego w stolicy „krainy buków" wzorowo urządzoną utrzymuje czytelnię i bibliotekę. Błogie w skuteczne następstwa początki jego sięgają r. 1869, główne zaś uznanie za jego założenie i odpowiednią organizacyą należy się poważnemu gronu dbałych o rozbudzenie „umysłowego życia" wśród kresowéj braci zacnych obywateli, między którymi, jak we wszystkiém, niepoślednią odegrał rolę „patryarcha bukowińskich Polaków, Alex. Morgenbesser". Jakoż od dłuższego czasu Tow. i jego czytelnia wzrastają już „żwawo, cieszą się normalnym rozwojem, i konsekwentnie i roztropnie dążą utartymi tory", do czego nie mało się przyczyniają „kresowe Bukowiny Polki", które w „poczuciu obowiązków wobec społeczeństwa, przy boku ojców, mężów i braci, nadobne i przyjemne z pożytecznėm łączyć" umieją. Obecnie więc zajmuje się Sz. zarząd Tow. „na pierwszym planie zrealizowaniem upragnionéj od dawna myśli wzniesienia a względnie zakupna własnéj strzechy, wychodząc słusznie z zasady, iż brak własnego poddasza tamuje pod pewnym względem rozrost Tow.". — Miłe to bardzo i pocieszające nie tylko dla kresowych kończyn wiadomości, a za ich zebranie w systematyczną całość piękną nie tylko z naszéj strony, jak się spodziewamy, przypadnie serdeczne uznanie i wyraz publicznéj wdzięczności Sz. autorowi wydanéj przed rokiem w Czerniowcach monografii p. t. „Bukowina".

= **Catalog No 89** des antiquarischen Bücherlagers von J. Jolowiz, Buchhandlung und Antiquariat in Posen. Posen, 1885, w 8ce, str. 58.

Z zakresu literatury niemieckiéj dzieł i broszur 1946.

= **Lager-Catalog 59** von L. Schleiermacher, Verlagshandlung und Antiquariat in Berlin und Potsdam. Potsdam, 1885, w 8ce, str. 48.

Zawiera: „Geschichte und deren Hilfswissenschaften, Geographie". Na str. 33 — 40 i 43: „Provinzen von Preussen: 1. Ost- und Westpreussen, 2. Brandenburg, 3. Pommern, 4. Schlesien und Lausitz, 10. Posen", dzieł i broszur 182.

= **Archiwa** miast i miasteczek galicyjskich, dzięki rozpostartéj nad nimi przez Wydział krajowy opieki starannéj, zaczynają sobie pomału przypominać exystencyą swoję i do jakiego takiego sposobić się ładu. Oto niektóre dane z przedłożonych przez kilka gmin Wydziałowi kraj. „Sprawozdań", które życzliwa ręka, (ob. „Przewodnik bibliogr.", VII 145), dla wiadomości Sz. czytelników pisemka naszego łaskawie nadesłać nam raczyła: „I. Archiwum miejskie w Glinianach powiatu przemyślańskiego posiada 21 przywilejów i dokumentów z lat 1524/1793; II. Ar. w Jaworowie 15 przywilejów z lat 1512/1754 i 38 dokumentów nowszych; III. Ar. w Jordanowie 5 przywilejów z lat 1576/1738 i pięć ksiąg Protokołów urzędu ławniczego, od r. 1601 począwszy; IV. Myślenice 7 przywilejów z r. 1548/1767; V. Tarnobrzeg 1 przywiléj z r. 1681 i oryginalny akt datowany z Dzikowa 18 maja 1779, w którym Jan Amor Tarnowski zezwala na utworzenie w Dzikowie bractw różnych cechów; VI. Radomyśl posiada 2 przywileje, Augusta III i Stanisława Augusta; VII. Baranów jako gmina niema żadnych dokumentów starych, tylko tamtejsze bractwo cechu sukienników jest w posiadaniu 3 nadań z r. 1632/1678; VIII. Dolina ma 4 przywileje z lat 1597/1766 i w 3 księgach Wyroki ławników z r. 1756/1771; IX. Bolechów posiada Księgi radzieckie z XVII i XVIII w. w kilku woluminach; X. Jarosław przywiléj Anny z Sternbergów Ostrowskiéj z r. 1630 i 3 nowsze dokumenty z lat 1781/1839".

= **Bezimienny** z Prus dalekich, którego drogiéj dla nas pamięci i względom także nadal polecić się ośmielamy, donosi nam łaskawie: „W posiadaniu ks. proboszcza w Byszewie jest Kronika tego starożytnego klasztoru, jako téż jego kościołów filialnych, poczynająca się od Lecha, nader cenna, którą już różne osoby, chociaż bezskutecznie, nabyć pragnęły; także Kronika istnieje także klasztoru koronowskiego".

= **Ćwiczenia niemieckie** prof. dra Molina, bardzo przychylnie przez poważną krytykę naukową ocenione, którym na tém miejscu niedawno (ob. str. 98 i 99) dłuższą nieco poświęciliśmy wzmiankę, prawdopodobnie już z przyszłym rokiem szkolnym w powszechniejsze w średnich szkołach naszych

wejdą używanie. Wiele bowiem dyrekcyj gimnazyalnych i szkół realnych — jak się z przyjemnością dowiadujemy — wniosło do kraj. Rady szkolnéj umotywowane przedstawienie, z prośbą o zastąpienie nimi używanych dotąd w szkołach naszych, niestety z wielką szkodą i sprawy języka niemieckiego i uczącéj się młodzieży, tandyciarskich wyrobów Schobera i Rebena.

= **Czytelnia** publiczna w Żytomierzu — jak zapewniają pisma warszawskie — posiada obecnie 4·887 dzieł w przeszło 12·000 tomach i 49 exemplarzy czasopism; w ostatnim roku korzystało z jéj zbiorów około 11·000 osób.

= **Drukarnia** niemiecka w Łodzi, istniejąca w tém mieście pod firmą tamtejszéj „Lodzer Zeitung", spłonęła 13 czerwca do szczętu.

= **Drukarnię** w połączeniu z księgarnią nakładową otworzył z dniem 1. lipca w Chełmnie n./W. Walenty Fiałek z Prus zachodnich, po kilkoletnim pobycie w typografii im. Kraszewskiego (dra W. Łebińskiego) poznańskiéj fachowo wykształcony drukarz, który już dotąd — o ile nam wiadomo — pod nazwiskiem innéj firmy kilka dziełek własnym ogłosił nakładem. Uzdolnienie należyte, zamiłowanie w obranym zawodzie i wypróbowana w gronie bliskich i znajomych rzetelna gorliwość obywatelska nowego przedsiębiorcy piękną mu wróżą przyszłość w starożytném mieście, w którém dawniéj była już raz drukarnia polska i w którém do niedawna jeszcze niemałego znaczenia dla stron okolicznych wychodził „Nadwiślanin" i „Przyjaciel ludu". Serdeczne też dla tych powodów pozwalamy sobie przesłać mu życzenia jak najświetniejszego rozwoju, razem ze staropolskiém: Szczęść Boże uczciwéj dla dobra społeczeństwa pracy obywatelskiéj!

= **Jubileusz** 50letni wzorowéj i wytrwałéj pracy w zawodzie drukarskim obchodził w Krakowie 28 czerwca sędziwy lecz zawsze jeszcze krzepki i pełen ducha towarzysz, Adam Grynfeld, zajęty obecnie w drukarni Wł. L. Anczyca i Sp. Razem z rodziną w tak uroczystéj dla siebie chwili uczczony przez kolegów i licznych przyjaciół składkowym objadem, przemowami i śpiewami, przyjmował Czcigodny jubilat w ozdobionéj godłem drukarskim i kwiatami sali gorące zewsząd życzenia, do których i redakcya pisemka naszego serdeczne: Ad multos annos przyłącza. Towarzysz i kolega sędziwego starca, M. Rudnicki, na pamiątkę tak pięknego dnia ułożył nawet osobną a bardzo ozdobnie wydrukowaną „Kantatę", odśpiewaną w czasie uroczystości, z któréj końcową zwrotkę w tém miejscu powtórzyć sobie pozwalamy:

Żyj więc jubilacie!
Mijaj drogi burz;
Żyj nam drogi bracie
Pośród szczęścia róż.
Pomnij, że za lata pracy,
Wdzięczni ci Krakowiacy;
W szczęściu długo śnij,
Drugie tyle żyj!

= **Księgarnia** J. M. Himmelblaua w Krakowie za wydawnictwo t. z. „dosłownych przekładów" prawie wszystkich autorów klasycznych, czytywanych w gimnazyach naszych, (ob. „Przewodnik bibliogr." z b. r., str. 35), ponownéj niestety ze strony kompetentnéj doznała odprawy. „Tłómaczenia te dosłowne — powiada o nich lwowskie „Muzeum" z lipca i sierpnia, str. 446 — nie mają sensu i są najlepszym środkiem do zagwożdżenia uczniom głowy, są podporą lenistwa, zabójstwem myśli, dźwignią niedołęstwa i szkołą obłudy".

= **Niwa warszawska** w zeszycie z 15 czerwca, w szkicu p. n. „Skromni pracownicy" (str. 881—891), wdzięczném piórem dra Antoniego J. skreślony zamieściła żywot „bibliografa" Jana Gwalberta Styczyńskiego, zmarłego w r. 1845 nauczyciela wymowy i języków łacińskiego i polskiego w b. gimnazyach w Winnicy, Klewaniu, Żytomierzu i Kamieńcu podolskim. Nie roszcząc sobie prawa do szczególniejszych zasług, stanął nauczyciel winnicki w „szeregu jako podkomendny bibliografa warszawskiego" i po części z biblioteki gimnazyalnéj, po części ze skromnych prywatnych księgozbiorów Szczeniowskiego i Grocholskiego, a przedewszystkiém brygadyera Łaźnińskiego, potrafił znaleść „sporo tytułów, nieobjętych bibliograficznym katalogiem Bentkowskiego", które w latach 1818 — 1822 w „Dzienniku wileńskim", w szeregu artykułów jako dodatek „Do historyi literatury polskiéj" drukiem ogłosił.

= **Przy sposobności** — podczas dogoworów komisarzy polskich z rosyjskimi w Andruszowie latem r. 1666 — „przy sposobności wnieśli panowie nasi o drzewo krzyża św., zabrane w Lublinie, o wolne przejście księżom do Chin dla nawracania tamże pogan, i upominali się o bibliotekę, wywiezioną z Polski podczas inwazyi tureckiéj za poprzedniego cesarza niemieckiego, a daną do przechowania do Moskwy. Zapytywali, gdzie ona téż teraz się znajduje? czy nie mają regestrów ksiąg? bo tego życzy sobie ojciec św. Komisarze odpowiedzieli, że księgi te rozszarpali Polacy w czasie, kiedy Struś stał załogą w Moskwie, 1612; zostało się ich wprawdzie

niewiele, ale książę Włodzimierz (Iwan?) oddał je pewnemu Maxymowiczowi (Maxymowi Grekowi?), aby je przejrzał, dobrawszy sobie umiejętnych greckiego i słowiańskiego języka, i że potém zaginęły". Ciekawą tę wiadomość o starożytnéj bibliotece polskiéj, złożonéj z ksiąg greckich i słowiańskich, przytacza w „Niwie" warszawskiéj z 15 czerwca (str. 912) A. Darowski, w dalszym ciągu pracy p. t. „Trzydzieści lat traktatów pokojowych, 1656 — 1686". Sz. autor „szkicu historycznego, skreślonego na podstawie współczesnego pamiętnika", dodaje przy niéj jeszcze od siebie: „Nie wiémy, o jakiéj bibliotece tu mowa, domyślamy się tylko, że musiała to być biblioteka klasztorna, może jezuicka, wysłana za Dymitrem Samozwańcem i Maryną Mniszkówną do Moskwy r. 1606".

= **Rękopis**, zawierający „w kilku foliałach ciekawe kroniki historyczne z pierwszéj połowy XVII w.", znaleziono niedawno przypadkiem „na strychu domu hr. P. w Warszawie".

= **Towarzystwo literacko - słowiańskie** w Wrocławiu rozesłało następującą odezwę: „Sz. dobrodziejom i b. członkom Tow. literacko-słowiańskiego przy Uniwersytecie wrocławskim, jako téż szerszéj publiczności polskiéj przypominamy, iż Tow. nasze obchodzić będzie latem roku przyszłego 50 letni jubileusz istnienia swego. Długoletnie działanie i zasługi Tow., położone około wykształcenia i skupienia polskiéj młodzieży akademickiéj w Wrocławiu na polu nauki i poznania rzeczy swojskich wymagają, byśmy uroczystość tę godnie i zgodnie z zadaniem i tendencyą Tow. święcili. Tą myślą powodowani, zamierzamy wydać książkę jubileuszową, obejmującą kilka rozpraw członków i historyą Tow., t. j. pamiętnik z r. 1869 i kontynuacyą. Ponieważ atoli rzecz ta wymaga czasu i nakładu, udajemy się już teraz do Sz. dobrodziei i b. członków z prośbą o radę i pomoc. Prezes Hipolit Nowicki, stud. filoz., Waldchen 4; sekretarz Józef Rudzki, stud. med., Rosenthalerstr. 17".

= **Zjazd archeologów**, połączony z wystawą archeologiczną i etnograficzną, odbędzie się stanowczo we Lwowie w dniach 9, 10 i 11 września b. r. Przedmioty na wystawę przeznaczone, przesłać należy najpóźniéj do 20 sierpnia pod adresem: „Komitet wystawy archeologicznéj i etnograficznéj we Lwowie, na ręce radcy magistratu K. Widmana".

= **Zabronione w Austryi**: Dr. Wojciech Kętrzyński, Aus dem Liederbuch eines Germanisirten 1854/1862, als Manuskript gedruckt. Königsberg in Preussen, Verlag des Verfassers, Lemberg, Buchdruckerei von E. Winiarz, 1885. — 6oje i 7oje 1885 goda w Wilnie Prazdnik tysiaczeletija sodnia konczyny proswititiela Słowian sw. Miefodia 885/1885 g., ottisk iz Litowskich eparch. wiedomostiej. Wilna, 1885. — Budiłowicz A. S., Riecz o słowianskich prawouczytielach Kirilli i Miefodii, proznesennaja na jubilejnom aktie impieratorskago warszawskago Uniwiersitieta 6 aprila 1885 g. Warszawa, 1885. — Wyjaśnienie sprawy ruskiéj, przez Antoniego Dąbczańskiego, radcę b. sądu szlacheckiego lwowskiego. Lwów, druk. Pillera i Sp., 1885.— Budiłowicz A. S., Niskolko mislej o grekosławianskom charaktieri dijatielnosti sw. Kirilla i Miefodija. Warszawa, 1885. — Do magistratu miasta Warszawy, pismo ulotne z podpisem Korobow. Genewa, 1885.— Prawda ob nnii k' prawosławnym chrystijanom Iw. Małyszewskago, izdanije 4. Warszawa, 1880. — Kilka słów wschodnio-katolickiego do rzymsko-katolickiego kościoła, przekład z rosyjskiego. Petersburg, 1882.

= **Zmarli**: Hieronim Feldmanowski, bibliotekarz i konserwator zbiorów Towarzystwa przyjaciół nauk poznańskiego, † w Poznaniu 9 lipca w 62 roku życia. Ignacy Stelcel, zarządca drukarni Uniwersytetu Jagiellońskiego, † w Krakowie 21 lipca w 53 roku życia. Cześć ich pamięci!

Kuryerek z najświeższymi nowościami.

W ostatniéj chwili donoszą jeszcze o wyjściu świeżo z pod prasy: DYGASIŃSKI Ad. Auf dem Edelhofe. Leipzig, Reclam jun. 20 fenig. — MICKIEWICZ Ad. Dzieła, III. Lwów, Gubrynowicz i Schmidt. — RIBOT. Choroby osobowości. Warszawa, A. W. Gruszecki. 60 kop. — Sprawozdanie IVgo gimnazyum we Lwowie. Lwów. — Sprawozdanie szkoły realnéj w Tarnopolu. Tarnopol. — Sprawozdanie gimnazyum w Złoczowie. Złoczów. — ZIELIŃSKI Th. Die Märchenkomödie in Athen. Petersburg. — GELLESZUN. Adressbuch der Stadt Gumbinnen. Gumbinnen, Sterzel. 2 marki. — Sprawozdanie gimnazyum w Wadowicach. Lwów. — WAJGEL L. Pogląd na rzeźbę Czarnohory. Kraków.

OGŁOSZENIA.

CZASOPISMO Towarzystwa aptékarskiego, organ tegoż Towarzystwa i gremium aptékarzy Galicyi wschodniéj, wychodzi już rok 13 we Lwowie 1 i 15 każdego miesiąca jak najregularniéj, w objętości 1 — $1^1/_2$ arkusza druku, przyjmując wszelkie ogłoszenia po cenach nader umiarkowanych.

Przedpłata wynosi: dla członków Towarz. rocznie złr. 4·30, półrocznie złr. 2·20; dla niecziłonków w państwie rakuskiém rocznie złr. 6·30, półrocznie złr. 3·20; w Warszawie rocznie rbs. 4 kop. 50; w Król. polskiém i carstwie rosyjskiém rocznie rbs. 5 kop. 20; w Niemczech marek 12; w Belgii, Francyi i Szwajcaryi franków 15.

Redaktor części umiejętnéj: **Winc. Jabłonowski.** Wszelkie korespondencye uprasza się adresować wprost do redaktora: Lwów, ul. Ormiańska, 15.

Administracya we Lwowie w aptéce pod Nadzieją A. Mussila, Podzamcze. — W Warszawie główny skład u Gebethnera i Wolffa.

W administracyi są jeszcze do nabycia wyszłe roczniki „Czasopisma", od 5 począwszy, po 4 złr. 20 cnt. (2-?)

DZWONEK Trzeciego zakonu św. o. Franciszka Serafickiego, wychodzi w Krakowie w zeszytach miesięcznych od 1 lipca 1885, pod redakcyą o. Piusa Mianowskiego zakonu oo. Bernardynów.

Pismo to, poświęcone sprawie kościoła katolickiego, a w szczególności rozszerzaniu Trzeciego zakonu św. Franciszka, tak gorąco zaleconego osobną encykliką Jśw. Leona XIII, w r. 1882 wydaną, podaje w dalszym ciągu artykuły tych samych autorów, które rozpoczęte były w „Echu Trzeciego zakonu". (2-?)

Prenumerata roczna 48 cnt., z przesyłką 62 cnt., dla zagranicy 1 marka 44 fenig.

Pod redakcyą prof. R. Palmsteina wychodzi we Lwowie miesięcznik:

MUZEUM, czasopismo Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych.

Prenumerata wynosi: we Lwowie rocznie 5 złr., półrocznie 2 złr. 50 cnt., kwartalnie 1 złr. 25 cnt.; w Austryi z przesyłką pocztową rocznie 6 złr., półrocznie 3 złr., kwartalnie 1 złr. 50 cnt.; w Niemczech rocznie 10 marek, półrocznie 5 m., kwartalnie 2 m. 50 fenig.; w Królestwie polskiém rocznie 5 rs., półrocznie 2 rs. 50 kop., kwartalnie 1 rs. 50 kop. (5-?)

☛ Prenumerować można we wszystkich księgarniach krajowych i zagranicznych. Skład główny: we Lwowie w księgarni J. Milikowskiego (P. Starzyka), w Poznaniu u J. K. Żupańskiego, w Warszawie u Gebethnera i Wolffa.

☛ Członkowie Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych, którzy uiścili wkładki Statutem przepisane, otrzymują Muzeum bezpłatnie i franco.

PRZEGLĄD literacki i artystyczny, pismo poświęcone literaturze, sztuce i sprawom społecznym, wychodzi rok czwarty każdego 5go i 20go dnia miesiąca pod redakcyą K. Bartoszewicza w Krakowie, w objętości $1^1/_2$ arkusza druku, z dodatkiem rysunku lub autografu.

☛ Prenumerata: rocznie 6 złr., półrocznie 3 złr., kwartalnie 1 złr. 50 cnt., z przesyłką w Austryi rocznie 6 złr. 50 cnt., półrocznie 3 złr. 25 cnt., kwartalnie 1 złr. 63 cnt.; z przesyłką w Wielkopolsce rocznie 12 marek, półrocznie 6 m., kwartalnie 3 m.; w Warszawie rocznie 6 rs., półrocznie 3 rs., kwartalnie $1^1/_2$ rs., z przes. w Królestwie i na prowincyi rocznie 8 rs., półrocznie 4 rs., kwartalnie 2 rs.

Adres redakcyi i administracyi: (4-?)

K. Bartoszewicz w Krakowie, ul. Sławkowska w hotelu Saskim.

Księgarnia G. Gebethnera i Spółki w Krakowie

otrzymała na skład następujące dzieła:

CINCIAŁA Andrzéj. Przysłowia, przypowieści i ciekawsze zwroty językowe ludu polskiego na Szląsku w księstwie Cieszyńskiém. 40 cnt.
KOKUREWICZ Michał. O uprawie chmielu. 40 cnt.
KRASIŃSKI Zygmunt. Listy do Stanisława Małachowskiego (1839—1856). 1 złr. 80 cnt.
KRZYMUSKI E. Wykład prawa karnego, ze szczególném uwzględnieniem ustaw austryackich, tom I. 3 złr.
LELIWA Ludwik Piotr. Jan Sobieski i jego wiek, tom IV i ostatni, z mapą pochodu wojsk polskich pod Wiedeń. 2 złr. 40 cnt. Cena całego dzieła w 4ch tomach 8 złr. 40 cnt.
LIBROWICZ Zygmunt. Polacy w Syberyi. 2 złr.
ŁOŚ Adam. Przez sen i na jawie. 1 złr.
— Pogadanki krakowskie, 2 tomy. 2 złr.
— Medytacye. 1 złr.
ŁOŚ W. hr. Hrabia-starosta, studyum współczesne, 2 tomy. 4 złr.
— Wilma, studyum kobiety. 2 złr.
ŁOYKO Felix jako ekonomista, życiorys i treść 69 tomów jego rękopisów z dziedziny statystyki i dziejów krajowych. 75 cnt.
PAWLICKI St. ks. O początkach chrześciaństwa. 1 złr. 25 cnt.
PAWLIKOWSKI Mieczysław. Drugi tom, powieść. 1 złr. 50 cnt.
POLKOWSKI I. ks. Cześć śś. Cyryla i Metodego w Polsce, według ksiąg liturgicznych i legend od końca XIII wieku. 1 złr.
SKARGA Piotr. O jedności kościoła bożego pod jednym pasterzem i o greckiém i ruskiém od téj jedności odstąpieniu oraz Synod brzeski i obrona synodu brzeskiego. 2 złr.
SMOLEŃSKI Władysław. Kuźnica Kołłątajowska, studyum historyczne (Kanonik Jezierski, Trębicki, Dmochowski, Meier, Konopka, Dembowski). 1 złr. 70 cnt.
SUTOR A. Catalogus scriptorum et hisioricorum, qui de b. Isaia Bonero egerunt. 40 cnt.
— Vita et miracula b. Isaiae Boneri. 40 cnt.
WOLFF Józef. Pacowie, materyały historyczno-genealogiczne, z 4ma portretami. 4 złr.
— Senatorowie i dygnitarze Wielkiego księstwa litewskiego, 1386 — 1795. 4 złr. 20 cnt.
— Żyd ministrem króla Zygmunta Starego. 40 cnt.
ZAREWICZ Ludwik. Lanckorona, monografia historyczna, według źródeł archiwalnych, z 4ma ilustracyami i 2ma planami zamku. 1 złr.
ZIELIŃSKI Gustaw. Samobójca, poemat. 50 cnt.
ŻEBRAWSKI Teofil. Słownik wyrazów technicznych, tyczących się budownictwa. 2 złr. 50 cnt.
ŻMICHOWSKA Narcyza. Listy do rodziny i przyjaciół, 2 duże tomy. 5 złr.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny **dr. Władysław Wisłocki.**

Z drukarni Wł. L. Anczyca i Spółki, pod zarządem Jana Gadowskiego.

7

PRZEWODNIK BIBLIOGRAFICZNY

miesięcznik dla wydawców, księgarzy, antykwarzów, jako też czytających i kupujących książki.

Wychodzi w Krakowie 1go każdego miesiąca w objętości ½ — 1 ½ arkusza. Przedpłata wynosi: rocznie 1 złr., z przesyłką 1 złr. 24 cnt.; ½ rocznie 50 cnt., z przesyłką 62 cnt.; ¼ rocznie 28 cnt., z przesyłką 34 cnt.; miesięcznie 10 cnt., z przesyłką 12 cnt. — Opłata od Ogłoszeń za każdą 1/10 część strony 50 cnt., za całą stronicę czyli 61 wierszy petytowych 5 złr.

Prenumeratę w gotówce i wyraźnie pisane ogłoszenia przesyłać należy najdaléj do 20 każdego miesiąca albo do księgarni **G. Gebethnera i Sp.** *w Krakowie, albo wprost do redaktora Przewodnika bibliograficznego.*

VIII. **NOWOŚCI.** 9.

Kraków, 1 września 1885.

ADAMY H. Schlesien nach seinen physischen, topographischen und statistischen Verhältnissen, 6 vermehrte und verbesserte Auflage. Breslau, Trewendt, 1885, w 8ce, str. VI i 217, z mapą. 1 marka 60 fenig.

ALGERMISSEN Joh. Ludw. Kleine Hand-Atlanten für die Volksschulen des Deutschen Reiches, Nr. 31—33. Metz, Lang, 1885, w 4ce, karty chromolit. Po 50 fenig.

31. Reg.-Bez. Stettin; 32. Provinz Posen; 33. Reg.-Bez. Kösslin.

Associacion des anciens élèves de l'école polonaise: Bulletin littéraire et scientifique, no 26. Paris, imp. vve Za ieha, 1885, w 8ce, str. 32. 1 frank 25 centimów.

Treść: Victor Hugo et la Pologne, par V. G. (str. 1 — 9); Casimir Brodziński, résumé de la conférence de mme Duchińska, trad. par F. T. (str. 10 — 17); Revue des revues; Livres nouveaux; Nouvelles scientifiques et artistiques; Variétés.

Ateneum, pismo naukowe i literackie, pod redakcyą P. Chmielowskiego, zeszyt z sierpnia 1885 r. Warszawa, wydawca W. Spasowicz, druk. K. Kowalewskiego, w 8ce większéj, str. 193—384.

Treść: Dziurdziowie, powieść, przez E. Orzeszkową (c. d., str. 193—213); O drugorzędnych źródłach miłości, przez J. W. Dawida (str. 214 — 223); Dwie misye Fr. Ponińskiego do Piotra I, przez K. Jarochowskiego (dok., str. 224—274); Humor u ludu, przez E. S. (str. 275—284); Wykolejony, J. Vallès, przez Edw. Przewoskiego (str. 285—308); Położenie parlamentarne w Austryi przed wyborami i po wyborach, przez G Smólskiego (str. 309—334); Zarysy ruchu literackiego u Rusinów (c. d., str. 395—360); Przyczynek do krytyki statystyki współczesnéj (str. 361—376); Rozbiory i sprawozdania: 1. W. M. Dębickiego Postęp, przez W. Wścieklicę; Wrażenia literackie.

Biblioteka warszawska, pismo poświęcone naukom, sztukom i przemysłowi, pod redakcyą J. K. Plebańskiego, zeszyt z sierpnia 1885. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. J. Bergera, w 8ce, str. 161—320.

Treść: Gordon w Sudanie, 1884/5, przez Edm. S. Naganowskiego (str. 161 — 176); Obraz statystyczny szkół wyższych w Prusiech, przez Alex. Chudzińskiego (str. 177—197); Odsiecz Wiednia, przez L. Chrzanowskiego (c. d., str. 198 — 224); Pojęcie przyczynowości w Systemie logiki J. St. Milla, przez dra A. Raciborskiego (c. d., str. 225—240); O cholerze, przez dra Wł. Chodeckiego (str. 241—252); Hessy O'Grady, napisał Działosza (c. d., str. 253 — 265); Wystawa gospodarsko-przemysłowa w Warszawie w miesiącu czerwcu 1885 r., przez St. Rewieńskiego (str. 266—278); Kronika paryska; Przegląd piśmiennictwa: 1. C. G. Gordona The journals, 2. Zeissberga Quellen zur Geschichte der deutschen Kaiserpolitik Oesterreichs; Wiadomości bieżące; Nekrologie.

Bogiem a prawdą, powieść z ostatnich czasów, wydanie drugie przejrzane i poprawione przez autora. Kraków, nakł. autora, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 226 i 2 nl. 1 złr. 50 cnt.

BOGUSŁAWSKI W. Cud czyli Krakowiacy i górale, w trzech odsłonach (Biblioteka Mrówki, tom 217). Lwów, Księgarnia polska, druk. J. Czaińskiego w Gródku, (1885), w 16ce, str. 102. 20 cnt.

BYRON. Manfred, poema dramatyczne, przekład F. D. Morawskiego (Biblioteka Mrówki, tom 221). Lwów, Księgarnia polska, druk. J. Czaińskiego w Gródku, (1885), w 16ce, str. 75. 20 cnt.

CAPENDU Ernest. Mściciel zbrodni, powieść z czasów Ludwika XV, w trzech tomach, z francuskiego przełożył K. J. Arwin-Zieliński. Kraków, nakł. wydawnictwa Dziennika powieści, druk. Czasu, 1884/5, w 8ce, str. 264, 274 i 231. 2 złr. 50 cnt.

CHMIELOWSKI Piotr dr. Autorki polskie wieku XIX, studyum literackoobyczajowe, serya I. Warszawa, wydawnictwo Spółki nakładowéj, druk. K. Kowalewskiego, 1885, w 8ce, str. 541 i 1 nl., z 6 portretami. 2 ruble 50 kop.

Słowo wstępne; Marya ks. Wirtemberska; Klementyna Hofmanowa; Elżbieta Jaraczewska; Entuzyastki; Narcyza Żmichowska; Julia Wojkowska; Eleonora Ziemięcka; Ewa Felińska.

CHOJECKI Edmund. Życie i sen (Odbitka z Tygodnika ilustrowanego). Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. br. Jeżyńskich, 1885, w 8ce małéj, str. 378. 1 rubel 50 kop.

— Toż, w oryginale francuskim: Le trésor du Guèbre. Paris, libr. C. Levy, 1885, w 18ce, str. ?

CORNEILLE Piotr. Cyd, tragedya w 5 aktach wierszem, przekład L. Osińskiego (Biblioteka Mrówki, tom 218). Lwów, Księgarnia polska, druk. J. Czaińskiego w Gródku, (1885), w 16ce, str. 77. 20 cnt.

— Cynna, czyli łaskawość Augusta tragedya w 5 aktach wierszem, przekład L. Osińskiego (Biblioteka Mrówki tom 220). Tamże, w 16ce, str. 77. 20 cnt.

— Horacyusze, tragedya w 4 aktach wierszem, przekład L. Osińskiego (Biblioteka Mrówki, tom 219). Tamże w 16ce, str. 62. 20 cnt.

CZAJEWSKI Wiktor. Mikołaj Réj z Nagłowic na sejmach, w nowém opracowaniu skreślił ..... Warszawa, nakł. T. Paprockiego i Sp., druk. br Jeżyńskich, 1885, w 8ce małéj, str. 24. 30 kop.

Część obszerniejszéj pracy, nagrodzonéj z funduszów ks. Czartoryskich w 1879 r. na konkursie uczniów Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Czasopismo Towarzystwa aptekarskiego, pod redakcyą W. Jabłonowskiego. nr. 15 i 16 z 1 i 15 sierpnia 1885. Lwów, druk. Gazety nar., w 8ce, str. 277—292 i 293—308.

Treść: Nowe leki (15); Obecność arsenu w podchlorynie wapniowym i w targowym chloranie potasowym (16); Kilka słów o mięsnym extrakcie Liebiga, przez M. Karcza (16); Zapiski z życia praktycznego; Echa z krajowéj wystawy węgierskiéj w Peszcie; Zbiór wegetabiliów w Galicyi w r. 1885; Kronika chemiczno-farmaceutyczna; Sprawy zawodu aptekarskiego; Wiadomości bieżące.

DAGILIS. Lietuviszkas sziupinis, is svetimu sanskoniu ant naudos brolia Lietuviams pataisitas, laida I. Tilże raszejo kaszta spauzdinta pas Otto Mauderodę, 1884, w 8ce, str. 14.

Drobne wiersze, tłómaczone z różnych zyków.

DARWIN Karol. O powstawaniu g tunków drogą doboru naturalne czyli o utrzymywaniu się doskon szych ras w walce o byt, przełoż Szymon Dickstein i Józef Nussba (Dzieła K. Darwina, I). Warsza nakł. i druk. Przeglądu tygodniowe 1884/5, w 8ce większéj, str. 43 XVI, z tabl. litogr. 4 ruble.

Dla pogorzelców, pismo zbioro Warszawa, T. Paprocki i Sp., dr

S. Lewentala, E. Skiwskiego, Noskowskiego, S. Orgelbranda synów i litogr. F. Kasprzykiewicza, 1885, w 4ce królewskiéj, str. 47 i 9 nl. 50 kop.

DOLLEN H. Streifzüge durch Pommern, Heft 12. Anklam & Leipzig, Buchhandlung des Vereinshauses, 1885, w 8ce, str. 149. 1 marka 50 fenig.

12. Hinterpommern, Kassubien, Glowitz, Leba, Lauenburg.

DOMASZEWSKI Alfred von. Die Fahnen im römischen Heere (Abhandlungen des archäologisch-epigraphischen Seminars der Universität Wien, V). Wien, C. Gerold, 1885, w 8ce, str. 80, z 100 rysunkami. 2 złr. 50 cnt.

DROZDOWSKI Antoni. Giesmes svietiszkas ir szventas Antana Drazdauske, 1814 meatuuse Vilniuje pas kun. Misijonoriu spaudintas, dabar pagal sava statrasza pataise ir atspaudina Jozapas Miglovara. Tilżeje, spaustuvieje Otto v. Mauderodes, 1884, w 8ce, str. ?

A. Drozdowskiego Pieśni świeckie i duchowne, podług edycyi wileńskiéj z r. 1814 ze zmianami wydane przez J. Miglovarę.

DYBOWSKI Benedykt dr. Katalog wystawy etnograficznéj Kamczatki i wysp Komandorskich, zbiory ..... Lwów, I związkowa druk., (1885), w 8ce, str. 20.

DYGASIŃSKI Adolf. Auf dem Edelhofe, eine Novelle, autorisirte Uebersetzung von Dr. Ruhe und A. Grabowski (Universalbibliothek, Nr. 2018). Leipzig, Ph. Reclam jun., 1885, w 16ce, str. 74. 20 fenig.

DZIWIŃSKI Placyd dr. Krótki rys teoryi funkcyj peryodycznych jednéj zmiennéj. Lwów, czcionkami Pillera i Sp., 1885, w 8ce, str. 52, z 3 drzeworytami w texcie. 75 cnt.

ESTREJCHER K. Bibliografia XIX w., tom X zesz. 3 i 4: Spis chronologiczny. Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. VIII, 297 — 489, I—XXVII i CXXXVII—CCVII.

Fables et poésies polonaises, traduites et publiées par la comtesse A. L., précédées d'une lettre de Henri Martin, 2e édition, revue, corrigée et augmentée. Paris, libr. E. Dentu, impr. J. Le Clerc, Cracovie, dr. L. de Miłkowski, (1885), w 8ce małéj, str. XX, 304 i 1 nl.

FERRI H. Szkoła pozytywna prawa karnego, z włoskiego przełożył Mikołaj Korenfeld, adwokat przysięgły. Warszawa, A. Lesman, S. Petersburg, H. Gliński, druk. Noskowskiego, 1885, w 8ce małéj, str. 50. 30 kop.

FILOCHOWSKI Roch ks. Dwaj biskupi, św. p. ks. Kasper Borowski, biskup płocki, i św. p. Kazimierz Wnorowski, biskup lubelski, ich żywot, zasługi i prace. Warszawa, druk. Noskowskiego, 1885, w 8ce, str. 65. 60 kop.

FRAENKL D. Finis Poloniae, von F..... München, Schweitzer, 1885, w 8ce, str. 11. 60 fenig.

FRANZOS K. E. Moschko von Parma, Erzählung, 2 revidirte Auflage. Stuttgart, Bonz & Comp., 1885, w 8ce małéj, str. 303. 5 marek.

FRIDRICH F. Kurzgefasste Anleitung zur raschen Erlernung des richtigen Lesens in 15 Sprachen, Deutsch, Englisch, Holländisch, Schwedisch, Dänisch, Französisch, Italienisch, Spanisch, Portugiesisch, Rumänisch, Russisch, Böhmisch, Polnisch, Ungarisch und Neugriechisch, mit Anwendung der memon. Methode beim griechischen und russischen Alphabet, nebst einem Hinweis auf die Vortheile einer phonetischen Orthographie und die Nothwendigkeit eines internationalen Alphabets. Prag, André, 1885, w 8ce, str. IV i 76, z 4 tabl.

GELLESZUN Albert. Adressbuch der Stadt und des Kreises Gumbinnen. Gumbinnen, Sterzel, 1885, w 8ce, str. IV i 81, z autografowanym planem. 2 marki.

GIRDWOYŃ Michał. Dodatek do Katalogu wystawy rybactwa ..... inżyniera, nagrodzonéj wielkim medalem złotym.

Warszawa, druk. W. Thiella, 1885, w 8ce małéj, str. 30.

Sprawozdanie z prac wykonanych na polu krajowego rybactwa, przez M. Girdwoynia.

GIULANUS Paulus. Commentarius rerum, a Stephano rege adversus Magnum Moschorum ducem gestarum a. 1580. Claudiopoli, in officina relictae Casparis Helti, 1581, w małéj 4ce, str. nl. 21.

Według exemplarza znajdującego się w bibliotece im. Telekich w Maros- Vásárhely fotografowane r. 1885 w Klausenburgu, nakładem siedmiogrodzkiego muzeum krajowego, staraniem zaś tamtejszego prof. i bibliotekarza K. Szabó.

GRILLPARZER Franciszek. Gra uczuć i fal morskich, Des Meeres und der Liebe Wellen, dramat w 5 aktach, przekład z niemieckiego oryginału Heleny Wiślańskiéj. Tarnów, nakł. autora (?), K. Raschka, druk. J. Styrny, 1885, w 16ce, str. 132. 60 cnt.

HANDTKE F. Schul - Wandkarte der preussischen Provinz Schlesien, 1 : 330·000, 7 Auflage. Glogau, Flemming, 1885, fol. wielkie, 6 kart chromolitogr. 2 marki 50 fenig.

HEYSE Paweł. Dobrzy przyjaciele, nowela, przekład Zofii Grabowskiéj (Dodatek do Tygodnika ilustrowanego). Warszawa, druk. br. Jeżyńskich, 1885, w 8ce, str. 61.

Historya Ali-Baby czyli czterdziestu rozbójników. Poznań, czcionkami i w komisie W. Simona, 1885, w 8ce, str. 105.

HOENEL Jakob. Ihr müsst von neuem geboren werden aus dem Geiste, letzte Predigt von ..... gewesenem Pfarrer in Biala und Superintendenten der evangelischen Gemeinden A. und H. Confession in Galizien und Bukowina, herausgegeben von dem Presbyterium der evangelischen Gemeinde in Biala. Biala, Selbstverlag der evang. Gemeinde, Druck von R. Zamarski, 1885, w 8ce, str. 10 i 1 nl.

HOŁUBOWICZ Józef ks. T. J. Bułgarya, jéj przeszłość dziejowa i jéj obecne narodowe i religijne odrodzenie, skreślił na podstawie roczników rozkrzewienia wiary i innych dzieł źródłowych tudzież sprawozdań misyjnych ..... (Odbitka z Misyj katolickich). Kraków, nakł. ks. J. Hołubowicza T. J., druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 272, z rycinami i mapami. 2 złr.

K. J. Historya Polski w krakowiakach, z nutami na fortepian do spiewu ułożona przez J. K. (pośw. hr. Annie Potockiéj). Kraków, nakł. autora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce małéj, str. 37 i 2 karty litogr. in fol. 1 złr.

KAMOCKA Józefa. Zdrowaś Marya, nabożeństwo dla młodego wieku, wydanie czwarte przejrzane i uzupełnione. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. Wł. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1885, w 32ce, str. 3 nl. i 430.

Wydanie dla dziewcząt.

— Toż, tamże, wydanie dla chłopców, str. 3 nl. i 446.

Klasyfikacya uczniów szkoły pospolitéj w Podgórzu po ukończeniu roku szkolnego 1885. Kraków, nakł. zarządu szkoły, druk. A. Koziańskiego, 1885, w 4ce, str. 11.

KOSTECKI Platon. Projekt pomnika: Wiersz na cześć Jana Dobrzańskiego, pracownika na polu obywatelskiém, literackiém i sceniczném, twórcy i głównego filaru Sokoła i gmachu Sokoła (Dodatek do Przewodnika gimnastycznego). Lwów, I związkowa druk., (1885), w 4ce, półarkusz rozłożony.

KRASICZENKO. Jurij Horowenko, chronika z smutnoho czasu (Rusko-ukraińska Biblioteka). Lwiw, nakł. Ew. Ołesnyckoho, 1885, w 8ce, str. 231.

KRYNICKI Konstanty. O Wiśle, jéj dopływach i miastach nad nią leżących (Książeczki dziesięciogroszowe). Warszawa, Gebethner i Wolff, K. Prószyński, J. Mayzner w Raciążu, druk. Gazety handlowéj, 1885, w 16ce, str.

2 nl., IV i 77, z mapą Wisły, mapką kolei żelaznych i 20 obrazkami. 5 kop.

KUPIEC Jan. Powieści i bajki szląskie, część II—IV. Poznań, czcionkami i w komisie W. Simona, 1884/5, w 8ce, str. 81—462. Tomik po 50 fenig.

KWIATKOWSKI Saturnin. Wykaz dostojników duchownych i świeckich, tudzież urzędników z czasów Władysława Warneńczyka, 1434—1444 (Odbitka z tomu IV Archiwum Komisyi histor.). Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce większéj, str. 58.

LANGIE Karol. Odczyty o kobiecém gospodarstwie domowém w wyższym zakładzie naukowym dla kobiet dra Adryana Baranieckiego przy muzeum techniczno-przemysłowém w Krakowie, zeszyt II: Wyżywienie rodziny. Kraków, nakł. c. k. ministeryum rolnictwa, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 16ce, str. 55—193 i 2 nl. 50 cnt.

LOHMEYER Karl. Verzeichniss der in den Programmen der höheren Lehranstalten Ostpreussens enthaltenen Abhandlungen zur Geschichte von Ost- und Westpreussen. Altpreussiche Monatsschrift z kwietnia / czerwca 1885, Królewiec, w 8ce, str. 365—372.

ŁUSZCZKIEWICZ Władysław. Kościół i reszty klasztoru cysterskiego w Koprzywnicy nad Wisłą, przyczynek do dziejów romańszczyzny w Polsce na początku XIII wieku (Odbitka z tomu III Sprawozdań Komisyi do badania historyi sztuki w Polsce). Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 4ce królewskiéj, str. 26, z 7 tabl. litogr.

MAJEWSKI Erazm. Materyały do fauny krajowéj: Owady żyłkoskrzydłe, Neuroptera polonica, systematyczny wykaz krajowych Sieciarek i Prasiatnic, zawierający źródłowo zestawione wszystkie owoce dotychczasowych poszukiwań, z dodaniem projektu odnośnego mianownictwa polskiego, do ostatnich potrzeb zastosowanego. Warszawa, nakł. T. Paprockiego i Sp., druk. Noskowskiego, 1885, w 8ce, str. VIII, 38 i 2 nl. 1 rubel.

MANITIUS Gustaw ks. Krótki rys historyi kościelnéj, podług dra J. K. Kurtza opracowany przez ..... pastora zboru ewangelicko-augsburskiego warszawskiego (poświęcony młodzieży ewangelickiéj). Warszawa, nakł. autora, druk. A. Ginsa, 1885, w 8ce, str. 3 nl., IV i 190.

MARTIN Konrad dr. Etyka katolicka, ułożona przez ..... biskupa paderborneńskiego, przetłómaczona za zezwoleniem autora przez dra Łukasza Soleckiego, prof. Uniwersytetu lwowskiego w r. 1863, wydanie drugie przerobione. Przemyśl, nakł. tłómacza, br. Jelenie, czcionkami St. F. Piątkiewicza, 1885, w 8ce, str. X i 322. 1 złr. 20 cnt.

MATUSIAK Szymon. O niektórych zjawiskach języka polskiego (Odbitka ze Sprawozdania gimnazyum św. Anny w Krakowie). Kraków, nakł. autora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. 64.

MERIC Eliasz ks. dr. prof. Życie przyszłe, z trzeciego wydania na język polski przełożył ks. Jan Prusałajtys, tom I. Warszawa, nakł. W. Cithurusa, druk. E. Skiwskiego, 1885, w 8ce, str. VII, 1 nl. i 240. Za dwa tomy 3 ruble.

MERLE d'AUBIGNÉ J. H. dr. Historya reformacyi szesnastego wieku, napisał ..... prof. teologii w Genewie, z francuskiego przełożył ks. lic. teol. Jan Pindór, pastor w Cieszynie, tom I. Cieszyn, nakł. ewangelickiego Towarzystwa oświaty ludowéj, J. Kotula, druk. H. Feitzingera i Sp., 1885, w 8ce, str. XI i 352. 1 złr. 50 cnt.

MICKIEWICZ Adam. Dzieła, III. Lwów, Gubrynowicz & Schmidt, Paryż, Księgarnia luxemburska, druk. Wł. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1885, w 8ce, str. 328. Za całość w 4 tomach

4 złr. 60 cnt., w opr. 6 złr. i 6 złr. 60 cnt.

Treść: Pan Tadeusz czyli ostatni zajazd na Litwie.

Mittheilungen der litauischen literarischen Gesellschaft, 10 Heft, II 4. Heidelberg, C. Winter, 1885, w 8ce, str. 1—298.

Zawiera artykuły pióra: dra L. Geitlera, dra K. Lohmeyera, dra Siemeringa, J. Koncewicza, A. Thomasa i innych. Na str. 203—230: Witowt, Grossfürst von Litauen, von Dr. K. Lohmeyer.

MŁYNARZ z nad Nurca. O młynarstwie, czyli wskazówki dla użytku czeladzi i uczniów kunsztu młynarskiego, napisał Młynarz z nad Nurca (Wydawnictwo rzemieślnicze, I). Warszawa, nakł. Gazety rolniczéj, druk. Ig. Zawiszewskiego, 1885, w 8ce małéj, str. 32. 15 kop.

MONTEPIN Xawery de. Hrabina de Nancey, powieść, przekład z francuskiego Emilii Śliwińskiéj (Biblioteka romansów i powieści) Warszawa, druk. A. Pajewskiego, 1885, w 8ce, str. 269 i 1 nl. 60 kop.

Nabożeństwo młodzieży chrześciańsko-katolickiéj, wydane z polecenia Najprzewielebniejszego ordynaryatu przemyskiego obrz. łać. Przemyśl, br. Jelenie, druk. J. Czaińskiego w Gródku, 1885, w 32ce, str. XVI, 535 i IX, z ryciną. Opr. 75 cnt.

NATANSON Ed. & Lad. Ueber die Dissociation des Untersalpetersäuredampfes (Separat-Abdruck aus den Annalen der Physik und Chemie, Neue Folge, Band XXIV). Leipzig, Druk von Metzger & Wittig, 1885, w 8ce, str. 454—467, z tabl. litogr.

Tłómaczenie rozprawy: „Badania nad dyssocyacyą dwutlenku azotu“, drukowanéj r. b. w III i IV zeszycie „Kosmosu“ lwowskiego.

NIEWIAROWSKI ks. O obowiązkach w rodzinie, dla ludu napisał Kielczak. Kielce, druk. M. Żelichowskiego, 1883, w 16ce, str. 47.

NUSSBAUM Józef. Rozwój przewodów organów płciowych u owadów (Odbitka z Kosmosu). Lwów, I związkowa druk., 1884, w 8ce, str. 45, z 2 tabl.

— Zur Entwickelungsgeschichte der Hirudineen, Clepsine (Odbitka z czasopisma Zoologischer Anzeiger). 1884, w 8ce, str. 6.

ORZESZKOWA Eliza. Na dnie sumienia, powieść w czterech częściach (Tanie zbiorowe wydanie powieści E. Orzeszkowéj, tom XV—XVIII). Warszawa, nakł. i druk. S. Lewentala, 1885, w 8ce małéj, str. 282, 302, 290, 297 i II.

— Marta, powieść (Tanie zbiorowe wydanie powieści E. Orzeszkowéj, tom XIX). Tamże, 1885, w 8ce małéj, str. 338.

OTAWA Tadeusz. Halina, powieść wierszem. Warszawa, T. Paprocki i Sp., druk. E. Skiwskiego, 1885, w 8ce małéj, str. 70. 40 kop.

OTTMANN Rudolf. Słów kilka o nauce języka niemieckiego w szkole handlowéj (Odbitka ze Sprawozdania szkoły handlowéj). Kraków, nakł. autora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. 17.

PASZKOWSKI St. dr. Przyczynek do statystyki i kazuistyki nieżytu dróg oddechowych, jego następstw i powikłań (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 41.

PETRUSZEWICZ A. S. Historica expositio de autoritate, juribus et praerogativis metropolitani in hierarchia ecclesiae graeco-ruthenae, ab ejusdem origine usque ad nostra tempora succincte concinnata. Leopoli, typ. stauropig. Instituti, 1885, w 8ce, str. XVIII.

POLKOWSKI Ign. ks. Grób i trumna św. Stanisława, biskupa i męczennika, na Wawelu, studyum archeologiczno-historyczne (Odbitka z tomu III Sprawozdań Komisyi do badania historyi sztuki). Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. 47.

POPOWICZ George. Index Zolkieviensis: Inhalt deren im Fürst-Radziwil-

lischen Archivo zu Zulkiew vorgefundenen die Suczawer Metropole betreffenden Urkunden, 3 Jänner 1783. Candela, jurnal bisericescu-literariu, z września 1884 / lutego 1885, Czerniowce, w 8ce, str. 541—553, 687—700, 747—757, 22—23 i 92—103.

POTKAŃSKI Karol. Zapiski herbowe z dawnych ksiąg ziemskich, przechowanych w archiwach radomskiém i warszawskiém (Odbitka z tomu IV Archiwum Komisyi histor.). Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce większéj, str. 35.

Przegląd pedagogiczny, czasopismo poświęcone sprawom wychowania szkolnego i domowego pod redakcyą E. Babińskiego, zeszyt 15 i 16 z 1 i 15 sierpnia 1885. Warszawa, druk. Kowalewskiego, w 8cè, str. 465—496 i 497—528.

Treść: Obyczajność w szkole, przez S. W. (15); August Jeske i jego podręczniki, przez S. W. (c. d., 15 i 16); Przykład lekcyi fizyki w szkole żeńskiéj: O spadku ciał, przez S. Kramsztyka (dok., 15 i 16); Szkoła rzemiosł przy ul. Jasnéj, przez H. W. (15); Krytyka i bibliografia; Rozmaitości.

— polski, pod redakcyą dra J. Mycielskiego, zeszyt ze sierpnia 1885. Kraków, druk. Czasu, w 8ce, str. 223—429.

Treść: Porwana z klasztoru, kartka z dziejów obyczajowych Polski XVII w., przez J. Mycielskiego (str. 233—276); St. Koźmian, 1811/85, przez N. (c. d., str. 277—301); O dramatach Schillera, V: Don Carlos, przez St Tarnowskiego (str. 302—344); Jeszcze w sprawie szkół średnich, przez ks. St. Puszeta (str. 345—354); Słowo o namiestnikach rusko-litewskich i marszałkach wołyńskiéj ziemi, przez Z. L. Radzimińskiego (str. 355—391); Kronika literacka; Przegląd polityczny, przez M. Chylińskiego.

— powszechny, pod redakcyą ks. M. Morawskiego T. J., zeszyt z sierpnia 1885. Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., w 8ce większéj, str. VIII i 179—342.

Treść: Z Welehradu, przez ks. M. Morawskiego T. J. (str. I—VIII); Bóg i wolność, przez ks. Jul. Felińskiego (str. 179—189); Prawdziwy uczony, przez dra Ig. Skrochowskiego (dok., str. 190—208); Le Play i jego szkoła, przez A. Brezę (dok., str. 209—217); Przed 800 laty, przez ks. St. Załęskiego T. J. (dok., str. 218—246); Kongo, przez M. S. (str. 247—266); Przegląd piśmiennictwa; Bibliografia; Sprawozdanie z ruchu religijnego, społecznego i nauk.

Przewodnik naukowy i literacki, pod redakcyą A. Krechowieckiego, zeszyt z sierpnia 1885. Lwów, druk. Wł. Łozińskiego, w 8ce, str. 673—768.

Treść: Z Pamiętnika księżnéj Izabeli z Flemingów Czartoryskiéj, przez L. Dębickiego (str. 673—681); Rozbiór zapatrywań Milla na sprawę tworzenia pojęć, przez dra Al. Raciborskiego (str. 682 — 694); Dwukrotny proces Galileusza, przez dra A. Wołyńskiego (c. d., str. 695—701); Wyniesienie na tron Stanisława Augusta, przez G. Meinerta (c. d., str. 702—711); L. Nabielak, przez Wł. Zawadzkiego (c. d., str. 712—720); Fr. Grillparzer, przez dra A. Zippera (c. d., str. 721—727); Hans Makart, przez Jana Wdowiszewskiego (str. 728—736); Udział Polaków w uprawie prawa międzynarodowego, przez dra Fr. Kasparka (c. d., str. 737—755); Ze statystyki ksiąg hipotecznych w Galicyi, przez Iz. Krajewskiego (str. 756—765); Kronika literacka.

PRZYBYLSKI ks. Podręcznik dla tercyarzy św. Franciszka z Assyżu, ku wygodzie członków zebrał i ułożył X. P. Poznań, nakł. członków III zakonu, druk. Kuryera poznańskiego, 1885, w 16ce, str. 4 nl., 177 i 3 nl. Oprawne 1 marka.

PUSZKIN A. S. Kawkazskij plennik, izdanije K. O. Łużnyckago (Biblijoteka russkich pisatielej, wyp. 7.). Lwow, 1885, w 8ce, str. 10 (?)

R. Z. Pro napady tatarski, w dodatku Narodna duma pro wteczu troch bratiw z Azowa, napysaw Z. R. (Proswita, cz. 86). Lwiw, druk. im. Szewczenka, 1885, w 8ce, str. 44.

RACIBORSKI M. De nonnullis Desmidiaceis novis vel minus cognitis, quae in Polonia inventae sunt (Odbitka z tomu X Pamiętnika Wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 4ce większéj, str. 44, z 5 tabl.

RIBOT T. Choroby osobowości, przełożył z francuskiego J. K. Potocki. Warszawa, nakł. A. W. Gruszeckiego,

druk. br. Jeżyńskich, 1885, w 8ce małéj, str. 186 i 2 nl. 60 kop.

Rocznik drugi Towarzystw przemysłowych na r. 1885, wydany staraniem Towarzystwa młodych przemysłowców w Poznaniu . Poznań, nakł. Tow., 1885, w 8ce, str. 135 i 1 nl. 1 marka.

ROSTAFIŃSKI Józef dr. Jana Welsa zapiska treści lekarskiéj, zarazem najdawniejszy przyczynek do flory Krakowa, z rękopisu XV w. wydał i objaśnił ..... (Odbitka z tomu XIV Rozpraw Wydziału matem. - przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 43.

RYBARSKI Felix. Szkoła akademiczno-górnicza w Kielcach 1816/1827. Gazeta kielecka, nr. 29—31 z 15—22 kwietnia 1885, w odcinku.

S. G. J. J. dr. Noch etwas mehr Licht in der sehr trüben Sache des wendischen Panslavismus, von Dr. G. J. J. S. Bautzen, Rühl in Comm., 1885, w 8ce, str. 18. 50 fenig.

SALLUSTYUSZ. Wojna z Jagurtą, dosłowny (?) przekład S. B. (Wydanie dosłownych tłómaczeń klasyków łacińskich, tom XV). Kraków, nakł. i własność J. M. Himmelblaua, druk. J. Fischera, 1885, w 16ce, str. 132. 50 cnt.

SCHILLER Fr. Dzieła poetyczne i dramatyczne, ilustrowane przez znakómitych artystów, zeszyt 33 i 34. Lwów, nakł. F. H. Richtera (Altenberga), druk. F. A. Brockhausa w Lipsku, w 4ce, str. VI i 385 — 400, 1 nl. i 385—427. Zeszyt po 45 cnt. = 75 fenig. = 40 kop.

33. tom I. Przedmowa dra Fr. A. Zippera, Don Karlos; 34. tom II. Wilhelm Tell.

SCHRAMM Hilary dr. O chirurgiczném leczeniu wola, wykład hibilitacyjny..... asystenta kliniki chirurgicznéj (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 17.

SCHRAMM Julian dr. Podręcznik do analizy chemicznéj jakościowéj, napisał ..... docent Uniwersytetu lwowskiego (pośw. prof. Br. Radziszewskiemu). Lwów, nakł. Towarzystwa aptekarskiego, druk. Gazety nar., 1885, w 8ce, str. XII, 263 i 1 nl., z tabl. chromolitogr. 2 złr. 50 cnt.

— O działaniu bromu na parabromotoluol, przez ..... docenta Uniwersytetu lwowskiego (Odbitka z tomu XIV Rozpraw Wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 11.

SCHULZ R. A. General-Post- und Strassenkarte des Kronlandes Galizien und Lodomerien mit Auschwitz, Zator und Krakau, sowie des Kronlandes Bukowina. Wien, Artaria & Cie, 1885, fol. wielkie, 1: 864.000, karta chromolitogr.

SIEDLECKI J. ks. Żywot św. Onufryusza, wielkiego pustelnika, królewicza perskiego, patrona szczególnego w zawikłanych sprawach, oraz patrona długiego życia, z Tryenną i Decymką żył około r. p. 345, wydanie X. J. S. Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 32ce, str. 30. 3 cnt.

SIENKIEWICZ Henryk. Pisma, wydanie trzecie, tom II, III i VI — IX. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. St. Niemiery i br. Jeżyńskich, 1884/85, w 8ce małéj, str. 270 i 1 nl., 234 i 1 nl., 274, 290, 318 i 233. Po 1 rublu.

II. Listy z podróży; III. Listy z podróży po Ameryce; Listy z Rzymu i Paryża; Komedya z pomyłek; VI — IX. Ogniem i mieczem, tom I — IV.

SKALSKI Tadeusz. Kuplety z operetek: Dzwony z Corneville, Boccaccio, Fatynica, Gałganduch, Krakowiacy i górale, spiewane w Krakowie i we Lwowie przez ..... Kraków, nakł. F. Żymirskiego, druk. A. Koziańskiego, 1885, w 8ce, str. 32.

SMOLEŃSKI Stanisław dr. Fizyczne sposoby leczenia Korneliusza Celsa (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 31.

SMOLKA Stanisław. Leon XIII wobec nauki i cywilizacyi. Kraków, G. Gebethner i Sp., nakł. i druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 34.

SOWIŃSKI Leonard. O zmroku. Warszawa, M. Orgelbrand, druk. S. Orgelbranda synów, 1885, w 8ce małéj, str. 157 i II. 1 rubel.

Spiewki polskie dla Towarzystw, Związków i domowego użytku. Bytom, nakł. Towarzystwa św. Alojzego, druk. Katolika w Królewskiéj Hucie (str. 1—48) i druk. St. Przyniczyńskiego w Bytomiu (str. 1 — 32), w 16ce, str. 48 i 32.

SPIS Stanisław ks. dr. prof. Konferencye duchowne, wypowiedziane u Panien Karmelitanek Bosych przy ul. Łobzowskiéj w Krakowie (pośw. ks. biskupowi Dunajewskiemu). Kraków, nakł. pp. Karmelitanek, druk. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. 3 nl. i 135. 1 złr. 20 cnt.

— O Objawieniu św. Jana apostoła (Odbitka z Encyklopedyi kościelnéj). Warszawa, druk. Fr. Czerwińskiego, 1885, w 8ce, str. 28.

Sprawa wykopalisk mnikowskich (Dodatek do tomu IX Zbioru wiadomości do antropologii krajowéj, wydanego staraniem Komisyi antropologicznéj Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 180.

Sprawozdania Komisyi do badania historyi sztuki w Polsce, tom III zeszyt 2. Kraków, nakł. Akademii umiej., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 4ce królewskiéj, str. 25—65 i tabl. VIII—XIV.

Treść: Grób i trumna św. Stanisława, biskupa i męczennika, na Wawelu, przez ks. Ig. Polkowskiego (str. 25—37); Kościół i reszty klasztoru cysterskiego w Koprzywnicy nad Wisłą, przez Wł. Łuszczkiewicza (str. 38—63); Umowa o budowę zamku Kórnika w r. 1426, przez Ig. Zakrzewskiego (str. 64—65).

Sprawozdanie dyrekcyi c. k. wyższego gimnazyum w Kołomyi za rok szkolny 1885. Kołomyja, nakł. funduszu szkolnego, druk. M. Biłousa, 1885, w 8ce, str. 73 i 2 nl.

Treść: Lenaus Faust in seiner umgearbeiteten Fassung, von Th. Erben (str. 3—34); Część urzędowa, przez dyrektora, E. Wolffa.

— dyrekcyi szkoły handlowéj w Krakowie za rok szkolny 1884/5. Kraków, nakł. dyrekcyi szkoły handl., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. 40.

Na str. 7—23: Słów kilka o nauce języka niemieckiego w szkole handlowéj, przez R. Ottmanna.

— dyrektora c. k. gimnazyum Nowodworskiego czyli św. Anny w Krakowie za rok szkolny 1885. Kraków, nakł. funduszu szkolnego, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. 102 i 1 nl.

Treść: O niektórych zjawiskach języka polskiego, przez Szymona Matusiaka (str. 1 — 64); Część administracyjna, przez dyrektora, Ig. Stawarskiego

— dyrektora c. k. gimnazyum św. Jacka w Krakowie za rok szkolny 1885. Kraków, nakł. funduszu naukowego, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. V i 76.

Treść: Listy do B. Lindego, Aus B. Lindes Briefmappe, wydał dr. K. J. Petelenz (str. V i 1 — 34); Stan zakładu, przez dyrektora, T. Stahlbergera.

— dyrekcyi c. k. IV gimnazyum we Lwowie za rok szkolny 1885. Lwów, nakł. funduszu naukowego, druk. ludowa, 1885, w 8ce, str. 93 i 1 nl., z tabl. in fol.

Treść: Wiadomość o literatach z czasów cesarstwa rzymskiego w listach Pliniusza Młodszego, przez Alex. Radeckiego (str. 1—46); Statystyka zakładu, przez zastępcę dyrektora, Wł. Lercla.

— dwunaste dyrekcyi c. k. wyższéj szkoły realnéj we Lwowie za rok szkolny 1885. Lwów, nakł. funduszu naukowego, druk. Pillera i Sp., 1885, w 8ce, str. 79.

Treść: Krótki rys teoryi funkcyj peryodycznych jednéj zmiennéj, przez dra Placyda Dziwińskiego (str. 3—50); Statystyka zakładu, przez dyrektora, dra Cz. Rodeckiego.

— c. k. gimnazyum w Sanoku za rok szkolny 1885. Sanok nakł. fun-

duszu naukowego, czcionkami K. Pollaka, 1885, w 8ce małéj, str. 39.

Treść: Pedagogika a dydaktyka ze względu na ich zadania i środki, przez K. Brzostowicza (1 — 19); Rzecz urzędowa, przez kierownika zakładu, M. Jamrógiewicza.

— dziesiąte dyrekcyi c. k. szkoły realnéj w Tarnopolu za rok szkolny 1884/5. Tarnopol, nakł. funduszu naukowego, druk. J. Pawłowskiego, 1885, w 8ce większéj, str. 54.

Treść: O używaniu rodzajnika w języku niemieckim, przez prof. P. Zdziarskiego (str. 3—35); Kronika i statystyka zakładu, przez dyrektora, Józ. Kickiego.

— dyrekcyi c. k. wyższego gimnazyum w Wadowicach za rok szkolny 1885. Lwów, nakł. funduszu naukowego, I związkowa druk., 1885, w 8ce, str. 47, z tabl. in fol.

Treść: Tabelaryczne zastawienie układu minerałów, użytego w podręczniku szkolnym, ze wstępem o systematach mineralogicznych w ogólności, przez Leona Guńkiewicza (str. 3—12); Sprawozdanie i kronika, przez dyrektora, A. Krygowskiego.

— dyrekcyi c. k. gimnazyum w Złoczowie za rok szkolny 1885. Złoczów, nakł. funduszu naukowego, druk. O. Zukerkandla i syna, 1885, w 8ce, str. 60.

Treść: Pochodzenie i narodowość Szymona Szymonowicza Bendońskiego, przez dra Zygm. Uranowicza (str. 3—25); Część statystyczna, przez dyrektora, Teofila Malinowskiego.

Statut muzeum narodowego w Krakowie, uchwalony na posiedzeniach Rady miejskiéj w dniu 1 i 8 marca 1883 r. Kraków, nakł. gminy miasta, druk. A. Koziańskiego, 1885, w 8ce małéj, str. 4.

SULISTROWSKI Kazimierz. Katalog wystawy rolniczo-przemysłowéj w Warszawie. Warszawa, druk. S. Orgelbranda synów, 1885, w 8ce, str. XXXII, 304, XII i kilka arkuszy ogłoszeń.

— Dalszy ciąg Katalogu wystawy rolniczo-przemysłowéj w Warszawie 1885 i plany wystawy. Tamże, 1885, w 8ce, str. 305 — 336 i litogr. plan in fol.

— Plan sytuacyjny wystawy rolniczo-przemysłowéj w Warszawie 1885 i plan pawilonu ogólnego. Warszawa, druk. S. Orgelbranda synów, litogr. W. Główczewskiego, 1885, fol. małe, arkusz rozłożony.

SURYN Felicyan. Fatalne wpływy, powieść. Kraków, nakł. Kuryera świątecznego, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce małéj, str. 144. 75 cnt.

SURZYŃSKI Józef ks. dr. Śpiewnik kościelny dla użytku parafii rzymsko-katolickich, część I: Laudate Dominum, zawierająca msze choralne, nabożeństwo nieszporne i kompletę, wydał ..... Poznań, nakł. wydawcy, 1886, w 16ce, str. VII, 304 i 4 nl. 1 marka.

SZYLLER-RACKI Leopold B. N. Wędrówki i przygody, powieść pouczająca. Warszawa, nakł. L. Szyllera, druk. Instytutu głuchoniem. i ociemn., 1885, w 8ce małéj, str. 95. 20 kop.

SZYMKIEWICZ dr. Z kazuistyki dentystycznéj (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 13.

TAINE Hipolit. Podróż po Włoszech, tłómaczenie Antoniego Sygietyńskiego, część I: Neapol i Rzym. Warszawa, nakł. A. W. Gruszeckiego, druk. br. Jeżyńskich, 1885, w 8ce małéj, str. 447 i 1 nl. 1 rubel 50 kop.

TARCZYŃSKI Hip. B. O rozbójniku Florku, kulawym dyable i czarownicy Marynie, bardzo ciekawa historya (Biblioteka Staszyca, 18). Warszawa, nakł. autora, Gebethner i Wolff, druk. Instytutu głuchoniem. i ociemn., 1885, w 8ce małéj, str. 61. 20 kop.

THOUVENIN A. Aug. Explication nouvelle du phénomène des marées, cause des courans atlantiques et des vents. Varsovie, Gebethner & Wolff, impr. de Noskowski, 1885, w 16ce, str. 1 nl. i 53. 40 kop.

TRZCIŃSKA Wanda z Dowgiałłów. Jurek, powieść społeczna. Kraków, nakł. K. Bartoszewicza, druk. A. Koziańskiego, 1885, w 8ce, str. 256. 2 złr.

ULANOWSKI Bolesław. Neues urkundliches Material zur Geschichte Ottokar II von Böhmen (Odbitka z Mittheilungen des Instituts für österreichische Geschichtsforschung, VI 3). Wien, 1885, w 8ce, str. 19 (421—439).

WAJGEL Leopold. Pogląd na rzeźbę Czarnohory (Odbitka z tomu X Pamiętnika Towarzystwa tatrzańskiego). Kraków, nakł. autora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 16ce, str. 66.

Wiadomości farmaceutyczne, organ warszawskiego Towarzystwa farmaceutycznego pod redakcyą K. Wendy, nr. 11—16 z 1 czerwca — 15 sierpnia r. 1885. Warszawa, druk. M. Ziemkiewicza, w 8ce, 189 — 208, 209 — 226, 227 — 242, 243 — 258, 259 — 274 i 275 — 292.

WICHERKIEWICZ B. dr. 7 Jahresbericht über die Wirksamkeit der Augen-Heil-Anstalt für Arme in Posen für das Jahr 1884, nebst klin. Casuistik und einer kurzen Abhandlung über Cocain. Posen & Wiesbaden, Bergmann, 1885, w 8ce, str. III i 48. 1 marka 50 fenig.

Wieniec pamiątkowy półwiekowéj rocznicy powstania listopadowego, obchodzonéj 29 listopada r. 1880, zebrany pod redakcyą Agatona Gillera, zeszyt VI (Album Muzeum nar. w Rapperswylu). Rapperswyl, nakł. Muzeum, czcionkami W. Simona w Poznaniu, 1885, w 8ce, str. 575—753.

Życiorysy Stanisł. Żółtowskiego i Mikołaja T. Przedrzymirskiego; rozprawy i wiersze A. Gillera, Sew. Duchińskiéj i Jul. Moers z Poradowa.

WILKOŃSKI A. Ramoty i ramotki, II i III (Biblioteka Mrówki, tom 211—213 i 214—216). Lwów, Księgarnia polska, I związkowa druk., (1885), w 16ce, str. 288, 286 i II. 60 cnt. i 60 cnt.

WISSER Friedrich. Die innere Kolonisation, eine Programm-Forderung des Allgemeinen deutschen Bauern-Vereins (Odbitka z Deutsche Bauern-Zeitung). Gotha, Stollberg, 1885, w 8ce, str. 28. 40 fenigów.

O przesiedleniu masami chłopów niemieckich do Prus królewskich i W. ks. Poznańskiego.

Wyborek czyli krótki sposób nabożeństwa codziennego dla rzymsko-katolików, z dodatkiem pieśni, wyd. 5te. Grudziądz, nakł. G. Jalkowskiego, 1885, w 32ce, str. 283 i V.

Wyprawy misyjne do krajów Zambezy w południowéj Afryce (Odbitka z Misyj katolickich). Kraków, nakł. ks. J. Hołubowicza T. J., druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 192, I—XXXIX, 2 nl. i 218—222. 1 złr. 50 cnt.

ZATHEY Hugo. Pisma, nowe (?) wydanie zbiorowe, tom I. Poznań, nakł. J. K. Żupańskiego, druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebiński), 1885, w 16ce, str. 242 i 1 nl. 3 marki.

Treść: Uwagi nad Panem Tadeuszem A. Mickiewicza; Antoni Zaleski, 1842/1866.

Zeitschrift der historischen Gesellschaft für die Provinz Posen, redigirt von Dr. B. Endrulat, Jahrgang I Heft 1. Posen, J. Jolowicz, 1885, w 8ce, str. 184. Rocznie 8 marek.

Treść: Über die Aufgabe der historischen Gesellschaft für die Provinz Posen, von B. Endrulat (str. 5—13); Die mitelalterlichen Innungen zu Posen, von A. Warschauer (str. 14—48); Aus südpreussischer Zeit, von M. Beheim-Schwarzbach (str. 49 — 64); Ein deutsches Handwerker-Spiel, nach einer handschriftlichen Überlieferung aus dem k. Staats-Archiv zu Posen, herausgegeben von R. Jonas (str. 65—117); Die Näpfchensteine an den Pfarrkirchen zu Klecko, Lekno, Rogasen und Wongrowitz, von H. Hockenbeck (str. 118 — 133); Volkssagen und Erzählungen aus der Provinz Posen, von O. Knoop (str. 134—137); Literaturbericht; Fundchronik; Sitzungsberichte; Bibliographie.

ZIELIŃSKI Th. Die Märchenkomoedie in Athen (Programm der deutschen Schule zu St. Annen in Petersburg). Petersburg, 1885, w 8ce, str. 72.

ZUKOTYŃSKI Felix. Z pamiętników..... Nabycie miasteczka Lanckorónia w powiecie kamienieckim na Podolu. Kraków, nakł. F. Zukotyńskiego, druk. A. Koziańskiego, 1885, w 8ce małéj, str. 61.

KRONIKA.

= **Co czytać** wiejscy ludzie powinni i czego się z książek nauczyć można, czyli poradnik książkowy, ułożył Tomek Piast. Warszawa, 1885, w 8ce, str. 38.

Ludzie wiejscy — powiada Sz. autor — „garną się do książki, szukają w czytaniu wiadomości lub rozrywki, sprowadzają sobie pisma i gazety, z których się dowiadują, co się na świecie ciekawego dzieje". Ażeby więc „przyjść w pomoc tym włościanom polskim, którzy rozumieją potrzebę czytania, przyjemność w niém znajdują i pożytek stąd ciągną", ułożył dla ich potrzeby i wygody „poradnik książkowy", w którym o 60 godnych czytania książeczkach zwięzłą podaje wiadomość, zaznaczając przy każdéj z osobna jéj treść i cel, a wszystko —jak na wydawnictwo 10groszowe przystało — krótko, wyraźnie i sposobem nader przystępnym. Dla lepszego zaś na rzecz całą poglądu, ażeby „nikt nie pożałował grosza wydanego na dobrą książkę", która „umysł oświeca, serce rozgrzewa, a w chwilach wolnych od pracy rozrywa i rozwesela", i ażeby każdemu „wybieranie książeczek uczynić jeszcze łatwiejszém", przeszedł je według oddziałów: „I. Książeczki dla początkujących lub mało jeszcze wprawnych w czytaniu i pisaniu; II. Ks. opisujące świat i ziemię i wszystko, co się naokoło człowieka dzieje, t. j. książeczki przyrodnicze; III. Ks. przydatne gospodarzom wiejskim w pracy koło roli; IV. Ks. zawierające rady dla chorych i różne sposoby leczenia; V. Opowiadania o dawnych ludziach i o wypadkach ważniejszych z lat minionych, czyli książeczki historyczne; VI. Ks. w sprawach gromadzkich i gminnych; i VII. Powiastki i opowiadania, piosenki, bajki i kolędy". Kto téż — dodaje — wszystkie te książeczki „uważnie przeczytać zechce, kto po przeczytaniu wszystko brać będzie na swój rozum własny i kto sam każdą rzecz obmyśli, temu rozjaśni się w głowie, zacznie patrzyć na świat oczami rozumnymi i w wielu razach będzie wiedział, co mu czynić potrzeba a czego unikać wypada". — Wielce to bądź co bądź ciekawe i poczciwe ukrytego pod pseudonimem Tomka Piasta wydawnictwo nader pochlebnie świadczy o należytém przez niego w obecnéj dobie zrozumieniu sprawy, któréj dotyka, a zarazem o niezwykłéj jego gorliwości obywatelskiéj, za co mu ze strony księgarzy i wydawców polskich co najmniéj gorące dzięki publiczne tytułem dobrze zapracowanéj nagrody w udziale przypaść powinny.

= **Katalog** czytelni, znajdującéj się przy księgarni i składzie nut K. Raschki, dawniéj J. Delonga i Sp. w Tarnowie. Tarnów, 1885, w 8ce, str. 43.

Umieszczone na odwrocie tytułu: „Warunki abonamentu książek" i „Warunki abonamentu nut" bliżéj określają sposób, w jaki z bogatéj czytelni prowincyonalnéj korzystać można. Sam zresztą Kat., w porządku zestawiony abecadłowym, obejmuje prawie 1200 doborowych dzieł polskich i za nowy uważać go należy dowód godnéj uznania gorliwości obywatelskiéj młodéj firmy tarnowskiéj, która wszelkich ze swojéj strony dokłada starań, ażeby wedle sił i możności poważnie sprawie służyć publicznéj.

= **Katalog** dzieł komisowych księgarni Gebethnera i Wolffa w Warszawie. Warszawa, 1885, w 8ce, str. 122.

Nowy Kat. wielkiéj firmy warszawskiéj, zarazem jeden z najbogatszych, jakie się w najnowszym czasie pojawiły, obejmuje w porządku abecadłowym (str. 1—96) przeszło 2200 polskich wydawnictw komisowych z kilkudziesięciu lat ostatnich. Niepospolitą wszakże zaletę jego stanowi dołączony przy końcu p. n. „Podział przedmiotowy" (str. 97—122), starannie i mozolnie opracowany index rzeczowy, zestawiony według działów: „I. Filozofia, logika; II. Teologia: a. Wykład wiary, ascetyka, dogmatyka, dzieje kościoła, żywoty, b. Kazania, mowy, nauki, c. Książki do nabożeństwa; III. Historya, biografia, mitologia, heraldyka, numizmatyka, archeologia, geografia, podróże, etnografia; IV. Prawodawstwo, ekonomia polityczna, statystyka, nauki społeczne; V. Dzieła zbiorowe, literatura, krytyka, sztuki piękne, muzyka, bibliografia; VI. Poezye; VII. Powieści, romanse; VIII. Teatr; IX. Pedagogika: a. Wychowanie, b. Książki dla dzieci i młodzieży, c. Książki dla ludu; X. Filologia starożytna i nowożytna; XI. Nauki przyrodzone, fizyka, chemia, zoologia, botanika, mineralogia, geologia, paleontologia; XII. Medycyna, weterynarya, farmacya; XIII. Astronomia, matematyka, buchhalterya, korespondencya; XIV. Budownictwo, górnictwo, mechanika stosowana, technologia; XV. Rolnictwo, ogrodnictwo, leśnictwo, pszczelnictwo, jedwabnictwo, łowiectwo, gospodarstwo wiejskie i domowe, rachunkowość gospodarska"

= **Katalog** księgarni krajowéj K. Prószyńskiego w Warszawie. Warszawa, 1885, w 8ce, str. 8 i 16.

— Dopełnienie Katalogu dzieł dla gospodarzy wiejskich i przemysłowców księgarni krajowéj K. Prószyńskiego w Warszawie. Tamże, 1885, fol., str. 16 litogr.

Dwa pierwsze Kat. w 8ce, o 8 i 16 str. ścisłego druku, zawierają pracowicie i starannie zebranych 1046 dzieł i dziełek z ostatnich czasów, podzielonych na kilka osobnych części. Przodem idą „I. Wydawnictwa własne" Sz. księgarni właściciela, dobrze zasłużonego i dla licznych publikacyj pożytecznych pod przybraném nazwiskiem K. Promyka z najpiękniejszéj strony w literackim świecie znanego autora. Po nich zaś następują: „II. Książki ludowe i popularne; III. Dzieła o wychowaniu; i IV. Dzieła polskie z zakresu rolnictwa i przemysłu". Część ostatnia rozłożona jest w dodatku na działy: „1. Gospodarstwo wiejskie w ogóle; 2. Nawozy; 3. Zarząd gospodarski; 4. Uprawa roślin gospodarskich; 5. Hodowla zwierząt gospodarskich; 6. Choroby i leczenie zwierząt domowych; 7. Leśnictwo i myśliwstwo; 8. Ogrodnictwo; 9. Pszczelnictwo, jedwabnictwo i uprawa morwy, rybactwo; 10. Uprawa łąk; 11. Budownictwo, inżynierya, mechanika i narzędzia rolnicze; 12. Dzieła przyrodnicze; 13. Przemysł, rzemiosła, technologia; 14. Gospodarstwo domowe i kucharstwo; 15. Gorzelnictwo i piwowarstwo". — Podobnie podzielone jest także litografowane „Dopełnienie Kat. dzieł dla gospodarzy wiejskich i przemysłowców", obejmujące na 16 str. in fol. razem 368 dzieł i broszur.

= **Rossica & Baltica,** Verzeichniss der in und über Russland und die baltischen Provinzen im Jahre 1884 erschienenen Schriften in deutscher, französischer und englischer Sprache, I Jahrgang, von F. v. Szczepański. Reval, (1885), w 16ce, str. 62 i kilka arkuszy ogłoszeń.

Mimo tytułu, który tego nie zapowiada, zawierają „Rossica & Baltica" w osobnym rozdziale także dzieła w języku polskim, p. n. „Polonica", opatrzone nawet drugim nagłówkiem polskim: „Niektóre wydawnictwa księgarni i składu nut Gebethnera i Wolffa w Warszawie" (str. 53—62).

= **Archiwa** zagraniczne, z ramienia krakowskiéj Komisyi historycznéj i wsparci jéj funduszami, zwiedzają obecnie lub zwiedzą w najbliższym czasie: prof. dr. Zakrzewski miejskie w Gdańsku, i drowie Abraham i Br. Dembiński watykańskie w Rzymie.

= **Archiwum** miejskie w Brzeżanach posiada dotychczas 4 Księgi akt z czasów dawniejszych, od r. 1625 począwszy, obejmujące, niestety z przerwami, sprawy miejskie z lat 1625/40, 1710/36, 1747/57 i 1789/90. W umieszczonéj w tegoroczném „Sprawozdaniu" gimnazyum złoczowskiego rozprawie: „Pochodzenie i narodowość Szymona Szymonowicza Bendońskiego", mianowicie w części jéj pierwszéj: „I. Brzeżańskie akta miejskie i wzmianki w nich o Szymonowiczach" (str. 3—12), opisał wszystkie szczegółowo dr. Z. Uranowicz, który przed r. 1876, dzięki uprzejmości ówczesnego burmistrza brzeżańskiego, wygodnie je przejrzeć miał sposobność.

= **Biblioteka** zamieszkałéj w Grodnie znakomitéj powieściopisarki, E. Orzeszkowéj, zniszczona pożarem w pierwszych dniach czerwca b. r. (ob. „Przewodnik bibliogr.", str. 142) liczyła z górą 4·000 tomów. Ocalało z niéj — jak zapewniają — „zaledwie kilkaset książek".

= **Biblioteka** po św. p. biskupie lubelskim Wnorowskim, złożona przeważnie z dzieł treści religijnéj, przeszła na licytacyi za 104 rs w ręce antykwarzy drugorzędnych.

= **Biblioteka** polska prof. W. R. Morfilla w Oxfordzie, autora 42szpaltowego artykułu „Poland", ogłoszonego w najnowszym, z rzędu już XIX tomie angielskiéj „Encyclopaedia britannica", uważana jest przez znawców za „najbogatszą prywatną bibliotekę polską w Anglii, o wiele nawet bogatszą co do rzeczy polskich od zbiorów w British muzeum w Londynie lub w Bodleian library w Oxfordzie".

= **Biblioteki** i archiwa galicyjskie, z ramienia rumuńskiéj Akademii w Bukareszcie, zwiedzał w miesiącu ubiegłym młody jéj bibliotekarz, prof. J. Bianu.

= **Candela,** „jurnalu bisericescu-literariu", wychodzący w Czerniowcach literacko-kościelny miesięcznik, umieścił w nrach z września r. 1884 do lutego r. b., (w 8ce, str. 541—553, 687—700, 747—757, 22—23 i 92—103), ciekawy artykuł pióra G. Popowicza p. n. „Index Zolkieviensis". Jestto dosłowny przedruk w oryginale niemieckim i tłómaczeniu rumuńskiém urzędowego aktu, zawierającego w językach ruskim, wołoskim i greckim sumaryczny wykaz 223 dokumentów, od r. 1403 począwszy, który na rozkaz c. k. namiestnictwa galicyjskiego, 3 stycznia r. 1783, wygotował był biegły w tych językach kasyer m. Lwowa, J. A. Manowarda. Akt nosi w oryginale napis: „Inhalt deren sämmtlich im Fürst- Radziwillschen Archivo zu Zulkiew vorgefundenen, die Suczawer Metropolie betreffenden Urkunden", kończy się zaś uwagą: „Gegenwärtigen Inhalt aus denen hierorts im

fürstlich Radziwillischen Archiv vorfindigen, theils in der slavonisch-russisch-griechischen und theils in der moldauischen Sprache abgefassten Schriften, auf Hohe Gubernial-Anordnung ausgezogen zu haben, anmit bestättige. Zolkiew, den 3 Jänner 1783, J. A. Manowarda, k. k. lemberger Stadt-Kassier". Gdzieby się obecnie wyliczone w tym „Indexie" dokumenty znajdować mogły, nie umié z tego Sz. aktu wydawca zdać sprawy, ani téż wiadomo mu, jakie w późniejszych czasach żółkiewskie archiwum im. Radziwiłłów losy spotkać mogły. Nestor wszakże bibliografów polskich i Sz. nasz kolega w urzędzie, Żeg. Jak. Pauli, niepospolity staropolskich archiwów i bibliotek znawca, objaśnił nas łaskawie, że nazwany przez uczonego Popowicza „Index Zolkieviensis" z wszelkiém prawdopodobieństwem wygotować polecił był rząd austryacki z powodu odwiezienia, co na rozkaz cesarza Józefa II przy końcu czerwca r. 1783 nastąpiło, relikwii św. Jana de Novi, które od czasów króla Sobieskiego u oo. Bazylianów w Żółkwi tymczasowo spoczywały, z miasta tego do Suczawy na Bukowinie, i że przy téj sposobności c. k. namiestnictwo galicyjskie wyliczone w „Indexie" dokumenty albo także do Suczawy odesłać kazało, albo oddać je poleciło do przechowania fiskusowi we Lwowie, gdzie ich téż obecnie szukaćby należało. Co się zaś tyczy dodanych ciekawemu aktowi w urzędowym stylu niemieckim wyrazów „im Fürst-Radziwillschen Archivo zu Zulkiew" i „im fürstlich Radziwillischen Archiv", dosłownie brać ich nie należy. Radziwiłłowie bowiem, do których Żółkiew od niedawna dopiero należała, własnego archiwum osobnego w tém mieście nie posiadali, a wyliczone w „Indexie" dokumenty znajdować się mogły do r. 1783 tylko w archiwum gminy m. Żółkwi, które téż, ponieważ patronat miejski do książąt w tym czasie należał, urzędownie „archiwum im. Radziwiłłów" nazywać można było.

= **Czytelnia** polska w Czerniowcach otrzymała w darze od obywatela Komorry „niepospolitéj wartości" bibliotekę, złożoną przeważnie z dzieł w języku niemieckim najróżnorodniejszéj treści, oryginalnych i tłómaczonych, w znacznéj części w pięknéj oprawie z „kolorowanymi grzbietami" i wzorowo w „ogromnéj szafie oszklonéj" uporządkowanych. „Zbiór — jak donosi tamtejsza „Gazeta polska" w nrze 62 z 2 sierpnia — wkrótce już do Katalogów wciągnięty, oddany będzie do użytku członków Towarzystwa".

= **Czytelnie** ludowe w Poznańskiém — pisze jeden z tamtejszych tygodników — „od pewnego czasu weszły już na drogę systematycznéj, prawno-legalnéj i ogółem wziąwszy, dość wytrwałéj pracy: zarzuciły myśl sprzedawania książek, przez co dawniéj szkodziły prywatnym przedsiębiorstwom, a zaczęły tylko wypożyczać i tylko bezpłatnie. Taki téż powinien być zakres działania obywatelskiego, takie rozszerzanie oświaty może i musi przynieść rychłe owoce, byle tylko czytelnie te miały dosyć opieki, byle ogół składkami swymi czytelnie te utrzymać umiał i pomnażać. Na to wszakże niema innego sposobu, jak zyskiwanie członków stałych, choćby z jak najmniejszą ale regularną wkładką".

= **Drukarnia** z „litografią i introligatornią, w wielkiém mieście fabryczném Galicyi zachodniéj", jest do sprzedania. Oferty przyjmuje biuro ogłoszeń Rajchmanna i Frendlera w Warszawie.

= **Drukarnię** miejską w Warszawie, zwaną „magistracką", zamierza wkrótce przełożona władza zreorganizować i powiększyć.

= **Encyklopedyą cholery,** zawierającą „wszystko, co napisano i powiedziano o téj chorobie od r. 1831", przygotować miał do druku mieszkający w Rosyi dr. Mańkowski.

= **Fotodrukarnię,** otworzoną niedawno we Lwowie przy tamtejszym zakładzie fotograficznym E. Trzemeskiego, zachwalają bardzo pisma miejscowe. „Pomysł to bardzo szczęśliwy — pisze n. p. „Gazeta nar.", w nrze 176 z 4 sierpnia — gdyż zakład taki nie tylko jest od dawna w kraju potrzebny, ale nadto ma zapewnioną przyszłość; wiele bowiem płyt do ilustracyj pism beletrystycznych, naukowych, handlowych i przemysłowych trzeba było dotychczas zamawiać w Wiedniu lub w ogóle za granicą, co niewątpliwie wobec dzielnéj konkurencyi krajowéj teraz ustanie".

= **Jubileusz** 300letniego założenia obchodzić będzie w roku przyszłym we Lwowie tamtejszy Instytut stauropigiański, razem z istniejącą przy swoim boku od najpierwszych chwil ruską oficyną typograficzną, którą dziejopisarz jéj, D. Zubrzycki, w wydanéj r. 1836 „O drukarniach rusko-słowiańskich w Galicyi" monografii (str. 13—38): „najdawniejszą — nazywa — na całéj kuli ziemskiéj, dotąd ciągle istniejącą typografią słowiańską".

= **Konkurs** z terminem dwutygodniowym, na opróżnioną po św. p. Stelclu posadę zarządcy drukarni uniwersyteckiéj w Krakowie, rozpisał 28 lipca senat Uniwersytetu Jag. Zarządca drukarni pobiera „600 złr. rocznéj płacy i 150 na mieszkanie, oraz tantyemę, wzrastającą procentowo w miarę czystego dochodu".

= **Konkurs** z zapisu ks. Czartoryskiego na temat: „Rozwój polskiego i węgierskiego prawa państwowego i ich stosunek wzajemny od czasów Ludwika W. aż po koniec w. XVII“, rozpisała węgierska Akademia umiej. w Peszcie. Nagroda 1000 złr., termin nadsyłania prac do 30 września 1886 r.

= **Łódź** w Królestwie — jak „w formie pogłoski“ tamtejszy „Dziennik łódzki“ w nrze 125 z 21 czerwca donosi — otrzymać ma od władzy wyższéj „inspektora nad drukarniami, któremu byłaby zarazem powierzona cenzura nad dziennikami miejscowymi.“

= **Ministeryum** oświaty w Wiedniu zabroniło używania w szkołach „kratkowanych zeszytów do pisania i takichże tabliczek rachunkowych“, motywując zakaz wydaną przez rady sanitarne opinią, że „używanie kratkowanego papieru do pisania psuje oczy i jest jednym z powodów tak bardzo częstego w obecnych czasach krótkiego wzroku“.

= **Mszał starożytny**, z czasów księcia Bolesława II Mazowieckiego, prawdopodobnie z lat 1262 / 1313, niestety w stanie bardzo już uszkodzonym, pojawił się przed kilku miesiącami w antykwarskim handlu w Berlinie. Wyczerpującą o nim wiadomość bibliograficzno-literacką i szczegółowy opis tak dochowanych jeszcze z niego kart 19, jak znajdujących się na nich pysznie złotem i farbami kolorowanych inicyałów i licznych miniatur, podał prof. dr. v. Sallet w marcowym nrze wydawanego w Wrocławiu pod redakcyą dra Luchsa pisma „Schlesiens Vorzeit in Bild und Schrift“, w artykule p. n. „Ein Missale aus der Zeit des Herzogs Boleslaus II von Masowien, 1262 / 1313“ (str. 249 — 257). Artykuł ozdobił w dodatku Sz. autor fotodrukowaną podobizną jednéj miniatury, wyobrażającéj piekło według pojęć w. XIII, którą — zdaniem jego — a razem i inne miniatury kodexu i bogate inicyały, wykonać mogła swego czasu tylko ręka artysty krajowego.

= **Proces prasowy** — jak wiadomo — wytoczyła była c. k. prokuratorya w Rzeszowie tamtejszemu „Kuryerowi rzeszowskiemu“, za to mianowicie, że o zwłoce wydania jednego ze swoich nrów zawiadomił przełożoną władzę „afiszem drukowanym“, zamiast podaniem „pisaném, zaopatrzoném własnoręcznym redaktora podpisem“. Sąd téż pierwszéj instancyi — o czém swego czasu, ob. „Przewodnik bibliogr.“, VII 247, donieśliśmy w krótkości — przychylając się do zdania c. k. prokuratora państwowego, skazał był i właściciela tamtejszéj drukarni, H. Czernego, i odpowiedzialnego pisma redaktora, F. Nowaka, każdego na grzywnę 5 złr. Obecnie wszakże, skutkiem odwołania się przez zasądzonych do wyższéj instancyi, sprawa wcale odmienny wzięła obrót. Trybunał bowiem apelacyjny, po przeprowadzonéj 30 czerwca rozprawie i wysłuchaniu stron interesowanych, „zniósł wyrok sądu pierwszego i oskarżonych od zarzuconego im przekroczenia uwolnił“, a to — jak w nrze 13 z 5 lipca „Przegląd rzeszowski“ podaje — dla następujących względów: „Ustawa prasowa w §. 11 nie wymaga formalnego, na piśmie wniesionego podania, z zawiadomieniem o zmianie wydawnictwa programowego, lecz tylko doniesienia o tych zmianach. Ogólnikowe wyrażenie ustawy wskazuje wyraźnie, że wolno wydawcy i redaktorowi użyć wszelkiego sposobu, prowadzącego do uwiadomienia władz, a w szczególności doniesienie uczynione być może ustnie, na piśmie, albo drukiem, byleby tylko doszło do wiadomości władzy przełożonéj. Wydrukowany afisz został władzom przez dziennik podawczy urzędownie doręczony, stanowił zatém doniesienie ustawą przepisane, a okoliczność, że doniesienie w formie druku uczynione zostało, nie ujmuje mu bynajmniéj znaczenia“.

= **Rada szkolna krajowa** morawska poleciła władzom szkolnym: „kontrolować surowo drukowane na okładkach dozwolonych do użytku szkolnego książek ogłoszenia księgarskie“.

= **Słownik** podręczny języka polskiego, zastosowany do obecnych wymagań naukowych i o kilka tysięcy wyrazów bogatszy od „Słownika“ Lindego, przygotował do druku Czcigodny patryarcha uczonych krakowskich, sędziwy dr. T. Żebrawski. Treściwie po wieloletniéj pracy ułożone dzieło obejmie około 60 arkuszy druku, i z wielu względów nader pożądaną i tanią do powszechnego użytku stanowić będzie książkę podręczną. Jedna téż z pierwszorzędnych firm polskich — o czém miło nam donieść Sz. czytelnikom naszym — zamierza w najbliższym już czasie wyraźniejsze z Sz. autorem zawiązać rokowania, ażeby przez nabycie jego pracy i oddanie jéj do druku zadosyć uczynić gwałtownéj obecnie potrzebie takiego właśnie Słownika podręcznego.

= **Stenografią**, jako przedmiot obowiązujący, zaprowadzono w Szwecyi we wszystkich szkołach handlowych i na wydziałach prawniczych.

= **Stowarzyszenie** księgarzy austryackich, istniejące w Wiedniu pod nazwą „Verein der österreichischen Buchhändler“, liczyło

w roku ubiegłym 298 członków. Z firm galicyjskich należeli do Stow. szefowie księgarń: Altenberga we Lwowie, Friedleina w Krakowie, Gubrynowicza i Schmidta we Lwowie, br. Jeleniów w Przemyślu, Milikowskiego (P. Starzyka) we Lwowie i Pelara (H. Czernego) w Rzeszowie.

= **Towarzystwo historyczne** w Poznaniu, na początku b. r. przez tamtejszych Niemców zawiązane, do którego żaden z uczonych Polaków dotąd nie należy, w wydanym przed miesiącem zeszycie 1 organu swego „Zeitschrift der historischen Gesellschaft für die Provinz Posen“, (w 8ce, str. 184), podaje w streszczeniu p. n. „Bibliotheken des Grossherzogthums Posen“, (str. 157 — 160), odczyt b. rektora, L. Kurtzmanna, o stanie publicznych i prywatnych bibliotek w Poznańskiém, miany na posiedzeniu Tow. 9 czerwca, razem z przeprowadzoną nad przedmiotem tym dyskusyą. Sz. autor wydanéj niedawno monografii p. t. „Geschichte der Raczyński'schen Bibliothek in Posen“, (ob. „Przewodnik bibliogr.“, str. 119), uważa naturalnie bibliotekę im. Raczyńskich za jedyną publiczną w Poznaniu. Pomijając zaś następnie liczne mniejsze i większe z funduszów państwowych utrzymywane księgozbiory, należące do urzędów politycznych lub sądowych, do archiwów, gimnazyów, szkół realnych i seminaryów, które — o ile nam wiadomo — wyłącznie tylko niemieckie do swoich zbiorów kupują książki, uznaje za celniejsze biblioteki: miejską w Poznaniu, niemiecką pastora Wernera w Trzemesznie, Towarzystwa przyjaciół nauk poznańskiego i im. Działyńskich w Kórniku. Oprócz tych zaś — jak mu się zdaje — posiada W. ks. Poznańskie jeszcze około 40 znaczniejszych księgozbiorów prywatnych, jak Czarneckich w Rusku, Skórzewskich w Czerniejewie, Mycielskich w Poniecu i Kobylopolu, Łąckich w Posadowie, Lipskich w Lewkowie pod Ostrowiem i Turnów w Słopanowie. — W dyskusyi nad poruszonymi w odczycie szczegółami ubolewał jeden z członków, że sprawa bibliotek niemieckich w W. ks. Poznańskiém nie weszła jeszcze na dobrą drogę, czyli — jak się wyraża sprawozdawca — zauważył: „wie dürftig es nach dem Vortrage des Rectors Kurtzmann in unserer Provinz noch um deutsche Bibliotheken bestellt sei“.

= **Towarzystwo przyjaciół nauk** poznańskie powołało na opróżniony po św. p. H. Feldmanowskim urząd bibliotekarza i konserwatora zbiorów zaszczytnie w świecie naukowym znanego dra B. Erzepkiego, zamiłowanego archeologa i znakomitego znawcy starych druków polskich, któremu „bibliografia polska — ob. „Przewodnik bibliogr.“, VII 57 i 83 — odszukanie i wzorowe opisanie niejednego już rzadkiego i ważnego kruka staropolskiego“ z rzetelném uznaniem ma do zawdzięczenia.

= **Verzeichniss** „der in den Programmen der höheren Lehranstalten Ostpreussens enthaltenen Abhandlungen zur Geschichte von Ost- und Westpreussen“. Pod takim napisem ogłosił K. Lohmeyer w ostatnim zeszycie królewieckiéj „Altpreussische Monatschrift“ (str. 365—372) wykaz rozpraw treści historycznéj i geograficznéj, drukowanych w Sprawozdaniach pruskich wyższych zakładów naukowych, odnoszących się do dziejów i etnografii Prus królewskich i książęcych.

= **Wystawa** archeologiczno-etnograficzna we Lwowie, zapowiedziana na czas zjazdu archeologów w dniach 9, 10 i 11 września, obejmować będzie między innymi także „stare księgi cerkiewne“ i „stare księgi żydowskie“.

= **Zapis** „200 rs. na premią za najlepszą książkę dla chłopców warstatowych“ zrobił — jak donoszą pisma warszawskie — jeden z tamtejszych rękodzielników, zmarły przed kilku tygodniami. Ułożenie warunków konkursu pozostawić miał św. p. testator „dwom osobom kompetentnym“.

= **Zawadzki Bruno**, „zasłużony dyspozytor“ księgarni M. Orgelbranda w Warszawie, „powołany został — jak donoszą pisma tamtejsze — na posadę kustosza olbrzymiego archiwum książęcego i biblioteki im. Radziwiłłów w Nieświeżu“.

= **Zjazd** prawników i ekonomistów polskich na wrzesień r. 1886 postanowiło zwołać do Lwowa tamtejsze Towarzystwo prawnicze.

Kuryerek z najświeższymi nowościami.

W ostatniéj chwili donoszą jeszcze o wyjściu świeżo z pod prasy: ADAMKIEWICZ dr. prof. Nervenkörperchen. Wien, Gerold. — BARANOWSKA A. Ostatni wieniec. Poznań. 2 marki. — ORŁOW W. Izsledowanija o kładach wołynskoj gubiernii. Żytomierz. — Pamiętnik Towarzystwa tatrzańskiego, X. Kraków. — Sprawozdanie gimnazyum w Jarosławiu. Jarosław. — SZUJSKI J. Dzieła, I i II. Kraków.

OGŁOSZENIA.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny **dr. Władysław Wisłocki.**

Z drukarni Wł. L. Anczyca i Spółki, pod zarządem Jana Gadowskiego.

PRZEWODNIK BIBLIOGRAFICZNY

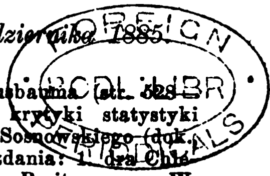
miesięcznik dla wydawców, księgarzy, antykwarzów, jako też czytających i kupujących książki.

Wychodzi w Krakowie 1go każdego miesiąca w objętości ½ — 1 ½ arkusza. Przedpłata wynosi: rocznie 1 złr., z przesyłką 1 złr. 24 cnt.; ½ rocznie 50 cnt., z przesyłką 62 cnt.; ¼ rocznie 28 cnt., z przesyłką 34 cnt.; miesięcznie 10 cnt., z przesyłką 12 cnt. — Opłata od Ogłoszeń za każdą 1/10 część strony 50 cnt., za całą stronicę czyli 61 wierszy petytowych 5 złr.

Prenumeratę w gotówce i wyraźnie pisane ogłoszenia przesyłać należy najdaléj do 20 każdego miesiąca albo do księgarni **G. Gebethnera i Sp.** *w Krakowie, albo wprost do redaktora Przewodnika bibliograficznego.*

VIII. NOWOŚCI. 10.

Kraków, 1 października 1885.

ADAMKIEWICZ Alb. dr. prof. Die Nervenkörperchen, ein neuer bisher unbekannter morphologischer Bestandtheil der peripher. Nerven (Odbitka z Sitzungsberichte der kaiserl. Akademie der Wissenschaften). Wien, Gerold's Sohn, 1885, w 8ce, str. 11, z tabl. chromolitogr.

ANDERS Ed. pastor. Geschichte der evangelischen Kirche Schlesiens, 2 Auflage. Breslau, Max & Co., 1886, w 8ce, str. IV i 266, z ryciną. 2 marki.

Apologie der orthodoxen griechisch-orientalischen Kirche der Bukowina. Czernowitz, Pardini, 1885, w 4ce, str. 24. 60 cnt.

Ateneum, pismo naukowe i literackie, pod redakcyą P. Chmielowskiego, zeszyt z września 1885 r. Warszawa, wydawca W. Spasowicz, druk. K. Kowalewskiego, w 8ce większéj, str. 385—576.

Treść: Sprawa Lubomirskiego w r. 1664, przez Wiktora Czermaka (str. 385—420); Dziurdziowie, przez E. Orzeszkową (c. d., str. 421 — 442); Listy czeskie, przez dra Gablera (str. 443 — 470); Psychologia doświadczalna, przez Wł. Kozłowskiego (str. 471—494); Drugi walny zjazd Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych we Lwowie, przez R. (str. 495—512); Tantyema, obrazek współczesny, przez Zygm. Komara (str. 513— 527); Nowe poglądy na życie organizmów, przez Józ. Nusbauma (str. 528—539); Frzyczynek do krytyki statystyki współczesnéj, przez K. Sosnowskiego (dok. str. 540—560); Sprawozdania: 1. dra Chleborada Der Kampf um Besitz, przez W. Wścieklicę, 2. A. A. Thauvenina Explication, przez L. S.; Wrażenia literackie; Nekrologia.

BAJRON lord. Manfred, poemat dramatyczny, przełożył z angielskiego Floryan. Kołomyja, nakł. tłómacza, druk. Zadembskiego i Hollendra, 1885, w 8ce małéj, str. 60.

BARANOWSKA Agnieszka z Lipskich. Ostatni wieniec weteranom z trzydziestego roku. Poznań, druk. Kuryera pozn., 1885, w 8ce, str. 96. 2 marki.

BEŁZA Władysław. Toast w dzień zjazdu archeologicznego d. 9 września 1885 r. we Lwowie. Lwów, druk. Gazety nar., 1885, w 8ce, str. nl. 3.

BENTKOWSKI Władysław. Dwa ustępy z bitew pod Szegiedynem i pod Temeszwarem, opowiadanie (Odbitka z jednodniówki Okrężne). Poznań, druk. J. I. Kraszewskiego, 1885, w 8ce, str. 23.

BERNARDI Szczepan. Praktyczna tabela mnożenia bez błędu rachunkowego i druku, przez ..... urzędnika król. węgiersk. kolei państwowych. Losonczon, b.r., fol. wielkie rozłożone. 30 cnt.

Tytuł w ośmiu językach: węgierskim, polskim, czeskim, słowackim, rumuńskim, niemieckim, włoskim i hiszpańskim.

Beschreibung des k. k. Steinsalz-Bergbaues zu Wieliczka. Krakau, Verlag der k. k. Salinen-Verwaltung, Druck von L. Anczyc & Comp., 1885, w 8ce małéj, str. 23.

Biblioteka warszawska, pismo poświęcone naukom, sztukom i przemysłowi, pod redakcyą J. K. Plebańskiego, zeszyt z września 1885. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. J. Bergera, w 8ce, str. 321—480.

Treść: Marya Mantuańska, królowa polska, 1644/1648, studyum biograficzne na podstawie źródeł rękopiśmiennych, przez K. Waliszewskiego (str. 321—342); Gordon w Sudanie, przez Edm. S. Naganowskiego (dok., str. 342 — 365); Moje wspomnienia, przez L. Dembowskiego (c. d., str. 366—384); Kultura Indów w epoce wedyjskiéj, przez J. Hanusza (dok., str. 385 — 399); Z ekonomiki; Hessy O'Grady, przez Działoszę (c. d., str. 424—444); Dziewiętnasty walny zjazd Towarzystwa pedagogicznego w Przemyślu, przez E. Jachowicza (str. 445 — 459); Przegląd piśmiennictwa: 1. Thompsona Elektryczność, 2. Everetta Jednostki, przez W. Witkowskiego, 3. G. Retziusa Finland; Wiadomości bieżące; Nekrologia.

BIEGELEISEN H. dr. List otwarty do pana J. hr. Borkowskiego. Lwów, we wrześniu 1885, nakł. dr. H. Biegeleisena, druk. R. Zamarskiego w Białéj, w 8ce, str. nl. 3.

Drugi nakład.

BIRKENMAJER Ludwik dr. O kształcie i grawitacyi sferoidu ziemskiego, napisał ..... docent fizyki matematycznéj w Uniw. Jag. (Odbitka z tomu XIV Rozpraw Wydziału matem. przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 25.

BOUVIER August. Różowe domino, powieść, w wolnym przekładzie Antala Laszlo. Lwów, nakł. J. L. Pordesa, druk. ?, 1886, w 8ce małéj, str. 286. 1 złr. 20 cnt.

CALLIER E. Powiat kościański w XVI stuleciu, szkic geograficzno-historyczny. Poznań, czcionkami i w komisie W. Simona, 1885, w 8ce, str. 176.

CHŁĘDOWSKA Stefania. Szkice literackie, tom I i II. Lwów, Gubrynowicz i Schmidt, Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. Wł. Łozińskiego, 1885, w 16ce, str. 386 i 1 nl., 379 i 1 nl. 4 złr. 60 cnt.

CINCIAŁA Andrzéj dr. Pieśni ludu szląskiego z okolic Cieszyna (Odbitka ze Zbioru wiadomości do antropologii kraj., tom IX dział 3). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 2 nl., 127, IV i 1 nl.

CREIZENACH W. prof. z Krakowa. Aus dem Kreise des Schelmufsky. Archiv für Literaturgeschichte, Leipzig, 1885, w 8ce, XIII4 str. 434—443.

Czasopismo Towarzystwa aptekarskiego, pod redakcyą W. Jabłonowskiego, nr. 17 i 18 z 1 i 15 września 1885. Lwów, druk. Gazety nar., w 8ce, str. 309—328 i 329—348.

Treść: Zasady kształcenia uczniów farmacyi i przygotowanie ich do examinu na podaptekarzy, studyum współczesne, skreślił z natury W. J. (17, 18); O mydłach lekarskich (17); O przechowywaniu wina, w szczególności win leczniczych (17); Zbiór wegetabiliów w Galicyi w 1885 (17); Szósty międzynarodowy kongres farmaceutyczny w Bruxelli (18); Projekt międzynarodowego lekospisu, opracowany przez A. Waldheima (18); Kronika chemiczno-farmaceutyczna; Sprawa sprzedaży i utrzymywania na składzie t. z. elektrohomeopatycznych środków hr. Mattei (18); Sprawy zawodu aptekarskiego.

DANIELL Alfred. Zasady fizyki, podręcznik z 257 drzeworytami w texcie, przełożył z upoważnienia autora podług najnowszego wydania angielskiego J. J. Boguski, zesz. 1. Warszawa, nakł. T. Paprockiego i Sp., druk. E. Skiwskiego, 1885, w 8ce, str. 160.

DEMOSTENES. Część II: Trzy mowy przeciw Filipowi, dosłowne (?) tłómaczenie przez Izydora Poechego, exam. nauczyciela, przejrzał, uwagami historycznymi i gramatycznymi uzupełnił i Mowę za utrzymaniem pokoju przetłómaczył L. J. Polak. Kraków, nakł. M. M. Taffeta, druk. W. Korneckiego, 1885, w 16ce, str. VII, 1 nl. i 98. 40 cnt.

DYGASIŃSKI Adolf. Nowele, serya III. Warszawa, wydawnictwo i druk. Przeglądu tygodniowego, 1885, w 16ce, str. 1 nl. i 235. 75 kop.

1. Dni i nocy w kantorze; 2. Głód i miłość.

ERZEPKI Bolesław. Der Text der gnesener Predigten kritisch beleuchtet, Einleitung zur Abhandlung: Die Sprache der gnesener Predigten, Inauguralabhandlung, welche mit Genehmigung der philosophischen Facultät der königl. Universität Breslau zur Erlangung der Doctorwürde am Donnerstag den 10 September 1885, Mittags 12 Uhr, im Musiksaal der Universität öffentlich vertheidigen wird ..... gegen die Opponenten: Boleslaus Buszczyński, Assistent a. d. königl. Sternwarte zu Breslau, Johann v. Rzepecki, Dr. phil. Posen, Druck von J. I. Kraszewski (Dr. W. Łebiński), 1885, w 8ce, str. 3 nl., 50 i 2 nl.

GĘBICA Wojciech. Przewodnik po Galicyi, dla 3ciéj i 4téj klasy szkoły ludowéj. Bochnia, druk. W. Pisza, 1885, w 16ce, str. IV i 60. 20 cnt.

GINDELI Antoni dr. prof. Dzieje powszechne dla wyższych klas szkół średnich, według czwartego wydania przełożył Michał Markiewicz, wydanie drugie przerobione, tom III: Dzieje nowożytne, zeszyt 1 (Okładka tymczasowa). Rzeszów, nakł. i druk. J. A. Pelara (H. Czernego), 1885, w 8ce, str. 192. Za całość 1 złr. 60 cnt.

GLUZIŃSKI Antoni dr. O rozpoznawaniu jam w miąższu płucnym, wykład habilitacyjny ..... I asystenta kliniki lek. (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 18.

GODFREY Ms. G. W. Opuszczona, powieść, tłómaczona z angielskiego (Dodatek do Bluszczu). Warszawa, M. Glücksberg, 1885, w 8ce, str. 206.

GODZIEMBA. Pienia, tom I i III—VII. Kraków, nakł. autora, związkowa druk. 1885, w 8ce, str. IX, 463 i 1 nl., IX, 1 nl. i 230, V, 1 nl. i 170, IX, 373 i 2 nl., XVIII, 2 nl. i 242, X, 2 nl. i 402.

I. Echo z ziemi łez i krwi i Paralela historyczna; III. Dźwięki z polskich siół i pól; IV. Migotki; V. Plewa i ziarno; VI. Snopek z niw sławiańskich i obcych; VII. Pieśni od znoju i z boju.

GOŁĘBIOWSKI Łukasz. Domy i dwory (Biblioteka uniwersalna). Lwów, wydawca Ad. Kaczurba, druk. S. F. Piątkiewicza w Przemyślu, 1884, w 8ce, str. 287.

— Lud polski, jego zwyczaje, zabobony (Biblioteka uniwersalna). Tamże, 1884, w 8ce, str. 131.

— Toż, tom I (Biblioteka uniwersalna). Tamże, 1884, w 8ce, str. 162.

GUÉNOT Charles. Les Zaporogues. Limoges, libr. et impr. E. Ardant & Cie, 1885, w 8ce, str. 228, z ryciną.

GUEVAR Antoni. Zegar monarchów, z życia M. Aureliusza, cesarza rzymskiego, przez ..... biskupa akcitaneńskiego, Karola V, cesarza chrześciańskiego, spowiednika, kaznodzieję i dziejopisa, r. 1524 złożony, w r. 1611 z kastelskiego języka na łaciński przełożony, teraz przez Urodzonego Antoniego Felixa Roszkowskiego polskim tłómaczony językiem, przedrukowany r. 1759, z powodu wyczerpania tego dzieła powtórnie przedrukowany staraniem i kosztem ks. Jana Nep. Prawdzic Polickiego. Lwów, druk. A. Wajdowiczowéj, 1885, w 16ce, str. VIII, 659 i 16 nl. 2 złr.

GUTOWSKI Wł. D. Przed ożenkiem, obrazek ludowy w 1 akcie, ze spiewami i tańcami oryginalnie napisany przez ..... muzyka G. Różnieckiego. Warszawa, T. Paprocki i Sp., druk. M. Ziemkiewicza, 1885, w 8ce, str. 31. 30 kop.

HARWOT Jerzy prof. Deutsches Lehr- und Lesebuch für die Oberclassen höherer Schulen, Band I zweite Auflage. Przemyśl, Verlag des Verfassers, Druck von S. F. Piątkiewicz, 1885, w 8ce, str. VIII i 332. 1 złr. 40 cnt.

HILFERDING F. Die Antiade, in zwölf Gesängen. Krakau, Selbstverlag des Verfassers, Druck von J. Fischer, 1885, w 16ce, str. 1 nl., VIII i 94.

HORBACZEWSKI J. dr. prof. Über künstliche Harmsäure und Methylharnsäure (Odbitka z Sitzungsberichte der kaiserl. Akademie der Wissenschaften). Wien, Gerold's Sohn, 1885, w 8ce, str. 7.

HUEBNER Max. Heimatkunde von Schlesien, Geographie und Geschichte, für die Mittelklasse katolischer Volksschulen anschaulich und ausführlich dargestellt. Breslau, Goerlich, 1885, w 8ce, str. 48. 25 fenig., opr. 30 fenig.

Jak i dlaczego Żydów biją (Odbitka z Terazniejszości). Warszawa, druk. B. Kopczyńskiego, 1885, w 8ce, str. 5. 5 kop.

— Toż, tamże, wyd. drugie, w 8ce małéj, str. 8. 5 kop.

JANKOWSKI Edmund. Zużytkowanie nieużytków, napisał ..... ogrodnik (Wydawnictwo Macierzy polskiéj, książeczka 24). Lwów, nakł. Macierzy, Gubrynowicz i Schmidt, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce małéj, str. 45. 6 cnt.

JESKE August. Systematyczny kurs nauk: Gramatyka języka polskiego, wydanie piąte, przejrzane i uzupełnione przez W. N. Warszawa i Lublin, nakł. M. Arcta, druk. E. Skiwskiego, 1886, w 8ce małéj, str. 2 nl. i 174. Opr. 50 kop.

— Systematyczny kurs nauk: Mała stylistyka, dla dzieci od lat 9 do 12, wydanie trzecie przejrzane i uzupełnione. Warszawa i Lublin, nakł. M. Arcta, druk. E. Skiwskiego, 1886, w 8ce małéj str. II, VIII i 134. Opr. 40 kop.

KACZYŃSKI Józef. Warzywa w inspekcie, przez ..... prof. szkoły ogrodniczéj warszawskiéj i redaktora Ogrodnika polskiego. Warszawa, druk. J. Sikorskiego, 1885, w 8ce, str. II, 197 i 2 nl., z 50 drzeworytami w texcie. 1 rubel.

Kalendarzyk na rok 1886. Kraków, nakł. B. Dembowskiego, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce podłużnéj, karton.

KASPAREK Fr. dr. prof. Udział Polaków w uprawie prawa międzynarodowego (Odbitka z Przewodnika nauk. i liter.). Lwów, nakł. autora, druk. Wł. Łozińskiego, 1885, w 8ce, str. 112 i 1 nl.

KASPAREK Jan Rudolf. Zbiór ustaw i rozporządzeń administracyjnych w królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiém księstwem krakowskiém obowiązujących, z wyciągiem orzeczeń c. k. Trybunału administracyjnego, podręcznik dla organów c. k. władz rządowych i władz autonomicznych ułożył i wydał ..... c. k. starosta em., wydanie trzecie poprawne i pomnożone, tom I—V. Lwów, nakł. wydawcy, druk. ?., 1885, w 8ce, str. 3899, oprócz przedmów i spisów.

KOHN G. Na pogorzelców w Horodence: Jakie jest prawdziwe zadanie naszéj demokracyi, studyum społeczne. Przemyśl, nakł. autora, druk. S. F. Piątkiewicza, 1885, w 16ce, str. 14. 20 cnt.

KOLBERG Oskar. Zagadki z Lubelskiego od Krasnego stawu i Gorzkowa: Nowa wieś, Jaślików, Krzywice, Piłaszkowice, Wielobycz (Odbitka ze Zbioru wiadomości do artropologii kraj., tom IX dział 3). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 3.

KONAR Alfred. Hrabina Sylwia, sztuka w 3ch aktach. Warszawa, nakł. A. Lesmana, druk. Ig. Zawiszewskiego, 1885, w 8ce, str. 94. 50 kop.

KONRAD K. Posvátná píseň polská, s obzvláštním zřetelem k posvátné písni české (Zvlaštní otisk ze Zpráv o zasedání královské české Společnosti nauk). Praha, nakl. král. Společnosti, tiskem dra E. Grégra, 1885, w 8ce, str. 44.

KOSZARSKI E. Systéme de recrutement de sousofficiers d'infanterie appliqué à la loi sur le service militaire de trois ans, par ..... lieutenant au 93 régiment d'infanterie (Publication de la Réunion des officiers). Paris, lib. Dubois, Péronne, impr. Créty, 1885, w 12ce, str. 36.

KOZIETULSKI Zdzisław. O granicy pojęć ludzkich (Odbitka z Biblioteki warszawskiéj.). Warszawa, druk. J. Bergera, 1885, w 8ce, str. 23.

KRASICKI Ig. Bajki, ilustrowane. Kraków, nakł. J. M. Himmelblaua, druk. związkowa, 1886, w 8ce, str. VIII, 134 i 2 nl., z ilustr. 1 złr. 20 cnt.

KRASZEWSKI J. I. Jak se pan Pavel ženil a jak se oženil, povidka, s výslovným přivolenim p. spisovatelovým přeložil J. T. (Zábavy večerni, VI 3). Praha, J. Zeman & Comp., 1885, w 8ce, str. 191. 60 cnt.

KRUKOWSKI Józef ks. dr. Kazania na uroczystości i inne święta N. Maryi P., tudzież nauki majowe, wyd. trzecie. Kraków, nakł. autora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. VII, 1 nl. i 385.

Książka trzecia do czytania dla szkół ludowych. Lwów, nakł. Zakładu im. Ossolińskich, druk. E. Winiarza, 1885, w 8ce, str. 347 i 1 nl. Opr. 70 cnt.

LOUIS Józef Wawel. Ustawa z dnia 16 listopada 1858 r. urządzająca postępowanie sądowe w sprawach najmu i dzierżawy, przetłómaczona i praktycznie objaśniona przez ..... Lwów, nakł. redakcyi Przeglądu sądowego i adm., druk. ludowa, Kraków, autor, 1885, w 8ce, str. 114 i 2 nl. 1 złr., dla urzędników sądowych i obrońców prawa u autora za połowę ceny.

LUBOWICZ N. Albriecht, giercog prusskij, i rieformacija w Polszie (Nadbitka z nru 8 Żurnala ministierstwa narodn. prosw., cz. CCXL otd. 2). Petersburg, 1885, w 8ce, str. 173—202.

LUTOSŁAWSKI W. Das Gesetz der Beschleunigung der Esterbildung, Beitrag zur chemischen Dynamik. Halle, Hofstetter, 1885, w 4ce, str. 12. 1 marka 20 fenig.

ŁOŚ Jan. Porównanie fonetycznych właściwości kilku gwar polskich (Odbitka z tomu XI Rozpraw Wydziału filolog. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 28.

MARRYAT Florencya. Szczęśliwa omyłka, powieść, tłómaczona z angielskiego przez M. G. Warszawa, nakł. M. Orgelbranda, druk. S. Orgelbranda synów, 1885, w 8ce, str. 62. 30 kop.

— Phyllida, powieść w 2ch tomach, przekład z angielskiego M. Dz. Warszawa, druk. Kuryera codziennego, 1885, w 8ce, str. 256. 75 kop.

MERTENS Fr. Über eine Formel der Determinantentheorie (Odbitka z Sitzungsberichte der kaiserl. Akademie der Wissenschaften). Wien, Gerold's Sohn, 1885, w 8ce, str. 15.

— Die Gleichung des Strahlencomplexes, welcher aus allen die Kanten des gemeinschaftlichen Poltetraëders zweier Flächen II Ordung schneidenden Geraden besteht (Odbitka z Sitzungsberichte d. k. Akademie d. W.). Tamże, 1885, w 8ce, str. 8.

— Zur Theorie der elliptischen Functionen (Odbitka z Sitzungsberichte d. k. Akademie d. W.). Tamże, 1885, w 8ce, str. 7.

MIKLASZEWSKI Walenty dr. Wykład postępowania cywilnego rzymskiego w zarysie historycznym (Biblioteka umiejętności prawnych). Warszawa, druk. S. Orgelbranda synów, 1885, w 8ce, str. III i 343. 2 ruble.

MORAWSKI K. dr. prof. M. Fabii Quintiliani Declamationes, quae supersunt, rec. C. Ritter, Lipsiae, 1884. Berliner Philologische Wochenschrift, nr. 35 z 29 sierpnia 1885, w 4ce, str. 1099—1103.

Rozbiór krytyczny.

MORAWSKI Szczęsny. Wyrazy fenickie w mowie polskiéj, zebrał ..... Lwów, nakł. Gubrynowicza i Schmidta, I

związkowa druk., 1885, w 8ce, str. 32. 50 cnt.

Muzeum, czasopismo Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych, pod redakcyą R. Palmsteina, zeszyt z września 1885 r. Lwów, J. Milikowski (P. Starzyk), I związkowa druk., w 8ce, str. 449—496.

Treść: Jaki nauczyciel taka szkoła, przez dra St. Stodolaka (str. 449 — 462); O rymie w poezyi polskiéj do J. Kochanowskiego, przez W. Bruchnalskiego (str. 462—473); O zakresie i porządku lektury łacińskiéj i greckiéj w gimnazyum wyższém, przez J. Winkowskiego (str. 474—477); Lekcya języka polskiego w klasie IV, przez R. Palmsteina (str. 477—481); Kronika naukowa, przez J. Skupniewicza i dra A. Zippera; Recenzye, przez F. Baczkiewicza; Rozmaitości z zakresu szkoły i nauki.

NAVILLE Ernest. O fizyce nowożytnéj, historyczno - filozoficzne studya przez ..... członka koresp. Instytutu franc., przełożył z francuskiego K. S. Kraków, nakł. tłómacza, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. 4 nl. i 238. 1 złr. 50 cnt.

NEUGEBAUER Ludwik A. dr. Dalszy przyczynek do nauki o pośrodkowém zeszyciu pochwy, Elytrorrhaphia sive colphorrhaphia mediana, jako środku do wyleczenia wypadnięcia macicy, podał ..... docent Uniwersytetu i starszy ordynator szpitala św. Ducha w Warszawie (Odbitka z Gazety lekarskiéj). Warszawa, druk. K. Kowalewskiego, 1884, w 4ce, str. 20.

— Dwa przypadki połknięcia ciał obcych śpiczastych, mianowicie w jednym razie szpilki, w drugim igły, z pomyślném zejściem (Odbitka z Medycyny). Warszawa, druk. M. Ziemkiewicza, 1885, w 4ce, str. 4.

— Über die Pincetten der alten Völker (Odbitka z Correspondenz-Blatt der deutschen antropolog. Gesellschaft). München, Buchdruckerei von F. Straub, 1884, w 4ce, str. 7.

Niwa, dwutygodnik poświęcony sprawom społecznym, naukowym i literackim, pod redakcyą M. Godlewskiego, zeszyt z 15 maja 1885. Warszawa, druk. Wieku, w 8ce, str. 721—800.

Treść: Przesilenie w cukrownictwie, przez Józ. Kleczyńskiego (str. 721—729); Trzydzieści lat traktatów pokojowych, przez A. Darowskiego (c. d., str. 730 — 749); W odpowiedzi na kwestyonaryusz L. hr. Krasińskiego, przez Z. Glogera (str. 750—757); Artysta w kółku rodzinném, z życia F. Mendelsohna, opowiedziała A. Lisicka (str. 758—771); Nowe czasopismo, przez T. J. Choińskiego; Sprawy bieżące, przez Chorążego; Za pół miesiąca, przez Ch.

— Toż, zeszyt z 1 czerwca 1885. Tamże, w 8ce, str. 801—880.

Treść: Dla ziemian; Listy z nad Sekwany, przez K. Waliszewskiego; Trzeźwi, powieść społeczna, przez T. J. Choińskiego (c. d., str. 832—846); Trzydzieści lat traktatów pokojowych, przez A. Darowskiego (c. d., str. 847 — 857); Za pół miesiąca, przez Ch.; Sprawy bieżące, przez Chorążego.

— Toż, z 15 czerwca 1885. Tamże, w 8ce, str. 881—960.

Treść: Skromni pracownicy, przez dra Antoniego J. (str. 885—891); Trzeźwi, powieść społeczna, przez T. J. Choińskiego (c. d., str. 892—909); Trzydzieści lat traktatów pokojowych, przez A. Darowskiego (c. d., str. 910—929); Autor i aktor, kilka uwag z powodu pobytu teatru meiningeńskiego w Warszawie, przez T. J. Choińskiego (str. 930 — 936); Sprawy bieżące, przez Chorążego; Za pół miesiąca, przez Ch.

— Toż, zeszyt z 1 lipca 1885. Tamże, w 8ce, str. 961—976 i 17—80.

Treść: Hugolatrya (str. 961—971); Szkoły rolnicze niemieckie, przez dra E. Godlewskiego (str. 972—976 i 17—25); Trzeźwi, powieść społeczna, przez T. J. Choińskiego (str. 26—43); Trzydzieści lat traktatów pokojowych, przez A. Darowskiego (c. d., str. 44—62); Sprawy bieżące, przez Chorążego; Za pół miesiąca, przez Ch.

— Toż, zeszyt z 15 lipca 1885. Tamże, w 8ce, str. 81—160.

Treść: Gore, fotografował z natury Ver[illegible] (str. 81—89); Z półek księgarskich, prze[illegible] L. Dembickiego (str. 90 — 98); Trzeźwi[illegible] przez T. J. Choińskiego (c. d., str. 99—115); Trzydzieści lat traktatów pokojowych, prze[illegible] A. Darowskiego (c. d., str. 116—135); Z[illegible] pół miesiąca, przez Ch.; Sprawy bieżące[illegible] przez Chorążego.

— Toż, zeszyt z 1 sierpnia 1885. Tamże, w 8ce, str. 161—240.

Treść: O spółkach pożyczkowych, prze[illegible] dra A. Donimirskiego (str. 161—174); Listy[illegible]

z nad Sekwany, przez K. Waliszewskiego (str. 175—191); Trzydzieści lat traktatów pokojowych, przez A. Darowskiego (dok., str. 192—204); Szkoły rolnicze niemieckie, przez dra E. Godlewskiego (c. d, str. 205—214); Sprawy bieżące, przez Chorążego; Za pół miesiąca, przez Ch.; Przegląd literacki: 1. J. Vrchlickiego Duch i świat, przez K. B.; 2. dra T. Pilata Massnahmen, przez dra W. P.

— Toż, zeszyt z 15 sierpnia 1885. Tamże, w 8ce, str. 241—320.

Treść: Dawna i nowa Rada państwa w Austryi, z powodu wyborów, przez J. Kleczyńskiego (str. 241 — 260); Trzeźwi, przez T. J. Choińskiego (c. d., str. 261—275); Szkoły rolnicze niemieckie, przez dra E. Godlewskiego (c. d., str. 276 — 289); Sprawy bieżące, przez Chorążego; Za pół miesiąca, przez Ch.; Spółki pożyczkowe w Galicyi, przez dra A. Donimirskiego; Przegląd literacki: Felicyana Utwory, przez Z.

OKOLSKI Antoni prof. Zasady prawa cywilnego, obowiązujące w Królestwie polskiém (Biblioteka umiejętności prawnych). Warszawa, druk. S. Orgelbranda synów, 1885, w 8ce, str. 760, II i 1 nl. 4 ruble 50 kop.

Okrężne, jednodniówka na rzecz Towarzystwa czytelni ludowych w Poznaniu (redagowali Fr. Dobrowolski, K. Jarochowski i dr. W. Łebiński). Poznań, nakł. i druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebiński), w wrześniu 1885, w 4ce, str. 40. 1 marka.

ORŁOW, radca gubern. Izsledowania o kładach wołynskoj gubiernii (Odbitka z Wołyńskich gubiernskich wiedomostej). Żytomierz, gub. druk., 1885, w 8ce, str. 55.

O wykopaliskach monet, głównie polskich, pióra radcy gubernialnego w Żytomierzu, Orłowa.

OSTROŻYŃSKI Władysław dr. O przestępstwie cudzołostwa ze stanowiska prawno-historycznego, odczyt miany w lwowskiém Towarzystwie prawniczém dnia 3 czerwca 1885, napisał ..... obrońca w sprawach karnych (Odbitka z Przeglądu sądowego i adm.). Lwów, druk. ludowa, 1885, w 8ce, str. 55. 80 cnt.

Pamiętnik Akademii umiejętności w Krakowie: Wydział matematyczno-przyrodniczy, tom X. Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 4ce większéj, str. 1 nl, 117 i 100, z 14 tabl. litogr.

Treść: O swobodnym rozplemie wnętrznym komórek, przez dra A. Jaworowskiego (str. 1 — 117); Porównanie co do ścisłości sześciu wzorów służących do obliczania przebiegu rocznego ciepłoty w miejscu danéni, przez dra St. Kuczyńskiego (str. 1—25); O niezmiennikach jednéj i dwóch form dwuliniowych alternujących, przez F. Mertensa (str. 26 — 56); Opisy nowych desmidyów polskich, przez M. Raciborskiego (str. 57—100).

— Towarzystwa tatrzańskiego, rok 1885 X. Kraków, nakł. Tow., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 4ce, str. LI, 122 i 2 nl, z 2 tabl.

Treść: Sprawozdania; Spis wyrazów podhalskich, przez A. Wrześniowskiego (str. 1—26); Projekt uratowania lasów tatrzańskich, a szczególnie zakopiańskich od grożącego im zniszczenia, przez Gustawa Lettnera (str. 27—32); O źródliskach obu Dunajców, przez Br. Gustawicza (str. 33—56); Pogląd na rzeźbę Czarnochory, przez L. Wajgla (str. 57—75); Cztery dni w Tatrach, przez Fernanda d'Orval (str 76 — 82); Przyczynek do sporu granicznego między Galicyą a Węgrami o Morskie oko w Tatrach, przez L. Świérza (str. 83 — 91); Zarys działalności Tow. tatrz. w pierwszém jego dziesięcioleciu od r. 1874/83, przez L. Świerza (str. 92 — 121); Pomiary ciepłoty stawów tatrzańskich w różnych warstwach głębokości, przez L. Świerza (str. 122); Wyniki spostrzeżeń meteorologicznych, dokonanych staraniem Tow. tatrz. w r. 1884, przez dra D. Wierzbickiego (str. 123 i 2 tabl.).

POLKOWSKI Ign. Der Führer in der Schatzkammer der Domkirche zu Krakau, zweite Auflage. Krakau, Verlag des Verfassers, Druck von Wl. L. Anczyc & Comp., 1885, w 16ce, str. 15.

Post-Course, VIII—X. Wien, R. v. Waldheim, 1884, w 8ce, str. 34 i 32, z mapami. 25 cnt. i 35 cnt.

VIII. Mähren und Schlesien; IX—X. Galizien und die Bukowina.

Program c. k. Szkoły politechnicznéj we Lwowie na rok naukowy 1885/86. Lwów, nakł. Szkoły, I związkowa druk., 1885, w 8ce większéj, str. 66.

PROKOP o. Kapucyn. Święta Zytta, służąca, opowiadanie dla osób w służbie zostających, wydanie drugie. Warszawa, nakł. M. Orgelbranda, druk. S. Orgelbranda synów, 1885, w 8ce małéj, str. 170. 50 kop.

— Święty Felix, patron dziatek, opowiadanie dla dzieci, wyd. drugie. Tamże, 1885, w 8ce małéj, str. 104 i II. 30 kop.

PRZECISZEWSKI Konstanty. O sposobach uratowania z upadku naszych gospodarstw rolnych. Warszawa, druk. Noskowskiego, 1885, w 8ce, str. 1 nl. i 80. 60 kop.

Przegląd pedagogiczny, czasopismo poświęcone sprawom wychowania szkolnego i domowego pod redakcyą E. Babińskiego, zeszyt 17 i 18 z 1 i 15 września 1885. Warszawa, druk. Kowalewskiego, w 8ce, str. 537 — 568 i 569 — 604.

Treść: Rzut oka na historyczny rozwój idey równouprawnienia kobiety, przez Z. Kowerską (17, 18); Aug. Jeske i jego podręczniki, przez S. W. (dok., 17); Walny zjazd Towarzystwa pedagog. w Przemyślu (17, 18); Pisanie liczb do tysiąca, przez H. Wernica (17); Jak powstaje w dzieciach egoizm i inne pokrewne mu wady, przez St. Berzańskiego (18); Uwagi krytyczne do Mapy poglądowéj Królestwa polskiego, ułożonéj przez J. Wójcicką, skreślił Wacł. Nałkowski (18); Krytyka i bibliografia; Rozmaitości; S. Dicksteina Zadania na ułamki (Dodatek).

— polski, pod redakcyą dra J. Mycielskiego, zeszyt z września 1885. Kraków, druk. Czasu, w 8ce, str. 431—626.

Treść: Listy z podróży do Ameryki południowéj, przez Z. M. (str. 431 — 461); Porwana z klasztoru, kartka z dziejów obyczajowych Polski XVII w., przez J. Mycielskiego (c. d, str. 462—489); Stanisław Koźmian, przez N. (dok, str. 490—530); Sprawozdanie z wystawy roln.-przemysłowéj w Warszawie r. 1885, przez Jana Sztolcmana (str. 531 — 547); Bernard Kalicki, przez St. Tarnowskiego (str. 548 — 579); Kronika literacka; Przegląd polityczny, przez M. Chylińskiego.

— powszechny, pod redakcyą ks. M. Morawskiego T. J., zeszyt z września 1885. Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., w 8ce większéj, str. 344 — 504.

Treść: Emigracya naszych włościan (str. 344—363); Pojęcie o Bogu w chrześciaństwie i u filozofów, przez ks. A. Langera T. J. (c. d., str. 364—382); Z pamiętnika dziennikarza, przez N. N. (dok., str. 383—398); Fizyka i moralność (str. 399—413); Kongo, przez M. S. (dok., str. 414—436); Przegląd piśmiennictwa: 1. dra M. Straszewskiego Powstanie i rozwój pesymizmu w Indyach, przez ks. M. Morawskiego, 2. T. Wierzbowskiego Uchańsciana, przez B. Jasieńczyka; Sprawozdanie z ruchu religijnego, społecznego i naukowego.

Przewodnik naukowy i literacki, pod redakcyą A. Krechowieckiego, zeszyt z września 1885. Lwów, druk. Wł. Łozińskiego, w 8ce, str. 769 — 864.

Treść: Z Pamiętnika księżnéj Izabeli z Flemingów Czartoryskiéj, przez L. Dębickiego (dok., str. 769 — 777); Rozbiór zapatrywań Milla na sprawę tworzenia pojęć, przez dra Al. Raciborskiego (dok, str. 778 — 793); Dwukrotny proces Galileusza, przez dra A. Wołyńskiego (c. d., str. 794 — 805); Wyniesienie na tron Stanisława Augusta, przez G. Meinerta (c. d., str. 806 — 811); Ludwik Nabielak, przez Wł. Zawadzkiego (c. d., str. 812 — 820); Fr. Grillparzer, przez dra A. Zippera (c. d., str. 821 — 827); Hans Makart, przez J. Wdowiszewskiego (dok., str. 828 — 835); Udział Polaków w uprawie prawa międzynarodowego, przez dra Fr. Kasparka (dok., str. 836 — 855); Dwa grody śmierci, Herkulanum i Pompei, przez dra Sasa (str. 856—862); Kronika literacka.

Przyjaciel sztuki kościelnéj, organ Towarzystwa św. Łukasza w Krakowie pod redakcyą dra St. Tomkowicza, nr. 3 i 4 z maja i lipca 1885. Kraków, druk. Czasu, w 8ce większéj, str. 17—32 i 33—48.

Treść: O oknach w kościele (3 i 4); Z powodu nieszczęsnéj manii puryfikowania kościołów (3); Sprawozdanie z czynności Tow. św. Łukasza (4); Kronika.

RADDA K. prof. Materialien zur Geschichte des Protestantismus im Herzogthum Teschen. XII Jahresbericht der k. k. Staats-Realschule in Teschen, 1885, w 8ce, str. 1—42.

RAFAŁ Kapucyn ks. Upomnienia zbawienne dla chrześcian wszelkiego wieku

i stanu, wydał X. Raf. Kap. Warszawa, druk. St. Niemiery, 1885, w 16ce, str. 198 i II. 25 kop.

RĘCZYŃSKI Jerzy. The last of the Anakims in the land of Moab, and authentic document found in 1868 at Dhiban, dedicated to dr. Dionysius Wielobycki of Edinburgh by his countryman and true friend, captain ..... kt. of the golden cross Virtuti militari. London, Edinburgh, Londondery & Paris, printed and litographed by J. Colhoun, 1880, w 4ce podłużnéj, str. 1 nl., 28, 2 nl., 18 i 3 tabl. in fol., z portretem autora.

— The Rosetta stone, an authentic description of the universal deluge, by one who was in the ark. Londondery, by J. Hempton, 1882, w 4ce podłużnéj, str. 3 nl., 23, 2 nl. i 4 tabl. in fol., z fotogr.

— Chronology of dates the two Amyclēan marble slabs, which were dug ont from the ruins of the temple of Apollo of Delphi. London, Paris, Londondery, New York & Warsaw, Lesman & Świszczowski, 1884, w 4ce podłużnéj, str. 36, z 2 tabl. litogr.

— Utwory cstatniego czwartaka ..... kapitana 4go pułku piechoty polskiéj, kawalera krzyża Virtuti militari, prof. fortyfikacyi, inżynieryi i języków tegczesnych w Foyle College w Londondery Irlandyi. Chicago Ill., nakł. i druk. Wł. Dyniewicza, 1885, w 12ce, str. 12.

Rok kościelny, nabożeństwo na wszystkie niedziele i uroczystości kościelne, wykład obrzędów kościelnych i całéj nauki chrześciańskiéj rzymsko-katolickiego kościoła, wydanie ilustrowane rysunkami, przeważnie z wzorów katakumbowych wziętymi, przez S. M. K. B. Ł. Ż. Warszawa, nakł. Przeglądu katol., druk. Fr. Czerwińskiego, 1885, w 8ce, str. CIV, 595 i 1 nl. 2 ruble 50 kop.

SAWICKI Jan Stella dr. Kalendarz lekarski na r. 1886. Lwów, nakł. Gubrynowicza i Schmidta, I związkowa druk., 1886, w 16ce, str. VIII, 248 i kilka arkuszy do notowania. Opr. 1 złr. 60 cnt.

SCHAITTER Ignacy dr. Dyagnostyka otrucia kwasem szczawiowym, na podstawie przypadków, spostrzeganych w zakładzie sądowo-lekarskim tajnego radcy, prof. Limana w Berlinie (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 10.

SCHLICHTING Alfred dr. Ustawy zasadnicze cesarstwa austryackiego, wraz z Statutem krajowym i ordynacyą sejmową król. Galicyi, Lodomeryi i W. ks. krakowskiego, z dodaniem przepisów stanowisko prawne kościoła katolickiego w Austryi określających, zebrał i wydał ..... (pośw. prof. drowi M. Zatorskiemu). Kraków, nakł. M. Taffeta, druk. J. Fischera 1885, w 16ce, str. XVI i 307. 1 złr. 80 cnt.

SCHNEIDER Oskar dr. Atlas przyrodniczo-geograficzny do użytku szkolnego i domowego, ułożony przez ..... starszego nauczyciela szkoły realnéj w Dreznie, w zastosowaniu do użycia krajowego wydany pod kierunkiem A. Ślosarskiego, magistra nauk przyrodniczych. Warszawa i Lublin, nakł. M. Arcta, druk. E. Skiwskiego, 1885, fol. małe, str. II i XV tablic. 1 rubel 80 kop.

Skład personalu i program wykładów w zimowém półroczu 1885/6 c. k. Uniwersytetu im. cesarza Franciszka I we Lwowie. Lwów, I związkowa druk., 1885, w 4ce, str. 43.

SKOWROŃSKI Leopold. De auctoris Heerenii et Olympiodori Alexandrini scholis, cum universis tum iis sigulis, quae ad vitam Platonis spectant, capita selecta, commentatio aditialis critica. Vratislavae, G. Koebner, 1884, w 8ce, str. 1 nl., 54 i 1 nl.

SŁONIEWSKI Tytus. Krakuska, text polski do kompozycyi muzykalnéj

Franciszka Abta, op. 526 p. t. Rothkäppchen, opracował ..... Przemyśl, nakł. Koła nauczycieli szkół wyższych na dochód tamtejszéj Ochronki dzieci, druk. S. F. Piątkiewicza, 1885, w 16ce, str. 39 i 1 nl. 25 cnt.

Wykonane na popisie uczennic c. k. seminaryum nauczycielskiego żeńskiego w Przemyślu w r. 1885 pod kierownictwem Józefa Ratyńskiego, nauczyciela spiewu i muzyki przy tymże zakładzie.

Śmiech dla łez, wydawnictwo humorystyczne na korzyść pogorzelców pod redakcyą Kolców. Warszawa, redakcya Kolców, druk. A. Pajewskiego, litogr. F. Kasprzykiewicza, 1885, w 4ce królewskiéj, str. 20, z rysunkami kolorowanymi. 40 kop.

SMOCZYŃSKI Wincenty ks. dr. Droga krzyżowa, ułożona po włosku przez św. Leonarda a Porlo Maurizio. Kraków, nakł. wydawcy, druk. Czasu, 1885, w 16ce, str. 48, z 2 rycinami.

SOSNOWSKI & KURTZMANN. Katalog der Raczyńskischen Bibliothek in Posen, bearbeitet vom Biblioth. M. E. Sosnowski und L. Kurtzmann, Band I—IV. Posen, Jolowicz, 1885, w 8ce, str. X i 984, XV i 953, XI i 667, 277. 30 marek.

SPIELHAGEN Fryderyk. W południowéj dobie, nowela, przełożyła Zuzanna Zajączkowska. Warszawa, nakł. M. Orgelbranda, druk. S. Orgelbranda synów, 1885, w 8ce, str. 104. 50 kop.

Spis wykładów odbywać się mających w c. k. Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie w półroczu zimowém roku szkolnego 1885/86. Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 4ce, str. 23.

Sprawozdanie dyrekcyi c. k. wyższego gimnazyum realnego im. Franciszka Józefa w Drohobyczu za rok szkolny 1885. Gródek, nakł. funduszu nauk., druk. J. Czaińskiego, 1885, w 8ce, str. 76.

Treść: Porównanie organizacyi dzisiejszych gimnazyów austryackich pod względem pedagogicznym i dydaktycznym z gimnazyami w Polsce przez Komisyą edukacyjną zaprowadzonymi, przez Michała Wagilewicza (str. 3 — 44); Wiadomości szkolne, przez dyrektora, W. Biesiadzkiego.

— X dyrekcyi c. k. wyższéj szkoły realnéj a I c. k. gimnazyum w Jarosławiu za rok szkolny 1885. Jarosław, nakł. funduszu naukowego, druk. H. Bohussa, 1885, w 8ce, str. 53.

Treść: O nauce synonimiki niemieckiéj w naszych szkołach średnich, przez Miecz. Zaleskiego (str. 1—24); Wiadomości szkolne, przez dyrektora, Andrzeja Maya.

— dyrekcyi c. k. wyższéj szkoły realnéj w Stanisławowie za rok szkolny 1885. Stanisławów, nakł. funduszu naukowego, druk. J. Dankiewicza, 1885, w 8ce, str. 46.

Treść: Kryteryum skończoności całek oznaczonych, przez dra M. Łazarskiego (str. 3 — 15); Część urzędowa, przez dyrektora, J. Czaczkowskiego.

— komitetu Towarzystwa zachęty sztuk pięknych w Królestwie polskiém za rok 1884. Warszawa, druk. K. Kowalewskiego, 1885, w 4ce, str. 51 i 1 nl.

ST. L. O księgach handlowych wobec obowiązującego prawa, napisał L. St. Płock, Kempner, gubiern. tipogr., Warszawa, Gebethner i Wolff, 1885, w 16ce, str. 28. 15 kop.

ŚWIÉRZ Leopold. Zarys działalności Towarzystwa tatrzańskiego w pierwszém jego dziesięcioleciu od r. 1874 do r. 1883 (Odbitka z tomu X. Pamiętnika Tow. tatrz.). Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 4ce, str. 30.

TOPORSKI A. Beitrag zur Casuistik der Beckengeschwülste in geburtshilflicher Beziehung, Inauguraldissert. Breslau, Genossenschafts-Buchdruckerei, 1884, w 8ce, str. 1 nl. i 44.

TRAPSZO Władysław. Kilka uwag dotyczących oszczędnego zużywania paliwa w patentowanych paleniskach systemu K. Hochmanna (Odbitka z Przeglądu technicznego). Warszawa, druk. J. Sikorskiego, 1884, w 8ce małéj, str. 16.

Urządzenie wewnętrzne Akademii umiejętności w Krakowie. Kraków, nakł. Akademii, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce małéj, str. 29.

USTYANOWICZ K. Rusko-narodna instytucia Narodnyj dom wo Lwowi, jej poczatok, osnowanie i teperysznyj stan. Lwiw, nakł. M. Tkaczenka, 1885, w 8ce, str. ?

VOELGYI & PÁRTHÉNYI. A lengyelekhez! irta Völgyi Gusztáv j. h., szavalta 1885 szeptember 8án a Petőfiszobcrnál Párthényi László j. h. Weissenberg, Budapest, Muzeumkörút, (1885), w 8ce, str. nl. 2.

Sześć ośmiowierszowych zwrotek.

WARMIŃSKI dr. Stoffvertheilungsplan für den katholischen Religionsunterricht in der ein- und dreiklassigen Übungsschule des königl. Schullehrer-Seminars zu Paradies. Schwiebus, Wagner, 1885, w 8ce, str. 25. 40 fenig.

WISZNIEWSKI Michał. Charaktery rozumów ludzkich (Biblioteka uniwersalna). Lwów, wydawca Ad. Kaczurba, druk. S. F. Piątkiewicza w Przemyślu, 1884, w 8ce, str. 191 i 4 nl.

ZABOROWSKI. Les chiens quaternaires (Extrait de la revue Matériaux pour l'histoire primitive de l'homme, III 2). Paris, lib. Reinwald, Lyon, impr. Pitrat ainé, 1885, w 8ce, str. 28, z tabl.

ZAGÓRSKI Włodzimierz. Wilcze plemię, powieść współczesna. Warszawa, nakł. T. Paprockiego i Sp., druk. J. Sikorskiego, 1885, w 8ce małéj, str. 343. 1 rubel 50 kop.

ZALESKI Stanisł. Szczepan dr. Ilość i własności żelaza narządów w jednym przypadku cukromoczu, Diabetes mellitus (Z dorpackiego zakładu farmakologicznego. — Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 19.

Zapiski na rok 1886. Kraków, nakł. B. Dembowskiego, druk. Uniw. Jag., 1885, w 4ce, str. 120. Opr. 35 cnt.

ZAWILIŃSKI Roman. O stosunku pokrewieństwa języków aryo-europejskich (Odbitka ze Sprawozdania III gimnazyum krakowskiego). Kraków, druk. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. 33. 30 cnt.

Zbiór pieśni nabożnych, poświęcony czci Najśw. serca Jezusowego, przetłómaczone (tak!) i zebrane z Brewiarza i hymnów kościelnych. Warszawa, druk. St. Niemiery, 1886, w 16ce, str. 64 i 2 nl., z ryciną. 10 kop.

Zebranie ogólne członków Towarzystwa rolniczego krakowskiego i delegowanych Towarzystw rolniczych okręgowych dnia 7 i 8 lipca 1885. Kraków, nakł. Tow., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. 104.

Zeitschrift des westpreussischen Geschichtsvereins, Heft XIV. Danzig, Th. Bertling, 1885, w 8ce większéj, str. 1 nl., VII i 120. 2 marki.

Treść: Vorwort; Die Beziehungen Gustav Adolfs zu Danzig, von Dr. E. Leidig (str. 1 — 44); Eine westpreussische Dorfschule im Anfang unseres Jahrhunderts, von H. Schuch (str. 45—57); Mittheilungen aus der Geschichte Dirschaus, von J. H. Schneider (str. 59—120).

ZEJDOWSKI J. dr. Siła lecznicza ustroju ludzkiego w stosunku do cholery. Warszawa, druk. M. Ziemkiewicza, 1885, w 8ce, str. 16. 20 kop.

ZIEMIANIN. Najnowsze szkice wschodu, z poglądem politycznym i ekonomicznym na stan krajów, skreślił turysta ..... Kraków, nakł. autora, G. Gebethner i Sp., druk. związkowa, 1885, w 8ce, str. 143 i 1 nl.

ZIMMERMANN A. dr. Blüthe und Verfall des Leinengewerbes in Schlesien, Gewerbe- und Handelspolitik dreier Jahrhunderte. Breslau, Korn, 1885, w 8ce, str. XVII i 474. 8 marek.

ŻDŻARSKA Józefa. Pozwólcie dziatkom przyjść do mnie: Miesiąc Maryi czyli nabożeństwo majowe, z dodatkiem nabożeństwa codziennego dla młodocianego wieku, napisany przez ..... Warszawa, druk. St. Niemiery, 1886, w 16ce, str. 244 i III. 50 kop.

KRONIKA.

☞ **Rada szkolna krajowa** ogłosiła, co następuje: „L. 9·605. Reskryptem z dnia 6 sierpnia 1885 do L. 4796 zwrócił pan minister wyznań i oświecenia uwagę na spostrzeżenie, że na okładzinkach książek, przeznaczonych dla młodzieży szkolnéj, bywają umieszczane niekiedy ogłoszenia takich utworów literackich, które dla młodzieży są zupełnie niestosowne. Wobec tego zabronił pan minister dołączania do książek, przeznaczonych do użytku szkolnego, jakichkolwiek anonsów, z jedynym wyjątkiem używanych zwykle ogłoszeń co do aprobowanych książek szkolnych tego samego nakładu. Książki, niestosujące się do tego zakazu, nie mogą na przyszłość otrzymać aprobaty lub zalecenia, a tym, które aprobatę już uzyskały, będzie ona w razie przekroczenia niniejszego rozporządzenia odjętą. — Udziela się Sz. księgarni w ... do wiadomości i zastosowania się, z tą uwagą, że niniejsze rozporządzenie stosuje się także do książeczek, zaleconych lub mających być zaleconymi do bibliotek szkolnych i na premia dla młodzieży szkolnéj. Lwów, 5 września 1885".

= **Catalogue no XXV**: Bibliotheca polonica, catalogue d'une collection de livres anciens et modernes sur la Pologne, les provinces ci-devant polonaises et de livres imprimés en Pologne, en vente aux prix marques chez N. Kymmel à Riga, maison fondée en 1763. Riga, 1885, w 8ce, str. 40.

Dzieł i broszur, od XVI w. począwszy, 630.

= **Katalog** książek liturgicznych i teologicznych łacińskich kościoła rz. kat., oraz kazań, mów, nauk, różnych dzieł teologicznych polskich i muzyki kościelnéj. Warszawa, Gebethner i Wolff, 1885, w 8ce, str. 24.

Bogaty Kat. dzieł liturgicznych i teologicznych kościoła rz. kat. w języku łacińskim i polskim, ułożony w porządku: „I. Książki liturgiczne i teologiczne łacińskie; II. Kazania, mowy, nauki i inne dzieła teologiczne polskie; III. Muzyka kościelna". Na odwrocie tytułu dołączyła wielka firma warszawska następujące doniesienie: „Księgarnia podając Kat. niniejszy do rąk Sz. duchowieństwa, informuje jednocześnie, że nadsyłane łaskawie zlecenia spełnia z całą dokładnością i zupełną znajomością przedmiotu w dziale wydawnictw liturgicznych i teologicznych pod każdym względem. W razie więc zajść mogącéj potrzeby może służyć należytymi wyjaśnieniami zaraz lub po zasięgnięciu wiadomości na miejscu u wydawców, z którymi zostaje w bezpośrednich stosunkach".

= **Archiwa** w Wenecyi — ob. „Przewodnik bibliogr.", VI 260 — zawierają zawsze jeszcze niepospolitéj wagi dla przeszłości polskiéj skarby rękopiśmienne. „Donoszę wam także — piszą właśnie stamtąd do „Gazety nar.", nr. 193 z 25 sierpnia — iż bawiący tu dłużéj rodak nasz, znany w literaturze pod pseudonimem Cezara Polewki (Wł. Kulczycki), postanowiwszy poznać dokładnie wszystko, co weneckie archiwa mieszczą w sobie odnośnego do Polski, doszedł zaraz po kilku dniach pracy do osobliwych rezultatów. Nowe całkiem urządzenie tych nieocenionych kopalń historycznych przez archiwistę Ciccognę i przez znakomitego uczonego komandora Barozziego, weneckiego szlachcica, tchnącego starodawną dla nas uprzejmością i współczuciem, ułatwiło niezmiernie te poszukiwania. Rodak nasz trafił na dokumenta, będące prawdziwymi nieznanymi dotąd skarbami, których żadne oko polskie nie widziało, o których żadne polskie ucho nie słyszało. Oprócz znanych już w części badaczom Ciampiemu i Przezdzieckiemu sprawozdań ambasadorów weneckich, znajdują się tam tajne depesze tychże ambasadorów, dzień po dniu pisywane do rzeczypospolitéj św. Marka w czasie elekcyi i w ciągu innych ważnych wypadków w Polsce. Wiele dokumentów sięga w. XV i epoki Jagiellonów, najobfitsze i najciekawsze odnoszą się do w. XVI i XVII, do panowania Zygmunta Augusta, Batorego, Zygmunta III i Jana Kazimierza... Rodak nasz powynajdywał już nieznane dotąd listy Jana Sobieskiego; korespondencyą ambasadora weneckiego Lipomana (oprócz znanéj jego relacyi) z Batorym, z Marcinem Kromerem, z Stanisławem Hozyuszem; drugą nieznaną relacyą Lipomana za jego powrotem z Polski, podaną doży i senatowi w r. 1575; depesze Hieronima Cavazzy, sekretarza wysłanego do Polski, od 1650 do r. 1651; nadzwyczaj ciekawe sprawozdanie o odsieczy wiedeńskiéj; opis pobytu królowéj w Wenecyi w r. 1442; przybycie i przyjęcie innéj królowéj polskiéj w r. 1556; Polska za czasów cesarza Karola V, arcyciekawy francuski rękopis; sprawozdania o wizytach, oddanych przez Jana Kazimierza Don Alfonsowi, królowi portugalskiemu i papieżowi Klemensowi; historyą obrazów wielkich mistrzów, zakupionych przez hr. Algarottego dla Augusta II, króla polskiego i t. d.

Wiele z tych dokumentów Polewka własnym kosztem odpisywać kazał".

= **Biblioteka** Towarzystwa naukowego akademików polskich w Berlinie — według ogłoszonego w pismach codziennych „Sprawozdania" — liczy już obecnie „około 5·000 tomów".

= **Bibliotekę** teatralną w Warszawie porządkuje w tych czasach „jeden z członków dyrekcyi teatrów warszawskich", układając równocześnie szczegółowy dla jéj zbiorów katalog odpowiedny. „Pomiędzy znajdującymi się w bibliotece utworami scenicznymi — jak donosi jedno z pism tamtejszych — jest podobno kilka nader cennych, które dotychczas leżały w pyle zapomnienia".

= **Bogarodzica**, starożytnych Polaków pieśń bojowa, kiedy mogła powstać i kto początkowe jej zwrotki ułożył? Pytanie to, tylekroć już omawiane, poruszył ponownie niepospolity staroczeskiéj muzyki znawca, prof. gimnazyum taborskiego, ks. K. Konrad, autor znakomitego w swoim rodzaju dzieła p. t. „Dějiny posvátného zpěvu staročeského" (ob. „Przewodnik bibliogr.", VII 228 i n.). W ogłoszonéj świeżo w odbitce z wydawnictw król. czeskiego Towarzystwa naukowego w Pradze rozprawie: „Posvátná píseň polská. s obzvláštním zřetelem k posvátné písni české", (w 8ce, str. 44), zestawia Sz. autor pieśń polską z staroczeskim hymnem „Hospodine pomiluj ny", ułożonym przez św. Wojciecha, i jemu także nie tylko autorstwo pieśni „Bogarodzica" ale i najstarszéj jéj melodyi stanowczo przypisuje (str. 3—6 i 35—37). Tradycya narodowa, która przez długi ciąg wieków ułożenie jéj początku apostołowi Polan przyznawała: „má — jak się ks. K. wyraża — dobrý základ historický, zcela věrohodný". A zresztą i w Czechach powątpiewano przedtém, czy „Hospodine pomiluj ny" pochodzi od św. Wojciecha, ale obecnie „vždyt' přece víme — dodaje — že sv. Vojtěch právě naopak skutečně složil a dal nám Čechům hymnus v nynějši formě jeho, ano on právě vymohl u stolice apostolske i odpustky na zbožné zpívání téhož hymnu a dovolení, by směl dokonce zpivan býti též inter missarum solemnia".

= **Czemu?** — zapytuje W. T. w jednodniówce „Okrężne", wydanéj na rzecz Towarzystwa czytelni ludowych w Poznaniu, str. 8 i n. — „Czemu gazety wychodzą in folio i to często w olbrzymiém folio? Czemu się raczéj nie drukują w 8ce albo w 12ce, tak iżby abonenci codziennie odbierali małą broszurkę. Dla niewielu artykułów, przechowania godnych, niepodobna chować i oprawiać całych foliantów, bo i oprawa introligatorska większego wymaga kosztu i księgi byłyby ciężkie, tak że trudnoby je przy czytaniu w ręku utrzymać, i miejsce w domu zabierają, podczas że ledwie dziesiąta część treści ma późniéj dla szerszéj publiczności interes. Gdyby pismo wychodziło w 12ce, możnaby snadnie odrzucić kilka lub kilkanaście kartek, czasami całą broszurę, a przechować kartki, które nam się ważnymi wydają, i te po skończeniu roku dawać introligatorowi do oprawy. W takiém skróceniu byłyby broszurki nader ciekawe i stanowiłyby po domach cenną biblioteczkę; wszakże to historya bieżąca, którą gazety podają. Dając gazety a przynajmniéj feletony ich w formacie, który będzie zawiązkiem biblioteczki, przyczyni się redakcya do zakładania prywatnych księgozbiorów, do zamiłowania czytania, do roskrzewienia wiedzy i nauki. Otóż z maluczkich rzeczy wzniosłe skutki. Czemu gazety nie wstępują na tę drogę? Czemu?".

= **Czytelnia** miejska w Jaśle, „siedzibie władz autonomicznych i rządowych, mającéj słuszną pretensyą do nazwy miasta,ześrodkowującego życie wcale rozległéj okolicy", założona niedawnymi czasy przez kilku światłych obywateli i „bądź z funduszów składkowych, bądź z prywatnych darów dosyć pokaźnie zaopatrzona", jakby już nie istniała; „znaczniejsza bowiem część jéj członków — jak piszą stamtąd do krakowskiéj „Reformy", nr. 192 z 25 sierpnia — przeniosła się na stałych gości do kasyna lub do handelków, gdzie bilardem i kartami po dawnemu się zabawiają". „Nie dosyć jednak na tém — dodaje Sz. korespondent — książek, oprócz ze zbioru gimnazyalnego, nigdzie tu nie można pożyczyć; księgarnia wprawdzie jest, ale tylko jedna...".

= **Drukarni** uniwersyteckiéj w Krakowie zarządcą odpowiedzialnym, po śmierci św. p. Stelcla, zamianował senat Uniwersytetu Jag. wydalonego z Prus Anatola Maryana Kosterkiewicza, długoletniego zarządcę drukarni im. Kraszewskiego (dra W. Łebińskiego) w Poznaniu. Wydalonego, „człowieka fachowego a przytém zupełnie oddanego pracy i najsumienniejszemu wykonywaniu obowiązków", który „nie tylko u pryncypała swego, ale i u wszystkich, mających w jakikolwiek sposób z nim styczność, zjednał był sobie prawdziwy szacunek i przyjaźń szczerą", i który „najlepszą po sobie w Poznaniu pozostawił pamięć", serdecznie na wyjezdném pożegnały tamtejsze pisma poważne.

= **Drukarnia** państwowa w Wiedniu oddaliła kilkaset robotnic, zatrudnionych od

kilku lat w pracowniach swoich, a to z przyczyny, że nowa ustawa przemysłowa pracę kobiet w porze nocnéj znosi.

= **Drukarnię** w Samborze otworzyła firma Schwartz i Sp.

= **Drzeworytnia**, wzorowo urządzona, istnieje w Krakowje od r. 1873 przy techniczno-przemysłowém muzeum. „Odtąd — oświadcza Sz. zarząd muzeum w jednym z dzienników miejscowych — klientela nasza rozszerza się ciągle: dostarczyliśmy w ciągu tego czasu drzeworytów do kilku dzieł naukowych, wydanych w Krakowie, pracujemy stale dla Akademii umiej. i „Przeglądu lekarskiego“, załatwiamy ciągle bieżące potrzeby miejscowe, a nadto mamy stałe obstalunki na prowincyą i we Lwowie, w ostatnich zaś czasach otrzymaliśmy i już wykonali większe zamówienie do Kijowa, z zupełném zadowoleniem obstalującego i z zapewnieniem podobnych zamówień na przyszłość“.

= **Fotodrukarnia** E. Trzemeskiego we Lwowie (ob. „Przewodnik bibliogr.“, str. 186) — jak donoszą stamtąd do „Reformy“ krakowskiéj, nr 212 z 18 września — otrzymała od Wydziału krajowego „z funduszów, na cele przemysłu przeznaczonych, pożyczkę 3000 złr.“

= **Kazania gnieźnieńskie**, wydane staraniem i kosztem św. p. Tyt. hr. Działyńskiego r. 1857 w Poznaniu jako „Zabytek dawnéj mowy polskiéj“, o których tyle już u nas pisano, skąd początek swój wziąć mogły? W rozprawie inauguracyjnéj „Der Text der gnesener Predigten kritisch beleuchtet“, (w 8ce, str. 50 i 5 nl.), która się właśnie w Poznaniu pojawiła, dowodzi powołany świeżo na bibliotekarza Towarzystwa przyj. nauk poznańskiego dr. B. Erzepki, że nieznany bliżej polskich „Kazań“ układacz niewątpliwie pełną dla nich garścią czerpał z łacińskiego dzieła Jakuba de Voragine, znanego w średnich wiekach p. t. „Legenda aurea“ albo „Historia lombardica“, które w owych czasach w całym świecie chrześciańskim nadzwyczaj rozpowszechnione było. Jakoż z przyjemnością przyznać należy, że dowód na to Sz. autor w zupełności i niezbicie przeprowadził, za co téż sobie, jak nie mniej za bardzo szczegółowy, staranny i z wszelką znajomością rzeczy dokonany opis bibliograficzny samego kodexu, znajdującego się — jak wiadomo — w bibliotece katedralnéj gnieźnieńskiéj, na pełne i dobrze zapracowane zasłużył uznanie. Towarzystwu przyj. nauk przy téj sposobności nabytku tak dzielnéj i do żelaznéj pracy przyzwyczajonéj siły naukowéj także serdecznie powinszować się godzi; nowy bowiem jego bibliotekarz, rokujący tak piękne dla dobra nauki i jéj postępu nadzieje — jak się z dodanéj do rozprawy autobiografii jego dowiadujemy — urodził się 5 lipca r. 1852 w Pawłowicach pod Wschową w Poznańskiém, gimnazyum ukończył w Lesznie, uniwersyteckie zaś studya w Wrocławiu, i jako mąż w sile wieku właśnie — utinam ad multos annos! — 34ty rok życia rozpoczął.

= **Księgarnię** antykwarską, w połączeniu ze składem nut i przyborów do pisania, na mocy uzyskanéj od rządu koncesyi — ob. „Przewodnik bibliogr.“, str. 143 — otworzył w Krakowie Wł. Chaberski.

= **Księgarnię** w Odesie, „asortowaną obficie w książki polskie i rosyjskie“, założyły o wspólnych siłach dwie poważne firmy kijowskie, Koreywy i Rozowa. „Handel księgarski w Odesie — piszą z tego powodu do petersburskiego „Kraju“, nr. 34 z 6 września — trudny, to prawda. Nie jest atoli liczniejszą kolonia francuska lub niemiecka w Odesie od kolonii polskiéj, a jednak od bardzo dawna utrzymuje się tu księgarnia francuska Rousseau i niemiecka Deubnera. Francuska może nawet lepiéj prosperować, niźli niemiecka, bo książki francuskie czytają wszyscy, którzy należą lub chcą należeć do tak zwanego towarzystwa. Zresztą... księgarnia niemiecka, o ile nam wiadomo, także dobrze się rozwija; niema książki lub wydawnictwa, któregoby nie sprowadziła najdaléj w ciągu dni 10. W trudniejszém położeniu znajduje się księgarnia nowo-założona, gdyż spotyka konkurencyą w księgarni dawniejszéj, mieszczącéj się w domu, należącym do kościoła katolickiego przy ul. Ekaterynеńskiéj. Gwarancyą atoli powodzenia księgarni nowozałożonéj widzimy w tém, że prowadzoną jest przez firmy, które na polu handlu księgarskiego należą do firm fachowo uzdolnionych. Kolporterka pism w letnich miesiącach, t. j. podczas sezonu kąpieli limanowych i morskich, dotąd leżała w zaniedbaniu; pewien procent ludności inteligentnéj dostarcza Podole na sezon kąpielowy, a w Odesie w żadnych zakładach nie spotykamy pism warszawskich. Kolporterka książek, umiejętnie przeprowadzona na prowincyi, przyniosłaby także znaczny dochód: Kiszyniów, główne miasto Besarabii, Elizabetgrad, Cherson i inne miasta na południe Rosyi, nie mają księgarń polskich. Naturalnie nie mogłyby się księgarnie utrzymać w tych miastach; chcemy jedynie zaznaczyć, że w istniejących w nich księgarniach rosyjskich niema oddziału książek polskich. Nowéj więc księgarni w Odesie przedstawia się pole, leżące w zupełnym ugorze, a zdaniem naszém nietrudne osta-

tecznie do wyzyskania; w każdém bowiem z takich większych miast na południu Rosyi zamieszkuje garść ludności katolickiéj lub polskiéj, która nie spotyka się z książką lub pismem inaczéj, jak tylko drogą prenumeraty lub umyślnego wypisania. Nowa zatém księgarnia odeska powinnaby ułatwić podaż. Będzie to w początku, w ciągu paru lat, robota żmudna, ale jesteśmy przekonani, że w końcu praca przyniesie stały rezultat i raz zdobyci klienci nie odpadną. Co zaś do urządzenia kolporterki na prowincyi, mogą tu być dwie drogi: albo urządzenie w istniejących cajuż księgarniach prowincyonalnych oddziału książek polskich, a więc wysyłanie tychże, albo téż otworzenie czasowéj sprzedaży książek podczas znaczniejszych jarmarków".

= **Księgarz** pewien, „jeden z przemysłowych", wpadł na pomysł używania „cyganek" do rozprzedawania na prowincyi „Senników egipskich" i innych tego rodzaju arcydzieł. „Pomysł może korzystny dla wydawców podobnych bredni — dodaje do wiadomości téj jedno z pism warszawskich — ale dla oświaty nie tylko bezowocny, lecz wprost nawet szkodliwy".

= **Ministeryum** oświecenia w Petersburgu — jak za gazetami rosyjskimi warszawskie powtarzają pisma — rozporządziło, aby „z bibliotek szkolnych przy zakładach naukowych rządowych wykluczyć książki, które zabroniono trzymać w bibliotekach publicznych, oraz aby z ostatnich nie wydawano na ręce takich książek osobom obcym".

= **Oryentalista** dr. Ludw. Loeve, serdeczny przyjaciel i powiernik zmarłego niedawno filantropa Montefiorego, którego „Pamiętniki" przygotował właśnie do druku, sam przytém znakomity autor licznych dzieł pomnikowych, uwieńczonych i wydanych przez zagraniczne Akademie umiej. i Towarzystwa naukowe, władający 39 językami — jak zapewnia „Kuryer warszawski" w nrze 243 z 3 września — pochodzi z Polski. Urodzony r. 1809 w Białéj na Szląsku pruskim, pobierał nauki w Oleśnie i Lesznie, poczém po krótkim pobycie w Warszawie udał się za granicę, gdzie dotąd przebywa, obecnie „jako dyrektor szkoły w Ramsgate i właściciel przepysznéj biblioteki, w któréj podobno polonica licznie są reprezentowane". O ziemi wszakże, w któréj „ujrzał światło dzienne, nie zapomniał; w zeszłym roku bowiem odwiedzał rodzinne strony i grób rodziców".

= **Ostatni czwartak**, b. kapitan Jerzy Ręczyński, obecnie już 80letni starzec, znany w naukowym świecie angielskim z niepospolitéj znajomości starożytnych hieroglifów egipskich, o których już kilka prac drukiem ogłosił, na niektórych exemplarzach wydanych świeżo u Wł. Dyniewicza w Chicago Ill. poetyckich „Utworów" swoich (w 12ce, str. 12), poświęconych miladzie Felicyi Wielobyckiéj, dopisał własnoręcznie: „Nb! Ten utwór ostatniego czwartaka jest tylko małym urywkiem z pod pióra; rozciąglejszy, cztery razy większy i poprawny mam w rękopisie. Jeżeliby jaki drukarz miał chęć zrobić fortunę, posłałbym od razu, a gdybym dał do gazety, to muzyka i rycinki byłyby stracone, które dają życie rzeczywistości, całemu utworowi, i jak milady pisze mi w swoim liście z dnia 10 czerwca 1885 r., że żaden kraj niema nic równego. Autor".

= **Pisma codzienne** smutną podały były niedawno wiadomość, że w drugiéj połowie sierpnia „pożar w Horodcu nad Horyniem, w powiecie łuckim na Wołyniu, zniszczył do szczętu tamtejszy pałac, niegdyś własność hr. Starzyńskich, a z nim razem także kaplicę, w któréj przed laty J. I. Kraszewski wiązał się węzły małżeńskimi, jako téż bibliotekę, w któréj Czcigodny jubilat czerpał wiedzę swoję i gdzie powieść Nad Horyniem napisał". Smutne wszakże o zniszczeniu tamtejszéj biblioteki doniesienie o tyle sprostować należy, że zgorzeć tam mógł całkiem nowy jakiś, od niedawna dopiero w tamtejszym pałacu istniejący księgozbiór; dawniejsza bowiem bogata biblioteka w Horodcu, założona przez św. p. Ant. Urbanowskiego († r. 1842, ob. Radziszewskiego „Wiadomość o bibliotekach i archiwach", str 18), w któréj Czcigodny jubilat wiedzę swoję czerpał, po przejściu majętności téj na własność hr. Starzyńskich, r. 1868 przeniesioną przez nich została do Zahiniec w gubernii podolskiéj.

= **Słownik** bibliograficzno-biograficzny norweski z lat 1814/90, p. t. „Norsk forfatter-lexikon", wydaje u A. Cammermeyera w Chrystyanii, wsparty zasiłkiem z funduszów państwowych, uczony I. B. Halvorsen. W 6 lub 7 tomach obejmie dzieło około 4000 autorów, autorek, tłómaczów i wydawców, jako téż celniejszych publicystów i dziennikarzy.

= **Słownik** biograficzny powszechny zamierza wydać petersburska Akademia umiej. „Dział dotyczący znakomitych w nauce, literaturze i sztukach Polaków — jak zapewniają pisma warszawskie — ma być wykonany przy pomocy sił tamtejszych".

= **Sposób** „zupełnego ścierania z papieru farby drukarskiéj, i to bez najmniejszego uszkodzenia papieru, bez zmiany jego koloru, połysku i rozmieszczenia włókien — jak za pismami paryskimi nasze donoszą

dzienniki — wynaleść miał niejaki Hipper. Wynalazek — dodają — wywołał nawet wiele hałasu, obiecuje bowiem wielkie stanienie wydawnictw peryodycznych, ale zarazem gotów się stać potężnym środkiem dla fałszerzy drukowanych dokumentów. Technicy też współcześni znowu będą musieli łamać sobie głowy nad wynalezieniem sposobu, któryby zapewnił nietykalnosć farbie drukarskiéj".

= **Stowarzyszenie polskie** w Peszcie, za pośrednictwem wiceprezydenta m. Lwowa i posła do Rady państwa wiedeńskiéj, E. Mochnackiego, uprasza ziomków w kraju i za granicą o „zasilanie skromnéj Stow. biblioteki polskimi dziełami, środki bowiem Stow. finansowe nie dozwalają na obfitsze czytelni jego zaopatrzenie". Dary wszelkie nadsyłać należy albo wprost do „Zarządu Stowarzyszenia polskiego w Budapeszcie", albo składać je w redakcyi „Reformy" krakowskiéj.

= **Towarzystwo tatrzańskie**, istniejące od r. 1874, posiada dwie biblioteki: 1. księgozbiór „treści naukowéj i turystycznéj", umieszczony w biurze Tow. w Krakowie, i 2. „dla wygody gości" czytelnię „treści beletrystycznéj" w dworze tatrzańskim w w Zakopanem. Księgozbiór krakowski, zasilany „po większéj części darami klubów alpejskich i różnych Tow., mających pokrewne cele", liczył przy końcu r. 1883, oprócz map i fotograficznych lub litograficznych widoków: „88 dzieł w 207 tomach i 133 broszur"; czytelnia zaś w Zakopanem, która „przez zakupno jako też z darów kilku członków Tow." powstała: „197 dz. w 249 t. i 22 br.". Szczegóły te o obydwóch podaje zasłużony bibliotekarz i sekretarz Tow., prof. L. Świérz, w „Zarysie działalności Tow. tatrz. w pierwszém jego dziesięcioleciu", (w 4ce, str. 30), wydanym świeżo w odbitce z X tomu „Pamiętnika Tow. tatrz.".

= **Wydaleni** z ziem polskich pod panowaniem pruskiém, na mocy dekretów banicyjnych, pracownicy ze sfer księgarskich i drukarskich, o ile naturalnie wiadomości nasze sięgają: 1. St. R. Botwiński, młodziutki, prawego charakteru i niepospolitych zdolności adjunkt księgarni B. Twardowskiego w Poznaniu, autor wzorowo i starannie wydanéj przed rokiem „Bibliografii kalendarzy", (ob. „Przewodnik bibliogr.", VII 204), dotychczasowy bardzo gorliwy i sumienny korespondent pisemka naszego z zaboru niemieckiego; 2. Antoni Filipowski, drukarz i maszynista drukarni J. Buszczyńskiego w Toruniu; 3. Anatol Maryan Kosterkiewicz, długoletni zarządca drukarni im. Kraszewskiego (dra W. Łebińskiego) w Poznaniu; i 4. drukarz Leopold Pawlikowski, pracujący także od lat wielu w téj saméj oficynie typograficznéj. Jeden z nich, A. M. Kosterkiewicz, o czém wyżéj osobno wspominamy, otrzymał już zaszczytną posadę odpowiedzialnego zarządcy drukarni uniwersyteckiéj w Krakowie; losy natomiast trzech innych, banicyą pruską dotkniętych wygnańców, o których charakterze, pracowitości i zdolnościach poważne pisma poznańskie z największém mówią uznaniem, nie są nam dotychczas bliżéj wiadome.

= **Wystawę** archeologiczną, któraby między innymi objęła także „akta, rękopisy i dyplomata, przechowane w archiwum lwowskiego Instytutu stauropigiańskiego", zamierza urządzić w przyszłym roku, przy sposobności obchodu jubileuszowego 300letniéj exystencyi tego zakładu, Sz. jego zarząd.

= **Zabronione w Austryi:** Kilka słów wschodnio-katolickiego do rzymsko-katolickiego kościoła, przekład z rosyjskiego. Petersburg, 1885.

= **Zmarli:** Stefan Jakubowicz, b. kustosz biblioteki Uniwersytetu kijowskiego, † w Kijowie w 55 roku życia. Teodor Krenzel, b. zarządca drukarni Pillera lwowskiéj, † we Lwowie 15 września w 63 r. życia. Herman Altenberg, właściciel księgarni we Lwowie, † we Lwowie 19 września w 37 r. życia. Cześć ich pamięci!

Kuryerek z najświeższymi nowościami.

W ostatniéj chwili donoszą jeszcze o wyjściu świeżo z pod prasy: Katalog wystawy archeologicznéj. Lwów. — KRASZEWSKI J. I. Na królewskim dworze. Warszawa, Spółka wydawnicza. — Lira polska, VII. Warszawa, Lesman. 30 kop. — PIETRZYCKI E. Nauka rachunkowości czyli buchalteryi, I i II. Lwów, J. L. Pordes. 5 złr. 25 cnt. — ROTHE A. dr. Psychiatrya. Warszawa. 1 rs. 80 kop. — Sprawozdanie gimnazyum w Stanisławowie. Stanisławów. — SYROCZYŃSKI L. Le pétrole. Lwów, Seyfarth i Czajkowski. 1 złr. — CZERMAK W. Przeprawa Czarnieckiego. Lwów. 60 cnt. — Zdania o użyciu czasu, III. Warszawa. 50 kop.

OGŁOSZENIA.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny **dr. Władysław Wisłocki.**

Z drukarni Wł. L. Anczyca i Spółki, pod zarządem Jana Gadowskiego.

PRZEWODNIK BIBLIOGRAFICZNY

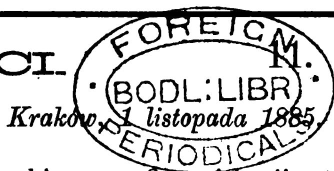
miesięcznik dla wydawców, księgarzy, antykwarzów, jako téż czytających i kupujących książki.

Wychodzi w Krakowie 1go każdego miesiąca w objętości ½ — 1 ½ arkusza. Przedpłata wynosi: rocznie 1 złr., z przesyłką 1 złr. 24 cnt.; ½ rocznie 50 cnt., z przesyłką 62 cnt.; ¼ rocznie 28 cnt., z przesyłką 34 cnt.; miesięcznie 10 cnt., z przesyłką 12 cnt. — Opłata od Ogłoszeń za każdą 1/10 część strony 50 cnt., za całą stronicę czyli 61 wierszy petytowych 5 złr.

Prenumeratę w gotówce i wyraźnie pisane ogłoszenia przesyłać należy najdaléj do 20 każdego miesiąca albo do księgarni **G. Gebethnera i Sp.** *w Krakowie, albo wprost do redaktora Przewodnika bibliograficznego.*

VIII. **NOWOŚCI.** 11.

Kraków, 1 listopada 1885.

ANTONIEWICZ Jan Bołoz dr. O średniowiecznych źródłach do rzeźb, znajdujących się na szkatułce z kości słoniowéj w skarbcu katedry na Wawelu (Odbitka z Pamiętnika Wydziału filolog. i histor.-filoz. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 4ce większéj, str. 69 i 1 nl., z 2 tablicami. 1 złr.

Archiv für slavische Philologie, unter Mitwirkung von A. Brückner, A. Leskien und W. Nehring herausgegeben von J. Jagić, VIII Band 3 Heft. Berlin, Weidmannsche Buchhandlung, 1885, w 8ce, str. 357—548.

Na str. 409—432: Ueber die Wirkungen der Analogie in der Declination des Kleinrussischen, von St. Smal Stockij; str. 432—462: Sprachproben des Dialektes von Cirkno, von J. Baudouin de Curtenay; str. 477—513: Jan Kochanowski, von A. Brückner; str. 514—523: Modlitewnik siostry Konstancyi, wydał W. Wisłocki, & prof. dra J. Rymarkiewicza Pieśń świętojańska Kochanowskiego, angezeigt von W. Nehring; str. 524—531: A. Bezzenbergers Litauische und lettische Drucke, angez. von E. Wolter; W. N. Jurgevič's Versuch einer Erklärung litauischer Fürstennamen, angez. von E. Wolter.

Ateneum, pismo naukowe i literackie, pod redakcyą P. Chmielowskiego, zeszyt z października 1885 r. Warszawa, wydawca W. Spasowicz, druk. K. Kowalewskiego, w 8ce większéj, str. 1—192.

Treść: Dziurdziowie, powieść, przez E. Orzeszkową (c. d., str. 1—26); Ze stosunków ekonomicznych w krajach polskich, szkic stosunków włościańskich w ks. Poznańskiém, przez Ad. Zakrzewskiego (str. 27—50); Sprawa Lubomirskiego w r. 1664, przez Wiktora Czermaka (c. d., str. 51—82); Z Wiktora Hugo Sumienie, przez Felicyana (str. 83—84); Psychologia doświadczalna, przez Wł. Kozłowskiego (c. d., str. 85—106); Dumy ukraińskie, rzecz o eposie kozackim Rusinów, przez Czesława Neymana (str. 107—127); Drugi walny zjazd Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych we Lwowie, przez R. (dok., str. 128—145); Poglądy Naegelego na Darwinizm i nowa teorya pochodzenia gatunków, przez Józ. Nusbauma (str. 146—160); Rozbiory i sprawozdania: 1. Prace filologiczne, przez J. F. Gajslera, 2. Najnowsze wydanie dzieł Ad. Mickiewicza, przez P. Ch., 3. G. Duruy, Le cardinal Carlo Carafa, przez B. Dembińskiego; Wrażenia literackie; Kronika, przez Strzemieńczyka; Nekrologia.

BĄBA Józef ks. dr. Fałsze historyczne w rozprawie p. Tomasza Glińskiego, zamieszczonéj w Sprawozdaniu dyrekcyi c. k. gimnazyum tarnowskiego za rok szkolny 1885, napisał ..... prof. historyi i prawa kanon. w seminaryum biskupiém w Tarnowie (Odbitka z Pogoni). Tarnów, nakł. autora, druk. J. Pisza, 1885, w 8ce, str. 46.

BANDROWSKI Ernest dr. Szkolnictwo

przemysłowe w Austryi (Odbitka z Nowéj Reformy). Kraków, druk. związkowa, 1885, w 16ce, str. 46.

BARCZEWSKI W. ks. Nowa reguła Trzeciego zakonu św. Franciszka, opracował .... Pelplin, czcionkami E. Michałowskiego, 1885, w 16ce, str. 202.

Biblioteka warszawska, pismo poświęcone naukom, sztukom i przemysłowi, pod redakcyą J. K. Plebańskiego, zeszyt z października 1885. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. J. Bergera, w 8ce, str. 1—164.

Treść: Rzut oka na pieśni gminne łotewskie, przez Gust. br. Manteuffla (str. 1—21); Towarzystwo Ixów, ustęp z dziejów krytyki w literaturze polskiéj (str. 22—47); Marya Mantuańska, 1644/48, przez K. Waliszewskiego (dok., str. 48—73); Z ekonomiki; Pojęcie przyczynowości w Systemie logiki J. St. Milla, przez dr. Al. Raciborskiego (c. d., str. 98—107); Kronika paryska; Piśmiennictwo: 1. dra M. Straszewskiego Pesymizm w Indyach, przez dra J. Hanusza, 2. Matzata Methodik des geogr. Unterrichts, przez J. K. K.; Wiadomości bieżące; Nekrologia.

BISCHOFF Max. Die Renaissance in Schlesien (Odbitka z Deutsche Renaissance). Leipzig, Seemann, 1885, fol., 70 tablic autograf. z textem. 20 marek.

BLUMENBLATT Joach. Sefer haberys, zasady religii dla młodzieży wyznania mojżeszowego, część II. Drohobycz, nakł. i druk. Żupnika i Knollera, 1883, w 8ce, str. 67 i 3 nl. 50 cnt.

BOBERSKI Władysław. Pielęgnujcie drzewka owocowe (Wydawnictwo ludowe, IV10). Lwów, nakł. Komitetu, redaktor Sz. Parasiewicz, druk. A. Wajdowiczowéj, 1885, w 16ce, str. 38 i 1 nl., z rycinami. 10 cnt.

BOOCH-ARKOSSY F. dr. Ausführliches Lehr- und Lesebuch zum fertigen Sprechen und Schreiben der polnischen Sprache, für höhere Lehranstalten und zum Selbstunterricht Gebildeter unter Mitwirkung mehrerer polnischen Gelehrten bearbeitet und herausgegeben, mit vollständiger Umschreibung der polnischen Aussprache durch deutsche Buchstaben, II Curs (Bibliothek ausführlicher Lehr- und Lesebücher der modernen Sprachen und Literaturen nach Robertsons Methode, Band VI 2 & Supplement). Leipzig, Breitkopf & Härtel, 1885, w 8ce, str. VIII i 267, IV i 90. 5 marek, albo 3 m. i 2 m.

BOSTEL Ferd. ze Lwowa. Zur gregorianischen Kalenderreform in Polen (Nadbitka z Mittheilungen des Instituts für österr. Geschichtsforschung). Wien, 1885, w 8ce, str. 626—632.

BYRON Jerzy Gordon lord. Don Juan, przekład Edwarda Porębowicza (Biblioteka najcelniejszych utworów literatury europejskiéj) Warszawa, nakł. i druk. S. Lewentala, 1885, w 8ce, str. 562 i II.

BYSTROŃ Jan. O mowie polskiéj w dorzeczu Stonawki i Łucyny w księstwie Cieszyńskiém (Odbitka z tomu XII Rozpraw Wydziału filolog. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 1 nl. i 110. 1 złr.

CHOCISZEWSKI J. Kantyczki poznańskie, zawierające wybór z kantyczek częstochowskich i krakowskich, oraz pieśni spiewane w różnych miejscach naszego kraju, n. p. w Częstochowie, Poznaniu, Krakowie, Wilnie, Łąkach, Chełmnie, Borku, Tursku, w Górze pod Łobżenicą, Piasecznie, Świeciu, w Szamotułach, w Piekarach na Szląsku, w Kobylance, Kaliszu, Mikorzynie i t. d., z dodaniem pieśni o świętych pańskich i przygodnych. Poznań, nakł. J. Chociszewskiego, czcionkami E. Schmädickiego, 1886, w 16ce, str. 239.

CREIZENACH W. prof. z Krakowa. Brief Gottsched's an Grimm über seine Unterredungen mit Friedrich dem Grossen (Berichte der k. sächs. Gesellschaft der Wissenschaften, philolog.-histor. Classe, Sitzung am 11 Juli 1885). Leipzig, 1885, w 8ce, str. 308—318.

ĆWIK Walenty. Nieco o polskiéj artyleryi (Odbitka z Gazety polskiéj). Czerniowce, druk. R. Eckhardta, 1885, w 16ce, str. 45.

CZAJEWSKI Wiktor. Historya literatury czeskiéj od czasów odrodzenia do chwili obecnéj. Warszawa, nakł. i druk. Przeglądu tygodniowego, 1886, w 8ce, str. 358, V i 2 nl. 1 rubel 50 kop.

Czasopismo Towarzystwa aptekarskiego, pod redakcyą W. Jabłonowskiego, nr. 19 i 20 z 1 i 15 października 1885. Lwów, druk. Gazety nar., w 8ce, str. 349—364 i 365—384.

Treść: Doświadczenia prof. dra J. M. Edera o chemicznêm działaniu światła (19); Zmiana studyów farmaceutycznych we Francyi (19); Projekt międzynarodowego lekospisu, opracowany przez A. de Waldheima (19, 20); O działaniu bromu na parabromotoluol, przez dra J. Schramma (20); O wpływie powietrza atmosferycznego, ziemi i wody na szerzenie się chorób zaraźliwych, streszczenie wykładu dra A. Pfeiffera (20); Kora mydłoki właściwéj i jéj składniki chemiczne, według najnowszych badań dra R. Koberta (20); Kronika chemiczno-farmaceutyczna; Rozmaitości; Wiadomości bież.; Ogłoszenia w osob. dodatku

CZERMAK Wiktor. Przeprawa Czarnieckiego na wyspę Alsen (Odbitka z Przewodnika nauk. i liter. 1884). Lwów, nakł. autora, druk. Wł. Łozińskiego, 1885, w 8ce, str. 53. 60 cnt.

DEHARBE. Katechizm św. kościoła katolickiego, według .... ułożył ks. Zygm. Gorazdowski, wyd. piąte. Lwów, nakł. autora, druk. ludowa, 1884, w 8ce małéj, str. 104. 18 cnt.

— Mały katechizm św. kościoła katolickiego, według ..... dla szkół ludowych ułożył ks. Zygm. Gorazdowski. Lwów, nakł. autora, druk. ludowa, 1885, w 8ce małéj, str. 40. 8 cnt.

DYGASIŃSKI Adolf. Von Molken. Warszawa, nakł. A. W. Gruszeckiego, druk. br. Jeżyńskich (J. Ungra), 1886, w 8ce małéj, str. 194. 75 kop.

Encyklopedya techniczna, podręcznik praktyczny technologii chemicznéj w zastosowaniu do przemysłu, rękodzieł, rzemiosł, sztuk, rolnictwa i gospodarstwa domowego, opracowana podług najnowszych źródeł, pod redakcyą dra Alexandra M. Weinberga, zeszyt 1. Warszawa, wydawnictwo i druk. Przeglądu tygodniowego, 1886, w 8ce, str. 80. 4 ruble za całość.

Głosy z Bułgaryi, ojczyzny św. Cyryla i Metodego, do dobrodziejów misyi bułgarskiéj. Kraków, nakł. i druk. Czasu, 1885, w 8ce małéj, str. 16.

GRYSANOWSKI E. dr. Ein Wort zur Verständigung über die Vivisectionsfrage. Hannover, Schmorl & Seefeld, 1885, w 8ce, str. III i 66. 50 fenig.

GRZEGORZEK A. dr. Beitrag zur Dipteren-Fauna Galiziens', Kaiserthum Österreich, von ..... Probst in Bochnia (Berliner Entomologische Zeitschrift XXVIII 2 & XXXI 1). Berlin, 1885, w 8ce, str. 245—264 i 49—79.

HAGEN L. Die Seehäfen in der Provinzen Preussen und Pommern, II. Der Hafen zu Memel (Zeitschrift für Bauwesen). Berlin, Ernst & Korn, 1885, w 4ce, str. 25, z 2 planami. 5 marek.

HANUSZ J. dr. Über das allmälige Umsichgreifen der —n— Declination im Altindischen (Odbitka z Sitzungsberichte der phil.-histor. Classe der kaiserl. Akademie der Wissenschaften, CX Band 1 Heft). Wien, C. Gerold's Sohn, 1885, w 8ce, str. 45. 35 cnt.

— Vistula, Visla, Weichsel (Nadbitka z Zeitschrift für vergleich. Sprachforschung, XXVIII). Berlin, 1885, w 8ce, str. 210—214.

HIBL J. A. Rozporządzenia wykonawcze do ustawy robotniczéj, tudzież najnowsze uzupełnienia ustawy przemysłowéj, zebrał, ułożył i wydał .... (Wybór ustaw i rozporządzeń państwowych i krajowych, VI). Przemyśl, nakł. wydawcy, J. Milikowski (P. Starzyk), druk. S. F. Piątkiewicza, 1885, w 16ce, str. 68 i 2 nl. 36 cnt.

Historya o siedmiu mędrcach czyli Dyoklecyan, syn cesarza wschodniego. Poznań, czcionkami i w komisie W. Simona, 1885, w 8ce, str. 100.

Jahresbericht VII des k. k. Real- und Obergymnasiums in Brody für das

Schuljahr 1885. Brody, Druck von J. Rosenheim, 1885, w 8ce, str. 54 i 24.

Treść: Ueber den Einfluss der geographischen Lage auf die Enstehung der Städte, II Theil, Die Lage der Städte an den Flüssen, von K. Zoeller, Weltpriester und k. k. Professor (str. 1—54); Schulnachrichten, von der Direction.

JORDAN Henryk dr. Nauka położnictwa, dla użytku położnych, wydanie drugie zwiększone i poprawione, tom jeden, obejmujący dwa tomy wydania pierwszego. Kraków, nakł. autora, S. A. Krzyżanowski, druk. W. Korneckiego, 1885, w 8ce, str. 8 nl., 498 i 1 nl. 3 złr. 50 cnt.

JUNGNITZ Jos. Die heilige Hedwig, ein Heiligenbild für das christliche Volk. Breslau, Aderholz, 1885, w 12ce, str. VII i 132, z ryciną. 1 marka.

K. W. Niebo, podług pisma o. Biota, o. Boudreaux, ks. Lohana i innych, opracował W. K. (Odbitka z tygodnika Prawdą a Bogiem). Poznań, nakł. Księgarni katolickiéj, druk. Kuryera pozn., 1885, w 8ce, str. ?

Kalendarz powszechny na r. 1886, VIII. Warszawa, nakł. T. Paprockiego i Sp., druk. E. Skiwskiego, 1886, w 8ce, str. 130, z Ogłoszeniami. 20 kop.

— Wieku ilustrowany na rok zwyczajny 1886, rok II. Warszawa, nakł. i druk. Wieku, 1886, w 4ce, kart nl. 18, str. VIII, 210, 2 nl., 21, 47 nl. i 203. 50 kop.

Karte des Deutschen Reiches: Abtheilung Königreich Preussen, herausgegeben von der kartographischen Abtheilung der königl. preussischen Landesaufnahme, nr. 501 & 521. Berlin, Schropp, 1885, fol. podłużne kolor., 1:100·000. Po 1 marce 50 fenig.

501. Beuthen; 521. Myslowitz.

Katalog wystawy archeologicznéj i etnograficznéj we Lwowie 1885. Lwów, K. Widmann w ratuszu, Gubrynowicz i Schmidt, Seyfahrt i Czajkowski, druk. Instytutu stauropig., 1885, w 8ce małéj, kart nl. 105 i 4 nl. Uzupełnień. 42 cnt.

— wystawy dzieł Artura Grottgera w r. 1885 w Krakowie. Kraków, nakł. Komitetu wystawy, druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 8. 10 cnt.

a KEMPIS Tomasz. O naśladowaniu Jezusa Chrystusa ksiąg czworo, według tłómaczenia X. A. J. Warszawa, druk. J. Czerwińskiego, 1885, w 16ce małéj, str. 560. 30 kop.

KITOWICZ. Pamiętniki, opis obyczajów i zwyczajów za panowania Augusta III, tomik I. Poznań, czcionkami i w komisie W. Simona, 1885, w 8ce, str. 113.

KLUK-KLUCZYCKI V. P. Umsturz irrthümlicher Schullehren, I. Wahnsinn und Ungereimheit der der Geometrie und Raumlehre unterlegten Grundsätze, populäre Skizze, um dringend nothwendige wissenschaftliche Prüfung, herausgegeben von ..... Verfasser Der Himmelsmechanik gänzlicher Reform. Krakau, Verlag des Verfassers, Buchdruckerei des Czas, 1885, w 8ce, str. 39. 60 cnt.

KOPERNICKI Iz. dr. Charakterystyka kraniologiczna ludności galicyjskiéj, serya II (Odbitka ze Zbioru wiadomości do antropologii kraj., tom IX dział 2). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 42.

KOSIŃSKI Ad. Am. Przewodnik heraldyczny, monografie, genealogie i spis rodzin senatorskich i tytuły honorowe posiadającycli, V. Warszawa, druk. br. Jeżyńskich (J. Ungra), 1885, w 16ce, str. 2 nl. i 688. 4 ruble.

KOZICKI Maryan z Pobereża. Egoista. Stanisławów, nakł. autora, druk. J. Dankiewicza, 1885, w 8ce, str. 62 i 1 nl. 80 cnt.

Wiersze.

KOZŁOWSKI Włodzimierz dr. Edward hr. Stadnicki, przez Wł. K. (Odbitka z Czasu). Kraków, druk. Czasu, 1885, w 8ce małéj, str. 13.

Koźmian Stanisław, 1811—1885 (Odbitka z Przeglądu polskiego). Kraków, nakł. rodziny, druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 104.

KRAKOWSKI Nikodem. Arbitraż bankierski, podręcznik niezbędny dla bankierów i kapitalistów, wykład teoretyczny i praktyczny zastosowany do użytku szkół handlowych. Warszawa, nakł. i druk. S. Lewentala, 1885, w 8ce małéj, str. XVI, 276 i 3 nl., z tablicami. 2 ruble.

KRASSET Jan ks. S. J. Nowy sposób rozmyślania, od ..... po francusku, późniéj po łacinie podany, na polski zaś język przetłómaczony• przez ks. Franciszka Ant. Rodolińskiego, za pozwoleniem starszych w Kaliszu w druk. Soc. Jesu r. 1760 drukowany, na nowo przejrzany i ku pożytkowi dusz wydany, z dodatkiem modlitw. Poznań, nakł. Księgarni katolickiéj, druk. Kuryera pozn., 1885, w 8ce małéj, str. XXXI i 360.

KRASZEWSKI J. I. Na królewskim dworze, czasy Władysława IV, tom I—III (Powieści historyczne, XXIV). Warszawa, nakł. Spółki wydawniczéj księgarzy, druk. Wł. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1886, w 8ce małéj, str. 222, 231 i 333. 3 ruble.

KRZYŻANOWSKI Heinr. Im Bruch, eine Biographie. Stuttgart, Spemann, 1885, w 8ce, str. 284. 3 marki.

KUNZ Herm. Das Schloss der Piasten zum Briege, ein vergessenes Denkmal alter Bauherrlichkeit in Schlesien. Brieg, Bänder, 1885, w 4ce, str. VIII i 62, z 7 tabl. litogr. 8 marek.

LANDES Nehemiasz. Krótki rys nauki religii dla młodzieży izraelickiéj w szkołach ludowych, ułożył ..... dyrektor szkoły miejskiéj im. Czackiego i nauczyciel religii mojżeszowéj w c. k. seminaryum żeńskiem we Lwowie. Lwów, nakł. autora, druk. ludowa, 1885, w 8ce, str. 45 i 2 nl.

LANGE Fr. A. dr. prof. Kwestya ekonomiczna w dziedzinie społecznéj. Warszawa, wydawnictwo i druk. Przeglądu tygodniowego, 1885, w 8ce, str. 360. 1 rub. 50 kop.

LATAST Jan Józef o. Dominikanin. Rys życia bł. Imeldy Lambertyni, panny zakonu św. Dominika, z dodatkiem dziewięciodniowego nabożeństwa ku jéj czci dla przysposobienia się do godnego przyjęcia Przenajśw. eucharystyi, mianowicie w dzień pierwszéj komunii, tłómaczenie z francuskiego. Kraków, nakł. ks. Ig. Polkowskiego, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 16ce, str. 2 nl. i 51.

LEIST Artur. Szkice z Gruzyi. Warszawa, nakł. A. W. Gruszeckiego, druk. J. Sikorskiego, 1885 (1886), w 8ce małéj, str. 175. 60 kop.

LEWICKI Anatol dr. Ze studyów archiwalnych, I: Wstąpienie na tron polski Kazimierza Jagiellończyka (Odbitka z tomu XX Rozpraw Wydziału filoz. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 40. 50 cnt.

LIEBENOW W. General-Karte von der königl.-preussischen Provinz Schlesien und der angrenzenden Ländertheilen, 8 Auflage. Breslau, Trewendt, 1885, wielkie fol. chromolitogr., 1:400·000, 2 karty. 5 marek 40 fenig.

Lira polska, VII: Deklamator. Warszawa, nakł. A. Lesmana, Lwów, druk. ludowa, 1886, w 64ce, str. 174 i 1 nl. 30 kop.

LOJOLA Ignacy św. Ćwiczenia duchowne czyli rekolekcye, przez ks. Alojzego Bellecyusa w języku łacińskim ułożone, a przez ks. Antoniego Brescianiego w języku włoskim na nowo wydane, przerobił, do użytku wszystkich zastosował i rozmyślaniami z pisma o tajemnicach żywota Chrystusa P. pomnożył ks. Alex. Jełowicki, tom I i II. Poznań, nakł. Księgarni katolickiéj, druk. J. Buszczyńskiego w Toruniu, 1885, w 16ce, str. 292 i 160.

ŁYSKOWSKI Mieczysław. O znaczeniu i potrzebie u nas Banku rolniczego, napisał .... współfirmowy banku Kwilecki, Potocki i Sp. (drukowane jako manuskrypt). Poznań, druk. J. I. Kra-

szewskiego (dr. W. Łebiński), 1884, w 8ce, str. 28.

Mierzwiński Władysław, jednodniówka. Lwów, druk. Pillera i Sp., 1885, w 4ce królewskiéj, str. 16, z rycinami i Ogłoszeniami. 1 złr.

Czysty dochód dla wygnańców z Prus.

MONTESKIUSZ. Listy perskie, przekład z francuskiego M. W. Warszawa, wydawnictwo A. Wiślickiego 74/78, druk. Przeglądu tygodniowego, 1885, w 16ce, str. 336. 60 kop.

MORAWSKI Adam. Jak się modlić trzeba, aby wyjednać łaski potrzebne, według św. Augustyna, św. Bernarda, św. Tomasza z Akwinu, św. Alojzego Liguorego, św. Franciszka Salezego i wielu innych doktorów i ojców kościoła. Poznań, nakł. Księgarni katolickiéj, czcionkami E. Schmädickiego, 1885, w 8ce małéj, str. 48.

Muzeum, czasopismo Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych, pod redakcyą R. Palmsteina, zeszyt z października 1885 r. Lwów, J. Milikowski (P. Starzyk), I związkową druk., w 8ce, str. 497—552.

Treść: O uroczystych odprawach szkolnych i nagrodach, przez Fr. Tomaszewskiego (str. 497—506); Sprawy Tow. nauczycieli szkół wyższych, przez Fr. Urbanickiego (str. 506—510); O rymie w poezyi polskiéj do J. Kochanowskiego, przez W. Bruchnalskiego (str. 511—528); Kronika naukowa, przez R. Zawilińskiego, dra M. Maciszewskiego i Fr. Majchrowicza; Recenzye, przez drów A. Zippera i Wł. Zajączkowskiego; Rozmaitości z zakresu szkoły i nauki; Rozporządzenia władz; Mianowania i przeniesienia.

Nabożeństwo z medytacyami o Męce Jezusowéj, na pięć marcowych piątków podzielone. Łowicz, nakł. R. Oczykowskiego, druk. St. Niemiery w Warszawie, 1885, w 16ce, str. 48, z ryciną.

NECZAS Jan. Knížka pro hodné dítky, z polského a maloruského vybral a přeložil ..... W. Meziřič, J. F. Szašek, 1885, w 8ce małéj, str. 55. 22 cnt.

NOWAKOWSKI Wacław Kapucyn. Kościoły i klasztory zakonów reguły św. ojca Franciszka w Polsce lub z Polską mających związek, przez Edwarda z Sulgostowa, I i II. Kraków, nakł. o. Piusa Mianowskiego, druk. Czasu, 1885, w 16ce, str. 9 i 11—17.

I. Kościoł i klasztor oo. Kapucynów we Włodzimierzu na Wołyniu, z wiadomością o przechowywanych tam w ukryciu od r. 1794 do 1842 państwowych insygniach królów polskich; II. Kościoł i klasztor oo. Franciszkanów w Kownie na Żmudzi.

Odezwa do dzieci polskich. B. w. m. i r. (Przemyśl?, 1885), w 4ce, str. nl. 3.

ODYNIEC A. E. Listy z podróży, tom III z Rzymu, wydanie drugie. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. J. Bergera, 1885, w 8ce małéj, str. 415 i 1 nl. 1 rubel 50 kop.

ORLECKI Kajetan dr. Projekt ustawy o wykonywaniu i ochronie rybactwa na wodach międzykrajowych (Dodatek do nru 153 Czasu). Kraków, nakł. i druk. Czasu, 1885, w 4ce, str. 14.

— Ustawa o wykonywaniu i ochronie rybactwa na wodach międzykrajowych, referat Projektu. Kraków, nakł. Towarzystwa rybackiego, druk. Czasu, 1885, w 4ce, str. 12.

OSSOWSKI G. Sprawozdanie z badań paleo-etnologicznych w jaskiniach okolic Ojcowa, dokonanych w r. 1884 (Odbitka ze Zbioru wiadomości do antropologii kraj., tom IX dział 1). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 11, z tablicą.

PACANOWSKI Henryk. Pieptonurija w kliniczeskom otnoszenii, disiertacija na stiepień dra miediciny. Warszawa, tipogr. K. Kowalewskago, 1885, w 8ce, str. 140 i 3 nl., z tablicą.

PEHMLER J. Ed. Die preussische Beamten- und Militär-Herrschaft und der polnische Aufstand im Grossherzogthum Posen im Jahre 1848, eine historische Skizze. Lemberg, Gubrynowicz & Schmidt, I Vereinsdruckerei, 1886, w 8ce, str. 97. 1 złr. 20 cnt.

PEPŁOWSKI Stanisław Schnür. Scena polska i prasa (Odbitka z Dziennika

polskiego). Lwów, nakł. K. Barańskiego, druk. Dziennika polsk., 1885, w 8ce małéj, str. 14.

PETROWITCH Armand S*.** La légende du Petit homme gris, par ..... ancien lecteur à l'Université de Cracovie. Limoges, libr. et impr. M. Barbou et Cie, 1885, w 8ce, str. 192, z rycinami.

PIETRZYCKI Edward. Nauka teoretyczna i praktyczna rachunkowości czyli buchalteryi kupieckiéj 'pojedynczéj i podwójnéj, do użytku szkolnego i domowego, wydanie drugie przerobione i pomnożone, tom I i II. Lwów, nakł. J. L. Pordesa, druk. O. Zukerkandla i syna w Złoczowie, 1886, w 8ce, str. XVIII i 332, VI i 236. 5 złr. 25 cnt.

I. Dział teoretyczny; II. Dz. praktyczny.

PILAT Wł. dr. Volksschulen in Galizien zu Anfang des Schuljahres 1884/85. Statistische Monatsschrift z r. 1885, Wien, w 8ce większéj, str. 437—439.

PODBIELSKI Bronisław. Rozmyślania eucharystyczne dla panien, z przydatkiem dwóch sposobów słuchania mszy św. oraz modlitw do komunii, przełożył z francuskiego .... Warszawa, nakł. i druk. St. Niemiery, 1885, w 16ce, str. XVI i 192. 30 kop.

POECHE Izydor. Widoki świata, zajmujące obrazy i opisy osobliwszych krajów, ludów, zwierząt, roślinności, oraz rzadkich zjawisk przyrody, według notat słynnych podróżników, opracował dla młodzieży ..... autor Portretów dziadunia (Biblioteczka dla dzieci i młodzieży ku rozrywce i nauce, książeczka VI). Złoczów, nakł. i druk. O. Zukerkandla i syna, 1885, w 32ce, str. 68. Opr. 25 cnt.

POLKOWSKI Ignacy ks. Dawne monety polskie dynastyi Piastów i Jagiellonów, część II, opisane przez K. Stronczyńskiego (Odbitka z Zapisków numizmatycznych). Kraków, nakł. autora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 4ce, str. 8.

Powistki try: Szczyrąja ispowid' prostoludyna, Sud bożij, powistki iz wełykoruskoho, Wychowanka (Izdania Obszczestwa im. Kaczkowskoho, awhust 1885 cz. 107). Lwow, za redakciju otwiczaje St. Łabasz, typohr. stawropih. Instytuta, 1885, w 16ce, str. 43. 10 cnt.

Przegląd pedagogiczny, czasopismo poświęcone sprawom wychowania szkolnego i domowego pod redakcyą E. Babińskiego, zeszyt 19 z 1 października 1885. Warszawa, druk. Kowalewskiego, w 8ce, str. 605—636.

Treść: Uwagi krytyczne do Mapy poglądowéj Królestwa polskiego, ułożonéj przez J. Wójcicką, skreślił W. Nałkowski; Nauka rękodzieł jako czynnik wychowawczy, przez J. Siedmiograja; Z dziedziny wychowania domowego: II. Doraźna pomoc dla nauczycieli domowych, przez Fl. Łagowskiego; Korespondencya z Krakowa; Krytyka i bibliografia; Rozmaitości.

— polski, pod redakcyą dra J. Mycielskiego, zeszyt z października 1885. Kraków, druk. Czasu, w 8ce, str. 1—215.

Treść: Z Dziennika Kazimierza, nowela, przez W. P. (str. 1—51); Porwana z klasztoru, przez J. Mycielskiego (c. d., str. 52—106); Życie dworskie Kochanowskiego, przyczynek do biografii poety, przez St. Windakiewicza (str. 107—147); Listy z podróży do Ameryki południowéj, przez Z. M. (c. d., str. 148—175); Kronika literacka; Przegląd polityczny, przez M. Chylińskiego.

— powszechny, pod redakcyą ks. M. Morawskiego T. J., zeszyt z października 1885. Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., w 8ce większéj, str. VIII i 1 - 162.

Treść: Między banicyą pruską a rewolucyą rumelską, przez ks. M. M. (str. I—VIII); Słowo prawdy, przez ks. M. Morawskiego T. J. (str. 1—19); Związek moralności z religią w pogańskiéj starożytności, przez L. Żychlińskiego (str. 20—41); Emigracya naszych włościan, przez M. (dok., str. 42—59); Pojęcie o bogu w chrześciaństwie i u filozofów, przez ks. A. Langera T. J. (c. d., str. 60—80); Z listów Br. Zaleskiego (c. d., str. 81—98); Przegląd piśmiennictwa; Sprawozdanie z ruchu religijnego, społecznego i nauk.; Korespondencye.

Przewodnik naukowy i literacki, pod redakcyą A. Krechowieckiego, zeszyt

z października 1885. Lwów, druk. Wł. Łozińskiego, w 8ce, str. 865—960.

Treść: Zasady pedagogiczne ks. Adama Czartoryskiego, przez Mich. Żmigrodzkiego (str. 865 — 873); Świdrygiełło, przez dra A. Prohaskę (str. 874 — 882); Dwukrotny proces Galileusza, przez dra A. Wołyńskiego (c. d., str. 883—892); Rachunki domowe Zygmunta Augusta w r. 1549, przez dra O. Balzera (str. 893—910). Wyniesienie na tron Stanisława Augusta, przez G. Meinerta (c. d., str. 910—922); L. Nabielak, przez Wł. Zawadzkiego (c. d., str. 923—933); Fr. Grillparzer, przez dra A. Zippera (c. d., str. 934—942); Dwa grody śmierci, Herkulanum i Pompeje, przez dra Sasa (c. d., str. 943—954); Kronika literacka.

RADZIMIŃSKI Z. L. Słowo o namiestnikach rusko-litewskich i marszałkach wołyńskiéj ziemi, wywołane pracą p. Józefa Wolffa „Senatorowie i dygnitarze W. ks. litewskiego", poprzedzone i zakończone uwagami i uzupełnieniami do niéj. Kraków, nakł. autora, druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 43.

RECHENBERG Freiherr von. Forstliche Reisekarte von Preussen: Östliche Hälfte, enth. die Provinzen Ost- und Westpreussen, Pommern, Posen und Schlesien sowie Brandeburg und Sachsen. Leipzig, Rust, 1885, wielkie fol podłużne, 1 : 1·000·000, 2 karty. 1 marka 60 fenig.

REIFENKUGEL Karol dr. Die Bukowinaer Landesbibliothek und die k. k. Universitäts-Bibliothek in Czernowitz, Geschichte und Statistik von ..... k. k. Universitäts-Bibliothekar. Czernowitz, Selbstverlag des Verfassers, Hofbuchdruckerei C. Fromme in Wien, 1885, w 8ce, str. IV i 65.

RIEDL Walenty ks. Okólnik biskupa ratysbońskiego ..... z r. 1857 o muzyce kościelnéj (w przekładzie ks. dra J. Surzyńskiego. — Odbitka z Muzyki kościelnéj). Poznań, nakł. i druk. J. Leitgebra, 1884, w 8ce, str. 14.

Rocznik LXVI krakowskiego Towarzystwa dobroczynności z r. 1884. Kraków, nakł. Tow., druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 94.

Na str. 3—22: Wspomnienie życia i zasług św. p. dra Konst. Hoszowskiego, przez dra Wł. Ściborowskiego.

ROTHE A. dr. Psychiatrya czyli nauka o chorobach umysłowych. Warszawa, wydawnictwo Gazety lekarskiéj, druk. K. Kowalewskiego, 1885, w 8ce, str. VII, 1 nl. i 268. 1 rubel 80 kop.

Rychter Józef †, urodzony w Kraśniku w Lubelskiém dnia 9 sierpnia 1820 r., umarł w Warszawie dnia 26 czerwca 1885 r. (Odbitka z Czasu). Kraków, druk. Czasu, 1885, w 8ce małéj, str. 11.

Wspomnienie pośmiertne.

RZEWUSKI Henryk. Zamek krakowski, romans historyczny z w. XVI, w dwóch tomach. Poznań, czcionkami i w komisie W. Simona, 1885, w 8ce, str. 556.

S. E. Mater dolorosa czyli nabożeństwo do Matki boskiéj bolesnéj, pocieszycielki strapionych, zebrał i ułożył E. S. Poznań, nakł. Księgarni nowéj, typis E. Schmaedicke, 1885, w 16ce, str. 60 i 1 nl.

SCHMIDT Krzysztof ks. kanonik. Pisma, tom I. i II. Poznań, nakł. i druk. Fr. Chocieszyńskiego, 1885, w 16ce, str. XI i 124, 127.

I. Róża z Tannenbergu; II. Henryś z Eichenfelsu, Węglarz z Walencyi.

ŚCIBOROWSKI Władysław dr. Wspomnienie życia i zasług św. p. dra Konstantego Hoszowskiego, długoletniego prezesa Towarzystwa dobroczynności (Odbitka z Rocznika Tow. dobr.). Kraków, nakł. rodziny, druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 26.

SEMENENKO Piotr ks. C. R. Credo: Chrześciańskie prawdy wiary, które wykładał w katedrze lwowskiéj w maju r. 1885 ..... Lwów, nakł. Seyfartha i Czajkowskiego, druk. Czasu w Krakowie, 1885, w 8ce, str. 331 i 1 nl. 2 złr. 50 cnt.

— Panégyrique de s. Cyrille et de s. Méthode, apôtres des Slaves, prononcé à Rome pendant les fêtes solennelles, qui ont en lieu dans l'église de s. Clément le 3 juillet 1881, par ..... supérieur général de la Congréga-

tion de la Résurrection de Jésus Christ. Rome, impr. de la Société apostolique, chez Spithöver, Paris, chez V. Palmé, 1882, w 8ce, str. 51.

SIEGMETH Karl. Kurzgefasster Führer für Kaschau, das Abauj-Torna-Gömörer Höhlengebiet und die ungarischen Ostkarpathen, im Auftrage des ungar. Karpathenvereins verfasst. Kaschau, A. Maurer, 1886, w 16ce, str. 5 nl. i 176, z mapą, planem i 16 ilustracyami. Opr. 2 złr.

SIENKIEWICZ Henryk. Potop, powieść historyczna, tom I. Warszawa, druk. Noskowskiego, 1886, w 8ce małéj, str. 343. 1 rubel 50 kop.

SKARGA Piotr ks. Czytania bractwa miłosierdzia w Krakowie przy kościele św. Barbary na każdą niedzielę do roku, gdy się na kolekty schodzą, z dodatkiem Kazań o miłosierdziu, wydanie szesnaste (Pobożne książki dla wiernych każdego stanu, tom III). Kraków, nakł. ks. M. Morawskiego T. J., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 16ce, str. 280. 40 cnt. = 80 fenig.

Sprawozdanie dyrekcyi szkoły wydziałowéj żeńskiéj o kursach fachowych za rok szkolny 1884/5 w Krakowie. Kraków, nakł. Rady miasta, druk. Czasu, 1885, w 4ce, str. 20 i 1 nl.

— dyrekcyi c. k. gimnazyum w Stanisławowie za rok szkolny 1885. Stanisławów, nakł. funduszu nauk., druk. J. Dankiewicza, 1885, w 8ce, str. 63, z 2 tabl.

Treść: Różne sposoby rozwiązania zagadnienia Malfattego i krytyczne uwagi nad nimi, przez Alexego Nakonecznego (str. 3—34); Część urzędowa, przez dyrektora, Jana Kerekjartę.

— szpitalą dziecięcego św. Józefa w Poznaniu za rok 1884. Poznań, nakł. Tow. opieki szpitalnéj, druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebińki), 1885, w 8ce, str. 2 nl. i 16.

— c. k. Szkoły dla przemysłu artystycznego przy miejskiém muzeum przemysłowém we Lwowie za rok szkolny 1884/85. Lwów, druk. Wł. Łozińskiego, 1885, w 8ce, str. 15.

— c. k. szkoły fachowéj dla przemysłu drzewnego w Zakopanem za VII rok szkolny 1884/5, wraz z dodatkiem zawierającym sprawozdanie szkoły uzupełniającéj przemysłowéj, połączonéj z c. k. szkołą fachową za rok szkolny 1884/5. Kraków, nakł. c. k. szkoły, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 4ce, str. 15.

— Toż, po niemiecku. Tamże, 1885, w 4ce, str. 15.

— z czynności Towarzystwa farmaceutycznego za rok 1884. Warszawa, druk. M. Ziemkiewicza, 1885, w 8ce, str. 16.

STAHLBERGER Teodor. Przemówienie dyrektora gimnazyum św. Jacka ..... na jednym z wieczorków Mickiewiczowskich. Kraków, nakł. autora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce większéj, str. 2 nl.

Na korzyść Pomocy koleżeńskiéj.

Statut Bractwa górników i hutników hr. Artura Potockiego w W. ks. krakowskiém. Kraków, nakł. Bractwa, druk. Czasu, 1885, w 8ce małéj, str. 35 i 1 nl.

— Towarzystwa handlu skór w Sędziszowie, stowarzyszenia zaregestrowane z nieograniczoną poręką. Rzeszów, nakł. Tow., druk. J. A. Pelara (H. Czernego), 1885, w 8ce, str. 16.

Statuten des germanistischen Seminars der k. k. Universität Krakau. Krakow, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 4.

STECKA Marya. Kongo (Odbitka z Przeglądu powszechnego). Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. 48. 60 cnt.

STEKERT August i Alexander. Słownik biograficzno-historyczny polski, ułożony i wydany przez ..... tom I (Aaron — Cymbarka). Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce większéj, str. 2 nl. i 408. 7 złr.

STRZELECKI Antoni. Kalendarz rolniczy na r. 1886, część I i II, wydawnictwa rok XVI. Warszawa, druk. kupiecka, 1885, w 16ce, str. 44 nl., 12 arkuszy do notowania, i str. 139, X, III, 1 nl. i 315, z Ogłoszeniami. 1 rubel.

SUCHECKI M. Kritische Bemerkungen über Faulmanns System der Stenographie. Wien, Selbstverlag des Autors, Druck von H. Hoffmann, 1885, w 8ce, str. 15. 15 cnt.

SWOBODA Jan. Skarb ojczysty, 100 pieśni polskich dla dzieci zebrał i na fortepian ułożył .... zeszyt 1 i 2. Tarnów, nakł. własnym, K. Raschka, druk. J. Pisza, litogr. W. Kreczmera w Pradze, (1885), w 4ce podłużnéj, str. 13 i 13 nut z textem. Po 60 cnt.

SYROCZYŃSKI Leon. Le pétrole et la cire minérale, par ..... ingénieur des mines de la commission permanente de Galicie, notes présentées à la section d'Anvers les 2 et 5 juin et à la section de Liége le 14 juin 1885 (Exposition universelle d'Avers 1885. Extrait de la Revue universelle des mines, t. XVIII 2e série, 29e année). Paris & Liége, impr. de Ch. Aug. Desoer, 1885, w 8ce, str. 19, z tabl. in fol.

SZUJSKI Józef. Dzieła, wydanie zbiorowe, serya II tom 5: Opowiadania i roztrząsania, tom I. Kraków, nakł. rodziny, druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. XIII, 1 nl., 402 i 1 nl.

Rzut oka na stanowisko Polski w historyi powszechnéj; Anna Jagiellonka, królowa polska; Marya Ludwika Gonzaga; Trzy żony Zygmunta Augusta; Opactwo Cystersów w Mogile; Sołowiewa Historya upadku Polski; St. Staszyc jako pisarz polityczny; Badania nad pierwostanem człowieka; Maryna Mniszchówna i obaj Samozwańce; Ostatnie lata panowania Stanisława Augusta; S. Hüppego Verfassung der Republik Polen; Mowa St. Orzechowskiego; Stosunki dyplomatyczne Zygmunta Augusta z domem austryackim.

SZYGARYN M. Teraźniejszość, zeszyt I i II. Warszawa, druk. B. Kopczyńskiego i Lipperta i druk. Gazety handlowéj 1884/85, w 8ce, str. 54 i 55 — 85.

I. Wstęp; Stowarzyszenie Puszkinowskie; Zadanie duchowieństwa; Nad brzegiem Dniepru, komedya w 5ciu aktach; Kronika współczesna; Ogłoszenia; — II. Do czego winniśmy dążyć; Gazeta Kijewlanin; Jak i dlaczego biją Żydów; Nad brzegiem Dniepru (c. d.); Głosy rosyjskiéj prasy o Polakach; Ogłoszenia.

SZYLLER F. Don Karlos, infant hiszpański, poema dramatyczne w 5 aktach (Biblioteka Mrówki, tom 222 — 224). Lwów, Księgarnia polska, druk. J. Czaińskiego w Gródku, (1885), w 16ce, str. 288. 60 cnt.

TARNOWSKI St. Bernard Kalicki (Odbitka z Przeglądu polskiego). Kraków, druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 34.

TESNIÉRE A. o. Najpiękniejszy i najłatwiejszy uczynek miłosierny: Adoracye za dusze w czyscu cierpiące, tłómaczone za dozwoleniem autora, z przydaniem różnych modlitw i duchowych ćwiczeń za dusze wiernych zmarłych (poświęcone pamięci Laury Guérin z Warszawy). Lwów, druk. ludowa, 1885, w 16ce, str. 208.

Tiger-Lieder. Biała, Druck von R. Zamarski, (1885), w 8ce, str. nl. 28.

TUCZYŃSKI Fr. X. Morze, życie w niém i na niém, według najlepszych źródeł opracował ..... część II. Poznań, nakł. dra L. Rzepeckiego, czcionkami i w komisie W. Simona, 1885, w 8ce, str. 276. 1 marka.

— Wychowanica, powieść (Odbitka z Wielkopolanina). Poznań, nakł. i druk. Fr. Chocieszyńskiego, 1885, w 8ce, str. 188.

— Raj za morzem, powieść dla ludu polskiego, przez ..... autora Szczęścia w Ameryce. Poznań, czcionkami i w komisie W. Simona, 1885, w 32ce, str. 338.

Ubezpieczenia i tantiemy (Odbitka z Przeglądu). Lwów, druk. Pillera i Sp., 1885, w 8ce, str. 57.

Uebersichtskarte der Oder von der österreichischen Grenze bei Annaberg bis unterhalb Stettin, im Auftrage

des Herrn Ministers der öffentlichen Arbeiten bis Schwedt gezeichnet und herausgegeben von der königl. Oderstrombau-Verwaltung zu Breslau, Section 12. Breslau, Trewendt, 1885, fol. podłużne wąskie, 1: 100·000, chromolitogr. 1 marka.

12. Stettin.

Ukazanie, jak podobaje stojaty w chrami bożim wo wremja bożestwennoj liturhii. Lwiw, izdanie Obszczestwa im. Kaczkowskoho, 1885, w 16ce, str. 30.

UMIŃSKI Piotr. Medale polskie lub do Polski odnoszące się, tudzież medale znakomitych Polaków i ludzi Polsce zasłużonych w zbiorze..... sekretarza Komisyi archeol. Akademii umiej. Kraków, nakł. P. Umińskiego, druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 112, z 4 tabl.

Ustawa kongrualna i sposób jéj wykonania, podręcznik do układania fasyj z dochodów plebańskich, celem uregulowania uposażenia duchowieństwa, parafialnych przepisanych. Lwów, staraniem i nakł. redakcyi Wiadomości katolickich, druk. Pillera i Sp., 1885, w 8ce, str. 60. 60 cnt.

VERCRUYSSE Bruno o. T. J. Przewodnik prawdziwéj pobożności, z trzeciego wydania francuskiego przetłómaczony, wyd. drugie przejrzane, z ostatnią edycyą oryginału starannie porównane, tom I, od 1 stycznia do 30 czerwca. Lwów, Gubrynowicz i Schmidt, druk. ludowa, 1886, w 16ce, str. XIV, 666, IX i 1 nl. Za całość 3 złr. 60 cnt.

WALTER i SZERZENIEWSKI. Przewodnik dla podróżujących po drogach żelaznych w Królestwie polskiém, zebrany i ułożony przez K. W. Waltera i S. Szerzeniewskiego, wydanie pierwsze, półrocze letnie od 1/13 maja 1885. Warszawa, nakł. własnym, druk. B. Kopczyńskiego, 1885, w 16ce, str. X, 203 i 20 nl. Ogłoszeń. 35 kop.

WDOWISZEWSKI Jan. Hans Makart jako człowiek, charakter jego sztuki i jéj znaczenie, napisał ..... kustosz muzeum techniczno-przemysłowego krakowskiego (pośw. drowi Adr. Baranieckiemu). Lwów, nakł. autora, druk. Wł. Łozińskiego, 1885, w 8ce, str. 1 nl. i 16. 60 cnt.

WICHERKIEWICZ B. dr. Choroba morska i skuteczny przeciwko niéj wpływ kokainu, rzecz przedstawiona na posiedzeniu Wydziału lekarskiego Tow. przyj. nauk poznańskiego dnia 18 września 1885 (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 7.

WIDMANN Karol. Franciszek Smolka, jego życie i zawód publiczny, zeszyt 4 i 5. Lwów, druk. Instytutu stauropig., 1885, w 8ce, str. 481—640 i 641—800.

4. W Kromieżyrzu; Ministeryum Schwarzenberga i Stadyona; Abdykacya cesarza Ferdynanda wstąpienie na tron cesarza Franciszka Józefa; Chwilowa porażka; Pod prezydencyą Strobacha; Działalność pozasejmowa; Reformatorskie zapędy nowego rządu; Organizacya gmin; Szkolnictwo; Sądownictwo; Rozterki z powodu wyboru nowych posłów; Sprawa posła Wagury. — 5. Walka o zasady między ministeryum a sejmem w r. 1849; Obrady nad prawami zasadniczymi; Między jedną a drugą prezydentnrą; Wniosek Smolki o zniesienie tax od rygorozów i doktoratów; Sprawa posła Kaima; Schmerling, Doblhof; Ogólna sytuacya; Ministerialrath Szaszkiewicz; Dylewski kandydatem na Ministerialratha; Nowi posłowie; Węgierska wojna; Prywatne pożycie i stosunki Smolki między jedną a drugą prezydenturą; Trzecia prezydentura; Stanowisko sejmu; Domowe i osobiste stosunki; Czwarta prezydentura; Zapowiedzi katastrofy i optymistyczne widzenia; Rozbicie sejmu.

WIEJSKI ks. Rok kościelny czyli o początkach i znaczeniu świąt uroczystych i innych obchodów religijnych, corocznie w kościele rz. kat. obchodzonych, jako téż wykład obrzędów, ceremonii i zwyczajów w też dni święte i przy tych obchodach w różnych krajach a mianowicie w Polsce zachowywanych (Odbitka z Niedzieli). Poznań, czcionkami i w komisie W. Simona, 1885, w 16ce, str. 393 i 5 nl.

Wieniec jubileuszowy, pismo zbiorowe na uczczenie 50letniéj działalno-

ści F. H. Duchińskiego, wydane pod redakcyą Felixa Lewickiego. Kraków, nakł. druk. związkowéj, 12 października 1885, w 4ce, str. 24. 40 cnt.

WIGURA W. inż. techn. Wiatraki (Odbitka z Przeglądu technicznego). Warszawa, druk. J. Sikorskiego, 1884, w 8ce małéj, str. 25, z tablicą.

WINDAKIEWICZ Stanisław. Życie dworskie Kochanowskiego, przyczynek do biografii poety (Odbitka z Przeglądu polskiego). Kraków, druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 43. 45 cnt.

WIŚNIEWSKI C. Der Lehrer im amtlichen Verkehr mit den Schulbehörden, 4te verbesserte und stark vermehrte Auflage. Braunsberg & Leipzig, Siegismund & Volkening, 1885, w 8ce, str. XVI i 160. 1 marka 20 fenig.

Wody mineralne miasta Egeru i żeleziste torfowiska we Franzensbadzie, o ile są używane jako środki lekarskie po za zakładem zdrojowym. Eger, nakł. Towarzystwa rozsyłającego wody egersko-franzensbadzkie, druk. R. Mosse w Berlinie, 1885, w 8ce, str. 40.

WOŁOWSKI Michał. Jasne i ciemne obrazki Warszawa, nakł. i druk S. Lewentala, 1885, w 8ce małéj, str. 205 i 1 nl. 1 rubel.

WYSOCKI Szymon ks. Monstrancya złota albo rozmyślania wielce nabożne o Najśw. sakramencie, z dodatkiem modlitw, nauk, rozmów i więcéj jak 40 cudów, z włoskiego przełożył ..... Poznań, nakł. Księgarni katolickiéj, 1885, w 8ce małéj, str. 250.

Wystawa sztuk pięknych w pałacu hr. Działyńskich w Poznaniu. Poznań, druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebiński), 1885, w 8ce, str. 23. 20 fenig.

ZACHARYEWICZ Julian. Zabytki sztuki w Polsce, zdjęcia wykonane przez słuchaczy wydziału budownictwa c. k. Szkoły politechnicznéj we Lwowie pod przewodnictwem prof. ..... i asystentów, zeszyt I, II, III. Lwów, J. Milikowski (P. Starzyk), 1885, folio królewskie, str. 2 nl. i tabl. 9, 2 nl. i tabl. 8, 2 nl. i tabl. 7. Zeszyt po 2 złr.

Zdania Pisma świętego, ojców i pisarzy kościoła, oraz wielu znakomitych ludzi o użyciu czasu, zeszyt III. Warszawa, nakł. autora, druk. St. Niemiery, 1885, w 16ce, str. VIII i 415. 50 kop.

Zeitschrift der historischen Gesellschaft für die Provinz Posen, redigirt von Dr. B. Endrulat, Jahrgang I Heft 2. Posen, J. Jolowicz, 1885, w 8ce, str. 185 - 322 i 2 nl. Rocznie 8 marek.

Treść: Meine Erinnerungen an dem Grafen [Edward Raczyński, von G. Conrad (str. 185—233); Aus südpreussischer Zeit, von Dr. M. Beheim-Schwarzbach (c. d., str. 234—247); Die mittelalterlichen Innungen zu Posen, von Dr. A. Warschauer (c. d., str. 248—279); Kleinere Mittheilungen; Literaturbericht; Katalog der Raczyńskischen Bibliothek, bearbeitet von Sosnowski und Kurtzmann, besprochen von J. Jolowicz und Dr. A. Warschauer (str. 292 — 302), H. Starkes zur Geschichte des königl. Friedrich-Wilhelms Gymnasiums in Posen, besprochen von Dr. J. Beck; Frudchronik; Bibliographie, von J. Jolowicz.

ZGÓRSKI Alfred dr. 1884. Jedenasty rocznik Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych w Galicyi i W. księstwie krakowskiém, założyciel wydawnictwa dr. Alfred Zgórski, wydawcy i redaktorowie Wł. Terenkoczy, redaktor Związku, Wł. Białaczewski, likwidator Banku kraj. Lwów, nakł. autorów, I związkowa druk., 1885, w 4ce większéj, str. 72 i 1 nl.

ZUKER Filip dr. Mowa wygłoszona na posiedzeniu sejmu krajowego z dnia 10 października 1881 w sprawie zamierzonego przeniesienia Izby handlowéj z Brodów do Tarnopola. Lwów, druk. Pillera i Sp., 1885, w 8ce, str. 20.

Żywot bł. Maryi Małgorzaty Alacoque, zakonnicy Nawiedzenia N. P. Maryi, tłómaczone (tak!) z niemieckiego (Książek pobożnych dla wiernych każdego stanu tom XXVI). Kraków, nakł. ks. M. Mycielskiego T. J., druk. Czasu, 1885, w 16ce, str. 325, z ryciną. 40 cnt. = 80 fenig.

KRONIKA.

= **Die Bukowinaer Landesbibliothek** und die k. k. Universitäts-Bibliothek in Czernowitz, Geschichte und Statistik, von Dr. K. Reifenkugel, k. k. Universitäts-Bibliothekar. Czernowitz, 1885, w 8ce, str. IV i 65. Treściwe, na danych statystycznych oparte dzieje istniejącéj od początku r. 1875 biblioteki uniwersyteckiéj w Czerniowcach, w skład któréj przy jéj otwarciu, oddana jéj w całości na własność, weszła bukowińska publiczna biblioteka krajowa, założona r. 1851 ofiarnością mieszkańców Bukowiny, która w chwili, gdy ją z woli reprezentacyi krajowéj nowemu zakładowi powierzono, już przeszło 15·000 książek drukowanych i dosyć zasobne fundusze własne posiadała. Do jéj zaś wcale pokaźnego wzrostu, po 24letniéj zaledwie od r. 1851 exystencyi, przyczyniły się między innymi, zasilając ją szczodrze jużto gotówką, już cennymi darami w książkach: zamieszkałe na Bukowinie ormiańsko-polskie rodziny Antoniewiczów, Krzysztofowiczów, Passakasów i Romaszkanów, niemniéj b. księgarnie lwowskie K. Jabłońskiego, J. Milikowskiego i K. Wilda (str. 16), drukarnia lwowska J. Pillera, jako téż uczeni nasi św. p. J. N. Deszkiewicz i H. Stupnicki. Zasługi niemałe swego czasu około jéj uporządkowania położył także teraźniejszy prof. Uniwersytetu Jag., dr. Alojzy Alth, który w latach 1851/55 do zarządzającego biblioteką krajową w Czerniowcach komitetu należał (str. 17 i 18). Obecnie, po upływie całego dziesięciolecia, od r. 1875, bibl. Uniwersytetu czerniowieckiego a b. krajowa bibl. bukowińska, dzięki szczególniejszéj opiece i względom, jakich im c. k. państwowy rząd wiedeński nie szczędzi, liczy już razem z dubletami około 67·000 tomów dzieł drukowanych i 30 rękopisów nowszych (str. 47).

= **Agenturę archeologiczną** „cudzoziemską“, w celu „pośredniczenia w sprzedaży zabytków starożytnych“, obliczonego naturalnie także na stare druki i rękopisy polskie, zamierza otworzyć w Warszawie „jakiś znany handlarz z Londynu“.— „Sądząc z doświadczenia, nabytego przez naszę publiczność — dodają do wiadomości téj poważne pisma miejscowe — spodziewać się należy, że cudzoziemcom niezbyt łatwo zaopatrywać się przyjdzie w nasze zabytki starożytne“.

= **Bibliografią etnograficzną** „najcelniejszych dzieł, w których się znajdują materyały do zasad głoszonych przez prof. Duchińskiego“, zestawił przy końcu „Wieniec jubileuszowy“, wydany 12 października w Krakowie pod redakcyą F. Lewickiego na uczczenie 50letniéj działalności F. H. Duchińskiego, (w 4ce, str. 24).

= **Bibliografią prawa** „międzynarodowego w Polsce“ od XV w. począwszy, opatrzoną także nagłówkiem łacińskim „Catalogus librorum, qui in Polonia de jure gentium conscripti sunt“, a przytém nader starannie, treściwie i umiejętnie zestawioną (str. 97—109), ogłosił świeżo prof. dr. Fr. Kasparek w wydanéj przed miesiącem z lwowskiego „Przewodnika nauk. i liter.“ pracy swojéj: „Udział Polaków w uprawie prawa międzynarodowego“, (w 8ce, str. 112 i 1 nl.).

= **Biblioteka** im. Ossolińskich i połączone z nią muzeum Lubomirskich we Lwowie, których skuteczna działalność w dziejach rozwoju piśmiennictwa polskiego iście złotymi od tylu dziesięcioleci zapisała się głoskami, „rozwijają się i rozszerzają, o ile to w ich mocy, o własnych siłach“, i „walczą zawsze jeszcze z niedostatkiem funduszów“, co Czcigodnego ich kuratora, dra A. Małeckiego, na publiczném posiedzeniu dorocznem, 12 października, do ofiarności obywatelskiéj odwołać się zniewoliło. „My ze swéj strony — nawiązuje do tego urzędowa „Gazeta lwowska“, w nrze 233 z 13 października — my ze swéj strony, widząc wszystkie te kuratoryi usiłowania, wyrażamy nadzieję, że tak pieczołowita jéj i staranna a ze wszech miar na uznanie zasługująca działalność zwróci uwagę publiczną na te narodową instytucyą i otworzy dla niéj na nowo te źródła ofiar, których strumienie ku innym skierowały się ujściom. A że zakład tak ogólnego znaczenia, jak biblioteka im. Ossolińskich, ma prawo spodziewać się poparcia nie tylko moralnego ale i materyalnego, że w imię dotychczasowych swoich zasług śmiało zaapelować może o nie do ofiarności publicznéj, nie ulega wątpliwości. Gdzieindziéj tysiące rok rocznie płyną na wspomożenie narodowych instytucyj, u nas zaś, wątpić nie chcemy, że zapomnienie w tym wypadku o bibl. Ossolińskich było tylko chwilowe i mimowolne“.

= **Biblioteka** po zmarłym 27 marca w Słucku superintendencie, ks. J. Biergielu, pastorze zboru tamtejszego, przeszła na własność m. Słucka, zapisana gminie testamentem przez św. p. właściciela. Taką wiadomość o nader bogatym tym i rzadkim

w swoim rodzaju księgozbiorze podaliśmy byli na tém miejscu — za pismami warszawskimi — w miesiącu czerwcu t. r. (ob. „Przewodnik bibliogr.“, str. 121). Obecnie otrzymawszy za pośrednictwem dra Estrejchera — za co uniżenie dziękujemy — autentyczne o właściwych jéj losach wiadomości, pospieszamy podzielić się nimi z Sz. czytelnikami naszymi. Bogata biblioteka nie przeszła więc jeszcze dotąd w żadne obce ręce, stanowi bowiem „jedyny fundusz“ pozostałéj po zmarłym Czcigodnéj wdowy, Konstancyi Biergielowéj w Słucku. Tylko 30 dzieł z niéj, od r. 1555 począwszy, obchodzących bliżéj dzieje kościoła ewangelicko-reformowanego w Polsce, odstąpionych zostało, za wyraźną wolą przedśmiertną zmarłego pastora, bibliotece synodu ewangelicko-reformowanego w Wilnie. Całość zaś postanowiła obecnie Czcigodna właścicielka, zmuszona do tego przykrymi stosunkami materyalnymi, spieniężyć w ten sposób, żeby się „w takie dostała ręce, gdzieby się nie zmarnowała, ale ku pożytkowi kraju, którego stanowić powinna bogactwo, służyła“. Podajemy zatém doniesienie niniejsze do wiadomości Sz. właścicieli prywatnych i publicznych księgozbiorów polskich, rozporządzających znaczniejszymi funduszami, z tym jeszcze dodatkiem ciekawym, że o nabycie biblioteki po św. p. Biergielu „zjawił się już był w Słucku Igel ze Lwowa i wdowie za nią 4000 rs., wyraźnie cztery tysięcy, ofiarował“.

= **Biblioteki** c. k. gimnazyów, seminaryów nauczycielskich i szkół realnych galicyjskie — o ile tego-lub zeszłoroczne, drukowane lub pisane, Sz. ich zarządów „Sprawozdania“ do wiadomości naszéj doszły — prenumerują lub otrzymują darem pedagogicznych i naukowych czasopism w języku polskim (=p.), ruskim (?=r.), niemieckim (=n.) i francuskim (=fr.), następującą liczbę exemplarzy:

Bochnia gimn. 7 p. + 5 n.	= 12
Brody gimn. 4 p + 6 n.	= 10
Brzeżany gimn. 8 p. + 5 n.. . . .	= 13
Buczacz gimn. 1 p. + 3 n.	= 4
Drohobycz gimn. 5 p. + 3 n. . . .	= 8
Jarosław gimn. 5 p. + 4 n. . . .	= 9
Jasło gimn. 10 p. + 4 n..	= 14
Kołomyja gimn. 2 p. (?) + 2 r. + 3 n.	= 7
Kraków gimn. św. Anny 15 p. + 11 n.	= 26
— gimn. św. Jacka 7 p. + 9 n.. .	= 16
— gimn. IIIcie 0 p. + 1 n. . . .	= 1
— sem. męskie 5 p. + 9 n.. . . .	= 14
— sem. żeńskie 2 p. + 3 n. + 1 fr.	= 6
— szk. realna 2 p. + 3 n..	= 5
Lwów gimn. akadem. 2 p. + 3 r. + 7 n.	= 12
— gimn. IIgie 5 p. + 9 n.. . . .	= 14
— gimn. Franciszka Józ. 11 p. + 13 n.	= 24
Lwów gimn. IVte 6 p. + 8 n. . .	= 14
— sem. męskie 1 p. + 4 n.. . . .	= 5
— sem. żeńskie 3 p. + 3 n. . . .	= 6
— szk. realna 3 p. + 8 n.	= 11
Nowy Sącz gimn. 7 p. + 3 n. . . .	= 10
Przemyśl gimn. 2 p. + 11 n + 1 fr. .	= 14
— sem. żeńskie ? p. + ? n..	= ?
Rzeszów gimn. 7 p. + 7 n..	= 14
— sem. męskie 5 p. + 4 n.	= 9
Sambor gimn. 2 p. + 4 n.	= 6
Sanok gimn. 2 p. + 2 n..	= 4
Stanisławów gimn. 4 p. + 7 n. . . .	= 11
— sem. męskie ? p. + ? n..	= ?
— szk. realna 6 p. + 4 n. . . .	= 10
Stryj gimn. 4 p. + 8 n.	= 12
Tarnopol gimn. ? p. + ? n.. . . .	= ?
— sem. męskie ? p. + ? n..	= ?
— szk. realna 1 p. + 1 n.	= 2
Tarnów gimn. 4 p. + 11 n.. . . .	= 15
— sem. męskie 8 p. + 4 n.. . . .	= 12
Wadowice gimn. 4 p. + 7 n. . . .	= 11
Złoczów gimn. 0 p. + 4 n.	= 4

Utrzymują zatém pism gimnazya nasze, seminarya nauczycielskie i szkoły realne w języku polskim 160, w ruskim 5, w niemieckim 198, w francuskim zaś 2, czyli razem 365 exemplarzy. A w szczególności prenumerują lub otrzymują w darze następujące polskie i ruskie czasopisma:

Ateneum 5.	Przegląd archeologiczny 2.
Bartnik 1.	— pedagogiczny 3.
Biblioteka uniwers. 1.	— polski 7.
— warszawska 18.	— powszechny 4.
Bluszcz 1.	Przewodnik gimnastyczny 11.
Dwór wiejski 1.	— naukowy i liter. 12.
Dziennik ustaw krajowych 5.	Przyjaciel dzieci 1.
Gazeta lwowska 10.	— sztuki kościeln. 1.
Gwiazdka ciesz. 1.	Przyrodnik 5.
Kłosy 1.	Rolnik 4.
Kosmos 10.	Starina kijewskaja 2.
Miesięcznik Towarz. ochr. zwierząt 2.	Szkoła 13.
Misye katolickie 1.	Tygodnik ilustr. 2.
Muzeum 10.	Wędrowiec 3.
Niedziela 1.	Wszechświat 3.
Prawda ruska 1.	Zorja ruska 2.

Reszta w liczbie 23 przypada na skromne pisemko nasze, które dziękując przy téj sposobności serdecznie za dotychczasowe względy i szczodrobliwość, pozwala sobie i nadal powolne a wierne służby swoje polecić łaskawéj pamięci Sz. dyrekcyj szkolnych i P. T. zarządów bibliotecznych.

= **Bibliotekę** po urzędniku sądowym, złożoną z „400 tomów doborowych dzieł prawniczych“, nabyli w Warszawie dru przędni antykwarze „za 18 rs.“. I kupuj tu i gromadź książki! — wołają słusznie pisma tamtejsze.

= **Chińskie książki** sprzedaje po ulicach

m. Warszawy człowiek o wschodnim typie twarzy. „Ponieważ książki — robią uwagę pisma miejscowe — odznaczają się oryginalnością a przytém niską ceną, przechodnie nabywają je jako curiosum“.

= **Czasopism** w Galicyi w XVIII stuleciu, bezpośrednio po pierwszym rozbiorze Polski, ile téż wychodzić mogło? Lwowski „Dziennik polski“, w nrze 216 z 22 września, w treściwym i krytycznym artykule pióra S. P., zatytułowanym „Prasa galicyjska w XVIII w., szkic bibliograficzny“, wylicza je w porządku następującym: „Gazette de Leopol“, 1776/87; „Lemberger Zeitung“, 1778; „Pismo uwiadamiające Galicyi“, 1783; „Lwowskie pismo uwiadamiające“, 1784; „Lwowskie tygodniowe wiadomości“, 1786; „Dziennik patryotycznych polityków“, 1793/97; i „Zabawki literatów, w kompanii pożytecznie się bawiących“. Ostatnie wychodziły w Przemyślu, inne zaś w stolicy kraju, we Lwowie, gdzie po kilkunastoletniéj przerwie, r. 1811, pojawiła się założona przez braci Kratterów i do dzisiaj istniejąca „Gazeta lwowska“, organ codzienny c. k. władz rządowych. — Piękny szkic bibliograficzny powtórzyło z „Dziennika polskiego“ jedno z tamtejszych pism ilustrowanych, w nrze 52 z 1 października, opuściwszy wszakże bez potrzeby przy jego końcu litery S. P., którymi Sz. autor artykułu literacką własność swoję zaznaczyć pragnął.

= **Jubileusz** półwiekowéj pracy żmudnéj w drukarstwie obchodził w drugiéj połowie m. września w Kaliszu zecer August Lipser, który r. 1835 zawód swój rozpoczął był w tamtejszéj typografii Hindemitha. Do serdecznych życzeń kolegów i przyjaciół niech i nam przy tej sposobności dozwolone będzie, przesłać Czcigodnemu i w ciężkiéj pracy drukarskiéj posiwiałemu jubilatowi radosne: Ad multos annos!

= **Kalendarz gregoryański** przyjęli Polacy już w r. 1582, od 15 października począwszy, jak to przed laty, r. 1865, Al. Weinert w „Bibliotece warszawskiéj“ (II 497) utrzymywał, nie zaś dopiero r. 1586 lub w styczniu r. 1584, jak twierdzi X. S. J. w „Encyklopedyi kościelnéj“ (IX z r. 1876). Nowych a przekonywujących i sprawę ostatecznie na korzyść 15 paźdz. r. 1582 rozstrzygających dowodów, zebranych mozolnie z urzędowych akt grodzkich lwowskich i innych rękopiśmiennych źródeł współczesnych, dostarczył świeżo młody uczony, Ferd. Bostel ze Lwowa, w krótkiéj ale nader pracowitéj i dla postępu naukowego ważnéj rozprawie „Zur gregorianischen Kalenderreform in Polen“, ogłoszonéj w ostatnim tomie austryackich „Mittheilungen des Instituts für österreichische Geschichtsforschung“ (str. 626—632). Sz. autor, pięknie już zapisany w sferach naukowych za wydaną przed rokiem monografią źródłową „Zakaz Miechowity“, (ob. „Przewodnik bibliogr.“, str. 13 i n.), objaśnia przytém nieświadomych rzeczy Niemców, Kaltenbrunnera i J. Schmida, którzy omawiając poprzedzające reformę kalendarza naukowe prace, nic o zasługach na tém polu Polaków nie wiedzą, żeśmy i owszem także w téj sprawie swego czasu czynni byli, czego najlepszym dowodem znajdująca się do dzisiaj w zbiorze rękopisów biblioteki Jag. dłuższa rozprawa prof. krakowskiego, Marcina z Ilkusza: „Compendiolum de reformatione Calendarii Romani et de recta Paschae observatione“, dla kuryi rzymskiéj pisana w grudniu r. 1516.

= **Kasyno miejskie** w Rzeszowie postanowiło „zaprzestać prenumerowania ilustrowanych pism niemieckich, wydawanych w Prusiech, a prenumerować natomiast ilustracye warszawskie“.

= **Katalog** wystawionych w drodze antykwarskiéj na sprzedaż publiczną „manuskryptów i autografów“ wydaje po Nowym roku zasłużony w wysokim stopniu dla antykwarstwa polskiego księgarz warszawski, St. Giejsztor (ob. „Przewodnik bibliogr.“, str. 209).

= **Katalog** „wystawy archeologicznéj i etnograficznéj“, urządzonéj we Lwowie w miesiącu wrześniu w czasie zjazdu archeologów i etnografów polskich, wydany niedawno przez urządzający zjazd i wystawę komitet, (w 8ce małéj, kart. nl. 105), zawiera w osobnym dziale p. n. „Dzieła i dokumenta, rękopisy i dyplomy“ (k. nl. 9), treściwy wykaz druków, rękopisów, dyplomów i autografów, które w ogólnéj liczbie 200 nrów (od 1800—2000), w czasie publicznéj wystawy oglądać można było. Obok „Gramatyki greckiéj, ułożonéj przez studentów szkoły Bractwa stauropigiańskiego, wydanéj we Lwowie w r. 1600“, obok kilku ksiąg oryginalnych, jak „Księgi sądu ławników m. Lwowa“ z lat 1382/1389 i „Księgi rachunków m. Lwowa“ z lat 1404/26, i obok kilkunastu dyplomów pargaminowych z pieczęciami, od połowy w. XIV począwszy, główną rdzeń wystawionych na widok publiczny cennych zabytków, stanowił bogaty zbiór ważnych w wysokim stopniu autografów i dokumentów, podzielonych na dwie główne części: 1. „Autografy dotyczące historyi i życia kozaczyzny“ z okresu od r. 1559/1770; i 2. „Dokumenta dotyczące historyi Rusi i Bractwa stauropigiańskiego we Lwowie“, od r. 1572 począwszy. — Nadesłaniem wszystkich tych

przedmiotów w celach naukowych na wystawę publiczną przyczyniły się do jéj uświetnienia przedewszystkiém Sz. zarządy archiwów: oo. Bazylianów w Krechowie i Żółkwi, cerkwi parafialnéj w Załukwi pod Haliczem, miejskiego i stauropigiańskiego we Lwowie, jako téż Sz. właściciele zbiorów prywatnych: A. W., Hubal Dobrzański, A. H. Kirkor, J. H. Nowalski i P. Tkacz.

= **Krytyka bezwzględna**, powierzchowna, lub co gorzéj niesumienna, ile już niepowetowanéj szkody piśmiennictwu naszemu nie wyrządziła? Rzecz to dostatecznie skądinąd wiadoma, a dzisiaj wypada nam ją na nowym, wcale wybitnym przykładzie, z niemałym stwierdzić żalem. „Za późne to uznanie — pisze świéżo do jednego z serdecznych wielbicieli swoich, prof. dra S. K., Czcigodny i uczony patryarcha Polaków bukowińskich, sędziwy Alex. Morgenbesser, cięty i dzielny autor kilku niepospolitéj wartości poematów humorystycznych a przedewszystkiém autor wydanéj po raz pierwszy r. 1854 „Obrony Sokołowa“ — za późne to uznanie! Gdybym za młodszych lat z kół kompetentnych usłyszał był słowa zachęty a choćby tylko pobłażania, byłoby to dla mnie bodźcem do pracy. Lecz doznawałem tylko głębokiego milczenia albo wzmianki pobieżnéj, zarzucającéj brak formy i brak poezyi, równającéj utwory moje z „Wojną żydowską“ albo z „Historyą o Kiwonie, męczenniku żydowskim“. Zawsze pióro wypadało mi z ręki i milczałem lat kilka, kilkanaście nawet, nim się odważyłem nazad je pochwycić. Dlatego tak mało co pisałem, a w końcu rzuciłem się na historyą i obrabiam stosunki wołosko-polskie, bo choć nie znachodzę podniety, to przynajmniéj nie spotykam się z naganą“.

= **Księgarnia** O. Zukerkandla i syna w Złoczowie rozpoczęła druk już VIIgo tomiku wydawanéj nakładem swoim „Biblioteczki dla dzieci i młodzieży ku rozrywce i nauce“, któréj poprzedzające tomiki głosy poważniejszéj prasy naszéj z rzetelném przyjęły uznaniem. Nader tanie to prowincyonalnéj firmy wydawnictwo, (tomik oprawny po 25 cnt.), zawierające — jak wiadomo — same oryginalne rzeczy polskie, z wykluczeniem wszelkich tłómaczeń z obcych języków, zasługuje w rzeczy saméj na odszczególnienie, i dlatego téż pozwalamy sobie ponownie w tém miejscu zwrócić na nie uwagę Sz. prenumeratorów naszych.

= **Muzeum im. Kopernika** w Rzymie, zasilane funduszami przez rząd włoski, którego kustoszem zasłużonym i bibliotekarzem jest dr. A. Wołyński, urządza przy boku swoim „bibliotekę historyczną polską“ na następujących podstawach: „1. Rząd daje lokal i obsługę; 2. Polacy dają książki; 3. w lokalnościach muzeum otwartą będzie codziennie czytelnia dla przychodniów; i 4. tak Włochom jak Polakom, studyującym historyą polską lub historyą sztuki, wolno będzie wypożyczać darmo z biblioteki potrzebne dla nich książki“. Niezależnie zaś od powstającéj świeżo biblioteki stara się usilnie dr. W. „z literatów i artystów polskich, mieszkających stale w Rzymie lub Italii, zorganizować Stowarzyszenie historyczno-artystyczne, mające na celu opiekę nad biblioteką polską, poszukiwania po archiwach i muzeach, ułatwianie polskim historykom i artystom badań i studyów we włoskich archiwach, bibliotekach i muzeach, włoskim zaś pisarzom poszukiwań odnośnych do rzeczy polskich“. W liście téż do redakcyi warszawskiego „Tygodnika ilustrowanego“, streszczonym w nrze 144 Sz. pisma tego z 3 października, zwraca się dr. W. „z gorącą prośbą do literatów polskich, aby bibliotekę polską zasilać raczyli nadsyłaniem dzieł odpowiednich z zakresu historyi lub historyi sztuki, pod adresem: Firenze, via Cittadella 8“.

= **Nową autorkę**, która świeżo pod „nieznaném dotąd zupełnie w literaturze nazwiskiem Wandy z Dowgiałłów Trzcińskiéj“ z wydaną u K. Bartoszewicza w Krakowie (w Warszawie skład główny w księgarni Centnerszera, Marszałkowska 73) powieścią „Jurek“ wystąpiła, nader sympatycznie witają pisma warszawskie, podnosząc, i to nie tylko „z saméj grzeczności dla dam“, „niezwykłą jéj jak na kobietę erudycyą“, „prawdziwy, duży i niezwykły talent“, „krótki, nerwowy i gorączkowy styl“, „bogatą wiedzę“ i t. p. „Strzeżcie się téż jéj panie piszące po polsku — woła jeden ze sprawozdawców tamtejszych — wyrasta bowiem dla was rywalka, z którą nie każda z was stanąć będzie mogła do turnieju beletrystycznego, silny to talent, szeroki, jędrny...“. Miło to bardzo — przyzna pewno każdy — zaraz po pierwszym występie na niwie powieściowéj z tego rodzaju spotkać się uznaniem publiczném, a i przebrany w niewieście miano Sz. autor „Jurka“ — jak sądzimy — podkręcając z upodobaniem wąsa, czytać je musi z niemałą przyjemnością.

= **Pamięci** zmarłego przed 6 tygodniami w 37 roku życia Hermana Altenberga, właściciela „jednéj z najruchliwszych firm księgarskich we Lwowie“, pełne dobrze zasłużonego uznania wyrazy wspomnienia i wdzięczności poświęciły pisma codzienne i tygodniowe. „Jego staraniem — pisze n. p. jeden z dzienników galicyjskich — wy-

szło ilustrowane wydanie „Pana Tadeusza“, na które około 50 lat od wyjścia tego poematu z druku społeczeństwo polskie czekało; jego staraniem wyszedł „Mohort“ w przepysznéj ilustrowanéj szacie Kossaka; on to pierwszy rzucił na rynek księgarski wspaniałe pod względem zewnętrznéj formy wydania „Antologii polskiéj“ i „Antologii poetów obcych“; on na kilka tygodni przed śmiercią ukończył druk dwutomowego wydania „Dzieł Schillera“ w przekładzie polskim, jakiego, zwłaszcza pod względem zewnętrznego przepychu, nie miała dotąd literatura nasza; wydawnictwo wreszcie „Biblioteki klasyków polskich“ jego tylko wyłącznie zabiegom i staraniom byt swój zawdzięczało... Przez ciąg téż 5 lat, bo od stycznia 1880 r., prowadząc pod swoim zarządem nabytą księgarnię dawną F. H. Richtera, zdołał w tak krótkim czasie więcéj zdziałać, aniżeli po środkach, jakimi księgarstwo polskie rozporządza, spodziewać się można było“.

= **Papier** i inne przybory piśmienne ile téż kosztować mogły króla Zygmunta Augusta w pamiętnym dla niego r. 1549 z powodu zawartego przed kilku laty małżeństwa z Barbarą Radziwiłłówną, które niedawno właśnie na jaw wyszło było. Zaufany dworzanin królewski Stanisław Włoszek, zarządzający podręczną jego kasą — a pisał się po łacinie St. Italus i był już na początku r. 1547 „camerarius Regiae Majestatis Junioris“, ob. „Acta historica“, I 148 — w księdze domowych rachunków królewskich, zatytułowanéj „Regestrum pecuniarum ...Sigismundi Augusti... per St. Włoszek... a. d. 1549 perceptarum et distributarum“, którą ze znajdującego się w król. bibliotece w Berlinie oryginału świeżo w październikowym zeszycie lwowskiego „Przewodnika nauk. i liter.“ (str. 892—910) nader starannie i umiejętnie dr. O. Balzer drukiem ogłosił, zapisuje dwie następujące pozycye: 1. przy końcu stycznia t. r. zapłacił w Wilnie za ryzę papieru do obwijania, czyli jak się wyraził „pro resa papyri ad obvolvendum res sericeas atque etiam alias res“, 27 groszy i 5 denarów; 2. zaś przy końcu t. r. „pro regestris, papyro et atramento“, czyli za księgi z czystego papieru, za papier i atrament, 5 florenów. Razem więc — ale był to czas „miłosnéj idyli młodéj pary królewskiéj“ — wydał król r. 1549 na papier i inne przybory piśmienne ówczesnych 5 fl. 27 gr. i 5 denarów.

= **Rada m. Krakowa** na posiedzeniu 15 października uchwaliła: W razie, „jeżeli ustawa ordynacyi familijnéj książąt Czartoryskich moc prawa uzyska“, odstąpić istniejącemu w mieście od r. 1874 muzeum im. Czartoryskich na bezwarunkową własność nieograniczoną realność miejską przy bramie Floryańskiéj, w któréj dotychczas biblioteka i inne bogate zbiory książęce się mieszczą, (ob. „Przewodnik bibliogr.“, str. 98 i 144).

= **Rękopis** w pergaminowéj oprawie, zawierający „Varia spectantia ad Moschoviam et Moschovitas, collecta a. 1710“ — jak podają zagraniczne pisma fachowe — zaginąć miał z watykańskiego archiwum. W r. 1849 znajdował się jeszcze na swojém miejscu; w r. 1881 i 1882 napróżno już za nim interesowani szukali, napróżno także obecnie go poszukują.

= **Rękopisy** ormiańskie, przechowywane w archiwach kościelnych przez Ormian polskich w Galicyi wschodniéj, przedewszystkiém zaś na probostwie w Kutach i w katedralnym kościele orm. we Lwowie, badał w ciągu lata bieżącego — jak się z przyjemnością dowiadujemy — zaszczytnie w świecie naukowym znany docent Uniwersytetu wiedeńskiego, dr. J. Hanusz. Wszystkie — o ile je uczony lingwinista przejrzeć zdołał — sięgają przeważnie przeszłego wieku i są treści liturgicznéj, jak „Mszały“ pisane i różne „Pieśni kościelne“, przełożone z łaciny lub języka polskiego na klasyczny ormiański. Szczególniejszą zaś w ich rzędzie na siebie Sz. docenta ligwistyki porównawczéj zwrócił uwagę w katedralném archiwum lwowskiém „Słownik języka ormiańskiego“ („Barhgirkh hajoc lezovi“), w 4ce o 289 kartach bardzo starannego pisma w dwóch szpaltach, zawierający około 20·000 ormiańskich wyrazów klasycznych, z dodaném obok znaczeniem łacińskiém i polskiém, którego kopistą (?) czyli „operarius hujus operis“ nazwany jest w przedmowie ks. Józef Moszoro, 72letni starzec, rok zaś i miejsce odpisania dzieła wyrażone słowami: „anno dni 1813 penes cathedralem ecclesiam Leopoliensem Armenorum“.

= **Sędziwy autor** „Ciekawych szczegółów z literatury i bibliografii“, nad którymi według własnego zeznania „25 lat pracował“, autor nie mniéj ciekawych utworów, jak „Ciche kłopoty i gładkie harmidery“, „Do narodu angielskiego!“, „Faribolki czyli satyry“, „Modlitewnik dla ewangelików“, „O potrzebie wypędzenia Jezuitów z Polski“, „Podręcznik dla polityków i dyplomatów“, „Polska bez polityki na katafalku“, „Świetny magistracie!“, „Testament poezyi polskiéj“, „Uwagi Machiavella“ i licznych innych publikacyj podobnych, (dla ciekawości — jak wiadomo — drukowanych na przemian jużto w Berdyczowie, już w Cie-

szynie, Gdańsku, Hamburgu, w Krakowie, Lipsku, Lwowie, w Poznaniu, Przemyślu, Rzeszowie, Samborze, w Warszawie, Wenecyi i Wiedniu), niezwykłéj treści ogłoszeniem w miesiącu przeszłym w wysokim rozciekawił stopniu zajmujące się ruchem książkowym i wydawniczym inteligentne sfery w Krakowie, a jak spodziewać się godzi, także w dalszych stronach. Ogłosił mianowicie w codziennych pismach krakowskich następujący inserat ciekawy: „Cztery nowe pisma A. Sozańskiego, które niebawem wyjdą z druku. Oto ich tytuły: 1. Krótki wykład politycznéj geografii, rządu i administracyi dawnéj Polski przy końcu istnienia całego państwa, zawierać będzie około 15 arkuszy druku, materyały do tego dzieła zbierał autor lat 20 z okładem; 2. Siedm dni w Kijowie, opis podróży odbytéj r. 1882; 3. Ciche kłopoty i gładkie harmidery, część II; 4. Czwartego pisma tytuł nader sympatyczny, dla pewnych względów nie ogłasza się, pismo to czwarte ukaże się w dniu Nowego roku“. Ciekawe!

= **Tłómaczenia dosłowne (?)** czytywanych po naszych szkołach pisarzy starożytnych, którymi firma J. M. Himmelblaua w Krakowie od dłuższego już czasu w „Wydaniu dosłownych (?) tłómaczeń klasyków greckich i rzymskich“ łatwowierne umysły młodzieży szkolnéj bałamucić usiłuje, czém są właściwie? Poważna, bezstronna i o dobro dorastającego pokolenia dbała krytyka naukowa, (ob. „Przewodnik bibliogr.“, str. 35 i 166), wykazała z krwią zimną i jasno, jak na dłoni, że „dosłowność rzeczonych przekładów jest fałszem wierutnym“, że „tłómaczenia te nie mają sensu i są najlepszym środkiem do zagwożdżenia uczniom głowy, że są podporą lenistwa, zabójstwem myśli, dźwignią niedołęstwa i szkołą obłudy“! Innego wszakże o tém zdania jest nieznany bliżéj współpracownik lwowskiéj „Gazety nar.“, widocznie poroniony jakiś gimnazyalista, który w codziennéм tém pismie „Teatr, literaturę i muzykę“ obecnie obrabia. W nrze 227 z 6 października notuje on właśnie w tym dziale „dla wiadomości uczniów gimnazyalnych“ (!) wszystkie wydane dotąd przez firmę powyższą tomiki dosłownych (?) przekładów, i daje zarazem „młodzieży szkolnéj“ zapewnienie od siebie, że „dokładność tak ściśle jest w nich przestrzeganą, iż po prostu nazwać je można oryginałem greckim i łacińskim, przedstawionym wyrazami polskimi“ (!). Smutna to bardzo z tego rodzaju kolosalną niedorzecznością i brednią spotkać się w poważném piśmie, mającém dobrze już ustalony mir w szerokich warstwach społeczeństwa. Ale czyż naczelnego redaktora „Gazety nar.“, Czcigodnego Pl. Kosteckiego, i Sz. jéj właściciela, rozporządzającego krociowymi funduszami pana na Fürstentofie, niestać na to, żeby tak ważny dział, jak „Teatr, literatura i muzyka“, zamiast wytrawnym i poczuciem obywatelskim przejętym umysłom, powierzać raczéj niedouczonym studentom, których całą sztuką popierać byle jaką, choćby najwstrętniejszą spekulacyą księgarską, i którzy wolną a nieprzymuszoną zdradzają ochotę, zamienienia poważnego i poważanego dotąd pisma codziennego na organ „dla młodzieży gimnazyalnéj“?

= **Zabronione w Austryi:** Hohes Abgeordneten- Haus! protest przeciw wyborowi posła do Rady państwa z okręgu małych posiadłości złoczowskiego. Lwów, litogr. Instytutu staurópig., 1885. — Wojna domowa we Francyi, przez K. Marxa. Genewa, druk. Przedświtu, 1884. — Schäffle A. Kwintesencya socyalizmu, przełożył z niemieckiego P. Ławrow. Genewa, 1881.

= **Zmarli:** Karol Groman, współwłaściciel drukarni Gazety nar. we Lwowie, † we Lwowie 29 września w 54 roku życia. Klemens Kantecki, b. skryptor biblioteki im. Ossolińskich we Lwowie, a późniéj bibliotekarz i konserwator Towarzystwa przyj. nauk poznańskiego, † w Poznaniu 14 października w 34 roku życia. Cześć ich pamięci!

Kuryerek z najświeższymi nowościami.

W ostatniéj chwili donoszą jeszcze o wyjściu świeżo z pod prasy: Ananas na r. 1886. Kraków, K. Bartoszewicz. 60 cnt. — DARGUN L. dr. Sokiologische Studien, I. Leipzig, Duncker & Humblot. — ŁUBIEŃSKI R. hr. Przesilenie. Rzeszów, E. F. Arvay. — MADÁCH Em. Tragedya ludzkości, tłóm. z węgierskiego J. Hen. Tarnów i Kraków, G. Gebethner i Sp. 1 złr. 50 cnt. — MICKIEWICZ Ad. Dzieła, IV. Lwów, Gubrynowicz i Schmidt. — SOZAŃSKI A. Hody naszoj newoły. Kraków. 4 cnt. — STEINBRECHT C. Thorn im Mittelalter. Berlin, Springer. 24 marek. — WUERTZ Ad. Historya poglądów chemicznych od Lavoisiera. Warszawa, A. W. Gruszecki. 1 rs. 20 kop.

OGŁOSZENIA.

PRZEGLĄD sądowy i administracyjny, wychodzi we Lwowie co środy pod redakcyą dra Ernesta Tilla. Prenumerata roczna z przesyłką: 7 złr. = 6 rs. = 20 marek.

Treść nrów 34—41 z 26 sierpnia — 14 października 1885: O otwarciu upadłości do majątku Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, przez dra Wiktoryna Mańkowskiego (34, 35); O przestępstwie cudzołostwa ze stanowiska prawno-historycznego, przez dra Wł. Ostrożyńskiego (dok., 34); Kara uwięzienia w kodexie karnym węgierskim, przez dra J. Morelowskiego (36); Uwagi nad tłómaczeniem ostatniego zdania §. 1336 p. u. c., napisane przez prof. dra L. Piętaka, ocenił Józ. Lityński (37), O tak zwanym tytule nabycia praw i tytule posiadania, przez E. Tilla (38); Poręka i prawo zastawu w austryackiém prawie prywatném, przez dra Z. Lilienfelda (39—41); Praktyka sądowa i adm.; Ogłoszenia urzędowe i prywatne.

Pod redakcyą Ant. Durskiego wychodzi we Lwowie miesięcznik:

PRZEWODNIK gimnastyczny, organ towarzystwa gimnastycznego Sokół. Przedpłata roczna: 1 złr. 20 cnt., z przesyłką 1 złr. 30 cnt.

Treść nrów 9 i 10 z września i października 1885: Gimnastyka jako środek wychowawczy, przez Ad. Dygasińskiego (9); Szkoła a gimnastyka, przez Z. M. (9); O zabawach i ćwiczeniach gimnastycznych w ogródkach dziecięcych, przełożyła z francuskiego Łucya Żulińska (9); Uroczyste otwarcie ćwiczeń w Sokole krakowskim (dok., 9); Gimnastyka u dzieci, przez dra Z. Kniaziołuckiego (10); Rzecz o pielęgnowaniu zdrowia i ćwiczenia ciała w czasach naszych, przez dra F. A. Schmidta, przełożył R. Palmstein (10); Zarys ćwiczeń na skoczni (c. d., 10); Lekcye wzorowe ćwiczeń wspólnych na miejscu (10); Sprawy Towarzystw gimn.; Kronika.

SZKOŁA, tygodnik pedagogiczny, organ Towarzystwa pedagogicznego, wychodzi we Lwowie pod redakcyą prof. Ludwika Dziedzickiego. Cena roczna w państwie austryackiém 4 złr., dla zagranicy 3 talary.

Treść nrów 35—42 z 29 sierpnia — 17 października 1885: Z kalendarza nauczycielskiego (35); Cudze jabłka, preparacya do ust. 17 z I Książki do czyt., przez St. Pallana (35); Szkoły ludowe w Galicyi w r. 1884/85 (35, 38 i 39): Parę uwag nad stosunkami towarzyskimi, przez K. Falkiewicza (36); Jaskółka, lekcya z nauk przyrodniczych w szkole ludowéj (36); Z powodu Kilku uwag o początkowéj nauce szkolnéj dr. M. Kawczyńskiego, przez Bogdanowicza (37 i 38); Wskazówki do praktycznego przeprowadzenia ustępu Anioł w I Książce do czytania, przez A. K. Błachowskiego (37); Pustynia w szklance wody, przez xbb. (37); Wskazówki do udzielania nauki śpiewu, przez A. Łuczkiewicza (38, 39); Kilka myśli o wychowaniu narodowém, przez Żmudzina (39); Cel ćwiczeń pamięciowych i sposób przeprowadzenia tychże, przez E. Gabryelskiego (40—42); Słowo o artykule Sz. Parasiewicza O objaśnianiu wyrazów, przez J. N. Wasunga (40); Czeski zjazd nauczycieli w Velehradzie (41 i 42), Materyał rzeczowy i językowy przy nauce pierwszych liter, przez A. K. Błachowskiego (41, 42); Czynności władz szkolnych; Piśmiennictwo; Wiadomości potoczne; Rozmaitości; Inseraty.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny dr. **Władysław Wisłocki.**

Z drukarni Wł. L. Anczyca i Spółki, pod zarządem Jana Gadowskiego.

PRZEWODNIK BIBLIOGRAFICZNY

miesięcznik dla wydawców, księgarzy, antykwarzów, jako téż czytających i kupujących książki.

Wychodzi w Krakowie 1go każdego miesiąca w objętości ½ — 1 ½ arkusza. Przedpłata wynosi: rocznie 1 złr., z przesyłką 1 złr. 24 cnt.; ½ rocznie 50 cnt., z przesyłką 62 cnt.; ¼ rocznie 28 cnt., z przesyłką 34 cnt.; miesięcznie 10 cnt., z przesyłką 12 cnt. — Opłata od Ogłoszeń za każdą $^1/_{10}$ część strony 50 cnt., za całą stronicę czyli 61 wierszy petytowych 5 złr.

Prenumeratę w gotówce i wyraźnie pisane ogłoszenia przesyłać należy najdaléj do 20 każdego miesiąca albo do księgarni **G. Gebethnera i Sp.** *w Krakowie, albo wprost do redaktora Przewodnika bibliograficznego.*

VIII. NOWOŚCI. 12.

Kraków, 1 grudnia 1885.

ABRAHAMOWICZ & RUSZKOWSKI. Manžel ze šetrnosti, fraška ve třech jednáních, napsali Ad. Abrahamowicz a R. Ruszkowski, z polského přeložil Arnošt Schvab-Polabský (Divadlo ochotnické, sv. 13). Praha, M. Knapp, 1885, w 8ce małéj, str. 120. 40 cnt.

Ananas, kalendarz humorystyczny ilustrowany, męski, damski, cywilny i wojskowy na rok chudopacholski 1886, wydany przez c. k. dyrekcyą humoru w Krakowie, ze współudziałem kronikarza Przeglądu artystycznego i literackiego, oraz redakcyi Pereł humoru polskiego, rocznik II. Kraków, nakł. K. Bartoszewicza, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1886, w 4ce, str. 72, 23 i 13 nl., z rycinami. 60 cnt.

ANTONIEWICZ Karol o. T. J. Un petit ange du ciel à sa mère ici-bas, trad. du polonais. Paris, libr. Bourguet-Calas, Besançon, impr. Outhenin-Chalandre fils et Cie, 1885, w 8ce, str. X i 132.

Associacion des anciens élèves de l'école polonaise: Bulletin littéraire et scientifique, no 27. Paris, imp. vve Zabieha, 1885, w 8ce, str. 32. 1 frank 25 centimów.

Treść: Le 30e anniversaire de la mort d'Adam Mickiewicz; Alpujarra, ballade d'Ad. Mickiewicz, trad. par V. G.; L'Orage, extrait du Pan Tadeusz, traduction de V. G.; Origine des populations de l'empire Moscovite, travaux de Fr. Duchiński; Revue des Revues; Nouvelles; Variétés; Necrologie.

Ateneum, pismo naukowe i literackie, pod redakcyą P. Chmielowskiego, zeszyt z listopada 1885 r. Warszawa, wydawca W. Spasowicz, druk. K. Kowalewskiego, w 8ce większéj, str. 193 — 384.

Treść: Z poezyj Ludwiki Ackermann: Prometeusz, Czara królewska (str. 193 — 196); Sprawy ekonomiczne, przez L. Iwanickiego (str. 197 — 219); Dziurdziowie, przez E. Orzeszkową (dok., str. 220—236); Z wycieczki członków zjazdu archeologicznego we Lwowie do Bohorodczan, przez Alex. Jabłonowskiego (str. 237 — 246); Rumelia wschodnia, podług dra K. J. Jireczka (str. 247 — 263); Sprawa Lubomirskiego w r. 1664, przez W. Czermaka (c. d., str. 264—291); Stare kłamstwa i nowe prawdy, przez Ig. Matuszewskiego (str. 292 — 312); Ze stosunków ekonomicznych, przez Ad. Zakrzewskiego (c. d., str. 313 — 327); Dumy ukraińskie, przez C. Neymana (c. d., str. 328 — 353); Rozbiory i sprawozdania: L. Sowińskiego O zmroku, ocenił P. Ch.; Wrażenia literackie; Kronika miesięczna; Nekrologia.

B. J. P. ks. Czasy Nerona w XIX wieku, wydanie drugie poprawione i uzupełnione, część I i II. Lwów, nakł. druk. ludowéj, Gubrynowicz i Schmidt,

1885, w 8ce, str. VII, 1 nl., 138, LXXI i 1 nl., 275 i 1 nl. 3 złr. 60 cnt.

BAŁUCKI Michał. Pisma, tom II. Warszawa, nakł. i druk. S. Lewentala, 1885, w 8ce małéj, str. 331. 1 rubel 20 kop.

Błyszczące nędze, powieść współczesna.

— Naděje vlasti, komedie ve čtyřech jednáních, autorisovaný překlad Coel. Friče (Hry vybrané divadelních ochotníků, sv. 16). Praha, J. R. Vilimek, 1885, w 8ce małéj, str. 124. 40 cnt.

BARTYNOWSKI Władysław. Katalog monet i medali polskich, tudzież dzieł do numizmatyki polskiéj odnoszących się, wydany staraniem dra Eugeniusza Merzbachera z Monachium, ułożony przez ..... nr. 1. Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce małéj, str. IV i 22.

BECKHERRN C. Das Schlossberg Grodzisko bei Jesziórken: Altpreussische Monatsschrift z lipca / września 1885, Królewiec, w 8ce, str. 463 — 466, z tabl. litogr.

BEŁZA Władysław. Kobieta w poezyi polskiéj, głosy poetów o kobiecie, przez autora Antologii polskiéj. Kraków i Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. XV i 333, z ilustracyami Andriollego. Opr. 5 rubli.

BERTI Domenico. Antecedenti al processo Galileiano e alla condanna della dottrina Copernicana (Atti della r. Accad. dei Lincei, anno CCLXXX ser. III, Memoire vol. X). Roma, 1883, w 4ce, str. 49—96.

BIAŁY Stanisław ks. dr. Na cześć, chwałę, uwielbienie N. Maryi P. w uroczystość Wniebowzięcia: Nabożeństwo, rozmyślania i nauki, z dziękczynieniem za przeżycie pięćdziesięciu lat w kapłaństwie ..... przygotował 1884. Warszawa, druk. S. Orgelbranda synów, 1885, w 32ce, str. 302 i II.

BIART Lucyan. Wyprawa po złote runo, przygody wędrowców w Ameryce, dla młodzieży z oryginału ..... naśladowała M. Zielińska, z przedmową M. J. Zaleskiéj. Warszawa, nakł. F. Hösicka, druk. br. Jeżyńskich (J. Ungra), 1886, w 8ce, str. 2 nl. i 210, z rycinami. Opr. 1 rubel 20 kop.

Biblioteka warszawska, pismo poświęcone naukom, sztukom i przemysłowi, pod redakcyą J. K. Plebańskiego, zeszyt z listopada 1885. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. J. Bergera, w 8ce, str. 165—316.

Treść: Tykocin, miasto w dawnéj ziemi bielskiéj, przez Jana Jarnutowskiego (str. 165 — 188); Towarzystwo Ixów (dok., str. 189 — 212); Odsiecz Wiednia, przez L. Chrzanowskiego (c. d., str. 213—227); Hessy O'Grady, przez Działoszę (c. d., str. 228—242); Z ekonomiki; Kronika londyńska przez E. S. Naganowskiego; Pojęcie przyczynowości w Systemie logiki J. St. Milla, przez dra Al. Raciborskiego (dok., str. 275—284); Przegląd piśmiennictwa: 1. Dziennik podróży Sobieskich, przez Br. Grabowskiego, 2 dra J. B. Antoniewicza O średniowiecznych źródłach, przez K. M., 3. H. Denifle Die Universitäten; Wiadomości bieżące; Nekrologia.

BRUCHNALSKI W. A. Legenda aurea w literaturze polskiéj XV w. (Odbitka z tomu XI Rozpraw Wydziału filolog. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 32.

BYKOWSKI Piotr Jaxa. Czeczotka, powieść z dawnych czasów. Warszawa, nakł. M. Glücksberga, druk. S. Orgelbranda synów, 1885, w 16ce, str. 148. 75 kop.

CHĘCIŃSKI Jan. Dzień grzecznego Władzia w rymowanych ustępach, opowiedziany dziatwie, z dodaniem różnych wierszyków, z 13 drzeworytami rysunku Jul. Kossaka, wydanie drugie. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. br. Jeżyńskich (J. Ungra), 1886, w 8ce, str. 109. Opr. 1 rubel 20 kop.

CHODOWIECKI D. Auswahl aus des Künstlers schönsten Kupferstichen: 135 Stiche nach den zum Theil sehr seltenen Originalien in Lichtdruk ausgeführt von A. Frisch, neue Folge

Berlin, Mitscher & Röstell, 1885, fol., 30 kartonów. 20 marek.

COHN (CONNES) Szymon. Franciszek Pizarro, odkryciel (tak!) i zdobywca Peru w Ameryce, opowiedziane młodzieży według Campégo przez ..... Kraków, nakł. J. M. Himmelblaua, druk. A. Koziańskiego, (1885), w 16ce, str. 126 i II, z 3 rycinami. Opr. 60 cnt.

ĆWIERCZAKIEWICZ Lucyna. Kalendarz na rok 1886, kolęda dla gospodyń, przez autorkę 365 obiadów, rok XI. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. Ig. Zawiszewskiego, 1885, w 8ce, str. nl. 64, 54, 1 nl., 116 i 28 nl. 50 kop.

Czasopismo Towarzystwa aptekarskiego, pod redakcyą W. Jabłonowskiego, nr. 21 i 22 z 1 i 15 listopada 1885. Lwów, druk. Gazety nar., w 8ce, str. 385—404 i 405—424.

Treść: Benzoyl-ekgonina i przemiana jego na kokainę (21); O wpływie powietrza atmosferycznego, ziemi i wody na szerzenie się chorób zaraźliwych, przez dra A. Pfeiffera (dok., 21); Odczyny na pepton w moczu, wyimek z pracy H. Pacanowskiego (21, 22); Projekt międzynarodowego lekospisu, przez A. de Waldheima (21, 22); Ceny olejku różanego (21); Nowe leki (22); Kronika chem.-farmaceutyczna; Zapiski farmakologiczno-terapeutyczne; O działaniu ergotyny na krążenie i na macicę, przez prof. dra Łazarskiego (22); Rozmaitości; Sprawy zawodu aptek.; Ogłoszenia w osobnym dodatku.

DALMAS Rajmund hr. de. Japończycy, ick kraj i ich obyczaje, podróż naokoło świata, tłómaczenie z francuskiego H. J. B. Warszawa, nakł. M. Orgelbranda, druk. S. Orgelbranda synów, 1886, w 8ce, str. 160. 90 kop.

DARGUN Lotar dr. prof. Sociologische Studien, Heft I: Egoismus und Altruismus in der Nationalökonomie. Leipzig, Duncker & Humblot, 1885, w 8ce, str. VII i 107. 2 marki 60 fenig.

DELPIT Albert. O dziecko, Solange de Croix-Saint-Luc, powieść. Warszawa, nakł. M. Orgelbranda, druk. S. Orgelbranda synów, 1886, w 8ce, str 229. 1 rubel 20 kop.

DURUY Jerzy. Nina, powieść, tłómaczona z francuskiego przez H. J. B. Warszawa, nakł. M. Orgelbranda, druk. S. Orgelbranda synów, 1886, w 8ce, str. 175. 90 kop.

Dziennik na rok zwyczajny 1886. Warszawa, nakł. J. Ungra, druk. Wł. Szulca i Sp., 1885, w 16ce, kilka arkuszy do notowania. 30 kop.

ENGELS Fr. Początki cywilizacyi, na zasadzie i jako uzupełnienie badań Lewisa H. Morgana, spolszczył J. F. Wolski (Biblioteka dzieł treści społeczno-ekonomicznéj, I). Lipsk i Paryż, H. Le Soudier, 1885, w 8ce, str. V, 125 i 1 nl. 2 franki 50 centimów.

FERNHEIM E. von. Zwischen Elbe und Weichsel, eine historische Erzählung aus der Reformationszeit, 1548/78. Anklam & Leipzig, Buchhandlung des Vereinshauses, 1886, w 8ce, str. VII i 320. 5 marek.

FRIEDENSBURG F. Schlesiens Münzen und Münzwesen vor dem J. 1220. Berlin, F. & P. Lehmann, 1886, w 8ce, str. VIII i 107, z 2 tabl. rysunków. 6 marek.

GAŁĘZOWSKI X. dr. prof. Traité iconographique d'ophtalmoscopie, comprenant la description des différents ophtalmoscopes, l'exploration des membranes internes de l'oeil et le diagnostic des affections cérébrales et constitutionelles, 2e édition, revue et augmentée. Paris, libr. J. B. Baillière et fils, Corbeil, impr. Crété, 1885, w 8ce, str. VI i 355, z 52 figur. i 28 tabl. chromolitogr.

GARLICKI T. prof. Ocenienie satyr Horacego ze stanowiska pedagogicznego, o ile one mogą być przedmiotem nauki gimnazyalnéj (Odbitka ze Sprawozdania gimnazyalnego). Brzeżany, druk. A. Cichockiego, 1885, w 8ce, str. 27.

GAWALEWICZ Maryan. Dzisiejsi, komedya w 1 akcie oryginalnie napisa-

na. Warszawa, nakł. M. Orgelbranda, druk. S. Orgelbranda synów, 1885, w 8ce małéj, str. 32. 30 kop.

GINDELI Antoni dr. prof. Dzieje powszechne dla wyższych klas szkół średnich, według czwartego wydania przełożył Michał Markiewicz, wydanie drugie przerobione, tom III: Dzieje nowożytne. Rzeszów, nakł. i druk. J. A. Pelara (H. Czeŕnego), 1886, w 8ce, str. VII i 342. 1 złr. 60 cnt.

HAJOTA. Widmo szczęścia, powieść, przez autorkę powieści Czy nie za późno, przekład z angielskiego przez ..... tom II i III. (Dodatek do Bluszczu). Warszawa. M. Glücksberg, druk. S. Orgelbranda synów, 1886, w 8ce, str. 103 i 123. 1 rubel 50 kop.

Haliczanin i noworocznik humorystyczny Szczutka na rok pański 1886. Lwów, druk. Pillera i Sp., w 4ce, str. nl. 150. 50 cnt.

Historya o siedmiu mędrcach czyli Deoklecyan, syn cesarza wschodniego, wydanie trzecie. Nowy Sącz, nakł. i druk. J. Pisza, 1886, w 8ce małéj, str. 119. 10 cnt.

Historyjki mamuni, zbiór najpiękniejszych powiastek dla dzieci. Kraków, nakł. J. M. Himmelblaua, druk. A. Koziańskiego, (1885), w 16ce, str. 147 i II, z 6 kolor. obrazkami. Opr. 60 cnt.

HOFFMANN Fr. Przygody Piotra na okręcie i w więzieniu, powieść dla młodzieży, przetłómaczył S. Sp. Kraków, nakł. J. M. Himmelblaua, druk. A. Koziańskiego, (1885), w 16ce, str. 104 i II, z 3 obrazkami. 60 cnt.

Instrukcya dla stacyj meteorologicznych, wydana staraniem sekcyi II cukrowniczéj oddziału warszawskiego Towarzystwa popierania przemysłu i handlu. Warszawa, druk. E. Skiwskiego, 1885, w 8ce, str. V, 45, 1 nl. i 1 tabl.

— dla leśników, zajmujących się spostrzeżeniami fenologicznymi. Lwów, nakł. Towarzystwa leśnego, I związkowa druk., 1885, w 8ce małéj, str. 8.

JADWIGA Teresa. Kopciuszek, powieść dla dorastających panienek. Warszawa, nakł. F. Hösicka, druk. br. Jeżyńskich (J. Ungra), 1886, w 8ce, str. 241, z rycinami. Opr. 1 rubel 20 kop.

JEZIORAŃSKI Felix. O celu i znaczeniu istotném przepisów o zatwierdzaniu niektórych aktów notaryalnych, sprostowanie opinii, w Podręczniku dla sędziów pokoju w okr. sądowym warszawskim wyrażonéj, przez autora Podręcznika. Warszawa, druk. Noskowskiego, 1885, w 16ce, str. 1 nl., 44 i 1 nl. 30 kop.

JOKAI Maurycy. Powieści pomniejsze (Biblioteka powieści, podróży, pamiętników, opowiadań historycznych). Lwów, nakł. Gubrynowicza i Schmidta, druk. Pillera i Sp., 1886, w 8ce, str. 224. 1 złr. 80 cnt.

Ostatni basza budziński; Przymusowa zabawa; Miss Leona; Struś; Lekarstwo na bajronizm; Wieża na Dago.

— Świat na opak, powieść, tłómaczyła Zuzanna Zajączkowska. Warszawa, nakł. M. Orgelbranda, druk. S. Orgelbranda synów, 1886, w 8ce, str. 182. 90 kop.

JUNOSZA Klemens. Donkiszot żydowski, szkic z literatury żargonowéj żydowskiéj. Warszawa, nakł. T. Paprockiego i Sp., druk. Wieku, 1885, w 8ce, str. 156. 75 kop.

Kalendarz Ogniska domowego, bogato ilustrowany, na rok pański 1886. Lwów, nakł. K. Łukaszewicza, druk. J. Czaińskiego w Gródku, w 4ce, str. 123, z Ogłoszeniami.

KOEHLER K. dr. z Poznania. Dwa przypadki febry siennéj u nas spostrzegane, odczyt w sekcyi lek. Towarzystwa przyj. nauk pozn. 9 października 1885 (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 5.

KORZON Tadeusz. Wewnętrzne dzieje Polski za Stanisława Augusta, 1764/94, badania historyczne ze stanowiska ekonomicznego i administracyjnego, wy-

danie Akademii umiej., tom IV część 1. Kraków, druk. Uniw. Jag.. 1885, w 8ce, str. 321 i 1 nl. 4 złr.

Kosmos, czasopismo polskiego Towarzystwa przyrodników im. Kopernika, pod redakcyą prof. dra Br. Radziszewskiego, zeszyt X z r. 1885. Lwów, I związkowa druk., w 8ce, str. 493 — 544.

Treść: Znaczenie pojęcia przestrzeni w stosunku do praw matematyki, przez dra Al. Raciborskiego (str. 493—535); Kronika naftowa, przez A. Onufrowicza; Piśmiennictwo, przez R. Zubera; Wiadomości bieżące

KOZIEBRODZKI Władysław hr. Repertoryum czynności galicyjskiego sejmu krajowego od r. 1861 po rok 1883, zebrał ..... poseł na sejm krajowy. Lwów, nakł. Wydziału krajowego, druk. Pillera i Sp., 1885, w 8ce większéj, str. 1 nl., III, 410 i 1 nl.

KRASZEWSKI J. I. Polska w czasie trzech rozbiorów 1772—1796, studya do historyi ducha i obyczaju, tom I 1772/87, wydanie drugie. Poznań, nakł. J. K. Żupańskiego, druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebiński), 1885, w 8ce, str. XIII, 1 nl. i 454. Za całość 33 marek.

— Wybór pism, oddział II: Powieści szlacheckie, poprzedzone wstępem krytycznym Piotra Chmielowskiego (Biblioteka najcelniejszych utworów literatury europejskiéj). Warszawa, nakł. i druk. S. Lewentala, 1885, w 8ce, str. XXVI i 505. 1 rub. 50 kop.

Ostatni z Siekierzyńskich; Dwa światy.

— Justka, miniatura z życia powszechnego. Warszawa, nakł. M. Glücksberga, druk. S. Orgelbranda synów, 1885, w 16ce, str. 210. 1 rubel.

Książeczka do nabożeństwa dla uczniów szkół ludowych pospolitych i wydziałowych. Lwów, nakł. Komitetu wydawnictwa dziełek ludowych, druk. A. Wajdowiczowéj, 1885, w 16ce, str. 49 i 3 nl., z rycinami. 10 cnt.

KULCZYŃSKI Władysław. Pająki zebrane na Kamczatce przez dra B. Dybowskiego, Araneae in Camtschadalia a dre B. Dybowski collectae (Odbitka z tomu XI Pamiętnika Wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 4ce większéj, str. 60 i 6, z 3 tabl. litogr.

— Potworek obojnakowy pająka Erigone fusca, Monstrum hermaphroditicum Erigones fuscae Blackw (Nadbitka z tomu XIV Rozpraw Wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 171 — 179, 1 nl. i 3, z tabl. litogr.

LAM Jan. Dzieła, IV i V. Lwów, Gubrynowicz i Schmidt, druk. Wł. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1885, w 8ce, str. 297 i 187. Za całość w 5 tomach 6 złr. 50 cnt.

Głowy do pozłoty, tom I i II.

— Starożytny Dźwinogród i Różne pole. Lwów, nakł. autora, druk. Dziennika polskiego, 1886, w 8ce, str. 35. 30 cnt.

LEONARD św. a Porto-Maurizio. Droga krzyżowa, ułożona po włosku przez ..... w polskim poprawnym przekładzie wydał ks. dr. Wincenty Smoczyński, proboszcz w Tenczynku. Kraków, nakł. wydawcy, druk. Czasu, 1885, w 16ce, str. 48, z rycinami w texcie.

LEWES Jerzy Henryk. Historya filozofii od Talesa do Comtea, wolny przekład z 5go angielskiego wydania Adolfa Dygasińskiego, tom I zeszyt 3: Filozofia starożytna. Warszawa, nakł. A. Lesmana, Petersburg, H. Gliński, druk. Ig. Zawiszewskiego, 1885, w 8ce, str. 193—288. Za dwa obszerne tomy 6 rubli.

LEWICKI Felix. Dwie cywilizacye, rzecz publicznie odczytana w Krakowie w sali Rady miejskiéj dnia 10 października 1885, na jubileuszu 50-letniéj działalności F. H. Duchińskiego (Odbitka z Głosu politycznego). Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 16ce, str. 40. 30 cnt.

Czysty dochód przeznaczony na wydalonych braci z pruskiego zaboru.

LOEBELL Rich. dr. Ueber litauische Volkspoesie (Dodatek do Programu szkoły realnéj w Oppenheim). Oppenheim, 1884, w 4ce, str. 29.

ŁAZARSKI Józef dr. prof. O działaniu ergotyny na krążenie i na macicę (Z zakładu farmakologicznego Uniw. Jag. — Odbitka z Przeglądu lek.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 14.

ŁUBIEŃSKI Roger hr. Przesilenie. Rzeszów, w komisie i czcionkami druk. E. F. Arvaya, 1885, w 8ce, str. 154. 1 złr.

Przedmowa; Założenie; Czy jest przesilenie; Gdzie jest przesilenie; Epilog.

***MADACH Emeryk.** Tragedya ludzkości, poemat dramatyczny, tłómaczył z węgierskiego Juliusz Hen (pośw. J. Matejce). Kraków, nakł. tłómacza, G. Gebethner i Sp., druk. J. Pisza w Tarnowie, 1885, w 8ce małéj, str. XV i 197. 1 złr. 50 cnt.

MAJER i KOPERNICKI. Charakterystyka fizyczna ludności galicyjskiéj, opracowana przez drów J. Majera i Iz. Kopernickiego (Odbitka ze Zbioru wiadomości do antropologii kraj., tom IX dział 2). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 92.

MALINOWSKI Lucyan dr. prof. Jak pisano wyrazy: kłóć, kłół, kłóty, próć, prół, próty, prócie, wypisy z gramatyk i słowników, wiek XVI — XIX. Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 12.

MERTENS Fr. Eine einfache Bestimmung des Potentials eines homogenen Ellipsoids (Odbitka z Sitzungsberichte der kaiserl. Akademie der Wissenschaften). Wien, C. Gerold's Sohn, 1885, w 8ce, str. 4. 6 cnt.

MICHOW Heinr. dr. Das Bekanntwerden Russlands in Vor- Herbersteinischer Zeit, ein Kampf zwischen Autorität und Wahrheit, Vortrag gehalten auf dem V deutschen Geographentage zu Hamburg (Odbitka z Verhandlungen des V deutschen Geographentages zu Hamburg). Berlin, Dietrich Reimer, 1885, w 8ce, str. 14.

MICKIEWICZ Adam. Dzieła, IV. Lwów, Gubrynowicz & Schmidt, Paryż, Księgarnia luxemburska, druk. Wł. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1885, w 8ce, str. 332 i 1 nl., z tabl. autogr. Za całość w 4 tomach 4 złr. 60 cnt., w opr. 6 złr. i 6 złr. 60 cnt.

Treść: Giaur; Fragmenty dramatów; Les confédérés de Bar; Jacques Jasiński; Konfederaci barscy; Jak. Jasiński; Księgi narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego; Artykuły literackie; Dopełnienia.

Miesięcznik galicyjskiego Towarzystwa ochrony zwierząt, pod redakcyą dra T. Ciesielskiego i F. Lewandowskiego, nr. 6 — 10 z czerwca do października r. 1885. Lwów, druk. ludowa, w 8ce, str. 81—96, 97—128, 129—144 i 145—160.

MIKLOSICH F. prof. Dictionnaire abrége de six langues slaves: russe, vieux- slave, bulgare, serbe, tchéque et polonais, ainsi que français et allemand, rédigé sous les auspices de Son altesse impériale le prince Pierre d'Oldenbourg. Vienne, St. Petersbourg et Moscou, G. Braumüller & M. O. Wolff, 1885, w 8ce, str. 955 i 1 nl. 15 złr.

MORELOWSKI Julian dr. Austryackie prawo karne wojskowe w zarysie porównawczym (Odbitka z Urzędnika i Prawnika). Lwów, druk. Gazety nar., 1885, w 8ce małéj, str. 169 i 3 nl. 50 cnt.

Muzeum, czasopismo Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych, pod redakcyą R. Palmsteina, zeszyt z listopada 1885 r. Lwów, J. Milikowski (P. Starzyk), I związkowa druk., w 8ce, str. 553 — 600.

Treść: Kilka myśli o wychowawczém zadaniu szkoły; Sprawy Tow.; Rozprawy i sprawozdania Wydziału filolog. Akademii umiej., przez Sz. Matusiaka (str. 560—574); O mnemonice, przez dra M. Maciszewskiego (str. 574—581); Kronika naukowa, przez L. C., T. Sołtysika, Z. S., J. Dolnickiego i A. Radeckiego; Recenzye, przez dra L. Germana i dra M. Maciszewskiego; Rozmaitości z zakresu nauki i szkoły.

MYŚLIWSKI. Naturgeschichte für katholische Elementarschulen, von .....

1 Sem.-Lehrer. Aachen, A. Jacobi & Comp., 1885, w 8ce, str. 72. 35 fenig.

NEEDON Richard. Beiträge zur Geschichte Heinrich's V, die Anfänge seiner Regierung, 1105—1110, Inauguraldissertation. Leipzig, 1885, w 8ce, str. 74 i 1 nl.

Na str. 32 i nn.: Vorgehen gegen die Slaven an der mittleren Elbe, 1107—1108 ...; str. 42 i nn.: Bündniss zwischen Polen und Ungern ...; str. 57 i nn.: Feldzug gegen Polen...

NIEKRASOW. Ostatni poemat..... urywki z poematu Mat', przekład Henryka Kwiatkowskiego. Lwów, nakł. druk. ludowéj, 1886, w 32ce, str. 22.

OBRĘBOWICZ Kazimierz. O wytrzymałości prętów na wyboczenie (Odbitka z tomu XIV Rozpraw Wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 80, z 2 tabl.

Odkrycie Ameryki, Krzysztof Kolumb, opowiedziane dla młodzieży. Kraków, nakł. J. M. Himmelblaua, druk. A. Koziańskiego, (1885), w 16ce, str. 145 i III, z 3 ilustr. Opr. 60 cnt.

Pamiętnik Akademii umiejętności w Krakowie: Wydział filologiczny i historyczno-filozoficzny, tom V. Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 4ce większéj, str. 1 nl., 240 i 1 nl., z 2 tabl.

Treść: O Kazimierzu Mnichu, przez dra T. Wojciechowskiego (str. 1—29); O życiu i pismach Wincentego z Kielc, przez dra T. Wojciechowskiego (str. 30 — 36); Jan Ostroróg i traktat jego O naprawie Rzeczypospolitéj, przez dra J. Caro (str. 37—72); Jan Ostroróg, studyum z literatury politycznéj XV stulecia, przez dra M. Bobrzyńskiego (str. 73—116); Złoty wiek literatury Dubrownika, przez Ad. Rzążewskiego (str. 117 — 171); O średniowiecznych źródłach do rzeźb znajdujących się na szkatułce z kości słoniowéj w skarbcu katedry na Wawelu, przez dra J. B. Antoniewicza (str. 172—240).

PARASIEWICZ Sz. Uczciwość i praca, zbiorek opowiadań (Wydawnictwo ludowe, IV11). Lwów, nakł. Komitetu, redaktor Sz. Parasiewicz, druk. A. Wajdowiczowé, 1885, w 16ce, str. 24. 8 cnt.

— Ridna chata, opowidanie dla naroda (Wydawnyctwo narodne, IV11). Tamże, 1885, w 16ce, str. 28. 8 cnt.

PISEK W. dr. O leczeniu duru brzusznego (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 27.

POPOW L. W. prof. Kliniczeskij sbornik, nabliudienija i zamietki gospitalnoj tierapiewticzeskoj kliniki impieratorskago warszawskago Uniwiersitieta, pod riedakciej .... Warszawa, tipogr. K. Kowalewskago, 1885, w 8ce, str. II, 1 nl., 414 i 1 nl., z 9 tabl. chromolitogr.

Prace polskich autorów: dra K. Chełchowskiego, dra G. Rupperta i dra A. Ciąglińskiego.

Praktyka gospodarska o poznawaniu własności roku, urodzajów i odmian powietrza, przez doświadczenia zebrana. Nowy Sącz, nakł. i druk. J. Pisza, 1886, w 8ce małéj, str. 48. 5 cnt.

PRÓSZYŃSKI Ludomir. Apostołowie Słowian, św. Metodyusz i Cyryl, treściwy opis życia i działalności tych świętych w związku z współczesnymi wypadkami dziejowymi, oraz rzut oka na rozwój i upadek stworzonego przez nich dzieła. Warszawa, druk. K. Kowalewskiego, 1885, w 8ce małéj, str. III i 81. 50 kop.

Przegląd pedagogiczny, czasopismo poświęcone sprawom wychowania szkolnego i domowego pod redakcyą E. Babińskiego, zeszyt 20, 21 i 22 z 15 października, 1 i 15 listopada 1885. Warszawa, druk. Kowalewskiego, w 8ce, str. 637—668, 669—700 i 701 —732.

Treść: Uwagi krytyczne do Mapy poglądowéj, ułożonéj przez J. Wójcicką, przez W. Nałkowskiego (20, 21); Z metodyki języków starożytnych, I. W kwestyi wykładu języka łacińskiego, przez Starego Pedagoga (20, 21); Korespondencya z Krakowa (20 i 22); Listy T. T. Jeża O oszczędności w dzieciach (21); Compayrè o dziele H. Spencera O wychowaniu umysłowém, moralném i fizyczném, tłómaczenie Jul. Ch (20, 21); Nauka rękodzieł jako czynnik wychowawczy, przez J. Siedmiograja (21); Pogadanki o higienie,

I. O hartowaniu, przez St. Kamieńskiego (22); O prowadzeniu robót ręcznych w szkołach żeńskich podług metody Schellenfeldowskiéj, przez Maryą Mayerberg (22); Czy i jak karać należy małe dzieci, przez H. Wernica (22); Krytyka i bibliografia; Rozmaitości; Zadania na ułamki S. Docksteina, w dodatku.

— polski, pod redakcyą dra J. Mycielskiego, zeszyt z listopada 1885. Kraków, druk. Czasu, w 8ce, str. 217—416.

Treść: Studya nad pozytywizmem, III. Zofia Germain, przez dra St. Pawlickiego (str. 217—248); Porwana z klasztoru, przez J. Mycielskiego (dok., str. 249—308); Quenes de Betune i dwie jego pieśni, studyum starofrancuskie, przez dra St. Karwowskiego (str. 309—332); Listy z podróży do Ameryki południowéj, przez Z. M. (c. d., str. 333—353); Międzynarodowy instytut statystyczny, przez Józ. Kleczyńskiego (str. 354—371); Kronika literacka; Przegląd polityczny, przez M. Chylińskiego.

— powszechny, pod redakcyą ks. M. Morawskiego T. J., zeszyt z listopada 1885. Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., w 8ce większéj, str. 163—328.

Treść: Walka o bóstwo Chrystusowe w V wieku, przez ks. J. Badeniego T. J. (str. 163—185); Z Ukrainy połabskiéj, przez J. Grzegorzewskiego (str. 186—205); Z listów Br. Zaleskiego (dok., str. 206—220); Darwinizm wobec nauki i rozumu, przez ks. W. Zaborskiego T. J. (c. d., str. 221—242); Korespondencya poufna exagenta dyplomatycznego (str. 243 — 258); Przegląd piśmiennictwa: 1. dra St. Smolki Leon XIII, 2. dra R. Świerzbieńskiego Wiara Słowian, przez A. H. Kirkora, 3. Merlego Historya reformacyi, 4. Sprawozdania Komisyi językowéj, przez Sz. Matusiaka, 5. ks. Hołubowicza Bułgarya; Z piśmiennictwa zagranicznego; Sprawozdanie z ruchu religijnego, społecznego i naukowego.

Przewodnik naukowy i literacki, pod redakcyą A. Krechowieckiego, zeszyt z listopada 1885. Lwów, druk. Wł. Łozińskiego, w 8ce, str. 961—1056.

Treść: Zasady pedagogiczne ks. Ad. Czartoryskiego, przez M. Żmigrodzkiego (c. d., str. 961—970); Świdrygiełło, przez dra A. Prochaskę (str. 971—978); Dwukrotny proces Galileusza, przez dra A. Wołyńskiego (dok., str. 979—993); Wyniesienie na tron St. Augusta, przez G. Meinerta (c. d., str. 994—1002); L. Nabielak, przez Wł. Zawadzkiego (c. d., str. 1003—1013); Fr. Grillparzer, przez dra A. Zippera (c. d., str. 1014—1020); Generał D. Chłapowski, przez H. Lisickiego (str. 1021—1031); Dwa grody śmierci, przez dra Sasa (c. d., str. 1032—1047); Kronika literacka.

— dla leśniczych, wyd. drugie znacznie pomnożone i przerobione, tom I i tomu II część 1. Lwów, nakł. Gubrynowicza i Schmidta, druk. J. Czaińskiego w Gródku, 1886, w 8ce, str. VIII, 269 i 3 nl., z V tabl., i str. 112. Za całość 5 złr. 60 cnt.

Przygody Ferdynanda Korteza, zdobywcy Mexyku w Ameryce, opowiedziane dla młodzieży. Kraków, nakł. J. M. Himmelblaua, druk. A. Koziańskiego, (1885), w 16ce, str. 179 i IV, z 3 ilustr. Opr. 60 cnt.

RACIBORSKI Alex. dr. Przedmiot i podział filozofii, wykład wstępny, odczytany dnia 27 kwietnia r. 1885 przy rozpoczęciu wykładów o filozofii, przez ..... docenta Wszechnicy lwowskiéj. Lwów, I. związkow. druk., 1885, w 8ce, str. 32. 30 cnt.

RAPACKI Wincenty. Grzechy królewskie, powieść historyczna, tom I i II. Warszawa, nakł. M. Orgelbranda, druk. S. Orgelbranda synów, 1886, w 8ce małéj, str. 226 i 371. 2 ruble 40 kop.

Regulamin grona nauczycielskiego towarzystwa gimnastycznego Sokół w Krakowie. Kraków, nakł. Tow., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. 4.

Reskrypt Wysokiego Wydziału krajowego we Lwowie z dnia 6 październik 1885 do l. 50·461, zawierający sprawozdanie z zarządu majątkiem miasta Kołomyi w latach od r. 1875 do 1885, przysłany tamtejszéj Radzie gminnéj celem zarządzenia jak najrychléj stosownych środków zaradczych z powodu grożącego niebezpieczeństwa zupełnéj ruiny majątku naszego miasta. Kołomyja, nakł. gminy, druk. M. Biłousa, 1885, w 8ce, str. 21.

Rezultaty spisu jednodniowego ludności miasta Warszawy 1882 r.,

część III: Ludność podług zajęć. Warszawa, druk. Wł. Szulca i Sp., 1885, w 4ce, str. 1 nl. i 283. 2 ruble.

Roczniki rozkrzewiania wiary, zbiór listów misyonarzy całego świata, oraz dokumenta odnoszące się tak do misyi, jak i do Stowarzyszenia rozkrzewiania wiary, wydania krakowskiego tom III, wydania lugduńskiego tom LVII, styczeń — sierpnia 1885. Kraków, nakł. lugduńskiego Stowarzyszenia, druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. 1—63, 65—127, 129—206 i 211—267.

ROSTAFIŃSKI J. dr. De plantis, quae in Capitulari de villis et curtis imperialibus Caroli Magni commemorantur, jako materyał do historyi hodowli roślin w Polsce (Odbitka z tomu XI Pamiętnika Wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 4ce większéj, str. 68.

RUDNICKI Tomasz. Krótkie zdania, myśli i uwagi. Tarnów, nakł. autora, druk. J. Pisza, 1885, w 8ce większéj, str. 39.

Dochód przeznaczony na wsparcie wydalonych z Prus rodzin.

RZEWUSKI Stanisław hr. Doktor Faustyna, sztuka w trzech aktach, przedstawiona po raz pierwszy na scenie krakowskiéj dnia 10 października 1885 r. Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce małéj, str. 108.

SAHI-BEJ. Z tajemnic Wschodu, obrazki i szkice. Warszawa, nakł. A. Gruszeckiego, druk. br. Jeżyńskich (J. Ungra), 1886, w 8ce małéj, str. 214. 1 rubel.

SCHIRMER Wilh. Heimatskunde des Herzogthums Schlesien, 3 Auflage. Neisse, Graveur, 1885, w 8ce, str. IV i 61. 80 fenig.

SCHMID Krz. ks. kanonik. 90 powiastek dla dzieci, spolszczonych przez Jana Chęcińskiego, wyd. czwarte. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. S. Niemiery, 1886, w 16ce, str. 170 i 4 nl., z 8 obrazkami kolor. Opr. 90 kop.

SIENKIEWICZ H. Esquisse an charbon, scènes de la vie polonaise, trad. par Wik. Revue britannique z października 1885, Paris, w 8ce, str. 265—322.

SOWIŃSKI Józef ks. Krótki wykład Modlitwy pańskiej dla osób starszych. Lwów, druk. ludowa, 1886, w 16ce, str. 72.

SOZAŃSKI A. Lata naszéj niewoli, zestawił A. S., Hody naszoj newoły. Kraków, nakł. J. Knapika, druk. związkowa, (1885), w podłużném fol. wąskiém. 4 cnt.

SOZAŃSKI T. Przygody białych z Indyanami, wydarzenie prawdziwe, opowiedziane dla dzieci, przetłómaczył z francuskiego ..... Kraków, nakł. J. M. Himmelblaua, druk. A. Koziańskiego, (1885), w 16ce, str. 70, z 2 kolor. obrazkami. Opr. 50 cnt.

SPENCER Herbert. Jednostka wobec państwa. Warszawa, nakł. A. Gruszeckiego, druk. br. Jeżyńskich (J. Ungra), 1886, w 8ce małéj, str. 202 i 1 nl., z portretem autora. 60 kop.

Spiewnik akademicki, zbiór pieśni patryotycznych i studenckich z melodyami, wydany staraniem i nakładem Czytelni akademickiéj w Krakowie, arkusz 1 — 3. Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 16ce, str. 96.

Sprawozdanie dyrektora c. k. gimnazii akademiczeskoj u Lwowi za rik szkilnyj 1884/5. Lwiw, nakł. c. k. Rady szk. kraj., druk. im. Szewczenka, 1885, w 8ce, str. 63.

Soderżanie: Sind Schillers historische Schriften, vornehmlich seine Geschichte des 30jährigen Krieges für den Schulgebrauch zu empfehlen, napysaw dr. Om. Kalitowskij (str. 1—34); Czast' uriadowa, wid dyrekcii.

Towarzystwa bursy gimnazyalnéj im. św. p. ks. Felixa Dymnickiego w Rzeszowie za czas od 1 września 1884 do 31 sierpnia 1885 r. Rzeszów, druk. J. A. Pelara, 1885, fol., str. nl. 3.

— dziewiąte dyrekcyi c. k. wyższéj szkoły realnéj a piąte c. k. gimna-

zyum w Stryju za rok szkolny 1884/5. Stryj, nakł. funduszu szkolnego, druk. A. Müllera i syna, 1885, w 8ce, str. 1 nl. i 61.

Treść: Horacego Epoda II i Satyra I księgi I, przełożył Antoni Janik (str. 3—10); Kronika i statystyka zakładu.

STACHOWSKI A. ks. (St-lak). Krótki zarys historyi kościoła katolickiego, wydanie drugie poprawione. Poznań, druk. Kuryera pozn., 1885, w 8ce, str. 155 i 1 nl., z tablicą in fol.

STANKIEWICZ Maurycy. Zestawienie bibliograficzno - porównawcze utworów Adama Mickiewicza, drukowanych w czternastu wydaniach Pism jego, z uwzględnieniem wydanych po raz pierwszy osobno lub w czasopismach. Kraków, nakł. autora, G. Gebethner i Sp., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. 7 i tabl. w król. fol. 60 cnt.

Statut seminaryum matematycznego c. k. Uniwersytetu krakowskiego. Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce małéj, str. 7.

— Toż, tamże, po niemiecku, w 8ce małéj, str. 7.

STEINBRECHT C. Thorn im Mittelalter, ein Beitrag zur Baukunst des Deutschen Ritterordens (Die Baukunst des Deutschen Ritterordens in Preussen, I). Berlin, Springer, 1885, fol., str. VIII i 45, z 14 kolor. tabl. i 39 rycinami w texcie. 24 marek.

STOWE Beecher. Chata wuja Tomasza czyli czarni i biali, opowiadanie dla młodzieży, według oryginału angielskiego. Kraków, nakł. J. M. Himmelblaua, druk. A. Koziańskiego, (1885), w 16ce, str. 140 i II, z 3 rycinami. Opr. 60 cnt.

SYROKOMLA Wł. Vybrané básně, z polského přeložil Jan Nečas (Knihovna ústřední, sv. 179). Praha, J. L. Kober, 1885, w 8ce małéj, str. 55. 10 cnt.

SZAFARKIEWICZ St. Objaśnienia do Mapy poglądowéj Królestwa polskiego, ułożonéj przez Jadwigę z Zakrzewskich Wójcicką. Warszawa, druk. Ig. Zawiszewskiego, 1885, w 8ce małéj, str. 130.

SZUJSKI Józef. Dzieła, wydanie zbiorowe, serya I tom 1: Poezye. Kraków, nakł. rodziny, druk. Czasu, 1885, w 8ce, str. VIII i 443, z portretem autora.

Treść: Drobne wiersze z pierwszéj młodości; Poważne chwile; Drobne wiersze późniejsze; Satyry; Śmierć proroka; Powieści wierszem; Dodatek.

— Toż, serya III tom 1: Pisma polityczne. Kraków, nakł. rodziny, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. 2 nl. i 415.

Treść: Portrety przez Nie-Van-Dyka; Jeszcze kilka portretów; Z Niewiasty; Stare książki i dawni ludzie; Dumania samotną godziną; O broszurze Pawła Popiela; Z wycieczki do Lwowa; Kilka prawd z dziejów naszych; Uchwała sejmowa z 2 marca; Dwie odpowiedzi; Niepoprawni; Mowy na sejmie; Przed podjęciem sprawy uchwały sejmowéj; Der Antrag des galizischen Landtags; O obowiązkach narodu względem ludu w sprawie oświaty; Wydobycie zwłok Kazimierza W.

Tarnowianin, kalendarz na rok zwyczajny 1886, rocznik VII. Tarnów, nakł. i druk. J. Pisza, 1885, w 8ce, str. nl. 150.

Tramwaj, kalendarz humorystyczny ilustrowany na rok 1886, rok IV. Warszawa, nakł. T. Paprockiego i Sp., druk. S. Orgelbranda synów, 1885, w 16ce, str. 62. 20 kop.

TUSZYŃSKI Józef. Techniczne uwagi nad kwestyą poszukiwań źródlisk dla zaopatrzenia miasta Lwowa w dostateczną i zdrową wodę (Odbitka z Czasopisma technicznego). Lwów, druk. związkowa, 1885, w 8ce, str. 11.

ULANOWSKI Bolesław. Wybór zapisek sądowych kaliskich z lat 1409/1416, wydał ..... (Odbitka z tomu IV Archiwum Komisyi historycznéj). Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1885, w 8ce, str. IV, 117 i 2 nl. 1 złr. 50 cnt.

UNGER Józef. Kalendarz warszawski ilustrowany na rok zwyczajny 1886. rok XLI. Warszawa, nakł. J. Ungra, druk. S. Orgelbranda synów, 1885,

w 4ce, str. 32 nl., VIII, 108, 4 nl., 36 i 130 nl. 50 kop.

URBANOWSKA Zofia. Ku czci św. p. Pauliny Krakowowéj: Księżniczka, powieść uwieńczona nagrodą konkursową. Kraków i Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1886, w 8ce, str. 370. 2 ruble.

URBAŃSKI Wojciech dr. O cholerze (Odbitka z Gazety lwowskiéj). Lwów, nakł. autora, druk. Wł. Łozińskiego, 1885, w 8ce małéj, str. 38.

VYTAUTAS. Rzut oka na starożytność narodu litewskiego. Petersburg, tipogr. Suszczyńskago, 1885, w 8ce małéj, str. 49. 40 kop.

Warszawianka, kalendarz Kolców na r. 1886. Warszawa, nakł. i druk. A. Pajewskiego, 1885, w 8ce małéj, str. 88 i 8 nl., z ilustracyami. 25 kop.

WERNIC H. & GLIŃSKI J. Słowniczek wyrazów obcych, zawierający wyrazy i wyrażenia a także zwroty i przysłowia cudzoziemskie, używane w mowie potocznéj i w prasie peryodycznéj polskiéj. Warszawa i Lublin, nakł. M. Arcta, druk. E. Skiwskiego, 1885 (1886), w 16ce, str. 338. 1 rubel.

Wiadomości farmaceutyczne, organ warszawskiego Towarzystwa farmaceutycznego pod redakcyą K. Wendy, nr. 17 — 22 z 1 września — 15 listopada r. 1885. Warszawa, druk. M. Ziemkiewicza, w 8ce, 293—309, 311 — 327, 328—352, 353—380, 381—416 i 417—440.

Sposoby ocenienia wartości nafty, przez prof. Br. Pawlewskiego (18 — 21); Guma zwierzęca jako przyczynek do wytłómaczenia resorbcyi tłuszczu w organizmie zwierzęcym, przez Max. Leśnika (20).

WILTOSIŃSKI Paulin ks. Nauki homiletyczno-popularne na święta uroczyste i odpustowe, tom II wydanie drugie. Warszawa, druk. Fr. Czerwińskiego, 1885, w 8ce, str. 399 i 1 nl. 1 rubel 10 kop.

WUERTZ Adolf. Historya poglądów chemicznych od Lavoisiera do dni naszych, przełożył M. i J. S. oraz J. J. Boguski. Warszawa, nakł. A. W. Gruszeckiego, druk. S. Orgelbranda synów, 1886, w 8ce małéj, str. 168. 1 rubel 20 kop.

ZATHEY Hugo dr. Homer w Polsce, wyd. trzecie. Poznań, nakł. J. K. Żupańskiego, druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Lebiński), 1886, w 16ce, str. 156. 1 marka 20 fenig.

— Uwagi nad Panem Tadeuszem Ad. Mickiewicza, wyd. trzecie. Tamże, 1886, w 16ce, str. 211. 1 marka 50 fenig.

Zbiór wiadomości do antropologii krajowéj, wydawany staraniem Komisyi antropologicznéj Akademii umiejętności w Krakowie, tom IX. Kraków, druk. Uniw. Jag., 1885, w 8ce, str. 1 nl., 13, 1 nl., 92 i 302, z tabl. litogr.

Treść: Dział I: 1. Sprawozdanie z badań paleo-etnologicznych w jaskiniach okolic Ojcowa dokonanych w r. 1884, przez G. Ossowskiego (str. 9 — 13); — Dział II: 1. Charakterystyka fizyczna ludności galicyjskiéj, przez drów J. Majera i Iz. Kopernickiego, serya II (str. 1—92); — Dział III. Materyały etnologiczne: 1. Materyały do etnografii ludu polskiego z okolic Pinczowa, przez ks. Wł. Siarkowskiego (str. 3—72); 2. Bajki i zagadki ludu ukraińskiego, przez Józ. Moszyńską (str. 73 — 172); Pieśni ludu szląskiego z okolic Cieszyna, przez dra A. Cinciałę (str. 173 — 299); Zagadki z Lubelskiego od Krasnego stawu i Gorzkowa, przez O. Kolberga (str. 300 — 302).

ZIEMIĘCKI T. Nieczuja. Pierwsza polsko-ruska wystawa archeologiczna we Lwowie (Odbitka z Czasu). Kraków, druk. Czasu, 1885, w 8ce małéj, str. 20.

ZIPPER Fr. J. Albert dr. Mitologia Greków i Rzymian, dla młodzieży opowiedział ..... Lwów, nakł. J. L. Pordesa, druk. J. Czaińskiego w Gródku, 1886, w 16ce, str. VIII i 216, z 20 tabl. Opr. 1 złr. 30 cnt.= 1 rubel.

ŻYCHLIŃSKI Paweł pastor. Suspiria, eine Sammlung von Gebetsliederversen zum Gebrauch auf Kanzel und Altar, am Taufstein und am Grabe, in der Schule und im Haus. Gütersloh, Bertelsmann, 1885, w 8ce, str. X i 152. 2 marki 40 fenig.

KRONIKA.

☛ **Celem ustalenia nakładu** na przyszłość, uprasza redakcya „Przewodnika bibliograficznego“ wszystkich P. T. pp. prenumeratorów, którzy przedpłatę tylko do grudnia b. r. nadesłali, o wczesne odnowienie prenumeraty.

☛ **Otrzymaliśmy** z pieczęcią pocztową „Horodenka 25/X“ następującą korespondentkę bezimienną: „Czemu „Przewodnik bibliogr.“ nie umieszcza w spisie książek „Pamiętnika Towarzystwa lekarsk. warszawskiego“ i wykazu rozpraw tamże umieszczonych? Tożsamo nie wylicza „Przewodnik bibliogr.“ wszystkich rozpraw, wydawanych nakładem „Przeglądu tygodniowego“ w Warszawie. Ad multos annos!“— Dziękując uprzejmie za łaskawą życzliwość Sz. korespondentowi i zasyłając Mu nawzajem z pod Wawelu serdeczne Muohaja lita!, pozwalamy sobie zarazem odpowiedzieć Mu w tém miejscu, że rozprawy wydawane przez warszawski „Przegląd tygodniowy“, o ile się z nimi na przystępnym dla nas krakowskim rynku księgarskim spotkać możemy, zawsze pilnie zapisać i do dalszéj podać wiadomości, uważamy sobie za miły obowiązek. Co się zaś tyczy „Pamiętnika Tow. lek. warsz.“, nie podajemy Sz. pisma tego treści po prostu tylko z téj przyczyny, że się z nim w dostępnych dla nas miejscach zdybać nie możemy, a prenumerować pisma dla własnego użytku nie pozwalają skromne fundusze „Przewodnika bibliogr.“. Jeszcze raz Sz. korespondentowi serdeczne: Mnohaja lita!

= **Legenda aurea** w literaturze polskiéj XV w., napisał W. A. Bruchnalski. Kraków, 1885, w 8ce, str. 32.

Czém była w piśmiennictwie średniowiecznèm nader rozpowszechniona w świecie katolickim Jakuba de Voragine „Legenda aurea“ czyli „Historia lombardica“, zawierająca kilkadziesiąt kazań i sto kilkadziesiąt żywotów świętych pańskich, od dawna to już szczegółowo wykazali uczeni zagraniczni. Liczne jéj odpisy, dochowane szczęśliwie w przeróżnych zbiorach rąkopiśmiennych i mniéj lub więcéj udatne przeróbki jéj a nawet dosłowne tłómaczenia na wszystkie ważniejsze języki europejskie, jak angielski, francuski, holenderski, niemiecki i włoski, wcale wyraźne na niezwykły wpływ jéj i szerokie w dawnych czasach rozpowszechnienie rzucają światło. Przeróbkę jéj wcale udatną, na co już przed laty dr. Jireček baczną zwrócił uwagę, posiadają także w staroczeskim „Passionalu“ z w. XIV bratni nam Czesi, których kaznodzieje zresztą pełnymi z Legendy nawykli byli czerpać garściami potrzebnych do kazań swoich szczegółów („Rozprawy“ Wydziału filog., III 295). Obecnie, dzięki powyższéj monografii źródłowéj, stanowczy wpływ jéj także na polską literaturę średniowieczną zarysował się przed oczyma naszymi jasno, niezaprzeczenie i w wyraźnie zaokrąglonych ramach. Sz. autor nader cennéj téj i umiejętnie opracowanéj rozprawy, znany już zaszczytnie w poważniejszych sferach naukowych z niezwykłéj erudycyi swojéj i samodzielności, których piękne dowody w kilku już złożył pracach, wpływu Jakuba de Voragine w staropolskiém piśmiennictwie naszém na dwóch w szczególności uwydatnił pomnikach: na „Zabytku dawnéj mowy polskiéj“ i na „Żywocie św. Błażeja“, do których Legenda jego całymi ustępami i okresami pożądanego dostarczyła wątku. Źródłowa to w całém znaczeniu i tém cenniejsza praca, że niezależnie i równocześnie prawie z podobną powstała monografią dra Erzepkiego (ob. „Przewodnik bibliogr.“, str. 206), który co do „Kazań gnieźnieńskich“ i stosunku ich do dzieła Jakuba de Voragine, do takich samych doszedł wyników krytycznych.

= **Zestawienie** bibliograficzno-porównawcze utworów Ad. Mickiewicza, drukowanych w czternastu zbiorowych wydaniach Pism jego, z uwzględnieniem wydanych po raz pierwszy osobno lub w czasopismach, ułożył Maurycy Stankiewicz. Kraków, 1885, w 8ce, str. 7, z tabl. w królewskiém fol.

Staranne i nader mozolne bibliograficzno-porównawcze „Zestawienie“ drukowanych utworów Nieśmiertelnego Adama, wzorowo i systematycznie na wielkiéj tablicy w królewskiém fol. ułożone przez młodego autora, który z bibliograficzną tą pracą po raz pierwszy na szerszą występując widownię literacką, nie tylko licznym Wielkiego poety wielbicielom mile bardzo i sympatycznie się przedstawił. Za podstawę do umiejętnie ułożonego „Zestawienia“ posłużyło Sz. autorowi czternaście zbiorowych wydań Pism Mickiewicza, od edycyi wileńskiéj z r. 1822 począwszy, do ostatniego wydania stereotypowego, uskutecznionego staraniem i nakładem zasłużonéj na polu wydawniczém wielkiéj firmy lwowskiéj Gubrynowicza i Schmidta. Młody autor, co wartość i znaczenie mozolnéj pracy jego o wiele podnosi, nie omieszkał przytém, o

ile to się dało, przy każdym utworze z osobna zaznaczyć starannie, gdzie jeszcze przed pojawieniem się w edycyi zbiorowéj po raz pierwszy był drukowany, i ułatwił tym sposobem licznym czytelnikom i wielbicielom poety, w systematycznym rozkładzie chronologicznym stupięćdziesięciu tytułów na jednéj wielkiéj tablicy, jasny pogląd na wszystkie jego utwory poetyczne jako téż na ważniejsze wieszcza prace prozaiczne w miarę, jak kolejno z druku się pojawiały. Piękna ta bez zastrzeżeń publikacya powinnaby śmiało innym za godny do naśladowania wzór posłużyć, jak tego rodzaju „Zestawienia“ utworów także i innych naszych pierwszorzędnych poetów i pisarzy, dla lepszego poglądu na ich twórczość i lepszego ich w ogólności wyrozumienia, systematycznie ułożyćby należało.

= **Antiquarischer Catalog 115—117** von O. Harrasowitz, Buchhandlung und Antiquariat in Leipzig. Leipzig, 1885, w 8ce, str. 134, 106 i 57.

Nr. 115 dzieł i broszur 2645 z biblioteki po drze M. Seebecku, kuratorze Uniw. jeneńskiego, z zakresu: „Theologie, Philosophie, Pädagogik, Judaica; Historische Wissenschaften; Rechts- und Staatswissenschaften, Handel; Schöne Wissenschaften“; — nr. 116 dz. i br. 2398 z księgozbioru po bibliotekarzu królewskim w Kairze, drze W. Spitta-Bey, z zakresu „Philologie und Linguistik“; nr. 117 dz. i br. 103 z biblioteki po J. Quentellu z zakresu: „Manuscripte; Livres d'heures; Bucheinbände; Initialen; Vorzügliche Galleriewerke; Geschichte der Kunst; Archäologie; Architektur; Illustrirte Werke aller Art; Kunstgewerbe; Bücherornamentik“.

= **Catalog nr. 420 & 421** von K. F. Koehlers Antiquarium in Leipzig: Slavica. Leipzig, 1885, w 8ce, str. 62 i 39.

W nrze 420 na str. 26—41: „Die baltische Provinzen“ i „Polen“, dzieł i broszur 308; w nrze 421 na str. 33—39: „Polnisch, Kassubisch“, „Wendisch“ i „Letto-slavische Sprachen“, dz. i br. 168.

= **Catalogue No 191** de la libraire ancienne et moderne de Schletter a Breslau. Breslau, (1885), w 8ce, str. 9 i 1 nl.

Dzieł i broszur z zakresu „Choix de livres rares et précieux de la littérature slave“ 190, między nimi znaczna część w języku polskim lub traktujących o sprawach polskich.

= **Katalog** księgarni katolickiéj dra Wł. Miłkowskiego w Krakowie. Kraków, 1885, w 4ce, str. 38.

Oprócz bogatego zapasu dzieł teologicznych, zawiera Kat. także (str. 28 i nn.): „Śpiewniki“, „Słowniki“, „Beletrystykę i historyą na tle religijném“.

= **Antykwarze** „zagraniczni — pisze „Kuryer warszawski“ w jednym z niedawnych nrów — nie poprzestają na osobistém wykupywaniu u nas przedmiotów starożytnych; urządzili oni stałe agentury, które prowadzą operacye pod osłoną antykwarzy miejscowych. Ci ostatni znając miejscowe stosunki, szperają po domach prywatnych i zapewniają, że zabytki pozostają w zbiorach krajowych. Uprzedzamy zatém osoby niewtajemniczone w wybiegi cudzoziemców“.

= **Biblioteka** Towarzystwa farmaceutycznego w Warszawie liczy obecnie 1018 dzieł w 2194 tomach.

= **Bibliotekę** dla rzemieślniczéj młodzieży polskiéj na Bukowinie, za inicyatywą mieszkającego obecnie w Czerniowcach ks. dra Siemieńskiego, urządziła w lokalnościach swoich tamtejsza Czytelnia polska.

= **Cło od papieru**, nałożone w Rosyi na papier z fabryk finladzkich, szkodliwie oddziałało na stosunki warszawskie. „Producenci tutejsi — jak zapewnia jedno z pism miejscowych — zawiadomili już składników, że po upływie terminu poprzednich kontraktów ceny wyrobu znacznie podniosą. Rezultat z tego spadnie na cenę książek i pism, a tém samém bezpośrednio dotknie także środków naszych intelektualnych“.

= **Czytelnię** „bezpłatną dla muzyków i krytyków muzycznych“, w któréjby się mieściły wyłącznie „traktujące o muzyce pisma miejscowe i zagraniczne, tudzież podręczna biblioteka najnowszych kompozycyj“, zamierza otworzyć w Warszawie przy ul. Marszałkowskiéj nienazwany po imieniu przez pisma miejscowe właściciel jednego z większych składów muzycznych.

= **Czytelnię** przeznaczoną wyłącznie dla prawników, zamierza urządzić w Warszawie jeden z „sądowników“ tamtejszych.

= **Czytelnię** w połączeniu z wypożyczalnią, przeznaczoną „wyłącznie dla kobiet“, otworzyła przy ul. Niecałéj w Warszawie Marya Olędzka. „Pierwszy to zakład tego rodzaju w naszém mieście — dodają do wiadomości téj pisma tamtejsze — i sądzimy, że znajdzie poparcie“.

= **Instytut stauropigiański** we Lwowie, za przywilejami królów polskich istniejący już lat 300, który właśnie w roku przyszłym jubileusz trzywiekowéj exystencyi swojéj obchodzić będzie, zamierza z gruntu przebudować starożytne lokalności swoje, a to „w celu lepszego i wygodniejszego pomieszczenia drukarni zakładowéj, biblioteki i innych sal“, w których niewygodnie

mieszczą się dotąd liczne i kosztowne przedmioty starożytne.

= **Katalog** „akt dawnych i dyplomatów“ krakowskiego archiwum oo. Augustyanów, obejmujący razem kilka tysięcy nrów — jak donosi miejscowa „Reforma“ w nrze 267 z 21 listopada — wykończył szczęśliwie o. Sutor, w wysokim zasłużony stopniu około uporządkowania biblioteki klasztornéj przeor tegoż konwentu.

= **Katalog** „starannie ułożony jakiéjś biblioteki zakonnéj z 1595 r., cenny zabytek dla naszéj bibliografii“, posiadać ma — według pism warszawskich — jeden z antykwarzy tamtejszych.

= **Księgarni** A. W. Gruszeckiego w Warszawie i jéj uznania godnéj ruchliwości na polu wydawniczém zasłużone oddaje pochwały „Gazeta lwowska“ w nrze 264 z 18 listopada. „Pod energicznym kierunkiem swego właściciela — powiada Sz. organ codzienny — przyswaja księgarnia warszawska nieustannie literaturze naszéj prace tak krajowych jak i zagranicznych autorów“.

= **Księgarnia polska** A. D. Bartoszewicza we Lwowie ogłosiła w pismach codziennych „wyprzedaż po cenie o 25% zniżonéj wszystkich swoich książek zapasowych, nut, map, globusów“ i t. p., z wyjątkiem „Biblioteki Mrówki“ i wydawnictw w cenie już zniżonych.

= **Księgarnie**: O. Zukerkandla i syna w Złoczowie i L. Révai'a w Peszcie, zapowiedziały prawie równocześnie, pierwsza od grudnia r. b. dla księgarzy i antykwarzów polskich, druga zaś od listopada dla kolegów węgierskich, czysto księgarsko-antykwarskie wydawnictwo na wzór berlińskich, lipskich i wiedeńskich „Wahlzettlów“. Właściwego tytułu pisma peszteńskiego nie znamy dotychczas, polski natomiast miesięcznik, który według rozesłanych prospektów zamierza kolegom „ułatwiać wzajemny stosunek księgarski“, nosić będzie napis: „Ogłoszenia księgarskie dla księgarń i antykwarzów polskich“. Szczęść Boże krajowéj firmie do pracy, podjętéj w dobréj wierze i w najlepszéj chęci służenia sprawie publicznéj!

= **Księgarnię** (?) w Bieczu, z godłem: „c. k. sprzedaż książek szkolnych, c. k. sprzedaż prochu i handel towarów mieszanych“, utrzymuje firma Uszer Klein.

= **Księgarz** E. Menkes z Tarnowa przystąpił do istniejącego w Wiedniu pod nazwą „Verein der österreichischen Buchhändler“ stowarzyszenia księgarzy austryackich.

= **Miechowita dr.**, nadworny lekarz królów Jana Olbrachta i Zygmunta Starego, tyle w swoim czasie dla nauki i jéj postępu zasłużony autor dzieł: „Tractatus de duabus Sarmatiis“ (1517), „Chronica Polonorum“ (1521) i „Conservatio sanitatis“ (1522), którego dobrze dla potomności zapracowaną pamięć w godny niedawno wznowił sposób w źródłowéj monografii p. t. „Zakaz Miechowity“, (ob. „Przewodnik bibliogr.“, str. 13 i 227), młody uczony, Fr. Bostel ze Lwowa, doczekał się za dni naszych pochlebnego uznania także ze strony uczonych zagranicznych. Według rzetelnych jego zasług naukowych, nie omieszkał mu świeżo za cenne jego „Opisanie Sarmacyi“ wymierzyć sprawiedliwości pisarz niemiecki, dr. H. Michow z Hamburga, w odczycie, który podczas piątego zjazdu geografów niemieckich w tém mieście wygłosił był, a któremu obecnie w druku dał napis: „Das Bekanntwerden Russlands in vor- Herbersteinischer Zeit, ein Kampf zwischen Autorität und Wahrheit“, (w 8ce, str. 14). Sz. autor, który szczerego podziwu swego także dla Miechowity „voluminöse polnische Geschichte“ zataić nie może, z wielkiém wyraża się uszanowaniem o jego pozornie nieznaczném („ein unscheinbares Büchlein“), ale co do treści nader bogatém dziełku, a jeszcze bardziéj imponuje mu niezwykła na owe czasy odwaga („sittlicher Muth“), z jaką Miechowita, poznawszy przedtém naocznie północny wschód Europy, który opisać postanowił, przeciw zakorzenionym w ówczesném piśmiennictwie geograficzném błędnym mniemaniom, szerzonym przez tamtoczesnych kosmografów i przez inne powagi naukowe, wystąpić nie wahał się, i takowe w dziełku swojém, przełożoném także na język niemiecki i włoski, w rzeczy saméj z gruntu obalił, („die Grundvorstellung von jenen Gegenden so vollständig umgestaltet“).

= **Muzeum lwowskie** — jak wiadomo, organ Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych — powtórzywszy w nrze listopadowym (str. 595 i n.) uwagi warszawskiego prof. W. Górskiego o zgubnym na młodzież szkolną wpływie dzisiejszych t. z. antykwarń książkowykh, (ob. „Przewodnik bibliogr.“, str. 120), tak daléj pisze: „Powyższym słowom Sz. profesora tylko przyklasnąć możemy. Czytanie złych książek jest może najgłówniejszą przyczyną szerzenia się zepsucia między młodzieżą i zobojętnienia jéj dla pracy poważnéj. Zwracaliśmy już na to uwagę w 1 zeszycie pisma naszego, wzmiankując o zakazie rosyjskiego ministeryum oświaty wydawania młodzieży z księgarń i bibliotek publicznych książek do czytania bez pozwolenia władzy szkolnéj. Powiedzieliśmy tam, że sprawę tę po-

winny ująć i u nas w swe ręce władze; obecnie dodajemy tę uwagę, że niemało a może głównie mógłby temu zapobiédz nadzór domowy, gdyby tylko należycie był wykonany i na lekturę ucznia rozciągnięty. Jak wielkie zaś niebezpieczeństwo stąd zagraża młodzieży, o tém przekonaliśmy się ze spisu książek przez ucznia jednego przeczytanych, który się dostał do rąk naszych. Były to same powieści, a między nimi było wiele dobrych ale téż i rozmaite plugawości, jak sam tytuł wskazywał, a wszystka ta trucizna pochodziła z obfitego w takie korzenne towary handlu, a raczéj wypożyczalni jednego z antykwarzów izraelickich. Niedość na tém, sama wystawa handlu takiego wiedzie ucznia na pokuszenie. Oto widać tam za szkłem powystawiane różne piśmidla z zakresu literatury kloakowéj, z kartą tytułową ilustrowaną, przedstawiającą sytuacye nader niemoralne i drażniące wyobraźnię młodzieńca. Zaiste godziłoby się temu raz na zawsze energiczném wystąpieniem tamę położyć".

= **Papiernia** Zygm. Weisera w Sassowie, istniejąca od r. 1865, która obecnie znacznie powiększona 106 robotników i 124 robotnic dziennie zatrudnia i któréj produkcya roczna — według wiarogodnych doniesień — około 400·000 złr. wynosi, została 14 listopada uroczyście poświęconą. Wszelkich pomyślności krajowéj fabryce do dalszego rozwoju!

= **Rękopisy** polskie, drogocenna ta spuścizna po przodkach naszych, która wobec świata naukowego zawsze chlubnie tylko świadczyć o nas nie przestanie, coraz to smutniejszemu niestety z dniem każdym ulegają losowi. Bolesną tę uwagę, którą w tém miejscu publicznie wypowiedzieć sobie pozwalamy, wywołał w nas widok kilkudziesięciu luźnych kart pergaminowych, z prześlicznymi w całém znaczeniu malowidłami, które barbarzyńska ręka w któréjś kościelnéj lub klasztornéj bibliotece polskiéj z rękopisow z w. XIII, XIV i XV w niegodziwy powydzierała sposób, ażeby je za pośrednictwem trzecich osób bibliotece Jag. za sumę 400 złr. ofiarować. Kart tych, a wszystkie ozdobione pysznie różnokolorowymi farbami i złotem malowanymi o większych i mniejszych rozmiarach inicyałami i miniaturami, dlaczego też chciwa grosza ręka na nie się targnęła, było razem 24, mianowicie: 4 in fol., wydarte prawdopodobnie z Kancyonału z końca w. XIII lub początku w. XIV; 8 in fol. maj. z początku w. XIV, wyrwane z Mszału; 3 in fol. maj. z w. XIV, także z Mszału jakiegoś wyprute; 3 w królewskiém fol. z w. XV, wydarte z Antyfonału lub Chorału, z przepysznym na jednéj św. Stanisławem, wskrzeszającym Piotrowina; 2 w zwykłém fol. z w. XV, wyrwane z Mszału pisanego w dobréj połowie złotem; i 4 pomniejsze in fol. min. z w. XV, wydarte z papierowych rękopisów treści liturgicznéj, zawierające początki Apokalipsy św. Jana, Listów św. Euzebiusza i Pastoraliów św. Grzegorza. Najbardziéj zaś krwawił serce widok wspomnianych 8 kart in fol. maj. z początku w. XIV, wyprutych z jakiegoś Mszału staropolskiego. Mieścił się na nich średniowieczny Kalendarz kościelny, z taką zapiską współczesną pod dniem 25 kwietnia: „Dux Kazimirus, filius Wladislai, regis Polonie, coronatur in regem Polonie, in ecclesia Cracouiensi cathedrali, per Ianislaum, archiepum, die dominica, qua cantatur Iubilate, a. d. 1333". O wiele zaś ważniejszą a nawet wspaniałą jego ozdobę, nadającą Kalendarzowi w dzisiejszych czasach niepospolitéj wagi, stanowiły pięknie przy każdym miesiącu domalowane miniatury, na wyobrażenie niejako ich właściwości. W porządku chronologicznym, pierwsze 8 w dodatku z napisami łacińskimi, co przy 4 ostatnich kopista uczynić omieszkał, wyobrażały malowidła sceny następujące: I. Trącanie się kielichami, z napisem u góry: „Pocula Ianus amat"; II. Starca, grzejącego się przy kominku: „Sed Februus algeo clamat"; III. Orkę pługiem i końmi: „Marcius arua fodit"; IV. Ogrodnika, obcinającego suche drzew gałęzie: „Aprilis florida prodit"; V. Parę zakochaną pod drzewem: „Ros et frons nemorum Magio (= Majo) sunt fomes amorum"; VI. Sianokosy (ostrze żelazne kosy zwrócone od lewéj ku prawéj stronie!): „Dat Yunius fena"; VII. Żniwo: „Julio resecatur auena"; VIII. Młockę: „Augustus spicas"; IX. Winobranie; X. Trzęsienie owoców w sadach; XI. Otrząsanie żołędzi w lesie, chciwie przez wieprze pożéranéj; i XII. Sprawianie zabitego dzika. — Napisy te a z nimi i motywa do scen na miniaturach, wzięte — jak wiadomo — z średniowiecznego wiersza łacińskiego, który późniéj liczni u nas Kalendarzów wydawcy na ich czele lub na stronie tytułów odwrotnéj w zmienionéj nieco formie zwykli byli dodawać.

Pocula Janus amat, sed Februus algeo clamat.
Martius arva fodit, sed Aprilis florida prodit.
Frons et flos nemorum Majo succrescit abunde
Dat Junius foena, ast Julio durescit avena.
Augustus spicas, September colligit uvas.
Seminat October, spoliat virgulta November.
Quaerit habere cibum, porcum mactando Decem- [ber.

Drukowali siedmiowiersz ten także wydawcy nasi w XVII i XVIII w. na czele lub przy końcu licznych „Praktyk gospodarskich" i innych tego rodzaju Kalenda-

rzy polskich, oznaczając nim „własność 12 miesięcy“, w tłómaczeniu takiém:

Styczeń kocha kubki, w lutym grzeją pupki.
Marzec rolę orze, kwiecień kwitnąć może.
Zieleni się gaj léśny, gdy maj jest wczesny.
W czerwcu rośnie siano, w lipcu twardnie grano.
Sierpień zbiera z niwy, wrzesień trzęsie śliwy.
W październiku sieją, daléj gdy płowieją
Liście opadając, lepszy dzik niż zając.

= **Słownik pisarzów** „polskich tudzież obcych, którzy w Polsce lub o Polsce pisali, zawierający krótkie rysy ich życia, szczegółowe wiadomości o dziełach ich tak drukowanych, jako téż w rękopisach pozostałych, porządkiem alfabetycznym ułożony“, zostawił w rękopisie zmarły na początku sierpnia b. r. w miejscowości Radziszewo-Krole pod Ciechanowcem autor „Wiadomosci o bibliotekach i archiwach“ polskich, św. p. Fr. Radziszewski. Bliższe szczegóły o benedyktyńskiéj pracy téj zasłużonego dla nauki i jéj postępu badacza, zawierającéj w 41 tomach 16·493 kartek w 8ce małéj, podają „Kłosy“ warszawskie w nrze 1061 z 29 października.

= **Stowarzyszenie drukarzy** i litografów w Krakowie postanowiło: „Wobec gwałtu, jakiego się rząd pruski dopuszcza przez wydalenie Polaków z własnéj ziemi, niesprowadzać nic z Prus i Prusakom niedawać u siebie żadnéj posady“.

= **Stowarzyszenie introligatorów** w Krakowie uchwaliło jednogłośnie: „nic odtąd z Prus niesprowadzać“.

= **Wystawę starożytności**, którąby objęła także ważniejsze nasze druki i rękopisy, zamierza urządzić w Warszawie w niedalekiéj przyszłości grono osób poważnych.

= **Zbiór rękopiśmienny** pełniącego przed laty obowiązki dyrektora akt grodzkich i ziemskich krakowskich, Czcigodnego, uprzejmego i dla uczynności swojéj powszechnie poważanego Bogdana Korczak Łuszczyńskiego — jak nas wiarogodna dochodzi wiadomość — jest za umiarkowaną cenę do zbycia. Starannie bardzo przechowany i wszystkim miejscowym pracownikom dobrze znany zbiór ten składa się głównie i przeważnie z bardzo licznych wypisów, z wielkim uskutecznionych mozołem z akt grodzkich i ziemskich, które Sz. ich właściciel mnogimi uwagami z najnowszych dyplomataryuszów i innych źródłowych dzieł historycznych uzupełnić lub objaśnić nie omieszkał. Ułożony jest przytém systematycznie podług treści i w tomy oprawiony, które zawierają: 1 „Dyplomataryusz królów Zygmunta I i II od 1507/72“, w 3 tomach in fol., z indexem; 2. „Spis wojewodów i kasztelanów w uzupełnieniu“ Niesieckiego i innych heraldyków, 1 t. in fol.; 3. „Sumaryusz dokumentów, dotyczących rodziny Morsztynów od XV w.“, t. 1 w 4ce; 4. „Sumaryusz dokumentów rodu Ossolińskich“, od r. 1401 począwszy, t. 1 w 4ce; 5. „Kodex heraldyczny“, od XIV w. począwszy, z 44 kolor. herbami, nieznajdującymi się w Niesieckim, i indexem osób i miejscowości, t. 1 in fol.; 6. „Silva heraldica“, rodzaj herbarza, zawierający „materyały do monografii setek rodzin szlacheckich“, sporych 10 t. in. fol.; 7. „Regesta dyplomatów“, od XII w. począwszy, na kartkach in 8vo w 10 paczkach; 8. „W brulionach wypisy dokumentów“ do monografii Bystrzonowskich, Dąbskich, Marchockich, Michałowskich h. Jasieńczyk, Russockich, Tęgoborskich i innych rodzin; 9. „Akta powstania T. Kościuszki“, w t. 1 in fol; i 10. „Asygnaty czyli pieniądze papierowe z czasów T. Kościuszki“. — Nie potrzebujemy — zdaje się — dodawać, jak pożądaną byłoby rzeczą, żeby tak mozolnie po wieloletnich zachodach nagromadzony zbiór wypisów źródłowych, który w każdéj znaczniejszéj bibliotece wcale poczesne mógłby zająć miejsce, w odpowiedne przeszedł ręce, zwłaszcza że Czcigodny i sędziwy ich właściciel — jak nas upewniono — niemając potomka męskiego, stanowczo już postanowił, pracę życia swego szczęśliwszym nabywcom za umiarkowaną odstąpić cenę.

= **Zmarli**: Franciszek Radziszewski, autor „Wiadomości o bibliotekach i archiwach“, † w Radziszewie-Krolach pod Ciechanowcem 3 sierpnia w 69 roku życia. Ferdynand Baumgardten, b. księgarz krakowski, † w Krakowie 6 listopada w 64 roku życia. Eleonora z Jadamczewskich Muczkowska, wdowa po św. p. Józefie, bibliotekarzu Uniwersytetu Jag., † w Krakowie 20 listopada w 87 roku życia. Cześć ich pamięci!

Kuryerek z najświeższymi nowościami.

W ostatniéj chwili donoszą jeszcze o wyjściu świeżo z pod prasy: KOŚCIELSKI J. Lolcia. Warszawa. — KRUCZKIEWICZ Br. O Pawle z Krosna i Janie z Wiślicy. Kraków. — KRUZER K. Przekłady i rymy własne, VI. Kraków. — LEWICKIJ Or. Ipatij Potiej, kijewskij uniatskij mitropolit. Petersburg. — LEWICKIJ Or. Kiriłł Trierleckij, jepiskop łuckij. Petersburg. — Pismo otkrytoje ultramontanina katolika i Polaka. Warszawa. — Zdrowaś Marya, zesz. 1. Mikołow.

OGŁOSZENIA.

Księgarnia G. Gebethnera i Spółki w Krakowie

otrzymała na skład następujące dzieła:

ANTONIEWICZ Bołoz Jan dr. O średniowiecznych źródłach do rzeźb, znajdujących się na szkatułce z kości słoniowéj w skarbcu katedry krakowskiéj, z 2ma tablicami. 1 złr.

Bogiem a prawdą, powieść z ostatnich czasów. 1 złr. 50 cnt.

BYSTROŃ Jan. O mowie polskiéj w dorzeczu Stonawki i Łucyny w księstwie Cieszyńskiém. 1 złr.

CINCIAŁA Andrzéj. Pieśni ludu szląskiego z okolic Cieszyna. 2 złr.

— Przysłowia, przypowieści i ciekawsze zwroty językowe ludu polskiego na Szląsku w księstwie Cieszyńskiém. 40 cnt.

GRZEGORZEWSKI Jan. Spółczesna Bułgarya. 80 cnt.

HOŁUBOWICZ J. ks. Bułgarya, jéj przeszłość dziejowa i jéj obecne narodowe i religijne odrodzenie. 2 złr., w ozd. opr. 2 złr. 50 cnt.

KRASIŃSKI Zygmunt. Listy do Stanisława Małachowskiego (1839—1856). 1 złr. 80 cnt.

KRZYMUSKI E. Wykład prawa karnego, ze szczególném uwzględnieniem ustaw austryackich, tom I. 3 złr.

MADACH Emeryk. Tragedya ludzkości, poemat dramatyczny, tłómaczył z węgierskiego Juliusz Hen. 1 złr. 50 cnt.

MORELOWSKI Julian dr. Austryackie prawo karne wojskowe w zarysie porównawczym. 50 cnt.

NAVILLE E. O fizyce nowożytnéj historyczno-filozoficzne studya, przeł. z franc. K. S. 1 złr. 50 cnt.

PAWLIKOWSKI Mieczysław. Drugi tom, powieść. 1 złr. 50 cnt.

SMOCZYŃSKI W. ks. Manuale quotidianum, continens preces ante et post missae sacrificium atque alias preces ad usum sacerdotum. 1 złr. 50 cnt.

SMOLEŃSKI Władysław. Kuźnica Kołłątajowska, studyum historyczne (Kanonik Jezierski, Trębicki, Dmochowski, Meier, Konopka, Dembowski). 1 złr. 70 cnt.

SMOLKA Stanisław. Leon XIII wobec nauki i cywilizacyi. 50 cnt.

STANKIEWICZ Maurycy. Zestawienie bibliograficzno-porównawcze utworów Adama Mickiewicza, drukowanych w czternastu zbiorowych wydaniach Pism jego, z uwzględnieniem wydanych po raz pierwszy osobno lub w czasopismach. 60 cnt.

STEKERTOWIE August i Alexander. Słownik biograficzno-historyczny polski, tom I (A—Cym.). 7 złr.

WINDAKIEWICZ Stanisław. Życie dworskie Kochanowskiego, przyczynek do biografii poety. 45 cnt.

ZAREWICZ Ludwik. Lanckorona, monografia historyczna, według źródeł archiwalnych, z 4ma ilustracyami i 2ma planami zamku. 1 złr.

ZAWILIŃSKI Roman. O stosunku pokrewieństwa języków aryoeuropejskich. 30 cnt.

☛ **Celem ustalenia nakładu na przyszłość uprasza redakcya „Przewodnika bibliograficznego“ wszystkich P. T. pp. prenumeratorów, którzy przedpłatę tylko do grudnia r. b. nadesłali, o wczesne odnowienie prenumeraty.**

Wydawca i redaktor odpowiedzialny **dr. Władysław Wisłocki.**

Z drukarni Wł. L. Anczyca i Spółki, pod zarządem Jana Gadowskiego.

